

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG25264	ImageGroup:	I1KG25266
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	འདུལ་བའི་འགྲེལ་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ནོར་བུའི་ཕྱེང་བ། 'dul ba'i 'grel pa legs bshad skal bzang nor bu'i phreng ba/
Author:	to-be-supplied to-be-supplied
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a
Place:	n/a
Publisher:	n/a
Date:	n/a
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138, USA.

༣༡ །འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ལེགས་བཤད་
སྐལ་བཟང་ནོར་བུའི་ཕྱེང་བ་
བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། བཀ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མ།

སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྒྱུ་འཕྲོགས་མཁོ་ལ་བསྟུ་ཕྱོགས་མཁོ་ག་ཁང་ནས་བཞུགས།

༡༡། །འདུལ་བའི་སྒྲེ་སྒྲོད་ལེགས་བཤད་

སྐལ་བཟང་ལོ་རྒྱུད་ཁྲིམ་བ་

བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་ལོ། ལེ་ཆེན་བཤད་ལེགས་ཉིམ།

ཨེར་གཞུགས་པ་བཞུགས་དཔེ་ཉིམ་ལོ་རྒྱུད་ཁྲིམ་བ་ལེགས་བཤད་ལོ།

དགའ་ཆག

- འདྲིའ་འདྲུའ་འཁྱེ་མཉམ་དག་གི་དཀོན་མཆོད་ཅི་མ་ལོག་པར་
 འཁྱེའ་པར་བྱེད་པའི་ལེགས་པའདྲ་ཞུའ་འཁྱེའ་མཉམ་དག་གི་མཉམ་མཆོད་པ་བཞུགས་སོ། ..... (1)
- མཆོད་བཟོད་དང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ། ..... (1)
- བཟུན་བཅས་ཀྱི་ཚུན་འཁྱེའ་བྱེད་པའདྲ། ..... (3)
- མཆོད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ། ..... (21)
- འཕྱར་ཀྱི་ཕྱག་བཤད་པ། ..... (24)
- གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ། ..... (26)
- ༡༡ གཞན་བཟུན་བཅས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་བཤད་པ། ..... (26)
- ༢༡ དགོས་དོན། ..... (26)
- ༢༢ བཟུན་དོན། ..... (27)
- ༢༣ ཆིག་དོན། ..... (28)
- ༢༤ འབྲེལ་དོན་ཚུམ་པའི་ཚུམ་གཞག་བཤད་པ། ..... (32)
- ༣༡ མ་ཐར་ཚུམ་པའི་རོ་བོ་བཤད་པ། ..... (32)
- ༣༢ མ་ཐར་ཚུམ་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ། ..... (34)
- ༣༣ མ་ཐར་ཚུམ་པ་མ་ཐོའི་རོས་འཛིན་བཤད་པ། ..... (35)
- ༣༤ མ་ཐར་ཚུམ་པ་མྱེ་བའི་རྟེན་བཤད་པ། ..... (46)
- ༣༥ མ་ཐར་ཚུམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་བཤད་པ། ..... (47)
- ༣༦ མ་ཐར་ཚུམ་པའི་ཐན་ཡོན་བཤད་པ། ..... (48)
- ༣༧ མ་ཐར་ཚུམ་པའི་སྐབས་ལྷ་མཐའ་དབྱེད་པ། ..... (49)
- ༣༨ འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་སྐབས་ཀྱི་ཚོད་སྟངས། ..... (60)
- ༣༩ བཟུན་བཅས་ཀྱི་ཕྱག་དཔོན་བཤད་པ། ..... (63)
- ༤༡ སྤྱོད་པ་པའི་རྟེན་གང་ཟག་དང་བཤད་པ། ..... (63)

ལ། བཞིན་པའམ་ནས་འབྱུང་བ།.....	(63)
ལ། རྩོན་ཕྱི་ཚོགས་པ་བཤད་བ།.....	(63)
ལ། ད་ལྟར་ཕྱི་ཚོགས་པ་བཤད་བ།.....	(77)
ཅ། རྩོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཛོམ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས།.....	(77)
ཆ། ཚེགས་ལྷ་མ་དག་ཚུལ་ཏུ་རྒྱུ་པ་པའི་ཚོགས་པ་བཤད་བ།.....	(77)
ཆ། ཚེགས་ལྷ་མ་བཞུགས་ཚེགས་ལྷ་བརྒྱུ་པ་པའི་ཚོགས་པ་བཤད་བ།.....	(111)
ཇ། རྩོན་པ་བཤད་བ།.....	(111)
ཇ། དཀོན་གཞི་བཤད་བ།.....	(120)
ཇ། མཆོག་ཚོགས་པ་བཤད་བ།.....	(121)
ཉ། བཞེན་བཀུར་གྱི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་བྱེད་པ་བཤད་བ།.....	(121)
ཉ། རྩོན་པ་བཤད་བ།.....	(121)
ཉ། རྩོན་ཚེགས་ཀྱི་རྩམ་གཞག་གྱེ་བའི་བྱེད་པ་བཤད་བ།.....	(124)
ཉ། བསྐྱེད་པ་མི་ཉམས་པར་ལྷུང་བའི་ཐབས་གདམས་རག་བཤད་བ།.....	(166)
ཉ། རྩོམ་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་ལྷུང་བའི་ཐབས་བཤད་བ།.....	(172)
ཆ། གནས་དང་གནས་པའི་ཚུལ་བྱིན་པ་དང་མཚན་ཉིད་བྱིན་པ་བཤད་བ།.....	(172)
ཆ། རྩོམ་པ་མི་ཉམས་པར་ལྷུང་བའི་ཐབས་གདམས་རག་བཤད་བ།.....	(181)
ཉ། བསྐྱེད་པ་མི་ཉམས་པར་ལྷུང་བའི་ཐབས་བཤད་བ།.....	(194)
ལ། རྩོན་ཚེགས་ཀྱི་ཐབས་པ་བཤད་བ།.....	(198)
བཟུངས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཐབས་པ་བཤད་བ།.....	
བཟུངས་པ་བྱེད་པའི་ཐབས་པ་བཤད་བ།.....	
ཞེས་པའི་ཐབས་པ་བཤད་བ།.....	(216)
ལ། དེས་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པའི་ཐབས་པ་བཤད་བ།.....	(216)
ལ། ལྷུང་བྱེད་པའི་ཐབས་པ་བཤད་བ།.....	(216)
ཅ། རྩོམ་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་ལྷུང་བའི་ཐབས་བཤད་བ།.....	(216)
ཆ། དེས་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པའི་ཐབས་པ་བཤད་བ།.....	(216)

- ༤༡ ཐུན་མོང་བ་བསྐབ་པ་འདུལ་ཚག་བཤད་པ། ..... (216)
 ༤༢ ལྷུང་བ་ཕྱེ་ལྷུང་རྒྱུ་བཤད་པ། ..... (219)
 ༡༡ གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཕམ་པའི་ཕྱེ་བཤད་པ། ..... (219)
 ༡༡ རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་ཆངས་སྦྱང་ལ་གནོད་པ་མི་
 ཆངས་སྦྱང་གི་ཕམ་པ་བཤད་པ། ..... (219)
 ༡༢ གཞན་གྱི་ཆངས་སྦྱང་ལ་གནོད་པ་མ་བྱུན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ་བཤད་པ། ..... (231)
 ༡༣ གཞན་གྱི་ལུས་སྒྲིག་ལ་གནོད་པ་སྒྲིག་གཙོད་གྱི་ཕམ་པ་བཤད་པ། ..... (243)
 ༡༤ རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་སྦྱབ་པ་ལ་གནོད་པ་རྒྱན་སྦྱ་བའི་
 ཕམ་པ་བཤད་པ། ..... (246)
 ༡༥ བཅོ་བ་དགེ་འདུན་ལ་རག་ལས་པ་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ཕྱེ་བཤད་པ། ..... (249)
 ༡༣ ལྷུང་བར་བྱེད་པ་ལྷུང་བྱེད་གྱི་ཕྱེ་བཤད་པ། ..... (265)
 ༩༡ ཞག་གི་ཆད་ལས་དང་འབྲེལ་བ་སྤང་ལྷུང་གི་ཕྱེ་བཤད་པ། ..... (265)
 ༡༡ སྤང་ལྷུང་ཐུན་མོང་བ་བཤད་པ། ..... (265)
 ༡༢ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤང་ལྷུང་མི་མོར་བཤད་པ། ..... (281)
 ༡༡ སྤང་ལྷུང་འཆང་སྤང་ལ་སྤགས་པ་བཅུ་ཆན་དང་པོ། ..... (281)
 ༡༢ སྤང་བལ་གྱི་སྤང་ལྷུང་ལ་སྤགས་པ་བཅུ་ཆན་གཉིས་པ། ..... (291)
 ༡༣ ལྷུང་བཟེད་འཆང་སྤང་ལ་སྤགས་པ་བཅུ་ཆན་གསུམ་པ། ..... (293)
 ༩༢ བཤགས་པ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའི་ཕྱེ་
 བཤད་པ། ..... (297)
 ༡༡ བཅུ་ཆན་དང་པོ། ..... (297)
 ༡༢ བཅུ་ཆན་གཉིས་པ། ..... (298)
 ༡༣ བཅུ་ཆན་གསུམ་པ། ..... (302)
 ༡༤ བཅུ་ཆན་བཞི་པ། ..... (303)
 ༡༥ བཅུ་ཆན་ལྔ་པ། ..... (309)
 ༡༦ བཅུ་ཆན་དྲུག་པ། ..... (311)
 ༡༧ བཅུ་ཆན་བདུན་པ། ..... (312)

དང བཅུ་ཚན་བརྒྱད་པ།	(314)
ད༧ བཅུ་ཚན་དགུ་པ།	(315)
ཉ༤ རྩེ་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་སོར་བཤགས་ཀྱི་	
ཐེ་བཤད་པ།	(317)
ཉ༥ བསྐབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་ཐེ་བཤད་པ།	(318)
ཆ༩ དག་སྒྲོར་མའི་བྱུན་མོར་མ་ཡིན་པའི་ལམ་པ་བཤད་པ།	(319)
འབྲལ་བའི་ཐེ་སྒྲོར་མཁའ་དག་གི་དཀྱའས་པ་ཡིན་ཅི་མ་ཆོག་པར་	
འབྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ལྟར་བྱའི་ཡུར་བ་	
ཞེས་བྱ་བ་པར་ཆེན་པདྨ་ལེགས་ཀྱི་མལ་མཁའ་པའི་གཞི་ཡན་	
བརྒྱགས་པོ།	(330)
ད༩ ཉམས་ཀྱི་ཡང་བྱ་སྐབ་པའི་བསྐབ་བྱ་བཤད་པ།	(330)
ཆ༧ བསྐབ་པ་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲོར་བའི་གཞི་བཤད་པ།	(330)
ཆ༧ གསེ་སྒྲོར་གི་སྒྲོན་ནས་བསྐབ་པ་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲོར་བ།	(330)
ཆ༩ དབྱར་གནས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་བསྐབ་པ་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲོར་བ།	(357)
ཆ༩ དགས་དབྱེའི་སྒྲོན་ནས་བསྐབ་པ་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲོར་བ།	(364)
ཆ༩ བདེ་བར་གནས་པའི་ཁྱེན་བཞེན་པའི་སྒྲོན་ནས་བསྐབ་པ་ཡོངས་ཀྱི་	
སྒྲོར་བ།	(368)
ཆ༧ བདེ་བར་གནས་པའི་ཁྱེན་གས་བཞེན་པ།	(368)
ཉ༧ བས་ཡངས་དང་འབྲལ་བ་ལྟ་བུར་གི་གཞི།	(368)
ཉ༩ འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་འབྲལ་བའི་ཀས་ཀྱི་གཞི།	(381)
ཉ༩ དམིགས་བསལ་དང་འབྲལ་བ་ཤོ་སྒྲགས་ཀྱི་གཞི།	(384)
ཆ༩ བདེ་བར་གནས་པའི་ཁྱེན་སྐྱོན་བཞེན་པ།	(390)
ཆ༩ བྱ་བའི་ཐབས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁོ་བའི་ལས་ཀྱི་གཞི་བཤད་པ།	(407)
ཆ༤ ལས་པ་ལྱེད་པཅོས་པའི་གཞི་བཤད་པ།	(419)
ཆ༥ དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེན་གནས་ལམ་ཀྱི་གཞི་བཤད་པ།	(431)
མཐུག་བྱང་།	(433)

༭། །འདྲེལ་འདྲེལ་བའི་ཐེ་མེད་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་
 ཐུན་ཅི་མ་ལོག་པར་འབྲེལ་པར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ནོར་བུའི་
 སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་བའི་
 ཡུལ་པ་བའི་ལེགས་ཉི་མས་མཛད་པ་
 བཀྲགས་མ། །

མཛད་པའི་དང་ཚུལ་པར་དམ་པའི་བ།

༭༭། །ཁྱེ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་
 འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདྲེལ་བའི་ཐེ་མེད་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་
 ཐུན་ཅི་མ་ལོག་པར་འབྲེལ་པར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ནོར་བུའི་
 སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ། དག་པའི་ཕྱགས་ཀྱི་ག་འབྲེལ་ལ་བཞེན་སྤྱོད་པའི་དགྲིལ་
 འཁོར་ནམ་གསུམ་རབ་ཏུ་མཐོ་བའི་ཆེར། །ཆོགས་གཉིས་ཐུན་བཅུད་རྒྱན་མི་
 འཆད་པར་བབས་པ་ལས་བྱང་བྱང་རྒྱབ་སེམས་གཉིས་རྒྱ་གཏེར་ཆེ། །བཙོན་
 འགྲུས་དྲག་པོའི་མཁྱེས་འགྲོས་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱང་སྐྱ་གཉིས་དཔལ་.....
 གཟིའི་འོད་སྤྲོད་རབ་འབར་ཞིང་། །རྣམ་མང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་
 བང་རིམ་བཞི་ལྷན་སྐྱབ་དབང་ལྷན་པོར་གུས་ཕྱག་འཆལ། །རབ་འབྲམས་
 རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་གཏེར་ཆེན་པོ་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱང་ཞིང་། །མཐུན་བཅེའི་
 འོད་དཀར་མ་རིག་ལྷན་སེལ་རྒྱབས་ཆེན་མཛད་པའི་ཆ་ཤས་ཅན། །ལྷ་བ་
 དན་པའི་ཆ་གདུང་ཀུན་སེལ་འཕགས་ཆོགས་རྒྱ་སྐར་ཀུན་གྱི་བདག །འཇམ་
 དབྱངས་ཞེས་གྲགས་རྒྱལ་སྐུ་དབང་ལྷག་ཀུན་གྱི་གཙུག་ན་རྒྱལ་བུར་ཅིག །
 རྣམ་དག་བསྐྱབ་གསུམ་ཆ་བ་རབ་བཟན་ཅིང་། །ལྷང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ཡལ་

འདབ་སྒྲིག་སྒྲིག་པ་བཅས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་འབྲས་(༡༣) ལུས་བརྒྱུད་པའི་དཔག་
 བསམ་མཚོག་ །དག་བཅོམ་ལྷ་རིའི་བྱ་དང་ཉི་པ་འཁོར། །སྒྲིག་ཅན་འཛིན་
 གཉིས་འཕགས་མཚོག་སྒྲིག་པ་མཁོན། །རིག་གནས་མཐར་སོན་འདུན་བཟང་
 དབྱིག་གཉིན་ཞབས། །ཉིས་སྒྲིག་ལ་སོགས་བཤད་མཛོད་མཛོད་རྣམས་དང་། །
 ས་གསུམ་བརྟེན་པ་ལོན་ལྷག་ཆོས་བཤེས་དང་། །དག་བཅོམ་ས་ག་ལྟ་དང་ཞི་
 བ་འཚོ། །མེད་མེད་གདོད་ཅན་རྩི་ན་མི་ཡ་དང་། །རྟ་ན་ཕྱི་ལ་སམ་རྩྭ་དེ་བ། །
 རྟ་མ་ལྷ་ཀ་ར་དང་ཕི་མ་ལ། །འཕགས་ལུལ་དག་བཅོམ་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་
 གཙུ་ །འཕགས་མཚོག་པའི་ཆེན་རྣམས་ལ་གྲས་པས་འདུད། །འཛིག་ཉེན་མིག་
 རྩུ་སྒྲིག་ཅན་ཞང་གསུམ་དང་། །སྒྲིག་རྩུ་སོགས་སང་མི་མི་བཅུན་དང་། །ཡི་
 ཤེས་རིན་ཆེན་གཙང་གཡོ་དཔར་གསུམ་སྟེ། །བརྟན་པའི་གཞི་འཛུགས་རྣམས་
 ལ་གྲས་པས་འདུད། །ལུབ་བརྟན་བྱིན་ཟ་པན་བདེའི་འོད་པོ་ཆེ། །བཅུད་
 རིགས་རྒྱལ་པོས་བརྟུབས་ཆེ་བྱུགས་རྩེ་དང་། །སྒྲིན་ལམ་རྩིབས་ཀྱིས་བརྟན་
 པའི་མེ་པོ་ཆེ། །སྒྲིག་ཡང་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་སྒྲིག་མཛོད་པའི། །ས་བཅུད་
 དབང་ལྷག་དགོངས་པར་རབ་གསལ་དང་། །སྒྲིག་ལ་སོགས་མཐུས་པ་མི་
 བཅུ་དང་། །བརྟན་པའི་མི་གསོས་འདུལ་བ་འཛིན་རྣམས་ལ། །བདག་ཅག་སྒྲི་
 གསུམ་གྲས་པས་ལྷག་འཆལ་ལོ། །དབུས་གཙང་ས་སྟེང་འདུལ་བའི་བཤད་
 རྒྱུ་ཀྱིས། །རབ་ཏུ་འགངས་མཛོད་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་གནས་དང་། །རྒྱལ་བྱིས་ས་
 འབྱུང་གནས་ཡི་ཤེས་ཤེས་རབ་དང་། །རྩིན་དབང་རྩི་རྩི་རྒྱལ་མཚན་ཤེས་རབ་
 འོད། །གྲགས་པ་རྒྱལ་(༡༤) མཚན་རྒྱལ་བྱིས་བྱང་ཆུབ་དང་། །རྒྱལ་བྱིས་ས་
 འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བྱིས་སྒྲིག་པ་དང་། །དབང་ལྷག་རྩི་རྩི་རྒྱལ་བྱིས་བྱང་རྩི་
 དང་། །རྩི་གདན་ནག་པོ་དར་རྒྱལ་བཙོན་འགྲུས་འབར། །སྒྲིན་ལམ་འོད་ཟེར་
 ཀ་བ་དར་མེད་དང་། །དཔལ་ཆེན་གཞོན་རྩི་སྒྲིག་ཏི་དག་བཅོམ་ནས། །
 དཀའ་བཞི་འཛིན་པ་སྒྲིག་གསལ་བར་བྱོན་དང་། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སྒྲིག་བཟང་

གྲགས་པའི་དཔལ། །དེ་སྤྱི་ལྷ་མོ་དར་མ་རིན་ཆེན་དང་། །མཁས་འགྲུབ་
བརྟན་པའི་ཉི་མ་དགེ་ལེགས་དཔལ། །མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་མཁེན་སྒོ་གྲོས་རིན་ཆེན་
ཞབས། །རིག་གནས་ཀྱན་མཁེན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་། །མཁས་གྲུབ་དཔལ་
འབྱོར་ལྟན་གྲུབ་ལ་བ་སྤྱོད་དང་། །ཀྱན་མཁེན་གཉིས་པ་ཚོས་འབྱོར་དཔལ་
བཟང་སྟགས། །ཤ་མི་ནས་བརྒྱུད་འདུལ་འཛིན་རྣམས་ལ་བརྟུང་། །ཕྱི་བཙོན་
ཆེན་པོ་རྣམས་འབྱོར་བྱང་ལེང་ནས། །དམར་སྟོན་དཔལ་ལྷན་རིན་ཆེན་ཁྱ་
དཔོན་དང་། །གངས་ཅན་མགོན་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་སྟགས། །གྲོ་ས་ནས་
བརྒྱུད་འདུལ་འཛིན་རྣམས་ལ་བརྟུང་། །རྩི་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་རུར་སྤྱི་ག་
སྒྲིལ་གར་གྱིས། །རྒྱ་པོད་མཁས་པའི་འདུལ་བ་ཀྱན་བཟུང་ནས། །ཁིང་འདིར་
ལྷུང་དབང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡི། །བརྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་མཁས་དེ་ལ་
འདུད། །

རྒྱ་པོད་མཁས་པའི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྤྱོད་ཀྱི། །ཆོག་དོན་གཅེས་པ་བསྐྱེད་པ་
རིན་ཆེན་འཕྲེང་། །སོ་གསལ་ཆོག་གི་སྤྲད་བྱེད་ལ་བརྒྱས་ཏེ། །སྒོ་གསལ་མཛེས་
བྱེད་རྒྱན་རུ་བདག་གིས་སྤྱིན། །གཟུར་གནས་རྣམ་དཔྱེད་ལྷན་རྣམས་དགའ་
བས་ལོངས། །རྣམ་དཔྱེད་མིག་བྲལ་འཁྱོག་པོའི་སྒོ་ཅན་གྱིས། །མཛེས་པར་མ་
མཐོང་རང་སྟོན་ཁོ་ནར་བད། །སྤལ་བཟང་རྣམ་དཔྱེད་ལྷན་པས་འདི་མཐོང་
ཆོ། །སྒོ་གྲོས་མིག་ལ་བརྟུང་ཆེད་དཔལ་སྟེར་འགྱུར། །

བརྟན་བཙོན་གྱི་སྟོན་འབྲེལ་སྤྱི་བཟང་།

༥ འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ནི། །རི་སྐད་རུ་སོ་སོ་ཐར་པ་ལས།
སྟན་པའི་བ་དན་འཛིག་ཉེན་གསུམ་ན་གྲགས། །དམ་པའི་(༡༣) ཚོས་སྤྱི་ལེང་
གའི་སྤྱི་སྟོགས་པ། །ཐམས་ཅད་མཁེན་པ་དགོན་མཚོག་མཛོད་བརྟེན་པའི། །
ཞབས་ལ་ཆངས་དབང་གཙུག་གི་ལོར་བྱས་གདུགས། །ཁྲིས་གསུངས་པ་ལྟར་

སངས་རྒྱལ་བཙུག་པོ་ལ་འདྲེས་ཞུས་ཏེ་པཌ་ཆེན་དཀར་པོ་སྐུ་མཛད་ནས་
 གཡེ་ཞིང་དམ་པའི་ཆོས་སྡེ་པཌ་ཆེན་ལྷན་པོ་ལ་ཐུག་པའི་ཉིད་ཀྱིས་དང་
 པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སྐུགས་བསྐྱེད། པཌ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་
 ཏུ་ཆོགས་བསགས། མཐར་ཐོག་ཆེ་གདན་གྱི་སྤྱོད་ལ་མདོན་པར་ཆོགས་པར་
 སངས་རྒྱལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུད་ཅིག་གསུངས་པ་རྣམས་ཞེ་སྟོན་.....
 གསུམ་གྱི་བཀའ་བཟུ་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་
 འདུལ་བའི་ཞེ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། འདུལ་བའི་ཞེ་སྟོན་མ་ཐང་
 དག་གི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་བའི་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་འདི་
 ཉིད་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་མདོ་ཞེ་རྣམས་སྤྲི་མ་མཐུན་པ་ཏུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདུལ་
 བ་ལྟར་དང་། མདོ་ཞེ་བསྐྱེད་པ་བཟང་དང་མཛོད་རྣམས་ལས་གསུངས་པ་དང་
 མཐུན་པར་དང་པོར་སྐྱུ་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཏུ་སྐུགས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 ལྷང་གཞིའི་བར་སྟོན་ལས། སྐྱུ་སྐྱབ་པ་ནས་བཟུང་ནས། འདྲེན་པ་ལེགས་
 མཛད་པར་དག་ཏུ། བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ཆར་བ་ཡི། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་ངས་
 མཛོད་དོ། །སངས་རྒྱལ་རྣམ་གཞིགས་ནས་བཟུང་ནས། དབང་པོ་རྒྱལ་མཆོན་
 སྐྱབ་པའི་བར། བདུན་ཁྲི་བྱ་སྟོང་ཆར་བ་ཡི། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་ངས་
 མཛོད་དོ། །སངས་རྒྱལ་མར་མེ་མཛད་ནས་ནི། འདྲེན་པ་འོད་སྟེང་བར་དག་
 ཏུ། བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་ཆར་བ་ཡི། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་ངས་མཛོད་དོ། །
 ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། རྣམ་གཞིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག་གྲངས་མེད་
 གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱང་། །དང་པོ་(༡༥) སྐྱུ་སྐྱབ་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། བསྐྱེད་
 བཟང་ལས་ཀྱང་། རྟོན་པ་འདི་རྟོན་རྩ་མཐུན་གྱི་ཁྱེུ་འོད་ཡངས་པར་སྐྱེ་བ་
 བཞེས་པའི་ཆོ། སྐྱུ་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་ལ་གདུགས་ཆོད་ཀྱིས་བསྐྱེན་བཀུར་བྱས་
 བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁྱེད་སྐྱེ་ཅི་འདྲ་དང་། ཞེས་སོགས་བཟོད་པའི་སྟོན་

ནས་མེས་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐལ་བཟང་ལས། ར་ནི་སྒྲོན་ཆོ་
 དམན་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྲུ་བྱུང་ཆེན་ལ། །འཇམ་
 ཀར་ཞིག་གི་དབུལ་བ་བྱས་ནས་ཀྱང་། །དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་མེས་
 བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་དུ་བསྐལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་
 ཏུ་ཆོགས་བསགས་པའི་རྒྱལ་ནི། །ལུང་གི་བར་སྒྲོམ་སྒར་དྲངས་པ་ལྟར་དང་།
 མཛོད་འགྲེལ་ལས། རྒྱལ་པའི་གོ་རིམས་ཀྱིས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ། རྣམ་
 གཟིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱུང་། །ཡང་
 དག་པར་རྒྒྱགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རིན་ཆེན་གཙུག་རྟོར་ཅན་གྱི་ཆོ་ནི་བསྐལ་
 པ་གངས་མེད་པ་དང་པོ་རྒྒྱགས་སོ། །བཙམ་ལུན་འདས་མར་མེ་མཛོད་གྱི་ཆོ་
 ནི་གཉིས་པ་རྒྒྱགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་གཟིགས་གྱི་ཆོ་ནི་
 གསུམ་པ་རྒྒྱགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐར་དོན་རྒྱུ་གདན་གྱི་སྤྲོ་ལ་
 མཛོད་པར་རྒྒྱགས་པར་སངས་རྒྱུས་པའི་རྒྱལ་ཡོད་དེ། སྤྱད་པ་ཐ་མའི་ཆོ་རྒྱུ་པོ་
 ནི་རྒྱུ་ནིའི་འགམ་དུ་ལོ་དུག་དཀའ་བ་སྤྱད་ནས་གོང་པའི་དུ་མ་དགའ་མ་
 དང་། དགའ་སྤྱོདས་མ་ལས་བ་མཆོག་སྤོང་གི་ལོ་མ་ལན་བཅུ་དྲུག་དུ་ཉིང་
 སྤར་བྱས་པའི་ལོ་མ་བཞེས་ཏེ་སངས་རྒྱུས་པའི་མཛོད་པ་སྤྱོན་པའི་དུས་ལ་
 བབ་པར་མཆེན་ནས། བ་ག་ཏ་རྩོ་རྩོའི་གདན་དུ་བྱོན་ནས་རྩ་ཆོང་གི་བྱེའུ་
 བཀྲ་ཤིས་ལས་རྩ་གྲུ་ག་བཞེས་པ་ལས་གདན་མཛོད་ནས། ཇི་སྤྱད་ཟག་མེད་མ་
 ཐོབ་པ། །དེ་སྤྱད་སྤྱིལ་གྱང་བཞིག་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱོར་ལམ་
 རྟོད་ནས་ཟད་མི་སྤྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བར་བསམ་གཏན་ཐུན་གཅིག་ལ་
 མཛོད་དུ་བྱས་ཏེ་མཛོད་པར་རྒྒྱགས་པར་སངས་རྒྱུས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུས་
 རྣམ་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རྒྱལ་ཡོད་དེ། སྤྱོན་པ་མཛོད་པར་རྒྒྱགས་པར་
 སངས་རྒྱུས་མ་ཐག་དུ་ཤིང་ཏ་ལ་བདུན་ཅན་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་འབགས་ཏེ།
 (༩༩) ཟབ་ཞི་སྤྱོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་

གསུམ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་ཚིང་དཔོན་ག་མོན་ལ་སོགས་པ་ལ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་
 ཆོགས་བཅད་གསུངས་ཤིང་། སངས་རྒྱལ་ནས་ཞག་བཞི་བརྒྱ་ཞིང་དགུ་པ་ཉོར་
 རྩ་དུག་པའི་ཆོས་བཞི་ལ་མ་རྩ་སིར་ལྷ་སྤེལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་.....
 གསུངས་པ་སོགས་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 གསུངས་པའི་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་རྣམས་བཀའ་བསྟུ་མཛད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་
 ལ་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པ་དང་། ཐུན་མོང་བའི་བཀའ་བསྟུ་མཛད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 ཉོན་པ་མུ་རན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། འཇམ་དབྱངས་ཐུག་ན་རྩི་
 རྩེ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བསྟུ་མཛད་པར་གྲགས་པ་འདིར་མ་རྩུས་སོ། །གཉིས་པ་
 བི། ཉོན་པ་མུ་རན་ལས་འདའ་ཁར་བཞུན་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ལ་གཏད་
 ཅིང་། འདུལ་བ་རུང་མཐུན་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ན། མི་འགལ་གྱི་བྱ་
 འཁོར་བརྒྱད་ཁྲི་བརྒྱན་སྟོང་དང་བཅས་པ་དང་། སྤྱི་འོད་ཀྱི་འཁོར་བརྒྱད་
 ཉོང་དང་བཅས་པ་མུ་རན་ལས་འདས། དེའི་རྩིས་སུ་ཉོན་པ་འཁོར་ཁྲི་བརྒྱད་
 ཉོང་དང་བཅས་པ་མུ་རན་ལས་འདས། དེའི་ཆོ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་པ་དང་
 ཉན་ཐོས་དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་མུ་རན་ལས་འདས། ད་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་སྤེ་
 རྩིང་གསུམ་འདྲོན་པ་མེད། ཞེས་འཕྱ་རྩིང་བྱས་པའི་ཆོ། འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་
 དགོ་འདུན་རྣམས་བསྟུ་བར་མཛད་པ་ན། བ་སྤང་བདག་མ་གཏོགས་འདུས་
 པ་དང་། འོད་སྲུང་གིས་གང་པོ་ལ་བ་སྤང་བདག་པོས་ཤིག་ཅེས་རྒྱས་པས།
 གང་པོས་རྩུ་འཕུལ་གྱིས་ཀླ་མ་ལ་གྱི་ལའི་གཞལ་མེད་ཁང་རུ་ཕྱིན་ནས་བ་སྤང་
 བདག་ལ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་སྲུང་གི་དགོ་འདུན་རྣམས་.....
 ཀྱིས་དགོ་འདུན་གྱི་བྱ་བ་རུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པས་ཁྲིང་པོས་ཤིག་ཟེར་རོ། །
 ཞེས་རྒྱས་པས། དེས་ཉོན་པ་མུ་རན་ལས་འདས་པར་ཤེས་ཏེ། ཆོས་སོས་གསུམ་
 དང་ལྷུང་བཟེད་དགོ་འདུན་ལ་སྤུལ་ཏེ་བཟོད་པ་མཛད་ཅིག་ཅེས་རྒྱས་ཤིག །

དེའི་ཆོ་དག་བཅུ་པ་དེ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་དག་བཅུ་པ་བརྟན་བརྩམས་...
 རྩོམ་གསུམ་བསུས་པ་ནི་བཀའ་བསྟུ་གཉིས་པ་ཡིན་ལ། བསུས་ཚུལ་ནི་ཆོས་
 རྩལ་མུ་རན་མེད་ཀྱིས་སྒྲིན་བདག་བྱས། དག་བཅུ་པ་གྲགས་པས་གསོལ་བ་
 བཏབ་ཅིང་ཐམས་ཅད་འདོད་ཀྱིས་སྒོ་ལས་བཏོན་ཏེ། དག་བཅུ་པ་བརྟན་
 བརྩམས་སོ། །བཀའ་བསྟུ་གཉིས་པ་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དངོས་སུ་མི་
 རྩང་བའི་གཞི་བརྟུ་སྒྲིང་བ་དང་། བརྟུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་ཡུན་
 རིང་རྟུ་གནས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཀའ་བསྟུ་གསུམ་པ་
 མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། རྩང་རྟུ་མི་གསལ་བས་མི་མཐུན་པ་རྟུ་མ་བྱུང་ཡང་མཁས་
 པ་ལལ་ཆེ་བ་དང་མཐུན་པར། རྟོན་པ་མུ་རན་ལས་འདས་ནས་ལོ་(༥) སྐུ་
 བརྟུ་ནས་ཞེ་པ་བཅོ་བརྟུད་པོ་རྣམས་མི་མཐུན་པར་རང་ལས་གཞན་པའི་ཞེ་...
 པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ན་དེའི་ཆོ་ཁ་ཆེ་...
 དང་ཉེ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཀྱ་ཐོ་ལན་རྩ་རའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟུ་དེའི་རྒྱལ་པོ་ག་...
 བྱི་གས་སྒྲིན་བདག་བྱས། དག་བཅུ་པ་གྲགས་པས་དངོས་སུ་གསོལ། རྩང་
 རྩལ་སེམས་དཔའ་རྩ་སུ་མི་རྩས་སྒོ་ལས་བཏོན་ནས། དག་བཅུ་པ་ལྟ་བརྩམས།
 རྩང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ལྟ་བརྩམས། སོ་སྒྲེའི་བརྩི་ཏེ་བྱི་རྩལ་སྒྲིང་ཞེ་ཐམས་ཅད་
 བསུས་ནས་ཞེ་པ་བཅོ་བརྟུད་ཀྱི་མདོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བསྟུ་བས་པ་
 དང་། རྩོམ་གསུམ་བསུས་པ་ནི་བཀའ་བསྟུ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །བཀའ་བསྟུ་
 གསུམ་པ་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དངོས་སུ་ཞེ་པ་བཅོ་བརྟུད་ཀྱི་མདོ་
 རྣམས་བཀའ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། བརྟུང་ནས་སྤར་བཞིན་
 བོ། །དེས་ན་ཞེ་པ་བཅོ་བརྟུད་ཀྱི་མདོ་རྣམས་བཀའ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་
 རྣལ་པ་ཚུལ་གྱི་ཐམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རྟོན་པས། འདུལ་བ་ལ་གནང་ཏིང་འཛིན་ཀྱི་
 བསྐྱབ་པ་རྟོན་པས་མདོ་ཞེ་ལ་འཇུག་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རྟོན་པས་མུ་རན་...
 ལས་འདས་པ་དང་རྩེ་སུ་མཐུན་པ་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་.....

མྱེར་དང་། རྒྱལ་པོ་གི་གྲིང་མི་ལས་ལྷན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་སྡེ་པ་བཙོ་
 བརྒྱད་ཀྱི་མདོ་བཀའ་ལས་ལོགས་སུ་མི་འཕྱར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱེར། དེ་
 ལྟར་ཡིན་ན་སྡེ་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཏུ་གྲུས་ཚུལ་རི་ལྟ་ཏུ་ཡིན་ཞེས། འདུལ་བ་འོད་
 ལྡན་ལས་ནི་དག་བཙོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱར་ཆག་དང་པལ་པའི་སྐད་ལ་ཞེན་
 པའི་སྡེ་པོ་རྣམས་གདུལ་བའི་མྱེར་ཏུ་གཞུང་གཞན་དང་གཞན་ཏུ་སྐྱར་ནས་
 སྡེ་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཏུ་གྲུས་པར་བཞེད། སྐྱབ་དཔོན་རྩ་བྱས་ནི་དང་པོར་གཞི་
 ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱབ་བའི་སྡེ་པ་གཅིག་ཏུ་ཡིན་པ་ལས། བཀའ་བསྐྱབ་གཉིས་
 པ་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་བདུད་རྒྱུ་ཅན་གྱིས་དགེ་སྤྱོད་གི་ཆ་ལྟར་ཏུ་སྐྱལ་པ་
 བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་ཏེ། ཡོ་རྒྱལ་ཅུ་ཙག་ལྷན་གྱི་
 བར་ཏུ་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་(ལྟ་)འཐབ་ཅོད་ཏུ་ཕྱར་ཏེ། ཡོ་སྐྱམ་བརྒྱུ་པ་
 ལ་སྡེ་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཏུ་གྲུས་པར་གསུངས་སོ། སྐྱབ་དཔོན་དབྱིག་གཞུང་ནི་
 ལྟོན་པ་ལྟ་བུ་ལས་འདས་ནས་ཡོ་བརྒྱ་ཡོན་པ་ན་པལ་ཆེན་སྡེ་པ་དང་གནས་
 བརྟན་པ་གཉིས་སུ་གྲུས་ཤིང་། ཉིས་བརྒྱ་ཡོན་པ་ན་པལ་ཆེན་སྡེ་པ་ལ་བརྒྱད་
 ཏུ་གྲུས། སྐྱམ་བརྒྱ་ཡོན་པ་ན་གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པ་ལ་བརྒྱུད་གྲུས་པར་
 གསུངས་སོ། དཀོ་སྤྱོད་གི་ཡོ་རྒྱུ་བ་དང་། སྐྱབ་དཔོན་ཏུལ་བ་ལྟས་ནི། རྩ་བའི་
 སྡེ་པ་བཞི་ལས་སྡེ་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཏུ་གྲུས་པར་བཞེད། དེ་ཡང་ཡོ་རྒྱུ་བ་ལས་ནི།
 ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱབ་བའི་སྡེ་པ་ལ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱབ་བའི་སྡེ་པ།
 འོད་སྤྱང་སྡེ་པ། ས་སྟོན་སྡེ་པ། ཆོས་སྤྱང་སྡེ་པ་དང་བཞི། པལ་ཆེན་སྡེ་པ་ལ་
 ཤར་རི་ལ་གནས་པའི་སྡེ་པ། ལྷུང་རི་ལ་གནས་པའི་སྡེ་པ། ཀངས་རི་ལ་གནས་
 པའི་སྡེ་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྐྱབ་བའི་སྡེ་པ། རྟག་པར་སྐྱབ་བའི་སྡེ་པ།
 རྣམ་པར་ཕྱེ་སྐྱབ་བའི་སྡེ་པ་དང་རྒྱལ། མང་བཀྱར་བའི་སྡེ་པ་ལ་སྤྱང་བ་པའི་
 སྡེ་པ། ཀྱུ་རྩ་ཀྱུ་ལྟའི་སྡེ་པ། མང་ཏུ་སྐོས་པའི་སྡེ་པ། ལོས་དམར་པའི་སྡེ་པ།
 གནས་མ་བྱ་པའི་སྡེ་པ་དང་ལྷ། གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པ་ལ་རྒྱལ་བྱེད་ཆོལ་ན་

གནས་པའི་ཐེ་པ། འཇིགས་མེད་རི་ལ་གནས་པའི་ཐེ་པ། གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་
 ར་གནས་པའི་ཐེ་པ་དང་གསུམ་ཉེ་བཅོ་བརྒྱད་ཏུ་ཐྱིས་པར་འདོད། ཏུལ་བའི་
 ལྷས་ནི། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲེལ་བའི་ཐེ་པ་ལ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲེལ་
 བའི་ཐེ་པ། འོད་སྤང་གི་ཐེ་པ། ས་རྩོན་པའི་ཐེ་པ། ཆོས་སྤང་ཐེ་པ། མང་ཆོས་
 པའི་ཐེ་པ། ཞོས་དམར་པའི་ཐེ་པ། རྣམ་པར་ཐྱེ་ཉེ་སྤྲེལ་བའི་ཐེ་པ་དང་བརྟུན།
 བལ་ཆེན་ཐེ་པ་ལ། ཤར་རི་ལ་གནས་པའི་ཐེ་པ། ལུང་རི་ལ་གནས་པའི་ཐེ་པ།
 གངས་རི་ལ་གནས་པའི་ཐེ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྤྲེལ་བའི་ཐེ་
 པ་དང་། རྟག་པར་སྤྲེལ་བའི་ཐེ་པ་དང་ལ། གནས་བརྟན་པ་ལ། རྒྱལ་བྱེད་ཆོལ་
 ར་གནས་པའི་ཐེ་པ། འཇིགས་མེད་རི་ལ་གནས་པའི་ཐེ་པ། གཙུག་ལག་ཁང་
 ཆེན་ར་གནས་པའི་ཐེ་པ་དང་གསུམ། མང་བཀྲར་བ་ལ་ས་རྩོག་རི་ལ་གནས་
 པའི་ཐེ་པ། སྤང་བ་པའི་ཐེ་པ། གནས་མ་བྱ་པའི་ཐེ་པ་དང་གསུམ་(༥) ཉེ་
 བཅོ་བརྒྱད་ཏུ་ཡོད་པའི་ཐེ་པ། དེ་སྤང་ཏུ་ཡང་། ཐེ་པ་ཐ་དང་པར་བསྟག་པའི་
 འཁོར་ཁོ་ལས། གཞི་ཀྱན་པ་དང་འོད་སྤང་ཐེ། ས་རྩོན་ཐེ་དང་ཆོས་སྤང་ཐེ།
 མང་ཆོས་ཞོས་དམར་སྤྲོབ་མའི་ཐེ། རྣམ་པར་ཐྱེ་ཉེ་སྤྲེལ་བའི་ཉེ། ཐམས་ཅད་
 ཡོད་པར་སྤྲེལ་བ་བརྟུན། ཞིས་དང་། ཤར་ལུང་རིར་གནས་གངས་རིར་གནས།
 འཇིག་རྟེན་འདས་པར་སྤྲེལ་བའི་ཐེ། རྟག་པར་སྤྲེལ་བའི་ཐེ་པ་ཉེ། །ལུ་ཆོན་དགེ་
 འདུན་པལ་ཆེན་ཐེ། ཞིས་དང་། རྒྱལ་བྱེད་ཆོལ་གནས་འཇིགས་མེད་གནས།
 གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་གནས་བརྟན་པ། ཞིས་དང་། ས་རྩོག་རིར་གནས་སྤང་
 བ་པ། གནས་མ་བྱ་པའི་ཐེ་པ་ཉེ། ཀྱན་ཐྱིས་བཀྲར་བ་རྣམ་པ་གསུམ། ཞིས་
 གསུངས་པའི་ཐེ་པ། ཐེ་པ་སོ་སོ་ལ་མིང་དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ།
 འགའ་ཞིག་ལ་གནས་གཞིའི་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་བཏགས། འགའ་ཞིག་ལ་གྲུབ་
 མཐའི་དོན་སྤྲེལ་ཆུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་བཏགས། འགའ་ཞིག་ལ་སྤྲོབ་དཔོན་གྱི་བྱེ་བྲག་
 གི་བྱེད་པར་གྱི་སྒྲོན་ས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡུལ་དོན་སྤྲོབ་

དཔོན་གྱི་བྲག་ལས། ཁ་དང་རྩ་པ་བཅོ་བརྒྱད་བཤད། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་
 མིར་ཅ་བའི་ཉན་མོས་སྡེ་བཞི་ལ་སློབ་དཔོན་དང་། སྐད་འདོན་ཚུལ་དང་།
 རྩམ་སྐྱར་སྐགས་མི་མཐུན་པ་རུ་མ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱ་བའི་སྡེ་
 པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཚུལ་རིགས་ལས་རབ་རུ་བྱུང་བ། བསྐྱེད་པ་ལ་ལྷུས་པ་རྩམས་
 གྱི་མཆོག་རུ་ལྷུང་བསྟན་པ་སྐྱ་གཙན་འཛིན་གྱི་མཁན་བརྒྱད། སྐད་ལེགས་
 རྒྱར་གྱི་སྐད་རུ་འདོན་པ། རྩམ་སྐྱར་རྩམ་སྐྱར་དབྱ་ནས་ཉེར་ལྷའི་བར་བྱུང་རུ་
 མ་ལྷུར་པ། ལྷ་རྟགས་ལ་འཁོར་ལོ་དང་ནོར་བུ། ལྷུལ་པ་མ། ཤིང་ལོ་མོགས་
 བྱེད། ལུབ་ལྷག་པར་རུ་བྱུང་བྱེད་དང་དབྱས་ཆོད་ན་ཐུབ་པར་བཞེད། ཕྱིན་ལེན་
 ལས་པ་གཉིས་ཀ་བཀར་ཏེ་བྲངས་ན་ཆགས་པར་བཞེད། ཕལ་ཆེན་སྡེ་པ་ནི་
 སློབ་དཔོན་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ལས་རབ་རུ་བྱུང་བ་སྐྱུངས་པའི་ཡོན་ཏམ་ཐམས་
 ཅད་གྱི་མཆོག་རུ་ལྷུང་བསྟན་པ། འོད་སྐྱེད་ཆེན་པོའི་མཁན་བརྒྱད། སྐད་གྲག་གི་
 ཏ་སྡེ་ལྷུལ་མི་རང་བཞིན་པ་མ་ག་ཏའི་ཕལ་སྐད་རུ་འདོན་པ། རྩམ་སྐྱར་རྩམ་
 ཐན་བརྒྱན་ནས་ལེན་ཉེར་གསུམ་གྱི་བར་བྱུང་རུ་མ་ལྷུར་པ། ལྷ་རྟགས་ལ་
 རུང་ལ་སྐགས་པ་བྱེད་པ་དང་། ལུབ་ལྷག་ཡོལ་བས་ཆོད་ན་ཐུབ་པར་བཞེད།
 ཕྱིན་ལེན་སྡོད་ལ་བྱས་པས་ཆགས་པར་བཞེད། གནས་བརྟམ་པ་ནི་མཁན་པོ་
 བྲམ་ཟེའི་རིགས་ལས་རབ་རུ་བྱུང་བ། མཐའ་འཁོབ་འདུལ་བའི་མཆོག་རུ་
 ལྷུང་བསྟན་པ་ཀ་ཏུ་ཡ་ནའི་བུ་ཆེན་པོའི་མཁན་བརྒྱད། སྐད་ཀྱི་སྐུ་ཅི་སྡེ་ག་
 ཟེའི་སྐད་རུ་སྐྱ་བ། རྩམ་སྐྱར་རྩམ་སྐྱར་ཐན་ཐན་ཉེར་གཅིག་གི་བར་བྱུང་མ་
 ལྷུར་པ་དང་། ལྷ་རྟགས་ལ་དཔལ་ལེན་ལ་སྐགས་པ་བྱེད་ཅིང་། ལུབ་ལྷག་ཐག་
 པས་ཆོད་པ་དང་། ཕྱིན་ལེན་འཕྲོག་ཐབས་སུ་བྱས་པས་ཆགས་པར་བཞེད།
 མང་བཀྱར་བ་ནི་མཁན་པོ་བྲམ་ཟེའི་མཁན་གྱི་རིགས་ལས་རབ་རུ་བྱུང་བ། འདུལ་
 བ་འཛིན་པའི་མཆོག་རུ་ལྷུང་བསྟན་པ་ཉེ་བ་འཁོར་གྱི་མཁན་བརྒྱད། སྐད་ཨ་
 ལ་སྡོམ་ག་བྱུར་ཆག་གི་སྐད་རུ་འདོན་པ། རྩམ་སྐྱར་དང་ལྷ་རྟགས་ཐན་ཐན་དང་།

འདྲ། ཅུབ་ལྷག་རིམ་སྤྱོད་པ་དང་། བྱིན་ལེན་བསྐྱར་ཐབས་སུ་བྱས་པས་
ཆགས་པར་བཞིན།

༥ དེས་ན་བཀའ་བསྟུ་རིམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཟླ་སྟོན་གསུམ་དུ་བསྟུས་པ་.....
ནམས་ཀྱི་མཆོག་ནི་འདུལ་བའི་ཟླ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ཤིང་
གི་རྩ་བ་ལྟར་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དང་། དམ་ཆོས་
འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ས་གཞི་དང་འདྲ་བར་སྟོམ་བཙོན་ཅན་ནམས་ཀྱི་
གཞི་དང་། ཚད་མེད་དང་མངོན་ཤེས་སྒྲིགས་ཀྱི་གནས་དང་། ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་
གཞི་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་ཡང་འདི་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟེན་སུ་
འགྲོ་རྟོག་བྱེད་པ་དང་། ཟླ་སྟོན་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་གོ་ཚད་ཀྱང་
རྟོན་པའི་གོ་མི་ཆོད། འདིས་དེ་གཉིས་ཀའི་གོ་ཚད་པས་ཆེས་ཁུད་པར་དུ་
འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ལ་བསྟོན་པ་ལས། ཇི་ལྟར་འདི་ནི་ཤིང་རྩ་གཙོ་
པོ་སྟེ། །ནམ་པར་འཕེལ་དང་ཀུན་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཞི། །དེ་བཞིན་དམ་ཆོས་
ཆོགས་ནམས་ཀུན་གྱི་ཡང་། །གཞི་དང་རྩ་བ་འདུལ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། །
ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་ས་ནི་སྟེ་དགུ་ནམས་ཀྱི་གཞི། །དེ་ལས་འབྱུ་ནམས་སྟེ་བར་
འབྱུར་བ་བཞིན། །(༥༥) དེ་བཞིན་འདུལ་བའང་སྟོམ་བཙོན་ཀུན་གྱི་གཞི། །དེ་
བཞིན་དེ་ལས་བསྟོན་ནམས་ནམས་ཀྱང་སྟེ། །ཚུལ་བྱིས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་
གནས་སུ་དགོངས། །དེ་ཡི་གནས་ནི་འདུལ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་།
ཇི་ལྟར་འགྲོ་འདི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །མངོན་མཆོག་འདུལ་བ་རྟོགས་པར་
འདི་གནས་པ། །དེ་སྟོན་ཆོས་སྟོན་འདི་ཡང་གནས་འབྱུར་ཞིང་། །ཁྲོག་པར་
འབྱུར་ན་ནི་བ་ཐོབ་མི་འབྱུར། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་འཇིག་
རྟེན་ཆོགས་བཅད་དང་། །མདོ་ཟེ་ཡན་ལག་དེ་དང་དེ་དག་རྒྱུད། །བསྐྱབ་
འཇུག་མེད་ན་འདུལ་བའང་མེད་འབྱུར་བས། །དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་དག་ལས་ཆེས་
འདི་དགོན། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་རྟོན་པ་དེ་ཡི་དམ་ཆོས་དག །མདོ་དང་ཆོས་

མདོན་ཡིན་གསུངས་འདུལ་བ་ནི། རྟོན་དང་བསྟན་བཅས་དངོས་ཡིན་དེ་ཡི་
 ཟུར། གཉིས་འཁྱར་ཕྱག་བྱ་སངས་རྒྱས་ཆོས་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཟུར། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་འདུལ་བ་ལ་ཡང་། སྤྱོད་རྒྱུ་
 རིགས་ཀྱི་སྒྲ་ནས་དབྱེ་ན། བརྒྱུད་བྱ་དོན་གྱི་གདུལ་བ། རྒྱུད་བྱེད་ཆོག་གི་
 འདུལ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱོད་བརྒྱུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་
 བྱིས་ཏེ། དེ་ཡང་ཀྱང་ནས་དགྲིས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲོན་
 པའི་དྲི་མ་འདུལ་བས་ན་འདུལ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། གཉིས་པ་ལ་འདུལ་བའི་མདོ་
 དང་བསྟན་བཅས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་མ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ། ཅ་བའི་མདོ་དང་
 བཤད་པའི་མདོ། སྤྱགས་མཐུན་གྱི་མདོ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སོ་སོར་ཐར་
 པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། གཉིས་པ་ནི། ལུང་རྩེ་བཞི་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྲེད་གཞི།
 སུན་ཆོག་སྤྱོད་ཀྱི་ལུང་དམ་པ་རྣམས་སོ། འདི་ལ་སྤྲོན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ལ་
 ཅིག རྣམ་འབྲེད་དང་པོར་འབྲེན་པ་མི་འཐད་དེ། གཞི་དང་པོར་འབྲེན་
 རིགས་པའི་ཟུར། དེ་རིགས་ཏེ། སྤྱོད་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་མདོ་ཅ་བར་
 དང་པོར་སྤོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རབ་བྱུང་གི་གཞི་གསུངས་
 ནས། དེའི་རྩེས་སུ་རྣམ་འབྲེད་གསུངས་པའི་ཟུར་ན་མི་འཐད་དེ། ལུང་མ་མོ་
 དང་ལྷ་བ་གཉིས་(༡༩) ཀར་དང་པོར་རྣམ་འབྲེད། དེ་ནས་གཞི་གཏན་ལ་
 ཐལ་བ་ཡིན་པའི་ཟུར་ཏེ། སོ་ཐར་འབྲེད་པར། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་
 པའི་འདུལ་བ་ནི། དུམ་བུ་བཞི་སྟེ། འདུལ་བ་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་དང་། འདུལ་
 བ་གཞི་དང་། ཞེས་རྣམ་འབྲེད་དང་པོར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་
 ལས་ཀྱང་། འདིར་འདུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རྣམ་པར་འབྲེད་ལ་སོགས་པ་དག་
 ཡིན་པར་བལྟ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་འབྲེད་ལ་ཡང་པ་མའི་རྣམ་འབྲེད་
 གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་མའི་རྣམ་འབྲེད་ནི་དག་སྤྱོད་པའི་བྱིས་ཏེས་
 བརྒྱུ་བརྒྱུ་ཅ་གསུམ་པོ་འཆའ་བའི་སྤྱོད་གཞི། བཅས་པའི་པན་ཡོན། མ་

བཅས་པའི་ཉེས་དམིགས། ལྷུང་བ་ལྷུང་མེད་ཀྱི་ཆམ་གཞག། བསྐྱབ་པར་བྱ་
 བའི་ཆོས། ཚྱུང་པ་ཁི་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་བདུན་པོ་ཆམས་བསྟན་ཅིང་། མའི་
 ཆམ་འབྱེད་ཀྱིས་དགོས་སྤྱོད་མའི་དངོས་བཅས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྒྲུབ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཙམ་
 བཞི་ཆམས་འཆའ་བའི་སྤྱོད་གཞི་སྐྱེས་གོང་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་
 གཞིས་ནི། ལྷུང་གི་བར་སྟོན་དུ། རབ་བྱུང་གསེས་སྤྱོད་གཞི་དང་ནི། དགས་དབྱེ་
 དབྱར་དང་གོ་སྐྱེས་དང་། སྟུན་དང་གོས་དང་ལྷ་བརྒྱུད་དང་། རྒྱ་སྟེང་དང་
 ལས་ཀྱི་གཞི། དམར་མེར་ཅན་དང་གང་ཟག་དང་། རྩོད་དང་གསེས་སྤྱོད་བཞག་
 པ་དང་། གནས་མལ་དང་ནི་ཚྱུང་པ་དང་། དགོ་འདུན་དབྱེན་ཆམས་བསྟན་
 པའོ། ཁྲིས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞི་བཅུ་བདུན་གྱི་སྟུན་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་
 ཡིན་ལ། རོ་ན། གཞུང་དམ་པར་གཞི་བཙུང་དུ་གསུངས་པ་རི་ལྷུང་ཡིན་
 བེན། འབྲེལ་ཚུང་ལས། རབ་བྱུང་གི་གཞི་ལ་རབ་བྱུང་དང་། བསྟེན་རྩོགས་
 དང་། གནས་ཀྱི་སྐབས་གསུམ་ཐ་དང་དུ་དབྱེ་བ་ཡིན། ཁྲིས་བཤད་པ་མི་
 འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་གཞི་བཅུ་དགུར་འཕྱར་བའི་སྤྱིར་སྟེ། དེས་ནའོ། རྒྱ་
 སྟེང་གཞི་ནི། རྒྱ་སྟེང་དགོས་སྤྱོད་གསེས་ཡངས་པ་ཅན་པའི་དགོས་སྤྱོད་གནས་
 དབྱུང་བྱས་ཏེ་ཚྱུང་པ་ཆེན་པོར་ཕྱུར་པས། ལས་བྱེད་པ་ཕྱིར་བཙས་པའི་
 ཐབས་སྟོན་པའི་གཞི་ལ་རྒྱ་སྟེང་གཞི་ཁྲིས་བཏགས་ཤིང་། དམར་མེར་ཅན་
 ཀྱི་གཞི་ནི། དམར་མེར་ཅན་འཐད་ཀྱིས་བྱེད་པ་ལ་གང་དུ་སྟུན་དབྱུང་བའི་
 གནས་དེར་གནས་སྟུ་མི་གཞུག་(༡༥) གོ། ཁྲིས་སྟོན་པ་ནན་ཏུར་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་སྟུང་པ་དང་། བསྟེད་པ་དང་། ཕྱིར་འབྱེད་པ་ནན་ཏུར་མ་མཐོང་བ་
 གནས་ནས་དབྱུང་བ། ཕྱིར་མ་བཙས་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བ། སྟོན་ལྟ་ཅན་
 གནས་ནས་དབྱུང་བ། རྩོ་མཁུ་དབྱུང་གསུམ་གྱི་ཆོག་ཆམས་གཏན་ལ་ཐབ་པ།
 རོག་མའི་མིང་ནས་སྟོན་ཏེ། དམར་མེར་ཅན་གྱི་གཞི་ཁྲིས་བཏགས་སོ། གང་
 ཟག་གི་གཞི་ཁྲིས་པ་གང་ཟག་གཞན་ཞིག་དགོ་འདུན་ལྟག་མའི་ལྷུང་བ་བྱུང་...

ནས་མ་བཅདས་པ་དང་། གཞན་ཞིག་ལྟར་བ་བྱུང་བ་ནས་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་མ་
 ཤེས། ཤེས་ནས་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་བཅདས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་བ་བཅདས་པ་
 དང་མ་བཅདས་པའི་དབྱེ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་གང་ཟག་གི་གཞི་ཞེས་བྱ་.....
 ཞིང་། སྤྱོད་པའི་གཞི་ནི། སྤྱོད་པ་དང་། གཞི་ནས་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་གཞི་ནས་
 སྤྱོད་པ་དང་། མཁུ་བ་སྤྱོད་ཚུལ་སྤོན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་གཅིག་གི་མིང་གིས་བཏགས་
 ནས་སྤྱོད་པའི་གཞི་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གསོ་སྤྱོད་བཞག་པའི་གཞི་ནི། རྒྱལ་
 མི་འབྲེད་ན་མི་སྤྱོད་པ་དང་། གདམས་རག་བཞག་པ་དང་། གསོ་སྤྱོད་བཞག་པ་
 དང་། དགས་དབྱེ་བཞག་པ་སོགས་ཆོས་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་
 བརྟན་པ་ལ། གསོ་སྤྱོད་བཞག་པའི་གཞི་ཞེས་བཏགས་པའོ། །པཌན་རྣམས་ནི་
 གོ་སྤྱོད་ཞིང་། གཞིའི་སྤྱོད་དོན་ལྟ་བུ་ཞེས་པ། རྟེན་བྱེད་པ་སོགས་དོན་ལྡེ་ལ་
 འཇུག་ཀྱང་། འདིར་བརྗོད་བྱ་ཚུལ་གྲིམས་ནི་རྟེན་བྱེད་པའི་གཞི་ཞེས་བྱ་ལ།
 དེ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པས་ན་རྗོད་བྱེད་ལ་གཞིར་བཏགས་པའི་ཕྱིར། རང་
 ལྷགས་ནི། ཕྱིར་བཅོས་ལ་ལྟར་བ་ཕྱིར་བཅོས་དང་ཆོད་པ་ཕྱིར་བཅོས་གཉིས་
 སུ་སྤྱེ་སྤྱེ། གཞུང་དམ་པ་ལས། གཞི་བཅོ་བརྒྱད་དུ་སྤྱེ་ནས་བ་ཤད་དོ། །ཕན་
 ཆོགས་ལ་ཕན་ཆོགས་སུ་གྲགས་པའི་སྤྱོད་བརྒྱད། དེར་མ་གྲགས་པའི་སྤྱོད་བརྒྱད་
 ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་པའི་ལ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བརྟུ་བརྟུས་གཏན་
 ལ་འབེབས་པ་ད་ལྟ་ལྟར་ཕན་ཆོགས་སུ་གྲགས་པ་སྤྱེགས་བམ་གཉིས་ཡོད་པ་.....
 འདི་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པ་ནི། ལྟར་དམ་པ་ལ་ལེའུ་ལྷག་མ་བརྟུ་ཡོད་པའི་
 སྤྱོད་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡིན། དེ་རྣམས་ལ་ཕན་ཆོགས་སུ་མ་གྲགས་(༡༠༩) པའི་
 ཕན་ཆོགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཕན་ཆོགས་སུ་མ་གྲགས་ཤིང་།
 སྤྱོད་པ་ཤོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱི་ཕན་ཆོགས་སུ་བརྟུས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་.....
 ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དམ་པ་ལ་ནི། ལྟ་བ་འདུལ་བྱེད་གཅིག་ལས་
 འཕྲོས། །ལྟ་ཆོན་དང་ནི་བརྟུ་བརྟུག་ཆོན། སྤྱོད་གཞི་དང་ནི་བརྟུ་བརྟུད་པ་དང་། །

གཏམ་གཞི་མ་ན་འི་ཀ་དང་། །མ་མོ་དང་ནི་ལུས་སྐྱུ་ལས་། སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལས་
 སུ་བསྐྱུས་པ་ཡིན། །ཞེས་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་ལུ་ལྟག་མ་བཅུ་
 ཡོད་ལ། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་འབྱེད་སྐྱུ་ལས་ལྟར་སྤྱི་ལོ་ཡིན་ཏེ། ལྟར་བར་མ་
 དང་། ལྟར་རིང་པོ་དང་། ཡང་དག་པར་ལྟར་པའི་ལྟར་དང་། ལྟར་གཅིག་
 ལས་འཕྲོས་པ་རྣམས་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྤྱིར་ལྟར་སྤྱི་ལོ་ལ་གཉིས་
 སུ་ཡོད་པའི་རྣམ་འབྱེད་སྐྱུ་ལས་ལྟར་ནི་འདུལ་བ་ལྟར་སྤྱི་ལོ་ཡིན་དང་། ལྟར་བར་
 མ་སྐྱུ་ལས་ལྟར་ནི་མདོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀོ་སྤྱུ་ལས་གྱི་གཞི་
 ཐད་དུ་ལྟར་དེ་དག་ཡང་དག་པར་བསྐྱུ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་སྤྱི་
 ལྟར་སྤྱི་ལོ་ཡིན་ཏེ། ལྟར་བར་མ་དང་། ལྟར་རིང་པོ་དང་། ཡང་དག་པར་
 ལྟར་པའི་ལྟར་དང་། ལྟར་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་།
 གསུམ་པ་ནི། དགོ་སྤྱི་ལ་རབ་དུ་གཅིས་པའི་མདོ། ལྟར་སྤྱི་ལས་ཡང་དག་པར་
 ལྟར་པའི་མདོ། ལྟར་བ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ཡིན་པའི་མདོ། ལྟར་སྤྱི་ལས་ལྟར་པའི་
 རྣམ་སྤྱི་ལོ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ཡིན་པའི་མདོ། ལྟར་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱི་ལོ་ཡིན་པའི་མདོ། གསྤྱི་
 མདོ། གསྤྱི་དུས་གྱི་མདོ། འཁར་གསལ་གྱི་མདོ། འཁར་གསལ་འཆང་
 པའི་སྤྱི་ལས་སྤྱི་ལོ་ཡིན་པའི་མདོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་། གཉིས་པ་འདུལ་བའི་
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྐྱུ་བཅོས་ལ་འདུལ་བའི་མདོ་སྤྱི་ལོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་
 བསྐྱུ་བཅོས། སོ་སོའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྐྱུ་བཅོས། སྤྱུ་ལས་མཐུན་གྱི་དེ་
 རྣམས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ལ། བྱེ་བྱག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོའི་ནང་ཆོད་དུ་གྱུར་
 པའི་འདུལ་བ་བྱེ་བྱག་དུ་བཤད་པ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛོད་པའི་
 འདུལ་བ་བསྐྱུ་བ། སྤྱི་ལོ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་སྤྱིར་འདུལ་བའི་སྤྱི་ལོ་
 ཐམས་ཅད་ལས་(༡༠བ) བསྐྱུས་ཤིང་མ་ཆང་བ་རྣམས་ཁ་བསྐྱུ་བ། ལྟར་མཐུན་
 ལྟར་དགོས་པ་རྣམས་ལྟར་མཐུན་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ཡིན་པ་འདུལ་བ་མདོ་ཙམ་བ་བཅས་པོ་
 དགུ་པ། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས་གྱི་ཆོག་གཙོ་པོར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཀུན་ཤ

ཏམ་ནམས་མཛད། དག་བཙམ་པ་ས་ག་ལྟས་མཛད་པའི་གཙུག་པོར་མཛན་
 ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་ས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མེད་ཏེ་ག་འཕྲིང་རྒྱད། རྒྱ་འོད་ཀྱིས་
 མཛད་པའི་དག་ཚུལ་གྱི་བསྐབ་བྱ་གཙུག་པོར་སྒྲིན་པ་འདུལ་བ་སྤྲུལ་བརྒྱ་
 དེའི་རང་འགྲེལ་འོད་ལྡན། དེའི་འགྲེལ་བཤད་དུལ་བ་ལྟས་མཛད་པ། རང་
 འགྲེལ་སློབ་མ་ལ་པན་པ། ཁ་ཆེ་འདུན་བཟང་གིས་མཛད་པའི་དག་ཚུལ་གྱི་
 བསྐབ་བྱ་གཙུག་པོར་སྒྲིན་པ་ཀླ་རི་ཀླ་ལྟ་བུ་པ། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་
 མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་དོན་བརྒྱད་མ། སློབ་དཔོན་དག་ལེགས་བཤེས་གཉེན་
 ལྱིས་མཛད་པའི་དག་ཚུལ་གྱི་བསྐབ་གཞིའི་མདོ་དང་། འདུལ་བ་དྲི་ཆོག་ཙུ་
 འགྲེལ། སློབ་དཔོན་པད་མས་མཛད་པའི་དག་སྒྲིང་གི་ལོ་དྲི་བ། དག་བཙམ་པ་
 ཆོས་ཀྱི་ཆོང་དཔོན་ལྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་ལ་བསྟོད་པ། དེའི་འགྲེལ་པ་
 དུལ་བ་ལྟས་མཛད་པ། ལྷ་རྒྱལ་མཛད་པའི་སྒྲིན་པ་བརྒྱད་པ་རྩ་འགྲེལ་སློབ་
 དཔོན་ཆོས་བཤེས་ལྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལ་སྤྲུལ་པ་རྣམས་སྤྲོ་ཡོད།
 གཉིས་པ་ལ། རྩ་བའི་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཙུག་བཤད་པའི་
 མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཙུག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལའི་སྤྲུལ་
 གྱི་འགྲེལ་པ་མཛད་བྱང་མེད་པ་སྤྲང་པོ་ཆེ་རྒྱ་འཕྲང་དུ་གྲགས་པ། སློབ་དཔོན་
 དག་ལེགས་བཤེས་གཉེན་ལྱིས་མཛད་པའི་ཆོག་གི་དགའ་བ་བརྒྱད་པ། དྲི་
 མེད་བཤེས་གཉེན་ལྱིས་མཛད་པའི་བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ། སློབ་དཔོན་དཔལ་
 པོས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་གཞུང་འགྲེལ། རྒྱ་རྒྱལ་མཛད་པའི་ཆོག་གི་
 བརྒྱད་བྱང་། སློབ་དཔོན་ཁྱད་པར་བཤེས་གཉེན་ལྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་
 ཀྱུ་ལས་བདུས་པ། སློབ་དཔོན་སྤྲང་མའི་རྒྱ་ཕན་ལྱིས་མཛད་པའི་མའི་
 སྤྲུལ་གྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སྤྲོ་ཡོད་ཅིང་། ལྱི་མ་གཉིས་པོ་དེ་འགྲེལ་པ་ཆོད་
 ལྡན་མ་ཡིན་པར་གྲགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སློབ་
 དཔོན་(༡༡) དུལ་བ་ལྟས་མཛད་པ་སློབ་དཔོན་དག་ལེགས་བཤེས་གཉེན་.....

གྲིས་མཛད་པའི་གཞི་འགྲེལ། སློབ་དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱངས་ཀྱིས་མཛད་
 པའི་ཕུན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། དེས་མཛད་པའི་ཞུ་བའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་
 ཡོད། འདུལ་བ་མདོ་ཙུ་བའི་འགྲེལ་པ་ལ་རང་འགྲེལ་དང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ།
 ཤེས་རབ་བྱེད་པས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་འགྲེལ་རྒྱུད་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྱི་
 མ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི་ཐིམ་བྱིས་སུ་བྱ་རྟོན་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 བཞེད། གསུམ་པ་ལ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་
 ལུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བཞོད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། གཞུང་ལུགས་ཐ་དད་པ་རིམ་
 པར་བསྐྱག་པའི་འཁོར་ལོ། དུལ་བ་ལྟས་མཛད་པའི་སྤེལ་ཐ་དད་བསྐྱག་པའི་
 འཁོར་ལོ། རྩ་བུས་མཛད་པའི་སྤེལ་ཐ་དད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། །

མཚན་གྱི་དོན་བཤད་པ།

༩ དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འདུལ་བ་མདོ་ཙུ་བ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དང་མཐུན་
 པར་འཆད་པ་ལ། མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་ །གཞུང་གི་དོན་དང་གསུམ།
 དང་པོ་ལ། མཚན་བརྗོད་པ་དང་། གཞུང་ཆོད་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་བཅས་
 གངས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་བསྐྱར་བ་དང་། མཚན་གྱི་དཔོས་པ།
 མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་ནས་མདོའི་བར་གསུངས། དེ་ཡང་རྒྱ་
 ལར་ན་སྐད་རིགས་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྐ་རྒྱུ་ཏའི་སྐད་ཏུ་བསྟན་བཅས་
 འདིའི་མཚན་ལ། བི་ན་ཡ་སུ་ཏུ་ཞེས་པ་བསྐྱར་བས། ཡོད་སྐད་ཏུ། འདུལ་བའི་
 མདོ་ཞེས་པ་འབྱུང་གྱེ། བི་ན་ཡ་འདུལ་བ་དང་། སུ་ཏུ་མདོའི་སྐད་དོད་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། འདི་ལྟར་བསྐྱར་བ་ནི། སྤྱི་ཐད་སྐྱར་བ་དང་། ལོག་སྐྱར་གཉིས་ཀྱི་
 ནང་ནས་ཐད་སྐྱར་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཐད་སྐྱར་ནི་རྒྱ་དཔེའི་
 མགོ་མཐུག་བར་གསུམ་ཏུ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ཡོད་དཔེར་བསྐྱར་བ་

ལ་ཟེར་བ་གང་ཞིག །འདིར་དེ་ལྟར་བསྐྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལོག་སྐྱར་ནི་
 དོན་གོ་པལ་ཆེ་བ་གཙོ་མོར་བྱས་ཏེ་བསྐྱར་བ་ལ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་
 མདུན་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ། བོད་སྐད་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ། རྒྱ་སྐད་བོད་ལ་བསྐྱར་
 པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ་(༡༡) ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་ཁྲུངས་
 བཅུན་པ་དང་། སྡི་ཏའི་སྐད་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་འདི་རྒྱ་གར་མར་ཤེས་
 ཤིང་། རྒྱ་གར་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པས། བསྟན་བཅོས་འདི་ཡང་བཟང་
 པོ་འོ། །སྟུམ་ཏུ་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འབྱུང་ཁྲུངས་བཟང་པོའི་
 གལམ་བཞིན་ལོ། །ཅུ་ཆགས་གཉིས་པ་བྱུང་ཤིང་། རྒྱ་སྐད་གོ་བ་མེད་པ། བོད་
 རྒྱལ་སྤྱི་པའི་ལྷན་ཏུ་ཉོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་
 ཤིང་། རྒྱ་སྐྱར་བྱ་མོ་ཤེས་པ་དང་། ལོ་པར་རྒྱལ་སྤྱི་པ་རྒྱ་སྐད་བོད་ཀྱིས་གོ་བར་
 དཀའ་བ་དེ་བོད་སྐད་གོ་སླ་བར་བསྐྱར་བ་དང་། རྒྱ་ཡིག་གོ་བ་མེད་པ་བོད་
 ཡིག་གོ་བ་ཅན་ཏུ་བསྐྱར་ཏེ་གོ་བ་རྟེན་པ་འདི་ཡང་། ལོ་པར་རྒྱལ་སྤྱི་པ་
 ཡིན་པ་འདུག་སྟུམ་ཏུ་བྱིན་བྱན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལོ་ན་སྡི་
 ཏའི་སྐད་བསྐབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་སྟུམ་ན། ཏུས་གསུམ་གྱི་སངས་བྱུས་
 རྒྱལ་སྤྱི་པ་སྡི་ཏའི་སྐད་ཏུ་ཆོས་གསུངས་པས། རང་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་
 སངས་བྱུས་ཏེ། གཏུལ་བྱ་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་ན་ཡང་དེའི་སྐད་ཏུ་སྟོན་པས། ད་
 ལྟ་ནས་སྡི་ཏའི་སྐད་སྐབ་དགོས་ཤིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་མཆོན་བཤད་པ་ནི། དེ་ན་ལ་ཤེས་པ་བསྐྱར་བས། བོད་སྐད་ལ་
 འདུལ་བ་དང་། ལྷ་ཏུ་བསྐྱར་བ་མདོ་ཤེས་འབྱུང་ལ། དེས་ན་བསྟན་བཅོས་
 འདི་ལ་འདུལ་བའི་མདོ་ཤེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སྐོང་བཏུན་
 འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་རང་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་ཤེས་ཅན་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་པ་ཏུ་མ་འདུལ་བར་བྱེད་པས་ན་འདུལ་བ་ཡིན་

ཞིང་དེ་བརྗོད་བྱས་བྱེད་པའི་ལུང་ཟེ་བཞི་པོ་དེ་ལ་སྒྱིར་འདུལ་བ་ཞེས་བྱ་ལ།
 བསྟན་བཅོས་འདིས་དེའི་དོན་མདོར་བསྟུས་ནས་སྟོན་པས་ན། འདི་ལ་ཡང་
 འདུལ་བའི་མདོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲུལ་ལས། འདུལ་བ་ཞེས་
 བྱ་བ་ཡང་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡིན་པར་ལྟ་སྟེ། དེས་བྱ་བ་
 དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པས་སྟོབ་མ་རྣམས་འདུལ་ཞིང་རྗེས་སུ་སྟོན་
 པར་བྱེད་པས་(༡༩ན) འདུལ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་ཟེ་བཞི་ལ་
 འདུལ་བ་ཞེས་བཏགས་པ་ནི། བརྗོད་བྱའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། སྒྱིར་
 མདོའི་མིང་འདྲིགས་ཚུལ་ལ། དཔེ་ལས་བཏགས་པ། དོན་ལས་བཏགས་པ།
 དུལ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ། ལྷ་བ་པོའི་གང་ཟག་ལས་བཏགས་པ། ཤོ་ལོ་ཀ་
 ལས་བཏགས་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
 འབྲས་ས་ལུའི་ལྗང་བུ་གཅིག་བྱག་དུ་བསྐྱམས་ནས་ཕྱིའི་རྒྱུ་རྒྱུད་ས་པོ་
 ཚོགས་པ་ཆང་བའི་དཔེར་མཛད། ཅན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་རྣམས་ཆང་བ་དོན་དུ་
 མཛད་ནས། མ་རིག་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་དང་། མིང་དང་གཟུགས་དང་སྟེ་
 མཆེད་དང་། རེག་ཚོར་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་དང་། སྟེ་བ་དང་ནི་ཆ་ཤིའོ། །
 ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆང་བའི་མདོ་ལ། ས་ལུ་
 ལྗང་བའི་མདོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི། དཔེ་ལས་བཏགས་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་བཟང་
 པོའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡབ་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། དུམ་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། སྤས་
 ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིམ་གྲོ་བ་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་མདོ་ཟེ་
 བསྐྱལ་བཟང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལང་ཀ་ཤུ་རི་
 ན་བཞུགས་པའི་ཚོ། སྲིན་པོའི་རྒྱལ་པོ་མགྲིན་བརྩས་སྟོག་ཆགས་མང་པོ་རྩོས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདུལ་བར་དགོངས་ཏེ་བྱོན་པས།
 ལང་ཀ་མགྲིན་བརྩ་དང་མངལ་ཏེ། དེར་ཤ་རྩོས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། མ་
 རྩོས་པའི་པན་ཡོན་སོགས་དེ་ལ་གསུངས་པ་ལ། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཡུལ་ལས་མིང་རུ་བཏགས་པ་དང་། བཅ་ཟེའི་བུ་མོས་ཞུས་པ་
 ལྟ་བུ་བཞི་པ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡིན་ནོ། འོན་པ་ལྟར་ན། བརྒྱན་
 བཅས་འདི་ནི་མི་ན་ཡ་སྟུ་ཏུ་ཞེས་པའི་བི་ལ་མི་པོ་ཏ་ཏ་ག་ཞེས་བྱིན་པས་ཉེས་
 པ་སྣ་ཆོགས་དང་། ན་ལ་ན་ཞེས་བྱིན་པས་འཛམས་པ་དང་། ཡ་ལ་མ་ཞེས་
 བྱིན་པས་བཞོན་པའི་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ། བསྐྱས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བཞོན་པ་
 ལ་(༡༢༥) ཞོན་ནས་ཉེས་པ་སྣ་ཆོགས་འཛམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅིག་འབྱུང་བས།
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟོན་པས་ལུང་སྟེ་བཞི་ལ་འདུལ་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ལྟ་
 ཏུ་ཞེས་པ་མདོ་ལ་འཇུག་ཅིང་བསྐྱན་བཅས་འདིས་འདུལ་བ་ལུང་སྟེ་བཞིའི་...
 དོན་བཅ་པོ་དགུར་བསྐྱས་ནས་སྟོན་པས་མདོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཐྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། ཆོག་བར་བདུན་ལ་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ཆོགས་རྒྱུ་བཞི་བཞི་ལ་ཤོ་
 ལོ་ཀ་རེ་རེར་བྱས་པའི་བསྐྱན་བཅས་འདི་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ།
 བཅ་པོ་དགུ་ཡོད་པའི་བཅ་པོ་དང་པོ་འདི་མན་ཆད་ནས་འཆད་ཅེས་སྟོན་པ་
 ལ་བཅ་པོ་དང་པོ། ཞེས་གསུངས། ॥ ॥

འབྱུར་བྱི་ཕྱག་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་འབྱུར་ཕྱག་སྟོན་པ་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་
 ལོ། ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་དགོས་པ་ནི། གནས་སྐབས་བསྐྱན་བཅས་བརྒྱར་
 བའི་བར་ཆད་ཞི་བ་དང་། བསྐྱན་བཅས་འདི་འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོང་གི་ཁོངས་སུ་
 གཏོགས་པར་གྲེས་པ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ཅིགས་
 དགོས་པ་རུ་མ་ཡོད་པའི་ཐྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཅིགས་
 ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བསྟོད་ཕྱག་བྱས་པས་བསོད་ནམས་སྦྱེ་ཞིང་། དེའི་
 དབང་གིས་བསམ་དོན་འགྲུབ་པར་འབྱུར་བའི་ཐྱིར་ཏེ། ཟུ་ཆེར་རྒྱལ་བ་ལས།
 བསོད་ནམས་རྣམ་སྒྲིན་བདེ་སྟེར་སྟུག་བསུལ་ཐམས་ཅད་སེལ། བསོད་ནམས་

ལྷན་པའི་མི་ཡི་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་
 པ་གཉིས་པ་གྲབ་ཏེ། རྣམ་གྱི་ཁོ་པར་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་ཕྱེ་རྣུང་བརྒྱུར་
 བའི་ཚོག་མར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་བརྟེན་ཕྱག་མཛད་པར་བཀའ་བཅད་
 པ་དང་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་གསུམ་པ་ཡོད་དེ།
 རྒྱ་གར་ནས་ཐོད་ཏུ་ཆོས་བརྒྱུར་བའི་ཏུས་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའི་ལྷང་
 གིས་འདུལ་བའི་ཕྱེ་རྣུང་གི་ཚོག་མར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། མདོ་མེའི་ཕྱེ་
 རྣུང་གི་ཚོག་མར་སངས་རྒྱས་བྱང་ལེན་སྟེང་དང་། མདོན་པའི་ཕྱེ་རྣུང་གི་ཚོག་
 མར་འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བར་བཀའ་བཅད་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག །དེ་མི་འཐད་དེ། འཇམ་དཔལ་ལ་འགྱུར་ཕྱག་མ་མཛད་པའི་མདོན་
 པའི་ཕྱེ་རྣུང་དང་། གཞན་གཉིས་ལ་འགྱུར་ཕྱག་མ་མཛད་པའི་འདུལ་བ་
 དང་། མདོ་མེའི་ཕྱེ་རྣུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་རྒྱུན་མེད་དེ། གསེར་སྲིང་ལས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རྣམས་ཕྱར་ཕྱར་བཀའ་བཅད་(༡༩ན) མཛད་ཀྱང་ཕྱིས་དེ་ལྟར་
 བྱུང་བ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཞིག་ནས་ཡིན་པས། རྣམ་དེ་ལྟར་བཀའ་བཅད་མཛད་པ་
 ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྟུན། ཕྱག་འཆོལ་ཞེས་པ་བཤད་པའི་
 གཞིར་དྲངས་ནས། དུལ་གང་ལ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ། དགོས་པ་གང་
 གི་ཕྱིར་ན། བརྟན་བཅོས་བརྒྱུར་བའི་བར་ཆད་ཞི་བ་སྟགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་
 རི་ལྟར་ན། ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་གྱས་པས་སོ། །རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་ན།
 འདི་རྒྱུར་བ་པོའི་ཁོ་པར་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཁོ་པར་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་ཕྱེ་
 རྣུང་བརྒྱུར་བའི་ཚོག་མར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བའི་རྒྱ་མཆོན་
 བོ། །འདུལ་བའི་གནས་སྤྱོད་སྤྱོད་བའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འབའ་ཞིག་གི་
 མདོན་ལྟམ་གྱི་རྒྱུད་ལྟམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མཛད་དོ། །

གཞུང་གི་དོན་བཤད་ལ།

༡༡ གཞན་བསྟན་བཅས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་

དགོས་འབྱེལ་བཤད་ལ།

༡༢ དགོས་དོན།

༥ གསུམ་པ་ལ་གཉིས། གཞན་བསྟན་བཅས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་
འབྱེལ་དང་། བསྟན་བཅས་ཀྱི་ལྷན་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་དེ་འཆད་པ་
ལ། དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱི་མཉམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས།
འདི་ལ་དགོས་དོན། བསྟན་དོན། ཆོག་དོན། འཕྲོས་དོན་དང་པའི། དང་པོ་ནི།
བསྟན་བཅས་འདིའི་ཐོག་མར་དགོས་མཉམས་ཆོས་བཞི་བསྟན་པ་ལ་ཆོས་ཅན།
དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅས་འདི་ལ་དགོས་མཉམས་ཆོས་བཞི་མེད་པར་
འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་བསྐྱེད་ནས་དགོས་མཉམས་ཆོས་བཞི་ཡོད་དམ་མེད། སལ་
ཆེར་ཡོད་ལས་ཆེ་སྟམ་པའི་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་དང་། ཡོད་པར་དེས་ཤེས་
སྟེད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཟུ་ཆེར་འབྱེལ་ལས།
འདི་ལྟར་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་བས་ནི། འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང་། བརྗོད་པར་
བྱ་བ་མེད་པ་དང་། དགོས་པ་མེད་པའི་ཆོག་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ན། བསྟན་
བཅས་ལ་མཉམས་པ་གཞན་ལྟ་སྟེས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། དེ་བས་ན་འདུལ་བའི་
མདོ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མེད་པར་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
བ་བསྟན་དོ། །འབྲས་བུ་མེད་པར་དོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དགོས་པ་བརྗོད་
དོ། །ཐབས་མེད་པར་དོགས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་བཤད་དོ། །འདོད་
པའི་དོན་བསྟབས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགོས་པའི་(༡༣༥) ཡང་དགོས་པ་བསྟན་ནི།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དགོས་
པར་མི་རུང་ངམ་སྟམ་ན་སྟོན་མེད་དེ། ཐེ་ཆོམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བསྟན་

བཙས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་མཚོག་ལས། གང་
ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དོན་གཉེར་བ། །ཐེ་ཚོམ་ལས་ཀྱང་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།
འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པའི་
ཡན་ལག་ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་པར་བརྒྱུས་དོན།

༥ གཉེས་པ་ནི། དེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་སྐད་ཀྱི་གཞུང་འདིས་བསྟན་
བཙས་འདིས་དགོས་སྐད་ཚོས་བཞི་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་པར་འབྱུང་བ་
ཞེས་པས་བསྟན་བཙས་འདིའི་ཉིང་དགོས་དངོས་སུ་བསྟན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
དབང་རྒྱ་བྱས་ཞེས་པས་བརྗོད་བྱ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། འབྲེལ་བ་དང་
དགོས་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་བུ་ན་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་དགོས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱ་
གཉེས་ཀྱིས་གོ་རིམས་བཞིན་རྒྱ་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། འབྲེལ་བ་དང་། དགོས་པ་
ནི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པའི་དོན་རྒྱ་མདོ་འདི་བཙམས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བསྟན་བཙས་འདིའི་དགོས་སྐད་
ཚོས་བཞི་གང་ཞེ་ན། སྤྱིར་བཏགས་འཁོར་བཙས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་བསྟན་
བཙས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་དང་། བསྟན་བཙས་འདིས་དེ་བསྟན་པ་ནི་དགོས་པ་
དང་། བསྟན་བཙས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མེད་ལྱང་འདས་ཐོབ་པ་བསྟན་
བཙས་འདིའི་ཉིང་དགོས་དང་། འདུས་བྱས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོས་ཕྱི་མ་གསུམ་སྐྱ་
མ་སྐྱ་མ་ལ་དེ་བྱུང་རྒྱ་འབྲེལ་བ། དེའི་ནང་ཚན་རྒྱ་གྱུར་པའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ།
ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པ་ནི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ན་འདུལ་བའི་
མདོ་དང་དགོས་པ་གཉེས་ནི་ཐབས་དང་ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་

འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །
 ཞེས་དང་། དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་(༡༩) དེས་
 པར་འབྱུང་བ་ཞེས་སྒྲིམ་པས་བསྟན་ཏོ། །དེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་སྤྲ་བ་ན་ལས་
 འདས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདྲ་ཆོག་རྟན།

༥ གསུམ་པ་ནི། རྒྱུང་འདས་ལ་དེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷག་མེད་ལྱང་འདས་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ལ་དེས་པར་འབྱུང་
 བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་པ་ནི་གདོན་མི་བ་བ་དང་། སྐབས་
 འདིའི་འབྱུང་བ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞིག །སྤྱོད་གདོན་མི་བ་
 པར་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་
 འདིའི་འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 དེས་པ་ཞེས་པའི་བྱད་པར་གྱི་ཆོག་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གང་ཞེས་
 པ་སྤྱི་སྤྱོད་ཡིན་ཀྱང་། གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་གང་ཞེས་པའི་
 སྤྱོད་དེ་བྱུང་ནས་ཞེས་པའི་བྱད་པར་གྱི་ཆོག་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 རྟན་མཐུན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དང་། གང་ཞིག་ཅེས་པ་སྤྱི་སྤྱོད་ཡིན་ཀྱང་། གང་
 ཞིག་ཀྱན་ལ་ཟུན་པ་གཏན་བཅོམ་ཞིང་། །ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་གང་ཞིག་
 ཅེས་པའི་སྤྱོད་ཟུན་པ་གཏན་བཅོམ་ཞེས་པའི་བྱད་པར་གྱི་ཆོག་དང་འབྲེལ་བ་.....
 བས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་
 ཀྱང་སྤྱིར་འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་དོན་རྩ་མ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཆང་གིས་འགྲོ་བ་ལ་
 འཇུག་པ་ན་གྲོང་རྩུ་འབྱུང་གྲོང་བྱིར་རྩུ་འབྱུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བཞོན་པ་
 ལ་འཇུག་པ་ནི། སྤང་པོ་ཆེས་འབྱུང་། རྟས་འབྱུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལམ་ལ་
 འཇུག་པ་ནི་ལམ་ནས་འབྱུང་། ལམ་པོ་ཆེན་ས་འབྱུང་ཞེས་པ་དང་། ཐོབ་པ་ལ་

འབྲུག་པ་འི་ཚུལ་གྱི་མཁས་ལ་བརྟེན་ནས་མུང་འདས་ཐོབ་པ་འབྱུང་ཞེས་པ་ལྟོ་
 བུ་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་
 འདི་ནི་དོན་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཡང་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལ་ནི་
 སྤྱོད་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་སྤྱོད་ཏུ་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །བཞུག་པའི་
 དོན་ལ་ཡང་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། སྤྱང་པོ་ཆེས་འབྱུང་བ་དང་།
 རྒྱས་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ལམ་ལ་ཡང་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་ཡང་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འབྱུང་བ་ན་
 ཐོབ་པར་(༡༩)བྱ་བའོ། །ཞེས་ཟེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ལས་འདིར་ནི་
 འབྱུང་བའི་སྤྱོད་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་བརྒྱུད་སྟེ། དེས་པར་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་
 སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་དེས་
 པར་འབྱུང་བ་སྟེ། ཕྱིར་མི་སྟོན་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཕྱོད་
 དན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 འོ་ན། བསྟན་བཅས་འདིའི་ཉིང་དགོས་ལ་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཁོ་ན་ཟད་
 དམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ལམ་ཟག་
 མེད་དང་། ལྷག་བཅས་མུང་འདས་རྒྱས་པ་བསྟན་བཅས་འདིའི་ཉིང་
 དགོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱན་ཆོགས་ཀྱི་ལྷོ་ལས། ལྷག་བསྟན་ལ་ཆོས་ཤེས་
 པའི་བཟོད་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་ལུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཕྱོད་དན་ལས་འདས་.....
 པའི་བར་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་། འོ་ན། དེ་རྒྱལ་སྤྱོད་འདིར་ཉིང་དགོས་ཏུ་དངོས་ཏུ་མི་སྟོན་
 པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན་ཡོད་དེ། དེ་རྒྱལ་སྤྱོད་འདིའི་མཐར་ཐུག་གི་ཉིང་
 དགོས་ཀྱི་གཙོ་པོ་མ་ཡིན་ལ། ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཉིང་དགོས་ཀྱི་གཙོ་པོ་ཡིན་
 པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་
 པའི་ལམ་མི་བརྒྱུད་ཞེ་ན། གཙོ་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་ནི་གཙོ་པོ་མ་

ཡིན་ཏེ། སྤང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དོན་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་རྒྱ། །གཙོ་བོ་དང་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ནི་གཙོ་བོ་ལས་འབྲས་སྤར་
 ཡིད་ཆེས་སོ་ཞེས་ཟེར་བའི་བྱིར་རྒྱ། །བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་
 གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་དང་རྟག་པའི་བྱིར་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 སྤངས་འདིར་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་དེ། སྤང་བརྟན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རྒྱ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་
 བྱ་བ་ནི། དེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱིར་རྒྱ། ཚུལ་གྱིས་སྤང་ནི་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་
 གྱིས་སྤངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རྒྱ། འོ་ན། དབང་རྒྱ་བྱས་ཞེས་པའི་དོན་རྒྱ་
 ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དབང་རྒྱ་བྱས་ཞེས་པའི་སྤང་དོང་ཨ་ཐ་ཞེས་པ་དོན་རྒྱ་མ་ལ་
 འཇུག་སྟེ། འདི་ལ་བཟླ་ཤིས་པ་ཡུན་རིང་རྒྱ་འཛོལ་དང་མཐུན་པར་བརྟུང་
 ཅས་པ་ལྟ་བུའི་ཨ་ཐ་བཟླ་ཤིས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་བཙུག་ལྟར་
 འདས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཨ་ཐ་ཆོག་ཐུང་དེ་ནས་(༡༥ན) ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་མ་
 ཐག་རྒྱ་སོམ་ཉི་མམས་ཅད་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཨ་ཐ། དེ་མ་
 ཐག་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྤྲི་རྩེས་སྤྲ་བརྟན་པའི་དབང་རྒྱ་བྱས་ཞེས་པ་ལྟ་
 བུའི་ཨ་ཐ་དབང་རྒྱ་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་སྤྲ་ཡོད་པའི་བྱིར་རྒྱ། དེ་དག་ལས་
 འདིར་དེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་སྤྲ་བྱ་དང་གྱི་ཆོག་དང་འབྲེལ་བས་ཨ་
 ཐ་དབང་རྒྱ་བྱ་བ་ཁོན་ལ་སྤྲར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྲ་བ་དོན་གྱིས་འབྲེལ་
 པར་བཤད་པའི་བྱིར་རྒྱ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། དབང་རྒྱ་བྱས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་
 སྤྲ་ནི་དབང་རྒྱ་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཨ་ཐ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲ་ནི་བཟླ་ཤིས་པ་
 ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་འབྱུང་མོད་ཀྱི། དབང་རྒྱ་བྱས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲས་
 བྱེ་བྲག་རྒྱ་དེས་པར་བཞག་སྟེ། འདི་ནི་དབང་རྒྱ་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་གཞན་
 གྱི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་སོ། །འདི་ལྟར་ཨ་ཐ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲ་
 འདི་བཟླ་ཤིས་པའི་དོན་རྒྱ་ཡང་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་བཟླ་ཤིས་པ་

འདི་ལས་ཡུན་རིང་རྒྱ་མཚོ་བ་དང་མཐུན་པར་བརྒྱན་པའི་མེད་རྣམས་པར་.....
 བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། ཁ་ཅིག་རྒྱ་ནི་ཆོག་ཐང་གི་དོན་རྒྱ་ཡང་
 སྒྱར་རྟེ། དེ་ནས་བཙམ་ལྟན་འདས་ཡོངས་སུ་བྱ་རན་ལས་འདས་པའི་རྒྱས་གྱི་
 ཆོད་ཉིད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། ཁ་ཅིག་རྒྱ་དེ་མ་ཐག་པའི་དོན་རྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་
 དཔེར་ན་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་སོམ་ཉི་ཐམས་ཅད་རྣམས་པར་བཅད་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། ཁ་ཅིག་རྒྱ་དབང་རྒྱ་བའི་དོན་རྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་
 སྒྲའི་རྣམས་སུ་བཏུན་པའི་དབང་རྒྱ་བ་ལྟ་བུའོ། འདིར་ཡང་ཨ་ཐ་ཞེས་བྱ་
 བའི་སྒྲ་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་དབང་རྒྱ་བའི་དོན་ཁོ་ནར་སྒྱར་རྟེ། རང་གིས་
 བཤད་པ་ལས་དེ་ལྟར་རྣམས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དབང་རྒྱ་བའི་དོན་ནི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནས། རུང་བར་རོ། །
 ཞེས་པའི་བར་གྱི་འདུལ་བ་མདོ་ཙུང་བའི་གཞུང་རེ་རེས་ཀྱང་བརྒྱན་བྱ་ཚུལ་.....
 བྲིམས་སྟོན་པའི་དབང་རྒྱ་བས་ནས་བཙམས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་རྟེ། དེ་ཉིད་
 ལས་དབང་རྒྱ་བས་རྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་བ་སྟེ། མདོ་རེ་རེས་ལ་ཡང་རེས་པར་
 འབྱུང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཉེ་བར་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །
 དེ་ལྟར་ན་འདིར་ཆོག་གི་དོན་འདི་(༡༥) འབྱུང་སྟེ། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་
 འདུས་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་དེ་བརྒྱན་ནས་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་དེས་....
 པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དང་སྒྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་བྲིམས་
 འདི་ནི་སྤང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་བྱ་རན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འབྱུར་བ་...
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་བྱུང་བ་དང་། རྣམས་པར་བསྟེན་པར་
 དེའི་ཕྱིར། དགེ་སྦྱོང་འགའ་ཞིག་ལ་མཁན་པོ་ཉིད་རྒྱ་གནས་པ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་
 དེ་བརྒྱན་ནས་རེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་བརྒྱན་....
 པར་བྱ་བ་དང་། མི་རུང་བ་དང་མཐུན་ལ་རུང་བ་དང་འགལ་བ་ནི་རུང་བ་མ་
 ཡིན་པར་བསྟུན། བྱི་མ་དང་མཐུན་ལ་སྒྲ་མ་དང་འགལ་བ་ནི་རུང་བར་རོ་

ཞེས་བྱ་བའི་པར་དེ་དག་བརྗོད་ནས། དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་
བྱ་འདི་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༣༤ འཕྲོས་དོན་སྦྱོར་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

གྲ་སྐབས་སྦྱོར་པའི་རྩ་བོ་བཤད་པ།

༥ བཞི་པ་འཕྲོས་དོན་སྦྱོར་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། འོ་ན། དེས་པར་
འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་རུ་བྱས་ཏེ། ཞེས་བཤད་ན་དེས་པར་འབྱུང་
བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སམ། སྦྱོར་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་པ་རྒྱག་གི་
སྒྲི་ནས་འཆད་པ་ལ། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོ་ལས། གང་ལ་བརྟེན་ནས་
བདེ་བླག་ཏུ། །ཐར་པའི་སྤྱོད་རུ་བསྟོད་པའི་ཐབས། །བདེར་གཤེགས་བསྟན་
པའི་སྤྱིང་པོ་མཚོག །སོ་སོ་ཐར་ཅེས་བྲགས་པ་གང་། །རོ་བོ་དང་ནི་རབ་དབྱེ་
དང་། །སོ་སོའི་རོས་འཛིན་སྟེ་བའི་རྟེན། །གཏོང་བའི་རྒྱ་དང་པན་ཡོན་རྟེ། །
རྣམས་པ་རྒྱག་གིས་ངེ་བཞིན་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་
ནས་རོ་བོ་རོས་འཛིན་པ་ལ་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བའི་ལྷགས་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྦྱོར་པ་དེ་……
ཤེས་བྱ་གཞི་ལྡེ་ནང་ནས་སྤྱང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ། དེས་སོ་ཐར་གྱི་
སྦྱོར་པ་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། བདེ་སྟོན་པ་ཡན་ཆད་
ཀྱི་ལྷགས་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྦྱོར་པ་སྤྱོད་པའི་སེམས་པ་འམ། དེའི་ས་ཡོན་གང་རུང་
གི་སྤྱང་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེས་འབྱུང་བསམ་པའི་རྒྱ་བྱས་
ནས། །གཞན་གཞོད་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས། །སྦྱོག་པ་དེ་ཡང་ལུས་ངག་ལས། །
གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་དང་། །སྤྱོད་པའི་སེམས་པ་རྒྱན་ཆགས་པ། །
(༡༥ན) ས་ཡོན་དང་བཅས་ཡིན་ནོ་ཞེས། །འདོད་པའི་ཚུལ་ནི་རྣམས་པ་གཉིས། །
རང་གི་སྟེ་པ་གོང་འོག་སྒྲ། །ཞེས་དང་། །རྟེན་ཆེན་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས་
སྤྱོད་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་སུ་འདོད་……

པ་ལྟར་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་རང་ལྷགས་སུ་
 མི་བཞེད་པས། སྤྲོང་བའི་སེམས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་བཞེད་དམ་སྟེ་
 སྤྲོ་གང་འོག་ཀུན་ཏུ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 རང་གི་མི་མཐུན་སྤྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་འཆལ་ཚུལ་གྱི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་...
 པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཆོས་འདི་པའི་སྤྲོང་བ་གསུགས་ཅན་པ་གང་ཞིག །
 འདྲོད་པའི་སས་བསྐྱས་པ། སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པའི་མཆོག་ཉིད་ཏུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་
 བས་བཞེད། དེའི་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་བྱར་ཏུ་འཆལ་ཚུལ་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅས་
 སྤྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བའི་བར་མ་རྣམས་སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པ་
 ཡིན་པ་དེ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དངོས་གཉེན་ཞེས་
 སྤྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དགེ་བའི་བར་མ་རྣམས་སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པ་ཡིན་
 པ་དེ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་གནས་སྤྲོས་པ་ལ་དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། སྤྲོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་དང་། བམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བའི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པ་རྣམས་བསྐྱ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཆོས་འདི་པ་ཞེས་སྤྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ལ་སོ་ཐར་གྱི་
 སྤྲོམ་པ་ཡོད་པ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུགས་ཅན་ཞེས་
 སྤྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་
 ཡོད་པ་དེ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་པའི་སས་བསྐྱས་
 ཞེས་སྤྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་
 རྣམས་སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པ་ཡིན་པ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་
 གི་མི་མཐུན་སྤྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་འཆལ་ཚུལ་གྱི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་...
 རིགས་སུ་གནས་པའི་སྤྲོང་བའི་སེམས་པ་དང་། དེའི་ས་བོན་གང་ཅུང་གིས་
 བསྐྱས་ཤིང་། འདྲོད་པའི་སས་བསྐྱས་པ། སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པའི་མཆོག་ཉིད་ཏུ་
 མདོ་སྤྲེལ་ཡན་ཆད་བཞེད་ལ། སྤྲོང་བའི་སེམས་པ་དང་དེའི་ས་(༡༦) བོན་

གང་ཅུང་གིས་བསྐྱུས་པ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་
པ་དང་གཟུགས་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་དེ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདིའི་ལུགས་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ས་བོན་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྐྱ་
མས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ལ་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པར་བཞེད་
པས། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པའི་རོ་བོ་ལྷན་ཟིན་འདུ་བྱེད་ལ་བཞེད་དམ་སྐྱུལ་སྟེ་
དབྱེད་པར་བྱའོ།

གཤམ་སོ་ཐར་སྒྲིམ་པའི་རབ་དབྱེ་བཅད་པ།

༥ གཉིས་པ་རབ་དབྱེ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། བསྐྱུ་བ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་དབྱེ་ན་བརྒྱད་ཡོད་དེ། བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ།
དགེ་བསྐྱེན་པ་མའི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ། དགེ་ཚུལ་པ་མའི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ།
དགེ་སློབ་མའི་སྒྲིམ་པ། དགེ་སློབ་པ་མའི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
དེ་ཉིད་ལས། བསྐྱེན་གནས་དགེ་བསྐྱེན་པ་མ་དང་། དགེ་ཚུལ་པ་མ་དགེ་སློབ་
མ། དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་སློབ་སྟེ། སོ་ཐར་ཐར་པ་རིགས་བརྒྱད་དོ། ཞེས་
དང་། གུན་བརྩས་ལས་ཀྱང་། སོ་ཐར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པས་བསྐྱུས་པའི་ལས་
གང་ཞེ་ན། རིགས་བརྒྱད་དེ། དགེ་སློབ་གི་སྒྲིམ་པ་དང་། དགེ་སློབ་མའི་སྒྲིམ་
པ་དང་། དགེ་སློབ་མའི་སྒྲིམ་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་
མའི་སྒྲིམ་པ་དང་། དགེ་བསྐྱེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་། དགེ་བསྐྱེན་མའི་སྒྲིམ་པ་དང་།
བསྐྱེན་གནས་གྱི་སྒྲིམ་པའོ། ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། སོ་ཐར་ཐར་པ་བྱ་རྣམ་
བརྒྱད། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསྐྱུ་བ་ལ། ཉེན་གྱི་སྒྲིམ་ནས་བསྐྱུ་བ་དང་། རྣམ་གྱི་སྒྲིམ་ནས་བསྐྱུ་བ་
གཉིས། དང་པོ་ལ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་ཅིང་བསྐྱེན་གཉིས་སྟེ་བསྐྱེན་སྟེ། ཁྱིམ་པའི་
སྒྱུགས་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་། རབ་བྱུང་སྒྱུགས་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཉིས་སྟེ་འདུ་བའི་ཕྱིར་

ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱིས་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་པོ་གསུམ། །རབ་བྱུང་སྒྲུབ་པ་མ་
མ་ལ། །ཞེས་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དགེ་བསྟེན་པ་མའི་སྒྲུབ་པ་དང་གསུམ་
པོ་དེ་བྱིས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་ཆུས་རབ་བྱུང་གི་སྒྲུབ་པ་
གསུངས་པའི་ཐུང་། གཞིས་པ་ཇས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་བསྟེན་བཞིར་འདུ་སྟེ། བསྟེན་
གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ། དགེ་བསྟེན་ཀྱི་སྒྲུབ་པ། དགེ་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ། དགེ་སྤྱོད་གི་
སྒྲུབ་པ་ཆུས་སུ་འདུ་བའི་ཐུང་། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་
ཇས་གཅིག །དགེ་བསྟེན་པ་(༡༥) མའི་སྒྲུབ་པ་ཇས་གཅིག །དགེ་ཚུལ་པ་མ་
དང་། དགེ་སྤྱོད་མའི་སྒྲུབ་པ་ཇས་གཅིག །དགེ་སྤྱོད་པ་མའི་སྒྲུབ་པ་ཇས་
གཅིག་པའི་ཐུང་ཏེ། མཚན་གྱུར་པའི་ཆེ་སྒྲུབ་པའི་མིང་འཕོ་བ་ཅམ་ཡིན་ཀྱི་
ཇས་སུ་འཕོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཐུང་ཏེ། མཛོད་ལས། མཚན་ལས་མིང་ནི་འཕོ་
བའི་ཐུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཐུང་།

གཤམ་མེ་ཐུང་སྒྲུབ་པ་མེ་མའི་ཁོས་འཇིན་བཤད་པ།

༥ གསུམ་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། འཕོ་བ་ཚུལ།
ལྡན་ཚུལ། གངས་ངེས་ལ་དབྱུང་པ། མིང་གི་ཆུས་གངས་ངེས་ཆེག་དང་
བཅས་པ། གཙོ་འཁོར་གྱི་བྱུང་བར་དང་བྱུག །དང་པོ་ནི། འདིར་བསྟེན་
གནས་ཀྱི་ཆུས་གཞག་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཤད་ན། གང་ལས་སྤང་བའི་ཡུལ། ཇི་
ལྟར་ལེན་པའི་ཆོག །གང་སྤང་བའི་སྒྲུབ་པ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི། རང་ལས་རྒྱུད་མ་དང་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུབ་ལྡན་ཞིག་ལ་སྤང་བར་བྱ་
བ་ཡིན་ཀྱི། ཐོག་མར་དགོན་མཆོག་གི་རྟེན་གྱི་བྱུང་བུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བ་
དང་། དགེ་སྤྱོད་ཁོ་ན་ལས་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དྲིན་ལན་བསལ་
བའི་མདོ་ལས། ཉིན་གཅིག་ཡན་ལག་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པའི་བྱིས་པ་ནོད་པ་ནི།
ཐབས་པ་རོལ་གཞན་ལས་ནོད་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་གང་ལས་ནོད་ཅེ་ན། འཁོར་

བཞི་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་ནོད་དགོས་སོ། ཞེས་དང་། ལུང་དུ་བྱིས་བདག་
མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་རང་གི་འཁོར་ལྷན་ལ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོན་པ་……
འཕོག་པར་གསུངས་པ་དང་། གནས་འཛོག་གི་མདོ་ལས་ཁྱ་གོས་ཐུག་པ་
གཅིག་དུ་བྱས་ལ། ལུས་ལོ་གཡས་པའི་ལྷ་རང་ས་ལ་བཅུགས་ནས། ཐལ་མོ་སྦྱར་
ནས་དག་སྦྱང་ངམ། ཐལ་ཟེ་གང་ཡང་རུང་བའི་གན་དུ་སོང་བ་ནས། ཞེས་
དང་། མཛོད་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། གཞན་ལས་ནོད་པར་བྱ་ཡི་བདག་ཉིད་པ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་སྟོན་པས་ནི་རྒྱུན་ཡོད་ཀྱང་མི་འདེམ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
ཞེས་དང་། འཕོགས་པ་པོས་ཆོག་མ་སྦྱས་པར་སྦྱ་བར་ཡང་མི་བྱ་ལ། ཁ་མཉམ་
སྟེ་སྦྱ་བར་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་
ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུལ་བའི་མདོ་བསྟན་བཅས་
རྣམས་དང་། མདོན་པ་གོང་འོག་ས་སྟེ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྤྱ་བསྟེན་གནས་
ཀྱི་(༡༧) སྟོན་པའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་ཀྱང་། འཕོགས་ཆོག་དཔོན་སྤྱ་……
གསུངས་པ་མེད་ལ། དག་བསྟེན་ཀྱི་སྟོན་པ་བརྒྱད་པ་དང་། སྒྲིབ་དཔོན་བྱང་
ཆུབ་བཟང་པོས་འཕོགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་གསུངས་ཤིང་། རོ་པོ་རྗེ་ལྷ་གཅིག་དང་
དེ་ནས་བརྒྱད་པའི་བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་ལ། ལུ་སྟོན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་འདུལ་བའི་ལས་ཆོག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་ས་
འགོ་ཚུལ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བར་དུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཆོང་……
བར་ལེན་པའི་ཆོག་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། གཞན་ལ་འང་བསྟེན་
གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི། རྒྱལ་ས་སྤྱ་མ་སོང་བ་ལ་མེད། ཅིས་དང་། དམའ་བར་
འདུག་སྦྱས་བསྐྱས་པ་ཡིས། མི་བརྒྱན་ནམ་ནི་ནངས་པར་དུ། བསྟེན་གནས་
ཡན་ལག་ཆོང་བར་ནི། བྱང་པར་གཞན་ལས་ནོད་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ལུས་རི་ཅམ་དུ་ནོད་པ་ནི། སྤྱ་རྩོ་ཉི་མ་འཆར་བའི་གོང་ནས་ལྷངས་
ནས་སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་ལ་ནོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ལེན་ཆུལ་ནི། ལྷན་

མེད་པའམ་སྟན་དམའ་བ་ལ་ཅོག་སྤུའམ། སྤུམ་མོ་བཅུགས་པ་གང་རུང་གིས་
 འདུག་ཏུ། ཐལ་མོ་སྦྱར་གྲས་པའི་སྟོན་ས་ཆོག་རྗེས་སྒྲིས་ལན་གསུམ་བྱས་པའི་
 སྟོན་ས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྤུམ་མ་ཆང་བ་དང་། སྟན་མཐོན་པོ་སྟགས་
 གྱིས་མ་གྲས་པ་དང་། འཕྱགས་པ་པོ་ལས་སྡ་བ་དང་། ཁ་མཉམ་དུ་བརྒྱུད་པ་
 ལ་སྟོམ་པ་མི་སྟེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། བླང་བར་ནི་རེ་ཤིག་ཉི་མ་མ་ཤར་བའི་
 ཆོ་སྟེ། ཞེས་དང་། བོ་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་། ཉིན་དང་མཚན་དུ་བསྟེན་གནས་གྱི་
 སྟོམ་པ་བརྒྱད་ལེན་པར་འདོད་ན་ཉི་མ་འཆར་བའི་སྟོན་དུ་དེ་བླང་བར་བྱའོ།
 ཞེས་དང་། མཛོད་འབྲེལ་ལས། དམའ་བར་འདུག་པ་ནི་ཅོག་སྤུའམ། སྤུམ་མོ་
 བཅུགས་ནས་ཐལ་མོ་སྟོམ་པའམ། ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་མོད་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །
 མ་གྲས་པ་ལ་ནི་སྟོམ་པ་མི་སྟེ། ཞེས་དང་། འཕྱགས་པ་པོའི་ཆོག་མ་སྒྲིས་
 པར་སྡ་བར་ཡང་མི་བྱ་ལ། ཁ་མཉམ་དུ་ཡང་སྡ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཐུང་། སྟོམ་(༡༥) གསུམ་རྩམ་གཞག་ལས་ནི། གནས་འཛོག་གི་མདོ་ལས་
 གསུངས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་འཕྱགས་པའི་མདོ་ཆོག་རྩམས་ཀྱང་འཕྱགས་་་་
 ཆོག་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དམིགས་བསལ་ནི། མཛོད་འབྲེལ་ལས། གང་གིས་
 ཆོས་བརྒྱད་ལ་རྟག་དུ་བསྟེན་གནས་ལ་གནས་པར་བྱའོ། ཞེས་སྟོན་ཡང་དག་
 པར་བླངས་པར་བྱས་པ་དེས་ནི་ཟས་ཟོས་ནས་ཀྱང་མོད་པར་བྱའོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཁྱབ་བྱུང་པོ་ཅོག་གི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་སྟོན་དུ་སྦྱར་བར་ཁས་་་་
 བླངས་པ་ཡིན་ན་ཟས་མ་ཟོས་གོང་དུ་བསྟེན་གནས་དང་ཆོས་བརྒྱད་ཡིན་་་་་་
 པར་བརྟེན་ན་ཟས་ཟོས་ནས་ཀྱང་བསྟེན་པས་ཆོག་གོ། དེས་ན་རྫོ་པོ་རྗེས་
 ལ་དུ་མའི་བར་གྱི་ཉ་སྟོང་ཆོས་བརྒྱད་གསུམ་གྱི་ཉིན་ཞག་རེའི་བསྟེན་གནས་་་
 སྤུམ་གཅིག་དུ་བླངས་པས་ཆོག་པ་དང་། ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ཉིན་ཞག་བཙོ་ལྷའི་
 བསྟེན་གནས་གྱི་སྟོམ་པ་སྤུམ་གཅིག་དུ་ལེན་དུ་རུང་བར་གསུངས་པ་ལ་བོད་་་
 གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དེ་རྫོ་པོ་རྗེས་མ་དགོངས་པ་མིན་ལས་ཆེ་ཞེས་གསུངས་

པ་དང་། བྱིས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མི་རུང་སྟེ། དྷིན་ལན་པས་བ་པའི་
 མདོ་ལས། ལལ་ཏེ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཁྲིམས་ལོན་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་ཉིན་
 ཞག་གཅིག་པ་ལོན་དགོས་ཏེ། དེ་པས་མང་བ་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་ལ་
 ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་མཐའ་ཅན་གྱི་ཕྱོམ་པས་བྱུང་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། གླ་
 བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་ཆོས་བརྒྱད་དང་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་གླ་བ་བྱུང་གྱི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་
 ཕྱོམ་པ་རུས་གཅིག་ཏུ་ལེན་པ་ལ་ཡང་། ཆོས་གཅིག་གི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་ཕྱོམ་
 པ་ཆོས་གཉིས་པའི་སྐྱེ་རངས་ཤར་བ་ན་གཏོང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེས་པའན་
 རྣམས་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ་བས་གོང་གི་ལྷང་གིས་མི་གཞོད་པའི་བྱིར། བསྟེན་
 གནས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་མཐའ་ཅན་རུ་ངེས་ཀྱང་། ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་
 རུས་ཆེན་གྱི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་རུས་གཅིག་ལ་ལེན་པ་ནི། ཉིན་ཞག་
 གཅིག་པའི་ཕྱོམ་པ་(༡༥) ལན་བཙོ་ལྟའི་བར་རུ་བཟླས་ཏེ་སྤང་དགོས་པ་……
 ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། བསྟེན་གནས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་ནི་ཉིན་ཞག་རྒྱའི་ཞེས་བྱ་
 བ་དེ་ལྟར་ངེས་སོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེན། རུས་ཀྱི་མཐའ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྟོན་གི་
 མཐའ་དང་ཉིན་ཞག་གི་མཐའོ། །གླ་བ་བྱུང་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉིན་ཞག་འདས་
 པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཆོས་མདོན་རྒྱ་མཛོའི་སྟོང་པོ་ལས། ཉིན་
 ཞག་རེ་མ་གཏོགས་མི་སྟེ་བར་འདོད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ཁ་ཅིག་གི་ལྷགས་
 ཡིན་པས། བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟེན་གནས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་ལ་ཉིན་
 ཞག་གཅིག་གི་མཐའ་ཅན་གྱི་མ་བྱུང་པ་ལྟ་བུར་ཡང་གསུངས་སོ། །ཉིན་མཆོན་
 རྒྱུད་པ་རེ་ལྟ་བུའི་རུས་མ་ཆོང་བ་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་
 མ་ཆོང་བ་དང་། དགོན་མཆོག་གི་ཉིན་གྱི་རུང་རུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལེན་པ་ལྟ་བུ་
 ལ་ལེགས་སྤྱད་ཅན་རུ་འགྱུར་གྱི་ཕྱོམ་པ་མི་སྟེ་སྟེ། བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་ཆོང་
 བར་ནི། །ནང་པར་གཞན་ལས་ལོན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ཙ་ཙ་འགྲེལ་གྱིས་བསྟེན་

གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་དེ་གསུམ་ཆོད་དགོས་པར་གོང་དུ་བསྟུགས་ཟིན་པའི་.....
 བྱིར། ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་དེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་བཤན་པ་
 དང་བྱི་བོ་བྱེད་པ་དག་གིས་མཆོན་མོ་དང་ཉིན་མོའི་བསྟེན་གནས་དག་ཀྱང་...
 འབྲས་བུ་ཡོད་པར་རུང་ངོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་ཀྱང་། ཉིན་མོ་
 ཅན་དུ་ཡང་དག་པར་ལེན་ན། ཏུས་འདི་ནས་བརྒྱུད་ཏེ་ངེ་སྲིད་ཉི་མ་རུབ་ཀྱི་
 བར་དུ་ཞེས་ཏུས་ཆོད་ཡོངས་སུ་གཅད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ལེགས་སྤྱད་ཅན་ལ་དགོངས་པའི་
 བྱིར་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་གྱི་ལྷང་དེའི་གོང་དེ་མ་ཐག་དུ་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཞོད་
 པ་ལ་ནི་ལེགས་སྤྱད་ཅན་དུ་འགྱུར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བུས་ན་
 བཤན་པ་དང་བྱི་བོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་སྒྲིམ་པའི་ངོ་བོ་
 བོ། བྱིས་པ་སྟོགས་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་གང་ཞིག་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བར་དུ་
 རང་གི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་བརྒྱད་སྟོང་བར་ཁས་འཆེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ།
 བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་(༡༡ན) མཆོའི་སྟིང་པོ་ལས།
 རྩ་བ་བཞི་དང་ཡན་ལག་བཞི། །བརྒྱད་སྟོང་བསྟེན་གནས་སྒྲིམ་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། བརྒྱད་ངོས་འཛིན་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། མི་ཆངས་སྤྱོད་དང་
 མ་བྱེན་ལེན། །སྟོག་གཙོད་རྩུན་དུ་སྤྲོ་བ་རྣམས། །རྩ་བ་བཞི་ཡིན་མཁའ་ཆེ་མཐོ། །
 ཆང་འཐུང་གར་སོགས་ཤིང་སོགས་དང་། །བྱི་དྲོའི་ཁ་བས་ཡན་ལག་བཞི། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་པ་མའི་བྱེ་བྲག་གཉིས་སུ་
 མི་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ་ཏུས་ཤིན་དུ་ཐུང་བ་དང་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་...
 རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དཔན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 རྒྱ་བཤད་པ་ནི། མཛོད་འབྲེལ་ལས། འདིས་དགྲ་བཙུན་པ་དག་དང་ཉེ་བར་
 གནས་པར་བྱེད་པས་ན་བསྟེན་གནས་ཏེ་དེ་དག་གིས་རྗེས་སུ་སྤོབ་པའི་བྱིར་...
 རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། འདིས་ངེ་སྲིད་འཆོའི་བར་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ཉེ་བར་

གནས་པར་བྱེད་པའི་མྱིར་རྟོ། །ཞེས་ཟེར་རྟོ། །ཡང་ན་དགེ་པའི་ཙ་བ་རྒྱུར་བྱ་
 རྟམས་ཀྱི་དགེ་པའི་ཙ་བ་གསོས་འདེབས་པའི་མྱིར་རྟོ། །གང་གི་མྱིར་མིད་ཀྱི་
 དགེ་བ་གསོས་འདེབས་པ་དེའི་མྱིར། འདི་ནི་བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་གསོ་
 སྦྱང་བ་ཤད་ཅེས་གྲགས། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱིར། རྟོན་ནི། དཔྱེན་གནས་ཡན་
 ལག་བརྒྱད་པའི་ཕྱོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཔྱེན་གནས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། ཟུང་འདས་ལ་བཔྱེན་པ་སྟེ་ཉེ་བར་གནས་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་
 ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་མྱིར། ཡང་ན་རི་སྤྱོད་འཛོའི་བར་གྱི་ཕྱོམ་པ་ལ་ཉེ་བར་
 གནས་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་མྱིར། ཡང་ན་གསོ་སྦྱང་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱན་གྱི་ནང་ནས་ཕྱོམ་པའི་
 དགེ་ཙ་རྒྱུར་ཤོས་དགེ་བཔྱེན་གྱི་དགེ་པའི་ཙ་བ་གསོས་འདེབས་ཤིང་ལྷུང་བ་...
 སྦྱང་བར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་མྱིར། འདི་དང་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་རྟམས་
 ལ་གྲགས་པའི་གསོ་སྦྱང་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། ལེན་པའི་ཡུལ།
 ཀུན་སྦྱང་གི་བསམ་པ། འཕོགས་བྱེད་གྱི་ཆོག་མི་འདྲ་བའི་(༡༩)བྱེད་པར་
 ཡོད་པའི་མྱིར། དང་སོ་ཡོད་དེ། འདིའི་ལེན་ཡུལ་ལ་རང་ལས་རྒྱུད་ར་དང་
 པའི་སོ་ཐར་གྱི་ཕྱོམ་ལུན་གཅིག་དགོས་ལ། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་ནས་བཤད་པའི་
 གསོ་སྦྱང་དཀོན་མཆོག་གི་ཉེན་གྱི་བྱུང་བྱ་བྲངས་ན་ཡང་སྟེ་བའི་མྱིར། བཞིས་
 པ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལ་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་པས་ཆོག་ལ། ཟུང་ལ་
 གཞན་རྟོན་བྱ་རྒྱུགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ཟིན་པ་དགོས་པའི་མྱིར།
 གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ནི་འདུལ་བའི་ལས་ཆོག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཆོ་
 གས་འཕོགས་དགོས་ལ། ཟུང་ནི་གནས་འཕོག་གི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
 གྱི་ཆོ་གས་འཕོགས་དགོས་པའི་མྱིར། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་ཡན་
 ལག་གསུམ་བྱ་འདུས་ཏེ། ཙ་བ་བཞི་སྦྱང་བ་རྒྱུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ །ཆང་
 སྦྱང་བ་བག་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ །ལྷག་མ་གསུམ་སྦྱང་བ་བརྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་

ལག་རྒྱ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡན་ལག་བཀ་ཡོད་པའི།
 ཡན་ལག་བརྒྱལ་ཞུགས་ཡན་ལག་སྟེ། །བཞི་གཅིག་དེ་བཞིན་གསུམ་རིམ་
 བཞིན། ཁྲིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་བསྐྱུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཇིན་ལན་
 བསབ་པའི་མདོ་ལས། གལ་ཏེ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཙ་བ་ཉམས་ན་གོང་ནས་གོང་རྒྱ་
 འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལུལ་ལ་ཕྱིར་ལོད་ན་སྟེ་བར་
 ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཁྲིམས་
 ཀྱི་ཙ་བ་ཉམས་ན་ཕྱིས་ཁྲིམས་བརྒྱད་དམ་ཁྲིམས་ལྟེའམ། ཁྲིམས་བརྒྱའམ།
 ཁྲིམས་རྫོགས་པའམ། བསམ་གཏན་གྱི་ཁྲིམས་སམ། ཟག་པ་མེད་པའི་འདི་
 གང་ཡང་ལོད་རྒྱ་མི་རུང་རོ། །ཁྲིམ་དང་། གཞན་ཡང་ཉེས་དམིགས་དཔག་རྒྱ་
 མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། གནས་འཛོག་གི་མདོ་ལས།
 འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྟན་པའི་བསྟེན་གནས་ལ་ལན་ཅིག་
 གནས་པའི་བསོད་ནམས་འདི་ཅམ་ཁེས་བསོད་ནམས་སམ། བསོད་ནམས་ཀྱི་
 འབྲས་བུའམ། བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཆད་བཟུང་བར་རུས་སམ། ཁེས་
 དང་། གདགས་པ་(༡༠ན) ལས། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས། ལྷ་བ་ཡར་གྱི་
 ཆོས་བརྒྱད་དང་། །ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ནི་ལྷ་བ་ལ། །བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་
 བསྐྱུངས་ན། །དེ་ནི་ར་དང་འབྲས་བུར་འགྱུར། ཁྲིམ་སྒྲས་པས། བཅོམ་ལྟན་
 འདས་གྱིས་བཀའ་ལྷུལ་པ། ཀློག་གི་ཀུན་དེ་སྐད་མ་ཟེར་ཅིག །ལྷ་བ་ཡར་གྱི་
 ཁེས་སོགས་གོང་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱིས་པ་སྟོགས་ཀྱི་རྩོམ་པ་གང་ཞིག །
 ཇི་སྟེ་འཆོའི་བར་རྒྱ་རང་གི་སྤང་བུའི་གཙོ་བོ་ལྟ་སྤང་བར་ཁས་འཆེ་བས་……
 རབ་རྒྱ་བེུ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། དག་བསྟེན་གྱི་རྩོམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱ་མཆོའི་སྤང་བོ་ལས། གསོད་རྒྱ་སྤང་དང་ཡོག་པར་གཤམ། །སྟོན་འགྱུར་
 འབྲུང་བ་ལྟ་སྤང་བ། །དག་བསྟེན་གྱི་ནི་རྩོམ་པའོ། ཁྲིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 རབ་བྱུང་སྟོགས་ཀྱི་རྩོམ་པ་གང་ཞིག །ཇི་སྟེ་འཆོའི་བར་རྒྱ་རང་གི་སྤང་བུའི་

གཙོ་བོ་བརྩ་སྤྱོད་བར་ཁས་འཆེ་བས་རབ་རྩ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། དགེ་
 རྒྱལ་གྱི་སྒྲིམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མ་བ་བཞི་དང་ཡན་ལག་
 རྩལ། བརྩ་སྤྱོད་དགེ་རྒྱལ་སྒྲིམ་པའོ། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་རྩལ་
 རྩ་ཕྱེ་རྒྱལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གར་སོགས་ཤིང་སོགས་རྣམ་གཉིས་དང་། གསེར་
 དབུལ་ལེན་དང་རྣམ་པ་གསུམ། ཕྱེ་བའི་ཡན་ལག་རྩལ་རྩ་འཁྱུར། ཁྱིམ་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། རབ་བྱུང་གི་སྒྲིམ་པ་གང་ཞིག རྒྱལ་རྒྱལ་གྱི་
 སྒྲིམ་པ་ཐོབ་རྒྱུ་སུ་མ་བའི་ཆོས་རྩལ་དང་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་ཆོས་རྩལ་སྤྱོད་བར་
 ཁས་འཆེ་བས་རབ་རྩ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བྱང་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པར་.....
 དམིགས་པ། དགེ་སྤྱོད་མའི་སྒྲིམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དགེ་
 རྒྱལ་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་རྒྱུ་སུ། མ་བའི་ཆོས་རྩལ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི། ཆོས་རྩལ་སྤྱོད་
 བའི་སྒྲིམ་པ་ནི། དགེ་སྤྱོད་མ་ཡི་སྒྲིམ་པ་ཡིན། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་
 བའི་ཆོས་རྩལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གཅིག་སུ་ལམ་རྩ་འགྲོ་མི་བྱ། རྩ་མའི་པ་རྩ་
 རྩལ་མི་བྱ། རྩུས་པ་ལ་ནི་རིག་མི་བྱ། རྩུས་པ་དང་ནི་འདུག་མི་བྱ། གཉན་རྩ་
 (༢༠༥) འཁྱུར་བར་མི་བྱ་ཞིང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་འཆབ་མི་བྱ། དེ་དག་མ་བའི་ཆོས་
 རྩལ་སྤྱོད་། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་ཆོས་རྩལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས།
 གསེར་ལ་བརྩུང་བར་མི་བྱ་ཞིང་། འདོམས་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་ལེན་
 མ་བྱས་བཅུ་མི་བྱ། གསོག་འཛོག་བྱས་པ་བཅུ་མི་བྱ། རྩ་སྒྲིམ་མི་གཙང་འདོར་མི་
 བྱ། ཁ་ནི་བཞོ་བར་མི་བྱ་བ། རྒྱུ་མཐུན་ཆོས་ནི་རྣམ་རྩལ་སྤྱོད་། ཁྱིམ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རབ་བྱུང་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་པ་གང་ཞིག ཁྱིམ་སྤྱོད་འཆོའི་བར་
 རྩ་ལུས་དག་གི་ཉེས་སྤྱོད་མཐའ་དག་སྤྱོད་བར་ཁས་འཆེ་བས་རབ་རྩ་ཕྱེ་བའི་
 རིགས་སུ་གནས་པ། བསྐྱེན་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་
 པ་མའི་ཕྱེ་བྱས་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། མའི་སྒྲིམ་པ་ལ་སུམ་བརྒྱ་རྩལ་རྩ་ཕྱེ་བཞི་
 ཡོད་ཅིང་། དེའི་སྤྱང་བྱ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། བམ་བརྩུང་

ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་དང་། སྤྱོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་སྤྲུལ་ཅུ་གསུམ། ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་
བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ། སོ་སོར་བཤགས་པ་བརྒྱ་གཅིག་དང་། ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་
བརྒྱ་གཉིས་ཉི། སྤྲུལ་བརྒྱ་དུག་བརྒྱ་ཙུ་བཞི་ཙུམས། སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དག་
སྤྱོད་མ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དག་སྤྱོད་པའི་སྤྲུལ་པ་དེ་ལ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་
བརྒྱ་ཙུ་གསུལ་ཡོད་ཅིང་དེའི་སྤྱང་བྱ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས།
པམ་པ་བཞི་དང་ལྷག་མ་ནི། བརྒྱ་གསུལ་སྤྱང་ལྷུང་སྤྲུལ་ཅུ་དང་། ལྷུང་བྱེད་
འབའ་ཞིག་དགུ་བརྒྱ་དང་། སོར་བཤགས་བཞི་དང་ཉིས་བརྒྱ་ནི། བརྒྱ་ཙུ་
བརྒྱ་གཉིས་སྤྲུལ་པ་ཡིས། ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ཙུ་གསུལ་ཙུམས། སྤྱོད་པར་བྱེད་
པ་དག་སྤྱོད་རྩོ། ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། སྤྱང་བྱ་ལྷ་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་ནི། །
ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པར་མཐོས་པ་ལས། །དག་བསྟེན་དང་ནི་བསྟེན་གནས་དང་། །
དག་ཚུལ་ཆེད་དང་དག་སྤྱོད་ཉིད། ཅིས་གསུངས་པའི་བྱིར། དག་ཚུལ་
ཆེད་ཅེས་པ་དབུས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དག་ཚུལ་གྱི་སྤྲུལ་པ་ནི་
ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ཙམས་བསྐྱེད་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེས་གཞན་
ཙམས་ལ་རིགས་འགྲེལ། །

གཉིས་པ་ཐོབ་ཚུལ་ལ། རང་བྱུང་གིས་ཐོབ་པ་དང་། ལེན་པས་འཐོབ་
(༢༡ ན) པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལྷན་པས་ཟད་མི་སྤྱུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེས་
པའི་ལྷ་བས་ཀྱིས་བསྟེན་རྟོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཉི། མཛོད་འགྲེལ་ལས།
རང་བྱུང་གི་ཞེས་བརྟེས་པ་ཉི། དེ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་རང་བྱུང་ཡིན་ནོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཉི། དེ་
ཡང་གསལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། གསོལ་བ་གཅིག་དང་
བརྟེན་པ་གསུལ་གྱི་བརྟེན་པ་ཐ་མ་ལ་རོ་བོ་བརྟེན་པ། བྱ་བ་བརྟེན་པ་རྟོགས་
ནས་བྱེད་པ་བརྟེན་པ་དང་རྣམ་མཉམ་དུ་འཐོབ། དག་ཚུལ་གྱི་སྤྲུལ་པ་ནི་
བརྟེན་པ་ཐ་མ་ལ། རྒྱུལ་བརྟེན་པ། བདག་བརྟེན་པ། གཞན་བརྟེན་པ་དང་

གསུམ་ཡིད་པའི་གཞན་བརྗོད་པ་དང་རྒྱུ་མཉམ་རྒྱ་འཛོམས། བརྟེན་རྫོགས་ཀྱི་
 རྫོམ་པ་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ལས་འཛོམས་དགོས་
 ལ། སྤང་བྱ་བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས་ཀ་སྤང་བ་ལས་
 འཛོམས་དགོས་ལ། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ལས་
 འཛོམས་དགོས་ལ། ཆོ་ག་སྦྱར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། མཇུག་གསུམ་ག་ལས་
 འཛོམས་དགོས་ཀྱང་། མཇུག་ཆོག་མ་ཆང་ཡང་འཛོམས་པ་ཡོད། དེ་ཡང་ད་ལྟར་
 བ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བས་
 རྫོམ་པ་འདྲེན་མི་རྒྱས་ཏེ། མཛོད་ལས། འདྲི་གཏོགས་ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀ་
 དང་། །ད་ལྟར་དག་ལས་འཛོམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྫོམ་པ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ། །ཡན་ལག་རྒྱ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ལྷན་ཚུལ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་རྫོམ་པ་ལྷན་ཚུལ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དག་སྤྱང་པ་མ་
 ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ལ་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་རྫོམ་པ་
 སྤང་ཅིག་དང་པོ་ཐོབ་པ་ནས་མ་བཟང་གི་བར་དུ་ད་ལྟར་བའི་རྣམ་པར་རིག་
 བྱེད་མིན་པ་དང་། སྤང་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ནས་མ་བཟང་གི་བར་དུ། འདས་
 པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། སོ་སོར་
 ཐར་གནས་ངེས་ཤིང་རྒྱ། །མ་བཟང་བར་དག་ད་ལྟར་(༡༡བ)གྱི། །རྣམ་རིག་མི་
 ལྷན་སྤང་ཅིག་མ། །དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་འདས་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་སོ་ཐར་གྱི་རྫོམ་པ་སྤང་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ་སོ་ཐར་ཡིན་ལ། སོ་ཐར་གྱི་
 རྫོམ་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་རྫོམ་མིན་ལས་དང་པོར་ཐར་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ཕན་ཆད་སོ་ཐར་གྱི་རྫོམ་པ་ཡིན་ཡང་སོ་ཐར་མ་ཡིན་ཏེ། རྫོམ་
 མིན་ལས་ཐར་མ་ཐག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་ཐར་གྱི་སྤང་དོད། ལྷ་ཉི་མོ།
 །ཞེས་པ་སོ་ཐར་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤངས་བསྐྱངས་བསྐྱངས་ཀྱི་
 གང་ཟག་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པར་བྱེད་པས་སོ་ཐར་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་གངས་དེས་ལ་དབྱད་པ་ལ། དང་པོ་དགེ་བསྟན་གྱི་སྒྲིམ་པ། དེ་
ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ། དེ་ནས་བསྟན་ཐོག་གི་སྒྲིམ་པ་བྲངས་པ་དེའི་ཆེ་
སྒྲིམ་པ་རྩལ་ཐ་དད་པ་གསུམ་སྟེ་བ་ཡིན་ནམ། གནས་འཕྱར་འཕེལ་བ་ཡིན་
ནམ་ཞེ་ན་དང་པོ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་དགེ་སྤྱོད་གི་བསྐྱབ་པ་ལུས་
ནས་དགེ་ཚུལ་ཏུ་གནས་པ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱི་མ་བྲངས་པས་སྐྱ་མ་
གཏོང་བར་འཕྱར་བའི་བྱིར། རྩལ་ཐ་དད་པ་སྟེ་བ་ཡིན་ཡང་གང་ཟག་གཅིག་
རྩལ་ཐ་དད་པར་འཕྱར་བའི་སྟོན་མེད་དེ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཟུགས་ཅན་
ཡིན་ལ། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་ཅན་རྩལ་ཐ་དད་པ་ཏུ་མ་སྟེམ་
པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཐ་དད་དེ་དག་འགལ་བ་མེད། །
ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མདོ་སྤེལ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྒྲིམ་པ་དེ་གསུམ་
གནས་འཕྱར་རོ་པོ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་གང་ཟག་
གཅིག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ཏུ་མར་འཕྱར་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། གང་ཟག་
གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་སེམས་རིགས་མཐུན་རྩལ་ཐ་དད་པ་ཏུ་མ་གཅིག་ཅར་
ཏུ་སྟེ་བ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་བྱི་མ་བྲངས་པས་སྐྱ་མ་གཏོང་བར་
མི་འཕྱར་བའི་བྱིར་ཏེ། བྱི་མ་སྐྱ་མའི་གཏོང་རྒྱ་མིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན།
གསེར་བུ་མ་ལ་དང་རོ་པོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། གསེར་བུ་མ་ལོག་པས་བུ་མ་པ་
ལོག་པར་མི་(༡༩ན) འཕྱར་བ་བཞིན་ནོ། །

ལྷ་པ་མིང་གི་རྣམ་གངས་དེས་ཆོག་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ། མཛོད་
ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ནི་ལེགས་སྤྱད་དང་། །ལས་དང་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །
ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། ཆ་བཤད་དང་། རྒྱན་དང་། བྱུག་པ་དང་།
དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འཆལ་ཚུལ་གྱི་
གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པས་བསྐྱེད་པས་ན་ལེགས་སྤྱད།
ལུས་དག་གི་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ལས། ཉེས་སྤྱོད་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པས་

རྩིས་པ། ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི་རྟེན་བྱེད་པས་ཙ་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། རང་
 བར་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག །མཛེས་པར་བྱེད་པས་རྒྱན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷན་པ་རྒྱན་ནམས་ཀྱན་གྱི་མཆོག །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
 གཞན་ལ་མན་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་དང་པ་འདྲེན་པས་དྲི་དང་ལྷག་པ་ཞེས་་་
 གྲུང་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷན་པ་དྲི་དང་ལྷག་པ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེས་འབྲུང་ནམ་དག་འདྲེན་པས་དེས་འབྲུང་གི་རྒྱལ་
 ཁྲིམས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷན་དང་འབྲས་ཤུ་སྟེ་བའི་ཤིང་ལ་
 ལྷན་གྱི་ཤིང་དང་འབྲས་ཤུའི་ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་གོ། །

ཏུག་པ་གཙོ་འཁོར་གྱི་བྱང་པར་ལ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་དབང་ཏུ་བྱས་ན།
 དཔེ་སྤྱོད་པ་མ་གཞིམ་གཙོ་པོ་དང་གཞན་རྣམས་འཁོར་ཡིན། ར་པོའི་དབང་
 ཏུ་བྱས་ན་དཔེ་སྤྱོད་གི་སྤོང་བ་བརྟུན་གཙོ་པོ་གཞན་རྣམས་འཁོར་ཡིན། དཔེ་
 ཚུལ་གྱི་སྤོང་བ་བཞི་གཙོ་པོ་དང་གཞན་རྣམས་འཁོར་ཡིན། སྤང་བའི་དབང་
 ཏུ་བྱས་ན་རང་བཞིན་གྱི་ཞེས་པ་སྤོང་བ་གཙོ་པོ་དང་བཅས་ཟུང་གི་ཞེས་པ་……
 སྤོང་བ་འཁོར་ཡིན་ནོ། །

५८ अ. प्रम. अ. १२. पृ. ३६। पं. ७९। म. स. न. प.

༥ འཁོར་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ནི། སྔ་མར་གྱི་སྒྲོམ་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལ་སྒྲོ་
མི་སྒྲུབ་པ་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱིར་གསུམ་གྱི་སྒྲུལ་པ་ཤུད་མེད་མཚན་དོན་བྱེད་
ལུས་པ་རྒྱལ་མཁའ་གྱི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། མི་མ་ཡིན་པ་དང་ལྷ་མི་སྒྲུབ་
པ་དང་བླ་མ་(༢༩༧) དང་མ་ཡིད་གི་རྟེན་ལ་དེ་དག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིར་པོ་ལས། དེ་ལྟར་སྔ་མར་རིགས་བསྐྱུད་པོ། ལྷ་མི་སྒྲུབ་པ་མ་
གཏོགས་པའི། སྤྱིར་གསུམ་སྐྱེས་པ་ཤུད་མེད་ཀྱི། རྟེན་ལ་སྐྱེ་ཡི་ཆ་མ་དང་། །
མ་ཡིད་མཚན་གཉིས་སྟོན་ལ་ཡིན། ཞིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚོན་

ལས། ཟ་མ་མ་ནིང་སྒྲུ་མི་སྟན། །མཚན་གཉིས་མ་གཏོགས་མི་རྣམས་ལ། །སྟོན་
 མིན་སྟོན་པ་དང་དེ་བཞིན་ལ། །ཞེས་དང་། མདོ་ཙ་བ་ལས། མི་མ་ཡིན་པའི་
 འགྲོ་བ་པ་དང་བྱང་གི་སྒྲུ་མི་སྟན་པ་གཉིས་ནི་སྟོན་པའི་ཞིང་ཉིང་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་དང་། སྟོན་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས། ལྷ་དང་བྱིས་པའི་དགེ་སྦྲོང་ནི། །འདུལ་
 པའི་ཕྱེ་སྟོང་རྣམས་ལས་བཀག། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་
 ཉིང་ཡིན་ན། སོ་ཐར་གྱི་སྟོན་པ་རྒྱུད་ལ་མི་ལྟན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན།
 སོ་ཐར་གྱི་སྟོན་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཞིང་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 ཁས། ཟེར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། སོ་ཐར་གྱི་སྟོན་པ་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པའི་ཉམས་པ་མ་ནིང་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སོ་ཐར་གྱི་སྟོན་པ་རྒྱུད་ལ་ལྟན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་མཚོན་
 ལ་སོགས་པས་ཐོང་དབང་པོ་ཉམས་པར་བྱས། དེ་ནས་འདྲོད་ཆགས་གྱི་
 བསམ་པ་མ་སྐྱེས་གྱི་བར་དུ་སོ་ཐར་གྱི་སྟོན་པ་དང་ལྟན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 མདོ་ཙ་བར། འདི་ལས་ཐ་མ་ནི་ཉེས་པ་བསྟེན་ན་བསྟེལ་བའོ། །ཞེས་པའི་
 རྟགས་བསྟན་གྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལཱི་དགེ་བསྟེན་གསུངས་པ་
 དང་འགལ་ལོ། །ཞེན་མི་འགལ་རྟེ། དེ་རྣམས་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་
 ལི་བར་དུ་རང་གི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་བརྒྱུད་སྤྱོད་པ་དང་། ཇི་སྤྱོད་འཚོའི་བར་
 དུ་རང་གི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ལྷ་སྤྱོད་པའི་ལེགས་སྤྱད་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་དཔོངས་
 པའི་ཕྱིར།

གཤ སོ་ཐར་སྟོན་པའི་གཏོང་རྒྱ་བཅད་པ།

༥ ལྷ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་ལ་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། ལྷིའི་གཏོང་རྒྱ་ལྷ། རྩེ་བྲག་གི་
 གཏོང་རྒྱ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོ་ལས། སྟོན་
 པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་ལ་གཉིས། །བསྐྱབ་པ་ཐུལ་དང་ཤི་འཕྲོས་དང་། །མཚན་
 གཉིས་བྱང་དང་ལན་གསུམ་བྱུར། །དགེ་ཙ་ཆད་རྣམས་ཐུན་མོང་ངོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་(༡༩ན) ཉིད་ལས། ཉི་ཤུ་མ་ལོན་
དེར་ཤེས་དང་། །བསྟེན་ཕྱིར་ཁས་བླངས་ཉིན་ཞག་འདས། །རིམ་བཞིན་དག་
སྒྲིང་དག་སྒྲོབ་མ། །བསྟེན་གནས་ནམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

གཤམ་མེད་སྒྲིམ་པའི་ལན་ཡོན་བཤད་པ།

༥ རྒྱལ་པ་ལན་ཡོན་ལ། བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་ལ་ལན་ཡོན་བཅུ་ཡོད་དེ། དེ་
ལྟར་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་པ་དེ་དག་ལ་བསྐྱབས་པ་ལ་
ལན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་ལྟ་མིའི་སྐོར་འཕང་དང་།
མཐར་ཐུག་བྱང་ཆུབ་གསུམ་སོགས་ཀྱང་སྐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་
ཉིད་ལས། སྒྲིམ་པ་དེ་དག་བསྐྱབས་པ་ལས། །གནས་སྐབས་འབྲས་བུ་ལྟ་མི་
དང་། །མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་གསུམ། །སྐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། །བཙོན་ལྡན་ནམས་ཀྱིས་སོ་སོར་ཐར། །རྟག་ཏུ་གུས་པས་འབད་
དེ་བསྐྱར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་སོགས་ལྟག་མ་གསུམ་ནི་གོང་
ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟག་པ་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་.....
བསྐྱབ་པ་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟོགས་པ་བརྟན་བཅས་འདིའི་དགོས་པ་དང་། འདི་ལ་
བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་མེད་ཐུང་འདས་སྐོབ་པ་འདིའི་ཉིང་དགོས་དང་།
འདུས་བྱས་སུ་གྱུར་པའི་ཚས་གསུམ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ལ་དེ་བྱུང་བ་.....
འབྲེལ་བ་དེའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་རྟེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། འདུལ་པའི་མདོ་དང་
དགོས་པ་གཉིས་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐལ། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་གྱི་མཁུ་མཆོད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་གང་ཞིག །དེ་དེ་གང་
 ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་ལུས་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་ཅེས་བྱ་ནས་བརྒྱུད།
 ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག དག་བསྟེན་ཡན་ཆད་པ་མ་གཉིས་སུ་བྱེན་ས།
 བསྟེན་གནས་ལ་དེ་ལྟར་མི་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མ་ཞིང་གི་རྟེན་ལ་
 བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་གསར་དུ་སྦྱོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 མ་ཞིང་གི་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་གསར་དུ་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ཞིང་སོ་
 ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ཞིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཟ་མ་མ་ཞིང་སྒྲུ་མི་
 ལྟན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་དེ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསྟེན་
 གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པའི་མ་ཞིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དག་སྤྱོད་
 ལ་པ་མ་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དག་སྤྱོད་གི་སྒྲིམ་པ་རྒྱུད་ལ་
 ལྟན་པའི་མ་ཞིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་རྒྱུད་
 ལྟན་གྱི་(༡༩) ཉམས་པ་མ་ཞིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་སྤྱོད་ནས་དག་ཉམས་
 པ་མ་ཞིང་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཉམས་པ་མ་ཞིང་དུ་གྱུར་པ་ཅམ་
 གྱིས་དག་སྤྱོད་གི་སྒྲིམ་པ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་བྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ཆ་བ་ལས་མ་
 ཞིང་ལྟ་བུ་ཤད་པའི་རྩེས་སུ། འདི་ལས་ཐ་མ་ནི་ཉེས་པ་བསྟེན་ན་བསྟེན་ལ་བོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་རིགས་བརྒྱུད་དུ་
 གསུངས་པ་ནི་དངོས་བཀྲགས་མ་བྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། བྱི་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་བདུན་དུ་གངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དག་
 སྤྱོད་མའི་སྒྲིམ་པ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྒྲོན་ལས། སོ་
 སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གྱི། རྟག་དུ་སྒྲིམ་གཞན་ལྟན་པ་ལ། །བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པ་ཡི། །སྤལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དག་སྤྱོད་མའི་སྒྲིམ་པ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་སྤྱོད་བ་བཞིའི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡང་མ་ཡིན། སྤྱོད་བ་བདུན་གྱི་སོ་ཐར་གྱི་

སྒྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དགེ་ཚུལ་གྱི་
 སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། དགེ་སྲོང་གི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དེའི་ལན་ལ་
 ཁ་ཅིག །དེ་སྲོང་བ་བཞིའི་སྐྱེས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་སྲོང་མའི་
 སྒྲུབ་པ་ལེན་པའི་ཆེ་དགེ་ཚུལ་མའི་ཆ་བ་བཞི་སྲོང་བར་ཁས་སྲུང་ས་པའི་རྒྱུ་
 ལྟ་དགེ་སྲོང་མའི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་སྲོང་བར་ཁས་སྲུང་ས་པ་དེ་བརྒྱན་པས་……
 དགེ་ཚུལ་མའི་སྒྲུབ་པ་དགེ་སྲོང་མའི་སྒྲུབ་པར་གནས་ཀྱང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར། ལྷགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དགེ་སྲོང་མའི་སྒྲུབ་པ་སྐྱེས་པའི་སྒྲུབ་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཏུ་ལམ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུང་འདྲེན་པ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ལམ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགྲེལ་པར། སྐྱེས་པའི་གནས་བརྒྱན་འདྲེན་པའི་ཆེ་བསྟེན་
 གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་མ་བགྲངས་པར་དགེ་སྲོང་(༡༩༧) མའི་སྒྲུབ་པ་བགྲངས་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱེད་ཆོས་ཅན། དགེ་སྲོང་མའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་
 ཚུལ་མའི་སྒྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། དགེ་ཚུལ་མས་དགེ་སྲོང་མའི་སྒྲུབ་པ་སྲུང་ས་
 པའི་ཆེ། དགེ་ཚུལ་མའི་སྒྲུབ་པ་དགེ་སྲོང་མའི་སྒྲུབ་པར་གནས་ཀྱང་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས། འདྲི་ན། དགེ་སྲོང་མ་མཚན་གྱར་པའི་ཆེ། དགེ་ཚུལ་པར་
 འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཁོ་ན་དེ། རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་པམ་པ་འཆབ་
 བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་དགེ་སྲོང་མ་མཚན་གྱར་པའི་ཆེ། དགེ་སྲོང་པ་རྣམས་
 དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་པམ་པ་འཆབ་
 བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་དགེ་སྲོང་མའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་སྲོང་གི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་དག་
 མེད་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། དེར་གྱུར་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 པམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་དགེ་སྲོང་མ་མཚན་གྱར་པའི་གང་ཟག་
 གི་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་རྩ་བར་
 མ་གྲུབ་ཏེ། འོ་ན་དགེ་སྲོང་མའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་ཚུལ་མའི་སྒྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ།

དགེ་སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲིང་ན། དགེ་སློབ་གི་
 རྒྱུད་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། འདྲིང་ན། སྒྲུབ་གསུམ་རྒྱུད་
 ལུན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། དེས་ན་དགེ་སློབ་མའི་སྒྲུབ་པ་སོ་
 ཐར་གྱི་སྒྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དགེ་སློབ་མའི་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན།
 རི་སྲིད་འཆོའི་བར་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱལ་པ་སོང་། འདྲིང་མི་རུས་ཏེ། ལོ་གཉིས་གྱི་མཐའ་ཅན་དུ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་གྱུར་པས་མི་གཏོང་བར་ཐལ། སོ་
 ཐར་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན། དགེ་སློབ་མ་མཚན་གྱུར་པའི་དགེ་
 ཚུལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་དགེ་སློབ་མའི་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ཁྱེད་ན་ཆ་བར་མ་
 རྒྱལ། གཞན་ཡང་། བྱད་མེད་གྱི་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུབ་པ་རིགས་གཅིག་ལན་
 གཉིས་སྟེ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་(༡༥ན) གྱི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ན། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུབ་པའི་
 གཏོང་རྒྱ་ཡིན་དགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 རྒྱལ། འདྲིང་ན། དགེ་སློབ་མའི་སྟེན་པ་གཞན་དང་འབྲིག་པ་རྟེན་པར་ཁས་
 བླངས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ཆ་བ་ལས།
 བརྟེན་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་ཁས་བླངས་པ་ན་བསྐྱབ་པ་འཁུགས་པ་ཉིད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་མི་རུས་ཏེ། དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུབ་པའི་གཏོང་རྒྱར་
 གཞུང་ཚད་ལུན་གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་སྤང་
 བྱར་གྱུར་པའི་ཆ་ལྟར་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདྲིང་མི་རུས་ཏེ། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཆ་ལྟར་དེ་ལ་བཞི་ཁོ་ནར་གངས་
 དེས་པ་གང་ཞིག །དགེ་སློབ་མའི་སྒྲུབ་པ་འདོགས་པའི་སྒྱུར་དངོས་མཁུག་
 གསུམ་གང་དུ་ཡང་ཆ་བ་བཞི་སྤྱིར་བར་དངོས་སུ་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། དགེ་སློབ་མའི་སྒྲུབ་པ་ལས་ཉམས་པའི་གང་ཟག་དེས་སོ་ཐར་གྱི་

སྒྲུབ་པ་ལྟར་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་
 མི་རུས་ཏེ། མདོ་ཙུག་བར། བསྐྱེན་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་ཁས་སྐྱེད་པ་ན་བསྐྱེད་
 པ་འབྲུགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་དེ་ཡང་སྐྱེན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐལ་འཕྱར་དང་སོ་ལ་བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་
 པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་
 སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དག་སྐྱོབ་མའི་སྒྲུབ་པ་རི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་གྱི་
 སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་རི་སྤྱིད་འཆོ་དང་ཉིན་ཞག་ཀྱི། སྒྲུབ་པ་ཡང་
 དག་སྐྱེད་བར་བྱ། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་མཛོད་འགྲེལ་ལས། རིགས་བདུན་རི་
 སྤྱིད་འཆོའི་བར་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཉིན་ཞག་གི་སྒྲུབ་པ་
 བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དག་སྐྱོབ་མའི་སྒྲུབ་པ་རི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་
 གྱི་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དེ་སྤྱིད་པའི་
 དུས་ནི་ལོ་གཉིས་སོ། །ལོ་གཉིས་ལས་ལྷག་ན་ཡང་དེ་(༡༥) ཕྱིན་ཆད་བརྟུལ་
 རྒྱགས་དེ་ཉམས་པར་ཡང་མི་འཕྱར་ལ། དེ་ཕྱིན་ཆད་མི་བསྐྱེད་བར་བྱ་བ་ཡང་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལོ་གཉིས་འདས་པ་ན་
 གཏོང་བའི་ཕྱིར་རྟགས་ཁས། ཐལ་ཕྱར་གཉིས་པ་ལ་དག་སྐྱོབ་མ་མཆོན་གྱིར་
 པའི་དག་སྐྱོབ་གི་རྒྱུད་ལ་དག་སྐྱོབ་མའི་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དག་སྐྱོབ་མའི་
 སྒྲུབ་པ་མཆོན་གྱིར་པས་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་།
 རེ་ཞིག་མཆོན་ལན་གཉིས་སུ་གྱུར་ཟིན་པའི་དག་སྐྱོབ་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དག་སྐྱོབ་གི་
 སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་གྱིར་པས་མི་གཏོང་བར་ཐལ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུབ་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་ཁས། རྟགས་སྒྲ། འདྲོད་ན། དེ་འདྲའི་དག་སྐྱོབ་ཆོས་
 ཅན། སྤྱིད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དག་སྐྱོབ་གི་སྒྲུབ་པ་དེ་མཆོན་གྱིར་པས་གཏོང་བར་ཐལ།
 སྤྱིད་མཆོན་ལན་གཉིས་སུ་གྱུར་ཟིན་པའི་དག་སྐྱོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྤྱི་
 མཆོན་ལན་གསུམ་གྱིར་པ་དག་སྐྱོབ་གི་སྒྲུབ་པའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཐལ་འགྱུར་གསུམ་པ་ལ། དགེ་སློང་མའི་བསྐྱབ་པ་ལུལ་ནས་བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པར་བྱར་མི་རུང་བར་ཐལ། སུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་
 རིགས་གཅིག་ལན་རུ་མར་སྟེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཐལ་འགྱུར་
 བཞི་པ་ལ། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་དགེ་སློང་མ་ལ་ཕམ་པ་བརྒྱད་བཤད་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཆ་ལྷུང་ལ་བཞི་ཁོ་ནར་གྲངས་
 དེས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་ལ་པ་ལ། དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལས་ཉམས་པའི་
 གང་ཟག་དེས་སྤར་ཡང་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་བྲང་རུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་
 སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདྲིང་མི་རུས་ཏེ། དགེ་བསྟེན་
 གྱི་སྒྲིམ་པ་བརྒྱད་པ་ལས། སྒྲིམ་པ་སྤར་ཡང་བྲང་བར་བྱ། དེ་འདྲའི་དགེ་
 བསྟེན་ཉིད་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁན་ཡང་། ཀུན་བདུས་ལས། སོ་
 སོ་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་ས་བསྐྱས་པའི་ལས་གང་ཞེན། རིགས་བརྒྱད་དེ་དགེ་སློང་
 གི་སྒྲིམ་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དགེ་སློབ་མའི་
 སྒྲིམ་པ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་(༤༣) པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ཡང་། དགེ་སློབ་
 མའི་སྒྲིམ་པ་དེ་དགེ་ཚུལ་མ་དང་དགེ་སློང་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་རུ་སྦྱིན་པར་བྱ་...
 པའི་བསྐྱབ་ཆོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདྲིང་མི་རུས་ཏེ། བཏོ་ཆ་བར། སུད་མེད་ལ་ནི་དགེ་སློབ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ཆོགས་གཞན་ཡོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཀུན་བདུས་ལས་ཞི་
 གནས་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྲང་ཉིད་ལ་སེམས་འཛོག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་གནས་དགུ་ཞི་གནས་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཟེར་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སེམས་གནས་དགུ་པོ་གང་རུང་
 ཡིན་ན། ཞི་གནས་མ་ཡིན་དགོས། སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན།
 སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ཡང་། ཚངས་སྦྱོང་ལ་
 ཉེར་གནས་གྱི་སྒྲིམ་པ་དེ། དགེ་ཚུལ་མའི་སྒྲིམ་པ་དང་དགེ་སློང་མའི་སྒྲིམ་པ་

གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲིབ་པར་བྱ་བའི་བསྐྱབ་ཆེགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མོ་ཐར་
 ཀྱི་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། བྱད་མེད་ལ་
 བསྐྱབ་ཆེགས་དུག་དང་སྒྲེས་པ་ལ་བསྐྱབ་ཆེགས་བཞིའི་རྣམ་གཞག་འཐད་.....
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་བྱལ་པོ། ཁ་ཅིག་བྱིས་པའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་པ་
 གང་ཞིག་ ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བར་དུ་སྤང་བྱ་བར་སྤང་སྤྱོད་པར་ཁས་ལེན་པ།
 བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ ཁྲི་སྤྱད་འཆོའི་བར་དུ་
 སྤང་བྱ་ལ་སྤྱོད་པར་ཁས་ལེན་པ། དགེ་བསྐྱེན་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད། མོ་
 ཐར་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་གང་ཞིག་ ཁོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཙ་པའི་ཆོས་དུག་དང་། རྗེས་
 མཐུན་ཀྱི་ཆོས་དུག་སྤྱོད་པར་ཁས་ལེན་པ། དགེ་སྤྱོད་མའི་སྒྲུབ་པའི་མཆོན་
 ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ ཁྲི་སྤྱད་འཆོའི་བར་དུ་རང་གི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་བར་སྤྱོད་
 བར་ཁས་ལེན་པ། དགེ་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ ཁྲི་སྤྱད་
 འཆོའི་བར་དུ་གཞན་གཙོ་དུ་གཞི་བཅས་མཐའ་དག་སྤྱོད་པར་ཁས་ལེན་པ།
 དགེ་སྤྱོད་གི་སྒྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། མཆོན་ཉིད་དང་པོ་ལ། སྤྱོད་
 བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྤངས་ནས། ཕྱི་དྲོ་བསྐྱེན་པར་རྟོགས་མ་ཐག་པའི་
 དགེ་སྤྱོད་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་(༡)(༢) སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཟུར་དང་པོ་
 དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེས་བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག་ དེ་ལ་བསྐྱེན་གནས་
 ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་གཏོང་རྒྱ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཙ་པར་འདྲོད་མི་རུས་ཏེ།
 དགེ་སྤྱོད་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆོན་ཉིད་བཞི་པ་ལ་དགེ་ཚུལ་
 ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། སྤང་བྱ་བར་སྤྱོད་པས་བྱལ་པར་ཐལ་ཡོ། འདྲོད་ན།
 དེ་ཡིན་ན། མི་ཆངས་སྤྱོད་སྤྱོད་བས་བྱལ་པར་ཐལ་ཡོ། འདྲོད་ན། དགེ་ཚུལ་
 ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་གཙོ་དྲོད་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་གཙོ་དྲོད་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་པ་དང་། མི་ཆངས་

སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་གཉིས་རྣམས་ཐ་དང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་གཉིས་ལྟན་
 ཅིག་འབྱུང་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མཛོད་ལས། ལྟན་ཅིག་འབྱུང་
 གང་པན་ཚུན་འབྲས། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཛོན་ཉིད་ཕྱེ་མ་ལ། དགེ་
 སྤྱོད་གི་སྤྲོམ་པ་ཡིན་ན། བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བས་
 རྒྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། གཞན་གཞོད་གཞི་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བས་
 རྒྱབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷ་སྤྱོད་བས་
 རྒྱབ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། ལྷ་སྡེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་མ་ཐག་པའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་དགེ་སྤྱོད་གི་སྤྲོམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་འདོད་ན། ལྷུང་
 བ་སྡེ་ལྷའི་བཅས་པ་དང་འབྲེལ་བར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། ལྷ་སྡེ་བསྟེན་པར་
 རྫོགས་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷའི་བཅས་པ་མཛོད་ཟིན་.....
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དགེ་སྤྱོད་གི་སྤྲོམ་པ་ལ་གོང་གི་དེས་མ་
 རྒྱབ་ཀྱང་། བཅས་ལྟན་དགེ་སྤྱོད་གི་སྤྲོམ་པ་ལ་དེས་རྒྱབ་པོ་ཞིན། ལྷུང་བ་
 སྡེ་ལྷའི་བཅས་པ་བྱུང་ལ་མ་རྫོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགེ་སྤྱོད་གི་སྤྲོམ་པ་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷའི་བཅས་པ་དང་
 འབྲེལ་བར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེའི་རུས་སུ་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷའི་བཅས་པ་རྫོགས་
 ཟིན་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག བཅས་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དགེ་སྤྱོད་གི་སྤྲོམ་པ་
 ཡིན་ན། ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷ་སྤྱོད་བས་རྒྱབ་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག རྟོན་པ་སྤྱུ་ཐུབ་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་སྤྱོད་གི་སྤྲོམ་པ་(༡༧) པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་རྟེ། དེ་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལྷགས་སྤྱི་མ་མི་འཐད་དེ།
 རྟོན་པ་སྤྱུ་ཐུབ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་འདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་....
 པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷ་སྤྱོད་པའི་སྤྲོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 ཁས། འདོད་མི་རུས་རྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་སྤྱོད་གི་སྤྲོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག ཁྱི་བྲག་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་ལ། དགེ་བསྟེན། དགེ་ཚུལ། དགེ་སྤྱོད་གི་སྤྲོམ་པ་

གསུམ་རིམ་གྱིས་སྒྲངས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་གསུམ་ཇས་ཐ་དད་པ་...
ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ལ་དེ་གསུམ་ཇས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། འོ་
ན། ཐེག་ཆེན་པ་གཞིར་བཞག་ལ་དེའི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཇས་ཐ་དད་
ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་རྒྱུན་ཇས་ཐ་དད་ལས་སྤྱི་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་གསུམ་ལེན་པའི་ཆོག་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
རེ། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་པ་རིགས་མཐུན་ཇས་ཐ་དད་
པ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲེབ་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
སྒྲོག་གཙོད་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་གསུམ་ཇས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་
ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ཇས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚ་བར་འདོད་ན། སེམས་
ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་རེ་རེ་བཤོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་འདིར་མ་བྱལ། ཁ་ཅིག །དག་སྤྱོད་པ་མའི་སྒྲོམ་པ་ཇས་
ཐ་དད་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དག་སྤྱོད་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡང་ཇས་ཐ་
དད་ཡིན། ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །དག་སྤྱོད་པ་མཆོན་གྱུར་ནས་དག་སྤྱོད་
པར་གྱུར་པའི་ཆོ་མིང་འཕོ་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སྒྲོམ་པའི་ཇས་མི་འཕོས་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དག་སྤྱོད་པ་མའི་སྒྲོམ་པ་ཇས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། མཛོད་ལས། མཆོན་ལས་མིང་ནི་འཕོ་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཇས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཞིར་
འདུ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཛོད་ལས།
ཇས་སུ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་
ཟེར། དེའི་ལན་(༡༥) ལ་ཁ་ཅིག །དག་སྤྱོད་པ་མཆོན་གྱུར་པའི་དག་སྤྱོད་གི་
སྒྲོམ་པ་དེ་ཡང་དག་སྤྱོད་མའི་སྒྲོམ་པ་དང་ཇས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དག་
སྤྱོད་པ་མའི་སྒྲོམ་པ་ཇས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དག་སྤྱོད་
མའི་སྒྲོམ་པ་དེའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་ཤེ། མཛོད་ལས། སྐལ་མཉམ་རྒྱ་ནི་འདྲ་བའོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དག་སྒྲོང་པ་མའི་སྒྲོམ་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཐ་
དད་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་རྒྱུན་རྣམ་ཐ་དད་ལས་སྤྱི་འཇམ་ཅན་ཏུ་སྒྲེས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དག་སྒྲོང་མ་བསྐྱབ་པ་ལུལ་ནས། དག་ཚུལ་མར་གནས་པ་
མི་སྤྲོད་པར་ཐལ། དག་སྒྲོང་པ་མའི་སྒྲོམ་པ་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས། ཁ་ཅིག ཁྲིམ་འབྲུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ན། སྔ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཡིན་པས་ལྷག་ཟེར་ན། ལྡིའི་རྟེན་ལ་སྔ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པར་ཐལ།
དེའི་རྟེན་ལ་རིས་འབྲུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།
དེའི་རྟེན་ལ་རིས་འབྲུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེའི་རྟེན་ལ་བྱང་སེམས་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ལྡིའི་སྔ་ཐར་
གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདྲོད་ན། ལྡིའི་དག་སྒྲོང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།
ཁ་ཅིག སྔ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ན། སྔ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པས་ལྷག་ཟེར་
ན། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཉེ། རབ་
བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། བཀག་ཟིན། ཁ་ཅིག སྔ་ཐར་གྱི་
སྒྲོམ་པར་འབྱུར་བ་ལ་ལེན་ཏུ་ས་རིས་འབྲུང་གི་བསམ་པས་རིས་པར་ཟིན་མི་
དགོས་ཉེ་ལུང་གཞི་ལས། ཀུན་དགའ་པོའི་ཆ་པོ་གཉིས་དང་། དམར་ཆོགས་ལས།
མཛོས་དགའ་དང་། རྣམ་འབྱེད་ལས། འཆར་ཀ་ཉེར་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྒྲོམ་
པ་ལེན་ཏུ་ས་རིས་འབྲུང་གི་བསམ་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་སྒྲེས་པར་བཤད་པའི་
ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྒྲོམ་པ་ལེན་ཏུ་ས་རིས་འབྲུང་གི་བསམ་པ་མེད་དེ།
ཀུན་དགའ་པོའི་ཆ་པོ་གཉིས་ལྟ་བུར་རབ་ཏུ་བྱུང་། འཆར་ཀ་དང་མཛོས་
དགའ་སྟོན་པའི་རོ་མ་ཆོག་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཉེར་སྟེ་སྟག་འཆོ་བའི་ཕྱིར་
རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྔ་ཐར་གྱི་(༡༥ན) སྒྲོམ་པ་ལེན་པ་
ལ་མངོན་ཏུ་སྟོགས་པའི་ཀུན་དགའ་པོའི་ཆ་པོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་

ལ་ངེས་འབྲུང་གི་བསམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལུང་གཞི་ལས་འཆར་ཀ་རང་ཉིད་དང་པས་ཀྱང་
རབ་ཏུ་བྱུང་། ཞེས་དང་། ལུན་ཆོགས་འགྲུལ་པ་ལས། བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱི་
ཞབས་བྱང་བྱ་ཉི་བར་འཁོད་པ་ན། དེའི་སེམས་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱངས་པ་བརྒྱུག་པ་དང་། དགེ་བའི་སེམས་མདོན་བྱ་བྱུར་པ་ཡིན་པས། དགེ་
བའི་སེམས་དང་སྡོམ་པ་སྦྱེ་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། འཆར་ཀ་དང་མདོས་དགའ་གཉིས་སྟོན་པའི་དོ་མ་ཆོག་པ་
ཁོ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་ལེན་
ཏུས་སུ་ངེས་འབྲུང་གི་བསམ་པས་ཐིན་པ་ངེས་པར་དགོས་སོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་
ན་རེ། ངེས་འབྲུང་གི་བསམ་པ་རྒྱད་ལུན་གྱི་སྦྱོར་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། སོ་ཐར་
གྱི་སྡོམ་པ་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་ཁ་མའི་སྦྱོར་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དགེ་བསྟེན་གྱི་སྡོམ་
པ་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་ཁ་མའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་དགེ་བསྟེན་ཉིད་ཏུ་བྱས་པའི་
ལས་ཀྱི་མཐའ་ཅན་དེ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་གནས་པ་ལ་ཟླ་བ་བཞིར་.....
གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་བྱལ། ཚ་བར་འདོད་ན་
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བའི་སྦྱོར་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་
ན། འོ་ན། སྐབས་འགྲོའི་སྡོམ་པ་རྒྱད་ལུན་གྱི་སྦྱོར་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། སོ་
ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་ཁ་མའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་ཉེ། མདོད་འགྲུལ་
ལས། སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ནི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བྱངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
སྐར་བྱུར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༧༥ འབྲུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྱེད་སྐབས་ཀྱི་

ཆེད་ཆོང་།

༥ ཆོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་འདིས་ལྷག་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིས་ལྷག་པ་རྒྱལ་
 ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རོ་བོའི་སློན་པ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འདིས་
 ལྷག་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་(༢༥༡) དབྱེ་བ་སོགས་.....
 དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རྒྱུ་མེད་དེ། བསྟན་བཅོས་འདིས་ལྷག་
 པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་རོ་བོ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་དེའི་རྣམ་གཞག་...
 རྒྱུ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འདིར་ཕྱི་མ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
 ཐབས། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། ཉམས་ན་ཕྱིར་
 བཅོས་པའི་ཐབས་རྣམས་དངོས་སུ་རྒྱུ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 བསྟན་བཅོས་འདིར་ལྷག་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལྱང་ལྟེ་བཞིན་པ་འབྱུང་
 བ་སྟོན་ན་མ་མི་འབྱུང་བ་སྟོན། དང་པོ་ལྟར་ན། འདི་བཅམས་པ་ལ་དགོས་པ་
 མེད་པར་ཐལ། འདི་ལྱང་ལྟེ་བཞི་དང་རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འདིས་
 ལྷག་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལྱང་ལྟེ་བཞིན་པ་འབྱུང་བ་དེ་དག་སྟོན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདིས་ལྷག་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལྱང་ལྟེ་བཞིན་པ་མི་འབྱུང་
 བ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འདིས་ལྷག་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལྱང་ལྟེ་བཞི་
 བསྟན་པ་འབྱུང་བ་སྟོན་ཀྱང་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར་དེ། བསྟན་བཅོས་འདི་བཅམས་པ་ལ་
 དགོས་པ་བྱེད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ།
 རིག་རྟོགས་ཐེལ་བའི་དགོས་པ། མ་དོར་བསྐྱབ་པ་ལ་དགའ་བའི་བསམ་པ་
 སྤོང་བའི་དགོས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁྱབ་སྟེ། ཅུ་འབྲེལ་དུ་མ་

རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ། རྟོགས་པ་ཅས་ཀྱི་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་
 དགོས་པ། རྟེན་མཐུན་ཏུ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ། རྟོགས་པ་ལྟན་ལྟན་གྱིས་
 རྟོག་གཞན་བརྟན་པ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་རྟོགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་...
 བྱིས་། དང་པོ་བྱུང་གྱི་ ལྷན་ཏུ། གཞི་རྣམ་འབྱེད། སྤུང་ཆོགས། ལྷ་བ་སྐྱེས་ཀྱི་
 ག་རིམས་འབྲུགས་པ་ལྷ་ཏུར་སྤྱང་བ་ལས། འདིར་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་དང་པོར་
 གཞི། དེའི་རྟོགས་སྤུང་ཆོགས། དེའི་རྟོགས་ལྷ་བ་སྐྱེས་བརྟན་པས། གཞི་ཚ་བ།
 སྤུང་ཆོགས་འབྲེལ་པ། ལྷ་བ་འབྲེལ་བཤད་ལྷ་ཏུར་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད།
 རྣམ་འབྱེད་གྱི་སྐབས་ཀྱི་དང་པོར་རྣམ་འབྱེད། དེ་རྟོགས་སྤུང་ཆོགས། དེ་རྟོགས་ལྷ་
 བ་སྐྱེས་བརྟན་པས། རྣམ་འབྱེད་ཚ་བ། སྤུང་ཆོགས་འབྲེལ་པ། ལྷ་བ་འབྲེལ་
 བཤད་ལྷ་ཏུར་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིས། (༡༩ མ) རྟོགས་པ་ཅས་ཀྱི་མ་
 རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷན་ཏུ་སྐྱུང་པའི་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱུང་བ་
 གནང་བའི་རྟོགས་ཀྱི་གནང་བ་དགག་པའི་རྟོགས་ཀྱི་དགག་པ་བཅས་པ་སྐྱེས་...
 རྟོགས་པ་ལྷ་ཏུ་དང་། སྐྱུང་བ་དང་གནང་བའི་རྟོགས་ཀྱི་དགག་པ་དང་། དགག་
 པའི་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱུང་བ་གནང་བ་སྐྱེས་འགལ་བ་ལྷ་ཏུར་སྤྱང་བ་ལས། འདིར་
 གཙུ་ཆེ་བའི་སྐྱོ་ནས་བརྟན་པས། བདེ་སྐྱེས་ཏུ་རྟོགས་ལུས་པའི་བྱིས། དཔེར་ན།
 ལྷན་ལས། དང་པོར་བྱུང་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གནང་ནས། དེ་ལ་ཞེས་དམིགས་
 བཞིགས་ཏེ། བྱིས་དེ་དགག་པ་གཞིས་ལས། བྱི་མ་གཙུ་ཆེ་བས་འདིར་བཀོལ་བ་
 བྱེད་དང་སྐྱུར་ནས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། རྟེན་མཐུན་ཏུ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་
 པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷན་ཏུ་ཆོས་འགའ་ཞིག་གཞི་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྐྱུར་ནས་
 བཤད་ཀྱང་འདིར་སྐྱུར་བཤད་པས། གཞི་གཞན་ལ་སྐྱུར་ཡང་བདེ་སྐྱེས་ཏུ་
 རྟོགས་ལུས་པའི་བྱིས། དཔེར་ན། ལྷན་ཏུ་བསྐྱུང་བ་མ་སྐྱུང་བ་བསྐྱུང་བ་ཉམས་
 པར་མ་བྱས་པ། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་འབྲིག་པའི་ཆོས་བསྟེན་ན། མ་ན་ཏུ་
 འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་ཡང་ཏུང་གྱི། དག་སྤྱོད་དེ་ཡང་མས་པར་འཕྱུར་བ་

ཡིན་གྱི། གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བསྐྱབ་པ་མ་ལུལ་བ་མི་ཚངས་སྤྱད་ཁོན་
 དང་སྒྱར་ནས་བཤད་ཀྱང་། འདིར་སྒྱིར་བཏུན་པས་མ་བྱིན་ལེན་སྐྱེས་ལ་
 ཡང་། རུང་མཐུན་སྒྱར་བ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོག་གཞན་གྱིས་
 རོན་གཞན་བཏུན་པས་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་དཀོས་པ་ཡོད་དེ། ལུང་རུ་
 རྩམས་སུ་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེམ་པར་མི་བྱའོ། །གནས་ཁང་དང་སྒྲོ་ཁང་དང་།
 དཀོན་པར་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེམ་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དེ་དག་རུ་
 རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེམ་པར་མི་བྱ་ན། རྣལ་འབྱོར་སྐྱེམ་པའི་གནས་ཁང་གཞན་མི་
 རྟེན་པས། དེའི་རོན་སྐྱབ་དཔོན་གྱིས། སྤྱད་ལུལ་རུ་ཞུགས་པས་རྣལ་འབྱོར་
 བསྐྱེམ་པར་མི་བྱའོ། །མངོན་པར་འདུ་བར་ཡང་མི་བྱའོ། །རྣམ་པར་གཤེང་
 བར་བྱེད་པ་དང་གཏུམ་པོ་དང་གྲུ་ཆོམ་པ་དག་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་རིགས་སོ། །
 ཞེས་མི་མང་པོ་མངོན་པར་འདུ་བའི་བྱམས་དང་། ཅ་ཅོ་ལ་སྐྱེས་པས་རྣམ་
 པར་གཤེང་བའི་གནས་ཁང་དང་། ཆོམ་རྒྱན་པ་(༣༧)དང་། ལེང་པེ་ལ་
 སྐྱེས་པ་སྒྲིག་ཆགས་གཏུམ་པོ་ཡོད་པའི་དཀོན་པ་དང་། ལུལ་ཀ་ཅན་སྐྱེས་
 གྲུ་ཆོམ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ས་སྐྱེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེམ་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་
 པའི་རོན་རུ་བཏུན་པ་ལྟ་བུའོ། །ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དཀོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུར་
 འདུལ་བའི་མདོ་ཀུན་གྱི་ལོག་རྟོག་སེལ་ལ། རྒྱད་པར་རུ་སྐྱེམ་པ་མ་ཐོབ་པ་
 འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་གསལ་བའི་ལོག་རུ་ཡང་རུང་ངོ་། །ཞེས་དང་།
 ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྤང་བའི་སྐབས་སུ། དེར་ཕྱིས་དབྱུང་སྒྲུལ་པའི་གློ་གྲས་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱར་བའི་ལོ། །ཞེས་དང་། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་
 སྐབས་སུ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ནན་རུར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བཏུན་ནོ། །དེ་ནི་མི་བཟང་སྟེ་
 མདོ་སྟེ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་སེལ་བར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྐྱེས་ལ་དགའ་བའི་བསམ་པ་སྒྲོང་བའི་དཀོས་པ་ཡོད་དེ།
 དབང་པོ་རྟོན་པོ་ཆོག་ཉུང་རུས་རོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དང་།

དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ཆོག་རྒྱས་པ་འཛིན་མི་རྒྱས་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་པའི་……
 ཆེད་རྒྱ་འདིར་ཆོག་ཀྱང་དུའི་སྐོ་ནས་དོན་སྤྱད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 ལམ་ཟག་མེད་བསྟན་བཙུག་འདིའི་ཉིང་དགོས་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་སྟེར་
 བ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་ཞེས་སོགས་དང་
 འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྟན་ཆོགས་འབྲེལ་པ་ལས། སྟག་བསྟེན་ལ་ཆོས་
 ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནས་ཞེས་སོགས་དང་འགལ་ལོ། ཞིན། ལྷང་དང་པོ་ལམ་
 ཟག་མེད་མཐར་སྟག་གི་ཉིང་དགོས་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས། གཉིས་པས་ལམ་
 ཟག་མེད་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉིང་དགོས་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པས་སྟོན་མེད་དོ། །
 ཁོ་ན་རེ། སྟག་མེད་ཕྱང་འདས་བསྟན་བཙུག་འདི་ལ་དེ་བྱུང་རྒྱ་འབྲེལ་བར་
 ཐལ། དེ་འདིའི་ཉིང་དགོས་གང་ཞིག །བསྟན་བཙུག་འདིའི་ཉིང་དགོས་སོགས་
 ཆོས་བཞིའི་འབྲེལ་བ། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བར་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདྲི་དེ་ན། སྟག་མེད་ཕྱང་འདས་འདུས་བྱས་ཡིན་པ་ཐལ་ལོ། ཟེར་
 བ་སྟོན་མེད་དེ། སྟག་མེད་ཕྱང་འདས་དང་དེའི་ཚོབ་པ་གཉིས་ཀ་ཉིང་དགོས་
 ཡིན་པས། སྟག་མེད་ཕྱང་འདས་ཀྱི་ཚོབ་པ་འདི་ལ་དེ་བྱུང་རྒྱ་འབྲེལ་བ་ལ་
 དགོངས་པའི་ཕྱིར།

༡༥ བསྟན་བཙུག་གི་ཕྱིས་དཔྱད་བཤད་པ།

༡༦ སྟོབ་པ་པོའི་རྟེན་གང་ཟག་དང་བཤད་པ།

༡༧ གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ།

༢༡ སྟན་ཕྱི་ཆོ་ག་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོབ་པ་པོའི་རྟེན་(༡༠ན) ཀྱི་གང་ཟག་དང་། དེས་
 བསྟེན་པར་བྱ་བའི་བསྟེན་བྱ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞིའི་སྐབས་
 བསྟེན་པའི་བྱུང་བ་དང་། སྟན་ཆོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་བའི་

སྐབས་ནས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྟོན་ཆོག་དང་ད་ཆོག་གཉིས་ལས། དང་
པོ་འཆད་པ་ལ། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ན་ཆ་ལྷགས་འདི་བཞིན་
བྱས་ཀྱི་རིམ་ལ་ཐུག་འཆའ་ཏེ། ཐལ་མོ་སྤྱད་ཅོག་ཅོག་སྤར་འདུག་ཅིང་
གསོལ་བ་བཏབ་པར་གྱུར་པ་གསུམ་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱི་
གཅིག་ཅེར་རབ་རྒྱ་བྱུང་བ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པར་
གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྟོན་གྱི་ཆོག་འོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདི་ལ་བཞི་
མཆོམས་སྤྱད། བསྐྱུས་དོན། ཆོག་དོན། བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་རྣམ་གཞག་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དཔེར་བུ་རྒྱས་
ཏེ། བསྟེན་བཅས་འདི་བརྗོད་བྱ་དེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པའི་དང་
རྒྱ་བྱས་ནས་བཅམས་ན། དེ་སྟོན་ཚུལ་དེ་རི་ལྟ་བུ་སྟོན་ན། སྟོན་པ་མ་ཐོབ་པ་
འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རབ་བྱུང་གི་གཞི་དང་པོར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རོག་ནས་
འབྱུང་བའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་མཐའ་དག་ཀྱང་རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་གྱི།
ཁྲིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་བདུན་གྱི་སྟོན་ཐར་གྱི་སྟོན་པ་ཡང་
རབ་བྱུང་ཁོ་ནའི་ཡིན་ཏེ། ལྷང་གཞི་ལས་ཀྱང་། རབ་བྱུང་གསེས་སྟོན་གཞི་དང་
ནི། །ཞེས་སོགས་དང་པོར་རབ་བྱུང་གི་གཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་
འགྲེལ་ལས། ད་ནི་དང་པོར་རབ་རྒྱ་བྱུང་བའི་གཞི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བསྐྱབ་
པའི་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཐའ་དག་ནི་རབ་རྒྱ་བྱུང་བ་རྣམས་ཁོ་ནའི་……
ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱི་ཁྲིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་པ་བདུན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་ཐར་ཐར་པའི་སྟོན་པ་ཡང་དེ་དག་ཁོ་ནའི་ཡིན་ནོ། །འདུལ་བ་
གཞི་ལས་ཀྱང་། དང་པོར་རབ་རྒྱ་བྱུང་བའི་གཞི་བསྟན་པས། འདིར་ཡང་དེ་
ཁོ་ན་བཞིན་རྒྱ་སྟོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་
པར་བྱེད་པའི་ཐབས་འདི་ལ་སྟོན་ཆོག་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་གཉིས་ཡོད་པ་……
ལས། དང་པོར་སྟོན་ཆོག་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྷང་རྒྱ་དང་(༡༠ བ) པོར་

བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟན་པར་བྱ་བ་ཕྱད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་
 ལས། དེ་ཡང་རྟན་གྱི་ཆ་གའི་དབྱེ་བས་རྟན་པ་པའི་ཏེ། དེ་ལེ་བརྟན་གྱི་ཆ་པ་
 བཤད་པར་བྱ་ཞི། དང་པོར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟན་པར་བྱ་བ་ཕྱད་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཅིའི་ཕྱིར་རྟན་གྱི་ཆ་པ་ཁྱེས་ཀྱི་ཁྱེས་
 མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དང་བཅས་པའི་ད་ལྟར་གྱི་ཆ་པའི་སྐུ་ལྟར་
 བའི་ཆ་གཡིན་པས་རྟན་ཆོག་ཅེས་བྱ་ཞི། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། མཁན་པོ་དང་
 སློབ་དཔོན་གྱིས་གནང་བའི་སྐུ་བཤད་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་རྟན་གྱི་ཆ་པ་ཁྱེས་
 བྱ་ཞི། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བཟུང་འདིས་རྟན་ཆོག་པའི་ད་
 ཆོག་ལས་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་ས་ཆོག་པའི་གཞན་ཡིན་པར་བརྟན་ཏེ། སྐུ་པ་
 རྒྱུའི་ཁྱད་པར། འབྲས་བུ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། ཆོས་ནོང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་
 གསུམ་གྱི་སྐྱོན་ས་ཆོག་གཞན་ཡིན་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། བཟུང་པ་ནི། རྟན་
 ཆོག་དེ་གང་ལས་ནོང་པར་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྟན་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་ཆ་
 གཡེལ་ཆོག་ས་དང་བཅུ་ཆོག་ས་དང་ས་སྐུ་ས་ལྟར་ལྟར་པ་ལྟར་ལས་
 བྱེད་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལས་བྱེད་པ་ཡོད་ལ། འདིར་ནི་མཆོངས་ནང་
 དེ་ན་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ལས་ནོང་དང་ས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་ནི། བཟུང་
 འཁོར་བ་སྟུགས་གཅིག་གི་དགེ་འདུན་འདུས་པ་དབང་པའི་དོན་ནོ། ཁྱེས་
 དང་། འདུས་པ་ན་ཁྱེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་ས་པ་ན་ལོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གང་གིས་ནོང་པ་རྟོན་གྱི་ཆ་ལུགས་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་ཆ་པ་
 ཆོས་སོས་གསུམ་མཁན་པོས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས། རྟན་དང་ས་ལ། འདིར་
 བྱི་བརྒྱབ་བྱ་རང་ཉིད་གྱི་སྐྱོད་དང་ཁ་སྐྱེལ་ས། ཆོས་སོས་བཟུང་བསྐྱོར་ཏེ་རང་
 ལྟར་བའི་ཆ་ལུགས་འདི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་པ་དང་། ད་ཆོས་ལ་
 ལུག་འཆོལ་ཐེབས་མང་པོ་དགོས་ཀྱང་། འདིར་དེ་ལྟར་མི་དགོས་པར་དཔེ་

འདུན་ཀན་རིམ་ནས་ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་བཅུགས་པའི་ཕྱག་གསུམ་གསུམ་……
 འཆ་ལ། སྤྱི་མོར་ཐལ་མོ་སྤྱར། སྤན་མེད་པར་ཅོག་སྤྱས་འདུག་པའི་བྱད་པར་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་(༡༡ན) འགྲེལ་ལས། ཆ་ལྷགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་རྩ་
 བྱང་པའི་རྟགས་སོ། །འདི་བཞིན་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྫོགས་པར་བྱས་པ་རྟེ།
 རབ་རྩ་བྱང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ།
 གང་གི་ཆོ་སྤྲོད་དང་ཁ་སྤྲོད་གཉིས་ཤིང་ཆོས་གོས་གསུམ་བཞོས་པར་བྱུར་པ་དེའི་
 ཆོན་ཆ་ལྷགས་འདི་བཞིན་བྱས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་དང་། ཀན་རིམ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་
 བློ། དགེ་འདུན་ལ་རབས་གཉིས་ཏེ། གཞོན་རིམ་དང་ཀན་རིམ་གཉིས་ཡོད་
 པས་དགེ་སྤྲོད་ཀན་པ་རྣམས་ཀྱི་རབས་ནི་ཀན་རིམ་རྟེ། དེར་ཕྱག་འཆོལ་ཏེ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ཕྱག་འཆོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་ས་ཕྱག་འཆོལ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། སྤྱལ་ཁེན་ཀན་རིམ་ལ་ཞེས་བྱ་བར་སྤྱར་རོ། རལ་མོ་
 སྤྱར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ཐལ་མོ་སྤྱར་པའི་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་རྟེ། ཞེས་དང་།
 ཅོག་ཅོག་སྤྱས་འདུག་ཅིང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཅོག་སྤྱས་འདུག་པ་ནི་ཅོག་ཅོག་
 སྤྱར་འདུག་པ་རྟེ་དེ་གདན་ལ་མི་འདུག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གསོལ་བ་
 འདེབས་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ད་ཆོག་མཁན་པོས་རོ་ཆེན་བྲས། ལས་སྤྱོད་
 པས་བར་སྤྲད་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་ལ། འདིར་མཆོམས་ནང་གི་དགེ་
 འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ལས། རང་ཉིད་ཀྱིས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཟུང་བ་
 པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་འབྲས་བུ་སྟེ་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ད་
 ཆོག་ལ་ཉེས་མེད་སྤྱན་རྒྱལ་གྱི་དབང་རྩ་བྱས་ནས་དགེ་སྤྲོད་རྩ་བ་སྦྱབ་པ་ལ།
 དགེ་བསྟེན། དགེ་ཚུལ། དགེ་སྤྲོད་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྦྱབ་དགོས་ལ། འདིར་པར་
 མ་རབ་བྱང་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཅིག་ཅར་རྩ་ཉེ་པར་བརྟུན་པས་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ཅིག་ཅར་རྩ་རབ་རྩ་བྱང་བ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཅིག་ཅར་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་ནི་འདི་རྩས་གཅིག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བའི་

ཐ་ཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་ཆོ་ག་ནི་གསོལ་བཞིའི་
ལས་ཀྱང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ལས་གང་ལ་ལས་བརྒྱུད་པ་གསུམ་དང་། གསོལ་
བ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ལས་དེ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་
འབྲེལ་ལས། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་གང་ལ་གསོལ་བ་
དང་(༡༡ བ) བཞི་ཡོད་པ་སྟེ། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་སོ། །འདི་སྐད་བསྟན་
ཏེ། ལས་གང་ལ་ལས་བརྒྱུད་པ་གསུམ་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞི་བྱེད་པ་དེ་ནི་
གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་གཉིས།
བསྟན་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྦྱར་བ་སྟན་པ་དང་། རྩོན་ཆོག་བྱེད་པ་ཏུ་བཤད་པ་ཡོད།
དང་པོ་ནི། ལུང་མ་མོར་བསྟན་པར་རྒྱུགས་པར་འོས་པ་ནམ་པ་བཅུ་ཡོད། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བྱུང་གིས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་དཔོན་མེད་
པར་བསྟན་པར་རྒྱུགས་པས་དང་། ལྷ་ལྷེ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྤོང་ཏུ་རྒྱུད་པས་
དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྤུང་ཆེན་པོ་རྩོན་པར་ཁས་བླངས་པས་དང་། ཆེ་
དང་ལྡན་པ་འཆར་ལྡན་དྲིས་ནས་ལུང་བསྟན་པས་དང་། དགེ་སྦྱང་རྒྱུར་ཤོག་
ཅིས་གསུངས་པས་དང་། སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆོག་གསུམ་གྱིས་དང་། དུལ་
མཐའ་འཁོབ་ན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ལྷའི་དགེ་འདུན་ལས་དང་། དུལ་དབྱུགས་
སུ་བཅུ་འདུས་པ་འམ་དེ་བས་ལྷག་པ་ལས་དང་། ལྷ་མའི་ཆོས་ཁས་བླངས་པས་
དང་། པོ་ཉུས་དང་། དགེ་འདུན་ལྷེ་གཉིས་ལས་བསྟན་པར་རྒྱུགས་པ་ཡོད། །ཞེས་
དང་། མཛོད་འབྲེལ་ལས། བྱེད་པ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་འདུལ་བ་པ་རྣམས་ན་ཤེ། རྣམ་
པ་བཅུས་བསྟན་པར་རྒྱུགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་སོགས་པའི་སྒྲ་
རྩོམ་ཏེ། རང་བྱུང་གིས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གཉིས་སོ། །དེས་
པར་འབྱུགས་པས་ནི་ཆེན་ལྷ་པོ་རྣམས་སོ། །དགེ་སྦྱང་རྒྱུར་ཤོག་ཅིས་བྱེད་པས་ནི་
གཤགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །རྩོན་པར་ཁས་བླངས་པས་ནི་འོད་སྤུང་ཆེན་
པོ་ཡོད། །དྲི་བས་མཉེས་པས་ནི་ལེགས་སྦྱིན་ནོ། །ལྷ་མའི་ཆོས་ཁས་བླངས་པས་ནི་

གྱེད་ཤུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོའོ། །སོ་ཉལ་ནི་མཆོད་སྤྱོད་ནོ། །འདུལ་བ་འཛིན་
 པར་གཏོགས་པ་ལམས་ནི་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་མི་རྣམས་སོ། །བརྩའི་ཆོགས་ཀྱིས་ནི་
 དཔུས་ཀྱི་མི་རྣམས་སོ། །སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ལན་གསུམ་བཞུས་པས་ནི་ཇེ་བཟང་
 ཏུག་ཅུའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གི་སོ་
 སོར་ཐར་པའི་སྟོན་པ་ནི་གདོན་མི་བ་པར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལུས་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དོན་ནི། བསྟེན་པར་རྫོགས་ཚུལ་དེ་ལ་
 བརྩ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱལ་དང་རང་སངས་རྒྱལ་རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་རྫོགས་
 ལ་ཇེ་ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཚུད་ཀྱིས་བསྟེན་རྫོགས། (༡༢༩) འོད་སྲུང་སྟོན་པར་ཁས་
 བླངས་པའི་སྟོན་པ་བསྟེན་རྫོགས། ཇེ་བཟང་ཏུག་ཅུ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བར་ཁས་
 བླངས་པའི་སྟོན་པ་བསྟེན་རྫོགས་དང་། ལྷ་འཁོར་གྱི་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་ཤོག་གི་
 སྟོན་པ་བསྟེན་རྫོགས། ལེགས་སྤྱོད་དྲི་བས་མཉེས་པའི་སྟོན་པ་བསྟེན་རྫོགས་
 དང་། གྱེད་ཤུའི་བདག་མོ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་མེད་ལ་བརྒྱ་མི་པའི་ཆོས་བརྒྱད་
 སྲོང་བར་ཁས་བླངས་པའི་སྟོན་པ་བསྟེན་རྫོགས། མཆོད་སྤྱོད་མ་འཕྲིན་གྱི་སྟོ་
 བས་བསྟེན་རྫོགས། དཔུས་སུ་བརྩ་ཆོགས་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྷ་ཆོགས་ཀྱིས་
 བསྟེན་རྫོགས་དང་། གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ཀྱི་སྟོན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་
 པར་རྫོགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་འགེལ་ལས། ཤུགས་པ་རྒྱུར་
 ཤོག་གི་བསྟེན་རྫོགས་སུ་གསུངས་ལ། ལྷ་རྩ་ཉེ་བའི་ལ་ཇེར་ཤུགས་ར་ནི།
 དགེ་བཟང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་རྩ་ཤོས་པ་སྟོན་པས་བདེན་པ་ལ་བསྟོན། དགེ་
 བསྟེན་བྱས་པས་དེའི་པ་མ་རིགས་ཀྱི་གཙུ་པོ་འཆོལ་རྩ་འོངས་པ་ལ། སྟོན་པས་
 ཆོས་བཤད་པས་ཤུགས་པ་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་བཞིན་རྩ་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ། དེ་
 རྣམས་ཀྱིས་འབྲིད་པར་བརྩམས་པ་ན། སྟོན་པས། རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པར་བྱས་
 གྱུར་ཆོས་སྦྱོང་ཅིང་། །རུལ་ཞིང་ཡང་དག་སྟོན་ལ་ཆོངས་པར་སྦྱོང། །འབྱུང་སོ་
 ཀྱན་ལ་ཆད་པ་སྲངས་པ་སྟེ། །དགེ་སྦྱོང་དགེ་སྦྱོང་དེ་ཡིན་ཐམས་ཅེ་དེ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་མོད་ལ་དགེ་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་ལས་ཏུ་ལྷུང་པར་གསུངས་པས།
 མཛོད་འགྲེལ་གྱི་གཤམ་པ་གཞན་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ།
 གཉིས་པ་ལ་དུག་སྟོན་ཆོག་རི་ལྟར་བཅས་པའི་ཚུལ་སྟོན་ཆོག་གི་དོ་ཤོ། སྟོན་
 ཆོག་གནང་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་། སྟོན་ཆོག་དང་དེ་ཆོག་གི་བྱེད་པར། ད་
 ལྟར་གྱི་དུས་སུ་སྟོན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པ་སྟེ་མི་སྟེ་དབྱེད་པ། སྟོན་ཆོག་
 གི་སྤྱོད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྟོན་ཆོག་རི་ལྟར་བཅས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་ན་པལ་ཆེར་ཆུར་ཤོག་གི་སྟོན་པ་
 བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མང་དུ། དེའི་དུས་སུ་དགེ་སྤྱོད་འགའ་ཞིག་གི་བྱང་དུ་
 རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་ལ་འོངས་པ་སྟོན་པའི་བྱང་དུ་བཏང་བས་བར་སྐབས་
 ལྷ་ཆེའི་དུས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། གྲེ་མ་བའི་ཉན་
 ཆོས་(༡༢༥) རྣམས་ཐག་རིང་པོ་ནས་འོངས་པས་སྟུག་བསྐལ་བར་ལྷུང་དོ་སྟམ་
 ཏུ་དགོངས་ནས་དེར་སྟོན་ཆད་དགེ་འདུན་འདུས་པ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ་.....
 དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བར་གནང་དོ། །ཞེས་གསལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་
 སྟོན་ཆོག་གནང་བའི་བྱིས། གཉིས་པ་ནི། རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་
 ཅིག་ཅར་དུ་འཛབ་པར་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་དུ་སྟེ་བའི་གསལ་
 བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོག་། སྟོན་ཆོག་གི་མཚན་ཉིད། གསུམ་པ་ནི།
 སྟོན་ཆོག་གནང་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་གསུམ་ཤས་
 ཆེ་ཞིང་། ཨྱིབ་པ་གསུམ་ཤས་ཆུང་བའི་གང་ཟག་ལ་གནང་བའི་བྱིས། སྟོན་པ་
 གསུམ་ནི་རྒྱད་སྟོན་པ། ཤེས་རབ་སྟོན་པ། དབང་པོ་སྟོན་པ་གསུམ་ལ་བྱེད་
 ཅིང་། ལྷན་སྟོན་པ་ནི་སྟེ་བ་སྤུ་རྣམས་སུ་ལམ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་དང་།
 ཤེས་རབ་སྟོན་པ་ནི་དེའི་རྟོགས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། དབང་པོ་སྟོན་པ་ནི་
 དེའི་རྟོགས་ཀྱིས་དད་སྟོགས་ཀྱི་དབང་པོ་ལོ་པའོ། ཨྱིབ་པ་གསུམ་ནི། རྣམ་
 སྟོན་གྱི་ཨྱིབ་པ། ཉན་མོངས་པའི་ཨྱིབ་པ། ལས་ཀྱི་ཨྱིབ་པ་གསུམ་ལ་བྱེད། དང་

པོ་ནི། རན་སྐྱོད་པའི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འདྲོད་ཆགས་
 ཞེ་སྤར་གཏི་མུག་གསུམ་ལ་བྱེད། སྐབས་འདིའི་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེ་བ་ནི། ཉམ་
 མོངས་པ་རྒྱན་རིང་ཞིང་གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དཀའ་བ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི།
 ཉམ་མོངས་པ་རགས་པ་ལ་མི་བྱེད་དེ། འཆར་ཀ་སྐགས་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་
 གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ཉམ་མོངས་པ་རྫོང་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནི། མཆོམས་མེད་པ་ལྟ་དང་། བམ་པ་བཞི་དང་། ཆོས་སྤྱོད་གི་
 ལས་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། ཆོག་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན། ལྟ་བུ་ནི། ད་ལྟར་
 གྱི་རྒྱས་སུ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྒྲོན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་རར་རྫོགས་པ་
 པར་བྱུང་མི་བྱུང་ཡང་། གལ་ཏེ་བྱས་ན་སྤྲོམ་པ་སྐྱེ་སྟེ། ད་ལྟར་གྱི་རྒྱས་སུ་
 མ་ཁན་པོ་མེད་པ་དང་། བར་ཆད་མ་དྲིས་པ་ལ་ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་
 སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱག་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲོན་ཆོག་ཅས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་
 བརྒྱད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་གི་སྤྲོ་རྣམ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོག་
 ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྒྱད་པའི་ཕྱིར། དག་དོན་ནི། སྒྲོན་ཆོག་ཆོས་
 ཅན། བྱད་པར་བཞི་དང་། (༡༡ན) ལྟན་ཏེ། གང་ལས་ནོད་པ་ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་
 གང་གིས་ནོད་པ་རྟེན་གྱི་བྱད་པར། ཇི་ལྟར་ནོད་པ་ཆོག་གི་བྱད་པར། ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པ་འབྲས་བུའི་བྱད་པར་རྣམས་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར།

༥ འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་མཐའ་བཅད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །སྒྲོན་ཆོག་གི་མཆོན་
 ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རབ་བྱུང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་
 འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ད་ཆོག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ད་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་མ་ཁན་
 པོ་མེད་པ་དང་། བར་ཆད་མ་དྲིས་པར་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྒྲོན་ཆོག་གི་ནང་ཆོན་དུ་བྱུང་
 པའི་བརྒྱད་པ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྒྲོན་ཆོག་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྒྲོན་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱད་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྒྲོན་ཆོག་

གི་མཆོན་གཞི་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདྲིན་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ལ་
གསོལ་བཞིན་ལས་ཆར་བར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། རྩོན་ཆོག་གི་རྩུར་ཆོག་
ཆོས་ཅན། གསོལ་བཞིན་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། རྩོན་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེའི་རྩུར་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། གསོལ་བཞིན་ལས་ཀྱི་རྩོན་ཆོག་གི་རྩུར་
ཆོག་ཆོས་ཅན། གསོལ་བཞིན་ལས་ཀྱི་རྩོན་ཆོག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྩུར་ཆོག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་བཅས་པ་ལ་དགོས་པ་
མེད་པར་ཐལ། ད་ལྟར་གྱི་རུས་སུ་རྩོན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་རྒྱུ་གས་བྱས་
པས་བསྟེན་རྒྱུ་གས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རུང་མེད་བསྟེན་པར་རྒྱུ་གས་
པའི་ཆོག་བཅས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྩོས་པ་བསྟེན་པར་རྒྱུ་གས་
པའི་ཆོག་ལས་བྱེད་མེད་བསྟེན་པར་རྒྱུ་གས་ན་བསྟེན་རྒྱུ་གས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྐྱེ་
བའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མདོ་རྩ་བ་ལས། དག་སྐྱོང་གི་
གནས་སུ་དག་སྐྱོང་མཐོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ད་ལྟར་གྱི་རུས་
སུ་དག་སྐྱོང་བཞིས་ལས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་རྒྱུ་གས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྐྱེ་བ་
ཡོད་པར་ཐལ། ད་ལྟར་གྱི་རུས་སུ་རྩོན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་རྒྱུ་གས་ཀྱི་
སྒྲུབ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །འདྲིན་དེ། ལྷན་ལྷན་པ་ལས།
དག་སྐྱོང་(༡༩༥) ལུ་མཆིས་བཞིན་དུ་བཞིས་བསྟེན་པར་རྒྱུ་གས་ན་བསྟེན་པར་
རྒྱུ་གས་ཞེས་བགྱིའམ། མ་རྒྱུ་གས་ཞེས་བགྱི། ལྷ་པ་ལི། རྒྱུ་གས་པ་ཞེས་བགྱི།
རྒྱུ་གས་པ་ཞེས་བྱ་ལ་འདས་པ་དང་བཅས་པར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ལྷན་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཆེར་འགྲེལ་དུ་ལྷན་པ་དག་པ་དངས་
པ་ལས། དག་སྐྱོང་ལུ་ལས་རྒྱུ་གས་པ་མཆིས་བཞིན་དུ་ལས་བསྟེན་པར་རྒྱུ་གས་ན་
རྒྱུ་གས་ཞེས་བགྱིའམ། མ་རྒྱུ་གས་པ་ཞེས་བགྱི། ལྷ་པ་ལི། རྒྱུ་གས་པ་ཞེས་བགྱི།
རྒྱུ་གས་པ་ཞེས་བྱ་ལ་འདས་པ་དང་བཅས་པར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
ཁ་ཅིག །རྩོན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱུས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་རང་བྱུང་

གིས་བསྐྱེན་པར་རྒྱགས་པ་དང་། ལཱ་ལྷེ་ཤེས་ཁོང་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱེན་པར་
 རྒྱགས་པ་དང་། འོད་རླུང་སྐྱོན་པར་ཁས་བླངས་པས་བསྐྱེན་པར་རྒྱགས་པ་
 དང་། རྒྱགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་ཤོག་གིས་བསྐྱེན་པར་རྒྱགས་པ་དང་། ལྷེ་
 བཟང་ཁྱུ་མ་ཅུ་ལྟམ་ལྟ་འཕྲོ་པར་ཁས་བླངས་པའི་སྐྱོན་པ་བསྐྱེན་པར་རྒྱགས་
 པ་དང་། ལེགས་ལྷིན་གྱི་བས་མཆོས་པའི་སྐྱོན་པ་བསྐྱེན་པར་རྒྱགས་པ་དང་།
 ལྷེ་དབྱའི་བདག་མོ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་མེད་ལུ་བརྒྱ་ལྷེ་པའི་ཆོས་བརྒྱད་རྫོང་...
 བར་ཁས་བླངས་པའི་སྐྱོན་པ་བསྐྱེན་པར་རྒྱགས་པ་དང་། བཙུག་ལྷིན་མ་
 འཕྱིན་གྱིས་བསྐྱེན་པར་རྒྱགས་པ་དང་། དུལ་དབྱུག་ལྟ་བུ་ཆོགས་ལ། བཟའ་
 འཁོར་བྱ་ལུ་ཆོགས་ཆུས་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལཱ་ལྷེ་
 བསྐྱེན་པར་རྒྱགས་པའི་ཆོག་ཡོད་པར་བཤལ། དེ་ཤེས་ཁོང་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱེན་
 པར་རྒྱགས་པ་དེ་སྐྱོན་ཆོག་གི་སྐྱོན་པ་བསྐྱེན་པར་རྒྱགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱགས་ཁས། འདོད་ན། བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་དེ་ལཱ་ལྷེ་བསྐྱེན་པར་རྒྱགས་
 པའི་ཆོག་ཡིན་པར་བཤལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་འདྲུལ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་པར་བཤལ་
 ལོ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་མཁོན་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཕྱིན་གྱི་སྐྱོན་པ་བསྐྱེན་པར་རྒྱགས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན།
 ལྷུང་བྱེད་མཁན་པོ་ལ་མི་སྣོས་པར་བཤལ། སྐྱོན་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱགས་ཁས།
 འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། འབྲེལ་རྒྱུད་ལས། བཟའ་པོ་ལས་ལྷུང་(༡༩) གྲོད་དེ་འཕྱིན་
 པས་སྤེམས་འཁོགས་ ཞིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན།
 ལྷུང་བྱེད་མཁན་པོའི་རང་བཟའ་ལ་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ལྟར་མི་འདྲ་བར་བཤལ།
 སྐྱོན་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱགས་ཁས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བཙུག་པོ་ལས།
 ལྷུང་བྱེད་མཁན་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་མངགས་པ་དང་འདྲ་བས་རབ་བྱ་...
 འཕྱིན་དུ་བཞུགས་པ་ནི་ཆོག་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། རབ་བྱུང་བསྐྱེན་རྒྱགས་གྱི་སྐྱོན་པ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་

བའི་ཚོག་ཡིན་པར་ཐལ། རྩོན་ཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲི་མི་
 རུས་ཏེ། མཚན་ཕྱིན་མ་ལ་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་རིམ་གྱིས་ཕྱིན་
 པར་འདུལ་བ་ལྷང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དུལ་དབུས་སུ་བཅུ་
 ཚོགས་དང་། མཐའ་འཁོབ་རྩ་ལྔ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཚོག་
 ཚས་ཅན། ད་ཚོག་བཅས་རྗེས་སུ་གནང་བའི་སྐབས་མེད་པར་ཐལ། རྩོན་ཚོག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲི་ན། ད་ལྟར་གྱི་རུས་སུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་
 པའི་ཚོག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། རྩོན་ཚོག་ལ་ལྔ་ཚོགས་དང་བཅུ་
 ཚོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྩོན་ཚོག་ལ་མཚམས་ནང་དེ་ན་གནས་
 པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་
 འདུས་པ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལས་
 ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་རྩོན་ཚོག་ཡོད་པར་ཐལ། དུལ་དབུས་
 སུ་བཅུ་ཚོགས། མཐའ་འཁོབ་རྩ་ལྔ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་རྩོན་
 ཚོག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲི་མི་རུས་ཏེ། རྩེ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། དགེ་འདུན་
 ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚོག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་སྟུགས་གཅིག་པའི་དགེ་……
 འདུན་འདུས་པ་དགག་པའི་དོན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །
 རྩོན་ཚོག་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། འདྲན་པ་རང་རྒྱལ་རང་བྱུང་རྩལ་གཅིག་དང་། །
 ཡེ་ཤེས་ཁོང་རྒྱུད་རྒྱུར་ཤོག་སྟབས་འགྲོ་དང་། རྩོན་པར་ཁས་ཁྲངས་ཀྱི་མཉེས་
 སྟོ་ཚོས་སྤྱང་། གསོལ་བཞི་ལས་ཀྱི་རྩོན་ཚོག་དང་ནི་བརྒྱད། ཅེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་གྱི་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། (༡༩༥) སྟེ་བའི་ཚོས་བརྒྱད་
 སྤྱང་བར་ཁས་ཁྲངས་པའི་སྟོན་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཚོག་ཚས་ཅན།
 བྱུང་ད་ཚོག་བཅས་རྗེས་སུ་གནང་བའི་སྐབས་མེད་པར་ཐལ། རྩོན་ཚོག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདྲི་མི་རུས་ཏེ། ཀྱན་དགའ་ལོ་ད་ཚོག་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་
 པ་གང་ཞིག ཀྱན་དགའ་ལོས་དོ་ཆེན་བྱས་ནས་སྟེ་དགའི་བདག་མོ་ལ་སྟགས་

པའི་ཏུང་མེད་ལྷ་བརྒྱས་མྱི་བའི་ཆོས་བརྒྱད་སྤྲོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྒྲོ་.....
 ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 བྱུང་ཤི། འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་པོའི་མཁན་པོ་ཡིན་པར་བཀའ་བསྩལ་
 བ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚུར་ཤོག་གི་སྒྲོ་ལས་བསྐྱེན་པར་
 རྫོགས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། ད་ཆོག་བཅས་རྗེས་སུ་གནང་བའི་སྐབས་མེད་
 པར་ཐལ། རྫོན་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། རྫོན་པ་མུངས་ལས་
 འདའ་ཁར་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་རབ་བཟང་ཚུར་ཤོག་གི་སྒྲོ་ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་.....
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྫོན་ཆོག་ལ་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 རྫོན་ཆོག་ཡིན་ན། གསལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྷ་
 ཏུ་ནི་རྫོན་གྱི་ཆོག་ལོ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། རྫོན་གྱི་ཆོག་པའི་
 རྣམ་པ་ནི་དེ་ལྷ་ཏུར་རིག་པར་བྱའི་རྣམ་པ་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། རྫོན་གྱི་ཆོག་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ད་ལྷ་རྒྱ་
 ཆོག་ལས་སྤྱོད་པའི་ལྷ་ཏུ་འདི་ལྷ་ཏུའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། རྫོན་ཆོག་ལ་ཏུ་མར་འབྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་
 ལུབ་ཤི། དེ་ནི་རྫོན་ཆོག་ལ་སྦྱར་དངོས་གྱི་ཆོག་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་
 ནོ། །ཁོ་ན་རེ། རྫོན་ཆོག་གནང་བའི་རུས་ཡོད་དེ། རྫོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཕྱ་རན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་ལ་རྫོན་ཆོག་གནང་བའི་.....
 ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །རྫོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་
 པའི་སྤྱོད་པའི་ལྷ་ཏུ་རྫོན་ཆོག་མ་གནང་བར་ཐལ། དེ་གནང་བའི་རུས་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདྲོད་ན། རྫོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སྤྱོད་པའི་ལྷ་
 རང་སངས་རྒྱས་རང་བྱུང་(༡༥ན) གིས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
 ལོ། །དེས་ན་རྫོན་ཆོག་གནང་བའི་རུས་ཡོད་དེ། རྫོན་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཤིང་ཕྱ་རན་
 ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་ཏུ་རྫོན་ཆོག་གནང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ལྷགས་གཉིས་

ཀ་མི་འཐད་ཅིང་བྱང་པར་རྟུ་ཕྱི་མ་མི་འཐད་དེ། རྟོན་པ་རབ་རྟུ་མ་བྱུང་བའི་
 རྩ་རྩལ་རྟུ་རྟོན་ཆོས་མ་གནང་བར་ཐལ། རྟོན་ཆོས་གནང་བའི་རྟུ་དེ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན་སོང་། རྟོན་པ་རབ་རྟུ་མ་བྱུང་བའི་རྩ་རྩལ་རྟུ་རང་སངས་
 རྒྱས་རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག རྟོན་
 པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཡན་ཆད་ལ་རྟོན་
 ཆོས་གསུངས་ཤིང་། ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ད་ཆོག་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞིས་ཟེར་
 པ་མི་འཐད་དེ། རྟོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་དྲུག་པའི་
 རྟུ་སྟུ་ཤུ་རིའི་རྟུ་མ་ཁན་པོ་མཛད་ནས་འཆར་ཀ་ད་ཆོག་གིས་བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་
 ལོ་དྲུག་པའི་རྟུ་སྟུ་ཡབ་སྐུས་མཛུལ་བའི་འཕྲིན་པ་འཆར་ཀས་མཛད་པ་.....
 ཀང་ཞིག དེའི་སྟུ་འཆར་ཀ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
 རྟུ་པ་ཕྱི། རྟུང་ཁྲི་རྒྱང་གི་གཞི་ལས། འཆར་ཀ་བཅུན་མོ་ནམས་ཀྱི་ནང་རྟུ་
 པ་ཤོས་གསོལ་བ་ན་ཁྲི་རྒྱང་ཆག་པ་ལ་འདུག་སོ །ཞིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་
 བ་དེ། འཆར་ཀ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་རྟུ་སྟུ་པམ་པར་བྱུར་པའི་ཆོས་བཞི་
 པ་རྫོང་པར་ཐལ། དེ་ད་ཆོག་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་
 མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྟུ་སྟུ་པམ་པ་བཞིའི་བསྐྱལ་པ་བཅས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 བ། ཆ་བར་མ་བྱལ། འོ་ན། ཀུན་དགའ་པོ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་རྟུ་སྟུ་
 པམ་པར་བྱུར་པའི་ཆོས་བཞི་པ་རྫོང་པར་ཐལ། དེ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་གས་བསྟེན་
 པར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྟུ་སྟུ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་བསྐྱལ་
 པ་བཅས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་རྟོན་ཆོག་དེ་
 རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ནས་བྱུང་ན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་
 ལ་གནང་བ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་ད་ཆོག་བཅས་རྗེས་སྟུ་ཡང་གནང་
 (༡༥༧) བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་བསྟེན་པ་རི་

སྲིད་གནས་པའི་པར་ལ་གནང་བར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན། ད་ཆོག་བཅས་པ་ལ་
དཀོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །འཕྲིན་གྱི་སྒྲོན་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་
ཆོག་དེ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྒྲོན་ཆོག་གི་སྒྲ་རྩལ་ཁོ་ནར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་
རྒྱལ་བྱེད་དགེ་འདུན་ལ་མ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། འོ་ན། འཕྲིན་གྱི་སྒྲ་
ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོག་དེ། ད་ཆོག་བཅས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྒྲོན་ཆོག་གི་སྒྲ་རྩལ་ཁོ་ནར་བྱུང་བ་གང་
ཞེས །གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྒྲོན་ཆོག་དེ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་བཅས་རྗེས་སུ་གནང་
བའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། སྟེ་དགུའི་བདག་
མོས་མཁན་པོ་མཛད་ནས། ལྷ་པ་ལའི་མདོག་ཅན་ད་ཆོག་གིས་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པར་གསུངས་པ་དང་། དགེ་འདུན་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་པ་ལའི་མདོག་
ཅན་འཕྲིན་པར་མངགས་ནས་མཛོད་སྒྱུར་མ་འཕྲིན་གྱི་སྒྲོན་ནས་བསྟེན་པར་……
རྫོགས་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་
འཕྲིན་གྱི་སྒྲོན་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་རྒྱལ་བྱེད་དགེ་འདུན་པ་མི་བརྟེན་……
པར་འདྲོད་པ་ཡང་ཞེགས་སོ། །ཁ་ཅིག །འཕྲིན་ཆོག་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་དུ་བྱ་
པོ་ཐམས་ཅད་ད་ཆོག་གི་སྒྲ་རྩལ་སྒྲོན་པ་ཞལ་བཞུགས་ཏུས་ཁོ་ནར་བྱུང་བེར་
བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྟེ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་སྟོང་བར་ཁས་བླངས་པའི་སྒྲོན་ནས་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོག་དེ་ད་ཆོག་བཅས་རྗེས་སུ་གནང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
ལྟར་གོང་ཏུ་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྒྲོན་ཆོག་གནང་བའི་རྟེན་གྱི་
གང་ཟག་དེ་ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་མཛོང་ལམ་ཐོབ་པ་དང་འཐོབ་ངེས་གང་ཏུང་ཞིག་
དཀོས་ཤིང་། ལུང་པར་རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་རྫོགས་ཏེ་ཤེས་ཁོང་ཆུང་། རྟོན་
པར་ཁས་བླངས། ལཱ་ཤོག །སྟེ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་སྟོང་བར་ཁས་བླངས་པའི་
སྒྲོན་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་གནང་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་
ངེས་པར་དཀོས་ཟེར་ན། སྤྱི་འོ་འཁོར་ཅན། སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཚུར་ཤོག་གི་སློན་པ་བསྟེན་རྫོགས་གནང་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་.....
མེར་ཏེ། མཚེག་ཟུང་གཅིག་ཚུར་(༡༩ན) ཤོག་གི་སློན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་
ཡིན་པའི་མེར། ཙ་པར་འདྲོད་མི་ལུས་ཏེ། དག་བཙམ་པ་ཡིན་པའི་མེར།

༤༩ ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་བཤད་པ།

༥༡ རྩམ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས།

༥༢ ཆིགས་ཐ་མ་དགེ་ཚུལ་ཏུ་རྒྱུ་བའི་ཆོག་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་བཤད་པ་ལ། རྩམ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་
བྱེད་པའི་ཐབས། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྤྱད་པའི་ཐབས། འགལ་བྱེན་པར་
ཆད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཆིགས་སྒྲ་མ་དགེ་
ཚུལ་ཏུ་རྒྱུ་བའི་ཆོག །ཆིགས་ཕྱི་མ་བསྟེན་རྫོགས་ཏུ་རྒྱུ་བའི་ཆོག་གཉིས།
དང་པོ་ལ། རྩུར་བའི་ཆོག་དང་། དངོས་གཞིའི་ཆོག་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྩུར་
ལུན་སྒྲ་ཆིགས་པར་བྱ་བའི་མེར་མཁན་པོ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་བསྟན་པ།
རྩུར་དག་པར་བྱ་བའི་མེར་བར་ཆད་ཀྱིས་ནས་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཟུང་བ།
བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་མེར་རྩམ་པ་གསུམ་སྟེན་པའི་གོ་རིམས་.....
བསྟན་པ། རྩུར་རྩོད་ཏུ་བྱ་བའི་མེར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བཞི་ལས། དང་
པོ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དེའི་མེར། དགེ་སྤྱོད་འགལ་
ཞིག་ལ་མཁན་པོ་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་ལོ། །ཞེས་པས་འཆད། གཞུང་འདི་གང་
ལས་འཕྲིས་ན། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
འདི་ལས་འཕྲིས། འཕྲིས་ཚུལ་ནི་རྩམ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
ཐབས་དེ་ལ་རྩོན་ཆོག་དང་། ད་ཆོག་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རྩོན་ཆོག་ལ་
མཚམས་ནང་དེ་ན་གནས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ལས་བྱེད་དགོས་
པར་བསྟན་པ་ལ། ད་ཆོག་ལའང་དེས་ཆོག་གམ་ཞེན་མི་ཆོག་ཏེ། ད་ཆོག་ལ་

མཁན་པོ་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་སྟེ། རྒྱ་
 ཆེར་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་རྟོག་གྱི་ཆོག་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ནས།
 ད་ནི་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རབ་རྩ་བྱང་བ་དང་བསྟེན་པར་
 རྟོགས་པ་དེའི་ཕྱིར་དགེ་སྤྱོད་འགའ་ཞིག་ལ་མཁན་པོ་ཉིད་རྩ་གནས་པ་ལོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདྲིར་ད་ཆོག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། ད་ལྟར་གྱི་
 ཆོག་བཅས་པའི་ཚུལ། བཅས་པའི་རྩས་མཐའ་བཅད་པ་དང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི། ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་བཅས་པའི་(༡༦)ཚུལ་ཡོད་དེ། རྟོན་ཆོག་ལ་
 བརྟེན་ནས་བསྟེན་པར་རྟོགས་པའི་དགེ་སྤྱོད་འགའ་ཞིག་ཆོས་གོས་ལེགས་.....
 པར་མ་བཤོས། རྒྱུད་ལེགས་པར་མ་རྒྱུངས། རྟོན་ལམ་མོད་བཟ་ཅན་རྩ་བྱུར་པ་
 དང་། བྱང་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱང་གཡོག་མེད་པར་གཟིགས་ནས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་དེར་བྱོན་ཆད་པའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་གཅིག་གིས་གཅིག་བརྩེ་བར་
 བྱ་བ་དང་། བྱང་པ་རྣམས་ལ་རིམ་གྱོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཁན་པོ་དང་སྟོབ་
 དཔོན་དང་བཅས་པས་རབ་རྩ་བྱང་བ་དང་། བསྟེན་པར་རྟོགས་པར་གནང་
 རོ། ཞེས་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་རྟོན་པ་
 མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ད་ཆོག་བཅས་....
 པ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
 གོང་ལན་ཆད་ལ་ཆོངས་རྟོན་རྟོན་མེད་ལ་གནས་པས། མི་ཆོངས་རྟོན་ལ་
 མོགས་པའི་བསྐྱབ་པ་མ་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྟོན་
 པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལྟ་སྟེ་རིའི་རྩས་...
 མཁན་པོ་མཛད་ནས། འཆར་ག་ད་ཆོག་གིས་བསྟེན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་བསྟེན་རྟོགས་ཀྱི་རྟོན་པ་སྟེ་བ་ལ་ངེས་པར་མཁན་པོ་
 དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྟོན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྟོགས་
 ཀྱི་རྟོན་པ་ཅིག་ཅར་རྩ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅིག་ཅར་རབ་བྱུང་བྱུང་བ་

དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཉི་པར་བསྐྱབས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྫོན་གྱི་
 ཚོ་གཤོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ད་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་
 རྫོགས་གྱི་རྫོན་པ་སྐྱེ་བ་ལ་མཁན་པོ་ངེས་པར་དགོས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 ད་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་མཁན་པོ་མེད་པར་ཡང་དེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 མདོ་རྩ་བ་ལས། དེ་དང་ལྡན་པའི་ལྟར་མཁན་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དོན་ནི། ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་
 མེད་ཕུན་ཆོགས་གྱི་རྫོན་པ་སྐྱེ་ངེས་གྱི་རབ་རྒྱུང་བ་དང་། བསྟེན་རྫོགས་གྱི་
 རྫོན་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་གྱི་མཁན་པོར་
 འོས་པའི་དགེ་སྤྲོད་འགའ་(༡༥ན) ཞེས་ལ་མཁན་པོ་ཉིད་རྒྱ་གནས་པ་ལ་.....
 བརྟེན་རིགས་རྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་སྟེ། ལྷ་ཆེར་འགྲེལ་ལས།
 རབ་རྒྱུང་བ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དེའི་ཕྱིར། དགེ་སྤྲོད་འགའ་
 ཞེས་ལ་མཁན་པོ་ཉིད་རྒྱ་གནས་པ་ལ་འོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་པ་ལ་རབ་རྒྱ་
 རྒྱུང་བ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དག་ཡོད་ཀྱི་མི་གནས་པ་ལ་མེད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མིང་དངོས་སུ་མ་སྟོས་པ་འགའ་ཞེས་ལ་ཞེས་སྟོས་
 པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རབ་རྒྱུང་གི་མཁན་པོས་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་མཁན་པོ་
 ངེས་པར་བྱེད་མི་དགོས་པར་རང་གང་ལ་མོས་པའི་དགེ་སྤྲོད་ཞེས་ལ་བསྟེན་...
 རྫོགས་གྱི་མཁན་པོ་ཞུས་པས་ཆོག་ཅིས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 ལྷ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། རབ་རྒྱུང་བ་དེ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཏེ་རྫོགས་པར་བསྟེན་
 པ་ངེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་འདི་ལྟར་འདོད་པས་འཇུག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་
 ཕྱིར་འགའ་ཞེས་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་སྟོས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན། རབ་རྒྱ་
 རྒྱུང་བ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་དངོས་སུ་སྟོས་ནས་དགེ་ཚུལ་མི་སྟོས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན་ཡོད་དེ། རབ་རྒྱུང་གི་རྒྱུ་ཁྲིམས་གཙོ་བོར་མཁན་
 པོ་ལས་འཐོབ་དགོས་ལ། དགེ་ཚུལ་གྱི་རྫོན་པ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་དཔོན་ལས་

འཛོལ་པས་དེ་ལྟར་མ་སྒྲིལ་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་མཁན་པོ་མེད་པར་...
 བསྐྱེན་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོམ་པ་རྣམས་དག་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། མདོ་རྩ་བ་ལས། དེ་དང་ལྡན་
 པའི་ལྟར་མཁན་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་རྩོ། །ཞེས་དང་། བར་ཆད་མ་དྲིས་
 པར་ཡང་རྩོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསྐྱེད་ལུལ་དེའི་དང་པོའི་
 མཁན་པོ་ཡིན་ན། དེའི་མཁན་པོ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན། དེའི་མཁན་
 པོའི་སྟེ་གོན་ལ་གནས་པའི་དགེ་སྤྲོད་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 ཉགས་བྱབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསྐྱེད་བྱ་ལུལ་དེས་
 མཁན་པོར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཅུ་བ་པའི་མཐར་མཁན་པོར་ཁས་སྤྲངས་...
 ཟིན་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། རྒྱུད་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བར་ཆད་དྲིས་ནས་ཡོངས་སུ་དག་
 པ་བཟུང་བ་དེ་འཆད་པ་ལ། དང་པོའི་མཁན་པོ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཆད་དྲིས་ནས་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་སྐབས་དབྱེའོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན་
 མཁན་པོ་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་(༡༥)ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལས་འཕྲོས་
 འཕྲོས་ཚུལ་ནི། མཁན་པོ་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་ལོ། །ཞེས་བཤད་ན། མཁན་པོར་
 འོས་པ་དེས་བསྐྱེད་བྱ་དེ་ཆོག་གང་གིས་བཟུང་བར་བྱེད་ཅེན། བསྐྱེད་བྱ་
 ལུལ་གྱི་མཁན་པོར་འོས་པའི་དགེ་སྤྲོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱ་ལུལ་ཆོ་
 ག་གང་གིས་བཟུང་བ་ལ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱ་དེ་ལ་སྐྱོམ་པ་
 རྒྱུ་ལ། གནས་པ། ཁྱད་པར་ཏུ་གྱུར་པ། མངོས་པའི་བར་ཆད་དང་ལྡན་མི་
 ལྡན་དྲིས་ནས་ཡོངས་སུ་དག་གོ་ཞེས་མི་ལྡན་པར་ཤེས་པ་ན། ཁོ་སོས་ཁྱོད་
 རབ་ཏུ་དབྱུང་རྩོ། །ཞེས་སྐབས་དབྱེ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་
 ལ་འདི་གསུངས། མ་དག་ན་སྐབས་དབྱེ་མི་རིགས་ཏེ། བསྐྱེད་བྱ་ལ་མི་པན་
 ཞིང་། མཁན་པོ་རང་ཉིད་ལ་ཉེས་བྱས་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རྒྱུ་བའི་བར་ཆད་ཅན་ལ་སྐྱོམ་པ་མི་སྐྱེ། གནས་པའི་བར་ཆད་ཅན་ལ་

ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དགེ་བསྟེན་ཉིད་དང་། དགེ་ཚུལ་ཉིད་
 དང་། དགེ་སྤྱོད་ཉིད་དག་གིས་ཆོགས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་
 དང་དེར་བསྟེན་པར་མ་རྒྱུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་མ་ཐོབ་པའི་གང་
 ཟག་ལ་ཆོགས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མི་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ཆོགས་སྒྲ་མ་སྒྲ་ཏུ་མ་སོང་བར་ཕྱི་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་.....
 མེད་དཔྱད་པ། ཆོགས་སྒྲ་མ་སྒྱིན་པའི་མཆུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཆོགས་ཕྱི་མ་
 སྒྱིན་ཏུ་རུང་མི་རུང་དཔྱད་པ། སྒྲ་པ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་
 གཞག་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲ་པ་སྒྲ་ཏུ་
 མ་སོང་བར་དགེ་ཚུལ་དང་། དེ་སྒྲ་ཏུ་མ་སོང་བར་བསྟེན་རྒྱུགས་ཀྱི་སྒྲ་པ་
 ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡོད་དེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲ་པ་མེད་
 པར་ཡང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་ན་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ།
 ཞེས་དང་། ལུང་ལས་ཀྱང་། བཅུན་པ་བྱིམ་པ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བ་ཞིག་རྒྱུགས་
 པར་བསྟེན་པར་བབྱིད་ན་རྒྱུགས་པར་བསྟེན་ཞེས་བབྱིའལ། རྒྱུགས་པར་མ་
 བསྟེན་ཞེས་བབྱི། ཉེ་བ་འཁོར། རྒྱུགས་པར་བསྟེན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲ་པ་བྱིན་པའི་མཆུག་དེ་མ་
 ཐག་ཏུ་དགེ་ཚུལ་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་མཆུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྟེན་རྒྱུགས་ཀྱི་
 སྒྲ་པ་སྒྱིན་ཏུ་རུང་ངལ། ཞེན། དེ་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཡོ་བྱེད་རྩལ་
 ཆར་ཁིང་ལུ་སྟེགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱིམ་པ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་དེ་ དགེ་ཚུལ་
 ཏུ་བསྐབས་པའི་མཆུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ (༡༥) དགེ་སྤྱོད་ཏུ་བསྐབ་ཏུ་རུང་བའི་
 ཕྱིར་ཉེ། ལུང་སྟན་ཆོགས་ལས། ཡོ་བྱེད་རྩལ་ཆར་ནས་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་བྱ་
 ཁིང་བསྟེན་པར་རྒྱུགས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ཀྱང་མེ་བ་
 རལ་པ་ཅན་མ་གཏོགས་པའི་ལུ་སྟེགས་ཅན་སེམས་མགུ་བར་མ་བྱས་པའི་ལུ་

སྒྲིགས་ཅན་ལྷན་དག་གི་བསྐྱེད་རྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་མཁུག་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་དག་ཚུལ་
 རྒྱ་བསྐྱེད་རྒྱ་མི་རྒྱ་ལྟེ། དེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་མཁུག་བ་བཟུག་པའི་
 ཆེད་རྒྱ་དག་གི་བསྐྱེད་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བཞེས་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 འདི་ཉིད་ལས། དེ་དག་གི་བསྐྱེད་རྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་མཁུག་ཅན་དེ་ལ་དག་འབྲུག་
 གྱིས་ལས་གྱིས་གནས་པ་བྱིན་ལ་བློ་བ་བཞེས་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། བྱད་མེད་ལ་དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲིག་པ་བྱིན་པའི་མཁུག་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་
 བསྐྱེད་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིག་པ་བྱིན་རྒྱ་མི་རྒྱ་ལྟེ། བྱད་མེད་ལ་དེ་གཉིས་གྱི་བར་རྒྱ་
 དག་སྒྲིབ་མའི་སྒྲིག་པ་བྱིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འདི་ཉིད་ལས། བྱད་མེད་ལ་
 བྱི་དག་སྒྲིབ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོགས་གཞན་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཡང་བྱིས་སོ་མ་བཟུང་བའི་བྱད་མེད་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལོན་པ་ན་དག་སྒྲིབ་མའི་
 སྒྲིག་པ་བྱིན་ནས། ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ན་དག་སྒྲིབ་མའི་སྒྲིག་པ་བྱིན་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་ཞིང་། བྱིས་སོ་བཟུང་བའི་དབང་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ན་དག་སྒྲིབ་
 མ་དང་། བཅུ་གཉིས་ལོན་པ་ན་དག་སྒྲིབ་མར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་རྟེ། མདོ་
 ཙ་བ་ལས། བྱིས་སོ་བཟུང་བ་བསྐྱེད་པར་རྒྱལ་པར་བྱ་བའི་ལོ་ན་ལས་གྱི་དང་
 སོ་ནི་བཅུ་གཉིས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ གསུམ་པ་ལ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དག་བསྐྱེད་བཤད་པ་ལ།
 མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྒྱ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཇི་སྲིད་འཆོའི་
 བར་རྒྱ་རང་གི་སྤང་བའི་གཙོ་མོ་ལྟ་སྤང་བར་ཁས་ལེན་པས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བའི་
 རིགས་སུ་གནས་པའི་སྒྲིག་པ་ལ་གཙོ་མོར་གནས་པའི་གང་ཟག །དག་བསྐྱེད་
 གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སྤྱོད་བརྒྱུད་རིགས་གྱི་སྒྲིག་པ་དབྱེ་བ་
 རྒྱུལ་གསུམ་འཛིན་པའི་དག་བསྐྱེད། རྒྱ་གཅིག་སྤྱོད་པའི་དག་བསྐྱེད། རྒྱ་
 འགའ་སྤྱོད་པའི་དག་བསྐྱེད། ཕལ་ཆེར་སྤྱོད་པའི་དག་བསྐྱེད། (༡/༩) ཡོངས་

རྫོགས་དགེ་བསྟེན། ཚངས་སྤྱོད་དགེ་བསྟེན། གོ་མའི་དགེ་བསྟེན་ནམས་སྤྱོད་
 ཡོད། དགེ་བསྟེན་བརྟགས་པ་བ་གང་ཞིག །རི་སྤྱོད་འཛོམ་བར་རྩ་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱབས་སྤྱོད་འགྲོ་བར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག །དང་པོའི་
 མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རི་སྤྱོད་འཛོམ་བར་རྩ་སྤང་བྱ་ལཱའི་ནང་ནས་གཅིག་
 ཅམ་སྤྱོད་བར་ཁས་ལེན་པ། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རི་སྤྱོད་
 འཛོམ་བར་རྩ་སྤང་བྱ་ལཱའི་ནང་ནས་གཉིས་ཅམ་སྤྱོད་བར་ཁས་ལེན་པ།
 གསུམ་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རི་སྤྱོད་འཛོམ་བར་རྩ་སྤང་བྱ་ལཱའི་ནང་
 ནས་གསུམ་མམ་བཞི་སྤྱོད་བར་ཁས་ལེན་པ། བཞི་པའི་མཆོན་ཉིད། དགེ་
 བསྟེན་གང་ཞིག །རི་སྤྱོད་འཛོམ་བར་རྩ་རང་གི་སྤང་བྱའི་གཙུག་ལྷ་སྤྱོད་བར་
 ཁས་ལེན་པ། ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྟེན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དགེ་བསྟེན་གང་ཞིག །
 རི་སྤྱོད་འཛོམ་བར་རྩ་མི་ཚངས་སྤྱོད་སྤྱོད་བར་ཁས་ལེན་པ། ཚངས་སྤྱོད་དགེ་
 བསྟེན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རི་སྤྱོད་འཛོམ་བར་རྩ་བསྟེན་གནས་གྱི་
 སྤང་བྱ་བརྒྱུད་སྤྱོད་བར་ཁས་ལེན་པའི་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཅན། གོ་མའི་དགེ་
 བསྟེན་གྱི་མཆོན་ཉིད། འོ་ན། རྩ་གཅིག་སྤྱོད་པ་རྩ་འགའ་སྤྱོད་པ་སོགས་གྱི་
 རྩ་པ་ལེན་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྦྱ་བ་ནམས་ན་རེ། རྩ་པ་
 ལེན་པའི་ཆེ་སྤང་བྱ་ལྷ་སྤྱོད་བར་ཁས་སྤངས་ནས་སྤང་བའི་ཆེ་མ་བྱིན་ལེན་.....
 སོགས་གཅིག་གས་གཉིས་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་
 ལས། གལ་ཏེ་མམས་ཅད་རྩ་པ་ཡིན་ན། །རྩ་གཅིག་སྤྱོད་སོགས་རི་ལྟ་བུ། །དེ་
 སྤང་བ་ལ་སྤང་ཞེས་བྲགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མཛོད་སྤྱོད་པ་ན་རེ།
 རྩ་པ་ས་གཏུལ་བྱ་བྲིམས་འཆལ་ལ་སྦྱར་བར་ཐལ། རྩ་པ་ལེན་པའི་ཆེ་སྤང་
 བྱ་ལྷ་སྤྱོད་བར་ཁས་སྤངས་ནས་སྤང་བའི་ཆེ་གཅིག་གས་གཉིས་གང་རུང་.....
 བསྤངས་པས་ཆོག་པར་བཀའ་རྩལ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་
 སྦྱ་བ་ན་རེ། རྩ་པ་ས་གཏུལ་བྱ་བྲིམས་འཆལ་ལ་སྦྱར་བར་ཐལ། དབྱར་ཁས་

ལེན་པའི་ཆེ་ལྷ་པ་གསུམ་གནས་པར་(༡༧) ཁས་ལྷངས་ནས་གསོ་སྦྱང་གསུམ་
མམ་གཉིས་སོང་ན་དགག་དབྱེ་བྱས་པས་ཆོག་པར་བཀའ་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར།
འཁོར་གསུམ། ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལེན་པའི་
ཆེ་སྦྱང་བྱ་བ་ཅུ་སྦྱང་བར་ཁས་ལྷངས་ནས་སྦྱང་བའི་ཆེ་གཅིག་པམ་གཉིས་.....
ཅམ་བསྐྱངས་པས་ཆོག་པར་བཀའ་རྒྱལ་ན། ཁྱིམ་འཆལ་ལ་སྦྱར་བར་མི་
འཇུར་བར་ཐལ། དབྱར་ཁས་ལེན་ལ་གོང་གི་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གསུམ་
པ། སྒྲ་བཤད་པ་ནི། དགེ་བསྟེན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དགེ་བ་
ཅུང་འདས་ལ་བསྟེན་པ་སྟེ་ཉེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་དགེ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་
བཤད་པ་དང་། གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཇི་སྟེད་འཆོའི་བར་དུ་རང་གི་སྤང་
བྱའི་གཙུག་པོ་ཅུ་སྦྱང་བར་ཁས་འཆེ་བས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་.....
པའི་སྒྲོམ་པ་ལ་གཙུག་པོར་གནས་པའི་གང་ཟག །དགེ་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ས་མ་གཉིས། གསུམ་པ་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། དགེ་
ཚུལ་གྱི་སྦྱང་དོན་གྲ་མ་ཁེར་ཞེས་པ་ངལ་བ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་དགེ་ཚུལ་ཞེས་...
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གི་སྒྲ་མའི་བྱ་བ་ལ་ངལ་ཞིང་དུ་བ་པར་
བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དགེ་སྦྱང་གི་རྣམ་གཞག་
བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྦྱང་
བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྱིམ་ལ་གཙུག་པོར་གནས་པའི་རིགས་སུ་གནས་...
པའི་གང་ཟག །དགེ་སྦྱང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ཉེན་གྱི་སྒྲོམ་ནས་དབྱེ་ན། ས་མ་
གཉིས། སྒྲ་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོམ་ནས་དབྱེ་ན། མིང་གི་དགེ་སྦྱང་། ཁས་འཆེ་
པའི་དགེ་སྦྱང་། སྦྱང་བའི་དགེ་སྦྱང་། ཉོན་མོངས་བཙམ་པའི་དགེ་སྦྱང་།
གསོལ་བཞུགས་ལས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྒྱུས་པའི་དགེ་སྦྱང་དང་ལྷ་ཡོད་པ་ལས།
དང་པོ་གསུམ་བཅུགས་པ་བ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། སྒྲ་བཤད་པ་ནི། ཅིའི་སྒྲིང་དགོ་སྒྲིང་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དགོ་སྒྲིང་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དགོ་བ་སྒྲིང་བ་སྟེ་འཆོལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིང་དགོ་སྒྲིང་གི་སྒྲ་དོན་ལ་བརྟུན་
 གསུངས་ཏེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། དགོ་བ་སྒྲིང་དང་བས་སྒྲིང་དང་། ཞེ་བར་
 ཞེ་དང་། (༤༠ན) ཆགས་བཅོམ་དང་། ལེགས་པར་འཆོལ་དང་ལམ་ལྷགས་དང་།
 སྒྲིང་བའི་ཕྱིར་ན་དགོ་སྒྲིང་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དགོ་
 བསྟེན་སྐགས་གྱི་སྒྲིམ་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་གང་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་
 བྱོལ། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་བཅད་པ་ལ། ཁ་ཅིག འདྲ་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་
 དགོ་བསྟེན་དང་། དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྒྲིན་ཏུ་མ་སོང་བར་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་
 སྒྲིམ་པ་སྟེ་བ་ཡོད་ཀྱང་། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟེན་ཏུ་མ་སོང་བར་
 བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྟེ་བ་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ད་ཆོག་ལ་བརྟེན་
 བས་མཁན་སོ་མེད་པར་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྟེ་བ་ཡོད་པ་གང་ཞེས། འདྲ་
 ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟེ་བ་ལ་མཁན་སོ་དེས་
 བར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟེ་བ་ལ་
 མཁན་སོ་དེས་པར་དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྟེན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བར་
 མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྟེ་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཅིག་ཅར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་ཞེས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་མྱིར། ཁ་ཅིག འདྲ་
 ཆོག་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་ཚུལ་དང་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཅིག་ཅར་ཏུ་
 སྟེ་བ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དགོ་ཚུལ་ལ་སྟེན་ཆོག་མ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག འདྲ་ཆོག་ལ་དགོ་ཚུལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། དེའི་སྐད་དོན་གྲུབ་ཅེ་ར་ཞེས་པ་མིག་མཆི་མས་གང་བ་ལ་འཇུག་
 ལ། དགོ་ཚུལ་དེ་མིག་མཆི་མས་གང་བ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། མིག་མཆི་མས་གང་བ་དེས་ཐག་ཉི་བའི་

གཟུགས་མཐོང་ཡང་རིང་བའི་གཟུགས་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། དགེ་ཚུལ་དེས་
 རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་གནས་སྟོན་པའི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་ཉན་ཅུང་ཡང་། དགེ་
 སྡོང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་གནས་སྟོན་པའི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་ཉན་མི་ཅུང་བའི་.....
 བྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན། བྱང་ལས། སྡེ་སྡོད་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་དགེ་ཚུལ་
 བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག རྩ་གཅིག་སྟུང་པའི་
 དགེ་བསྟེན་སྐགས་དགེ་བསྟེན་མཆོད་ཉིད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྤང་
 བྱ་ལྟ་སྤྲོད་བའི་སྟོན་པ་(༡༧) ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་
 བསྟེན་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། མཛོད་ལས། སྤང་བྱ་ལྟ་བུ་བརྟུང་བ་ནི། །
 ཐམས་ཅད་སྤྲོད་བར་ནོད་པ་ལས། །དགེ་བསྟེན་དང་ནི་བསྟེན་གནས་དང་། །
 དགེ་ཚུལ་ཆེད་དང་དགེ་སྤྲོད་ཉིད། །ཅིས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། རབ་
 བྱང་ཡིན་ན། རབ་བྱང་གི་སྟོན་པ་རྒྱུད་ལྟན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དགེ་ཚུལ་
 ལ་དེའི་བྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཉགས་འདུད། ཁ་ཅིག །བསྟེན་གནས་དང་དགེ་
 བསྟེན་གྱི་སྟོན་པ་ཡོན་པའི་ཡུལ་ལ་དགེ་སྤྲོད་ཡིན་པ་ཅིག་ངེས་པར་དགོས་.....
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱིས་བདག་མགོན་མེད་ཟེས་སྟེན་གྱིས་རང་གི་འཁོར་
 རྣམས་ལ་ཁྱེད་པ་བྱང་འོ་ཅོག་གི་ཉ་སྟོང་བརྒྱུད་གསུམ་ལ་བསྟེན་གནས་གྱི་སྟོན་
 པ་འཕོགས་པར་འདུལ་བ་ལྟང་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན། དགེ་བསྟེན་
 ཉིད་དང་ཞེས་སྐགས་གསུངས་ན། དགེ་བསྟེན་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་སྟེར་
 ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། རྒྱལ་ས་སུ་འགྲོ་བར་ཞེས་སྐགས་
 གསུངས་ཀྱི་ཆེར་འགྲེལ་ལས། སྤང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རྒྱལ་ས་སུ་འགྲོ་བར་
 བྱ་བྱིང་། བྱིས་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར།
 རྒྱལ་ས་སུ་འགྲོ་བར་ཁས་སྤངས་པའི་ཆོག་ཚུལ་པ་དང་། དགེ་བསྟེན་ཉིད་དང་
 དགེ་ཚུལ་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཆོག་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུལ་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན་ནི། དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོན་པ་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་

ཇི་ལྟར་སྒྱུན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་འགྲོ་ཆོས་ཕྱེད་དུ་བྱས་ནས་སྒྱུན་པར་བྱ་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བསྐྱེན་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་འགལ་ཆེན་བཞི་
 དང་བལྟ་བུ་ཞིང་། མཐུན་ཆེན་ལྷ་ཆང་བ་ལས་སྒྲིབ་ཡིན་ལ། ཆོ་ག་མཐུན་པ་ནི་
 སྒྱུར་དངོས་མཐུག་གསུམ་གྱི་ཆོ་ག་ལས་དགེ་བསྐྱེན་རྒྱུད་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་
 བར་ཆད་ཀྱི་བ་ཆོགས་མི་དགོས་ལ། དགེ་ཚུལ་དང་སྒྲེལ་ནས་བསྐྱེད་ན་དང་
 བོར་བར་ཆད་ཀྱིས་ནས་དེའི་རྒྱུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ལྷག་ལན་གསུམ་
 འཆོལ་དུ་བརྒྱལ། དེའི་རྒྱུ་སྒྱུར་ཉིད་ལ་ལྷག་ལན་གསུམ་འཆོལ་དུ་བརྒྱལ་
 བས། མཐུན་དུ་ཆོག་སྤར་བཞག་ལ། གདམ་དག་གི་སྒྲིམ་ནས་དེས་འབྱུང་གི་
 བསམ་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ནི། (༡)ན་སྤགས་
 ཆོག་ལན་གསུམ་བཟུང་པས་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྤགས་ཆོག་གི། བཅུན་པ་
 དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བསྐྱེད་པ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ཉེ་
 ཇི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་རྒྱུད་གཉིས་རྣམས་གྱི་མཆོག་སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱེད་པས་སྒྱུ་
 མཆིའོ། །འདྲོད་ཆགས་དང་བལྟ་བ་རྣམས་གྱི་མཆོག་ཆོས་ལ་སྐྱེད་པས་སྒྱུ་མཆིའོ། །
 ཆོགས་རྣམས་གྱི་མཆོག་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱེད་པས་སྒྱུ་མཆིའོ། །བདག་ཇི་སྤྱིད་
 འཆོའི་བར་དུ་དགེ་བསྐྱེན་དུ་བཅུན་པས་བཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་
 བཟུང་པའི་རྣམ་གྲངས་ཐ་མ་ལ། རྒྱལ་པོ་བརྗོད་པ། བདག་བརྗོད་པ། བཞན་
 བརྗོད་པ་གསུམ་ལས། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱེད་པས་སྒྱུ་མཆིའོ། ཞེས་པ་ལན་ཆད་
 རྒྱལ་པོ་བརྗོད། བདག་དགེ་བསྐྱེན་དུ་ཞེས་པ་བདག་བརྗོད་ཡིན་ཞིང་། བཅུན་
 པས་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་གཞན་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དགེ་བསྐྱེན་དུ་ཞེས་
 ཆོག་བརྗོད་པ་རྗོགས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་བྱའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་
 ཞིང་། རྣམ་གྲངས་ཐ་མ་ལ་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་བཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་འདྲོན་
 པ་བསྐྱེད་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །མཐུག་ཆོག་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 ཐབས་ལེགས་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་ལོག་དུ་དགེ་བསྐྱེན་གྱི་བསྐྱེད་བྱ་བརྗོད་

དཔྱད་སྟངས་ལེ་མེད་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་བརྒྱུད་པ་ཁས་སྒྲུབ་སྟངས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་བྱུང་། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འདིའི་རྒྱུར་བ་ལ་རྒྱབས་འགྲོ་ཚུལ་
 བྱེད་ཏུ་དཔྱད་སྟངས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ལྟ་བུ་སྟུང་ན་ཡོད་དེ། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་
 པ་བརྟན་པོ་མེད་པར་སྟོང་པ་མི་སྐྱེ་ལ། རྒྱབས་འགྲོས་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་
 བརྟན་པོ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་རན་ལས་འདས་
 པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་མེད་པར་སྟོང་པ་མི་སྐྱེ་བས། རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བས་རྒྱ་
 རན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། ཁྱེད་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བསྟེན་རྒྱུ་ལ་རྒྱབས་འགྲོ་དངོས་སུ་མི་བྱེད་པས་དེས་
 འབྱུང་གི་བསམ་པ་གང་གིས་འདྲེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་བསྟེན་པར་རྒྱུ་ལས་
 པར་མཛད་ཏུ་གསོལ། ཁྱེད་པ་འདིས་རྒྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལས་པ་ནི་
 ཉེར་འཆེ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཐུང་འདས་ཡིན་ལ། བསྟེན་པ་ནི་བསམ་
 པ་(༤༡) ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་པས། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 རྒྱ་རན་ལས་འདས་པ་ལ་ཉེ་བར་མཛད་ཏུ་གསོལ། ཁྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་ཆེར་
 འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་བསྟེན་པར་རྒྱུ་ལས་པ་ཁྱེས་བྱ་བ་ལ་རྒྱུ་ལས་པ་ཁྱེས་བྱ་བ་
 ནི་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་ལ་བྱ་སྟེ། རྒྱ་རན་ལས་འདས་
 པ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །བསྟེན་པ་ཁྱེས་བྱ་བའི་སྐྱ་ནི་ཉེ་བའི་
 ཆོག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱ་རན་ལས་འདས་པ་དང་ཉེ་
 བར་ཐུར་པ་ནི་བསྟེན་པར་རྒྱུ་ལས་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ རྒྱབས་འདིར་རྒྱབས་ལྷལ་གྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དོས་བཟུང་བ། རྒྱ་
 གང་ལ་བརྟན་ནས་ཚུལ་རི་ལྟར་ཏུ་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ། རྒྱབས་འགྲོའི་པན་ཡོན།
 རྒྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་
 རྒྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་དེ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་མཆན་ཉིད། མཆན་
 གཞི་སྟོན་པ་སྐྱུ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ། འགོག་བདེན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་རྒྱབས་གནས།

ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ་ཡིན། མཆོན་གཞི་སྒྲིབ་མི་སྒྲིབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲོག་
 པདེན་ལྟ་བུ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་དང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱས་
 པའི་ཆོགས་མཆོག་གི་རིགས་སུ་གནས་པ་གང་ཅུང་། དགེ་འདུན་དཀོན་
 མཆོག་གི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་ཞུགས་གནས་བརྒྱུད་དང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ལྟ་བུ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མཛོད་ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་རྒྱབས་འགྲོ་བ། །
 ཞེས་སོགས་དང་། གཞིའི་འགྲེལ་པར་སངས་རྒྱས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་སྒྲིབ་པ་
 རྟེ། སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཟད་པ་དང་མི་སྒྲིབ་པ་ཤེས་པ་ལའོ། །ཆོས་ལ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུང་ར་ལས་འདས་པ་ལའོ། །དགེ་འདུན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིབ་པ་
 དང་མི་སྒྲིབ་པ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྷག་ཀྱང་གྲུས་
 བསྐྱས་པའི་འཁོར་བ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
 དེ་ལས་རྒྱབ་པའི་རྩས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་འཇིགས་པ་ལས་རྒྱབ་
 པའི་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བར་འདོད་པས་འཇིགས་པ་
 དེ་ལས་རྒྱབ་པར་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་(༤༣) གྲོ་འགེལ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི།
 གནས་སྐབས་ཉེར་འཆོ་མཐའ་དག་ལས་རྒྱབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐུང་
 འདས་འཐོབ་པ་སོགས་བསྟན་བཅོས་ལས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་
 པ་ནི་སྟོན་པ་གཞན་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་བུ་གི་སོགས་ལ་རྒྱབས་སུ་མི་
 འགྲོ་ཞིང་། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཆའི་བསམ་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་མ་གྲས་པ་དང་ཐུ་སྟེགས་ཅན་སོགས་དང་འགྲོགས་འདྲིས་མི་
 བྱེད་པ་དང་། སྟེས་སུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ།
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་ཅིང་གྲས་པར་བྱེད་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་དོ། །དགེ་
 བརྟེན་དང་དེའི་སྟོན་པའི་རྣམ་གཞག་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །འདིར་མཐའ་བཅད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །གཟུགས་སྐྱེ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ།
 གཟུགས་སྐྱེ་དེ་ལ་རྩ་བའི་གཟུགས་སྐྱེ་སྟོན་པ་ཐུག་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེས་

སྤྱུལ་པའི་སྤྱུལ་སྤྱུ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སྤྱུ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཟད་མི་སྤྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རྒྱུ་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་……
 སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། གང་ཞིག་
 གསུམ་ལ། ཞེས་སྐགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཟུགས་སྤྱུ་རྒྱུ་ལ་ལྷན་ཀྱི་
 སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་སྤོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་སྤྱུ་ལྟེ། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་ལྷུང་པའི་སྤོ་
 སྤྱེ་པའི་སྤང་སྤོའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། ལམ་བཤེན་ལས་
 གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་ལྟེ། མཛོད་ལས། ལམ་མ་གཏོགས་
 པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། ཟག་བཅས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དག་ཚུལ་གྱི་སྤོམ་པ་སྤེར་པའི་ཆོ། རྒྱུ་གཉིས་
 རྣམས་གྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱུ་ལས་སུ་མཛེའོ། ཞེས་རྒྱུ་ལས་འགྲོ་ཆོས་བྱེད་
 དུ་བྱས་ནས་སྤེར་དགོས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་སྤྱུ་ལྷུ་བ་
 པ་དེ་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་པོར་ལྷུང་པའི་རྒྱུ་ལས་ལྷན་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དགོན་……
 མཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམས་ཁས། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་སྤྱུ་སངས་རྒྱས་ཡིན་
 པར་ཐལ། རྒྱལ་བ་སྤྱུ་ལྷུ་བ་པ་གཟུགས་སྤྱུ་གང་ཞིག་དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དང་སྤྱུ་ལྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། (༤༩༥) གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ།
 མཆོག་གི་སྤྱུ་སྤྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆོག་གི་སྤྱུ་སྤྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །
 མ་ལྟར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱུ་སྤྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་དེ་
 ལ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁོ་ན་རེ།
 གཟུགས་སྤྱུ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་བ་སྤྱུ་ལྷུ་བ་པའི་གཟུགས་
 སྤང་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ལྟར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ལྷུ་ག་
 བཤེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་བཤེན་ལས་
 གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་ལྟེ། མཛོད་ལས། ལམ་མ་གཏོགས་

སའི་འདུས་བྱས་ན་མས། ཟག་བཅས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་རྒྱུན་
 མེད་དེ། གཟུགས་སྤྱུ་ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་
 མཛོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མཛོན་པ་དེ་རྗེས་འབྲངས་
 དང་བཅས་ན་སྤང་པོ་ལྷ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མཛོད་ལས། ཆོས་མཛོན་
 ཤེས་རབ་དྲི་མེད་རྗེས་འབྲངས་བཅས། ཞེས་དང་། འཁོར་དང་བཅས་ན་སྤང་
 པོ་ལྷ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱུ་ལ་རན་
 སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་སྤྱང་བའི་མཆོམས་མེད་གྱི་ལས་མེད་པར་ཐལ། གཟུགས་སྤྱུ་
 སངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཆོས་སྤྱུ་ལ་སྤྱུ་ཀྱང་ཁྲག་འབྱེན་མི་རྣམས་པའི་
 ཕྱིར། ཟེར་ན། ཆོས་མཛོན་པ་མེར་བསྟེགས་པའི་ཆོས་སྤྱིང་གི་ལས་མེད་པར་
 ཐལ། བརྟམ་བཏགས་པའི་ཆོས་མཛོན་པ་ནི་ཆོས་མཛོན་པ་མ་ཡིན། དོན་དམ་
 པའི་ཆོས་མཛོན་པ་སྤྱུ་ཀྱང་མེས་སྟེག་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་
 ཞེས་གཞན་དག་ཟེར། ཁ་ཅིག རྒྱལ་བ་ཤུག་ཤུབ་པ་སངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཟེར་
 པ་ཆེས་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་བ་ཤུག་ཤུབ་པ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུ་ཡིན་པར་
 ཐལ། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དའི་མཆོན་གཞི་
 ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་སངས་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མཛོན་པར་
 རྟགས་པར་སངས་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྟོན་པ་མཛོན་
 པར་རྟགས་པར་སངས་རྒྱུ་ནས་ལོ་བྱལ་པའི་དུས་སྤྱི་རྒྱུ་འདི་དུས་མཁུ་པོ་...
 མཛོད་ནས། འཆར་ཀ་ད་ཆོག་གིས་བསྟེན་པར་རྟགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། ལྷང་ལས། སངས་རྒྱུ་(༤༩ན) ལ་སྟགས་པའི་དཀྱིལ་སྤྱིང་གི་དགོ་
 འདུན་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྩ་བའི་དམ་བཅའ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱུ་རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་པར་རྟགས་པ་མེད་
 པར་ཐལ། རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་པར་རྟགས་པའི་སངས་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྩ་བའི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་

གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། སེམས་ཅན་ཡང་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པ་དང་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བད་མི་སྟེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་.....
ཀྱང་། གང་ཟག་གཉིས་པོ་དེ་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་མ་ཡིན་ཟེར་ན། ཤེས་
བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པ་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་པར་
ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བད་མི་སྟེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་གང་
ཟག་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
མངོད་ལས་སངས་རྒྱས་དག་འདུན་བྱེད་པའི་ཆོས། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པའི་དག་སྤྱོད་བཞི་ཆོགས་པ་ལ་དག་
འདུན་ཏུ་འཛོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། དག་འདུན་དང་གང་ཟག་གི་གཞི་
མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དག་འདུན་དགོན་མཆོག་དང་གང་ཟག་གི་གཞི་
མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པ་དང་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་
པ་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༥ བཞི་པ་རྒྱུད་སྤྱོད་ཏུ་རྒྱལ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་པའི་ཆོག་དང་། དངོས་
གཞིའི་ཆོག་ཏེ། གང་པོ་ནི། དག་བསྟེན་ཉིད་ཏུ་ཉེ་བར་བསྟེན་ནས། ཞེས་
སྟགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་པ་ལ་འགོ་བ་ཚཱས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་
བ་ཉེ་བར་བསྟེན་པར་བྱའོ། ཞེས་པས་འཆད། འཕྲོས་ནི། དག་བསྟེན་ཉིད་
དང་དག་རྒྱལ་ཉིད་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ཆོག་བྱའོ། ཞེས་རྒྱལ་པ་ལ་འགོ་ཚཱ་བྱེད་
ཏུ་བྱས་ནས་དག་བསྟེན་ཉིད་ཏུ་བསྟེན་པར་བསྟེན་པ་ལ། དག་བསྟེན་ཉིད་ཏུ་
བསྟེན་པས་པའི་འོག་ཏུ་དག་རྒྱལ་ཉིད་ཏུ་རི་ལྟར་བསྟེན་པར་བྱ་ཞེས། དང་པོར་
དག་འདུན་ལ་གཏད་པ་སྟགས་ཀྱིས་རིམ་པས་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་བཤད་པ་
ལ། དག་བསྟེན་ཉིད་ཏུ་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་
ལས། དག་བསྟེན་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཡང་གང་གིས་དག་རྒྱལ་ཉིད་ཏུ་ཉེ་བར་

བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིན། དེའི་ཕྱིར་རང་གིས་དགེ་བསྟེན་ཉིད་ཏུ་ཉེ་བར་བསྐྱབས་
ནས་དགེ་འདུན་ལ་ཞུ་བའི་དགེ་སྤྲོད་ལ་གཏད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུལ་ཏེ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དག་དོན་ནི། དང་པོའི་མཁན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་
བྱ་དགེ་བསྟེན་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་འོག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་ཡོད་དེ། དེས་
དགེ་བསྟེན་ཉིད་ཏུ་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ནས་དགེ་འདུན་ལ་ཞུ་བའི་དགེ་སྤྲོད་ལ་...
བསྐྱབ་བྱ་འདི་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་དགེ་འདུན་ལ་ཞུས་ཤིག་ཅེས་གཏད་པར་བྱ་...
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གིས་ཞེས་པ་ནི་དང་པོའི་མཁན་པོ་ལ་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
རང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཁན་པོ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞུ་བའི་དགེ་
སྤྲོད་དེས་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་ཡོད་དེ། ཅི་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་
དག་གམ་ཞེས་བྲིས་ནས། དག་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་དགེ་འདུན་ལ་ཞུ་བར་བྱ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ཅི་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་བྲིས་ལ་
དག་ན་ཞུ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྤྲུལ་ཏེ། ཅི་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཅི་བར་
ཆད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་
ན། དགེ་འདུན་རི་ལྟར་གནས་པ་ཞུ་ཞིན། ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ཡང་བྱུང་།
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་འདུན་རི་ལྟར་གནས་པ་ལ་ཞུ་བ་བཞག་ཏུ་...
ཡོད་དེ། གནས་ཁང་གཅིག་ན་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་དང་། གནས་
ཁང་སྔ་སྔ་ན་གནས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་ཞུ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གནས་ཁང་སྔ་སྔ་ན་གནས་པ་ལ་ཡང་དགེ་འདུན་ཏུ་ཡོངས་པ་ལ་ཞུ་དགོས་ཀྱི།
དགེ་འདུན་རེ་རེ་བ་ལ་ཞུ་བས་མི་ཆོག་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ཡང་གི་ཆོད་གེ་
འདུན་ཏུ་ཡུར་པའི་དགེ་སྤྲོད་དག་རང་རང་གི་གནས་ཁང་ན་གནས་པའི་ཆོ་...
གནས་ཁང་སྔ་སྔ་ན་སྟེ་དེ་དག་གི་མཐུན་ཏུ་ཞུར་ཡང་བྱུང་པོ་ཞེས་བཞུན་...
ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞུས་པ་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་རི་ལྟར་བྱ་རྒྱལ་ཡོད་
དེ། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་དག་ན་འོ། །ཞེས་བཟླ་དང་

པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་བྱུང་ཏུ་བརྒྱབ་པར་ཁྱུ་བའི་འོག་ཏུ་མཁན་
 ཐོར་གསལ་བ་གདབ་དགོས། ཞེས་(༤༤༩)བཤད་པ་ལ། མཁན་ཐོར་གསལ་
 བར་བྱའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་བཏབ་པའི་འོག་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་
 བར་འདྲི་མི་འདྲི་བརྟག་པའི་ཕྱིར་གཙུག་ཕྱུང་རེ་ཞིག་འཛིག་ཅིང་། དེ་
 མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་དང་ཁ་སྤྱེ་བྱེག་དགོས་ཞེས་རྟོན་པ་ལ། གཙུག་ཕྱུང་མ་
 གཏོགས་པ་སྐྱེ་དང་ཁ་སྤྱེ་བྱེག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་དེའི་འོག་ཏུ་རབ་ཏུ་
 བྱུང་བར་འདྲི་དེས་ན་གཙུག་ཕྱུང་ཁྲུང་བྱེག་དགོས་སོ། ཞེས་འཆད་པ་ལ།
 གཙུག་ཕྱུང་བྱེག་གོ་ཞེས་དྲིས་ནས་སྟེར་ན་དེའོ། ཞེས་གསུངས། གཙུག་ཕྱུང་
 བྱེག་མ་ཐག་པ་དེས་ཁྲུས་བྱ་དགོས་ཞེས་རྟོན་པ་ལ། ཁྲུས་བྱའོ། ཞེས་པ་འདི་
 བྱུང་། དེའི་འོག་ཏུ་མཁན་ཐོར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྤྱོད་གས་དང་། མཐང་གོས་
 ཚད་ལྡན་ཏུར་བའི་ཚོན་ཏུར་སྤྲིག་སྤྲིགས་སུ་ཁ་བརྒྱུར་བ་སྤྲིན་དགོས། ཞེས་
 འཆད་པ་ལ། མཁན་ཐོས་གོས་ཏུར་སྤྲིག་དག་སྤྲིན་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས།
 དེའི་རྒྱུ་སུ་བརྒྱབ་བྱས་མཁན་ཐོར་རྒྱུ་པ་གཉིས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཕྱག་འཆལ་
 བསྐྱེད་དེ་དག་སྤྱང་དགོས། ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྒྱུ་པ་གཉིས་ལག་གཏུགས་
 ཏེ་སྤྱང་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། འདིའི་འོག་ཏུ་མཁན་ཐོས་གོས་དེ་དག་
 བརྒྱབ་བྱ་ལ་རྟོན་དགོས། ཞེས་འཆད་པ་ལ། མཁན་ཐོས་བརྟོན་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས། དེའི་ཆེ་མཁན་ཐོས་རང་རམ་ཚུལ་བ་གདུང་གི་སྟོན་པས་
 བརྒྱབ་བྱ་དེ། ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། མཚན་གཉིས་
 དང་ལྡན་མི་ལྡན་བརྟགས་དགོས། ཞེས་རྟོན་པ་ལ། མཚན་མ་ཚོར་བར་བརྟག་
 གོ་ཞེས་གསུངས།

༥ གཉིས་པ། དངོས་གཞིའི་ཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཚོམ་པས་རབ་ཏུ་
 བྱུང་བ་ཉེ་བར་བརྒྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་དོན་ནི། བར་མ་རབ་བྱུང་ཏུ་
 བརྒྱབ་པ་ལ་དགག་པའི་རྩལ་གྱིས་འགལ་སྟེན་བཞི་དང་བལ་བ། སྐྱབ་པའི་

ཚུལ་གྱིས་མཐུན་ཁྱེན་ལྟ་ཆར་དགོས་ལ། དེ་ལྟའི་ནང་ནས་དང་པོ་ཡུལ་མཐུན་
 པ་ནི། འདིའི་དང་པོའི་ཡུལ་ཏུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་
 རྒྱུར་པ་ལ་རྒྱབས་འགོ་ཚུལ་བྱེད་ཏུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་མཆོན་པའི་
 བཅར་རབ་བྱུང་གི་ཆ་བྱང་ཅན་གྱི་སྟོན་པའི་སྐྱ་གཟུགས་བཟུགས་སུ་གསོལ་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་འདིའི་བཟུན་པ་ལ་ཤྲུའི་རབ་
 (༤༤) བྱུང་བྱུང་གི་ སྟོན་པ་གཞན་གྱི་རབ་བྱུང་མི་བྱུང་ངོ་། །ཁེས་རྟོགས་
 པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་མཁན་པོ་མཆོན་ཉིད་དང་
 ལྟན་པ་ལ་མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཁས་བླངས་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ།
 བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྱིམས་མཁན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ལཱིས་
 པ་བསམ་པ་མཐུན་པ་ནི། སྤར་བྱིམ་པའི་བསམ་པ་ཅན་དང་། འཁོར་བའི་
 བསམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་རབ་བྱུང་གི་བསམ་པ་ཅན་དང་།
 བྱུང་འདས་གྱི་བསམ་པ་ཅན་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེས་མཆོན་པའི་
 བརྟེན་མོར་བརྟེན་པོ་སྟགས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྒྱུད་མཐུན་པ་ནི་ཉེས་མེད་ལུན་
 ཆོགས་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོན་པ་སྟོན་ཏུ་སོང་ཞིང་བར་མ་
 རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྱིམས་རྟེན་པས་རྒྱུད་མ་བཞག་པ་དང་ཆོགས་སུ་མ་ཡོངས་
 པ་ཞིག་དགོས། བཞི་པ་རྟགས་མཐུན་པ་ལ་ལུས་གྱི་བྱི་བྱེད་གྱི་རྟགས། གོས་གྱི་
 རྟགས། རྟོད་རྟོད་གྱི་རྟགས་གསུམ་ཆར་དགོས། དེས་ན་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་
 ཁྱིམས་གང་ཞིག །དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པའི་སྤར་ལ་ཏུ་སྟེན་པར་བྱ་བའི་བར་མའི་
 ཚུལ་ཁྱིམས་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པ། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྱིམས་གྱི་མཆོན་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་མཐའ་བཅད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །རབ་བྱུང་གང་ཞིག །
 རབ་བྱུང་གི་སྟོན་པ་རྒྱུད་ལ་མི་ལྟན་པ། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་
 བ་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྱིམས་སྟོན་ཏུ་མ་སོང་བར་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་
 བླངས་ལ་མ་སྟེས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་

དེའི་མིར། དེར་ཐལ། དགེ་ཚུལ་གྱི་རྩམ་པ་བླངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་མིར།
 གཉིས་པ་སྒྲ། ཙ་བར་འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། བར་མ་རབ་བྱང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་
 བླངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་མིར། ཁ་ཅིག རབ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་
 བར་མ་རབ་བྱང་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་སུ་བྱུར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། བར་མ་རབ་
 བྱང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་རྩོན་ཆོག་ལ་
 བརྟེན་ནས་བསྟེན་པར་རྒྱགས་པའི་དགེ་སྦྲོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བར་མ་རབ་བྱང་གི་...
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་(༥༥) ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་མིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བར་མ་རབ་བྱང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་
 པའི་མིར་ཏེ། ཅིག་ཅར་རབ་རྒྱ་བྱང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྒྱགས་པ་ཞེས་པའི་
 སྐབས་ནས་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་བར་མ་རབ་བྱང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་.....
 བྱེད་རིགས་པའི་མིར། དེ་ལྟར་དུ་གཞི་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་མིར། ཙ་བར་
 འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་དགེ་སྦྲོང་དེ་བར་མ་རབ་བྱང་མ་ཡིན་པའི་མིར་
 ཏེ། དེ་དགེ་སྦྲོང་ཡིན་པའི་མིར། གཞན་ཡང་། བར་མ་རབ་བྱང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 དང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་རྩམ་པ་དང་། དགེ་སྦྲོང་གི་རྩམ་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བླངས་
 པའི་དགེ་སྦྲོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བར་མ་རབ་བྱང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། མཚན་
 ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་མིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བར་
 མ་རབ་བྱང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པའི་མིར་ཏེ། དེས་བར་མ་རབ་བྱང་གི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་བར་མ་རབ་བྱང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏོང་རྒྱ་
 གང་ཡང་མ་བྱང་བའི་མིར། ཙ་བར་འདྲོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་སྦྲོང་དེ་བར་མ་
 རབ་བྱང་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་མིར། ཁ་ཅིག རབ་བྱང་ཡིན་ན། རབ་
 བྱང་གི་རྩམ་པ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། བར་མ་རབ་བྱང་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་མིར། རྒྱགས་གསལ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་
 མིར། ཁ་ཅིག རབ་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ན། བར་མ་རབ་བྱང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་

ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དགེ་ཚུལ་གྱི་བར་མའི་ཚུལ་
 བྱིས་མ་ཀྱང་ཡོད། དགེ་སྤྲོད་གི་བར་མའི་ཚུལ་བྱིས་མ་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་
 བྱལ་ཏེ། དགེ་སྤྲོད་གི་ཕྱོམ་པ་སྐྱངས་ལ་མ་སྟེས་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་
 དགེ་སྤྲོད་གི་བར་མའི་ཚུལ་བྱིས་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེས་
 ལྷུང་བ་སྟེ་ལཱའི་རྒྱ་ལ་སྐྱར་ན་ཉེས་བྱས་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉམས་པ་དང་མ་
 ཆགས་པ་གཉིས་ལྷུང་བ་ལ་སྐྱར་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག །སོ་ཐར་གྱི་ཕྱོམ་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་རབ་བྱུང་ཡིན་ན། རབ་བྱུང་གི་ཕྱོམ་པ་
 རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དགེ་བསྟེན་གྱི་ཕྱོམ་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བར་མ་
 རབ་བྱུང་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་བསྟེན་གྱི་ཕྱོམ་པ་རྒྱུད་ལྡན་
 གྱི་རབ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཙ་(༥༥) བར་འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། བར་མ་རབ་
 བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཁྱིམ་པ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་གྱི་མཁན་པོ་མེད་པས་
 ཁྱབ་ཟེར་ན། མཁན་པོར་འོས་པའི་དགེ་སྤྲོད་ལ་མཁན་པོར་གསོལ་བ་ལན་
 གསུམ་བཟུང་བ་ཏེ། དེས་ཀྱང་མཁན་པོར་ཁས་སྐྱངས་ཤིང་གཙུག་ཁྱུང་བཟུང་པ་
 ལ་སྒྲོ་བ་མ་དྲིས་སོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉམས་
 བྱལ་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཙ་བར་འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། རང་ཉིད་གྱི་
 མཁན་པོར་འོས་པའི་དགེ་སྤྲོད་ལ་མཁན་པོར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཟུང་བ་……
 པའི་མཐར་མཁན་པོར་ཁས་སྐྱངས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ། མཁན་པོར་གསོལ་བ་ཁས་སྐྱངས་པ་ན་དེར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསྟེན་པར་མ་རྒྱུགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 རང་ཉིད་གྱི་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་མེད་དགོས་པར་ཐལ། དམ་
 བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། །འདྲོད་ན། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཏུ་འོས་
 པའི་དགེ་སྤྲོད་གིས་སྒྲོག་ཏུ་བར་ཆད་དྲིས་ནས། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ཏུ་འོང་བ་
 ལྷུ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉམས་

གསལ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ཤི། ཚས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ཚེ་ག་ལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱང་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། དག་ཚུལ་ཉིད་ཏུ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དག་སྤྲོད་ལ་གཏད་
 པར་བྱའོ། ཁྲིམ་སྐུལ་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ལ། སྒྲ་མའི་དབྱེ་བ། སྒྲ་མར་
 རྒྱར་པའི་རུས། རྒྱར་ཟེན་པ་ལ་མཆོན་ནས་སྤྲོས་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 དེ་ནི་སྤྲོབ་དཔོན་ཡིན་ནོ། ཁྲིམ་སྐུལ་གྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། རྟོན་གྲུབ་ན་
 རྒྱར་པ་ཉིད་དོ། ཁྲིམ་པ་ནས། སྤྲོག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ཁྲིམ་པའི་བར་གྱིས་
 འཆད། གསུམ་པ་འཆད་པ་ལ། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ཏུ་ཉེ་བར་མི་བརྗོད་དོ། །
 ཁྲིམ་པ་ནས། མ་སྤྲོས་པར་མཁན་པོའི་མིང་མི་གཟུང་ངོ་། ཁྲིམ་པའི་བར་གྱིས་
 འཆད། དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་དག་ཚུལ་ཉིད་ཏུ་ཁྲིམ་སྐུལ་གྱི་གཞུང་འདི་
 གང་ལས་འཕྲོས་ན། རབ་ཏུ་བྱང་བ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཁྲིམ་མཁན་
 པོས་རབ་བྱང་ཏུ་བསྐྱབས་ནས་དེ་ནས་མཁན་པོས་རི་ལྟར་བྱ་ཞེན། དག་ཚུལ་
 གྱི་སྤྲོམ་པ་འཕྲོགས་པར་བྱེད་པའི་དག་སྤྲོད་ལ་འདི་དག་ཚུལ་ཏུ་སྐྱབས་ཤིག །
 ཅས་གཏད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲིམ་འཆད་པ་ལ། (༤༦ན) གཞུང་འདི་
 བྱང་། སྤྲོར་བ་ནི། བར་མ་རབ་བྱང་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་མཁན་པོས། བསྐྱབ་བྱ་
 དག་ཚུལ་ཏུ་སྐྱབ་པའི་དག་སྤྲོད་ལ་འདི་ལ་དག་ཚུལ་གྱི་སྤྲོམ་པ་བཀས་གནང་
 བ་ཞུ། ཁྲིམ་གཏོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དག་ཚུལ་གྱི་སྤྲོམ་པ་མཁན་པོས་
 སྤྲོན་ན་སྤྲེལ་ང་། དག་ཚུལ་ནི་གཞོན་ཏུ་ས་ནས་སྐྱབ་པར་ཤས་ཆེ་བས། ས་མ་
 གཉིས་ཀྱི་བྱ་ཆ་སྤྲོད་བ་བཞིན་ཏུ་མཁན་སྤྲོབ་གཉིས་ཀས་སྤྲོད་དགོས་ཞེས་གོ་
 བ་དང་། ས་མ་གཉིས་དང་བལ་ལོ་སྤྲུམ་ཏུ་ཡིད་བསྐྱེད་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཏད་པའི་དག་སྤྲོད་དེས་བར་ཆད་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་
 དྲིས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་
 བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏད་པའི་དག་སྤྲོད་དེས་བསྐྱབ་བྱ་དག་ཚུལ་ཏུ་

སྤྱབ་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྱབས་འགྲོ་ཚྭ་བྱེད་ཏུ་བྱས་ནས་སྤགས་ཆོགས་ལན་
གསུམ་བཟུངས་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་སུ་
དགེ་ཚུལ་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། དགག་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགལ་རྒྱུན་བཞི་དང་
བལ་བར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐུན་རྒྱུན་ལྡོ་ཆད་དགོས་པ་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་པ་སྤྱི་བའི་བར་ཆད་སོགས་བཞི་
དང་བལ་བ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་དགེ་ཚུལ་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ། དུལ་མཐུན་པ་
ནི། སྤར་བར་མ་རབ་བྱུང་ཏུ་བསྐྱབས་པ་ནམས་ཀྱི་ཉིང་ཏུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་
པ་ཉིར་བའི་སྤྱབ་དཔོན་མཆོན་ཉིང་དང་ལྟན་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།
དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་པ་སྤྱི་བ་དཔོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། བསམ་པ་མཐུན་
པ་ནི། སྤར་གྱི་དེ་ནམས་ཀྱི་ཉིང་ཏུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་པ་སྤྱི་བ་ཐག་པ་ནས་ལེན་
འདོད་ཡོད་པ་དགོས་སོ། །རྒྱུད་མཐུན་པ་ནི། སྤར་གྱི་དེ་ནམས་ཀྱི་ཉིང་ཏུ་
དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་པ་སྤྱི་བ་ཐག་ཐུང་མ་བཀག་པ་དང་། ཉེས་མེད་སྤྱོད་ཆོགས་
ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་དགེ་བསྟེན་དང་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒོར་ཏུ་
སོང་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །རྟགས་མཐུན་པ་ནི་བར་མ་རབ་བྱུང་དང་འདྲའོ། །ཆོ་
ག་མཐུན་པ་ལ། སྤྱིར་དངོས་མཚུག་གསུམ་གྱི་ཆོ་ག་ལས། དང་པོ་ནི། བར་མ་
རབ་བྱུང་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཆོ་ག་ནམས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། སྤྱབས་འགྲོ་ཚྭ་
བྱེད་ཏུ་བྱས་ཏེ་སྤགས་ཆོག་(༤༦) ལན་གསུམ་བཟུངས་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཏུས་སྒོ་བརྒྱད་པ་དང་། ཀདམས་ངག་བརྒྱད་པ་
སོགས་ཡིན་ནོ། །ཁར་བྱུང་སྒོན་པའི་གཞུང་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས། རྟོན་གྲུབ་ན་
གྲུར་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱབས་སུ་ བླ་མའི་དབྱེ་བ། བསྟུ་བ། སོ་སའི་
རང་བཞིན། རྟོན་གྲུབ་ཀྱི་ཆད་བསྟན་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་བླ་མ་དེ་
ལ་དབྱེ་ན་ཏུ་མ་ཡོད་དེ། བཅའ་པོ་ལ་གསུམ་སྤྱི་བ་དཔོན་ལ་བརྒྱུད་ཏུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། བཅའ་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། རབ་བྱུང་གི་མཇུག་པོ། དགེ་སྤྱིར་མའི་

མཁན་པོ། དགེ་སྤྱང་གི་མཁན་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ལ་
 བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། བསྟེན་གནས། དགེ་བསྟེན། དགེ་ཚུལ། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི།
 ལས་བྱེད་པའི། སྟོག་པའི། གནས་ཀྱི། འཕྲིན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ལས་སློབ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དགེ་སློབ་མའི། ཆངས་སྤྱོད་ལ་ཉེར་
 གནས་མའི། བསྟེན་རྒྱུགས་ཀྱི་ལས་སློབ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་
 འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བླ་མ་ལ་བརྟུན་ཡོད་དེ། ལྷང་ལས། མཁན་པོ་ནི་
 གཉིས་སོ། སློབ་དཔོན་ནི་ལྷ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་དངོས་
 སུ་བསྟན་པའི་མཁན་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་མཁན་པོ་
 དང་། དགེ་སྤྱང་གི་མཁན་པོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་
 པའི་སློབ་དཔོན་ལ་ལྷར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རྩོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་
 འཛོལ་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོགས་སྤྲུལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་མ་
 ཐོབ་པ་འཛོལ་པར་བྱེད་པ་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་བཞག །ཆོགས་ཕྱི་མ་
 བསྟེན་རྒྱུགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་འཛོལ་པར་བྱེད་པ་ལ་སྟོག་དུ་བར་ཆད་འདྲི་བའི་.....
 ཕྱིར་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་བཞག །དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་གསོལ་
 བཞིའི་ལས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དེ་བཞག །སྟོམ་པ་ཐོབ་པ་མི་
 ཉམས་པར་སྤྱང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གནས་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་.....
 བཞག །ཆོས་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོག་པའི་སློབ་དཔོན་བཞག་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བསྟུན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། མཁན་པོ་དང་སློབ་
 དཔོན་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་(༤༡ན)པ་ནི། བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་དགེ་སྤྱང་གང་ཞིག །ལས་ཀྱི་ཁ་སྤོང་དུ་འོས་པ།
 མཁན་པོར་འོས་པའི་མཆན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་དེས་མཁན་པོར་གསོལ་བ་ལན་
 གསུམ་བཏབ་པའི་མཐར་མཁན་པོར་ཁས་བླངས་པ། བསྐྱབ་བྱ་དེའི་མཁན་
 པོའི་མཆན་ཉིད། དགེ་སྤྱང་ཆོས་དུག་ལྷན་གྱི་སྟེང་དུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་

འཕྱོགས་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་ཆོག་མེད་ཀྱང་མ་འབྲུལ་བར་སློང་ལས་ཐོན་ཞིང་...
 མཁུ་པོས་ཆོག་གིས་བསྐྱོས་པ་དེ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་ཏུ་འོས་པའི་
 མཆོན་ཉིད། ཆོས་དྲུག་ནི། བསྐྱེན་རྫོགས་གྱི་རྩོམ་པ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པ།
 མཆོན་མཐུན་པ། ལྟ་བུ་མཐུན་པ། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ལྷན་ཐ་མལ་ཏུ་
 གནས་པ། ས་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པའོ། །གནས་གྱི་སློབ་དཔོན་ཏུ་འོས་པ་
 དང་། མཁུ་པོར་འོས་པ་དོན་གཅིག་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་དེས་གནས་འཆའ་བའི་ཆོག་
 བྱས་པའི་སློན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་གནས་མེད་གྱི་ཉེས་པ་ཞག་གཅིག་ཡན་ཆད་...
 བཀའ་པ། བསྐྱབ་བྱ་དེའི་མཁུ་པོ་ལས་གཞན་པའི་གནས་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་
 མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐྱེན་པ་ནི་ཞག་གཅིག་གནས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉེ་བར་
 གནས་པ་མཐར་ཐུག་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་
 གང་ཞིག་ ཁྲིག་ཏུ་བར་ཆད་འདྲི་བ་ལ་མཁུ་པ། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་
 དཔོན་ཏུ་འོས་པའི་མཆོན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་སློག་ཏུ་བར་ཆད་དེས་པའི་ཆ་
 ལས་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་སློབ་དཔོན་ཏུ་བཞག་པ། བསྐྱབ་བྱ་དེའི་གསང་སྟེ་སྟོན་
 པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གང་ཞིག་ བསྐྱེན་
 རྫོགས་གྱི་རྩོམ་པ་འཕྱོགས་པའི་ཆོག་ཆོག་མེད་ཀྱང་མ་འབྲུལ་བར་སློང་ལས་...
 ཐོན་པ། བསྐྱེན་རྫོགས་གྱི་ལས་སློབ་ཏུ་འོས་པའི་མཆོན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱུད་
 ལ་བསྐྱེན་རྫོགས་གྱི་རྩོམ་པ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སློབ་དཔོན་ཏུ་བཞག་དང་།
 བསྐྱབ་བྱ་དེའི་བསྐྱེན་རྫོགས་གྱི་ལས་སློབ་གྱི་མཆོན་ཉིད། རྩོམ་པ་རྣམ་པར་
 དག་པ་དང་ལྡན་ཞིང་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མཁུ་པ། རྟོག་པའི་སློབ་
 དཔོན་ཏུ་འོས་པའི་(༤༦) མཆོན་ཉིད། བཀའ་འམ་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་
 ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་དོན་གོ་བའི་སློན་ནས་ལན་ཅིག་བཞས་པའམ། དོན་
 མ་གོ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ལན་གསུམ་བཞས་པའམ། དེའི་དོན་ཐུབ་གང་ཏུང་བཞས་
 པའི་སློན་ནས་དེའི་སློབ་དཔོན་ཏུ་བཞག་པ། དེའི་སློག་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་

མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གྲོག་པ་ནི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ལན་གསུམ་བཞུས་
 བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བན་ཚུན་ཆོས་འབྲེལ་གྱི་བསམ་པ་མ་ཞུགས་ན་
 ཆོགས་བཅད་མང་དུ་བཞུས་ཀྱང་གྲོག་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གྲོག་
 པའི་བསམ་པ་མེད་པས་བརྗོད་པ་ནི་གྲོག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། མཁན་པོར་གྱུར་པའི་དུས་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། མཁན་
 པོར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཅུ་བ་ནས་ཅང་མི་གསུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཁས་.....
 བླངས་པ་ན་དེར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁན་པོར་གསོལ་བ་ཁས་བླངས་
 པ་ན་དེར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྟེན་རྒྱུས་གྱི་ལས་སློབ་དུ་
 གྱུར་པའི་དུས་ཡོད་དེ། བསྟེན་རྒྱུས་གྱི་སྒྲུབ་པ་འཕོགས་པའི་བརྗོད་པ་
 གསུམ་ཡོད་པ་ལས་ཐ་མ་ལ་ངོ་བོ་བརྗོད་པའི་ཆ། བྱ་བ་བརྗོད་པའི་ཆ། བྱེད་
 པ་བརྗོད་པའི་ཆ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱེད་པ་བརྗོད་པའི་ཆ་རྒྱུས་པ་དང་དུས་...
 མཉམ་དུ་དེར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྗོད་པ་ཐ་མ་གང་ཡིན་པའི་ཆ་
 གསུམ་པ་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསང་ཉེ་སྔན་པའི་
 སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ཡོད་དེ། གྲོག་དུ་བར་ཆད་འདྲི་བའི་ལས་བྱས་
 ཟིན་པའི་དོན་གྲུབ་པ་ན་དེར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་གྲུབ་ན་གྱུར་པ་
 ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གནས་གྱི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ཡོད་
 དེ། བསྐྱབ་བྱ་དེ་དང་གནས་འཆའ་བའི་ཆོག་བྱས་པའི་སློ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་
 ལ་གནས་མེད་གྱི་ཉེས་པ་ཞག་གཅིག་བཞག་ཟིན་པ་ན་དེར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གྲོག་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ཡོད་དེ། བན་ཚུན་ཆོས་འབྲེལ་གྱི་
 བསམ་པས་དོན་གོ་བའི་སློ་ནས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གམ། དོན་མ་གོ་ཡང་
 ཆོགས་བཅད་གཅིག་ལན་གསུམ་བཞུས་པ་ན་དེར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འར་བྱང་མཚན་ནས་སྒྲིས་པའི་རིམ་པ་ལ་ཉེ་ཆོག་གི་དབྱེ་བ་དང་། ལུལ་གང་
 ལ་ཆོག་གང་གིས་བརྗོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉེ་ཆོག་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཉེ་ཆོག་

ཆེ་བ་ལ་ནི། མཁན་པོ། (༤༥ན) སློབ་དཔོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། བཅུན་པ་
 ཞེས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད། ཉེ་ཆོག་ཆུང་བ་ལ་གནས་བརྟན། དགེ་སློང་། ཆེ་དང་
 ལྷན་པ། དགེ་བཤེས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ལྟ་རུ་ཡོན་
 ཏན་གྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པའི་སློན་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་བརྒྱ་པ་ལས།
 སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་སློན་པས་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་
 སློབ་དཔོན་དང་མཁན་པོ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་རུ་སློབ་དཔོན་འདི་ཞེས་བསྐྱེ་བ་
 དང་། དོན་གྱི་སྤང་རུ་མཚན་ནས་སློན་ཏེ་མཁན་པོ་འདི་ཞེས་བའི་ཆལ་སྒ་
 རྣམ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིར་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་རུ་ཉེ་བར་མི་
 བརྗོད་དོ། ཞེས་དང་། ལུས་བརྒྱ་པ་ལས། སློབ་དཔོན་སློབ་དཔོན་ལྷན་པའི་
 ཆོག་དག་བརྗོད། །དོན་སྐྱེས་སློན་པས་ཉེ་བའི་ཆོག་བྱ་ཞྩ། །འདུད་ངཅས་
 མཁན་པོར་ལྷུར་པའི་ཆོག་དག་བརྗོད། ཅེས་དང་། ལྷ་མ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས།
 མིང་མཐར་ཆལ་སྒ་ལྷན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་མཁན་སློབ་
 མ་ཡིན་པ་ལ་མཁན་སློབ་ཀྱི་མིང་གིས་མི་བརྗོད་དེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་ན་རང་གི་
 མཁན་སློབ་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་མཉམ་པར་འལྱར་བས་རང་གི་མཁན་སློབ་ལ་
 མ་གུས་པའི་ཉེས་པར་འལྱར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་གཞན་ལ་མི་བྱའོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དགོས་པ་དང་གང་ཟག་དེའི་མཁན་པོ་དང་
 སློབ་དཔོན་ཞེས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བསྐྱབ་པ་ཀན་པ་ལ་མཁན་པོ་སྐྱེས་
 ཉེ་ཆོག་ཆེ་བ་བཞི་དང་། གནས་བརྟན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བསྐྱབ་
 པ་གཞོན་པ་ལ་བཅུན་པ་ཞེས་པའི་ཉེ་ཆོག་མི་བརྗོད་དེ། བཅུན་པའི་སྤང་དོད་
 བན་དེ་ཞེས་པ་ཕྱག་འོས་ལ་འདུག་པས། རང་ལས་བསྐྱབ་པ་གཞོན་པ་ཕྱག་
 འོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ཉེ་ཆོག་ཆུང་བ་བཞི་གང་རུང་བརྗོད་
 པར་བྱ་ཞྩ། ལུས་བརྒྱ་པ་ལས། ཀན་ལ་བཅུན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་བརྗོད། །

གཞིན་ལའང་ཆེ་དང་ལྡན་པའི་ཉེ་ཆོག་གིས། །དེ་བཞིན་གནས་བརྟན་ཞེས་
 པའི་ཆོག་གིས་བརྟུང་། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་མིང་སྟོན་རིམ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། །འགྲེལ་བ་འོད་ལྡན་ལས། །འང་གི་སྐྱུ་མ་ནི་ཆུན་པ་ལ་
 ཡང་བརྟུང་པར་བྱའོ། །དེ་(༤༧)བཞིན་ཏུ་ཆུན་པ་ལ་ཡང་རུང་གཞིན་པ་ལ་
 ཡང་རུང་སྟེ། །གནས་བརྟན་ཞེས་པའི་ཉེ་བའི་ཆོག་གིས་བརྟུང་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་གང་དང་གང་གི་ཆེ་མིང་བརྟུང་པ་དེའི་ཆོ། །སྟན་
 པའི་དག་གིས་བརྟུང་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དཔེར་ན། །སྐལ་ལ་བཞིན་
 བཟང་། །སྒྲུང་ལ་རྩ་བཟང་། །བྱ་ལ་འདབ་བཟང་ཞེས་བརྟུང་པ་བཞིན་ནོ། །
 །སྟན་པའི་དག་གིས་བརྟུང་པ་ཆོས་ཅན། །དགོས་པ་ཡོད་དེ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 བཅས་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། །རང་གཞན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གྱུས་པ། །གཞན་གྱི་
 སེམས་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་སེམས་སྤང་
 བ་ལ་ཕན་ཡོན་ཡོད་དེ། །གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་འཛོམས་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །རིན་ཆེན་ཤང་བ་ལས། །གཞན་གྱི་ཉེས་པ་མི་སྤྱིང་ཞིང་། །
 ཡན་ལག་ཉམས་པ་རྣམས་མི་བརྟུང་། །སེམས་ནི་རྗེས་སྤྱོད་བསྐྱངས་པ་ལས། །
 །གཞན་སེམས་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ །འདིར་བཀལ་ལན་གྱི་སྟོན་ནས་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལ། །ཁ་ཅིག །སྐབས་
 འདིར་བརྟན་པའི་སྒྲ་མ་ལ་དུག་ཡོད་དེ། །མཁན་པོ་ལ་མཁན་པོར་འོས་པ་
 དང་། །ཡིན་པ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནི། །བཅུན་ཞིང་བརྟན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་
 བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་རྣམ་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་ཏུ་ལོ་བཅུ་ཡོན་པ། །མཁན་ཤིང་
 ཕན་ཐོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷ་སྤྲུགས་ཉེར་གཅིག་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་.....
 པའི་དགོས་པ་དེ། །མཁན་པོར་འོས་པའི་དགོས་པ་གི་མཆོན་ཉིད། །བསྐྱབ་བྱ་
 ཡུལ་གྱི་མཁན་པོར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཟུང་བའི་མཐར་མཁན་པོར་ཁས་
 སྲུངས་པའི་གང་ཟག །བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེའི་མཁན་པོའི་མཆོན་ཉིད། །དགོས་པ་

ཆོས་རྒྱལ་ལྷན་གང་ཞིག །དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་འཕོགས་པའི་ལས་གྱི་ཆོ་ག་ཆོག་
 བྱེད་ཀྱང་མ་འབྲལ་བར་སློལ་ཐོན་པ། དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲིབ་དཔོན་རྒྱ་འཇོན་པའི་
 མཆོན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་དེའི་རྒྱུ་ལ་དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཆ་ནས་དེའི་
 སྒྲིབ་དཔོན་རྒྱ་བཞག་པ། དེའི་དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་མཆོན་ཉིད། བསྐྱབ་
 བྱ་ཡུལ་དེ་ལ་སྒྲོག་རྒྱ་བར་ཆད་འདྲི་བ་ལ་མཁས་པའི་དག་སྒྲིབ་དེ། གསང་
 ཉན་རྒྱ་འཇོན་པའི་མཆོན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་སྒྲོག་རྒྱ་བར་ཆད་དྲིས་པའི་ཆ་
 ནས་དེའི་སྒྲིབ་དཔོན་རྒྱ་བཞག་པ། (༡༡) དེའི་གསང་ཉན་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཁ་
 རྒྱུད་གི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པའི་སྒྲིམ་པ་དག་སྒྲིབ་གི་སྒྲིམ་པ་འཕོགས་པའི་
 ཆོ་ག་ཆོག་བྱེད་ཀྱང་མ་འབྲལ་བར་སློལ་ཐོན་པ་དེ། བསྐྱབ་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་ལས་
 སྒྲིབ་རྒྱ་འཇོན་པའི་མཆོན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེ་ལ་བསྐྱབ་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་པ་
 སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སྒྲིབ་དཔོན་རྒྱ་བཞག་པ། དེའི་ལས་སྒྲིབ་གྱི་མཆོན་
 ཉིད། གནས་གྱི་སྒྲིབ་དཔོན་རྒྱ་འཇོན་པའི་མཆོན་ཉིད་མཁན་པོར་འོས་པ་དང་
 འདྲ་ལ། གནས་པ་སྒྲིབ་མ་དང་གནས་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་བཟུང་བའི་ཆོ་ག་བྱ་ཉི།
 དེའི་རྒྱུ་ལ་གནས་མེད་གྱི་ཉེས་པ་ཞག་གཅིག་བཀག་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སྒྲིབ་
 དཔོན་རྒྱ་བཞག་པ། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེའི་མཁན་པོ་ལས་གཞན་པའི་གནས་གྱི་
 སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་མཆོན་ཉིད། རབ་བྱུང་ཟླ་ལྔ་པ་གང་རུང་གི་སྒྲིམ་པ་གསེར་བྱང་
 ཡན་ཆད་དང་ལྔ་ན་པ་དང་། མཆོན་མཐུན་པ། ལྷ་བ་མཐུན་པ། ཐ་སྙད་གསུམ་
 དང་ལྔ་ན་པ། ལུས་ཐ་མལ་རྒྱ་གནས་པ། ས་རང་བཞིན་རྒྱ་གནས་པ། རང་གི་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་མཁས་པ། སྒྲིག་པའི་སྒྲིབ་དཔོན་རྒྱ་འཇོན་པའི་
 མཆོན་ཉིད། བཀའ་འམ་དེའི་གོང་ས་འགྲེལ་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ལན་
 གསུམ་བཞུས་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སྒྲིབ་དཔོན་རྒྱ་བཞག་པ་དེ། དེའི་སྒྲིག་པའི་
 སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མཆོན་ཉིད་དང་པོ་ལ།
 བསྐྱབ་པར་རྒྱུ་གསུམ་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན།

མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་གཉིས་ཀ་ཚས་ཅན་གྱིས་
 བྱལ། འདྲི་ན། དེ་ཚས་ཅན། ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་དུ་འོས་པའི་དགེ་སྤྲོད་ཡིན་པར་
 ཐལ་ལོ། འདྲི་ན། ཁ་སྐོང་གི་ཚས་བཅ་ལཱ་འདྲེན་པའི་སྐབས་སུ། དཀོན་
 མཚན་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། མཚན་ཉིད་
 གསུམ་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ཚས་ཅན། བསྐྱལ་བྱ་དགེ་ཚུལ་དུ་བསྐྱལ་པའི་ལས་ཀྱི་ཆ་
 ག་ཡོད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ལས་སྒྲོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ།
 ཤེས་བྱ་ཚས་ཅན། དགེ་སྤྲོབ་མ་དང་ཚངས་རྒྱུད་ལ་ཉེར་གནས་མའི་ལས་སྒྲོབ་
 མེད་པར་ཐལ། བསྐྱལ་བྱ་ཡུལ་དེའི་ལས་སྒྲོབ་ཡིན་ན། དེའི་བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་
 ལས་སྒྲོབ་(༥༧) ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སྔར་། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་
 བ། བསྐྱལ་བྱ་ཡུལ་དེའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པའི་ཆ་ནས་དེའི་
 སྒྲོབ་དཔོན་དུ་བཞག་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲི་མི་རུས་ཏེ།
 དགེ་སྤྲོབ་མ་དང་ཚངས་རྒྱུད་ལ་ཉེར་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དེ། དགེ་འདུན་གྱི་
 གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ལས་ཉིད་དགོས་པར་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་
 མ་ལ་ཤེས་བྱ་ཚས་ཅན། བདེ་ཆ་བར། བམ་པར་འགྱུར་བ་མ་གྱུར་བ་མདོ་
 རྩེ་དང་འདུལ་བ་དང་མ་མོ་འཛིན་པ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལས་མི་ཉུང་བ་གྲོང་ཁྱེར་བའི་...
 སྐད་སྒྲུབ་དགེ་སྤྲོད་མ་ལུས་ཉེ་བར་གཞོལ་བ་ཉིད་ཕྱིར་བཅོས་པ་བྱས་པ་དགེ་
 སྤྲོད་མའི་སྟེན་པར་བསྐྱེད། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དགེ་སྤྲོད་
 མའི་སྟེན་པར་འོས་པ་ལ་ཕན་ཚུན་མཚན་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དགེ་སྤྲོད་མའི་སྟེན་པར་འོས་པ་དེ་དང་ཕན་ཚུན་མཚན་མཐུན་པ་ཞིག་.....
 དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ལམ་རྒྱུད་
 དགེ་སྤྲོད་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟེན་པར་བསྐྱོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དེའི་སྟེན་
 པར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་སྟེན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེའི་སྟེན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་འོས་པ་དེ་ལ་དེ་དང་མཚན་མཐུན་པ་ཞིག་

དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དག་སྤྱང་མ་ཆ་མས་གྱིས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་དག་
 སྤྱང་གི་དག་འདུན་ལ་གདམས་ངག་ནོད་དགོས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དཔོན་དུ་འོས་པ་དེ་ལ་དེ་དང་མཆོན་མཐུན་པ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག རྒྱགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་
 ལ་དག་ཚུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་དག་སྤྱང་། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེའི་
 དག་ཚུལ་གྱི་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་མཆོན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེ་ལ་སྤྱོད་པར་ཆད་
 འདྲི་པར་བྱེད་པའི་བསྐྱོན་པར་རྒྱགས་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག །བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་
 དེའི་གསང་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་མཆོན་ཉིད། གསལ་བཞིན་ལས་གྱི་སྤྱོད་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་ལ་བསྐྱོན་རྒྱགས་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་དག་སྤྱང་...
 དེ། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེའི་བསྐྱོན་རྒྱགས་གྱི་ལས་གྱི་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་མཆོན་ཉིད།
 ཐོབ་པའི་སྤྱོད་པ་མི་ཉམས་ཤིང་གནས་པའི་བདག་རྒྱུན་གཙོ་མོར་བྱེད་པའི་...
 སྤྱོད་དཔོན་དེ། བསྐྱབ་(༥༠ན) བྱ་ཡུལ་དེའི་གནས་གྱི་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་མཆོན་
 ཉིད། ཉེ་བར་མཁོ་པའི་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་གདམས་པས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པར་གདམས་པའི་བསྐྱས་པ་གསུམ་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྱོད་དཔོན་དེ།
 བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། མཆོན་ཉིད་
 དང་པོ་ལ། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་ལ་དག་ཚུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་འཕྲོགས་པར་བྱེད་པའི་
 རྒྱགས་ཆོག་དང་པོ་བརྗོད་བཞིན་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་
 ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་དུ་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། བྱུང་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེ་ལ་རྒྱགས་ཆོག་ལན་གསུམ་པའི་བདག་བརྗོད་
 ཟེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདྲི་དུ་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྤྱོད་དུ་པའི་ན།
 གཞན་བརྗོད་པའི་དུས་ན་དག་ཚུལ་ཉིད་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འདྲི་དུ་མི་ལུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེས་མཆོན་ཉིད་གཉིས་པ་དང་གསུམ་
 པ་ལ་ཡང་སྤྱོད་བརྗོད་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།

སྒྲིག་པའི་སློབ་དཔོན་རུ་འགྱུར་བ་ལ་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་བསྐྱེས་པ་གསུམ་མོ་་་་
 གྱིས་བྱད་པར་རུ་བྱས་པ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དོན་གོ་ན་བཀའ་འཇམ་དེའི་
 དཀོང་ས་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་ལན་ཅིག་བསྐྱེས་པས་སྒྲིག་པའི་སློབ་་་་
 དཔོན་རུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དག་ནག་གི་དཀའ་འབྲེལ་རུ་མཛོད་
 གྲངས་པ་ལས། ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་ཅན་ཉན་པ་ལས། །ཤར་གིས་སྒྲུ་མར་མི་
 འཛིན་ན། །བྱི་ཡི་སྐྱེ་བ་བརྒྱ་སྒྲངས་ནས། །མི་ཤ་ཅན་རུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །གནས་པ་སློབ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་སུ་བབྱང་
 བའི་ཆོག་བྱས་རྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གནས་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཞག་གཅིག་བཀག་པའི་
 ཆོན་ས་དེའི་སློབ་དཔོན་རུ་བཞག་ས། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེའི་གནས་ཀྱི་སློབ་
 དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། མཆན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཁན་
 སོ་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་རུ་འགྱུར་བ་ལ་གནས་འཆའ་བའི་ཆོག་བྱ་མི་དགོས་་་་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། མཁན་སོ་དེ་ཉིད་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་མི་
 བཅའ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེའི་མཁན་སོ་ཡིན་
 བ། དེའི་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་(༥༠༦) ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། མཁན་སོར་འོས་
 པའི་དགེ་སྤྱོད་ལ་མཁན་སོར་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། དེས་ཀྱང་མཁན་སོར་ཁས་
 སྒྲངས་ཤིང་། གཙུག་ལྷན་གྱིས་པ་ལ་སློབ་མ་དྲིས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡུལ་དེའི་མཁན་སོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷོ་མ་པ་
 གནས་པ་ལ་ལྷོ་མ་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱོན་རུ་འགྲོ་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 །ཁ་ཅིག །བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེའི་གསང་སྟེ་སྐྱོན་པའི་སློབ་དཔོན་རུ་འོས་པའི་དགེ་
 སྤྱོད་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེའི་གསང་སྟེ་སྐྱོན་པའི་སློབ་དཔོན་རུ་
 ཀྱུར་པའི་རུས་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེ་ལ་སྒྲོག་རུ་བར་ཆད་དེས་ཟིན་པ་
 དེའི་ཆོད་ལྷར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེའི་བསྐྱེན་རྟོགས་ཀྱི་ལས་སློབ་
 རུ་འོས་པའི་དགེ་སྤྱོད་དེ་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེའི་བསྐྱེན་རྟོགས་ཀྱི་

ལས་སློབ་རྒྱ་ལྷན་པའི་རྒྱ་ཡོང་དེ། དེའི་རྒྱ་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྟེས་
 པ་དེའི་ཆོ་ན་དེ་ལྟར་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བསྟེན་བྱ་ཡུལ་ལ་སྟོག་རྒྱ་བར་
 ཆད་དྲིས་ཟིན་མ་ཐག་རྒྱ་དེའི་གསང་སྟོན་རྒྱ་འཁྱར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་
 ཆོ་གསང་སྟོན་གྱི་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །དེར་འཁྱར་བ་ལ་
 གསང་སྟོན་གྱི་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ།
 དེའི་ཆོ་ན་དག་འདུན་གྱི་ནང་རྒྱ་ཡོང་བ་ཞུས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཞིས་པ་
 གྲུབ་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་དགོས་པ་ཡོངས་ཀྱི་རྫོགས་ན་
 གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་ཉིད་རྒྱ་འཁྱར་བ་ཡིན་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསྟེན་བྱ་ཡུལ་དེའི་རྒྱ་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྟེས་
 པ་ན་དེའི་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་སློབ་རྒྱ་འཁྱར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་
 བ་དེར་འཁྱར་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་བླ་མ་བུན་
 རྒྱ་གངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་མཁན་པོ་གཞིས་དང་། སློབ་དཔོན་ལྷན་གངས་ངེས་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ངེས་ཏེ། བར་མ་རབ་བྱུང་དང་། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་
 གཞིས་ཀྱི་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ལ་ལྷན་གངས་ངེས་ཏེ། དག་ཚུལ་
 ཀྱི་སློབ་དཔོན། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན། ལས་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན།
 གནས་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན། སྟོག་པའི་སློབ་(༥༡)ན་དཔོན་ཅམས་ཀྱི་གངས་
 ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། མཁན་པོ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ངེས་པར་ཐལ། དག་སློབ་
 མའི་མཁན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ལ་ཡང་དེར་མ་ངེས་པར་ཐལ། དག་
 བསྟེན་གྱི་སྒྲུབ་པ་འཕོགས་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་ཡང་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་
 སློབ་དཔོན་ཡིན། འཕྲིན་ཚག་འཕོགས་པའི་འཕྲིན་པ་དེ་ཡང་འདུལ་བ་ནས་
 བཤད་པའི་སློབ་དཔོན་གང་ཞིག །དེ་གཞིས་ལྷན་བཤད་པའི་སློབ་དཔོན་གང་
 ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མཁན་པོ་ནི་གཞིས། སློབ་དཔོན་ནི་ལྷོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་བླ་མ་ལ་

འདུན་ཏུ་གྲངས་མ་དེས་པའི་སྤྱིར་ན་མ་བྱུང་པོ།

ཆ༢ ཆོགས་ཕྱི་མ་བསྐྱེན་རྫོགས་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཆོག་བཤད་པ།

༣༡ སྤྱིར་བ་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་ཆོགས་ཕྱི་མ་བསྐྱེན་རྫོགས་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཆོག་ལ། སྤྱིར་
དངོས་མཚུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གྲངས་ཚད་པ། ཁ་སྐྱོང་གི་ཆོས་དང་
ལྡན་པ། མི་མཐུན་པ་གཉིས་དང་བལ་བའི་བྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་དགེ་
འདུན་ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། དགེ་
འདུན་ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་འདི་གང་
ལས་འཕྲོས་ན། དགེ་བསྐྱེན་ཉིད་དང་དགེ་ཚུལ་ཉིད་དང་དགེ་སྤྱོད་ཉིད་དག་
གིས་སྐྱ་མ་བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་ཕྱི་མ་མི་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། དགེ་
ཚུལ་ཡན་ཆད་བསྐྱབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བསྐྱེན་རྫོགས་གྱི་སྤྱི་མ་པ་དེ་ལུལ་……
གང་ལས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་དགེ་འདུན་ལས་
སྤངས་དགོས་ཞེས་འཆད་པ་ལ། དགེ་འདུན་ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱའོ། །
ཞེས་གསུངས། རྟོན་ནི། བསྐྱེན་རྫོགས་གྱི་སྤྱི་མ་པ་ལེན་པར་འདོད་པའི་གང་
ཟག་ཆོས་ཅན། བྱོད་བྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་དགེ་འདུན་ལས་བསྐྱེན་པར་
རྫོགས་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། བྱོད་གསལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་
བྱ་དགོས་པ་གང་ཞེས། །དེ་བྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་དགེ་འདུན་གྱིས་བྱོད་
དགོས་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་བསྐྱེན་རྫོགས་གྱི་སྤྱིར་བའི་ཆོག་བྱད་ཆོས་
གསུམ་ལྡན་གྱི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚད་བ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་གམ་སྐྱུ་ན་མི་ཆོག་…
སྟེ། བཅའ་པོར་སྤྱོགས་པར་ལྷུང་པའི་(༥༡) དགེ་སྤྱོད་དེས་ལས་བྱེད་པའི་
སྤྱོད་དཔོན་ཏུ་འལྱར་རྒྱུའི་དགེ་སྤྱོད་དེ་དང་། གསང་ཉེ་ཉུན་པའི་སྤྱོད་དཔོན་
ཏུ་འལྱར་རྒྱུའི་དགེ་སྤྱོད་དེ་གཉིས་ལ། གསལ་བ་འདེབས་དགོས་སོ། །ཞེས་

འཆད་པ་ལ། གཤམ་པོ་ཉིད་ཏུ་སྒྲིགས་པར་གྱུར་པས་ལས་བྱེད་པ་དང་གསང་
 རྟེན་པའི་དགོས་པ་ལ་གསལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 གཤམ་པོར་སྒྲིགས་པར་གྱུར་པའི་དོན་ནི། བསྐྱབ་བྱ་དེའི་གཤམ་པོའི་སྒྲིག་
 ལ་གནས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། ཟུ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། གཤམ་པོ་ཉིད་ཏུ་སྒྲིགས་པར་གྱུར་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་གཤམ་པོ་ཉིད་ཏུ་ཉི་པར་གནས་པ།
 ལྷ་གོན་ཏུ་གྱུར་པའི་དགོས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསང་རྟེན་པའི་
 དགོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཞེས་དགོས་པ་དང་སྐྱུར་ནས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན།
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལས་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི་དགོས་པ་ལྷ་དབྱུང་སྤྱི་དབྱུང་སྤྱི་ལས་
 བརྒྱུད་དགོས་པས། དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྒྲིམ་པའི་དོན་པ་ཤས་རྒྱུད་ཞིང་།
 གསང་རྟེན་སྒྲིག་ཏུ་བར་ཆད་འདྲི་གཤམ་ཡིན་པས་དགོས་པ་མིན་ཀྱང་བྱུང་བ་
 རམ་སྒྲིམ་པའི་དོན་པ་ལེགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་གསལ་བ་
 བཟུང་བ་པའི་འག་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་དེས་གཤམ་པོར་འོས་པའི་དགོས་པ་ལ། རང་
 ཉིད་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་གཤམ་པོར་གསལ་བ་ལན་གསུམ་གདབ་དགོས་
 བྱིང་། དེའི་མཐར་གཤམ་པོས་ཅང་མི་གསུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཁས་སྐྱེད་པ་ན་
 དེར་གྱུར་རྟོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཤམ་པོར་གསལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།
 འོ་ན། གཤམ་པོ་དེའི་ལས་སྤྱི་བ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཆོས་གོས་གསུམ་རྒྱུད་བཟེད་
 དང་བཅས་པ་རང་གིས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་སྒྲིག་དགོས། ཞེས་
 འཆད་པ་ལ། དེས་རང་གི་དེ་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས། ལྷུང་བཟེད་ནི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཆེ་
 རྒྱུད་མགས་དགོས་པ་ལྷན་ཅིང་། བསྐྱེན་ལུལ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་སྒྲིག་དང་
 གཤམ་པོ་བཟེད་རོ། །ཞེས་གནང་བ་ཐོབ་པ་ཅིག་དགོས་སོ། །ཞེས་འཆད་
 པ་ལ། ལྷུང་བཟེད་ཀྱང་མི་རྒྱུད་རམ་མི་ཆེ་རམ་མི་སྤྱུང་མ་ཞེས་དགོས་པ་ལྷན་ལ་
 བསྐྱེན་ནས་སོ། །ཐམས་ཅད་གྱིས་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་ལྷུང་བཟེད་བཟང་

ངོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
པའི་(༥༩ན) འོག་རྒྱ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་
ལས་ཀྱིས་ལྟང་བ་ཐུན་མོང་རྒྱ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་
ཀྱིས་གནས་ལ་སློ་མཐུན་བྱ་བ་དང་། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་
གསང་སྟོན་བསྐྱོ་བར་བྱ་བ་རྣམས་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་
པའི་ལས་ཀྱིས་གསང་སྟོན་བསྐྱོ་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་ཆོག་མི་ཐོས་པའི་སར་
བཀར་ནས་ལས་སྒྲོབ་རྒྱ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དགེ་སྤྲོད་དེས། གསང་སྟོན་
རྒྱ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དགེ་སྤྲོད་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་ངོས་ནས་བདག་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ན། གསང་སྟོན་སྟོན་པར་སྤྲོད་མ་ཞེས་ངོས་ནས། གསོལ་བ་འབའ་
ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བཀར་
ནས་ལས་བྱེད་པས་གསང་སྟོན་སྟོན་པ་ལ་གང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་སྒྲུར་བཅུག་སྟེ་
སྤྲོ་བར་བྱས་ནས་དེ་དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་བསྐྱོས་པའི་དགེ་སྤྲོད་དེས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག་བྱས་ནས། རྒྱུག་
རྒྱ་བར་ཆད་འདྲི་བར་བྱ་ཞིང་། བསྐྱབ་བྱ་ལ་མ་བོས་བར་རྒྱ་མ་འོང་བར་སྤྲོད་
ཅིག་ཅིས་སྒྲུས་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་མཐའ་ལོགས་སྤྲོད་བདག་གིས་ཆོ་དང་ལྷན་
འདི་ཞེས་བཀྲི་བ་ལ་བར་ཆད་གྱི་ཆོས་རྣམས་གསང་སྟེ་རྗེས་སྤྲོད་བསྟན་ན། ཞེས་
པ་ནས། ཅི་མཆིས་ཞིག་གས། ཞེས་ནད་རྒྱ་འོང་བའི་གནད་བ་ལྷ་བའི་བར་
བརྗོད་དགོས་ཤིང་། ལྷ་ཡུལ་གྱི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་གལ་ཏེ་
ཡོངས་སྤྲོད་ན་ནོམ་ཞེས་གནད་བ་སྦྱིན་པ་བརྗོད་དགོས། ཞེས་འཆད་པ་ལ།
ཁྱོད་ཉོན་ཅིག་ཅིས་བྱ་བས་རྒྱུག་རྒྱ་རྗེས་སྤྲོད་བསྟན་པར་བྱའོ། །མ་བོས་གྱི་བར་
རྒྱ་མ་འོང་བར་སྤྲོད་ཅིག ཅིས་སྒྲུས་ནས་རྗེས་སྤྲོད་བསྟན་ན། ཞེས་བྱ་བས་དགེ་
འདུན་ལ་ཡོངས་སྤྲོད་ན་གོ་བར་བྱས་ཏེ། ཅི་མཆིས་ཞིག་གས་ཞེས་བྱ་བས་
འོང་བ་ལྷ་བར་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གལ་ཏེ་ཡོངས་སྤྲོད་ན་ནོ། །ཞེས་

བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། འོང་བ་ཞུས་པ་དེའི་འག་ཏུ་ཁི་ལྷར་བྱ་ཞེ་ན།
 ལས་སྒོའ་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དགེ་སྤྲོད་དེས་བརྗོད་ནས་བསྐྱབ་དུ་.....
 བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་བྱིར་དུ། དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གསོལ་
 ཏུ་གཞུག་དགོས། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ལས་བྱེད་པས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་
 གསོལ་དུ་གཞུག་གོ། །(༥༥) ཞེས་གསུངས། ཡང་དེས་དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་
 བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་བྱས་ན་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་པར་ཆད་དི་.....
 དགོས། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་ནས་བར་ཆད་འདི་བར་བྱའོ།
 ཞེས་གསུངས། དེ་ནམས་གྱི་ནང་ནས། དགེ་འདུན་ལ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་སྐགས་གྱི་སྐབས་སུ། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་བ་
 མཐའ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ནི། བསྐྱེན་རྫོགས་གྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་རྒྱད་དུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོ། རྒྱེན་དུ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྦྱོ་ཞེ་ན། སྦྱིར་རྒྱ་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། བྱེད་རྒྱ་ལྷན་
 ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། །སྒྲུབ་མཉམ་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་དང་། །ཀྱན་དུ་འགྲོ་
 དང་ནམ་སྦྱོན་ཏེ། །རྒྱ་ནི་ནམ་པ་དུག་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། །
 འབྲས་བུ་དེ་སྦྱོ་བ་ལ་གཤམ་མི་བྱེད་ཅིང་། འབྲས་བུ་དེ་དང་ཐ་དང་པ་དེ།
 འབྲས་བུ་དེའི་བྱེད་རྒྱའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་བྱེད་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་
 དང་། བྱེད་རྒྱ་བྱེད་པས་སྤོང་བ་གཉིས། འབྲས་བུ་དེ་སྦྱོ་བ་ལ་གཤམ་མི་བྱེད་
 པར་མ་ཟད་ཕན་འདོགས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད།
 འབྲས་བུ་དེ་སྦྱོ་བ་ལ་གཤམ་མི་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཕན་མི་འདོགས་པས་རབ་
 ཏུ་བྱེ་བ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། འདུས་མ་བྱས་གྱི་ནམ་མཁས་
 གཟུགས་ཅན་སྦྱོ་བ་ལ་གཤམ་མི་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་ཕན་མི་འདོགས་ཀྱང་དེའི་
 བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །མཛོད་ལས། རང་ལས་གཞན་པ་བྱེད་རྒྱའི་རྒྱ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཏུས་མཉམ་ཞིང་རྫས་ཐ་དང་ལ་ཕན་ཚུན་ཕན་

འདྲགས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ལྷག་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱའི་མཆོན་ཉིད།
 དཔེར་ན། འདུས་བྱས་དང་དེའི་སྐྱེ་སྐྱེས་པའི་ལྷ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྷན་
 ཅིག་འབྱུང་གང་པན་རྒྱུན་འབྲས། འབྱུང་བཞིན་སེམས་ཀྱི་རྩིས་འབྱུག་དང་། །
 སེམས་དང་མཆོན་ཉིད་མཆོན་གཞི་བཞིན། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་
 རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱའི་
 མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྐལ་མཉམ་རྒྱ་ནི་འདྲ་བའོ། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 རང་དང་མཆོངས་ལྷན་རྣམ་པ་ལྷ་མཆོངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་པན་འདྲགས་པར་བྱེད་
 པའི་རིགས་སུ་(༡༩ན) གནས་པ། མཆོངས་ལྷན་གྱི་རྒྱའི་མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་བཞིན། དེ་ཉིད་
 ལས། མཆོངས་ལྷན་རྒྱ་ནི་སེམས་དག་དང་། སེམས་བྱུང་རྟེན་མཆོངས་ཅན་
 རྣམས་སོ། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་སར་གཏོགས་པའི་རང་འབྲས་ཉོན་
 མོངས་པ་ཅན་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཀྱན་འགྲའི་རྒྱའི་
 མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཀྱན་འགྲའི་ཁྱེད་མོངས་ཅན། རྣམས་
 ཀྱི་རང་ས་ཀྱན་འགྲའ་ལ། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་
 བྱུར་གྱུར་པའི་འཁོར་བ་སྐྱེད་པའི་ཟག་བཅས། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱའི་མཆོན་ཉིད།
 དེ་ལ་དབྱེ་ན། དགེ་བ་ཟག་བཅས། མི་དགེ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས།
 རྣམ་སྒྲིན་རྒྱ་ནི་མི་དགེ་དང་། དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཁོ་ན། ཁྱེད་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ། སྐྱེར་རྒྱུན་དེ་ལ་བཞེད་ཡོད། རྒྱུན་རྒྱུན།
 དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན། དམིགས་པའི་རྒྱུན། བདག་པོའི་རྒྱུན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཡང་བྱེད་རྒྱ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་ལ་པོ་དེ་རྒྱའི་རྒྱུན་དང་། དག་བཅོམ་
 པ་ཐ་མའི་སེམས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་དེ་མ་ཐག་པའི་
 རྒྱུན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པའི་རྒྱུན་དང་། བདག་པོའི་རྒྱུན་ནི་བྱེད་
 རྒྱ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུན་ནི་བཞི་པོ་དག་དུ་གསུངས། རྒྱུ་ཁྱེད་བྱ་བ་

ལྷ་ལྷ་ཡིན། སེམས་དང་སེམས་བྱང་སྐྱེས་པ་རྣམས། །མ་མ་མིན་མཚུངས་དེ་མ་
 ཐག །དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཁྱེད་ལྷ་ཁོས་བྱ་བ་དག་པོར་
 བཤད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སོ་སོ་ཐར་པའི་ཕྱོམ་པ་རྒྱུའི་རྒྱུ་
 དང་། བདག་པོའི་རྒྱུ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་གཉིས་ལས་མི་སྐྱེ་ཏེ། དེ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ཙམ་གྱི་
 བར་ནས་སོ་ཐར་གྱི་ཕྱོམ་པ་བྱེད་ལྷ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ལྷ་ཙམ་གྱི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྤྲོད་བ་བཞི་
 བན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་དང་། དགེ་སྤྲོད་གི་སྤྲོད་བ་འདུན་ཡང་ཕན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་ཐར་གྱི་ཕྱོམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་དང་སོ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལས་
 སྐྱེ་(༥༩༥) བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རིགས་འདུ་སྲ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཕན་
 ཆད་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རིགས་འདུ་སྲ་མ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་རང་གི་བྱེད་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འདུས་བྱས་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདུས་
 བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཤེས་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་འགྲོའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱབ་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་ལྷ་ཡིན་ན་ལྷ་མ་བཞུན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྣམ་སྤྲིན་ལྷ་དུ་མ་བཞུན་ཆོས། །ཁོས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་ཐེ་
 པའི་ལྷགས་ལ་སོ་ཐར་གྱི་ཕྱོམ་པ་རྒྱུ་བཞི་དང་། མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་
 བ་ཡིན་ཏེ། སོ་ཐར་གྱི་ཕྱོམ་པའི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྲོད་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། འགལ་རྒྱུ་བཞི་དང་བལ་ཁིང་མཐུན་རྒྱུ་ལྷ་ཆོད་བ་ལས་སྐྱེ་བ་
 ཡིན་ཏེ། ཁོད་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདུ་ལ། ལྷ་གཅིག་ལས་འབྲས་པ་
 ལས། མདོ་དུ་གྱུར་ནས་བཞེན་པར་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་བཅུ་ཏེ། ལྷན་པ་
 མདོ་དུ་གྱུར་ནས་བཞེན་པར་རྫོགས་པར་གྱུར་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མདོན་

རུ་ཁྱུར་པ་དང་། ཚོས་མངོན་རུ་ཁྱུར་པ་དང་། རལ་ན་པོ་མངོན་རུ་ཁྱུར་པ་
 དང་། སྒྲིབ་དཔོན་མངོན་རུ་ཁྱུར་པ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པ་
 མངོན་རུ་ཁྱུར་པ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པའི་ཡོ་བྱད་མངོན་རུ་
 ཁྱུར་པ། ཡོངས་སུ་དག་པ་མངོན་རུ་ཁྱུར་པ་གསོལ་བ་མངོན་རུ་ཁྱུར་པ། ལས་
 མངོན་རུ་ཁྱུར་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་གས་ཞེས་
 མེད་ལུན་ཆོག་གྱི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ནི་མངོན་ཁྱུར་བཅུ་ཚང་བའི་སྒོ་.....
 བས་འཛོལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟོན་པ་མངོན་རུ་ཁྱུར་པ་ནི། འདུལ་འཛིན་སྐ་
 མ་རྣམས་སྐབས་འདིར་དགེ་འདུན་ལ་བཞེད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཅིང་། དགེ་
 འདུན་ཡང་གངས་ཚང་བ་ཁ་སྐོང་རུ་འོས་པའི་ཆོས་དང་ལུན་པ། མི་མཐུན་པ་
 གཉིས་དང་བལ་བ་དགོས་སོ། །སངས་རྒྱས་ནི་སྐབས་འདིར་ཀུན་རྫོབ་བརྟུར་
 བཏགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོན་པའི་སྐྱ་གཟུགས་བཞུགས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། ལྷང་
 རྣམ་འབྱེད་ལས། བཙུམ་ལུན་འདས་བགྲེས་པའི་མཐའ་ལོགས་ན་བཞུགས་
 པའི་ཆོ། བགྲེས་པའི་མཐའ་(༥༩) བཞིན་ཅིང་། མི་བཞུགས་པའི་ཆོ་མི་བཞིན་
 པར་མཐོང་ནས། གནང་ན་འཛམ་བུའི་གྲིབ་མ་ལ་བཞུགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་
 བྱའོ། །གནང་གིས་གྲིས་ཤིག །དེས་སྐྱ་གཟུགས་བྱས་ནས་ཆན་པའི་མཐའ་
 ལོགས་སུ་བཞག་གོ །ཞེས་དང་། འདིར་སངས་རྒྱས་གྱི་སྐྱ་གཟུགས་ལ་སྟོན་པའི་
 འདུ་ཤེས་ཉི་ཤར་བཞག །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ནི་རྒྱབ་པའི་ཆོས་དགེ་
 སྐྱོང་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་དང་། ལྷང་གི་ཆོས་ལས་གྱི་ཆོག་ག་མ་
 ཉམས་པར་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་རིགས་ཏེ། སྐྱོང་གཞིར། བཅུན་པ་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་
 དམ་པའི་ཆོས་མཆིས་པ་ཞེས་བགྱི། ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཞིག་པ་ཞེས་
 བགྱི། ལྷ་པ་ལི། ཇི་སྟིན་རུ་ལས་བྱེད་ཅིང་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་བར་རུ་སྟེ་
 ལས་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་ན། དམ་པའི་ཆོས་ཡོད་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །ལས་ཀྱང་མི་བྱེད་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་མེད་ན། དེ་ནི་དམ་

པའི་ཚོས་ཞིག་པ་ཞིས་བྱའོ། ཞིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཁན་པོ་ནི་བཟན་
 མཁན་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་ཞིང་ཁ་སྐོང་གི་ཚོས་བཅུ་གསུམ་དང་.....
 ལྷན་པ་ལ། མཁན་པོར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་པའི་མཐར་ཁས་བླངས་
 པ་མཁན་པོ་མངོན་རྒྱ་ལྷར་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ནི་གསར་སྟོན་དང་ལས་སྒྲོབ་
 མངོན་རྒྱ་ལྷར་པ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་རང་
 ཉིད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པ་སྟེ། ལུས་བསམ་པ་རྟགས། ཆ་ལུགས་ཀྱི་
 སྒྲོན་པ་བསྟེན་རྫོགས་སུ་བྱང་བ་ལ་བྱེད། དེའི་ཡོ་བྱད་མངོན་རྒྱ་ལྷར་པ་ནི།
 ཚོས་གས་གསུམ། འདིང་བ། ལྷང་བཟེད། རྩ་ཆགས་ཏེ་ཡོ་བྱད་རྒྱག་གཡར་པོ་
 ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཚང་བ་ལ་བྱེད། ཡོངས་སུ་དག་པ་མངོན་རྒྱ་ལྷར་པ་ནི། ལྷམ་པ་
 སྟེ་བ། གནས་པ། མངོས་པ། བྱང་པར་རྒྱ་ལྷར་པའི་བར་ཆད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱིས་
 རྒྱད་ཡོངས་སུ་དག་པ་བྱེད། དགུ་པ་གསོལ་བ་མངོན་རྒྱ་ལྷར་པ་ནི། རང་
 དང་མཁན་པོ་དགེ་འདུན་གསུམ་གྱི་མིང་བརྗོད་པ་མ་ཆད་པའི་སྒྲོན་པ་དགེ་...
 འདུན་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་པ་ལ་...
 བྱེད། དེ་གསུམ་གང་བྱང་གི་མིང་བརྗོད་པ་ཆད་ན་མི་སྟེ་སྟེ། ཕདོ་ཆ་བར། དེ་
 (༥༤)གཉིས་ཀྱི་མིང་མ་བརྗོད་ན་ཡང་མི་སྟེ་སྟེ། །དགེ་འདུན་གྱི་ན་ཡང་དེའི་
 སྟེ་གནས་ཀྱི་མི་སྟེ་སྟེ། ཞིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལས་མངོན་རྒྱ་ལྷར་པ་ནི།
 བསྐྱབ་བྱ་མཁན་པོ་དགེ་འདུན་གྱི་མིང་བརྗོད་པ་དང་། གསོལ་བ་གང་བྱང་
 ཆད་ན་མི་སྟེ་བས། ལས་མཁན་གྱིས་དེ་རྣམས་མ་ཆད་པར་གསོལ་བ་དང་།
 བཞིའི་ལས་ཆོག་བྱེད་ཀྱང་མ་འཁྲུལ་བར་ཆང་བ་མ་ནོར་བ་མངོན་རྒྱ་ལྷར་པ་
 ལ་བྱེད། དེ་ལྟར་རྒྱ་རྩེན་ཐམས་ཅད་ཆོགས་པ་ལས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ལྷམ་པ་
 སྒོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་ཆང་མེད་རྒྱ་དེ་ལས་ནི། འབྲས་བྱ་
 གང་གིས་བརྒྱག་པར་བྱས། ཞིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་མཐའ་བཅང་པ་
 ལ། ཁ་ཅིག །ད་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ལྷམ་པ་སྟེ་བ་ལ་མངོན་

གྱུར་བཅུ་ཚང་བ་ངེས་པར་དགོས་ཟེར་ན། མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གྱི་ཚ་
ག་ལ་བརྟེན་ནས་མཁན་པོ་མེད་པར་བསྟེན་རྒྱུ་གས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྟེ་བ་ཡོད།
ཡོངས་སུ་དག་པ་མཛོན་ཏུ་མ་གྱུར་པར་ཡང་བསྟེན་རྒྱུ་གས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྟེ་བ་.....
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་པའི་ལྟར་མཁན་པོ་མེད་པ་ཉིད་
ལ་ཡང་རྩོ། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྱི་ཚ་ག་
ལ་བརྟེན་ནས་བར་ཆད་མ་དྲིས་པར་བསྟེན་རྒྱུ་གས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཉི། བར་ཆད་མ་དྲིས་པར་ཡང་རྩོ། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ད་
ཚོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་གོས་གསུམ་དང་ལྷན་བཟེད་མེད་པར་བསྟེན་རྒྱུ་གས་
ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྟེ་བ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷན་ལྷ་བཤམ། ཚོས་གོས་
གསུམ་དང་ལྷན་བཟེད་མེད་པ་དང་བསྟེན་པར་རྒྱུ་གས་ན་བསྟེན་པར་རྒྱུ་གས་
ཞེས་བྱའམ། མ་རྒྱུགས་ཞེས་བྱ། ལྷ་པ་ལ། བསྟེན་པར་རྒྱུ་གས་ཞེས་བྱ་སྟེ།
བསྟེན་པར་རྒྱུ་གས་པར་བྱས་པ་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། ཁྱེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལྷ་ལ་དབུས་སུ་དགེ་སྦྱོར་བཅུ། མཐའ་འཁོབ་
ཏུ་ལྷའི་གངས་ཚང་ན། གངས་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་མི་སྟེད་པས་བྱུང་ཟེར་
ན། མི་འཐད་དེ། ལྷ་ལ་དབུས་སུ་དགེ་སྦྱོར་བཅུའི་གངས་ཚང་ཡང་གངས་
ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་སྟེས་པ་ཅིག་ཡོད་(༥༥ན) པའི་ཕྱིར་ཉི། ལྷ་ལ་དབུས་སུ་
མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པའི་མཚམས་ནད་དེར་དགེ་སྦྱོར་ཉི་ལྟ་ཡོད་ན། དེ་
ཐམས་ཅད་ལས་ལ་འདུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉི། མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པའི་
དགོས་པ་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག །བསྐྱེད་བྱས་སྐྱེས་ཆོགས་མ་གོ་ན་ལས་མི་ཆགས་ཉི། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་
པར། ཚོ་ག་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགེ་འདུན་མ་ཚང་བ་དང་། ལས་ཉམས་
པ་དང་། ཉན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གོ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན། མ་གོ་ན་མི་ཆགས་པར་བཤད་པ་ནི་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་མེད་པས་

བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་པ་ཚམ་ཡང་མི་གོ་བ་ལ་དགོངས་ཏེ། ལས་ཆོག་
མཐའ་དག་མི་གོ་བའི་ཕྱིར། ས་ག་ལྟས། འོན་པས་ཀྱང་ནི་མོ་གུར་ན། ལས་
བརྗོད་པས་ནི་མ་ཐོས་ཀྱང་། འདི་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཡོད་པ་སྟེ། རྒྱལ་ཁྲིམས་
ལྷན་ལ་ཉེས་པ་མེད། ཁེས་དང་། རྩ་བར། བཅུན་པ་མཐའ་འཁོབ་འཕགས་
པའི་སྐད་རྩ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིས་པ་དང་། མཐའ་འཁོབ་ར་དེས་
ཀྱང་འཕགས་པའི་སྐད་མ་འཆོལ་ན། བསྟེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བགྱིའམ། ལྷ་པ་
ལྷ། ལས་ལེན་པའི་ཁེམས་ཡོད་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བགྱི་སྟེ། རྫོགས་ར་
བྱེད་པ་ན་མས་བསྐྱས་པ་བཅས་པར་རྟོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལ་ཅིག །
རང་རྒྱལ་དག་བཙམ་ཆོགས་སུ་ཡོངས་པ་དང་། ཁྱིམ་པའི་དག་བཙམ་ཆོགས་
སུ་ཡོངས་པས་ལས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་སྟེ་བར་.....
ཐལ། དེ་དག་འདུན་ཡིན་པ་གང་ཞིག བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་དག་འདུན་གྱི་
གསོལ་བཞིའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་རྒྱུན་མེད་དེ། རང་རྒྱལ་
དག་བཙམ་ཆོགས་སུ་ཡོངས་པ་དག་འདུན་ཡིན་ཡང་། སྐབས་འདིའི་དག་
འདུན་རྩ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། རྟོན་པའི་སྐྱ་གཟུགས་སངས་རྒྱལ་
ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱལ་མངོན་རྩ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྩ་རྟོན་པའི་སྐྱ་གཟུགས་
བཞུགས་སུ་གསོལ་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། སྐབས་འདིར་སངས་
རྒྱལ་མངོན་རྩ་གྱུར་པ་བསྐྱབ་བྱའི་སྒོ་ལ་སྐབས་ལྷལ་རྩ་(༥༥) མངོན་རྩ་གྱུར་
པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བརྟེན་བཅས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱ་གཟུགས་མངོན་རྩ་
གྱུར་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར།

མཇུག་དཔྱད་གཞི་བཤད་པ།

༩ གཉིས་པ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་ཆོ་ག་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་ཡོད་
དེ། རྫོགས་ཆོགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྟོན་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་

བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བསྟེན་པར་རྒྱལ་པ་ཉི་ཤེས་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༤༩ མཆུག་ཆོག་བཤད་པ།

༡༡ བསྟེན་བཀུར་གྱི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་

ཕྱིར་རྟུ་རྟུས་གྲོ་བརྒྱན་པ།

༡༡ རྟུས་གྲོ་ཕྱིར་བརྒྱན་པ།

༥ གསུམ་པ་མཆུག་ཆོག་ནི། བསྟེན་བཀུར་གྱི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་
ཤེས་པའི་ཕྱིར་རྟུ་རྟུས་གྲོ་བརྒྱན་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱབ་པའི་
ཕྱིར་རྟུ་གདམས་ངག་བརྒྱན་པའོ། །དང་པོ་དེ་འཆད་པ་ལ། དེ་མ་ཐག་རྟུ་གྱི་ལ་
ཆོད་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། འདིའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་འཆད་ན། རྟུས་
གྲོ་བརྒྱན་པ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། རྟུས་པ་ཐོབ་པའི་རྟུས་གྲོ་བརྒྱན་པ་
ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དངོས་སུ་བསྐྱབ་པ་ཆུན་གཞོན་གྱི་མཆོམས་བདེ་
ལྷག་རྟུ་རྒྱལ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་བཀུར་གྱི་གནས་དང་གནས་
མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་བཀུར་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་
བསྟེན་བཀུར་བྱས་ཤིང་། བསྟེན་སྐྱར་གྱི་གནས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་
བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་དང་རྟུ་སྐྱངས་པས་རང་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་འཕེལ་
བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་བཅས་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ངེས་
འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་པར་བྱས་པས་གནས་སྐབས་མཛོན་མཐོ་དང་།
མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་འཛོལ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ན།
འོ་ན། རྟུས་གྲོ་དེ་ཡུལ་གང་ལ་བརྒྱན། རྟུས་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་བརྒྱན། རྟུས་
ནས་གྱི་ཆེ་བརྒྱན། དངོས་པོ་གང་བརྒྱན། ཚུལ་ངེ་ལྟར་བརྒྱན། དེ་ལྟར་བརྒྱན་
པའི་པན་ཡོན་དང་རྟུག །དང་པོ་ཡོད་དེ། བསྟེན་རྒྱལ་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་

སྒྲིམ་པ་ཚོ་བ་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་བརྒྱུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་
 དེ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ལས་གཞན་པའི་དགེ་སྒྲོབ་
 དང་། བསྐྱེད་རྒྱུ་གས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེའི་ལས་སྒྲོབ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་སྒྲོབ་
 ཞིག་གིས་བརྒྱུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱུད་
 (༥༦) པར་མི་འོས་ཏེ། དེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གདམས་ངག་བརྒྱུད་དགོས་པས།
 དེ་སྒྲིམ་པ་ཚོ་བ་མ་ཐག་ཏུ་གདམས་ངག་བརྒྱུད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དགེ་ཚུལ་གྱི་
 སྐབས་སུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོབ་པ་འཕྲོགས་པའི་སྐབས་ཆོག་ཐབས་ལེགས་བརྒྱུད་
 པའི་དེ་མ་ཐག་བརྒྱུད། དགེ་སྒྲོབ་གི་སྐབས་སུ་སྒྲོབ་པ་འཕྲོགས་པའི་ལས་ཀྱི་
 མཐུག་སྐབས་དེ་མ་ཐག་བརྒྱུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་བརྟན་ཡོད་
 དེ། ལོ་རྒྱུས་ཆོགས། ཟླ་བ། ཟླ་བའི་རོ། ཆོས་གྲངས། ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ། གྲིབ་
 ཚོད་རྒྱུས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལོ་ལ་ཡང་གྱི་བ་ལོ་ནས་ཐག་པའི་བར་བརྟུ་
 གཉིས་ཡོད། རྒྱུས་ཆོགས་ལ་སྒྱིར་འབྱེད་ཚུལ་མང་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་། སྐབས་
 འདིར་ཁྲུང་ཡོད་དེ། དགུན་གྱི་རུས། དཔྱིད་གྱི་རུས། དབྱར་གྱི་རུས། དབྱར་
 ཟུང་རུའི་རུས། དབྱར་རིང་པོའི་རུས་རྒྱུས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་ལ་ཡང་།
 དགུན། དཔྱིད། དབྱར། རྩོན། རེ་རེ་ལ་ར་བ། འབྲིང་པོ། ཐ་ཆུང་། གསུམ་
 གསུམ་ཏུ་སྐྱེ་བས་བརྟུ་གཉིས་ཡོད། ཟླ་བའི་རོ་ལ་མར་རོ། ཡར་རོ་གཉིས་སུ་
 ཡོད། ཆོས་གྲངས་ལ་ཡང་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་ཡོད། ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་ལ་
 ཡང་། སྒྲོ་ ཉིན་གྲང་། ཕྱི་རྩོ། སྒྲོང་ཐུན་དང་པོ། དེའི་སྐྱེད། ཐུང་ཐུན་དང་པོ།
 དེའི་སྐྱེད། མོར་ཐུན་དང་པོ། དེའི་སྐྱེད། སྒྱ་རེངས་མ་ཤར་བ། ཤར་བ། ཉི་མ་མ་
 ཤར་བ། ཤར་བ། ཉི་མ་བརྒྱུད་ཆ་ཤར་བ། བཞི་ཆ་ཤར་བ། ཐུང་ཆོགས་མ་ཡོལ་
 བ། ཉི་མ་བཞི་ཆ་ལུས་པ། ཉི་མ་བརྒྱུད་ཆ་ལུས་པ། ཉི་མ་མ་རུབ་པ། ཉི་མ་རུབ་
 པ། རྒྱ་སྐར་མ་ཤར་བ། ཤར་བ་སྤེ་ཉེར་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གྲིབ་ཚོད་ལ་
 ཡང་རྒྱང་པ་དང་སྒྲིམ་བུའི་ཐ་སྐྱེད་ཏུ་མ་ཡོད་རོ། །ཁྲ་པ་རྒྱུས་གོ་བརྒྱུད་པའི་

ཚུལ་ཡོད་དེ། ཏུས་གོ་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཚེ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་ལྷ་རིམ་ནས་འཇལ་ཡང་། བརྗོད་པའི་ཚེ་རགས་རིམ་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པས་རྟགས་སྤྲུལ་བའི་ཕྱིར། ཏུག་པ་ཡོད་དེ། དཔོན་སྤྱུ་
 བསྐྱལ་པ་ཀན་གཞོན་གྱི་མཆོམས་ཤེས་པ་སོགས་གོང་ཏུ་དགོས་པའི་སྐབས་སྤྱུ་
 བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་ནམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནམས་གཞུང་གིས་འཆད་པ་ལ། དགེ་
 ཚུལ་སྤྱོད་ཏུ་སྤྱབ་པའི་དེ་མ་ཐག་གི་བརྗོད་རིག་པར་བྱས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། ཏུས་གོ་མ་བརྗོད་པའི་ཞེས་པ་ཞིགས་པ་དང་། སྤྲོམ་པའི་ཐོབ་ཏུས་
 ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་བཀུར་གྱི་གནས་དང་། བསྟེན་བཀུར་
 གྱི་གནས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་སོགས་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་
 ལ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་གི་བརྗོད་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གི་བརྗོད་དེ་གང་
 གིས་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐུར་མ་སོར་བཞི་པས་འཇལ་ན་བཟང་བ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལྟར་འཇལ་བས་རྟགས་སྤྲུལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ནི་ཐུར་མ་
 སོར་བཞི་པས་བཟང་ངོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་གི་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ཐ་སྙད་
 འཛོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། སོར་གཅིག་གི་ཆ་ལ་རྒྱུད་པ་དང་། སོར་བཞིའི་ཆ་ལ་སྤྱེས་
 ཏུའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ནི་
 སྤྱེས་ཏུ་ཉིད་ཅེས་ཐ་སྙད་ཏུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་
 བྱས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་ཐབས་སྤྱུ་གནས་པར་འདོད་པའི་སྤྱུ་
 ཉེགས་ཅན་ནམས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དེ་མི་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཏུས་གོ་བརྗོད་པའི་ཚེ་གི་བརྗོད་ཁོ་ན་བརྗོད་པས་ཚོག་གམ་ཞེ་ན། མི་ཚོག་ཉེ།
 ཉེན་མཆོན་གྱི་ཆ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་ཉེར་གཉིས་དང་། དགུན་ཏུས་ལ་སོགས་
 པའི་ཏུས་ཚོད་ལྷ་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཉེན་མཆོན་གྱི་ཆ་
 སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་དང་། ཏུས་ཚོད་ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། ཏུས་ཚོགས་དེ་ལ་
 ལྷ་ཡོད་དེ། གོང་ཏུ་བཤད་པའི་དགུན་ཏུས་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པོ་དེ་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དགུན་ཟླ་ར་བ་འཁྱིང་ཐ་གསུམ། དམིད་ཟླ་ར་
བ་དང་བཞི་དགུན་རུས་དང་། དམིད་ཟླ་འཁྱིང་པོ་ནས་དབྱར་ཟླ་འཁྱིང་པོ་འི་
བར་བཞི་དམིད་རུས་དང་། དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་དབྱར་རུས་དང་། རྩོན་ཟླ་ར་
བའི་མར་རོའི་ཆོས་གཅིག་དབྱར་ཐུང་ཏུ་དང་། དེའི་ལྷག་མ་རྩོན་ཟླ་གསུམ་
ལ་ཞག་གཅིག་གིས་མ་ཆོག་པ་དེ་དབྱར་རིང་པོའི་རུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ། དེ་དག་ནི་ལྷོ། དགུན་གྱི་རུས་དང་། དམིད་གྱི་རུས་དང་།
དབྱར་གྱི་རུས་དང་། དབྱར་ཐུང་ཏུའི་རུས་དང་། དབྱར་རིང་པོའི་རུས་སོ། །
དང་(༥༥) པོ་གཉིས་ནི་ཟླ་བ་བཞི་བཞིའོ། །འོག་མ་ནི་ཟླ་བ་གཅིག་གོ། དེའི་
འོག་མ་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གོ། མ་མ་ནི་དེས་ཟླ་བ་གསུམ་རུ་མ་ཆོག་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡༩ རུས་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྱེ་བྱ་བ་བཤད་པ།

༥ འདི་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རུས་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། སྦྱིར་
གསུང་རབ་ལས་རུས་ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུངས་ཚུལ། དེ་དག་ལས་ལོ་འགོ་
གང་ནས་འདྲིན་པའི་མཁས་པའི་ལུགས་བསྟར་བ། རང་ལུགས་ཀྱི་རུས་ཆོགས་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་སྦྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིར་གསུང་རབ་ལས་
རུས་ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་ཏུ་གསུངས་ཏེ། ཟླ་འདྲིལ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་རུས་
ཆོགས་ལ་གསུམ་རུ་གསུངས། དབྱར་གཞིའི་སྐབས་སུ་བཞིར་བཤད། རུས་
གོའི་སྐབས་འདིར་ལྷར་བཤད། གསེ་སྤྱོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རུས་ཆོགས་ལ་དྲག་ཏུ་
བཤད་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྷ་བྱེ་རུས་ཆོགས་ལ་དགུན་དམིད་
དབྱར་གསུམ་རུ་བྱས་ནས། རེ་རེ་ལ་ཟླ་བ་བཞི་བཞིར་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རུས་ཆོགས་སུ་སྦྱར་བ་ལ་ནི་ཉིས་འཁྱར་རུའོ། །ལྷག་
དར་ཁྱོད་ལས་བྱས་པ་དག་ལ་ནི་འེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་

རུས་ཚེགས་གསུམ་རུ་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བཟང་ཡང་
 རུང་རན་ཡང་རུང་གཞན་གྱིས་ཟླ་བ་བཞིར་ཁོངས་སུ་དཔེ་གས་དེ་དཔན་...
 པ་ཟུག་དར་ཁྲིད་གྱི་གས་སུ་གཏོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱར་
 གཞི་ལ་སོགས་པར་རུས་ཚེགས་ལ་བཞིར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་དཔུན་
 དབྱིད་དབྱར་སྟོན་རྣམས་ལ་ར་བ་འབྲིང་པོ་ཐ་ཆུང་གསུམ་གསུམ་རུ་བྱེ་ནས་...
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྲུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་
 བས། དབྱར་ཟླ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སྐབས་འདིར་རུས་ཚེགས་ལ་བཞིར་
 གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟངས་དང་མཐུན་པར་བྱ་
 བ་དང་། ར་བ་འབྲིང་པོ་ཐ་ཆུང་གི་ཐ་སྟངས་གསུངས་པ་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རུས་གོའི་སྐབས་སུ་རུས་ཚེགས་ལ་ལྷར་གསུངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། དཔུན་གྱི་རུས། དབྱིད་གྱི་རུས། དབྱར་ཙམ་གྱི་རུས། དབྱར་ཐུང་ཐུང་གི་རུས།
 དབྱར་རིང་པོའི་རུས་རྣམས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ནི་ལྟའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། (༥༦) མི་བ་
 དང་འདྲ་བའི་དབྱར་ཐུང་ཐུང་གི་རུས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབྱར་ཐུང་ཐུང་གི་རྟེན་ཞག་གཅིག་པོ་
 དེར་དབྱར་བྱི་མ་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱི། དེ་པན་ཆད་ལ་ལོ་དེའི་ནང་རུ་དབྱར་
 ཁས་ལེན་མི་ཆགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱར་ཐུང་ཐུ་
 ལ་མི་བ་དང་འདྲ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མི་ལུས་ལ་རྣམ་ཤེས་
 སྲུང་འཇུག་ཏུ་མེད་པ་བཞིན་རུ། རུས་དེར་དབྱར་ཁས་མ་སྲུངས་ན་ལོ་དེའི་
 དབྱར་ཁས་སྲུང་རུ་མེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱར་ཐུང་ཐུ་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དབྱར་རུས་གང་ཞིག །རུས་ཐུང་ཐུར་
 གནས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གས་རྒྱུང་གི་གཞིའི་
 སྐབས་སུ་རུས་ཚེགས་ལ་ཐུག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔུན། དཔུན་སྒྲུང།

དཔྱད། སོག་ །དབྱར། རྩོན་ཏི་རྒྱག་རྒྱ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩལ་ཆོག་ས་
ནམས་ཀྱི་ཁྱ་བ་ཕྱིད་ལྷན་པ་ཉིད་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྩལ་
ཆོག་ས་ལ་རྒྱག་རྒྱ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གསེ་རྩྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་
རྩལ་ངོས་ཟིན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། རྩལ་ཆོག་ས་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་ལོ་འགོ་གང་ནས་
འཛིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་མདོ་རྒྱུད་བརྟན་བཅོས་ནམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་
དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷགས་སོགས་རྩལ་ཡོད་དེ། གསེར་འོད་དམ་པ་ནས་
དབྱར་གྱི་རྩལ་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པར་བཤད། རྩལ་འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་སོགས་
ནས་ནས་པ་ཁྱ་བ་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པར་བཤད། འདུལ་མཛོད་སོགས་ནས་
དགུན་གྱི་རྩལ་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པར་བཤད། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷགས་ལ་
ཡང་འོད་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་འབྲངས་ནམས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁྱ་བ་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་
པ་དང་། རྩོར་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་འབྲངས་ནམས་ཀྱིས་མཆུ་ཁྱ་བ་ནས་ལོ་འགོ་
འཛིན་པར་བཤད། འོ་ན། འདུལ་མཛོད་སོགས་ནས་དགུན་གྱི་རྩལ་ནས་ལོ་
འགོ་འཛིན་ཚུལ་རི་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་
འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་པ་ནམས་ཀྱི་རྩལ་གྱི་ཐོག་མ་ནི་དགུན་དག་ཡིན་ཏེ།
ཁྱ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་མར་གྱི་ངོ་སྤྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་དེ་
དག་ནི་ལྟའོ། །དགུན་གྱི་རྩལ་དང་ཞེས་རྩལ་གོ་བརྗོད་པའི་ཆེ་ཐོག་མར་དགུན་
(༥༥ན) རྩལ་བརྗོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དགུན་ཁྱ་བ་དེ་ལ་ཡང་དགུན་
བཞི་པ་གསུམ་པ་གཉིས་པ་སོགས་རྩལ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གང་ནས་ལོ་འགོ་
འཛིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཁས་པ་ནམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་
བྱུང་ཏེ། རྩོར་ཁྱ་བ་རྒྱུད་པའི་ཆོས་བཅུ་རྩལ་ནས་དགུན་ཁྱ་བ་པ་ཤར་བར་བྱས་
ནས། དེ་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་ཚུལ་གཅིག་དང་། རྩོར་ཁྱ་བ་པའི་ཆོས་བཅུ་
རྩལ་ནས་དང་། བཅུ་པའི་ཆོས་བཅུ་རྩལ་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པའི་ཚུལ་གཅིག་

དང་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་འཐད་པའི་སྟོགས་
 ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྟོན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་མང་པོ་དང་། སྟོན་གྱི་མཁས་པ་
 ཁ་ཅིག །ལྷགས་དང་པོ་འཐད་པའི་སྟོགས་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། དབྱར་གྱི་ཟླ་
 པ་གཉིས་པ་ཡི། ག་མའི་ཆོས་དགུ་ནས་མཛན་རིང་། །དགུན་ནམས་ཀྱི་ནི་བཞི་
 པ་ལ། སྤང་རྒྱར་འཁྱར་རོ་ཉིན་མོ་ཞོག །ཅིས་དགུན་ཟླ་བཞི་པ་ལ་དགུན་ཉི་
 ཞོག་པ་དང་། དབྱར་ཟླ་གཉིས་པ་ལ་དབྱར་ཉི་ཞོག་པར་བཤད་པ་དང་། ད་
 ལྟ་རྟོག་ཟླ་བར་གཉིས་པའི་ཡར་རོ་ལ་དགུན་ཉི་དང་། རྒྱག་པའི་མར་རོ་ལ་
 དབྱར་ཉི་ཞོག་པ་གཉིས་མིན་ཏུ་འགྲིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 དེ་ལྟར་རྟོག་ཟླ་བཞི་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ནས་དབྱར་ཟླ་མ་ཁས་ལེན་དགོས་.....
 པས། དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་འཆོལ་སྐས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་རྩ་མ་འབྱུང་
 པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཁྱེད་ལྟར་ན་རྟོག་ཟླ་དགུ་པའི་གསེ་རྒྱུད་བརྒྱ་བཞི་
 པ་དེ་མོ་གཅིག་གི་གསེ་རྒྱུད་བརྒྱ་བཞི་པའི་སོག་མ་ཡིན་པའི་པར་ཁས་ལེན་.....
 དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན། དག་ཚུལ་གྱི་ལོ་དྲི་བ་ལས། རྒྱལ་དང་དཔོ་དང་ས་ག་
 དང་། རྒྱ་སྟོང་སྐམས་སྐྱད་སྟོན་དུག་བཅས། །འདི་ནམས་ཀྱི་ནི་ནག་པོའི་
 སྟོགས། ཟླ་ཕྱེད་གསེ་རྒྱུད་བརྒྱ་བཞི་པའོ། ཞེས་རྒྱལ་ཟླ་བ་ནས་ལོ་གཅིག་གི་
 གསེ་རྒྱུད་བརྒྱ་བཞི་པའི་སོག་མ་རོས་བརྒྱད་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 འབྲུལ་པ་རྒྱལ་སྐས་མ་ལས། དགུན་སྟོང་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་དང་། དགུན་སྟོང་གྱི་
 ཟླ་བ་གཉིས་དགུན་རྩ་སྟ་གཅིག་པར་བཞག་ཕྱེ། གྲང་བར་འདྲ་བའི་ཕྱིར།
 ཞེས་འཆད་པས། རྟོག་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ནས་དགུ་པའི་བཙུ་ལྷའི་
 པར་དེ་ཆོ་བའི་རྩ་སྟ་མཛོན་སྟམ་གྱིས་གྲུབ་(༥༥)པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མཛོད་
 ཀྱི་ལྷན་དེའི་དོན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་འབྲུལ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་
 པ་གཉིས་ཡོད་དེ། འབྲུལ་པ་རྒྱལ་པོའི་སྐས་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། སྟོགས་
 གྲང་གི་འབྲུལ་པ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོའི་སྐས་ལས།

དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་མའི་ཆེས་དགུ་ནས་མཆོན་རིང་། །ཞེས་བྱ་བ་
 བྱི་དབྱར་ཟླ་འཁྲིང་པོའི་ཉ་ནས་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཉའི་བར་བཞི་ཡིན་ལ། ཟླ་
 བ་ཐ་མས་ཅད་ཀྱང་མར་གྱི་རྩ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྟོན་ཟླ་ར་བ་མར་གྱི་རྩའི་
 ཆེས་དགུ་ནས་མཆོན་མོ་རིང་བར་འགྱུར་རོ། །དགུན་ལྗམས་གྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །
 སྤང་བྱར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགུན་གྱི་ཟླ་བ་ནི་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཉ་ནས་
 དཔྱད་ཟླ་ར་བའི་ཉའི་བར་བཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དཔྱད་ཟླ་ར་བ་ཡར་གྱི་རྩའི་
 ཆེས་དགུ་ནས་མཆོན་མོ་སྤང་བྱར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འགྲེལ་པ་འདི་
 ལྟར་ན་དགུན་ཟླ་བཞི་པ་སྟེ་དཔྱད་ཟླ་ར་བར་དགུན་ཉི་ཤྩག་པ་དང་། དབྱར་
 ཟླ་གཉིས་པ་སྟེ་སྟོན་ཟླ་ར་བར་དབྱར་ཉི་ཤྩག་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་སྟོགས་སྤང་གི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི་སྟོགས་སྤང་གི་...
 འགྲེལ་པ་ལས་ཉི་མ་འཁོ་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་འདི་ན་ཉིན་མོ་དང་མཆོན་མོ་ནི་...
 རིང་སྤང་བྱ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་མའི་
 ཆེས་དགུ་ནས་མཆོན་རིང་། །དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཡར་གྱི་རྩའི་ཆེས་དགུ་ནས་
 མཆོན་མོ་རིང་རོ། །དགུན་ལྗམས་གྱི་ནི་བཞི་པ་ལ་སྤང་བྱར་འགྱུར་རོ། །དགུན་
 ཟླ་ཐ་ཆུང་སྟོགས་གཉིས་པའི་ཆེས་དགུ་ནས་སོ། །ཉིན་མོ་ཤྩག་གོ། །ཁང་གི་ཆོ་
 ཉིན་མོ་རིང་བ་དེའི་ཆོ་མཆོན་མོ་སྤང་བྱར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་
 གི་ཡར་རོ་ལ་དབྱར་ཉི་ཤྩག་པ་དང་། དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཡར་རོ་ལ་དགུན་ཉི་
 ཤྩག་པར་བཤད། དེ་དང་མཐུན་པར་འདུན་བཟང་གི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་
 ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་མའི་ཆེས་དགུ་ནས་མཆོན་
 རིང་། །དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཡར་གྱི་རྩའི་ཆེས་དགུ་ནས་
 མཆོན་མོ་རིང་རོ། །དགུན་ལྗམས་གྱི་བཞི་པ་ལ་སྤང་བྱར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་
 ཏུ་དགུན་ཟླ་བཞི་པའི་ཡར་གྱི་རྩའི་ཆེས་དགུ་ནས་སྤང་བྱར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 བྱ་བ་ནི། དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཆེས་དགུ་ནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བ་

ན་འབྲུལ་པ་དེ་གཉིས་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་ཞེན། (པ་ན)འདི་ལ་རྗེ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་མཁས་པ་གཞོན་ཅུ་ཚྭ་ལྟ་གྱི་
 དིས་ལན་དུ་རྒྱལ་པོ་སྤྲས་ཀྱི་ལྷགས་དེ་འཐད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་
 དིས་ལན་དུ། དབྱར་ཟླ་གཉིས་པའི་ཐ་མའི་ཆོས་དགྲ་དང་། རེ་བཞིན་དགྲ་
 ཟླ་བཞི་པའི་ཆོས་དགྲ་ལ། རྟུར་དགྲ་ཉི་མ་ལྟོག་པར་གསུངས་པའི་དོན། རྟོན་
 དཔྱིད་ར་བའི་དཀར་ཆོས་དགྲ་ལ་ཡིན། ཟླ་བ་དེ་ཉིད་ཉི་མ་གང་ལོག་
 པའི། ཟླ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་མང་པོས་འདོད། རོན་ཀྱང་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་
 པ་ཁྱམས་དང་ཁྲའི། ཟླ་བ་ཡིན་པར་རྒྱ་དཔེར་སྤང་ངོ་ཞེས། བདག་གི་ཟླ་མ་
 ན་མ་མཁའ་བཟང་པོ་བཞེད། རེ་ལྟ་ན་ནི་དབྱར་འཕྱིར་ཉི་ཡི་དུས། རྩ་སྟོད་ཟླ་
 བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་འགྱུར། རྩལ་དེ་མདོ་ཅའི་རྒྱ་དཔེ་ལས་ཀྱང་གསུངས། རྟུར་
 གདགས་གཞག་མདོ་དང་ཉི་མའི་སྟོང་པོ་དང་། མེ་ཏོག་བྲིང་རྒྱད་མདོ་ཅ་ལོ་
 དེ་བ། འབྲུལ་ཆེན་སྟགས་ལས་གསུངས་པའི་དུས་ཆོགས་ཀྱི། རྩམ་གཞག་རྒྱས་
 པར་གཞན་དུ་ཟླ་བར་འདོད། རེ་སྤྱིར་འདིར་ནི་ས་བོན་ཙམ་ཞིག་བསྟན། རེ་
 འདི་དང་དིང་སང་ཉི་མའི་ལྟོག་དུས་གཉིས། ཆོས་ཆེར་མི་མཐུན་ལྱུར་པ་
 མཐོང་ནས་ནི། རྩམས་ཏེ་སྟན་འབྱིན་བྱེད་རྣམས་མི་རིགས་སོ། ཞེས་གསུངས།
 ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་རྟོན་ཟླ་ར་བ་དང་། དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་ལ་དབྱར་དགྲ་གྱི་ཉི་
 མ་མི་ལྟོག་ཀྱང་། འབྲུལ་པ་རྒྱལ་སྤྲས་མར་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ཉི་ཟླ་སྐར་
 གསུམ་གྱི་འགྲོས་བརྩམས་མ་ཐག་པའི་ཤོལ་མ་ལྷགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 ཡིན་ནམ་སྟེ་མོ། རྩ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡང་དེ་ལྟར་བཞེད་དེ། ཤེས་
 བྱེད་ཀྱི་ལྷང་ནི། མཛོད་འབྲུལ་ལས། མདོ་ཉི་མའི་སྟོང་པོར། ཟླ་རངས་ཆོས་
 བཅོ་ལྷ་ལ་དགོ། འདིར་ནི་དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་ཡི། རང་བཞིན་ཡང་ནི་བཛོད་པར་
 བྱ། བྱང་སྟགས་སུ་ནི་ཁ་བལྟས་ནས། ཉི་མ་ཡོངས་སུ་འཁོར་བར་བྱེད། ཅེས་
 དང་། བདག་གིས་རྟོན་ཟླ་ར་བ་བཛོད། རྩེ་སྟགས་ཉི་མའི་འཁོར་ལོ་ལྟོག།

ཅེས་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས། རང་ལྷགས་(ཡ་བ)ནི། ཏུས་འཁོར་རྟེན་
 ཆེན་ལས། རྒྱལ་སྐྱེད་དང་འདུན་བཟང་གི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཙམ་
 བའི་དགོངས་པར་གསུངས་ཏེ། དབྱར་ཁྲ་ཐ་ཆུང་གི་མར་རོ་སྟོན་འགྲོའི་ཆོ་
 རྟོན་ཁྲ་ཏུག་པའི་ཆོས་བཅུ་ཏུག་ནས་རྟོན་ཁྲ་བདུན་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་བར་
 དང་། དགུན་ཁྲ་ཐ་ཆུང་ནི་རྟོན་ཁྲ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་བཅུ་ཏུག་ནས་རྟོན་
 ཁྲ་དང་པོའི་བཙོ་ལྔའི་བར་ཡིན་པས། དགུན་ཁྲ་ཐ་ཆུང་གི་ཡར་ངོའི་ཆོས་
 བཅུད་ལ་དགུན་ཉི་ལྔ་པ་དང་། དབྱར་ཁྲ་ཐ་ཆུང་གི་ཡར་ངོའི་ཆོས་བཅུད་
 ལ་དབྱར་ཉི་ལྔ་པ་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཆོས་དགུ་ནས་ཉིན་མཚན་རིང་ལྷུང་ཏུ་
 འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྔ་པའི་ཕྱི་མཐའ་བཟུང་བ་
 ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྔ་པའི་དེས་བཟུང་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱལ་སྐྱེད་
 གི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཙམ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྫོབ་དཔོན་
 དབྱིག་གཉེན་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་རྫོབ་དཔོན་རྒྱལ་སྐྱེད་ལས་ཆོད་
 མར་གྱུར་པའི་རྗེས་འདྲུག་གཞན་མ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་ཁོ་ན་རེ། དབྱར་ཁྲ་གཉིས་
 པ་ལ་དབྱར་ཉི་ལྔ་པ་དང་། དགུན་ཁྲ་བཞི་པ་ལ་དགུན་ཉི་ལྔ་པར་བཤད་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབྱར་ཁྲ་ཐ་ཆུང་གི་ཡར་གྱི་ངོའི་ཆོས་བཅུད་ལ་དབྱར་
 ཉི་ལྔ་པ་དང་། དགུན་ཁྲ་ཐ་ཆུང་གི་ཡར་གྱི་ངོའི་ཆོས་བཅུད་ལ་དགུན་ཉི་
 ལྔ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྫོན་མེད་དེ། དབྱར་ཉི་ལྔ་པ་ནས་དབྱར་ཁྲ་བ་གཉིས་
 པ་སྟོན་ཁྲ་ར་བ་འཆར་གྱི་བར་ལ་ཞག་བདུན་ཙམ་ལས་མེད་ཅིང་། དགུན་ཉི་
 ལྔ་པ་ནས་དགུན་ཁྲ་བཞི་པ་དབྱིད་ཁྲ་ར་བ་འཆར་གྱི་བར་ལ་ཡང་ཞག་བདུན་
 ཙམ་ལས་མེད་པས་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྔ་པའི་ཏུས་དེ་ནིད་མེས་པ་
 བཞིན་དབྱར་ཁྲ་གཉིས་པ་སྟོན་ཁྲ་ར་བ་དང་། དགུན་ཁྲ་བཞི་པ་དབྱིད་ཁྲ་ར་
 བ་ལ་ཉི་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཏུས་འཁོར་རྟེན་
 ཆེན་ལས་གསུངས། ཡང་ན་ཡར་རོ་སྟོན་འགྲོའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་དགུན་ཁྲ་

བཞི་པའི་ཡར་རོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རོན་འདི་
 བློ་བཟང་དཔོན་དབྱེས་གཞིན་གྱིས་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས།
 (༥༠ན) དབྱར་གྱི་ཁྲ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་མའི་ཆོས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་རིང་། །
 དབྱར་རྣམས་གྱི་ཁྲ་བ་གཉིས་པ་ཡར་གྱི་རིའི་ཆོས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་རིང་རོ་།
 དགུན་རྣམས་གྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །ཐུང་རུར་འཁྱར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགུན་
 རྣམས་གྱི་ཁྲ་བ་བཞི་པའི་ཐ་མའི་ཆོས་དགུ་ནས་ཐུང་རུར་འཁྱར་རོ་ཞེས་བྲ་བ་
 ཟུར་ཏེ། དགུན་ཁྲ་ཐ་ཆུང་ཡར་གྱི་རིའི་ཆོས་དགུ་ནས་སོ། །ཞེས་སློབ་དཔོན་
 གྱིས་འདི་ལྟ་བུའི་འཆད་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་བཞིན་དུ་རོན་ལ་ཁས་མི་……
 ལེན་པར། བཤད་པ་ལྟར་སྒྲུབ་མང་དུ་བྱེད་པ་ནི་སློབ་པ་ཆུང་བའི་རྒྱུན་ནོ། །
 དེར་མ་ཟད་གདགས་གཞིས་གཉིས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། དེ་གཉིས་
 ཀ་ལས། དགུན་ཁྲ་ཐ་ཆུང་གི་ཡར་གྱི་རིའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་མཚན་མོ་ནི་ཡུད་
 ཅམ་བཅོ་བརྒྱད། ཉིན་མོ་ནི་ཡུད་ཅམ་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཆོས་དགུ་པན་ཆད་
 བས་མཚན་མོ་ནི་འགྲིབ། ཉིན་མོ་ནི་སྒྲིལ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། མཛོད་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་སློབ་དཔོན་སྨྱུགས་སྒྲུབ་གིས་བཀལ་བ་ལྟར་
 དུ་འབྲུལ་བའི་རྒྱུ་ཆེད་ལས་གསུངས་ཏེ། སྨྱོན་ཁྲ་ཐ་ཆུང་ལ་སྨྱོན་ཉིན་མཚན་
 མཉམ་པར་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་དགུན་ཐ་ལ། མཚན་ནི་ཁྲ་བ་རབ་རྫོགས་བྱེད།
 མཚན་མོ་བཅོ་བརྒྱད་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དགུན་ཉི་ཤོག་ཚུལ་བཤད་ལ། དེས་
 དབྱར་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་དང་། དབྱར་ཉི་ཤོག་དུས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་དགུན་ཁྲ་ཐ་ཆུང་གི་ནང་དུ་དགུན་ཉི་ཤོག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འདི་
 རྗེས་འབྲངས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དབྱར་གྱི་ཁྲ་བ་གཉིས་པ་ཡི། ཞེས་སྨྱུགས་གྱི་
 གཞུང་འདིས་སྨྱོན་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དབྱར་དགུན་
 གྱི་ཉི་མ་ཤོག་དུས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རོན་ནི་དབྱར་ཁྲ་གཉིས་
 པ་ཁྲམས་སྒྲུབ་ཁྲ་བའི་མར་རོ་སྨྱོན་དུ་སྤང་ནས། ཐ་མ་ཡར་རོའི་ཆོས་བརྒྱད་

པ་སྟོན་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་འབྱུང་། དེའི་ཆོས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་རིང་རྒྱ་
 འབྱུར་ཁིང་། ཉིན་མོ་དེ་ལས་སྟོན་སྟེ་ཐུང་རྒྱ་འབྱུར། །དགུན་ཟླ་བཞི་པ་དང་ཟླ་
 བའི་མར་རོ་སྟོན་རྒྱ་སྟང་ནས། ཡར་རོའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་(༥༠བ) དཔྱིད་ཉིན་
 མཚན་མཉམ་པ་འབྱུང་། དེའི་ཆོས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་ཐུང་རྒྱ་འབྱུར། ཉིན་མོ་
 དེ་ལས་སྟོན་པས་རིང་རྒྱ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་
 བས་ཟླ་བ་གསུམ་དང་། ཞག་གསུམ་ཚུན་ལ་དགུན་ཉི་ལྟོག་། དཔྱིད་ཉིན་མཚན་
 མཉམ་པ་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་ཚུན་ལ་དབྱར་ཉི་ལྟོག་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དབྱར་ཉི་ལྟོག་ནས་ཟླ་བ་དུག་དང་། ཞག་ཕྱིད་དུག་ཚུན་ལ་དགུན་ཉི་ལྟོག་།
 དགུན་ཉི་ལྟོག་ནས་ཟླ་བ་དུག་དང་། ཞག་ཕྱིད་དུག་ནས་དབྱར་ཉི་ལྟོག་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ནི་རྒྱ་སྐད་སྟོང་འབྱུར་ཡང་། ཉི་མ་བརྒྱད་གསུམ་ཅེ་ལ་སྟོན་། སྟོན་
 གྱི་སྟེས་རྒྱ་དམ་པའི་བར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལ་
 དཀོངས་སོ། །ཞེས་བྲེལ། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཛོད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དང་ཡང་
 འགལ། རིན་ཆེན་ཕྱིར་བ་དང་ཡང་འགལ། སྟོགས་སྤང་གི་འགྲེལ་བ་དང་ཡང་
 འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་བར་པ་གྲུབ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྱིར་བ་ལས། ཉི་མ་སྟོན་
 ལྷགས་སྤར་ལྷར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱད་པར་རྒྱ་དཔྱིད་ཉིན་མཚན་
 མཉམ་པ་དང་སྟོན་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་གཉིས། དཔྱིད་ཐ་དང་སྟོན་ཐའི་
 ཡར་ཆོས་བརྒྱད་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྷགས་གཉིས་པ་ལ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །
 རྟོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་རིགས་ཏེ། རྟོན་འབྲེལ་གྱི་
 མདོ་ལས། ཉི་ཆོས་དབྱུག་པ་གང་ཡིན་པ། སྟོན་ཟླ་ཐ་རྒྱུད་དེ་ཡིན་ཏེ། མར་རོ་
 བས་ནི་ལོ་འགོ་འཛིན། །ཞེས་དང་། འཛོངས་སྟུན་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་སྟོན་པའི་ལེན་
 ལས་ཀྱང་། དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཆོས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་རྒྱ་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་
 རྒྱས་ཆེན་གསུངས་པ་དང་། ད་ལྟ་རྟོར་ཟླ་དང་ཐའི་ཡར་རོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་
 བཅོ་ལྔའི་བར་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱས་ཆེན་རྒྱ་བྱེད་པ་གཉིས་ཤིན་རྒྱ་འགྲིག་པའི་

ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རྟོར་ཟླ་དགུ་པའི་མར་ངོའི་གསོ་
 སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་དེ་དགུན་སྟོང་གི་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པར་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་
 ལྟར་ན། མདོ་ཙ་པར། རུས་ཆོགས་ནམས་གི་ཟླ་བ་བྱེད་ལུས་པ་ཉིད་ལོ། །
 ཞེས་དང་། མཛོད་འབྲེལ་ལས། (༡༡ན) དགུན་དང་དབྱིད་དང་དབྱར་ནམས་
 གི། ཟླ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཤིང་། ཟླ་བ་བྱེད་ནི་ལུས་པ་ན། མཁས་
 པས་ཞག་མི་བྱུབ་པ་དོར། ཞེས་དགུན་སྟོང་གི་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པའི་རུས་
 སུ་དགུན་སྟོང་གི་ཟླ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཤིང་། ཟླ་བ་བྱེད་སྐད་རུ་ལུས་
 པར་བཤད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་དང་མི་
 འགལ་རྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་དག་པ་ནམས་ལས་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་ཞེས་རྗེ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གཞན་
 ཡང་། རྟོར་ཟླ་དང་སྔོ་ཡར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་བཙུམས་པར་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་
 གི་རུས་ཆེན་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འཛངས་སྒྲན་རྒྱ་ནག་གི་འགྱུར་དག་པ་
 ལས། དབྱིད་ཟླ་ར་བ་སྐར་མ་དཔོས་ཉ་པའི་ཆོས་གཅིག་ནས་བཙུམས་པར་
 རུའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ད་ལྟ་རྟོར་ཟླ་དང་སྔོ་ཡར་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་
 རུས་ཆེན་བྱེད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེན། དེ་ནི་རྒྱ་གར་རུ་ཆོས་རྒྱལ་རྒྱ་མ་པ་ལ་ཞེས་བྱ་
 པས་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་རུས་ཆེན་རྟོར་ཟླ་གཉིས་པར་བྱེད་པ་དེ། རྟོར་ཟླ་དང་སྔོ་ལ་
 བསུས་ནས་བྱས་པས་དེའི་ལོ་ལྷལ་དེར་ནད་མེད་པ་དང་། ལོ་ལེགས་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཆེ་བ་སོགས་དགེ་བའི་ལྟས་ཁྱད་པར་ཅན་
 མང་རུ་བྱུང་བས། དེ་བྱིན་ཆད་ཆོས་རྒྱལ་ནམས་གིས་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་མཛོད་པ་
 རྟོར་ཟླ་དང་སྔོ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན། ཞེས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་རྟོ་བའི་གསུང་
 སྒྲོས་ལས་བྱུང་ངོ་། གཞན་ཡང་། ལོ་འགོ་འཛིན་པའི་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་
 ལྟར་ན་རྒྱ་སྟོང་ཟླ་བའི་ཆོས་གཅིག་ནས་དབྱར་སྐད་མ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་
 ལྟར་ན་འདུལ་བ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། གྲོ་བཞིན་ཟླ་བའི་ཆོས་གཅིག་ནས།

སྒྲུ་མའི་དབྱར་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན། །དེ་བཞིན་ཁྱུ་མམ་སྟོན་ཟླ་བ་ཡི། །ཆོས་གཅིག་
 བས་ནི་ཕྱི་མར་གྲགས། །ཞེས་གོ་བཞིན་ཟླ་བའི་ཆོས་གཅིག་ནས་དབྱར་མ་
 ཁས་ལེན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་རང་ལུགས་རྣམས་ཆོག་གི་
 རྣམས་(༡༧) གཞག་འབད་པར་སྐྱབ་པ་ལ། ལོ་དང་རྣམས་ཆོག་གསུམ་གྱི་ཆོག་
 མ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་ཉིད་ལྷང་རིགས་གིས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ། ཞར་ལ་གསོ་སྦྱར་
 བཅུ་བཞི་པ་དང་ཟླ་ཤོལ་འབྱུང་ཚུལ། རྣམས་ཆེན་སོགས་གི་རྣམས་གཞག་དེ་དག་
 ལ་ལྷང་རིགས་གིས་མཐའ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ལ་
 སྐར་མ་ལྟ་མཆོམས། གནམ་གང་ལ་གདུབ་བྱ། ཉ་ལ་མྱིན་བྱུག་ཡོད་པའི་ཟླ་
 བ་དེ་ཡར་ངོ་སྟོན་འགྲོའི་དབང་རྒྱ་བུས་པའི་སྟོན་ཟླ་བ་རྒྱུད་ཡིན་པར་མདོ་ཕྱེ་
 མིག་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་བཤད་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ཟླ་བ་དེའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་མཆོན་
 མའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ལ་རྫོགས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་འབྱུང་གྱི། ལོ་སྒྲུ་མ་
 རྫོགས་པ། རྟོན་གྱི་རྣམས་རྫོགས་པ། མྱིན་བྱུག་གི་ཟླ་བ་རྫོགས་པ་རྣམས་འབྱུང་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉི་མའི་སྟེར་པོ་ལས། བདག་གིས་རྒྱ་སྐར་མྱིན་བྱུག་བརྟེན། །ཟླ་
 བ་ཉ་ཆེ་ཟླ་རངས་འབྱུར། །སྟོན་ཟླ་བ་རྒྱུད་ཞེས་བྱ་བ། །འདི་ནི་རབ་རྒྱ་བརྟེན་
 པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེའི་རྣམས་ལ་འཛིན་པ་རྣམས་པ་གསུམ་འབྱུང་གྱི།
 རྟོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཆོས་བཅུ་བྱུག་གི་རྒྱ་རངས་ཤར་པ་དང་རྣམས་མ་ཉམ་བྱ། ལོ་
 ཕྱི་མའི་འགོ་འཛིན། དཔུན་ཟླ་རབ་པའི་འགོ་འཛིན། མགོ་ཟླ་བའི་འགོ་འཛིན་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཆོས་བཅུ་བྱུག་ནས་ལོ་འགོ་དང་དཔུན་ཟླ་
 རབ་པ་ཤར་པར་འཛིན་གྱི། དེ་ལྟར་གསོ་སྦྱར་བཅུ་བཞི་པའི་རྣམས་ལ་བཞེན་ནས་
 གྱུང་འགྲུབ། དབྱར་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྐ་བརྒྱུད་གདོང་བའི་རྣམས་ལ་བཞེན་
 བས་གྱུང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་གྱི། དགོ་ཚུལ་གྱི་ལོ་བྱི་བ་ལས། རྒྱལ་
 དང་དཔོ་དང་ས་ག་དང་། །ཞེས་རྒྱལ་ཟླ་བའི་གསོ་སྦྱར་བཅུ་བཞི་པ་དེ་ལོ་
 གཅིག་གི་གསོ་སྦྱར་བཅུ་བཞི་པའི་ཆོག་མར་བཤད་ཅིང་། བརྟེན་ལས། དཔུན་

དང་དབྱིད་དང་དབྱར་རྣམས་ཀྱི། ཁྲིས་པ་ནས། མཁས་པས་ཞག་མི་བྱུང་པ་
 རོར། ཁྲིས་དགུན་སྟོང་གི་གསེས་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པའི་རུས་སུ་དགུན་སྟོང་གི་ཟླ་
 པ་བྱེད་དང་གཞིས་འདས་ཤིང་། བྱེད་སྟངས་རུ་ལུས་པ་ཅིག་དགོས་པར་བཤད་
 པ་གང་(༤༢ན) ཞིག །དེ་རྟོག་ཟླ་བཅུ་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་བཅུ་གཅིག་པའི་
 གནམ་གང་གི་བར་ལ་ལེགས་པར་ཆང་བའི་བྱིར། ཅ་རྟགས་གཞིས་པ་བྱུང་སྟེ།
 འདུལ་བ་ཆོག་ལེན་པ་ལས། སྟོ་བཞིན་ཟླ་བའི་ཆོས་གཅིག་ནས། །ཕ་
 མའི་དབྱར་དེ་གཙོ་པོ་ཡིན། ཁྲིས་སྟོ་བཞིན་ཟླ་བའི་ཆོས་གཅིག་ནས་དབྱར་ཕ་
 མ་ཁས་ལེན་པར་བཤད་པ་དང་། འདིར་ཡང་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲང་
 བར་བྱའོ། ཟླ་བ་གསུམ་རུའོ། ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལའོ། །དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོ་ཉའི་
 བྱེད་ཉིན་པར་བྱའོ། །དབྱར་ཟླ་མ་རྒྱུད་ཉ་ཡིའོ། ཁྲིས་གསུངས་པས། རྟོག་
 ཟླ་དྲུག་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་བདུན་པའི་བཙོ་ལའི་བར་དེ་དབྱར་ཟླ་མ་.....
 རྒྱུད་རུ་བྱུང་ལ། དེ་ལྟར་བསྒྲག་སྟེ་བཙོས་པས་རྟོག་ཟླ་བཅུ་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་
 གས་དགུན་ཟླ་ར་བ་ཤར་བར་བྱུང་པའི་བྱིར། ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ།
 དབྱར་ཕ་མ་ཟླ་བ་གསུམ་ཁས་སྒྲངས་པ་ནས་དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཉིན་
 པར་སྟ་བརྒྱུད་འདིར་བ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་རུ། ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལའོ། །སྟོན་ཟླ་
 འབྲིང་པོའིའོ། །ལན་གསུམ་བསྐྱས་པས་སོ། ཁྲིས་དང་། སྟ་བརྒྱུད་དབྱར་བའི་
 རུས་སྟོན་པ་ན། དེའི་རུས་ནི། དབྱར་ཟླ་ར་བའི་ཉ་ཡིའོ། །མྱོད་ལའོ། །ཚུམ་པའི་
 རོན་ཉིད་རུ་ནི་སྤར་ཡང་རོ་། ཁྲིས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་ཟླ་བཅུ་པའི་
 ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་ལོ་འགྲོ་འཛོལ་པར་བྱུང་པའི་བྱིར། ལོ་ན། སྐབས་འདིར་
 མར་རོ་སྟོན་འགྲོ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་དགའ་སྟོགས་ཀྱི་
 ཆོས་གཅིག་ནས་གནམ་གང་གི་བར་ཟླ་བར་བྱེད་པ་ནི། ཡར་རོ་སྟོན་འགྲོ་ཁྲིས་
 བྱ་སྟེ། རིལ་ཆོས་ཁྲིས་པ་དང་རོན་གཅིག །ནག་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་ནས་བཙོ་
 ལའི་བར་ལ་ཟླ་བར་བྱེད་པ་ནི་མར་རོ་སྟོན་འགྲོ་ཁྲིས་བྱ་སྟེ། བྱེད་ཆོས་ཁྲིས་པ་

དང་དོན་གཅིག་ །དེས་ན་སངས་རྒྱུ་པ་རྣམས་མར་རྩོམ་འགྲོ་བྱེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་དང་པོར་འགྲིལ་པ་
 ལྟར་སྤང་ཡང་། ཕྱིས་ལྷ་བ་ཉ་གང་བ་ལྟར་རྒྱུ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས་
 དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་(༡༢༡) བྱིར། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཡང་རྩོམ་འགྲོ་བྱེད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ནི་དང་པོར་རྒྱུ་པ་ལྟར་སྤང་
 ཡང་ཕྱིས་རྒྱད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། འོ་ན། གསུང་རབ་ལས་ཡར་
 རྩོམ་འགྲོ་གསུངས་སམ་མ་གསུངས་ཤེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ །གསུང་རབ་ལས་
 ཡར་རྩོམ་འགྲོ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་རབ་འབྲིང་པོ་ཐ་ཆུང་གི་རྣམ་
 གཞག་གསུངས་པ་དེ་ཡར་རྩོམ་འགྲོ་ཁོ་ནའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་……
 བྱིར་ཏེ། འདུལ་འཛོལ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་གཞི་གསུམ་གྱི་
 ཚོག་ལས། ལྷན་མའི་དབང་གིས་མར་རྩོམ་འགྲོ་དང་། རབ་འབྲིང་པོ་ཐ་
 ཆུང་གི་དབང་གིས་ཡར་རྩོམ་འགྲོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར།
 དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡར་རྩོམ་འགྲོ་ཁོ་ནའི་དབང་ཏུ་བྱས་
 བས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུས་འཁོར་རྒྱུ་ཆེན་ལས། འདུལ་བའི་སྐལ་ས་
 ལུ་རབ་འབྲིང་པོ་ཐ་ཆུང་གི་རྣམ་གཞག་ཡར་རྩོམ་འགྲོ་འོ་དབང་ཏུ་བྱས་པ་
 ཡང་ཡོད་ལ། མར་རྩོམ་འགྲོ་འོ་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་ཀྱི། མཛོད་འགྲེལ་
 གྱི་བཤད་པ་འདི་དག་ནི་མར་རྩོམ་འགྲོ་འོ་དབང་ཏུ་བྱས་ལ། ཞེས་རབ་
 འབྲིང་པོ་ཐ་ཆུང་གི་རྣམ་གཞག་གཞིར་བཅས་ལ། ཡར་རྩོམ་འགྲོ་དང་མར་
 རྩོམ་འགྲོ་གཉིས་ཀའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ།
 མཛོད་ལས། དབྱར་གྱི་ལྷ་བ་གཉིས་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་མར་རྩོམ་འགྲོ་
 དང་། རབ་འབྲིང་པོ་ཐ་ཆུང་གི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ཀའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གསེར་བུ་བཞི་པ་འབྱུང་བའི་ཏུས་ཡོད་དེ།
 དེ་ཡང་ལོ་གཅིག་ལ་གསེར་བུ་བཞི་པ་བྱུག་འབྱུང་སྟེ། མེ་ཏོག་ཕྱིར་བྱེད་

ལས། ཁ་བ་སོས་ཀ་དབྱར་རྣམས་ཀྱི། ཟླ་བ་གཉིས་དང་བཞི་ཡི་ནི། མར་རོ་ལ་
 བྱི་བར་བཞི་པ། གསོ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་བཙུག་ཅན་གྱིས་བྱ། ཁ་ག་དང་བྱི་རྩ་རྒྱུད་
 དང་། དེ་བཞིན་ཁྲམས་མྱད་མྱིན་བྱས་དང་། རྒྱལ་དང་དཔོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད། །
 བྱས་པོ་མར་རོ་བར་བཞིར་བརྒྱད། །(༤༩༣) ཅེས་དང་། དག་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུ་
 བ་ལས། རྒྱལ་དང་དཔོ་དང་ས་ག་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དག་རྒྱུད་གི་ལོ་རྒྱུ་
 བ་ལས། གསོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོད་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞི་ཕྱེ། དཔུན་ཟླ་འབྲིང་པོ་དང་། དབྱེད་
 ཟླ་ར་བ་དང་། ཐ་ཚུང་དང་། དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོ་དང་། རྩོན་ཟླ་ར་བ་དང་། ཐ་
 ཚུང་རྣམས་ཀྱི་མར་རོ་གསོ་རྒྱུད་བྱི་བར་བཞི་པའོ། །ལྷག་མ་བྱི་བཙུག་པའོ། །
 ཞེས་དང་། འདི་ཉིད་ལས། ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་མི་ཆོག་པར་བྱའོ། ཞེས་
 དང་། རྩས་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཐུང་ལུས་པ་ཉིད་པའོ། ཞེས་གསུངས། རྩས་
 ཆོགས་ལ་བྱས་བྱ་ཐུ་བའི་རྩས་ཆོགས་རེ་རེ་ལ་ཟླ་བ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་
 ཟླ་བ་ཐུང་གཉིས་འདས་ཤིང་། ཐུང་སྐད་རྩ་ལུས་པ་ན་གསོ་རྒྱུད་བར་བཞི་པ་
 ཐུང་པར་གསུངས་པའི་ཐུང་། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་དང་བསྐྱུན་ན། ཅོར་
 ཟླ་དང་པོ། གསུམ་པ། ལྷ་པ། བརྟན་པ། དཔུ་པ། བར་གཅིག་པ་རྣམས་ཀྱི་མར་
 རོ་གསོ་རྒྱུད་བྱི་བར་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། གསོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་བཙུག་པ་
 མ་ཡིན་ནམ། བར་བཞི་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཆོས་
 ཞག་གིས་ཉིན་ཞག་གི་དོང་མི་སྤུབ་པའི་དབང་གིས་བར་བཞི་པ་འབྱུང་བའི་
 ཐུང་ཉི། གསོ་རྒྱུད་བར་བཞི་པ་འབྱུང་བའི་རྩས་དེ་ཆོས་ཞག་བཙུག་པ་ཡིན་
 ཀྱང་ཉིན་ཞག་བར་བཞི་པ་ཡིན་པའི་ཐུང་། འོ་ན། ཆོས་ཞག་དང་ཉིན་ཞག་གི་
 རྒྱུད་པར་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཞག་དེ་ལ་ཆོས་ཞག་ཉིན་ཞག་བྱིས་ཞག་གསུམ་ཡོད་
 པའི་ནང་ནས། དང་པོ་ནི། ཟླ་བ་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་ཆ་ལ་སྤུམ་རྩུར་བྱས་པའི་ཆ་
 གཅིག་གོ། གཉིས་པ་ནི། ད་ནང་ནས་ལངས་པ་ནས་སང་ནས་ལངས་ཁའི་བར་
 རོ། གསུམ་པ་ནི། གཞུ་དང་རྩ་ལྷན་བྱས་པ་ཉ། ལྷག་སྐད་འཕྲིག་པ་ཀམ་ཏ། །

མེད་པོ་བྱ་མོ་སྤངས་ཤིག་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིམ་བརྒྱ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཉི་
མ་རི་ཅན་གནས་པའི་ཡུན་ལ་སྤུམ་རྩུང་བྱས་པའི་ཆ་གཅིག་གོ། །དེས་ན་ལེ་རེ་
ལ་ཆོས་ཞག་སྤུམ་བརྒྱ་དོན་གཅིག་ །ཉིན་ཞག་སྤུམ་བརྒྱ་རེ་ལྟ། །བྱིམ་ཞག་སྤུམ་
བརྒྱ་རྩུག་རྩུ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ཟླ་ཤོལ་འདྲར་བའི་ཚུལ་ནི། ཡུང་གི་(༥༩༥) གླེང་གཞིར། དེ་ལྟ་
བས་ན་ལེ་རེ་རེ་ལ་ཤོལ་མ་དྲོར་ལ། ལོ་རྩུག་རྩུག་ནས་ཤོལ་དྲོར་གཅིག་ །རྩུག་ལྟ་
སྤུམ་རྩུ་ཉི་དེ་ལྟ་བུར་ཞག་དང་ཟླ་བ་བྱེད་དང་། ལོ་བསྐྱེས་པས་མཉམ་པར་
འབྱར་ཏེ། ལུ་ཉིགས་ཅན་ནམས་ཀྱིས་སྤྲུགས་བཅའ་ཀྱང་སྤྲུགས་ཆེད་པར་མི་
འབྱར་རོ། །ཞེས་ལེ་རེ་རེ་ལ་ཆོས་ཞག་ལྟ་རེ་ལྟག་པས་ལོ་རྩུག་རེ་ལ་ཟླ་ཤོལ་
འདྲོན་པར་གསུངས། རུས་འཁོར་པ་ནམས་ཟླ་བ་སྤུམ་རྩུ་ཙུ་བྱེད་དང་གསུམ་
གསུམ་ནས་ཤོལ་རེ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། ལེ་རེ་རེ་ལ་ཆོས་ཞག་བརྒྱ་གཅིག་
རེ་ལྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། རྟིག་རྒྱུད་བྱ། ལོ་བྱེད་གསུམ་ནས་ཟླ་ཤོལ་རེ་
འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་ཡུང་གི་གླེང་གཞིའི་རགས་ཚིས་དང་ཞིབ་ཚིས་
ཀྱི་བྱུང་བར་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ །རྟ་བྱ་བྱི་བ་ཡོས་ལ་ཤོལ། །སྟོན་དཔུན་དབྱིད་
དབྱར་འབྲིང་པོ་གཉིས། །སྤུ་མའི་ཤོལ་དེ་སྤུབ་པར་རེས། །ཞེས་ལྟ་སྤུ་མ་ཡི་ཤེས་
འོད་ཀྱིས་བཙུགས་པ་ལྟར་འདྲོད་དོ། །དེ་ལྟར་བཙུགས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་རྒྱལ་
པོ་སོགས་དང་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ན། ཆོས་ཞག་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྱང་། ཤར་
མ་ཤར་མཁན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ཡིན་ཏེ། མེ་ཏོག་ཕྱང་རྒྱུད་ལས། ལོ་དང་ཟླ་
བ་ཟླ་ཤོལ་དག་ །རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཡིས་ཀྱང་ནི་བསྐྱུགས། །བཀའ་བཅན་གྲགས་
ལྟན་བྱས་རབ་ཅན། །དཔུང་ལྟན་དེ་ཡི་རྗེས་འབྱང་བ། །ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་རུས་ཆེན་གྱི་ནམས་གཞག་ནི། རུས་ཆེན་དེ་ལ་རུ་མ་ཡོད་དེ། རྟོན་པ་
ལྟམས་སུ་ཞུགས་པ། སྤྲུ་བལྟམས་པ། མཛོན་པར་བྱང་རྒྱུབ་པ། ཆོས་འཁོར་
བསྐྱར་བ། ཆོ་འཕུལ་ཆེན་པོ། ལྟ་ལས་བབས་པ། ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་རུས་

ཆེན་མཆོག་གི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལང་ལྟམས་སུ་ཞུགས་པ་ནི་མེ་མོ་ཡིས། མེ་མོ་
 ཉ་ཞེས་པ་འང་དཔེ་ཆ་གཞན་ན་འདུག། སྐ་ག་ལྷ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་ལྟམས་
 སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། དགོ་སྤྱོད་དག་ང་དགུན་འདས་
 བས་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་སྐར་མ་ས་གས་ཉ་པ་ལའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །
 མངལ་དུ་ལྷ་བ་བཅུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 ཡུམ་(༥༩) ཀྱི་མངལ་དུ་ལྷ་བ་བཅུ་བཞུགས་ནས་བཅོའ་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་
 བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུར་བཏང་ལ་དགོ་ལྷ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་
 ལ་བལྟམས་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་མཆུ་ལྷ་བ་ལ་སྐྱུ་བལྟམས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟམས་སུ་ཞུགས་
 པའི་རྒྱ་ཉིད་ལྷ་བ་ལ་ལྷ་ཤོལ་བྱང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། འདྲེན་པ་ཁྱོད་ནི་རྒྱལ་ལས་
 འཁྲུངས། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མཆུ་ལྷ་བ་ལ་སྐྱུ་བལྟམས་
 པ་གང་ཞིག མཆུ་ལྷ་བ་ལ་སྐར་མ་རྒྱལ་གྱིས་ཉ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་
 རྒྱུན་མེད་ཟེར། ལྷ་ཤོལ་གྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྐྱུ་
 བལྟམས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅ་དགུ་ཁབ་དུ་བཞུགས། དེ་ནས་ལོ་དྲུག་དཀའ་བ་སྤྱད།
 དུས་འཁོར་པའི་ལྷགས་ལ་ལོ་སྟམ་རུ་ཅ་བདུན་པ་རྒྱ་ལོ་རྟེན་ལོ་ས་གའི་ཉ་ལ་
 མངོན་པར་བྱང་ཆུབ། འདུལ་བའི་ལྷགས་དགུང་ལོ་སྟམ་རུ་ཅ་ལྔ་པ་ས་ག་ལྷ་
 བའི་ཉ་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷང་ལྷ་བ་ལས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ལྷ་བ་གང་ལ་སྐྱ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ལྷས་པས་ཁྱིམ་བདག་
 དཔྱིད་ལྷ་ཐ་རྒྱུད་ལའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བའི་
 དུས་ཆེན་ལ། བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་ཚུལ། བར་པ་
 མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ས་ག་ལྷ་
 བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་མངོན་པར་རྒྱགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། ཞག་བཞི་བཅུ་
 ཅ་དགུ་ན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་བསྐྱར་བ་ན། ཆངས་པ་གཙུག་ཤུང་ཅན་གྱིས་
 གཤེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩེད་ས་སྤྱོད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་སྟལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་

བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རྒྱ་རྟོད་ཟླ་བའི་ཡར་ངོའི་ཆོས་བཞི་ལ། ལ་
 རྒྱ་རྟོད་མིར་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་
 ཉི་མངས་རྒྱས་པའི་ཕྱི་ལོ་ནག་པ་ཟླ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་.....
 སྤངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་དུས་འཁོར་ཙ་རྒྱུད་གསུངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་.....
 བྱ་ཆོད་སྤང་པོའི་རིར་ཤེར་ཕྱིན་མདོ་གསུངས་ཏེ། དུས་འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་
 ལས། ས་ག་ཟླ་བའི་(༥༤) ཉའི་སྐུ་རེངས་ཤར་བ་ན་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
 སངས་རྒྱས་ཏེ། རེག་པ་གསུམ་བསྟན་པར་མཛོད་ནས། ཟླ་བ་བརྒྱ་གཉིས་པ་
 ནག་པའི་ཉ་ལ་སྤྱི་རྩ་བྱ་ཀ་ཏ་ཀར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གསུང་གི་དབང་ལྷུག་གི་.....
 དཀྱིལ་འཁོར། ཞེས་དང་། དུས་འཁོར་ཙ་རྒྱུད་ལས། རྟོན་པས་བྱ་ཆོད་སྤང་
 པོ་བྱ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་བསྟན། །མཆོད་རྟེན་དཔལ་ལྷན་འབྲས་
 སྤངས་སྟ། །དེ་བཞིན་གསང་སྟགས་ཚུལ་གསུངས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཆོ་འབྲུལ་གྱི་དུས་ཆེན་ནི། དཔོ་ཟླ་བའི་ཆོས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་
 ལ་འཛོག་ཏེ། མདོ་སྤེལ་འཛངས་ལྷན་རྒྱ་ནག་གི་འཕྱར་དག་པ་ལས། དབྱིང་
 ཟླ་ར་བ་སྐར་མ་དཔོས་ཉ་པའི་ཆོས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་དུ་ལོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་བབས་ཀྱི་དུས་ཆེན་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། དབྱུག་པ་ཟླ་བའི་ཡར་ངོའི་ཆོས་
 བཅོ་ལྔ་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོན་པ་སྐུ་བལྟམས་ནས་ཞག་བརྒྱན་ནས་ལུས་
 རྒྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་སྤམ་རུ་ཙ་གསུམ་དུ་སྐྱེས། རྟོན་པ་མདོན་པར་རྫོགས་
 པར་སངས་རྒྱས་ནས་ལུས་བདེན་པ་མདོན་སྤམ་དུ་མཛོང་བ་ལ་བཀོད་པའི་.....
 ཕྱིར་དུ་སྤམ་རུ་ཙ་གསུམ་དུ་བྱོན་ཏེ་དབྱར་སྤམ་ཞལ་གྱིས་བཞེས། དབྱུག་པ་
 ཟླ་བའི་ཡར་ངོའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་སྤྱོད་དགག་དབྱེ་མཛོད། དེའི་ཆོ་འཛོམ་བྱ་
 ལྷིང་དུ་མོ་འཕྲུལ་གྱི་དུ་ཆེན་པོས་ཀྱང་དབྱར་སྤམ་ཟླ་བ་གསུམ་ཞལ་གྱིས་.....
 བཞེས་ནས་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་སྤྱོད་དགག་དབྱེ་བྱས་ནས། མོ་འཕྲུལ་གྱི་དུ་

གདན་འདྲེན་དུ་འབྱོན་པར་འཇམ་བུ་གླིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་
 ཅིང་མོ་འགལ་གྱི་བྱས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། ཞག་བདུན་ནས་
 འཇམ་བུ་གླིང་དུ་འབྱོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་
 ཀྱིས་རི་རབ་ལ་གསེར་གྱི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་བཅུགས་པ་ལ་ལྷ་བབས་ཀྱི་དུས་ཆེན་དུ་
 བཞག་པའི་ཕྱིར།

མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས་ཆེན་ནི། ས་ག་ཟླ་བའི་ཆེས་བཙེ་ལྷ་ལ་བཞག་
 རྟེ། དྲེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོ་ལས། རྒྱལ་བ་དེ་ལྟར་བརྒྱད་ཅུ་ལ། རྒྱལ་
 མཆོག་དམ་པ་མུ་ངན་འདས། ཞེས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ས་ག་ཟླ་བའི་ཆེས་
 བཙེ་ལྷ་ལ་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་གསུངས་(༥༥ན)ཡིང་། དུས་འཁོར་བའི་
 ལུགས་ལ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གཉིས་པ་ལ་མུ་ངན་འདས་པར་བཞེད་དོ། །ས་ག་ཟླ་
 བའི་ཆེས་བཙེ་ལྷ་ལ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ། ལྷམས་སུ་ཞུགས་པ། མཛོན་
 པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་ཆེན་གསུམ་བྱང་ནི་དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་སྤྲས་སོགས་ཀྱིས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། གསོ་སྦྱང་དང་དབྱར་སྤུ་མ་ཁས་ལེན་སོགས་གཞི་གསུམ་གྱི་
 དུས་རྣམས་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་རྟོགས་ལུས་པས་རྒྱས་པར་མ་རྒྱས་སོ། །

ལྷ་པ་དེ་རྣམས་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཐའ་བཅད་པ་ལ། ཁ་ཅིག ཉོར་
 ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཆེས་བཙེ་བྱག་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པར་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་
 དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་འཆོལ་སྤས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཉོར་
 ཟླ་བཞི་པའི་ཆེས་བཙེ་བྱག་ལ་དབྱར་སྤུ་མ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་རིགས་ན་
 ཉོར་ཟླ་གསུམ་པའི་ཆེས་བཙེ་བྱག་ལ་དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་འཆོལ་དགོས་
 པ་གང་ཞིག ཉེ་ལྟར་བཅའ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྲ། གཉིས་
 པ་གྲུབ་ན། རས་ཆེན་གྱི་སྤང་བའི་སྐབས་སུ་བདག་ཉིད་གནས་པར་ཁས་
 གྲུངས་པའི་ཉི་མའི་ཟླ་བ་སྤུ་མའི་དང་པོ་ཚུན་ཆད་ནས་དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་
 བཙེལ་བར་བྱའོ། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་དབྱར་གྱི་འོག་གི་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཀྱི་མཐའི་བར་

ཏུ་བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་ཏེ།
 དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་བཅའ་པའི་དགོས་པ་ཆར་གྱི་འཛིགས་པ་ལས་རྒྱབ་པའི་……
 ཆེད་ཡིན་ལ། ཏྲ་ཟླ་གསུམ་པ་དེ་ཆར་འབབ་པའི་རྩས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། ཏྲ་ཟླ་བཞི་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་དབྱར་ལྷ་མ་ཁས་ལེན་
 རིགས་པར་ཐལ། རྩ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲ་མི་རྩས་ཏེ།
 དབྱར་ལྷ་མ་ཟླ་བ་གསུམ་ཁས་སྤངས་ནས་རྩས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་ཆོ་……
 རྩོན་ཤིང་རྣམས་ཀྱི་འདབ་མ་རྒྱ་ཤོར་གྱུར་པར་ལྷང་ལས་བཤད་པ་གང་ཞིག །
 ཏྲ་ཟླ་བདུན་པའི་ཆོས་བཅུ་ལྔའི་རྩས་སུ་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བར་མངོན་སུམ་……
 གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། ལྷང་ལས། རྩོན་ཤིང་རྣམས་ཀྱི་འདབ་མ་
 རྒྱ་ཤོར་གྱུར་གྱུར་ད་རྒྱུད་དགོ་འདུན་གྱི་དགག་(༥༥) དབྱེ་འབྱུང་བའི་སྐབས་
 མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཏྲ་ཟླ་དགྲུ་པའི་མར་འོང་
 གསོ་རྒྱུར་བཅུ་བཞི་པ་དེ་ལོ་གཅིག་གི་གསོ་རྒྱུར་བཅུ་བཞི་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་……
 པར་ཐལ། ཏྲ་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་རིགས་པའི་
 ཕྱིར། འདྲ་ན། དགོ་རྩལ་གྱི་ལོ་དྲི་བ་ལས། རྒྱལ་དང་དཔོ་དང་ས་ག་དང་། །
 ཞེས་མཁས་གྱིས་ལོ་གཅིག་གི་གསོ་རྒྱུར་བཅུ་བཞི་པའི་ཐོག་མ་རྒྱལ་ཟླ་བ་ནས་
 འབྱུང་བར་བཤད་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེར་མ་ཟད་ཏྲ་ཟླ་བརྒྱད་པའི་
 ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་དགྲུ་པའི་བཅུ་ལྔའི་བར་གྱི་ཟླ་བ་དེ་དགུན་སྟོད་ཀྱི་ཟླ་བ་……
 ཡིན་པར་ཐལ། རྩ་བའི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲ་ན། དེ་གང་བའི་
 རྩས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་ཏེ། འགྲེལ་པ་རྒྱལ་སྤྲས་མ་ལས། དགུན་སྟོད་ཀྱི་
 ཟླ་བ་གཉིས་དང་དགུན་སྟོད་ཀྱི་ཟླ་བ་གཉིས་ནི་དགུན་གྱི་རྩས་སུ་གཅིག་པར་
 བཞག་ཏེ། གང་བར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདྲ་མི་རྩས་ཏེ།
 དེ་ཆོ་བའི་རྩས་སུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དབྱུག་པ་ཟླ་
 བ་དགུན་ཟླ་ར་བ་ནས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲ་ན།

ས་ག་ཟླ་བ་དེ་དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་ཤོ། །འདྲིང་ན། སྒྲིན་གྱི་ཟླ་བ་
 ལ་དབྱར་སྐལ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། །འདྲིང་པ་གང་ཞིག །དབྱར་ཟླ་
 འབྲིང་པོ་ཉི་མེ་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་དབྱར་སྐལ་ཁས་ལེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འདྲིང་མི་རུས་ཏེ། སྒྲིན་བཞིན་ཟླ་བ་ལ་དབྱར་སྐལ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར།
 འདུལ་བའི་ཆོས་ལེན་བྱས་པ་ལས། སྒྲིན་བཞིན་ཟླ་བའི་ཆོས་གཅིག་ནས། །སྐལ་
 མའི་དབྱར་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན། །དེ་བཞིན་སྐྱམས་སྟོང་ཟླ་བ་ཡི། །ཆོས་གཅིག་ནས་
 བྱི་ཕྱི་མར་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་། སྒྲིན་བཞིན་ཟླ་བ་ལ་
 དབྱར་སྐལ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། །སྒྲིན་དུག་ཟླ་བ་དེ་སྐབས་ཀྱི་དུང་
 བའི་དུས་གང་ཞིག །དབྱར་སྐལ་ཟླ་བ་གསུམ་ཁས་སྐྱེས་ནས་དགག་དུས་
 བྱེད་པའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་སྐབས་ཀྱི་དུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 དེ་ཉིད་ལས། སྒྲིན་དུག་ནས་ནི་དཔོ་ཡི་བར། །སྐབས་ཀྱི་(༤༦) འདྲིང་བར་
 རྒྱུ་སྤྲུལ་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། །གཞུང་དུ་སྐལ་
 བརྒྱུད་ཀྱི་དུང་བའི་དུས་སྟོན་པ་ན་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་ཤོ། །སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཤོ། །
 ལན་གསུམ་བརྒྱས་པས་སོ། །གདོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟོར་ཟླ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ནས་ལོ་འགྲོ་འཛིན་རིགས་པར་
 ཐལ། རྟོར་ཟླ་བརྒྱུད་གཅིག་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ནས་བརྒྱུད་གཉིས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་
 ལའི་བར་གྱི་ཟླ་བ་དེ་དགུན་ཟླ་བ་ཞི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།
 དེའི་བར་ལ་དགུན་ཉི་ཤོག་པ་གང་ཞིག །དགུན་ཟླ་བ་ཞི་བ་ལ་དགུན་ཉི་ཤོག་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཞེས་སྐགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །དབྱར་ཟླ་གཉིས་པ་སྟོན་ཟླ་ར་
 བ་སྐྱམས་གྱི་ཟླ་བའི་ཡར་ཐོའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་དབྱར་ཉི་ཤོག་པ་དང་། དགུན་
 ཟླ་བ་ཞི་བ་དུམ་ཟླ་ར་བ་དཔོའི་ཟླ་བའི་ཡར་ཐོའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་དགུན་ཉི་
 ཤོག་པ་ལྟར་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་

ཅན། དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྷོག་མཚམས་དེ་མི་འཐད་དེ། སྒྲིང་འདྲིར་དབྱར་
 དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྷོག་པ་རི་ལྷར་ཕྱི་ཡང་སྟོན་ཟླ་ར་བ་ལ་དབྱར་ཉི་ལྷོག་པ་དང་།
 དབྱིད་ཟླ་ར་བ་ལ་དགུན་ཉི་ལྷོག་པ་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོན་ཉི་
 ལྷོག་པ་དང་དབྱིད་ཉི་ལྷོག་ཅེས་པའི་ཐ་སྐད་བྱེད་རིགས་ཀྱི། དབྱར་ཉི་ལྷོག་པ་
 དང་། དགུན་ཉི་ལྷོག་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་བྱེད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྟོན་
 ཟླ་ར་བ་ལ་དབྱར་ཉི་ལྷོག་ཅིང་དབྱིད་ཟླ་ར་བ་ལ་དགུན་ཉི་ལྷོག་པ་དེ་འཐད་་་་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁ་ཅིག །དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་
 གྱི་གཞུང་འདིས་སྟོན་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་རུས་དང་དབྱིད་ཉིན་མཚན་་་་་་
 མཉམ་པའི་རུས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྷོག་མཚམས་
 རྒྱགས་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་མའི་ཆོས་དགུ་ནས་
 མཚན་རིང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་དབྱར་ཟླ་གཉིས་པ་སྟོན་ཟླ་ར་བ་བླམས་
 གྱི་ཟླ་བའི་ཡར་(༥༦) རོའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་སྟོན་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་འབྱུང་་་་
 བ་བསྟན་ལ། སྟོན་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་དང་ཞག་གསུམ་
 རྩོན་ཆད་ལ་དགུན་ཉི་ལྷོག་པས་བྱལ། དགུན་ནམས་གྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །ཟུང་
 ཏུར་འཇུར་རོ་ཉིན་མོ་ལྷོག །ཅེས་པའི་གཞུང་འདིས་དགུན་ཟླ་བཞི་པ་དབྱིད་
 ཟླ་ར་བ་དཔོའི་ཡར་རོའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་དབྱིད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་འབྱུང་་་་
 བ་བསྟན་ལ། དབྱིད་ཉིན་མཚན་མཉམ་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་དང་ཞག་གསུམ་
 རྩོན་ཆད་ལ་དབྱར་ཉི་ལྷོག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཟུང་བ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མགོ་ཟླ་བ་ལ་དགུན་ཉི་ལྷོག་པར་ཐལ། དབྱར་ཟླ་གཉིས་
 པ་སྟོན་ཟླ་ར་བ་བླམས་གྱི་ཟླ་བའི་ཡར་རོའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་སྟོན་ཉིན་མཚན་་་་་་
 མཉམ་པ་འབྱུང་བ་གང་ཞེས། །སྟོན་ཉིན་མཚན་མཉམ་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་དང་
 ཞག་གསུམ་རྩོན་ཆད་ལ་དགུན་ཉི་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་འདྲི་ན། རྟོག་ཆེན་
 རིན་ཆེན་ཤིང་བ་ལས། དགུན་ཐ་ལ། །མཆུ་ནི་ཟླ་བ་རབ་ལྗོགས་བྱེད། །མཚན་

མོ་བཙུང་བརྒྱུད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་མདོ་ཉི་མའི་སྒྲིང་པོ་དྲངས་ནས་མཚུ་ཟླ་བ་
 ལ་དགུན་ཉི་ཁྲོག་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ཡོ། །གཞན་ཡང་། རྫོན་གྱི་
 ཟླ་བར་དབྱར་ཉི་ཁྲོག་པར་ཐལ། དགུན་ཟླ་བཞི་པ་དབྱིད་ཟླ་ར་བ་དཔོའི་ཟླ་
 བའི་ཡར་ངོའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་དབྱིད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་གང་ཞིག །དབྱིད་
 ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་དང་ཞག་གསུམ་ཚུན་ལ་དབྱར་ཉི་.....
 ཁྲོག་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདྲོད་ན། རྫོན་གྱི་ཟླ་བ་དེ་དབྱར་གྱི་
 རྩས་ཡིན་པར་ཐལ་ཡོ། །འདྲོད་ན། རྫོན་གྱི་ཟླ་བ་ལ་དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་འཆོལ་
 རིགས་པར་ཐལ་ཡོ། །འདྲོད་ན་ཚུ་ཉོད་ཟླ་བ་ལ་དབྱར་སྐལ་ཁས་ལེན་རིགས་
 པར་ཐལ་ཡོ། །གཞན་ཡང་། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་ཡིན་ན། དབྱར་གྱི་རྩས་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། རྫོན་གྱི་ཟླ་བ་དབྱར་གྱི་རྩས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན།
 དབྱིད་གྱི་ཟླ་བ་ཡིན་ན། དབྱིད་གྱི་རྩས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ་ཡོ། །འདྲོད་ན།
 དབྱིད་ཟླ་ར་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་འདྲོད་མཚམས་ལ་
 འགྲིག །འདྲོད་ན། ཆ་བའི་རྩས་ཡིན་པར་ཐལ་ཡོ། །ཁྲབ་ཉེ། འགྲུལ་པ་རྒྱལ་
 སྐས་མ་ལས། དབྱིད་གྱི་ཟླ་བ་དང་། (༤༧)ན་ མས་ཀའི་ཟླ་བ་གཉིས་ནི་དབྱིད་གྱི་
 རྩས་སུ་རྩས་གཅིག་ཏུ་བཞག་སྟེ་ཆ་བར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འདྲོད་མི་རྩས་ཏེ། དེ་གང་བའི་རྩས་སུ་མདོན་སུམ་གྱིས་སྐབ་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལ་ཁ་ཅིག །རྫོན་གྱི་ཟླ་བ་ཆོས་ཅན། དབྱར་གྱི་རྩས་ཡིན་པར་ཐལ། རྩས་
 ཆོགས་ལ་བཞིར་སྟེ་བའི་དབྱར་གྱི་རྩས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱར་ཟླ་ར་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། འོ་ན། དབྱིད་ཟླ་ར་བ་ཆོས་ཅན། དབྱིད་གྱི་རྩས་
 ཡིན་པར་ཐལ། རྩས་ཆོགས་ལ་བཞིར་སྟེ་བའི་དབྱིད་གྱི་རྩས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དབྱིད་ཟླ་ར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་འགྲིགས་ནས་འཁོར་གསུམ་རིམ་
 བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མགོ་ཟླ་བ་ལ་དགུན་ཉི་ཁྲོག་
 པ་དང་། རྫོན་གྱི་ཟླ་བ་ལ་དབྱར་ཉི་ཁྲོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉི་

མའི་ཕྱག་མཆའས་དེ་མཛོད་ཅ་འགྲེལ། སྤྱོད་དཔོན་སྤྱགས་སྤྱང་གི་འགྲེལ་པ།
 གདགས་བཞག་གཉིས། ཏུས་འཁོར་རྒྱུ་ཆེན། རིག་ཆེན་ཕྱིར་བ་རྣམས་ལས་
 དགུན་ཁྲ་ཐ་ཆུང་མཆུ་ཁྲ་བ་ལ་དགུན་ཉི་ཕྱག་པ་དང་། དབྱར་ཁྲ་ཐ་ཆུང་གོ་
 བཞིན་ཁྲ་བ་ལ་དབྱར་ཉི་ཕྱག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་
 གོང་དུ་བསྐྱབས་ཐེན། ཁ་ཅིག །དབྱར་གྱི་ཁྲ་བ་གཉིས་པ་ཡི། ཁྱིམ་སྐོག་གི་
 གཞུང་འདིས་ཏུས་ཆོགས་ལ་གསུམ་དུ་སྤྱོད་བའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྤྱིན་དུག་གིས་ཉ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཁྲ་བ་བཞི་དགུན་གྱི་ཏུས་དང་། དཔོན་ཉ་
 པ་ནས་བཟུང་ཁྲ་བ་བཞི་དཔྱིད་ཀྱི་ཏུས་དང་། ཆུ་སྟོད་ཀྱིས་ཉ་པ་ནས་བཟུང་
 ཁྲ་བ་བཞི་དབྱར་གྱི་ཏུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེན། སེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱིན་དུག་
 གིས་ཉ་པའི་ཁྲ་བ་དེ་དགུན་གྱི་ཏུས་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱིན་དུག་གིས་ཉ་པ་ནས་
 བཟུང་སྟེ་ཁྲ་བ་བཞི་དགུན་གྱི་ཏུས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། དགུན་གྱི་ཏུས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱིན་གྱི་ཏུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། སྤྱིན་དུག་གིས་ཉ་པ་ནས་ལོ་འགྲོ་འཛིན་པར་ཐལ། སྤྱིན་དུག་གིས་
 ཉ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཁྲ་བ་བཞི་དགུན་གྱི་ཏུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 སྤྱིན་དུག་གིས་(༤༥) ཉ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཁྲ་བ་བཞི་དགུན་གྱི་ཏུས་སྤྱོད་
 རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ།
 རྒྱུ་ཆེན་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་བཙུ་ལ་ལ་སྤྱིན་དུག་གིས་ཉ་པའི་ཕྱི་དེ་.....
 ཉན་པར་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དགུན་ཁྲ་ཐ་ཆུང་དེ། དགུན་རྣམས་
 གྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། ཁྱིམ་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དགུན་ཁྲ་བཞི་པ་ཡིན་
 ཁྱིམ་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་
 དགུན་ཁྲ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོར་ཁྲ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་བཅུ་དུག་
 བས་རྟོར་ཁྲ་དང་པོའི་ཆོས་བཙུ་ལའི་བར་གྱི་ཁྲ་བ་དེ་དགུན་ཁྲ་ཐ་ཆུང་གང་.....
 ཞིག །དེའི་བར་གྱི་ཁྲ་བ་དེ། དགུན་རྣམས་གྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། ཁྱིམ་པའི་སྐབས་

ནས་བསྟན་པའི་དགུན་ཟླ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེའི་
 སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དགུན་ཟླ་གསུམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྐབས་
 ནས་བསྟན་པའི་དགུན་ཟླ་བཞི་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། མཛོད་གྱི་
 ལུང་དེའི་དོན་ཡོད་དེ། ལྷར་རང་ལུགས་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་
 དབྱར་ཟླ་གཉིས་པ་སྟོན་ཟླ་ར་བ་ལ་ཉེ་བའི་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བརྒྱད་
 ལ་དབྱར་ཉི་ཤོག །དགུན་ནམས་གྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །ཞེས་པས་དགུན་ཟླ་བཞི་པ་
 དབྱིད་ཟླ་ར་བ་ལ་ཉེ་བའི་དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་དགུན་ཉི་ཤོག་
 པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཞེས་
 དབྱར་ཟླ་གཉིས་པ་དང་། དགུན་ནམས་གྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །ཞེས་དགུན་ཟླ་བཞི་
 པ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉི་མའི་
 སྟོག་མཆམས་དེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དབྱར་ཟླ་གཉིས་པ་སྟོན་ཟླ་ར་བ་དང་།
 དགུན་ཟླ་བཞི་པ་དབྱིད་ཟླ་ར་བ་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཛོད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབྱར་ཉི་ཤོག་ནས་དབྱར་ཟླ་གཉིས་པ་སྟོན་ཟླ་
 ར་བ་འཆར་བའི་བར་དང་། དགུན་ཉི་ཤོག་ནས་དགུན་ཟླ་བཞི་པ་དབྱིད་ཟླ་
 ར་བ་འཆར་བའི་བར་ལ་ཞག་བདུན་ཅམ་ལས་མེད་པ་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཞེས་(༤༥ན) སྐགས་གྱི་
 གཞུང་འདིས་དབྱར་ཉི་ཤོག་མཆམས་དང་། དགུན་ཉི་ཤོག་མཆམས་དངོས་སུ་
 མ་བསྟན་པར་ཐལ། འདིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དབྱར་ཟླ་གཉིས་པ་ལ་
 དབྱར་ཉི་མི་སྟོག །འདིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དགུན་ཟླ་བཞི་པ་ལ་དགུན་
 ཉི་ཡང་མི་སྟོག་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ་བོ། །ཁ་ཅིག །ཉོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཆོས་
 བརྒྱ་དུག་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་ལས། ཉ་ཆོས་
 དབྱུག་པ་གང་ཡིན་པ། །སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དེ་ཡིན་ཏེ། །མར་འོ་ནས་ནི་ལོ་འགོ་
 འཛིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟོན་

ཟླ་མ་ཆུང་གི་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་རིགས་པར་ཐལ།
 འདྲོད་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་དྲངས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་མདོའི་ལྷན་དེ་སྐྱེ་རི་
 བཞིན་རྒྱ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། རྟོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་བརྒྱ་
 རྟག་ནས་དགུ་པའི་བཙུ་ལྷའི་བར་གྱི་ཟླ་བ་དེ་སྟོན་ཟླ་མ་ཆུང་ཡིན་པར་ཐལ།
 ལྷར་གྱི་ལྷན་དེ་སྐྱེ་རི་བཞིན་རྒྱ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། རྟོར་ཟླ་
 བརྒྱད་པའི་ཆོས་བརྒྱ་རྟག་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་རིགས་པར་ཐལ། འདྲོད་པ་
 གང་ཞིག་སྟོན་ཟླ་མ་ཆུང་གི་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་རིགས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟོར་ཟླ་དགུ་པའི་མར་ངོའི་གསེས་སྦྱང་བརྒྱ་བཞི་པ་དེ་
 དགུན་སྟོད་ཀྱི་གསེས་སྦྱང་བརྒྱ་བཞི་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱས་སྒྲ་དགུན་སྟོད་ཀྱི་ཟླ་བ་སྟེང་གཉིས་
 འདས་ཤིང་སྟེང་སྟེང་རྒྱ་ལྷན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་སྟེ། མཛོད་ལས། དགུན་དང་
 དམིད་དང་དབྱར་ནམས་ཀྱི། ཟླ་བ་སྟེང་དང་གཉིས་འདས་ཤིང་། ཟླ་སྟེང་
 སྟེང་རྒྱ་ལྷན་པ་ན། ལམས་པས་ཞག་མི་བྱལ་པ་དོར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱས་སྒྲ་དགུན་སྟོད་ཀྱི་ཟླ་བ་སྟེང་ལས་མ་འདས་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། ཅ་བའི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 རྟོར་ཟླ་ལྷ་པའི་ཆོས་བརྒྱ་རྟག་ནས་དབྱར་སྐྱ་མ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ།
 རྟོར་(༥༥) ཟླ་དགུ་པའི་ཆོས་བརྒྱ་རྟག་ནས་དགུན་ཟླ་བ་བར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། རྟོར་ཟླ་བཞི་པའི་ཆོས་བརྒྱ་
 རྟག་ནས་དབྱར་གྱི་གས་རས་ཆེན་འཆོལ་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་མི་རུས་
 ཏེ། དེ་ནས་རས་ཆེན་འཆོལ་སྐས་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་
 བྱ་ཆོས་ཅན། རྟོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་བཙུ་ལྷ་ལྷན་གྱི་དགག་དབྱེ་བྱེད་
 རིགས་པར་ཐལ། རྟོར་ཟླ་ལྷ་པའི་ཆོས་བརྒྱ་རྟག་ནས་དབྱར་སྐྱ་མ་ཁས་ལེན་
 རིགས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དབྱར་སྐྱ་མ་ཟླ་བ་གསུམ་ཆོང་བར་ཁས་

སྒྲུང་སྐལ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་རུས་སུ་སྒྲོན་ཤིང་ནམས་ཀྱི་ལོ་མ་སྒྱུ་བོར་.....
 ལྷུང་བར་ལུང་ལས་གསུངས་པ་གང་ཞིག། རྟོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་བཙུ་ལྷའི་
 རུས་སུ་སྒྲོན་ཤིང་ནམས་ཀྱི་ལོ་མ་སྒྱུ་བོར་མི་འཕྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གོང་རུ་
 བསྐྱབས་ཟིན། ཟྱི་མ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟོར་ཟླ་
 དགུ་པའི་ཆོས་བརྒྱ་དྲུག་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོའི་ལུང་...
 དྲངས་པ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་རུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་དག་པ་
 རྣམས་སུ་དེ་འདྲ་མི་འཕྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་
 ལས་དེ་འདྲ་འཕྱུར་བར་ཐལ། པཎ་ཆེན་ཤུག་ཤྱིས་མཛད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
 མདོའི་ཡིག་ཚུང་རུ་དེ་འདྲ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་ལས་འཕྱུར་བར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུ་བ་ཤྱེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཆོས་བཙུ་ལྷ་ལ་
 ལྟ་བུས་ཀྱི་རུས་ཆེན་བྱུང་བར་ཐལ། པཎ་ཆེན་ཤུག་ཤྱིས་མཛད་པའི་རུས་
 ཆེན་བཞིའི་ཡིག་ཚུང་རུ་དེ་འཕྱུར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། རུས་
 ཆེན་བཞི་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །ཆོ་འཕྲུལ་ཆེ་དང་མངོན་བྱང་ཚུབ། །ཆོས་འཁོར་ལྟ་
 ལས་བུས་པའོ། །སྐར་མ་མཚུ་དང་ས་ག་དང་། །རྒྱ་སྒྲིང་ཐ་སྐར་རིམ་བཞིན་
 ཉ། །ཞིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚ་བར་འདྲིང་མི་རུས་ཏེ། རྟོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཆོས་
 བཙུ་ལྷ་ལ་དགག་དབྱེ་བྱས། དེའི་ཆོས་བརྒྱ་དྲུག་ལ་ལོ་འགོ་འཛིན་པ་གཉིས་
 འགལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟོར་ཟླ་ལྷ་པའི་ཆོས་བརྒྱ་དྲུག་ལ་དབྱར་སྐལ་
 ཁས་ལེན་མི་(༥༩ན) རིགས་པར་ཐལ། རྟོར་ཟླ་དྲུག་པའི་ཆོས་བརྒྱ་དྲུག་ལ་
 དབྱར་སྐལ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱར་སྐལ་ཟླ་བ་གསུམ་ཆང་བར་
 ཁས་སྒྲུངས་ནས་རུས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་ཉིན་མོ་ལྟ་བུས་ཀྱི་རུས་ཆེན་...
 འཕྱུར་བ་གང་ཞིག། རྟོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཆོས་བཙུ་ལྷའི་ཉིན་མོ་ལྟ་བུས་ཀྱི་རུས་
 ཆེན་རུ་འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཆོས་བརྒྱ་
 དྲུག་ལ་ལོ་འགོ་འཛིན་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ནས་དགུན་ཟླ་ར་བ་ཤར་བའི་ཕྱིར་

ཉེ། ཉོར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆེས་བཅུ་རྒྱལ་ནས་དང་པོའི་ཆེས་བཅོ་ལྔའི་བར་
 གྱི་ཟླ་བ་དེ་དབྱིད་ཟླ་ར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་བར་གྱི་ཟླ་བ་དེ་ཆོ་འཕྲུལ་
 གྱི་ཟླ་བ་གང་ཞིག་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བ་དབྱིད་ཟླ་ར་བ་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་ཤི། འཛངས་ལྷན་ལས། ཆོ་འཕྲུལ་དཔོ་ཡི་ཟླ་བ་ལ། ཁྲིམ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུབ་ཤི། འཛངས་ལྷན་འབྱུར་དག་པ་ལས། དབྱིད་ཟླ་ར་བ་
 སྐར་མ་དཔོས་ཉ་པའི་ཆེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་རུའོ། ཁྲིམ་གསུངས་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉོར་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆེས་བཅུ་རྒྱལ་ནས་དང་པོའི་
 བཅོ་ལྔའི་བར་གྱི་ཟླ་བ་དེ་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ཟླ་བར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཁྱིའ་
 བཏང་ལ་ཉོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཆེས་བཅུ་རྒྱལ་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་རིགས་རྒྱུར།
 དམིགས་བསལ་ཉོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཡར་ཐོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པ་
 ཡིན་ཉེ། དམིགས་བསལ་ལ་ཡར་རྒྱུན་འགྲོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྲིམ་ཟེར།
 མཛོད་ལས། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། ཁྲིམ་མོགས་གྱི་དབྱར་དཔུན་གྱི་ཉི་
 མ་ལྷོག་མཚམས་རུས་འཁོར་རྟེན་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁར་ལེན་པ་ཡང་
 མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་ཟླ་བའི་མར་རོའི་གསོ་རྒྱུར་བཅུ་བཞི་པ་
 དེ་དཔུན་སྟོང་གྱི་གསོ་རྒྱུར་བཅུ་བཞི་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུ་ར་
 ལས། རྒྱལ་དང་དཔོ་དང་ས་ག་དང་། ཁྲིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་རུས་སུ་དཔུན་སྟོང་གྱི་ཟླ་བ་སྟེང་དང་གཉིས་འདས་ཤིང་།
 སྟེང་སྟངས་རུ་ལུས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན་སོང་། དེས་ན་ཉོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཆེས་
 བཅུ་(༥༥) རྒྱལ་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་རིགས་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡར་རྒྱུན་
 འགྲོ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། ཆེས་བཅུ་རྒྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་རུ། ཆེས་
 བཅུ་རྒྱལ་ལོ། །དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོ་ཉེའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་གྱིའོ། ཁྲིམ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་དང་། ཉོར་ཟླ་ལྔ་པའི་ཆེས་བཅུ་རྒྱལ་ནས་རྒྱལ་པའི་བཅོ་
 ལྔའི་བར་གྱི་ཟླ་བ་དེ་དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ཡར་རྒྱུ་

སྒྲོན་འགྲོ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོ་ལ་ཞག་མི་ཐུབ་
 གྱི་གསོ་སྦྱང་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ། འདྲི་ན། ཟུ་ཆེར་འབྲུག་ལས། དབྱར་
 དགུན་འབྲིང་ཐུབ། སྒྲོན་དཔྱིད་འབྲིང་མི་ཐུབ་ཅེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོ་དང་། དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོ་ལ་ཞག་མི་ཐུབ་གྱི་གསོ་
 སྦྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཐལ་འབྱུར་ཕྱི་མ་ལ་བྱབ་སྟེ། ལུང་གཉིས་འཇིག་
 རྟེན་པ་དང་མཐུན་པའི་ཡར་རྩོལ་སྒྲོན་འགྲོ་ནམ་གཞག་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་.....
 མཛད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁས་བླངས་ནང་འགལ་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 དབྱར་ཉི་མོག་ནས་དབྱར་ཟླ་གཉིས་པ་སྒྲོན་ཟླ་ར་བ་འཆར་བའི་བར་དང་།
 དགུན་ཉི་མོག་ནས་དགུན་ཟླ་བཞི་པ་དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་འཆར་བའི་བར་ལ་ཞག་
 བརྒན་བརྒན་ཡོད་གྱི་དེ་ལས་ལྷག་པ་མེད་དོ། ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། མཛད་
 ལས། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། ཞེས་དང་། དགུན་རྒྱུ་མས་གྱི་ཉི་བཞི་པ་ལ།
 ཐུང་ཐུར་འབྱུར་རྩོལ་མོ་ལྷོག། ཅེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབྱར་ཉི་
 མོག་ནས་སྒྲོན་ཟླ་ར་བ་འཆར་གྱི་བར་ལ་ཞག་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དབྱར་ཉི་དེ་རྟོར་ཟླ་བརྒན་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ལྷོག་པ་
 གང་ཞེས། རྟོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཡར་རྩོལ་གཅིག་ནས་སྒྲོན་ཟླ་ར་བ་ཤར་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཡར་རྩོལ་གཅིག་ནས་དགུན་ཟླ་ར་བ་ཤར་
 བའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡར་རྩོལ་འགྲོ་རང་ལུགས་ལ་
 འཐད་པར་ཐལ། ར་བ་འབྲིང་པོ་ཐ་ཆུང་གི་རྒྱུ་གཞག་རང་ལུགས་ལ་ཁས་
 ལེན་པ་གང་ཞེས། ར་བ་འབྲིང་པོ་(༥༠ན) ཐ་ཆུང་གི་རྒྱུ་གཞག་བྱེད་པའི་ཆེ་
 ཡར་རྩོལ་འགྲོ་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གསུམ་གྱི་ཆོག་
 ལས། སྐར་མའི་དབང་གིས་མར་རྩོལ་འགྲོ་དང་ར་བ་འབྲིང་པོ་ཐ་ཆུང་གི་
 དབང་གིས་ཡར་རྩོལ་འགྲོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱབ་སྟེ། ར་
 བ་འབྲིང་པོ་ཐ་ཆུང་གི་རྒྱུ་གཞག་ཡར་རྩོལ་འགྲོ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མདོ་ཉི་མའི་སྤྱིང་པོ་ལས། བདག་གིས་རྒྱ་རྒྱར་སྤྱིན་ཏུག་
 བཟོད། །ཅེས་མར་རོ་སྟོན་འགྲོ་དང་ར་བ་འབྲིང་པོ་ཐ་རྒྱུད་གི་རྣམ་གཞག་
 གཉིས་ཀ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གསལ་བ་དེར་ཐའ། མཛོད་ལས།
 དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། ཁྲིས་སྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་མར་རོ་སྟོན་འགྲོ་དང་ར་
 བ་འབྲིང་པོ་ཐ་རྒྱུད་གི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ཀ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེས་མར་རོ་
 སྟོན་འགྲོའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་གང་ཞིག །ར་བ་འབྲིང་པོ་ཐ་རྒྱུད་གི་རྣམ་
 གཞག་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྷུབ་སྟེ། ཐ་མའི་ཆོས་དགྲུ་ནས་མཆོན་
 རིང་། ཁྲིས་པའི་ཐ་མ་མར་རོ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ལྷུབ་སྟེ། དེས་དེ་
 ལྟར་བསྟན་པའི་མཛོད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཏུས་
 འཁོར་རྟོག་ཆེན་ལས། འདུལ་བའི་སྐབས་སུ་ར་བ་འབྲིང་པོ་ཐ་རྒྱུད་གི་རྣམ་
 གཞག་ཡར་རོ་སྟོན་འགྲོའི་དབང་རུ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་ལ་མར་རོ་སྟོན་འགྲོའི་...
 དབང་རུ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་མོད་གྱི། མཛོད་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ་འདི་དག་ནི་
 མར་རོ་སྟོན་འགྲོའི་དབང་རུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཁྲིས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། ར་བ་འབྲིང་པོ་ཐ་རྒྱུད་གི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པའི་ཆེ་ཡར་རོ་སྟོན་འགྲོ་
 རང་ལྷགས་ལ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཏུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་ནི།
 དབྱར་ཉི་གང་ལྟོག་སྟོན་ཟླ་ར་བ་དང་། དགུན་ཉི་གང་ལྟོག་དཔྱིད་ཟླ་ར་བར་
 བྱས་པའི་དགུན་ཟླ་ར་བ་ལ་ལོ་འགོ་འཛིན། ཁྲིས་གསུངས། འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། རྟོར་ཟླ་དགྲུ་པའི་ཆོས་བརྩུ་བྱས་ལོ་འགོ་འཛིན་རིགས་པར་ཐལ།
 རྟོར་ཟླ་བརྩུ་གཉིས་པའི་ཆོས་བརྩུ་བྱས་དང་པོའི་བཙུ་ལྟེ་འའ་ཁྱི་ཟླ་བ་
 དེ་དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ལྷུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་ནང་རུ་
 (༥༠) དགུན་ཉི་ལྟོག་པ་གང་ཞིག །དགུན་ཉི་གང་ལྟོག་གི་ཟླ་བ་དཔྱིད་ཟླ་ར་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཁ་ཅིག །སྟོན་ཟླ་ཐ་རྒྱུད་གི་ཆོས་བརྩུ་བྱས་
 ལོ་འགོ་འཛིན། ཁྲིས་གསུངས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཆོས་བརྩུ་བྱས་དེ་ཆོས་

བཅུ་དྲུག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་རིགས་
 པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་བཅུ་དྲུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་
 གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མགོ་ལྷ་པའི་ཆོས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ནས་
 མགོ་ལྷ་བ་ཤར་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །
 དཔུན་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་བཞི་པའི་ཚུན་འགལ། ཞེས་གསུངས། འོ་ན།
 ཉོར་ལྷ་དཔུ་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་བཅུ་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་བར་གྱི་ལྷ་བ་དེ་
 ཆོས་ཅན། དབྱར་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དབྱར་རིང་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དབྱར་
 རིང་པོའི་རྒྱུ་ལ་ལྷ་བ་གསུམ་ལ་ཞག་གཅིག་གིས་མ་ཆོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 ཐ་མ་ནི་དེས་ལྷ་བ་གསུམ་རྒྱུ་མ་ཆོག་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། རྟོན་ལྷ་ར་བ་ཆོས་ཅན། དབྱར་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོན་གྱི་རྒྱུ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་པ་ལས། རྟགས་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་ཆོ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་མི་རུས་རྟེ། ཆར་འབབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དབྱར་གྱི་གོས་རས་
 ཆེན་འཆང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་དབྱར་རྒྱུ་དང་རྟོན་རྒྱུ་
 འགལ་བར་ཐལ། རྒྱུ་བཞི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་འདིར་མ་ལྷོད། མ་གྲུབ་ན།
 དེར་ཐལ། རྒྱུ་བཞི་ཐ་དད་གང་ཞིག །དེ་བཞིའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར། ཁ་ཅིག །དཔུན་གྱི་རྒྱུ་དང་དབྱར་གྱི་རྒྱུ་མི་འགལ་ཞེས་གསུངས། འོ་
 བ། དཔུན་གྱི་རྒྱུ་དང་དབྱིད་གྱི་རྒྱུ་མི་འགལ་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་རྟེ། དཔུན་རྒྱུ་ཡིན་ན། གང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་དགོས།
 དབྱིད་རྒྱུ་ཡིན་ན། ཆོ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །ཆོ་བའི་རྒྱུ་དང་
 གང་བའི་རྒྱུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་པ་(༡༧) ལ་ཁོ་ན་རེ། འཛམ་གྱི་གླིང་
 པའི་དཔུན་རྒྱུ་ཀྱང་ཡིན། ལྷ་མི་རྟོན་པའི་དབྱར་རྒྱུ་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། དབྱར་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔུན་

གྱི་རུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་ཁས། རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ཤི། དེ་
 འདྲའི་རུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛམ་བུ་སྤྱིར་པའི་དགུན་གྱི་རུས། བ་ལང་རྫོད་
 པའི་དབྱིད་གྱི་རུས། སྐྱ་མི་སྟན་པའི་དབྱར་གྱི་རུས། ལུས་འཕགས་པོར་སྟོན་གྱི་
 རུས་འབྱུང་བ་རུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིར་བཞིར་རུས་བཞི་ཅིག་ཅར་རུ་
 འབྱུང་བའི་རུས་ཤིག་སྤྱིར་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉིན་རུས་དང་མཚན་རུས་
 འགལ་བར་ཐལ། དབྱར་རུས་དང་དགུན་རུས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ།
 འདྲོད་ན། འཛམ་བུ་སྤྱིར་པའི་ཉིན་རུས་ཀྱང་ཡིན་སྐྱ་མི་སྟན་པའི་མཚན་རུས་
 ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པའི་རུས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་
 གསལ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ཤི། དེ་འདྲའི་རུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛམ་བུ་སྤྱིར་རུ་
 རྣམ་བྱེད་པའི་རུས། བ་ལང་རྫོད་རུ་ཉི་མ་རུབ་པ། སྐྱ་མི་སྟན་རུ་ཉི་མ་བྱེད་པ་
 ལུས་འཕགས་པོར་ཉི་མ་ཤར་བ་རྣམས་རུས་མཉམ་རུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 མཛོད་ལས། རྣམ་བྱེད་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་། ཉི་མ་བྱེད་དང་འཆར་རུས་གཅིག །
 ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉི་མ་རུབ་པའི་རུས་དང་།
 ཉི་མ་མ་རུབ་པའི་རུས་མི་འགལ་བར་ཐལ། ཉིན་རུས་དང་མཚན་རུས་མི་
 འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། ཟུ་སྐར་ཤར་བའི་རུས་དང་། ཟུ་སྐར་
 མ་ཤར་བའི་རུས་མི་འགལ་བར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན། ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་ཉེར་
 གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ་ལོ། །ཅུ་བར་མ་ཁྲབ་ཤི། འཛམ་བུ་སྤྱིར་པའི་ཉི་མ་
 རུབ་པའི་རུས་ཀྱང་ཡིན། སྐྱ་མི་སྟན་པའི་ཉི་མ་མ་རུབ་པའི་རུས་ཀྱང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རུས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་
 གསལ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ཤི། དེ་འདྲའི་རུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་འཕྱིག །དེར་
 ཐལ། འཛམ་བུ་སྤྱིར་པའི་ཉིན་རུས་ཀྱང་ཡིན་སྐྱ་མི་སྟན་པའི་(༡༧) མཚན་
 རུས་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །
 སྤྱིར་བཞིར་རུས་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཅིག་ཅར་རུ་འབྱུང་ཤི། འཛམ་བུ་

སྒྲིང་རྩ་དབྱར་ཉི་རིང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་རྩས་སུ་བ་ཡང་སྒྲིང་རྩ་དབྱིད་ཉིན་
 མཚན་མཉམ་པ་འབྱུང་། སྐྱ་མི་སྟན་རྩ་དབྱར་ཉི་མུང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་རྩས་
 སུ། ལུས་འཕགས་པོར་སྟན་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་ནམས་ཅིག་ཅར་རྩ་འབྱུང་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། དབྱར་རྩེས་ལ་སྟན། སྟན་རྩེས་ལ་དུག། དུག་རྩེས་ལ་དབྱིད་
 རྣམས་སྒྲིང་བཞིར་ཅིག་ཅར་རྩ་གཡས་སྐྱོར་རྩ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན།
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྩས་བཞི་ཅིག་ཅར་རྩ་འབྱུང་བའི་རྩས་སྒྲིང་པར་ཐལ། སྒྲིང་
 བཞིར་རྩས་བཞི་ཅིག་ཅར་རྩ་འབྱུང་བའི་རྩས་སྒྲིང་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན།
 དབྱར་རྩས་དང་དུག་རྩས་ཅིག་ཅར་རྩ་འབྱུང་བའི་རྩས་སྒྲིང་པར་ཐལ་ལོ། །
 འདྲོད་མི་ལུས་རྟེ། དུག་རྩས་དང་དབྱར་རྩས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། སྟན་རྩེས་ལ་དུག་འབྱུང་བར་ཐལ། དབྱར་རྩེས་ལ་སྟན་སྟགས་
 གཡས་སྐྱོར་རྩ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། དུག་རྩས་དེ་རྩས་
 གྱི་ཐོག་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདྲོད་ན། མཛོད་འབྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་པ་
 རྣམས་གྱི་རྩས་གྱི་ཐོག་མ་ནི་དུག་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་སྒྲིང་བཞིར་རྩས་བཞི་ཅིག་ཅར་ཁོ་ནར་ཡོད་དེ། འཇམ་
 བུ་སྒྲིང་རྩ་དུག་ཡོད་པའི་རྩས་སུ་སྒྲིང་གཞན་གསུམ་རྩ་འང་དུག་ཡོད་དེ།
 འཇམ་བུ་སྒྲིང་ན་དབྱར་གྱི་རྩས་ཡོད་པའི་ཆོ། སྒྲིང་གཞན་གསུམ་རྩ་འང་
 དབྱར་གྱི་རྩས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཇམ་བུ་སྒྲིང་
 ན་དབྱར་ཉི་རིང་བ་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་རྩས་སུ་སྐྱ་མི་སྟན་ནའང་དབྱར་ཉི་
 རིང་བ་མཐར་ཐུག་ཡོད་པར་ཐལ། འཇམ་བུ་སྒྲིང་ན་དབྱར་རྩས་ཡོད་པའི་
 རྩས་སུ་སྐྱ་མི་སྟན་ནའང་དབྱར་རྩས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན།
 འཇམ་བུ་སྒྲིང་ན་དབྱར་ཉི་རིང་བ་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་རྩས་སུ་སྐྱ་མི་སྟན་.....
 པའི་མཚན་མོའི་ཆ་ལ་ཡུད་ཅམ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྩས་སུ་
 འཇམ་བུ་སྒྲིང་པའི་(༥༥ན) ཉིན་མོའི་ཆ་ལ་ཡུད་ཅམ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་གང་

ཞིག་དེ་གཉིས་རྒྱུ་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་ལྟ་འཛུལ་ལྟ་
 སྤྱིར་པའི་དབྱར་ཉི་འོར་བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་
 ཐལ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཛུལ་ལྟ་སྤྱིར་ན་གནས་པའི་ཚེ། རི་རབ་ཤི་གི་བ་
 མ་སྐྱ་མི་སྟན་རྒྱུ་བཅས་པ་ལས་སྐྱ་མི་སྟན་པའི་མཆོད་མོའི་ཐ་སྟངས་ལྟ་བུ་སྟེ་
 པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། འཛུལ་ལྟ་སྤྱིར་ན་དབྱར་ཉི་འོར་བ་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་
 རྒྱུ་སྐྱ་མི་སྟན་པའི་ཉིན་མཆོད་ཀྱི་ཆ་ལ་ཡུད་ཅམ་སྟུམ་ཅུ་མོ་རྒྱག་ཡོད་པར་
 ཐལ། འདྲོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱུ་སྐྱ་མི་སྟན་པའི་ཉིན་མོའི་ཆ་ལ་ཡུད་
 ཅམ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་
 རྒྱུ་མི་སྟན་ན་དབྱར་ཉི་འོར་བ་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཙ་
 བར་འདྲོད་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། ཡུད་ཅམ་སྟུམ་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་རྒྱ་
 རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་ཉ། མཛོད་ལས། ཡུད་ཅམ་ཉིན་ཞག་ལྔ་གསུམ་ནི། ཞོར་ནས་
 ཞོར་རྒྱུ་སྟུམ་ཅུར་འཁྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་རྒྱ་ འཛུལ་
 ལྟ་སྤྱིར་རྒྱ་དགུན་ཉི་ཐུང་བ་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་རྒྱུ་སྐྱ་མི་སྟན་ནའང་དེ་
 ལྟར་ཡོད་པར་ཐལ། འཛུལ་ལྟ་སྤྱིར་ན་དགུན་ཉི་ཡོད་པའི་རྒྱུ་སྐྱ་མི་སྟན་
 ནའང་དགུན་ཉི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། དེའི་རྒྱུ་སྐྱ་མི་
 སྟན་པའི་མཆོད་མོའི་ཆ་ལ་ཡུད་ཅམ་བརྒྱ་གཉིས་ལས་མེད་པར་ཐལ། འཛུལ་
 ལྟ་སྤྱིར་པའི་ཉིན་མོའི་ཆ་ལ་ཡུད་ཅམ་བརྒྱ་གཉིས་ལས་མེད་པ་གང་ཞིག །དེ་
 གཉིས་རྒྱུ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་ཞོར་དང་འདྲ། ཙ་
 བར་འདྲོད་ན། དེའི་རྒྱུ་སྐྱ་མི་སྟན་པའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཡུད་ཅམ་ཉེར་
 བཞི་ལས་མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱུ་སྐྱ་མི་སྟན་པའི་
 ཉིན་མོའི་ཆ་ལ་ཡུད་ཅམ་བརྒྱ་གཉིས་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེའི་རྒྱུ་སྐྱ་
 མི་སྟན་ན་དགུན་ཉི་ཐུང་བ་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཙ་བར་
 (༡༥༥) འདྲོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུད་ཅམ་སྟུམ་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་

ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཛམ་བྱ་སྤྱིར་ན་དགུན་གྱི་རུས་ཡོད་པའི་རུས་
 ལུ་སྤྱིར་གཞན་གསུམ་ནའང་དགུན་གྱི་རུས་ཡོད་པར་ཐལ། འཛམ་བྱ་སྤྱིར་
 ན་དགུན་ཆེ་ར་བ་ཡོད་པའི་རུས་ལུ་སྤྱིར་གཞན་གསུམ་ནའང་དགུན་ཆེ་ར་བ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འཛམ་བྱ་སྤྱིར་ན་མགོ་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་རུས་ལུ་སྤྱིར་གཞན་
 གསུམ་ནའང་མགོ་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཛམ་བྱ་སྤྱིར་ན་དབྱར་
 ཡོད་པའི་རུས་ལུ་སྤྱིར་གཞན་གསུམ་ནའང་དབྱར་ཡོད་པར་ཐལ། འཛམ་བྱ་
 སྤྱིར་ན་ཉི་མ་བྱང་བསྐྱོད་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་རུས་ལུ་ལུས་འཕགས་པོར་.....
 ཡང་ཉི་མ་བྱང་བསྐྱོད་མཐར་ཐུག་ཡོད། བ་ཡང་རྒྱུད་ནའང་ཉི་མ་བྱང་བསྐྱོད་
 མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏུ། འཛམ་བྱ་སྤྱིར་ན་ཉི་མ་བྱང་
 བསྐྱོད་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་རུས་ལུ་ཉི་མ་བྱང་བསྐྱོད་མཐར་ཐུག་ནས་ཤར་.....
 རྟེ། བྱང་བསྐྱོད་མཐར་ཐུག་ཏུ་རུབ་པར་འཕྱར་བ་གང་ཞིག །ལུས་འཕགས་
 པོར་ཉི་མ་བྱེད་པ་དང་འཛམ་བྱ་སྤྱིར་རུ་ཉི་མ་ཤར་བ་རུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར།
 ཚ་ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་ཏུ། འཛམ་བྱ་སྤྱིར་ན་ཉི་མ་བྱང་བསྐྱོད་མཐར་ཐུག་
 ནས་ཤར་ནས། བྱང་འཕྱོད་མཐར་ཐུག་ཏུ་རུབ་པར་འཕྱར་བ་གང་ཞིག །
 འཛམ་བྱ་སྤྱིར་རུ་ཉི་མ་བྱེད་པ་དང་། བ་ཡང་རྒྱུད་རུ་ཉི་མ་ཤར་བ་རུས་མཉམ་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། མཛོད་ལས། བྱམ་བྱེད་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་། ཉི་མ་བྱེད་དང་
 འཆར་རུས་གཅིག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཐལ་འཕྱར་དང་པོའི་
 ཐལ་འཕྱར་ཕྱི་མ་ལ་མ་ཁུབ་ཏུ། མགོ་ཆེ་བ་ལ་དགུན་ཆེ་ར་བར་འཛོག་པ།
 འཛམ་བྱ་སྤྱིར་བའི་དབང་རུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་གཞན་གསུམ་རུ་མགོ་ཆེ་བ་
 ལ་དགུན་ཆེ་ར་བར་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བ་ཡང་རྒྱུད་རུ་མགོའི་ཆེ་བ་ལ་
 དབྱིད་ཆེ་ར་བ། ལྷ་མི་སྟན་རུ་མགོ་ཆེ་བ་ལ་དབྱར་ཆེ་ར་བ། ལུས་འཕགས་པོར་
 མགོ་ཆེ་བ་ལ་རྟོན་ཆེ་ར་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཛམ་བྱ་སྤྱིར་རུ་
 ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་རུས་ལུ་ལྷ་མི་སྟན་རུ་ཆོས་བརྒྱ་བྱུག་ཡོད་པ་བཞིན་.....

(ལ་ན) མོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མགོ་ཁྱེད་པ་ནས་དགུན་ཁྱེད་པ་ཤར་བར་འཛོག་མི་
 རིགས་པར་ཐལ། མགོ་ཁྱེད་པ་ཡིན་ན། དགུན་ཁྱེད་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འཛམ་བུ་སྤྱིར་ན་དགུན་ཁྱེད་པ་ཡོད་པའི་རྒྱས་སུ་སྤྱིར་
 གཞན་གསུམ་རྒྱ་དགུན་ཁྱེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འཛམ་བུ་སྤྱིར་ན་མགོ་ཁྱེད་པ་
 ཡོད་པའི་རྒྱས་ན་སྤྱིར་གཞན་གསུམ་ན་འང་མགོ་ཁྱེད་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །མ་
 གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེན་ཙ་བར་མ་ཁྱབ་པོ། ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མའི་ལན་འོག་རྒྱ་
 འདེབས། །རང་ལྷགས་ནི། འཛམ་བུ་སྤྱིར་ན་དགུན་ཉི་མུང་བ་མཐར་ཐུག་ཡོད་
 པའི་རྒྱས་པ་ལང་སྤྱོད་ན་དེའི་ཉིན་མཆན་མཉམ་པ། སྐྱ་མི་སྟན་ན་དབྱར་
 ཉི་རིང་བ་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་རྒྱས་སུ་ལྷགས་པོར་སྟན་ཉིན་མཆན་
 མཉམ་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཛམ་བུ་སྤྱིར་ན་དགུན་ཉི་མུང་བ་མཐར་
 ཐུག་ཡོད་པའི་རྒྱས་སུ་ལྷགས་པོར་སྟན་མོའི་ཆ་ལ་ཡུད་ཙམ་བཅོ་ལྷ་
 ལས་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱས་སུ་ལྷགས་པོར་སྟན་ཉིན་མཆན་མཉམ་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། དེའི་རྒྱས་སུ་ལྷགས་པོའི་སྐྱ་
 རྩོའི་ཆ་ལ་ཡུད་ཙམ་ཐུང་བརྒྱད་ལས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། འདྲོད་ན། དེའི་རྒྱས་
 སུ་སྐྱ་མི་སྟན་པའི་ཕྱི་རྩོའི་ཆ་ལ་ཡུད་ཙམ་ཐུང་བརྒྱད་ལས་མེད་པར་ཐལ།
 འདྲོད་པ་གང་ཞིག །ལྷགས་པོའི་སྐྱ་རྩོའི་ཆ་དང་། སྐྱ་མི་སྟན་པའི་ཕྱི་
 རྩོའི་ཆ་གཉིས་ཡུན་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སྐྱ་མི་སྟན་པའི་ཉི་མ་
 ཐུང་པ་དང་ལྷགས་པོའི་ཉི་མ་ཤར་བ་རྒྱས་མཉམ་པའི་རྩྱར་ཏེ། སྐྱ་མི་
 སྟན་པའི་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་དང་ལྷགས་པོའི་ཉི་མ་ཐུང་པ་རྒྱས་མཉམ་པའི་
 ཕྱིར་ན་འདིར་མ་ཁྱབ། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། བཅུ་ཐུང་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་དང་།
 ཉི་མ་ཐུང་དང་འཆར་རྒྱས་གཅིག་པ་དེ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར།
 ཙ་བར་འདྲོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སྐྱ་མི་སྟན་པའི་ཕྱི་རྩོའི་ཆ་
 ལ་ཡུད་ཙམ་དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་སྐྱ་མི་སྟན་རྒྱ་དབྱར་ཉི་རིང་བ་

ཞེན། འཛམ་བུ་སྤྱིར་ན་དབྱར་ཉི་མེད་པ་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་ཆོ་སྒྲུ་མི་སྟོན་
 པའི་ཉིན་མོའི་ཆ་ལ་ཡུད་ཅམ་བཙོ་བསྐྱད་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་སྒྲུ་མི་སྟོན་
 བཤང་དབྱར་ཉི་མེད་པ་མཐར་ཐུག་ཡོད་(༥༩) པའི་ཕྱིར། རྟགས་པས་
 འདོད་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་འཛམ་བུ་སྤྱིར་པའི་ཉིན་མོའི་ཆ་ལ་ཡུད་
 ཅམ་བཙོ་གཉིས་ཀྱི་ཡུན་ལ་ཉི་མ་སྤར་འཛམ་བུ་སྤྱིར་རུ་འཁོར་པའི་ཕྱིར་ཉ།
 དེའི་རུས་སུ་འཛམ་བུ་སྤྱིར་རུ་མཆོན་མོའི་འགོ་ཚུམ་པ་ནས་ཡུད་ཅམ་བཙོ་.....
 གཉིས་འདས་པའི་ཆོ་འཛམ་བུ་སྤྱིར་རུ་ནས་ལངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་
 བ་རེ། འཛམ་བུ་སྤྱིར་ན་དབྱར་ཡོད་པའི་རུས་སུ་སྤྱིར་གཞན་གསུམ་ན་རང་
 དབྱར་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རུས་སུ་མ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ན་དབྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། བཙོ་མ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་རུ་དབྱར་སྒྲུ་མ་སྤྱིར་
 གསུམ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མི་མཚུངས་ཉ། སྤྱིར་བཞེས་
 དབྱར་དགུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཉི་མའི་བསྐྱོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི། སུམ་ཅུ་ཅ་
 གསུམ་ན་དབྱར་དགུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཉི་མའི་བསྐྱོད་པ་ལ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། ཉི་མ་སྟོན་བྱང་འགོ་ཆོའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ན་ཉི་མའི་བསྐྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག འཛམ་བུ་སྤྱིར་
 བ་དགུན་ཉི་མུང་པ་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་རུས་སུ་རུབ་རུ་དབྱིང་ཉིན་མཆོན་...
 མཉམ་པ་དང་། བྱང་རུ་དགུན་ཉི་མུང་པ་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་རུས་སུ་ཡུས་
 འཕགས་པོར་སྟོན་ཉིན་མཆོན་མཉམ་པ་ནས་ཅིག་ཅར་རུ་ཡོད་དེ། མ་བྱ་
 ཆེན་མོའི་མདོ་ལས། མཆོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་རུ་འཁོར། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་བཞིའི་དབྱར་དགུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཉི་མའི་བསྐྱོད་པའི་
 དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ལ་རུས་བཞི་ལྷགས་སྟོན་མ་ཞེས་བྱ་
 ཞེས་ཟེར། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ་འཛམ་བུ་སྤྱིར་ན་དགུན་ཉི་མུང་པ་མཐར་ཐུག་
 ཡོད་པའི་རུས་སུ་སྤྱིར་ན་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་ཆོ་སྒྲུ་མི་སྟོན་པའི་ཉིན་ཞག་...

གཅིག་ལ་ཡུང་ཙམ་ཉེར་བཞི་ལས་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡུང་ཙམ་སྤྲུལ་ཅུ་
 ཙུག་ཡོད་པར་ཐལ་བ་མོགས་སྤར་བ་ཤད་པའི་རིགས་པས་ཁྱེགས་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག་ ཁྱམ་ཕྱིད་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་། ཉི་མ་ཕྱིད་དང་འཆར་རུས་གཅིག་པ་
 དེ་རུས་ཐམས་ཅད་རུ་(༡༩)མི་འབྱུང་བར་ཐལ། རུས་བྱུང་པར་བཞིག་གི་
 ཆོ་བྱུང་ཞིང་དེ་ཡང་འཛམ་བླ་སྤྱིར་ན་ཉི་མ་སྟོ་བཞོད་མཐར་ཐུག་པ་ཡོད་པའི་
 ཆོ་བ་ལང་སྟོན་རུ་སྟོན་ཉིན་མཆན་མཉམ། སྐྱ་མི་སྟན་རུ་དབྱར་ཉི་རིང་བ་
 མཐར་ཐུག་པ། ལུས་འཕགས་པོར་དཔྱིད་ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་རྒྱམས་ཅིག་
 ཅར་རུ་འབྱུང་བའི་རུས་ཤིག་སྤྱིད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རུས་དེ་དག་གི་ཆོ་ལུས་
 འཕགས་པོའི་སྔ་དྲོ་དང་ཕྱི་དྲོའི་ཆ་ལ་ཡུང་ཙམ་ཕྱིད་དང་བརྒྱད་བརྒྱད་ཡོད་...
 པའི་སྔ་དྲོའི་ཆའི་ཕྱིད་དང་བརྒྱད་དང་ཕྱི་དྲོའི་ཆ་ལ་ཡུང་ཙམ་ཕྱིད་དང་.....
 གཉིས་འདས་པའི་རུས་སྤྱ་སྐྱ་མི་སྟན་རུ་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་། འཛམ་བླ་སྤྱིར་རུ་
 ཉི་མ་ཤར་བ་རྒྱམས་རུས་མཉམ་ཡང་། ཤར་རུབ་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་མཆན་ཕྱིད་པ་
 ལས་ཡུང་ཙམ་ཕྱིད་དང་གཉིས་འདས་པས། དེའི་ཆོ་སྤྱ་མི་སྟན་རུ་ཉི་མ་རུབ་
 པ་དང་། ཤར་རུབ་གཉིས་སྤྱ་ཉིན་མཆན་ཕྱིད་པ་རུས་མཉམ་ལ། དེ་ནས་ཡུང་
 ཙམ་དུག་འདས་པའི་རུས་སྤྱ་ ཁྱམ་ཕྱིད་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་། ཉི་མ་ཕྱིད་དང་
 འཆར་རུས་གཅིག་པ་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་སྤྱ་མི་སྟན་རུ་ཁྱམ་ཕྱིད་པ།
 ལུས་འཕགས་པོར་ཉི་མ་རུབ་པ། འཛམ་བླ་སྤྱིར་རུ་ཉི་མ་ཕྱིད་པ། བ་ལང་སྟོན་
 རུ་ཉི་མ་ཤར་བ་རྒྱམས་རུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ནས་ཡུང་ཙམ་དུག་
 འདས་པའི་རུས་སྤྱ་འཛམ་བླ་སྤྱིར་རུ་ཉི་མ་རུབ་པ། སྤྱ་མི་སྟན་རུ་ཉི་མ་ཤར་བ་
 རུས་མཉམ་ཡང་། ཤར་རུབ་གཉིས་ཀྱི་ཉི་མ་ཕྱིད་པ་ལ་ཡུང་ཙམ་ཕྱིད་དང་
 གཉིས་མ་སྤེབས་པས་དེའི་ཆོ་འཛམ་བླ་སྤྱིར་རུ་ཉི་མ་རུབ་པ། ཤར་རུབ་གཉིས་
 ཀྱི་ཉིན་མཆན་ཕྱིད་པ་རུས་མི་མཉམ་ལ། དེ་ནས་ཡུང་ཙམ་ཕྱིད་དང་གཉིས་
 འདས་པ་ན་ཤར་རུབ་ཀྱི་ཉིན་མཆན་ཕྱིད་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་ཀྱང་ཡུང་

ཅམ་བྱེད་དང་བརྒྱད་འདས་པའི་རྩས་སུ་ནམ་བྱེད་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་ཉི་མ་.....
 བྱེད་དང་འཆར་རྩས་གཅིག་པ་དེ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་འཇོམ་སུ་གླིང་མ་ནམ་
 བྱེད་པ། བ་ཡང་སྦྱོར་ན་ཉི་མ་རུབ་པ། སྒྲ་མི་སྟན་རུ་ཉི་མ་བྱེད་པ། ལྷས་
 འཕགས་པོར་ཉི་མ་ཤར་བ་རྣམས་རྩས་མཉམ་པའི་བྱིར། དེས་ན་ལོ་གཅིག་
 ལ་ནམ་བྱེད་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་ཉི་མ་བྱེད་དང་འཆར་རྩས་གཅིག་པའི་རྩྭ་.....
 དངོས་ལན་གཉིས་ཉིན་མཆོན་བྱེད་པའི་རྩྭ་གཉིས་གཉིས་འབྱུང་། (༥༥) བ་...
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རུ་ལྷང་རིགས་གཉིས་ཀས་བྱ་བ་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས། འོ་
 བ་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ནམ་བྱེད་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་། ཉི་མ་བྱེད་དང་འཆར་
 རྩས་གཅིག་ ཁེས་པའི་གཞུང་འདི་སྦྱིར་གླིང་བཞིར་ཉི་མས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་
 རྩྭ་འཆད་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་འདིས་གླིང་བཞི་གར་ནམ་
 བྱེད་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་ཉི་མ་བྱེད་དང་འཆར་རྩས་གཅིག་པ་དེ་སྤྱད་པར་རྟོན་
 པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་བུ་དེ་གླིང་བཞིར་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་ལན་རེ་འབྱུང་བར་མ་
 བསྟན་པའི་བྱིར། འདྲོད་ན། ཉི་མ་སྟོ་བྱང་འགྲོ་ཆོའོ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་
 ཡང་སྦྱིར་ཉི་མས་གླིང་བཞིར་བྱ་བ་བྱེད་རྩྭ་འཆད་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་...
 ཐལ་ལོ། འདྲོད་ན། ལོ་གཅིག་ལ་ནམ་བྱེད་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་། ཉི་མ་བྱེད་དང་
 འཆར་རྩས་གཅིག་པའི་རྩྭ་དེ་ལན་གཉིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་
 རང་ལྟར་ན་ཡང་ལོ་གཅིག་ལ་གླིང་བཞིར་དེ་ལྟ་བུ་ལན་ཅིག་འབྱུང་བར་ཁས་...
 ལེན་དགོས་ཏེ། ལོ་གཅིག་ལ་གླིང་བཞི་པོ་རེ་རེ་ཉི་མ་སྟོ་བསྟོན་མཐར་ཐུག་
 རེ་རེ་འབྱུང་བ་གང་ཞིག གླིང་བཞི་པོ་གང་རུང་གཅིག་རུ་ཉི་མ་སྟོ་བསྟོན་
 མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་རྩས་སུ་སྤར་ལྟར་བཅིས་པས་དེ་ལྟ་བུ་ལན་རེ་རེ་འབྱུང་...
 པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་དེ། ནམ་བྱེད་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་། ཉི་མ་
 བྱེད་དང་འཆར་རྩས་གཅིག་པའི་རྩྭ་ཉིན་རེ་ལ་ལན་རེ་འབྱུང་པའི་བྱིར་ཏེ།
 སྒྲ་མི་སྟན་རུ་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་། འཇོམ་སུ་གླིང་རུ་ཉི་མ་ཤར་བ་གཉིས་རྣམ་

པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་རྒྱས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྐྱེ་མི་སྟན་ཏུ་ནམ་ཐུང་པ་དང་
 འཛམ་གྲུ་གླིང་ཏུ་ཉི་མ་ཐུང་པ་གཉིས་ཀྱིས་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་རྒྱས་མཉམ་པའི་
 ཕྱིར། སྐྱེ་མི་སྟན་པའི་མཆོག་མོ་དང་། འཛམ་གྲུ་གླིང་པའི་ཉི་མོ་ཀྱིས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཏུ་རྒྱས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འཛམ་གྲུ་གླིང་ཏུ་ཉི་མ་ལྟོ་བསྟོད་
 མཐར་ཐུག་པ་ཡོད་པའི་རྒྱས་ཏུ་སྐྱེ་མི་སྟན་ཏུ་ཉི་མ་བྱང་བསྟོད་མཐར་ཐུག་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཛམ་གྲུ་གླིང་ཏུ་གནས་པའི་
 ཆེ་རི་རབ་བྱིས་པ་མ་སྐྱེ་མི་སྟན་ཏུ་བབས་པ་ལས་སྐྱེ་མི་སྟན་པའི་མཆོག་མོར་
 འཛོག་བྱས་པ་(༥༥) ལ། ཁོ་ན་རེ། རི་རབ་བྱིས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སྐྱབ་རྒྱས་
 པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་རྟེ། རི་རབ་དེ་རིན་པོ་ཆེ་མེན་
 ཏུ་དྲངས་པ་ལས་བྱུང་པ་གང་ཞིག །རི་རབ་ལས་མི་དྲངས་པའི་སྐྱེ་གཙན་གྱི་
 ལྟོ་བས་ཀྱང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སྐྱབ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་བྱུང་། དེར་
 ཐལ། ཉི་མ་གཟའ་འཛོན་གྱི་རྒྱས་ཏུ་སྐྱེ་གཙན་གྱི་ལྟོ་བས་སྐྱབ་མི་རྒྱས་ལ་
 གདོད་འཇུག་གང་ཏུང་གིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉི་
 མ་ལྟོ་བསྟོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ་ལྟོ་བསྟོད་མཐར་ཐུག་ཏུ་རུབ་ཉི་མ་མཐོང་བ་
 དང་། བྱང་བསྟོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ་བྱང་བསྟོད་མཐར་ཐུག་ཏུ་རུབ་ཉི་མ་
 མཐོང་བ་དེ་རི་རབ་བྱིས་བསྐྱབས་པའི་དབང་གིས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རི་རབ་བྱིས་ཉི་མ་སྐྱབ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཉི་མ་ལྟོ་
 བསྟོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ་རི་རབ་བྱིས་ཆེར་མོང་ཞིང་། བྱང་བསྟོད་མཐར་ཐུག་
 པའི་ཆེ་རི་རབ་བྱིས་ཆུང་དྲར་མོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཡར་ཁོད་
 ཆེས་བརྒྱད་གྱི་ལྷ་པོ་ལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་མི་རེག་པར་
 ཐལ། རྩ་བའི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཛོད་ལས། ཉི་མ་དང་ནི་ཉི་
 བ་ལས། རང་གི་བྱིབ་མས་སྐྱབ་པར་སྤང་། །ཞིས་ལྷ་བ་ཉ་མ་གང་བ་ཉི་མའི་
 འོད་ཟེར་གྱིས་ནོན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་

ལོ། ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱིང་བཞིའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མ་
 ལུང་པའི་རུས་མི་སྤྱིང་པར་ཐལ། སྤྱིང་བཞིའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་
 མེད་པའི་རུས་མི་སྤྱིང་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རི་རབ་ཀྱིས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སྤྱིབ་མི་
 ལུས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདྲོད་ན། སྤྱིང་བཞིའི་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་སྐར་
 རྣམས་གསལ་བའི་རུས་མི་སྤྱིང་པར་ཐལ་ལོ། འདྲོད་ན། ཉིན་མཆོན་གྱི་ཆ་
 ཉེར་གཉིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། རི་རབ་ཀྱིས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་
 སྤྱིབ་ལུས་པར་ཐལ། རྒྱ་ཤེལ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་བའི་དབྱིལ་
 འཁོར་རང་གི་གྲིབ་མས་སྤྱིབ་ལུས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མཛོད་ལས། ཉི་མ་དང་ནི་
 ཉེ་བ་ལས། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག དེ་ཡར་ངོའི་རུས་སུ་རྒྱ་
 བ་ཉ་གང་བར་གནས་པ་དང་། མར་ངོའི་རུས་སུ་ཉ་མ་གང་བར་གནས་པའི་
 (༥༦) རྒྱ་མཆོན་རྒྱ་བའི་ཕྱིད་ནོར་ཏུ་རྒྱ་ཤེལ་ལས་གྲུབ། ཕྱིད་པེ་རྒྱ་ལས་
 གྲུབ་པ་ཡིན་པས། ཡར་ངོའི་ཆོ་རྒྱ་ཤེལ་ཐུར་ཏུ་བྱག་རྟེ་གནས་མར་ངོའི་ཆོ་པེ་
 རྒྱ་ལེ་ངོས་ཐུར་ཏུ་བྱག་རྟེ་གནས་པའི་དབང་གིས་ཉ་གང་བ་དང་མ་གང་བ་
 ཐུང་བ་ཡིན་རྟེ། དེ་ལྟར་ས་སྤེལ་ས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །
 ཉི་མ་དང་རྒྱ་བའི་དབྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་ན་ལྟའི་གཞལ་མེད་ཁང་དང་། ལུས་
 གྱི་རྒྱིང་བུ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་སྟགས་པ་རི་སྤྱོད་ཅིག་ཡོད་པར་
 བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱ་བའི་དབྱིར་འཁོར་རེས་ཐུར་ཏུ་སྟྱགས་རྟེ་
 གནས། རེས་འགའ་ཁྱེན་ཏུ་སྟྱགས་རྟེ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བུ་རྟོན་ཆོས་
 འབྱུང་སྟགས་སུ་རྟོན་པ་ཤིང་ཕོ་བྱི་ཕོ་ལ་ལྟམས་སུ་ཞུགས་པར་བཞེད་ཅིང་།
 ཆོས་རྗེས་པཌ་ཀྱིས་མེ་མོ་ཡོས་ལ་ལྟམས་སུ་ཞུགས་པར་བཞེད་པ་སྟགས་རུས་
 འཁོར་སྟགས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་དཔུང་པ་ཡི་གེ་མངས་པས་འཇིགས་ནས་
 རེ་ཞིག་བཞག །པ་ཆེ་པཌ་ཆེན་གྱི་རྗེས་འབྲངས་ཁ་ཅིག །མཚུ་རྒྱ་བའི་ཡར་
 ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་ཆོ་འཕུལ་རུས་ཆེན་དང་། རྒྱ་རྟོད་རྒྱ་བའི་

ཡར་ངོའི་ཆོས་བཞིའི་ཉིན་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བའི་རུས་ཆེན་དང་། དབྱུག་པ་
 ཟླ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་ལྟ་བུའི་རུས་ཆེན་དང་། ས་ག་ཟླ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་
 ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རུས་ཆེན་ཡོད་པར་བཞེད་པ་དང་། ཉོར་ཟླ་དགུ་
 པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པ་ནམས་ནང་འགལ་གྱི་སྤང་པོ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ཉུར་ན་ནག་པ་ཟླ་བ་དེ་དབྱིད་ཟླ་མ་རྒྱུད་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོར་ཟླ་དགུ་
 པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདྲོད་
 བ། ཉག་པ་ཟླ་བའི་ཡར་ངོའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་དེ་སྟོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 བྱང་ཆུབ་པའི་རུས་ཆེན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དབྱིད་ཟླ་མ་རྒྱུད་གི་ཡར་ངོའི་ཆོས་
 བཅོ་ལྔ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དོན་གྱིས་དངོས། བྱབ་སྟེ། གཞུང་དམ་པ་ལས།
 བཅོམ་ལུན་འདས་ཟླ་བ་གང་ལ་ཟླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་རུ་རྒྱུད་ཞུས་པས།
 བྱིམ་བདག་དབྱིད་ཟླ་མ་རྒྱུད་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་(༡༦བ) ཕྱིར། འདྲོད་མི་
 རུབ་ཏེ། ས་ག་ཟླ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་ཞག་དེ་སྟོན་པ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་
 པའི་རུས་ཆེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། པཎ་ཆེན་གྱིས་མངོན་པའི་རུས་ཆེན་གྱི་ཡིག་
 རྒྱུད་ལས། རུས་ཆེན་བཞི་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་སྟུང་གི་
 བཞེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞེན་རུ་རུས་ཆེན་གཞན་རྣམས་
 ལའང་བརྗོད་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་སྟོན་པ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་
 དུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་བཞུགས་པར་ཐལ། སྟོན་པ་ས་ག་ཟླ་བ་ལ་ལྷམས་སུ་བཞུགས་
 བས། ལོ་ཕྱི་མའི་ས་ག་ཟླ་བ་ལ་སྟུང་ལྷམས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུབ་ཏེ། དུམ་
 གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མངལ་རུ་ཟླ་བ་བཅུ་
 འཛིན་བྱས་པ། ཞེས་དང་། དེས་ས་ག་ཟླ་བ་ནས་མངལ་རུ་ཟླ་བ་བཅུ་གནས་པ་
 དེ་ནའང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡༩ བསྐྱེད་པ་མི་ཉམས་པར་སྤྱང་བའི་ཐབས་གདམས་རག་

བརྒྱད་པ།

༥ གཉིས་པ་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྤྱང་བའི་ཐབས་གདམས་རག་
བརྒྱད་པ་ལ། གནས་ལྷན་པ་བརྒྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། བཞུང་འདི་གར་
ལས་འཕྲོས་ན། དེ་མ་ཐག་ཏུ་གིབ་ཚད་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྟེན་པར་
རྒྱལ་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་གིབ་ཚད་འཇལ་བ་སོགས་སྤུས་ཀྱི་བརྒྱད་...
པར་བཤད་པ་ལ། འོ་ན། གང་ཟག་དེ་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་རི་ལྷར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་
ན། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལ་ལས་བྱེད་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཆངས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་
ལྷན་པ་བརྒྱད་དགོས། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བཞུང་འདི་བྱང་། རྟོན་ནི། ཏུས་ཀྱི་
བརྒྱད་ཟིན་མ་ཐག་པའི་དགོ་སྒྲོབ་དེ་ལ་ཟས་བསྐྱོད་སྟོན་པ། གོས་སྤྱག་དར་
ཁྲིད་པ། གནས་ཤིང་བྱང་པ། ལྷན་བཀུས་ཏེ་ཐོར་བ་སྟེ་ཆངས་པར་སྤྱོད་པའི་
གནས་ལྷན་པ་བརྒྱད་དགོས་ཏེ། དེས་དེ་ལྷན་པ་ལ་གནས་ན་ལྷན་པར་དག་
པར་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་གདམས་རག་བཅུ་གཅིག་གྱང་བརྒྱད་
དགོས་ཏེ། འོག་ནས་འཆད་པར་འཁྱུར་བའི་ལྷང་བར་འཁྱུར་བའི་ཆོས་བཞི་
བརྒྱད་པ་ནས། དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་སྤྱབ་པའི་ཐབས་བཀའ་ཡོད་ལ་དེས་
པར་སྤྱོད་པའི་ཐབས་གྱི་པར་ལྷན་པ་བརྒྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་
པར་བྱེད་པ་ལ། ལྷང་བར་འཁྱུར་བའི་(༡༢)ན་ཆོས་ལྷན་པ་དང་། དགོ་སྤྱོད་
བྱེད་པའི་ཆོས་ལྷན་པ་གྱང་རོ། །མཆོག་ཏུ་འདོད་པར་བྱ་བ་ཡང་དག་པ་ཉིད་
ཀྱིས་རྒྱལ་པ་ཉིད་བརྒྱད་ནས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཉམ་པར་སྤྱང་པ་ཉིད་
སྤྱབ་པ་ལ་དེས་པར་སྤྱང་བར་བྱའོ། །ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐབས་པ་ལྷན་
དང་། ཏུལ་བར་གནས་པ་ཉིད་དང་དགོས་པ་རྗེས་སུ་སྤྱབ་པ་ལ་ཡང་རོ། །མ་
བརྒྱད་པ་ཡང་དག་པར་སྤྱངས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་བསྤྱབ་པར་འཁྱུར་བ་...

ཉིད་ཀྱང་བརྒྱན་པར་བྱའོ། །ལྷན་པ་ལ་ཡང་ངེས་པར་སྐྱར་བར་བྱའོ། །བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་ཐབས་བརྒྱན་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་རོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་
ནམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གདམས་རག་གི་ནམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་།
འཕྲོས་དོན་སྐྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དུལ་གང་ལ་
བརྒྱན་པ། གང་ཟག་གང་གིས་བརྒྱན་པ། ཏུས་ནམ་གྱི་ཆོ་བརྒྱན་པ། དངོས་པོ་
གང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཏུ་བརྒྱན་པ། བརྒྱན་བྱ་གདམས་རག་གི་རོ་པོ་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཏུས་གོ་བརྒྱན་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་བརྒྱན། གཉིས་པ་ནི།
ལས་སྒྲོབ་ཀྱིས་བརྒྱན། གསུམ་པ་ནི། ཏུས་གོ་བརྒྱན་པའི་མཚུག་ཐོགས་དེ་མ་
ཐག་ཏུ་བརྒྱན། བཞི་པ་ནི། གདམས་རག་ནམ་པ་བརྩ་གཅིག་བརྒྱན། ལ་པ་ནི།
ལྱང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ནམས་སྤང་བྱ་དང་། དགེ་སྦྱང་ཏུ་བྱེད་པའི་ཆོས་
ནམས་བརྟེན་བྱར་གདམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྒྱན། ཏུག་པ་ནི། གདམས་རག་
གི་དབྱེ་བ། བཟུ་བ། གྲངས་ངེས། གོ་རིམས་སྐབས་འདིར་གདམས་རག་བརྩ་
གཅིག་གི་སྔོན་མ་གདམས་རིགས་པར་བཟུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་དངོས་
སུ་བརྟེན་པའི་གདམས་རག་ལ་བརྩ་གཅིག་ཡོད་དེ། ཆངས་པར་སྦྱོད་པའི་
གནས་ནམས་བརྒྱན་པ། ལྱང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ནམས་བརྒྱན་པ། དགེ་
སྦྱང་ཏུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ནམས་བརྒྱན་པ། «མཆོག་ཏུ་འདོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་
རྒྱུ་ལ་པ་ཉིད་བརྒྱན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་མཉམ་པར་གྱུར་པ་ཉིད་སྐྱབ་པ་ལ་ངེས་
པར་སྐྱར་བ།» ཚུལ་འཆལ་གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་
གཟུགས་བརྟན་ཏུལ་བར་གནས་པ་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བ། སྤང་བ་དང་སྒྲིག་པ་
གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བ།
(༡༧) འདིར་མ་བརྒྱན་པ་ཡང་དག་པར་བྱངས་པ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་སྐྱབ་
པར་འགྱུར་བ། ལྷན་པ་ལ་སྐྱར་བ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཐབས་བག་ཡོད་བརྒྱན་
པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནམས་བཟུན་གཉིས་སུ་འདུ་ཞི།

བསྐབ་བྱ་ཡུལ་ལ་གདམས་པ་དང་། སྤྱོད་བྱེད་གཉེན་པོ་ལ་གདམས་པ་གཉིས་
 ལུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དགྲ་དང་པོ་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ཕྱི་མར་འདྲ་བའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གདམ་ངག་དེ་ལ་བརྟུ་གཅིག་
 པོ་དེར་གྲངས་ངེས་ཏེ། གདམ་ངག་བརྟུ་གཅིག་གི་སྒྲི་ནས་གདམས་པས་དོན་
 ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་གྲངས་མང་ཏུང་གི་སྒྲི་ནས་གདམས་པས་དོན་ཏུ་མི་
 འགྱུར་བས། གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ལ་སྟོས་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་ནི། ཡུང་གི་གོ་རིམས་དང་བསྟན་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལུ་པ་ནི།
 གདམས་ངག་བརྟུ་གཅིག་གི་སྒྲི་ནས་གདམས་པས་འདུལ་བའི་བསྐབ་བྱའི་……
 གནས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དག་སྐབ་པར་ཡང་རུས་
 པས་གདམས་པའི་དོན་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྦྱངས་པའི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། བསྟར་བ། སྦྱ་བཤད་པ། གང་ཟག་གང་ལ་
 གནང་བ། ཆགས་པ་གང་གི་གཉེན་པོར་བསྟན་པ། སྐབས་འདིར་སྦྱངས་
 པའི་ཡོན་ཏན་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གསུམ་ཁོ་ན་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ལ་བསྐབ་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་ཏུ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་བརྟུ་གཉིས་པོ་གང་ཏུང་པ་སྟེན་པར་……
 དམ་བཅས་པའི་ཡི་དམ་དེ། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི།
 དེ་ལ་དབྱེ་ན་བརྟུ་གཉིས་ཡོད་དེ། བསོད་སྟོམས་པ་དང་སྟན་གཅིག་ཕྱིས་མི་
 ལེན། །ཆོས་གོས་གསུམ་པ་ཕྱིར་པ་ཐུག་དར་ཁྲོད། །དཀོན་པ་ཤིང་བྱང་པ་དང་
 ལྷ་གཤམ་མེད། །ཅོག་སྤུ་ཏུར་ཁྲོད་པ་དང་གཞི་རི་བཞིན། །ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 བརྟུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་དག་བསྟར་ན་ཟས་ཀྱི་དབང་ཏུ་
 བྱས་པ་གསུམ། གོས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་གསུམ། གནས་མལ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་
 པ་དུག་ཉྟེ་གསུམ་(༥༥) ཏུ་འདུ། དེ་ཡང་ཟས་བཟང་པོ་ལ་སྟེད་པ་སྤྱོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏུ་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཟས་ལ་བརྟེན་པར་དམ་བཅས་པའི་ཡི་དམ་པ། ཟས་

བསོད་སྟོམས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟེན་པས་ཚོག་པའི་བསོད་
 སྟོམས་པ། མཐར་གྱིས་སྤང་བའི་བསོད་སྟོམས་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲད་པར་ནི་
 རང་གི་ཉེ་དུ་ལ་སྐྱེས་པའི་བྱིམ་ནས་བསྐྱངས་པའི་བསོད་སྟོམས་ཅན་གྱིས་……
 འཆོ་བར་དམ་བཅས་པའི་ཡི་དམ་པ་དང་པོ་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྒྲི་
 མཐར་ཆགས་སུ་བརྒྱུད་ནས་སྤངས་པའི་བསོད་སྟོམས་གྱིས་འཆོ་བར་དམ་……
 བཅས་པའི་ཡི་དམ་པ་གཉིས་པ་ཡིན། སྟན་གཅིག་པ་ནི་ཟས་མང་པོ་ལ་སྤྱེད་
 པ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཟས་ཚོས་པའི་སྟན་དེ་ལས་ལངས་ཕྱིན་ཆད་ཉི་མ་དེ་ལ་……
 ཏུས་ཏུང་གི་ཟས་ཕྱི་མ་མི་བ་བར་དམ་བཅས་པའི་ཡི་དམ་པ་ལ་འཛོག་ །དེ་
 ཡང་སྟན་གྱི་མཐའ་ཅན་དང་། ཚུ་ཡི་མཐའ་ཅན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཟས་
 ཚོས་ནས་སྟན་དེ་ལས་ལངས་ཕྱིན་ཆད་ཉི་མ་དེ་ལ་ཏུས་ཏུང་གི་ཟས་མི་བ་……
 བར་དམ་བཅས་པའི་ཡི་དམ་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཁ་འཁྲུ་བའི་ལག་རྒྱུངས་
 ཕྱིན་ཆད་ཉི་མ་དེ་ལ་ཏུས་ཏུང་གི་ཟས་མི་བ་བར་དམ་བཅས་པའི་ཡི་དམ་པ་……
 ལ་འཛོག་ །ཟས་ཕྱི་མ་མི་ལེན་པ་ནི། ཟས་དེ་དང་པོར་བ་བར་ཚྭ་ཕྱིན་ཆད་
 ཉི་མ་དེ་ལ་ཏུས་ཏུང་གི་ཟས་ཕྱི་མ་མི་ལེན་པར་དམ་བཅས་པའི་ཡི་དམ་པ་ལ་
 འཛོག་ །འདི་ལ་གསུམ། རྒྱུད་ཏུས་ནི་ཁ་ལ་སྐྱེས་པ་མ་བཟུས་ཀྱི་བར་དུ་ལེན་
 པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲིང་ནི་ཟས་བ་བཞིན་དུ་གནས་གྱིས་བརྟན་པ་ལེན་ལ་
 དེ་ཕྱིན་ཆད་མི་ལེན་པའོ། །ཆེན་པོས་ནི་སྤར་བཤད་པའི་ཟས་ཐམས་ཅད་ཅིག་
 ཅར་དུ་སྐྱངས་ནས་བ་ཞིང་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཉི་མ་དེ་ལ་མི་ལེན་པའོ། །ཆོས་གོས་
 གསུམ་པ་ལ་ཡང་། རྒྱུད་ཏུས་ནི། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་། རས་ཆེན་དང་།
 གཡམ་པ་དགའ་པ་དང་། སྟན་དང་གདིང་བ་བཅང་བར་བྱེད་པ། འབྲིང་ནི།
 རས་ཆེན་མན་ཆད་བཞི་པོ་དེ་རང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྟུན་པ་མི་འཆང་ལ།
 གནས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྟུན་པ་ལ་ལོངས་སྤྱད་པའོ། །ཆེན་པོས་ནི། ཆོས་གོས་
 གསུམ་(༡༥༥) ཅན་འཆང་ཞིང་དེ་ལས་སྟག་པའི་གོས་མི་འཆང་ངོ་། །ཆོས་

གོས་གསུམ་པས་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ་པོ་འཆང་རུང་སྟེ། རྒྱུངས་པའི་
 ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལས། འབྲིང་བ་དང་། གཡམ་པ་དག་བ་དང་། གདོང་
 བྱིས་དང་། དབྱར་གྱི་ཆར་གོས་རས་ཆེན་སྒྲུང་བར་བྱ་སྟེ། ཆོས་གོས་གསུམ་པ་
 གི་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། «ཕྱིང་པས་ནི་གོས་
 ཐམས་ཅད་ལྷག་གི་བལ་ལས་བྱས་པ་འཆང་ཞིང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལོ། །»ཟུག་
 དར་ཁྲོད་པ་ལ་གསུམ་ལས། རྒྱུང་བྱས་ནི་བྱི་བས་ཐོས་པ། ཆོག་པ། ཏུམ་ཏུར་
 བཅད་པ། གཞན་གྱིས་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ལེན་པ་དང་། འབྲིང་ནི། རང་
 གི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་མི་ལེན་པར་མ་ངེས་པར་ཐོར་བ་ལེན་པ་དང་། ཆེན་པོས་ནི།
 དེ་དག་མི་ལེན་པར་རྒྱུང་དང་ཟུག་དར་ཁྲོད་དང་ལམ་པོ་ཆེར་ཐོར་བ་……
 ལེན་པ་ལོ། །འདི་ལ་ཡང་ཐོར་བ་ཟུག་དར་ཁྲོད་པ་དང་། དམན་པ་ཟུག་དར་
 ཁྲོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞན་གྱིས་རྒྱུང་ཁྲོད་སྐགས་སུ་ཐོར་བའི་གོས་ལེན་
 གྱི། གཞན་མི་འཆང་བར་དམ་བཅས་པའི་ཡི་དམ་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། རྒྱེ་
 པོ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་བ་བཞིར་ཡོངས་སྒྱུད་པའི་གོས་འཆང་ཞིང་། གོས་གསར་པ་
 མི་འཆང་བར་དམ་བཅས་པའི་ཡི་དམ་པ་ལོ། །དགོན་པ་པ་ཡང་གསུམ་ལས།
 རྒྱུང་བྱས་ནི་གྲོང་ལས་གཞུ་འདོམ་སྒྲུབ་བཅུས་བཅད་པའི་སར་གནས་པ་དང་།
 འབྲིང་ནི། གྲོང་ལས་གཞུ་འདོམ་སྒྲོང་སྐག་གཉིས་གྱིས་བཅད་པའི་སར་གནས་
 པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། གྲོང་ལས་གཞུ་འདོམ་སྒྲོང་སྐག་བཅུད་གྱིས་བཅད་པའི་
 སར་གནས་པ་ལོ། །ཤིང་རྒྱུང་བ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྒྱུང་བྱ་ནི། ཤིང་རྒྱུང་རྒྱ་
 རོས་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུར་བར་གནས་པ་དང་། འབྲིང་ནི། རོས་རྒྱུང་ཟད་
 རྒྱུར་བར་གནས་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི་རྒྱུར་བ་མེད་པར་གནས་པ་ལོ། །སྒྲུབ་པ་
 མེད་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྒྱུང་བྱ་ནི་སྤྱིང་གི་རོས་གསུམ་གཤོགས་ལ་གཅིག་
 མ་གཡོགས་པར་གནས་པ། འབྲིང་ནི་སྤྱིང་གི་རོས་གཅིག་གཡོགས་ལ་གསུམ་
 མ་གཡོགས་པར་གནས་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། སྤྱིང་གི་རོས་རྒྱུང་ཟད་ཀྱང་མ་

གཡོགས་པར་གནས་པའོ། རུར་ཁྲོད་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རུར་ཁྲོད་པ་ཡིན་པ། རུར་ཁྲོད་པ་ཡིན་པར་གནས་པ་དང་། འབྲིང་ནི། རྩེ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་གནས་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། ཡུལ་དེའི་སྐྱེ་པོ་ཤི་པོ་ཅག་སྐྱེལ་བའི་རུར་ཁྲོད་ཀྱི་སར་གནས་པའོ། ཚུག་ལུ་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རུར་ཁྲོད་པ་ཡིན་པར་གནས་པ་དང་། འབྲིང་ནི་དོན་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། དོན་གང་ལ་ཡང་མི་རྟེན་པར་གནས་པའོ། གཞི་རིམ་བཞེན་པ་ལ་རུར་ཁྲོད་པ་ཡིན་པར་གནས་པ་ཡིན་པ་དང་། འབྲིང་ནི་ལན་གཅིག་འཆའ་ཞིང་གཞན་མི་བྱེད་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི་ལན་ཅིག་སྟུན་གདིང་བ་སྟགས་ལ་གནས་མཁུ་འཆའ་ཡི་གནས་ཡང་ནས་ཡང་རུ་མི་འཆའ་བའོ། བཞེན་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་སྤྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ། ལུས་སེམས་སྤྲངས་ནས་ལུས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུ་པ་ནི། སྤྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཆགས་པ་ཤས་ཆེར་སྤྲོད་པའི་གང་ཟག་ལ་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཞེ་སྤང་ཤས་ཆེར་སྤྲོད་པའི་གང་ཟག་ལ་བསྐྱགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་སྤང་ཤས་ཆེར་སྤྲོད་པ་ལ་མི་མཁས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྤྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྐྱེས་ནས། ཞེ་སྤང་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རུག་པ་ནི། འདི་དག་ཆགས་པ་གང་གི་གཞེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསྐྱོད་སྟེན་པས་ཟས་བཟང་པོ་ལ་སྤེད་པའི་གཞེན་པོ་བྱེད། སྟུན་གཅིག་པ་དང་སྐྱེས་མི་ལེན་པས་ཟས་མང་པོ་ལ། ཕྱིང་པས་གོས་འཇམ་པོ་ལ། ཆོས་གོས་གསུམ་པས་གོས་མང་པོ་ལ། རུག་དར་ཁྲོད་པས་གོས་བཟང་པོ་ལ། དམོན་པ་པས་འདུ་འཛི་ལ། ཤིང་རུང་པ་དང་སྤྲ་གབ་མེད་པས་གནས་མཁུ་ལ། ཚུག་ལུ་པས་རྫོ་པ་བརྟེན་ལ་ལ། རུར་ཁྲོད་པས་འཁྲིག་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་

པའོ། །གཞི་ངོ་བཞིན་པས་གནས་མལ་ལ་སྲེད་པའི་གཞིན་པོ་བྱེད། བརྟན་
 པ་ནི། ཆོངས་སྤྱད་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པའི་སྐབས་འདིར་བསྐད་
 ལྷོམས་པ་ལ་སོགས་པ་(༡༧༥) གསུམ་ཅམ་གྱི་སྒྲོན་ནས་འདོམས་པར་བྱེད་པའི་...
 རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེན་ཡོད་དེ། སལ་ཆེར་ཡོ་བྱད་གསོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་
 ཆོངས་སྤྱད་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། གསུམ་པོ་དེའི་སྒྲོན་ནས་
 གདམས་པས་ཡོ་བྱད་གསོག་པ་ཁེགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རབ་བྱུང་
 རྣམས་ཀྱིས་སྐབས་ཀྱང་རྣམ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ལ་བརྟེན་
 བྱས་ཡོ་བྱད་གསོག་པ་ཁེགས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེན། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་
 སྐབས་འདིར་མི་འདོམས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སལ་ཆེར་གྱིས་སྐབས་དཀའ་
 བས་མི་འདོམས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་
 པའི་ཐབས་བཤད་པའོ། །

ཅ༢ རྒྱུ་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུངས་པའི་ཐབས་བཤད་པ།

ཅ༣ གནས་དང་གནས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་

མཚན་ཉིད་སྒྱུར་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུངས་པའི་ཐབས་ལ། གནས་དང་
 གནས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་བཤད་པ། གནས་དང་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གནས་པས་གནས་ལ་མ་ཞུས་པར་བྱ་བ་མི་བྱའོ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ལ། བཅས་པའི་སྐབས་ནས་བྱུང་བ་དང་། རྗེས་
 བཅས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བྱུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བཅུན་པ་བརྟན་པའི་ཡན་
 ལག །མཁས་ཤིང་པན་འདོགས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་བརྟེན་
 པར་རྗོགས་ནས་ལོ་བཅུ་མ་ལོན་པར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི་
 ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དག་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་

གནས་པས་གནས་ལ་མ་ཁྱུས་པར་བྱ་བ་མི་བྱའོ། །ཁེས་སྐགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན་གནས་ནམས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཁེས་བསྟེན་
པར་རྫོགས་མ་ཐག་པ་ལ་ཆངས་སྟུང་གི་གནས་ལ་སྐགས་པ་བརྗོད་པར་.....
བཤད་པ་ལ། གནས་དང་གནས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱ་བ་རི་ལྟར་བྱ་ཞེན། དེའི་
ལན་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། རོན་ནི་གནས་པ་སྒྲིབ་མས་གནས་སྒྲུ་མ་ལ་
བྱ་བ་ཁྱུས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱ་བ་མ་ཁྱུས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་
པ་དང་། བྱ་བུང་མི་བྱང་གི་མཆོམས་ཤེས་པ་དང་། རོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱི་བསམ་
པ་བསྟེན་པ་དང་། ཁྱུས་ནས་བཀའ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱབས་པས་(༡༠ན) སྒྲུ་མ་ལ་
གུས་པའི་ཕན་ཡོན་འཕྲོ་བའི་དགོས་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
ཡིན་ན། བྱ་བ་ཁྱུ་ཚུལ་དེ་གང་ཞེན། འདི་ལ་དུག །ཡུལ་གང་ལ་ཁྱུ་བ།
གང་ཟག་གང་གིས་ཁྱུ་བ། ཏུས་ནམ་གྱི་ཆོ། རོ་སོ་གང་། ཚུལ་རི་ལྟར། དེའི་
དམིགས་བསལ་ལོ། །དང་སོ་ཡོད་དེ། གནས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་ལ་ཁྱུ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གནས་ཀྱི་སྒྲུ་མར་འོས་པ་ལ་ཡང་ཆོས་བརྩ་གཅིག་དང་ལྡན་པ་དགོས་
ཏེ། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནམ་དག་དང་ལྡན་པ། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་
སྟོམ་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་ཏུ་ཡོ་བརྩ་ཡོན་པ། མཁས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷ་སྤྲུགས་
ཉེར་གཅིག་སོ་གང་བྱང་དང་ལྡན་ཞིང་འདུལ་བའི་ཆོག་དོན་ཤེས་པ། ཕན་
འདོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཆོན་མཐུན་པ། ལྟ་བ་མཐུན་པ། ཐ་སྙད་གསུམ་
དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་ཏུ་གནས་པ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པ། ས་
རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པ། བུམས་སྟིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་
ཕན་འདོགས་ལ་བརྩོན་པ། ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་དང་། ཉེ་བར་གནས་པ་
ནམས་རང་གིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྐྱབ་པ་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱབས་པས་ཉེ་.....
འཁོར་དག་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་ཞིང་
འདུལ་བའི་ཆོག་ཤེས། །ནད་པར་སྟིང་བརྩེ་འཁོར་ནི་དག་པ་དང་། ཆོས་

དང་བྱང་བྱིང་པན་འདྲགས་ལ་བཙོན་པ། །རྟམ་སྤྱ་འདྲིམས་པ་དེ་ནི་སྤྱ་མར་
 བསྐྱུགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་གཅིག་པོ་དེ་ཡང་བསྐྱུ་ན་གསུམ་རྩ་
 འདུ་སྟེ། དང་པོ་གཉིས་བཙུན་པ་བརྟན་པའི་ཡན་ལག །གསུམ་པ་མཁས་པའི་
 ཡན་ལག །གཞན་རྣམས་པན་འདྲགས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྩ་འདུ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ཡོད་དེ། གནས་པ་སྒྲོབ་མས་ལྷ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་པ་སྒྲོབ་
 མར་འོས་པ་ལ་ཡང་རབ་བྱུང་ལྗེ་ལྔ་པོ་གང་རུང་གི་སྒྲོམ་པ་གསོ་རུང་ཡམ་.....
 ཆད་དང་ལྡན་པ། སྤྱ་མ་ལ་གྲས་པ། ཁས་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ། དག་
 པའི་བྱ་བ་ལ་བཙོན་པ། ར་རྒྱལ་རྒྱུང་བ། རུལ་བར་གནས་པ། དག་(༥༠) པའི་
 བྱ་བ་ལ་གྲིམས་པ། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ། བསྐྱེན་པར་རྒྱགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་མ་
 ལོན་པའམ། ལོན་ཀྱང་ལྔ་སྤྱགས་ཉེར་གཅིག་པོ་གང་རུང་དང་མི་ལྡན་པའི་
 ཆོས་དགུ་ལྡན་གཅིག་དགོས་ཏེ། སྤྱམ་བརྒྱ་པ་ལས། སྤྱ་མ་ལ་གྲས་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཡང་དག་ལྡན། །བསམ་གཏན་དང་ནི་འདྲོན་ལ་ཡང་དག་བཙོན། །གིས་ཁིང་
 རུལ་ལ་བཟོད་དང་ལྡན་པ་ནི། །སྒྲོམ་བཙོན་གནས་པའི་ཆོས་ལྡན་ཤེས་པར་བྱ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བྱ་བ་རྒྱུན་མ་རྣམས་དཔོན་སྒྲོབ་གཉིས་
 ཀ་མཆོམས་ནང་གཅིག་རྩ་ཡོད་ན་ཉིན་རེ་བཞིན་ལན་རེ་ལྟ། རྒྱུང་དགས་
 ལྡེའམ་རྩག་ན་ཡོད་ན་ཞག་ལྡེའམ་རྩག་ན་ལྟ། དཔག་ཆད་བྱེད་དང་པསུམ་
 ཡོད་ན་གསོ་སྦྱང་གི་ཆོ་ལྷ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཁིང་། སྒྲོ་རུར་བ་རྣམས་ནི་བྱུང་རུས་
 རེས་ལྷ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། བྱར་རུང་མི་རུང་སྟེ་ཆོས་བྱ་
 བ་རྣམས་དང་། བྱར་རུང་བར་རེས་ཀྱང་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱབ་དགོས་པ་
 རྣམས་ལྷ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱར་མི་རུང་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རེས་ན་ལྷ་
 མི་དགོས་ཏེ། སྤྱ་མ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན་གནང་བར་མི་འགྱུར་
 ཁིང་། གནང་བ་བྱུང་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་རུང་བར་རེས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་
 པ་ལ་ཁ་ཅིག །བྱ་བ་ལྷ་བའི་ཆེ་རང་མིང་ནས་སྒྲོས་མི་དགོས་པར་དེ་རིང་གི་

གཏུགས་དང་། མཚན་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པར་རུང་བ་དག་བསྐྱེད་པར་
 ལྷུ་འཚལ་ཞེས་སྤྱི་ནས་ཞུས་པས་ཚགས་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས། ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པར་
 རུང་བ་དག་བསྐྱེད། ཞེས་ལྷུ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་
 ལུང་དེས་བྱ་བ་ལྷུ་བའི་གཞིར་བྱ་བ་རུང་བ་དག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། བྱ་བ་ལྷུ་
 མཚམས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་རང་རང་གི་མིང་ནས་སྒྲིམ་ནས་མ་
 ཞུས་ན། བྱ་བ་རུང་མི་རུང་གི་མཚམས་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་
 འབྱེད་ལས། རྣམ་སྒྱུར་འཛེམ་པར་ལྷ། ཉིན་མོ་སྤྱད་པ་ལ་མཆིས་པར་ལྷ། ཞེས་
 དང་། ལོ་ངོ་བར། ཆག་ཆག་དང་། ལྷག་དང་། ལྷོག་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཀ་རི་
 ཀ་ལྷ་བརྒྱུ་པ་ལས། འཚལ་མ་འཚལ་ཞེས་སྒྲ་མ་ལ། བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་ལྷུ་
 བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་(༡༦) པའི་ཕྱིར་ཟེར། རང་ལྷགས་ནི་དེའི་ཚུལ་ཡོད་
 དེ། བྱ་བ་སྒྲི་བྱར་བ་བྱུང་བའི་ཆེ་རང་མིང་ནས་སྒྲིམ་དགོས་ཤིང་། ཐེ་ཚོམ་ཟེ་
 བ་ལྷུ་བའི་ཆེ་ཡང་དེ་ལྟར་ལྷུ་དགོས་ལ། རུང་བར་དེས་པ། རར་མར་ལྷུ་བའི་ཆེ་
 ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པར་རུང་བ་དག་བསྐྱེད་པར་ལྷུ་འཚལ། ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷུ་བར་
 བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་ལ། དུལ་གྱི་དམིགས་བསལ། རྟེན་གྱི་དམིགས་
 བསལ། བྱ་བའི་དམིགས་བསལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། སྤྱིར་བྱ་བ་ཐམས་
 ཅད་གནས་གྱི་སྒྲ་མ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལ་ལྷུ་མི་རུང་ལ། གནས་སྐབས་གྱི་
 དབང་གིས་ལྷུ་རུང་བ་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། གནས་གྱི་སྒྲ་མ་ཉེ་བར་མི་གནས་པ་
 བྱ་བྱ་བ་སྒྲི་བྱར་བྱུང་བའི་ཆེ་དང་། དབྱར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཆེ་གནས་དེར་
 གནས་གྱི་སྒྲ་མར་འོས་པ་མེད་ཅིང་གནས་གཞན་ནས་བཅལ་གྱང་མ་རྟེན་ན།
 དབྱར་སྒྲ་མའི་སྒྲ་བ་སྤྱིད་མ་གཉིས་དང་། སྤྱི་མའི་དང་པོ་གཉིས་གྱི་རུས་སུ་
 དག་འདུན་འདུས་པའི་ནང་ནས་གང་ཆེས་ཆུན་པ་དང་། རང་གི་གནས་གྱི་སྒྲ་
 མ་གཞན་ན་གནས་པ་དང་། དེ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་རུང་མཐུན་སྒྱུར་
 བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་པར་རྫོགས་ནས་སྤྱི་རྒྱུན་བར་

མ་ཆད་རྩ་ལོ་ལྟ་ལོན་ཅིང་། ལྷ་ལྷགས་མཐའ་མ་དང་ལྷན་པ། གནས་ཀྱི་ལྷ་
མ་འཆོལ་བའི་གནས་སྐབས་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་སློབ་མ་ཆད་པས་བཅད་ནས་
བཀག་པ་དང་། དགེ་འབྱུང་གིས་གནས་ལ་ནན་རྩར་གྱི་ལས་བྱས་པ་དང་།
གནས་བཅས་ན་སྟག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བར་ཆད་རྩ་འབྱུར་བའི་དགག་བྱ་
དང་ལྷན་པ་དང་། དེ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་རྩར་མཐུན་སྒྱར་བ་རྣམས་
ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བཤད་གཅི་དང་། སོ་ཤིང་འདྲོར་བ་དང་། ཉེ་འཁོར་
དང་བཅས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། མཚན་ཉེན་ལ་ལྷག་འཆོལ་བ་དང་།
གཙུག་ལག་ཁང་ནས་འདྲོམས་བཞི་བཅུ་ཙུང་དགའི་བར་འགྲོ་བ་དང་། དེར་
ཚངས་པར་སྦྱད་པ་རྣམས་ལ་མེདས་པར་སྒྲུབ་དང་། གཏམ་འབྲི་བ་དང་།
ལྷན་ཅིག་རྩ་གནས་པ་དང་། སྦྱར་བ་རྒྱུད་རྩའི་མོད་ལ་བྱས་ཆོག་པ་རྣམས་
དང་། ལུས་ན་བཞད་གད་རྩ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་མདྲོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། འོག་ནས་འབྱུར་བ་དག་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས།
གཉིས་འཆད་པ་ལ། ནད་གཡོག་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། འོ་ན་འོག་ནས་
འབྱུར་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན། བསྟེན་པར་རྫོགས་
ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ལས་འཕྲོས། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྦྱར་བཏང་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་སྒྲུབ་རྒྱུ་བར་
མ་ཆད་རྩ་ལོ་བཅུ་མ་ལོན་པར་གཞན་གྱི་མཁན་སོགས་གསུམ་བྱ་མི་རྩར་བར་
བཤད་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་ལོན་ན་གཞན་གྱི་
མཁན་སོགས་གསུམ་བྱ་རྩར་བས་བྱུང་བམ་ཞེ་ན། དེ་མ་བྱུང་ཅེས་སྟོན་པ་ལ་
གཞུང་འདི་བྱུང་། དོན་ནི། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་སྟེ། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་སྒྲུབ་
རྒྱུ་བར་མ་ཆད་རྩ་ལོ་བཅུ་ལོན་ཀྱང་འོག་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་ལྷགས་ཉེར་
གཅིག་པོ་གང་རྩར་གི་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྷན་ན་དེ་ལྟར་བྱར་མི་རྩར་སྟེ། དེ་ལ་

མཁའ་ཤིང་ཕན་འདོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་གཞུང་དང་སྒྲུབ་ནས་འཆད་པ་ལ། ལུང་གི་བར་སྐྱེམ་
ལས། ལོ་བརྒྱ་ལོན་དང་འཛིན་མཁས་དང་། རིག་དང་གསལ་དང་འཛིན་
འཇུག་དང་། སློབ་དང་སློབ་འཇུག་ནམ་པ་གཉིས། ལུན་སུམ་ཆོགས་གཉིས་
ནམ་པ་གསུམ། སློབ་དང་མི་སློབ་བྱུང་ཤེས་དང་། གནས་འཆའ་འཆར་
འཇུག་ལུང་བ་ཤེས། ལྷོ་ཡི་རི་ལ་རྒྱ་བ་ཡི། རྩེ་ཆོན་ཡང་དག་བསུས་པ་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ལྷ་སྤྲུགས་ཉེར་གཅིག་ཡོད་ལ། དེ་ནམས་བསྐྱེན། རྩེ་
སྤྲོད་གཉིས་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན། རྩེ་སྤྲོད་གསུམ་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན། དག་སྤྲོད་
ཚུལ་གྱི་ཡོན་ཏན། འདུལ་བའི་རྩེ་སྤྲོད་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཞིར་འདུས་
ལ། དང་པོ་འཆད་པ་ལ། བད་གཡོག་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། རྟོན་ནི། ལོ་
བརྒྱ་ལོན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བད་གཡོག་བྱེད་དམ་བྱེད་ཏུ་
འཇུག་ཅུས་པ། འཁྱོད་པ་སེལ་བར་བྱེད་དམ་བྱེད་ཏུ་འཇུག་ཅུས་པ། རྩེག་པ་
ཅན་གྱི་ལྷ་བའི་(༡༩ན) རམ་པ་སྤྲོད་བར་བྱེད་དམ་བྱེད་ཏུ་འཇུག་ཅུས་པ།
གནས་མངོན་པར་མི་དགའ་བ་འདོར་བར་བྱེད་དམ་བྱེད་ཏུ་འཇུག་ཅུས་པས།
བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ནས་སྐྱེམ་རྒྱན་བར་མ་ཆད་ཏུ་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ནམས་ལོ་……
བརྒྱ་ལོན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཡན་ལག་སྐྱེན་མོང་བ་
དང་། རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདི་ནས་བཟུང་ཉེ་སློབ་
པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡན་ཆང་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་ནམས་ལ་ཚུལ་ལྟར་མང་ཐོས་
གཉིས་བསྐྱེན་དགོས་སོ། ཞེས་འཆད་པ་ལ། སློབ་པ་ཉིད་ཡན་ཆད་ལྷ་པ་མ་
ཡིན་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་པ་ཉིད་དང་མང་ཏུ་ཐོས་པ་ཉིད་སྒྲུར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཆོག་རྟོན་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་། རྟོན་རྒྱུད་པ་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྩེ་སྤྲོད་མངོན་པར་
ཤེས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ་ལ་རྩེ་སྤྲོད་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་བཞི་དང་།

དེ་འཛིན་ཏུ་འཇུག་ཅུས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཏེ་ལྷ་འཆད་པ་ལ། རྗེ་རྫོང་མངོན་པར་
 ཤེས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་འཛིན་ཏུ་འཇུག་ཅུས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཟུང་། རྗེ་རྫོང་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དེ་འཛིན་
 པའི་ལྷ་སྤྲུགས་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྗེ་རྫོང་གསུམ་གྱི་ཆོག་དོན་འཛིན་ཅུས་པའི་
 རྟེན་ཏུ་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྡན་གཉིས་བསྟན་པ་དེ་དེ་འཛིན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་...
 པའི་ཟུང་། རྗེ་རྫོང་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། རྗེ་རྫོང་གསུམ་གྱི་
 ཆོག་དོན་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་ཅུས་པའི་རྟེན་ཏུ་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྡན་གཉིས་...
 བསྟན་པ་དེ་རྗེ་རྫོང་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཟུང་། རྗེ་རྫོང་
 རིག་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། རྗེ་རྫོང་གསུམ་རང་གིས་ཚོམ་ཅུས་པའི་རྟེན་ཏུ་
 མང་ཐོས་ཚུལ་ལྡན་གཉིས་བསྟན་པ་དེ་རྗེ་རྫོང་རིག་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་...
 ཟུང་། རྗེ་རྫོང་གསལ་བའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་བཟུངས་པའི་རྗེ་
 རྫོང་གསུམ་གཞན་ལ་གསལ་བར་བྱེད་ཅུས་པའི་རྟེན་ཏུ་ཚུལ་ལྡན་མང་ཐོས་...
 གཉིས་(༡༩༥) བསྟན་པ་དེ་རྗེ་རྫོང་གསལ་བའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཟུང་། རྗེ་
 རྫོང་འཛིན་ཏུ་འཇུག་ཅུས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། རྗེ་རྫོང་གསུམ་རང་ཉིད་
 ཀྱིས་འཛིན་ཅུས་པར་མ་ཟད་གཞན་འཛིན་ཏུ་འཇུག་ཅུས་པའི་རྟེན་ཏུ་ཚུལ་...
 ལྡན་མང་ཐོས་གཉིས་བསྟན་པ་དེ་དེ་འཛིན་ཏུ་འཇུག་ཅུས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་...
 ཡིན་པའི་ཟུང་། གཉིས་པ་རྟོན་པ་ལ། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སེམས་དང་
 ཤེས་རབ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དོ། །སྒྲིབ་ཏུ་འཇུག་ཀྱང་ཅུས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས། དོན་ནི། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། ལྷག་
 པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སེམས་དང་ཤེས་རབ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཅུས་པའི་...
 རྟེན་ཏུ་ཚུལ་ལྡན་མང་ཐོས་གཉིས་བསྟན་པ་དེ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་པའི་...
 ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཟུང་། དེ་ལ་སྒྲིབ་ཏུ་འཇུག་ཅུས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ།
 ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲིགས་གསུམ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཅུས་པར་མ་ཟད།

གཞན་སློབ་ཏུ་འཇུག་ཅུས་པའི་ཉིད་ཏུ་ཚུལ་ལྡན་མང་ཚོས་གཉིས་བསྟན་པ་...
 དེ། དེ་གསུམ་ལ་སློབ་ཏུ་འཇུག་ཅུས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་
 གྱི་ཡམ་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་མང་ཏུ་ཚོས་པ་ནི། སྤྱི་རྒྱལ་པ་དང་ཐུན་མོང་པའི་
 བསྟན་བཅོས་མང་ཏུ་ཚོས་པ་ལ་བྱེད་དོ། །འདི་གཉིས་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་
 པའི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད། ཉིད་ཀྱི་འཛིན་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་དང་།
 ཤེས་རབ་ནི་ཟད་མི་སྤྱེ་ཤེས་པ་ལ་བྱེད། ལྷག་པའི་སྦྱོང་པ་དང་། འདུལ་བ་དང་
 སྔ་སྔར་ཐར་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཁེས་པའི་དོན་ནི། འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་
 པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། ལྷག་པའི་སྦྱོང་པ་དང་། འདུལ་བ་དང་། སྔ་སྔར་ཐར་
 པ་ལ་རང་ཉིད་གྱིས་སློབ་ཅུས་པའི་ཉིད་ཏུ་ཚུལ་ལྡན་མང་ཚོས་གཉིས་བསྟན་...
 པ་དེ་དེ་ལ་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སློབ་ཏུ་འཇུག་ཅུས་པའི་
 ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། ལྷག་པའི་སྦྱོང་པ་སྐོས་གསུམ་ལ་རང་ཉིད་གྱིས་སློབ་ཅུས་
 པར་མ་ཟད་གཞན་སློབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཉིད་ཏུ་ཚུལ་ལྡན་མང་ཚོས་གཉིས་...
 བསྟན་(༡༩ན) པ་དེ་དེ་ལ་སློབ་ཏུ་འཇུག་ཅུས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདི་གཉིས་གྱི་ཡམ་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་མང་ཏུ་ཚོས་པ་ནི། འདུལ་བའི་སྤྱི་སྦྱོང་
 མང་ཏུ་ཚོས་པ་ལ་བྱེད། ལྷག་པའི་སྦྱོང་པ་ནི། འདུལ་བ་ནས་བཟད་པའི་འགྲོ་
 འཆག་ཉལ་འདུག་བཞི་ལ་བྱེད། འདུལ་བ་ནི་ལྷན་སྦྲེ་བཞི་དང་། སྔ་སྔར་ཐར་
 པ་ནི་པའི་སྔ་ཐར་ལ་བྱེད། དད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཚོས་པ་དང་གཏོང་
 པ་དང་། ཤེས་རབ་སྤྲན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་དོ། །ཁེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི།
 ཐུན་ཚོགས་གོང་མའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། དད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཚོས་པ་གཏོང་བ་
 ཤེས་རབ་སྤྲན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཐུན་ཚོགས་གོང་མའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདིའི་ཡམ་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོས་པ་ནི། འདུལ་བ་མང་ཏུ་ཚོས་པ་ལ་
 བྱེད། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་

དང་དེ་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
 བློ་སྤྲོད་ཆོག་པའི་མཐོང་བ་ལྟར་ལོང་དེ། རྒྱུ་ལྟེན་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་
 དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། དེ་ཤེས་དང་། དེ་མཐོང་ལྟར་
 ལྟེན་ཆོག་པ་རྣམས་ལྟར་ཆོག་པའི་མཐོང་བ་ལྟར་ལོང་དེ། འདིའི་
 ཡན་ལག་རྒྱ་ཀྱང་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི། ཉོན་ལྡན་ཟད་པར་སྤངས་པའི་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་བྱེད། དེ་ཤེས་ནི་མི་སྦྲོབ་པའི་ཟད་མི་སྦྲེལ་ཤེས་པའི་ཤེས་ལ་
 བྱེད། དེ་མཐོང་ནི་མི་སྦྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་བྱེད། འདི་ནས་སྦྲོབ་
 པའི་ལྟ་སྤྲོད་ཀྱི་བར་ཡན་ལག་མ་ཆོང་བ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་ལྟར་མང་ཐོས་སྤྲོད་
 ཟད། བཙུན་འགྲུས་ཚུལ་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་ལྟར་པ་ཡང་ཡན་ལག་རྒྱ་སྦྲུང་
 དགོས་ཏེ། བཙུན་འགྲུས་བཙུན་པ་ཉིད་དང་ཤེས་རབ་དང་ལྟར་པ་ཉིད་
 དང་ཡང་སྦྲུང་རྒྱུ་། །ཞེས་གསུངས། དྲན་པ་དང་ལྟར་པ་ཉིད་དང་། རྒྱུ་ལྟར་
 མང་ཐོས་གཉིས་དང་། བཙུན་འགྲུས་བཙུན་པ་ཉིད། ཤེས་རབ་དང་ལྟར་པ་
 རྣམས་དྲན་པ་དང་ལྟར་པའི་ལྟ་སྤྲོད་ལྟར། ཞེས་འཆད་པ་ལ་ དྲན་པ་དང་
 ལྟར་པ་(༡༩༧) ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། དྲན་ལྟར་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་
 ལྟར་མོང་བ་བཞི་པའི་སྤྲོད་རྒྱ་ནང་རྒྱ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་བསྐྱེད་པ་ནང་
 རྒྱ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པའི་ལྟ་སྤྲོད་ལྟར། ཞེས་འཆད་པ་ལ་ རྒྱ་རྒྱ་ཡང་
 དག་བཞག་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། ཡང་ཡན་ལག་ལྟར་མོང་བ་བཞི་པ་
 དེའི་སྤྲོད་རྒྱ་མཉམ་པར་བཞག་པ་བསྐྱེད་པ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ལྟ་སྤྲོད་
 ལྟར། ཞེས་འཆད་པ་ལ་ མཉམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་
 གསུམ་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་ཀྱང་པའི་མང་རྒྱ་ཐོས་པ་ནི། འདུལ་བ་མང་རྒྱ་ཐོས་པ་
 ལ་བྱེད། རྒྱ་རྒྱ་ཡང་དག་འཛིན་པ་དང་། མཉམ་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་
 རྒྱ་པར་གང་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་པར་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ལ་ཆེ་གཅིག་རྒྱ་མཉམ་པར་བཞག་པར་མཆོངས་ཀྱང་། བྱིང་མྱོང་ལྟ་མོང་སྦྲོབ་

དང་མ་གྲུབ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག་པ་དང་། དེ་དང་
 གྲུབ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་མཉམ་པར་འཛིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
 སློབ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས་འཆད། རོན་ནི། སློབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཉིང་
 དེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། དེ་ཤེས་དེ་མཐོང་
 རུན་སུམ་ཚེགས་པ་རྣམས་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲགས་ཡིན། ཞེས་འཆད་པ་ལ། སློབ་པ་
 ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་ཡན་ལག་དུ་ཟུར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སློབ་པའི་
 ལམ་གྱི་རོ་ཙམ་ཟུར་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བྱེད། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
 ནི། ཉོན་སྤྱི་ཅི་རིགས་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་བྱེད། བྱེ་བྲག་སློབ་
 ལཱར་ན། དེ་ཤེས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྟན། དེ་མཐོང་བ་ནི། མཐོང་ལམ་
 བཟོད་པ་བརྟུང་ལ་བྱེད། མི་སློབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་
 ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། དེ་ཤེས་དེ་མཐོང་རྣམས་མི་སློབ་པའི་
 ལྷ་སྤྲགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ་མི་སློབ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། རུན་
 ཚེགས་འོག་མའི་ལྷ་སྤྲགས་དང་། མི་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲགས་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་
 ཡོད་དེ། ཡན་ལག་གྱེ་མ་ལ་(༡༩) བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། མི་སློབ་པའི་ཡན་ལག་
 དུ་ཟུར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་འདུལ་བ་ཤེས་པ་ལ་མིང་བཏགས་ནས་བརྟན་.....
 པའི་ཕྱིར། བྱང་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། བཅས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་
 དང་། རྗེས་བཅས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། གནང་བ་མངོན་པར་ཤེས་
 པ་དང་། བཀག་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་སྤྲགས་རྣམས་འཆད་པ་
 ལ། བྱང་བ་དང་བཅས་པ་དང་རྗེས་སུ་བཅས་པ་དང་དཀག་པ་དང་གནང་
 བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་ཡན་ལག་དང་པོ་ལ་
 སློང་གཞི་བྱང་ཡང་བཅས་པ་མ་མངོན་པ་ནི། སྤྲས་སྤྲ་གཅན་འཛིན་གྱིས་ཤེས་
 བཞིན་དུ་བརྟུན་སྤྲས་ཀྱང་བཅས་པ་མ་མངོན་པ་རྟ་བུ་དང་། སློང་གཞི་བྱང་
 ལ་བཅས་པ་མངོན་པ་ནི། དག་སློང་བཟང་སྤྱིན་གྱིས་མི་ཚངས་སྤྱོད་བྱས་པ་

ལ་བརྟེན་ནས། མི་ཚངས་སྤྱད་སྤྱོད་པའི་བཅས་པ་མཛད་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་
 ཡོད། སྐས་སྤྱ་གཅན་འཛིན་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་བཅས་པ་མི་མཛད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱས་སུ་སྐས་སྤྱ་གཅན་འཛིན་དགེ་ཚུལ་ཡིན་ལ། དགེ་ཚུལ་
 གྱི་རྟེན་ལ་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་དངོས་བཅས་ཀྱི་བྱིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་
 ཙ་གསུམ་པོ་(༡༡༩༩) གང་གི་ཡང་བཅས་པ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ ཡན་ལག་
 གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དགོས་པའི་དབང་གིས་སྐྱབ་པ་མཛོན་པར་ཤེས་པ།
 དགག་པའི་དབང་གིས་བཀག་པ་མཛོན་པར་ཤེས་པ། དགག་དགོས་གང་ཡང་
 མེད་པའི་དབང་གིས་གནང་བ་མཛོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ། གསུམ་
 པ་རྗེས་སུ་བཅས་པ་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་། དགག་པའི་རྗེས་སུ་དགག་
 པ་བཅས་པ། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་བཅས་པ། དགག་པའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་
 བཅས་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ། དེའི་རྗེས་སུ་དགག་པ། དེའི་
 རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་། གནང་བའི་རྗེས་སུ་གནང་བ། གནང་བའི་རྗེས་སུ་
 དགག་པ། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་བཅས་པ་ཉི་དགུའོ། །དང་པོ་ནི། མི་ཚངས་
 སྤྱད་བཀག་པའི་བཅས་པ་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་སྤྲིག་(༡༩) ཅན་དགོན་བ་པ་
 ལ་སྤྱར་མི་ཚངས་སྤྱད་བཀག་པའི་བཅས་པ་མཛད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 རབ་བྱང་རྣམས་ལ་ཆོང་ཁེ་སྤྲིགས་བཀག་པའི་རྗེས་སུ་ཐབས་གང་གིས་བྱང་
 བུ་ཡོན་འཇལ་བར་མི་རྒྱས་པའི་བུ་ཡོན་ཅན་ལ་ཆོང་ཁེ་སྤྲིགས་གནང་བ་ལྟ་
 བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། རབ་བྱང་རྣམས་ལ་ཕྱི་རྒྱུ་ཁ་ཟས་བཀག་པའི་རྗེས་སུ་
 བྱང་པ་ལ་ཉེས་མེད་བྱ་གནང་བ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། དབྱར་སྤྲ་མ་ཁས་ལེན་
 དགོས་པར་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་དབྱར་སྤྲ་མ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བཅས་པ་
 ལྟ་བུའོ། །ལྔ་པ་ནི། དབྱར་ཁས་ལེན་དང་གསོ་སྦྱང་བྱེད་དགོས་པར་བཅས་
 པའི་རྗེས་སུ་གནས་སྤྲ་མ་བཞེན་པ་དང་། བྱང་འདོམ་ན་གནས་སྤྲ་མ་མེད་
 པའི་གནས་སུ་དེ་དག་བཀག་པའི་བཅས་པ་མཛད་པ་ལྟ་བུ། ལྷུག་པ་ནི། ཆོས་

བཅོ་ལྔའི་མཚན་མོ་ཐོག་ཐག་ཚོས་བཤད་ཉན་བྱ་དགོས་པར་བཅས་པའི་རྗེས་
 ལ། བད་པས་དེ་མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་མེད་ཏུ་གནང་བ་ལྟ་བུ། བདུན་པ་ནི།
 ལྷམ་རྩ་སྤྱབས་ཅན་གནང་བའི་རྗེས་སུ་གཏིང་སྤྱབས་ཅན་གནང་བ་ལྟ་བུ།
 བརྒྱད་པ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནམས་ལ་མཆིལ་ལྷམ་གནང་བའི་རྗེས་སུ་སྤྱ་
 གཅན་དང་རྒྱན་གྱིས་སྤྱས་པ་སོགས་བཀག་པའི་བཅས་པ་མཛད་པ་ལྟ་བུ།
 དགུ་པ་ནི། དབྱར་བྱིན་སྤྱབས་གནང་བའི་རྗེས་སུ་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེ་བ་
 འདུམ་པ་སོགས་ཚོས་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཕྱིར་ཏུ་དེས་པར་དབྱར་
 བྱིན་གྱིས་བསྐབས་ཏེ་འགྲོ་དགོས་པར་བཅས་པ་ལྟ་བུ། བར་ཏུ་གཙོད་པ་དང་
 བར་ཏུ་གཙོད་པ་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། སྤྱ་བ་དང་རྗེས་སུ་ལྷན་
 པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། རང་གི་གནས་པ་སྤྲོ་བ་མ་གནས་ཀྱི་སྤྲ་མ་གཞན་
 ལ་ཏུས་ཏྲག་ཏུ་གནས་འཆང་བར་གཞུག་རྒྱས་པ་དེ། གནས་འཆང་བར་
 འཇུག་རྒྱས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་། གོང་གི་ཡན་ལག་དང་པོ་བཞིའི་སྟེང་ཏུ་རང་
 གི་གནས་པ་སྤྲོ་བ་མ་དེ། གནས་ཀྱི་སྤྲ་མ་གཞན་ལ་རེ་ཞིག་གནས་འཆང་བར་
 འཇུག་རྒྱས་པ་དེ། རེ་ཤིག་གནས་འཆང་བར་གཞུག་རྒྱས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་
 རོ། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བར་ཏུ་གཙོད་པ་དང་བར་ཏུ་གཙོད་པ་མ་(༥༥) ཡིན་
 པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་སྤྱ་བ་པོ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་ལྷན་པ་ཉིད་དང་……
 གནས་དང་རེ་ཤིག་གི་གནས་འཆར་གཞུག་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་ཡང་སྦྱར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས། ལྷང་བ་དང་ལྷང་བ་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡང་
 བ་དང་ཕྱི་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པ་དང་ལྷང་རྒྱས་པ་ཁ་
 ཏོན་ཐོན་པ་ནམས་ལྷང་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ལྷང་བ་
 དང་ལྷང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་བ་དང་ཕྱི་བ་ཉིད་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་
 དང་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་རྒྱས་པ་ཐོན་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཆད་ལྔ་ལྟགས་ཉི་མ་གཅིག་གི་རྣམ་གཞག་གྲུས་པར་

བཤད་པ།

༥ འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ལྔ་ལྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། སྦྱིར་
བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་བ།
བསྟར་བ། བྱད་པར་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ལ་དབྱད་པ། སྦྱོལ་པགས་གང་གི་ལྔ་
ལྟགས་ཡིན་མིན་དབྱད་པ། རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ལ་དབྱད་པ།
གཞན་གྱི་མཁན་སྐོས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཁ་བསྟུས་ཀྱིས་ཆོག་མི་……
ཆོག་དབྱད་པ་དང་བརྟན་ལས། དང་པོ་ནི། གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དག་སྤྱང་རང་ལ་
ལྟན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ལྔ་ཆོན་བསྐྱབས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ། ལྔ་ལྟགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད།
གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཉིར་གཅིག་ཡོད་དེ། ལོ་བརྒྱ་ཡོན་པའི་ལྔ་ལྟགས། ལྔ་
སྤྱང་འཛིན་པའི་ལྔ་ལྟགས། དེ་མཁས་པའི་ལྔ་ལྟགས། དེ་རིགས་པའི་ལྔ་ལྟགས།
དེ་གསལ་པའི་ལྔ་ལྟགས། དེ་འཛིན་རྒྱ་འཇུག་རྩས་པའི་ལྔ་ལྟགས། བསྐྱབ་པ་
གསུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ལྔ་ལྟགས། དེ་ལ་སྤྱོད་རྒྱ་འཇུག་རྩས་པའི་ལྔ་ལྟགས། འདུལ་
བ་ལ་སྤྱོད་པའི་ལྔ་ལྟགས། དེ་ལ་སྤྱོད་རྒྱ་འཇུག་རྩས་པའི་ལྔ་ལྟགས། སུན་
ཆོགས་གོང་མའི་ལྔ་ལྟགས། སུན་ཆོགས་འོག་མའི་ལྔ་ལྟགས། ཏན་པ་དང་ལྟན་
པའི་ལྔ་ལྟགས། ཅན་རྒྱ་ཡང་དག་འཛོག་པའི་ལྔ་ལྟགས། མཉམ་པར་བཞག་
པའི་ལྔ་ལྟགས། སྤྱོད་པའི་ལྔ་ལྟགས། མི་སྤྱོད་པའི་ལྔ་ལྟགས། ལྱང་ཤེས་ཀྱི་
ལྔ་ལྟགས། གནས་འཆར་འཇུག་པའི་ལྔ་ལྟགས། དེ་རེ་ཞིག་གནས་འཆར་
(༥༥) འཇུག་པའི་ལྔ་ལྟགས། ལྱང་ཤེས་ཀྱི་ལྔ་ལྟགས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེ་སྐད་རྒྱ་ཡང་། ལྱང་གི་བར་སྒྲིམ་ལས། ལོ་བརྒྱ་ཡོན་དང་འཛིན་མཁས་དང་།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཐམས་ཅད་བསྟན་གཉིས་སུ་འདྲ་སྟེ།
ལྔ་ལྟགས་བྱད་པར་ཅན་དང་དེ་མིན་པ་གཉིས་སུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལྔ་

སྤྲུགས་བྱང་པར་ཅན་ཡིན་མིན་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། འདུལ་བའི་ཐེ་ཕྱོད་ལས་གཞན་པའི་ཐེ་ཕྱོད་གཞན་གཉིས་གང་རུང་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ། ལྷ་སྤྲུགས་བྱང་པར་ཅན་དང་། འདུལ་བའི་ཐེ་ཕྱོད་བྱང་པ་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ། ལྷ་སྤྲུགས་བྱང་པར་ཅན་མིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། བསྐྱེད་པ་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས། སྒྲིབ་ཏུ་འབྱུག་རྒྱས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས། དུན་ཚོགས་འོག་མའི་ལྷ་སྤྲུགས། སྒྲིབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས། མི་སྒྲིབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་རྣམས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་། ལྷག་མ་གཞན་རྣམས་སྐྱེ་འཕགས་སྤུང་མོང་བའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་ནོ། །

བྱག་པ་ལ་གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ལ་དབྱེད་པ། ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ལ་དབྱེད་པ། ལྷ་སྤྲུགས་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ལ་དབྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བརྟན་མཁས་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སྤྲོད་དེ། གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་སྤྲོད་དེ་གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། མང་ཆོས་ཚུལ་ལྡན་གཉིས། བརྟན་འགྲུས་བརྟམས་ཤེས་གཉིས། བར་དུ་གཙོད་པ་དང་བར་དུ་གཙོད་པ་མིན་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་གཉིས། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་སྒོལ་བ་དང་། དེ་ཤེས་དེ་མཛོད་རྣམས་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྷ་སྤྲུགས་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་བཞག་(༤༦ན) ཏུ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པ་ལ་ལྷ་སྤྲུགས་གཞན་ཞིག་རྒྱུད་ལ་ལྡན་དགོས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ། རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་། རང་ཉིད་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པ་ལ་ལྷ་སྤྲུགས་གཞན་ཞིག་རྒྱུད་ལ་ལྡན་མི་དགོས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ། ལྷ་སྤྲུགས་རང་དབང་ཅན་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། བརྟན་པ་ནི། ཁ་ཅིག །གཞན་གྱི་མཁན་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་
 ཡོན་ཏན་ཁ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཆོག་སྟེ། ལུས་བརྒྱ་པ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་དང་
 འདུལ་བའི་ཆོག་ཤེས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ།
 དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་དེ་སྤྱིར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་པ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་གྱི།
 གཞན་གྱི་མཁན་སོགས་གསུམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱེད་བྱག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། བྱང་བ་དང་བཅས་པ་དང་
 རྩེས་སུ་བཅས་པ་དང་། དགག་པ་དང་གནད་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ནི།
 བྱང་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་སྟངས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་བྱང་ལ་མ་བཅས་པ་དང་། བྱང་ལ་
 བཅས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་གཞི་བྱང་ཡང་བཅས་པ་མ་མཛད་པ་
 སྟེ། དཔེར་ན་སྤྱིར་གཞི་འཛིན་གྱིས་ཤེས་བཞིན་ཏུ་རྩལ་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱིར་
 གཞི་བྱང་ཡང་། བཅས་པ་མ་མཛད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་བྱང་ལ་བཅས་པ་ནི།
 སྤྱིར་གཞི་བྱང་ལ་བཅས་པ་མཛད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། དག་སྤྱོད་བཟང་སྟོན་ལ་
 མི་ཆངས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་བསྐྱེད་པ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་མངོན་
 པར་ཤེས་པ་ནི་བྱང་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་འོ། །བཅས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་
 ནི། དགག་སྤྱོད་གནད་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་
 བཀའ་ནི་བཅས་པའི་རྩོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི། བཅས་
 པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩེས་སུ་བཅས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་
 བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་པའི་རིགས་གཅིག་ལ་བཅས་པ་གཉིས་མཛད་པ་ནི།
 རྩེས་སུ་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི། རྩེས་སུ་བཅས་པ་
 མངོན་པར་ཤེས་པ་(༡༦) ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩེས་བཅས་དེ་ལ་སྤྱོད་བྱུ་ཡོད་དེ།
 སྤྱོད་པའི་རྩེས་སུ་སྤྱོད་པ་བཅས་པ། དེའི་རྩེས་སུ་གནད་བ་བཅས་པ། སྤྱོད་
 པའི་རྩེས་སུ་དགག་པ་བཅས་པ། གནད་པའི་རྩེས་སུ་གནད་བ་བཅས་པ།
 གནད་པའི་རྩེས་སུ་སྤྱོད་པ་བཅས་པ། གནད་པའི་རྩེས་སུ་དགག་པ་བཅས་པ།

དགག་པའི་རྒྱུ་དགག་པ། དགག་པའི་རྒྱུ་སྐྱབ་པ་བཅས་པ། དགག་
 པའི་རྒྱུ་གནང་བ་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། དང་
 པོར་དབྱར་སྐྱ་མ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བཅས་ནས། དེ་མ་གྲུབ་ན་
 དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བཅས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་བརྒྱད་
 དང་བཅུ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཐོག་ཐག་ཆོས་བཤད་ཉན་བྱེད་དགོས་.....
 པར་བཅས་ནས། བད་པས་དེ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཉེས་མེད་ཏུ་གནང་བ་ལྟ་བུ།
 གསུམ་པ་ནི། དང་པོར་གསོ་སྦྱང་དང་དབྱར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བཅས་
 བས། གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་བརྟེན་པ་དང་ནང་འདོམ་པའི་ཆེ་གནས་སྒྲ་མ་མེད་པར་
 གསོ་སྦྱང་དང་དབྱར་གནས་ཁས་སྒྲང་བར་མི་བྱུང་། ཁྲིས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།
 བཞི་པ་ནི། དང་པོར་མཆིལ་ལྷམ་སྒྲ་སྐྱབས་ཅན་གནང་ནས། ཕྱིས་ཡུ་ཡིང་དང་
 ཡུ་ཡུང་གནང་བ་ལྟ་བུའོ། ལྷ་པ་ནི། སྐར་ལམ་གྲོགས་དང་བཅས་ཏེ་ལམ་རུ་
 འགོ་དགོས་པར་གནང་ནས། ལམ་གྲོགས་ན་ན་ངེས་པར་ནད་གཤམ་བྱེད་
 དགོས་པ་ལྟ་བུ། ཏུག་པ་ནི། སྐར་མཆིལ་ལྷམ་གནང་ནས་སྒྲ་ཅན་དང་རྒྱན་
 ཅན་བཀག་པ་ལྟ་བུ། བདུན་པ་ནི། སྐར་དགོ་སྦྱང་བཟང་སྦྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་
 མི་ཆངས་སྦྱོང་བཅས་པའི་རྒྱུ་སྐྱབ་པ་བ་སྤྱིག་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མོ་
 ལ་མི་ཆངས་སྦྱོང་བཀག་པ་ལྟ་བུ། བརྒྱད་པ་ནི། སྐར་ཕྱི་བཞིན་འགོ་བའི་དགོ་
 སྦྱང་མདུན་རུ་འགོ་བ་བཀག་ནས། དེའི་རྒྱུ་སྐྱབ་པ་བའི་ཆེ་ཕྱི་བཞིན་འགོ་
 བའི་དགོ་སྦྱང་མདུན་རུ་འགོ་དགོས་པར་བཅས་པ་ལྟ་བུ། དགུ་པ་ནི། རབ་རུ་
 རུང་བ་རྣམས་ལ་ཕྱི་རྒྱའི་ཁ་ཟས་བཀག་ནས། དེས་པན་པའི་ནད་པ་ལ་ཉེས་
 མེད་ཏུ་གནང་བ་ལྟ་བུའོ། བཀག་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་བཞག་རུ་ཡོད་དེ།
 (༥༥ན) ལྟོན་པ་ཁས་སྒྲངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་ན་རྣམས་མཆོག་མས་ཀྱང་ཆང་མི་
 སྤྱད། མི་འཕྱང་ངོ་། ཁྲིས་བཅས་པ་ལྟ་བུ་ནི་བཀག་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་
 མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་བཀག་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནང་བ་

མངོན་པར་ཤེས་པ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བྱ་བ་དེ་བྱས་ཀྱང་རྒྱུང་བ་དེ་མེད་མ་
བྱས་ཀྱང་རྒྱུང་བ་དེ་མེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བས་ཀྱི་སྒྲོལ་བ་ཚར་གཙང་པའི་
ཕྱིར་དུ་ཉི་མའི་སྒྲུལ་ཆ་བདེ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱི་རྩལ་པའི་བསྟན་བཅས་བསྟག་
པར་གནང་བ་ལྟ་བུ་ནི་གནང་བ་ཡིན་ལ། དེ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི། གནང་
བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བཀལ་ལན་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཐའ་
བཅད་པ་ལ། ཁ་ཅིག གཞན་གྱི་མཁན་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ལྷ་སྤྲུགས་
ཉེར་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་དགོས་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ལྷ་སྤྲུགས་
ཉེར་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
སྒྲོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་གཉིས་ཀ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་……
གང་ཟག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མི་སྒྲོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཐོབ་པའི་ཆེ་སྒྲོབ་པའི་
ལྷ་སྤྲུགས་བཏང་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་གྱི་
སྐབས་སུ་འདུལ་བ་ཤེས་པ་གང་གིས་བསྟན་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག ལྷ་སྤྲུགས་ཉེར་
གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ལོ་བཅུ་ལྟ་བུ་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་……
པས་འབྱུབ་སྟེ། སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པ་འདི་དག་འཕགས་པ་ཡིན་པས་བསྐབ་
པ་ལ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ལོ་བཅུ་ལྟ་བུ་འདུལ་བ་ལ་སྒྲོབ་པས་བྱུབ། རྒྱ་མིག་
དང་ལྡན་པས་ལོ་བཅུ་ལྟ་བུ་འདུལ་བ་ཤེས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྤྲུགས་ཉེར་
གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ལོ་བཅུ་ལྟ་བུ་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་
ཡིན་རྟེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ལོ་བཅུ་ལྟ་བུ་མེད་དང་འདུལ་བ་ལ་གནས་
པའི་དོན་ཉིད་ནི་འདའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱེས་ཟེར། འོ་ན། ལོ་ལྷ་ལྟ་བུ་ཞིང་ལྟན་(༡༥) ཅིག་སྤྱར་
བ་ཐ་མ་དང་ལྡན་ན་གནས་མ་བཅས་པར་སྒྲོངས་རྒྱར་འགྲོ་བར་བྱའོ། ཁྱེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུང་ཤེས་གྱི་ལྷ་སྤྲུགས་ལ་ལོ་བཅུ་ལྟ་བུ་མེད་
མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལྷ་སྤྲུགས་ཉེར་གཅིག་པོ་ཐམས་

ཅད་ལ་དེ་ལྟར་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཞུང་ཏུ་ལྷ་པ་གྲངས་ཚད་བར་
 བསྟན་པའི་ལྷ་ཕྱགས་དེ། ལྷ་ཕྱགས་རང་དབང་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་
 སློབ་པའི་ལྷ་ཕྱགས་ཚས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། མི་སློབ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་མི་སློབ་པའི་ལྷ་ཕྱགས་
 འཆད་བྱེད་གྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །ལྷ་ཕྱགས་གང་ཞིག །
 རང་ཉིད་རྒྱད་ལ་ལྷན་པ་ལ་ལྷ་ཕྱགས་གཞན་ཞིག་རྒྱད་ལ་ལྷན་པ་སྟོན་ཏུ་འགོ་
 དགོས་པ་དེ། རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་ཕྱགས་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་
 ཞིག །དེ་ལྟར་མི་དགོས་པ་དེ། ལྷ་ཕྱགས་རང་དབང་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་
 བ། མི་སློབ་པའི་ལྷ་ཕྱགས་ཚས་ཅན། མཚན་ཉིད་གཉིས་པའི་བྱར་བྱི་མ་དེར་
 ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དགོས་པར་ཐལ། མི་སློབ་པའི་
 ལྷ་ཕྱགས་རྒྱད་ལ་ལྷན་པ་ལ་སློབ་པའི་ལྷ་ཕྱགས་རྒྱད་ལ་ལྷན་པ་སྟོན་ཏུ་འགོ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཞེ་སྟོང་གསུམ་ཤེས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་
 ཕྱགས་དེ། ལྷ་ཕྱགས་བྱད་པར་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་དང་པོ་བརྒྱ་བརྒྱན་
 ལྷ་ཕྱགས་བྱད་པར་ཅན་དང་། བྱི་མ་བཞི་ལྷ་ཕྱགས་བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་
 ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་ལྷ་ཕྱགས་ཚས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་
 ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཞེ་སྟོང་གཉིས་ཤེས་གྱི་ཡོན་ཏན་
 དང་ལྷན་པའི་ལྷ་ཕྱགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཕུན་ཚྭ་གས་ལྷག་མའི་ལྷ་
 ཕྱགས་དེ། མི་སློབ་པའི་ལྷ་ཕྱགས་ཡིན་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཚས་ཅན། མི་སློབ་པའི་
 རྒྱད་གྱི་ལྷ་ཕྱགས་ཡིན་ན། མི་སློབ་པའི་ལྷ་ཕྱགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་
 བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་(༡༡༩) བ། སློབ་པའི་རྒྱད་གྱི་ལྷ་ཕྱགས་ཡིན་ན་
 སློབ་པའི་ལྷ་ཕྱགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་
 ཚྭ་གས་ལམ་པའི་རྒྱད་གྱི་ལྷ་ཕྱགས་ཚས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 ཚས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བའི་ཆོག་དོན་

མཐའ་དག་ལ་མཁས་པའི་ཉན་ཐོས་ཚྭ་གས་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་
 འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁོ་ན་
 རེ། སྤུན་ཚྭ་གས་འོག་མའི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ། མི་སྒྲོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེའི་ཡན་ལག་རྒྱ་རྒྱར་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ། མི་སྒྲོབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལ་བྱེད་
 རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉན་སྤྱིབ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག །བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་སྒྲོམ་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་རྒྱ་ལོ་
 བརྩ་ལོན་ཞིང་ལྷ་སྤྲུགས་ཉེར་གཅིག་པོ་གང་རུང་དང་ལྷན་པའི་དགེ་སྤྲོད་དེ།
 གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། འཆར་ག་བསྟེན་པར་
 རྫོགས་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱ་རིའི་བྱ་ཚོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་
 ཐལ། མཆོན་བྱ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཞན་གྱི་མཁན་སོགས་དཔུང་བྱར་རུང་
 གི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། ཉན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 སངས་རྒྱུ་ནས་མོ་བྱག་པའི་རྒྱས་སྤྱ་རིའི་བྱས་མཁན་པོ་མཛད་ནས།
 འཆར་ག་ད་ལྟར་གྱི་ཚྭ་གས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་མི་……
 འཐད་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག །ལྷ་སྤྲུགས་ཉེར་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་བརྩ་ན་
 གཉིས་སྤྱ་འདུ་སྟེ། རྫོགས་པ་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་།
 ལུང་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་གཉིས་སྤྱ་འདུ་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་སྒྲོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་གཉིས་རྫོགས་པ་
 ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་། ལྷག་མ་གཞན་རྣམས་དེ་
 གཉིས་ཀའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། (༥༥) ཟེར་ན།
 འོ་ན་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མི་སྒྲོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ལ་འདུལ་བ་ཤེས་པ་ཡན་ལག་
 རྒྱ་ལྷན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་རྫོགས་པ་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་དང་
 ལྷན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཉེ། མི་སྒྲོབ་
 པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ལ་འདུལ་བ་ཤེས་པ་གཞིར་བཅས་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་དགོས་པའི་……

ཕྱིར་རྟེ། ལྷ་སྤྲུགས་ཉེར་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུལ་བ་ཤེས་པ་གཞིར་
 བཅས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལྷ་སྤྲུགས་ཉེར་གཅིག་པོ་
 ཐམས་ཅད་བསྟོན་གཉིས་སུ་འདུ་ཞེ། འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ལྷ་
 སྤྲུགས་དང་། རྩེ་འཕགས་བྱ་མོང་བའི་ལྷ་སྤྲུགས་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རྟེ།
 བྱ་ཚྭ་ཆོགས་འོག་མའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་། རྫོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་། མི་རྫོབ་པའི་
 ལྷ་སྤྲུགས་གསུམ་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ཐམས་
 རྩེ་འཕགས་བྱ་མོང་བའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དེ་མི་འཐད་པར་...
 ཐལ། བསྟོབ་པ་གསུམ་ལ་རྫོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ་དང་རྫོབ་རྒྱུ་ལྷག་ལྷས་པའི་
 ལྷ་སྤྲུགས་གཉིས་ཀྱང་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་ཡུར་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་བྱེད་...
 རིགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །
 བྱ་ཚྭ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ་ལ་བྱ་ལྷ་ཆོགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ...
 མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་གཞུང་རྒྱུ་ལྷ་པ་གྲངས་ཆང་བར་བསྟན་པའི་ལྷ་
 སྤྲུགས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་
 ཆོས་ཅན། ལྷུང་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་ལྷུང་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ་གཉིས་ཀྱང་
 བྱ་ལྷ་ཆོགས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གཞུང་རྒྱུ་ལྷ་པ་
 གྲངས་ཆང་བར་བསྟན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། བྱ་ཚྭ་ཆོགས་
 གཉིས་ཞེས་གྲངས་དེས་རྫོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག །ཡན་
 ལག་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་རང་ཉིད་ལྷ་སྤྲུགས་འཆའ་བའི་གཞི་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་
 སྤྲུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་གཞན་གྱི་(༡༩) ཁ་སྐོང་རྒྱ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་...
 དེ་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་གྱི་དོན་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་འཆའ་བའི་
 གཞི་མི་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་གཞན་གྱི་ཁ་སྐོང་རྒྱ་འགྲོ་
 དགོས་པ་དེ། ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་

མང་ཐོས་ཚུལ་ལྟན་གཉིས། བཙོན་འགྲུས་བཅུ་མས་ཤེས་གཉིས། བར་རུ་གཙོད་
 པ་དང་བར་རུ་གཙོད་པ་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་གཉིས། ཟླ་བ་པོ་དང་
 རྒྱུ་ལྟན་པ་གཉིས་ཏེ། བརྒྱད་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་
 ཞིང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་དགོས་ཞེས་ཟེར་ན། ཡན་
 ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ཏིང་པོ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་ཤྲོལ་བ་དང་དེ་ཤེས་དེ་མཐོང་.....
 རྣམས་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལྷ་
 སྤྲུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཚད་བ་གཞན་གྱི་ཁ་སྐོང་རུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་མ་ཡིན་....
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་། མི་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཀྱི་
 ཡན་ལག་རུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་
 རུ་གྱུར་པའི་དེ་ཤེས་དེ་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་། དེ་མཐོང་དེ་མཐོང་
 ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ལ་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ཞིང་། བརྟན་བཙས་འདི་བྱེ་བྲག་རུ་སྤྲ་
 བའི་བརྟན་བཙས་ཡིན་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྤྲ་བས་མཐོང་ལམ་
 ཤེས་པ་བརྒྱད་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདྲོད་པ་གང་ཞིག་བརྟན་བཙས་འདི་བྱེ་
 བྲག་སྤྲ་བའི་བརྟན་བཙས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་ལམ་རྒྱུས་
 ཤེས་སྒོམ་ལམ་རུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བརྟན་བཙས་འདི་
 བྱེ་བྲག་སྤྲ་བའི་བརྟན་བཙས་ཡིན་པར་ཐལ། བརྟན་བཙས་འདི་ལས་དགེ་
 སློང་དག་བཙས་པའི་རྒྱུད་ལ་རྒྱུད་བ་སྟེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལོ་ལྷ་ལོན་
 ཞིང་རྟན་ཅིག་སྤྱར་བ་ཐ་མ་དང་ལྟན་ན་གནས་མ་བཙས་པར་སྤངས་རྒྱུར་.....
 འགྲོ་བར་བྱའོ། །གཞན་རུ་ན་གསུམ་རིག་པ་ཡིན་ཡང་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཚས་ཅན། བརྟན་བཙས་འདི་མདོ་ལྷའི་(༡༩)ལྷེ་
 སྤྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། འདི་ལས་འདུལ་བའི་ལྷེ་སྤྱོད་དང་མདོ་ལྷའི་ལྷེ་སྤྱོད་ལས་
 ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་མངོན་པའི་ལྷེ་སྤྱོད་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་

བ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དོ། །མདོ་སྡེ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
བྱུང་པ་ཁས། །གཉིས་པ་རྗེས་བཅས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བྱུང་བ་དེ་བཤད་པ་ལ།
ཆན་པ་མེད་ན་གཞོན་པ་ལ་གནས་བཅའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་
འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་མ་ལོན་པར། ཞེས་
སོགས་དང་། འོག་ནས་འབྱུང་བ་དག་ལས། ཞེས་སོགས་བཤད་ན། མཚམས་
ནང་དེ་ན་ལྷ་སྤྲུགས་ཉེར་གཅིག་པོ་གང་རུང་དང་ལྷན་པའི་རང་ལས་བསྐབ་
པ་ཆན་པ་མེད་ན་གནས་བཅའ་མི་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དེ་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་
ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། དོན་ནི་དེ་ལྟར་ནའང་གནས་བཅའ་དགོས་ཏེ། མཚམས་
ནང་དེ་ན་དེ་ལྟ་བུ་མེད་ནའང་ལྷ་སྤྲུགས་ཉེར་གཅིག་པོ་གང་རུང་དང་ལྷན་
པའི་རང་ལས་བསྐབ་པ་གཞོན་པ་ལ་གནས་བཅའ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་
ལྟར་སྟོན་པས་བཅས་པ་མཛད་པའི་བྱིར། དེས་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་
སྟོན་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་ཏུ་ལོ་ལྷ་ལོན་ཞིང་ལྷ་སྤྲུགས་ཐ་མ་དང་ལྷན་ན་གནས་
མ་བཅས་པར་རྫོངས་རྒྱར་འགྲོ་རུང་སྟེ། དེ་ལ་བཅུན་པ་བཟན་པའི་ཡན་ལག་
བྱེད་ཚད་ཞིང་། བཅས་ཤིང་ཕན་འདོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྷན་པས་གནས་
སྐྱམས་འོས་པའི་བྱིར། འོ་ན། བསྐབ་པ་ཆན་པས་བསྐབ་པ་གཞོན་པ་ལ་
གནས་སྐྱམས་བཅའ་བའི་ཆེ་ཉེ་གནས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དགོས་སམ་ཞེ་ན།
གཞན་ནམས་དགོས་ཀྱང་བྱག་འཆལ་མི་དགོས་ཏེ། རང་ལས་བསྐབ་པ་གཞོན་
པའི་བྱིར། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་སྟོན་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་ཏུ་ལོ་ལྷ་མ་ལོན་ཞིང་
ལྷ་སྤྲུགས་ཐ་མ་དང་མི་ལྷན་ན་དག་བཅའ་པ་སྟོན་ཀྱི་གནས་དྲན་པས་སྟོན་ཀྱི་
མཐའ་རིག་པ་དང་། ལྷའི་རིག་གི་མདོན་ཤེས་ཀྱིས་བྱི་མའི་མཐའ་རིག་པ་
དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་མདོན་ཤེས་ཀྱིས་ད་ལྟ་བ་རིག་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་རིག་པ་ཡིན་
ཡང་གནས་མ་(༡༠ན) བཅས་པར་རྫོངས་རྒྱར་འགྲོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། སྤང་གཞིར།
བཅུན་པ་གསུམ་རིག་པ་དྲི་མ་གསུམ་སྤངས་ལ་དེ་ལོ་ལྷ་མ་ལོན་ཞིང་ཆོས་ལྷ་

དང་མི་ལྷན་ན་དེས་ཀྱང་མི་གནས་པར་སྒྲོངས་རྒྱུ་ཞིང་། མཆི་པར་མི་བགྱིའམ།
 ཉེ་བར་འཁོར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་དེ། དག་བཙམ་
 པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དེ། ཉན་ས་ལས། དག་བཙམ་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཉན་
 མོངས་ཅན་གྱི་ལྷུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ཅ། མ་
 ལྷུང་སྟེ། དག་བཙམ་པའི་རྒྱད་ལ། ཉན་མོངས་ཅན་དང་མི་དགེ་བའི་ལྷུང་བ་
 མེད་པ་ཡང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལྷུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། དག་བཙམ་
 པས་ཉེས་པ་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷུང་མ་བསྟན་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རྟེ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལོ་ལྷ་ལོན་པ་སྒྲོངས་རྒྱུར་འགྲོ་བ་ལ་ལྷ་རྒྱལ་ས་
 ཐ་མ་དང་ལྷན་པ་དགོས་པ་འདི་ངེས་བཟུང་དང་མཆོན་དོན་གང་ཡིན་སྟེ་མ་
 ར། མཆོན་དོན་ཡིན་རྟེ། འདི་བག་ཡངས་སུ་གནང་བ་ཡིན་ལ། ངེས་བཟུང་
 ཡིན་ན་དེ་ཆེས་དཀོན་པས་བག་ཡངས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ལས་
 རྒྱ་ཆེ་བ་དང་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་ལྷ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལྷ་སྤྲུགས་གྱི་ནང་
 ནས་ཐ་མ་དེ་གཉིས་མཆོན་དོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ།
 དེ་བཤད་མ་ཐག་པ་ཡིན་པས་ཉེ་བས་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕྱིར།

ཅན་ འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་གྱི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ།

༥ གསུམ་པ་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་གྱི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ་ལ། རབ་དུ་
 བྱུང་བ་དང་ཞེས་སོགས་ལ་སྦྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། བར་
 ཆད་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། བསྟུ་བ། བྱེད་ལས། སྟེས་པ་དང་བྱུང་མེད་གྱི་
 ཉེན་གང་ལ་དབྱུང་བ། དངོས་པོ་དང་འདུ་ཤེས་གང་གཙོ་ཆེ་བ་དབྱུང་བ། ལྷ་
 བཤད་པ། བར་ཆད་འདི་བའི་ཚུལ་རྒྱ་མཆོན་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་བརྒྱད་
 ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་བསྟན་རྒྱུ་རྫོགས་ཀྱི་རྫོན་པ་ཐོབ་པ་ལ་
 གོགས་བྱེད་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་དུ་བྱེད་བའོ། བར་ཆད་གྱི་མཆོན་ཉིད།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེན། རྩོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་རྒྱ་གཙོད་པ། གནས་པ་ལ་བར་
 རྒྱ་གཙོད་(༡༠༦)པ། བྱད་པར་རྒྱ་འཁྱུར་བ་ལ་བར་རྒྱ་གཙོད་པ། རྩོམ་ལྷན་
 མཛེས་པ་ལ་བར་རྒྱ་གཙོད་པ་དང་བཞི་ཡོད། དང་པོ་ལ་ལུས་རྟེན་གྱི་རྩོམ་ནས་
 བར་ཆད་རྒྱ་འཁྱུར་བ་དང་། ལས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པའི་རྩོམ་ནས་བར་ཆད་རྒྱ་འཁྱུར་བ་
 དང་། བསམ་པའི་རྩོམ་ནས་བར་ཆད་རྒྱ་འཁྱུར་བ་དང་། ཆ་ལུགས་ཀྱི་རྩོམ་ནས་
 རྩོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་ཆད་རྒྱ་འཁྱུར་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རྒྱ་འཁྱེད་དང་རྩོ་
 མི་རྩོན་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མཆོམས་མེད་བྱས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ལེན་
 སེམས་ཡོག་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ལུ་རྟེགས་ཅན་དང་བྱིས་པའི་རྟགས་ཆ་
 ལུགས་འཆང་བ་ལྟ་བུའོ། མ་བའི་གཉིས་པ་ནི། བ་མས་མ་གནང་བ་ལྟ་བུ།
 གསུམ་པ་ནི། བྱད་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ལག་རྩམ་ལྟ་བུའོ། གསུམ་པ་བསུས་པ་
 ལ་གཙོ་ཆེ་ཆུང་གི་རྩོམ་ནས་བསུ་ན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། གཏན་ནས་མི་སྐྱེ་བ་གཙོ་
 བོའི་བར་ཆད་དང་། སྐྱེ་ཡང་རབ་རྒྱ་འཁྱུར་རྒྱ་མི་བྱང་བ་གཙོ་བོ་མིན་པའི་
 བར་ཆད་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། རྩོམ་ཀྱི་རྩོམ་ནས་བསུ་ན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ།
 ཡོ་རྟེ་ཤུ་མ་ཡོན་པ་དང་། ཡོ་བདུན་མ་ཡོན་པ་ལྟ་བུ་རབ་བྱུང་བ་སྟེན་རྟགས་ཀྱི་
 རྩོམ་པ་འཛོལ་པ་ལ་རྩལ་རེ་ཤིག་གི་བར་ཆད་དང་། མཆོམས་མེད་བྱས་པ་
 སོགས་རྩལ་གཏན་གྱི་བར་ཆད་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱེད་ལས་ལ།
 རྒྱ་འཁྱེད་ཉེས་བྱས་ཅི་རིགས་བསྐྱེད་པ་དང་བསྐྱབ་བུ་ལ་རྩོམ་པ་སྐྱེ་བ་སོགས་
 ལ་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལུ་པ་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་རྟེན་གང་ལ་
 བཞག་དབྱེད་པ་ལ། བྱད་མེད་འདྲ་བའི་སྐྱེས་པ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱིས་རྒྱབ་པ་
 རྩམས་ནི་སྐྱེས་པ་ལ་བཞག །སྐྱེས་པ་དང་འདྲ་བའི་བྱད་མེད་དང་། མཆོན་
 རྒྱག་མ་ཅན་དང་། དགོ་སྒྲོང་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མས་པ་བཞི་ལ་
 སོགས་པ་བྱད་མེད་ཁོ་ན་ལ་བཞག །མཆོམས་མེད་བྱས་པ་སོགས་སལ་ཆེ་བ་
 སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་གཞག །རྒྱག་པ་དངོས་པོ་དང་འདུ་ཤེས་

གང་གཙོ་དབྱང་པ་ལ། བར་ཆད་ཅན་རབ་རྒྱ་བའི་ལྷ་ར་བ་སྦྱང་པ་ལ་
 འདྲ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་ལ། བར་ཆད་རྒྱ་འཁྱར་བའི་སྒྲིག་ཆ་ནས་སྦྱར་བཏང་ལ་
 དངོས་པོ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །བརྟན་པ་སྤྱོད་བཤད་(༡༡༩) པ་ལ། རང་རང་གི་
 སྐབས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྦྱོར་རྒྱ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པས་ན་བར་ཆད་ཅེས་བྱའོ།
 བརྟན་པ་བར་ཆད་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ།
 བར་ཆད་དྲི་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བར་ཆད་མ་དྲིས་པའི་ཉེས་པ་མི་
 འབྱུང་བ་དང་། བར་ཆད་ཡོད་མེད་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུལ་གང་
 ལ་འདྲི་ན་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྟོགས་སུ་འོངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་རྒྱུས་ལའོ། །
 གང་གིས་འདྲི་ན་རབ་བྱུང་གི་ཆེ་མཁན་པོར་འོས་པའི་དགེ་སྤྱོད་དེས་འདྲི།
 བསྟེན་རྟོགས་ཀྱི་ཆེ་ན་སྒྲིག་རྒྱ་གསར་སྟེ་སྟོན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་འདྲི། དགེ་
 འདུན་གྱི་དབྱུས་སུ་ལས་སྒྲོབ་གྱིས་འདྲི་བར་བྱའོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་རྒྱ་འདྲི་ན།
 འགལ་སྦྱུང་པ་མ་གསད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་དགག་ཆོག་གིས་འདྲི། མཐུན་
 རྒྱུན་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྷུང་བཟེད་ཆང་ངམ། ཞེས་སྒྲུབ་ཆོག་གིས་འདྲིའོ། །
 དྲིས་ནས་བར་ཆད་དང་མི་ལྡན་ན། ཁོ་པོས་སྤྱོད་རབ་རྒྱ་དབྱུང་རྒྱ་ཞེས་སྐབས་
 དབྱེ་ལ། བར་ཆད་དང་ལྡན་ན་སོང་ཞིག་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།

༥ མ་ནིང་རྒྱུ། དེ་ནི་རྒྱུ་པ་ལའོ། རྒྱུས་ནས་དང་། རྒྱ་བྱེད་པ་དང་།
 འཁྱུང་ནས་ལྷང་བ་དང་། སྒྲིག་རྟོག་ཅན་དང་། ཉམས་པའོ། ཞེས་པའི་སྐབས་
 ལ། མ་ནིང་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། པོ་མ་ནིང་མོ་མ་ནིང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་པོ་མ་ནིང་ལ་ཡང་ལྷ་ཡོད་དེ། རྒྱུས་ནས་མ་ནིང་། རྒྱ་བྱེད་མ་ནིང་།
 འཁྱུང་ནས་ལྷང་བའི་མ་ནིང་། སྒྲིག་རྟོག་མ་ནིང་། ཉམས་པ་མ་ནིང་རྒྱུས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུས་ཅན་ནས་པོ་མོ་གཉིས་ཀའི་མཚན་མ་ཡོད་པ་འམ། དེ་གང་
 རྒྱ་གི་མཚན་མ་གཏན་ནས་མེད་པ་དབྱེ་བས་རྒྱུས་པ་འདྲ་བའི་མི་དེ་དང་པོ་
 ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། གང་རྒྱུས་ཉིད་ནས་མཚན་མ་ནི། །

གཉིས་ཀ་འཕ་མེད་པ་སྐྱེས་ནས་ཡིན། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟླ་ཕྱེད་པོ་ཡི་
 འདྲིང་པ་བསྟེན། ཟླ་བ་ཕྱེད་མོ་ཡི་འདྲིང་པ་བསྟེན་པའི་མི་དེ་གཉིས་པ་ཡིན་
 ཏེ། འདིས་ཟླ་བ་གཅིག་པའི་མ་ཅིང་སྐྱེས་མཚན་རུས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
 འདིར་ནི་སྐྱེས་སྐྱེ་མི་མངོན་ཀྱང་། ཟླ་སྐྱེས་(༡༧)མ་ཅིང་གྲུབ་པ་ཡིན། །
 ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་པའམ་བྱུང་མེད་གཞན་གྱིས་འཁྱུང་པ་ན་དབང་
 པོ་ལས་སུ་རྒྱུང་ལ་གཞན་གྱི་ཆེ་མི་རྒྱུང་བ་དེ། གསུམ་པ་ཡིན། སྐྱེས་པའམ་བྱུང་
 མེད་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མཐོང་ན་པོའི་དབང་པོ་ལས་སུ་རྒྱུང་ལ་གཞན་མི་རྒྱུང་བ་
 དེ་བཞི་པ་ཡིན། པོའི་དབང་པོ་མཚན་གྱིས་བཅད་པ་ལྟ་པ་ཡིན། དེས་ན་མ་
 ཅིང་ཡིན་ན། སྐྱེས་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་མི་བྱེད་པས་ཁྲུབ་ཀྱང་། མ་ཅིང་
 ཡིན་ན། སྐྱེས་པ་རྒྱུད་ལ་མི་ལྟན་པས་མ་ཁྲུབ་ཏེ། སོ་ཐར་གྱི་སྐྱེས་པ་རྒྱུད་ལ་
 ལྟན་པའི་ཉམས་པ་མ་ཅིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལས་ཐ་མ་ནི་ཉེས་པ་
 བསྟེན་ན་བསྟེལ་བའོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མོ་མ་ཅིང་ལ་ལྟ་
 ཡོད་དེ། སྐྱེས་བྱུང་མེད་ལ་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ནས་ལྟ་བུའི་བར་ལ་ཟླ་རེ་བཞིན་
 ཟླ་མཚན་གྱི་ཁྲག་འཇག་པ་ཡིན་ལ། གཏན་དུ་ཟླ་མཚན་གྱི་ཁྲག་འཇག་པ་
 དང་། གཏན་དུ་ཟླ་མཚན་གྱི་ཁྲག་འཇག་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས། མཚན་མ་དང་
 བཤད་ལམ་འབྲེལ་བའི་སྐྱེ་འདམས་པ་དང་། རྒྱ་འབྱུང་བའི་མཚན་མ་ཅམ་
 ཡོད་ཀྱི་པོ་མོ་གང་རུང་གི་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་གཞན་དང་ཉལ་པོ་
 བྱས་པ་ན་སྐྱེས་པ་དེ་འཆི་བའི་མཚན་དུག་མ་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་བླ་མ་ལ་མ་ཅིང་གིས་ཁྲུབ་ཀྱང་། མ་ཅིང་ལ་དེས་མ་ཁྲུབ་ཏེ། པོ་མོ་གང་
 རྒྱུང་གི་མཚན་མ་དང་མི་ལྟན་པའི་མ་ཅིང་དེ་བླ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་
 ལེའུར་བྱས་པ་ལས། གང་ཞིག་བསྟོད་པའི་ཆོས་དག་གིས། རུས་མེད་དེ་ནི་བླ་
 མར་བཤད། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གད་པར་ཆོག་གི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ།

༥ གཉིས་པ་ཕན་ཆོག་གི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལ། ཐུན་མོང་བའི་སྒྲིལ་
པ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱི་ཆོག་འདི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྒྲིལ་པ་མ་ཐོབ་པ་
འཛོལ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིལ་པ་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྒྱུར་བའི་སྒྲིལ་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ། འགལ་བྱེད་པར་ཆད་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་དང་། དངོས་གཞི་མཐུག་
དང་བཅས་པའི་སྒྲིལ་པ། སྒྱུར་བ་ཆོག་འདི་སྒྲིལ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།
བཀོལ་བ་ཟུལ་པོས་བཀྲའས་པའོ། །(༡༢ན) ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་འཆད་
པ་ལ། ཏུ་མ་མཁན་པོ་གཅིག་པ་གསུམ་མན་ཆད་ཆོག་གཅིག་གིས་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པར་བྱར་བྱང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། གང་ཟག་ཏུ་མ་མཁན་པོ་
གཅིག་ལ་གསུམ་མན་ཆད་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་ཆོག་གཅིག་གིས་མཆོམས་……
ནང་གཅིག་ཏུ་ཏུས་ཅིག་ཅར་ཏུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱར་བྱང་ལ།
མཆོམས་ནང་གཅིག་ཏུ་གང་ཟག་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཅིག་ཅར་ཏུ་བསྟེན་པར་……
རྫོགས་པར་བྱར་མི་བྱང་སྟེ། ཆོག་གིས་ཆོག་ལ་ལས་མི་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་གང་ཟག་བཞི་ཏུས་ཅིག་ཅར་ཏུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་……
བྱང་བ་མ་ཡིན་སྟེ། མཆོམས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ལས་བྱེད་པས་མཆོམས་མནན་
ནས་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་མཆོམས་ཀྱི་ནང་ཏུ་བཞག །གཉིས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཞག་
ནས་ཅིག་ཅར་ཏུ་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷང་ལྷུ་བ་ལས། བཅུན་པ། གསོལ་བ་གཅིག་
དང་ལས་གཅིག་གིས་གང་ཟག་བཞི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བཞུད་ན་ལས་……
མཆོམས་ཀྱང་བཀྲིས་ལ་དགེ་སྤྱོད་དེ་དག་ཀྱང་འདས་པ་དང་བཅས་པར་མི་……
འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ལྷ་པ་ལ། ཡོད་དེ། ལས་བྱེད་པའི་དགེ་སྤྱོད་གིས་
མཆོམས་མནན་ཏེ་འདུག་ལ། གཉིས་ནི་མཆོམས་ཀྱི་ནང་ན་བཞག །གཉིས་ནི་
མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཞག་སྟེ་ལས་བྱས་ནས་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་

ན། རྩལ་མཉམ་པ་དེ་དག་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ངི་ལྟར་བྱ་ཞིན། རྩལ་མཉམ་པ་
 རྣམས་ཕན་ཚུན་བསྟེན་བཀྱར་གྱི་གནས་མིན་ཏེ། གྲལ་ལ་སྤར་འོང་བ་དང་པོ་
 ཡིན་པས་གྲལ་མགོར་སྟོང་ལ། ལས་གང་བསྐྱོས་པ་དེས་ལས་དང་པོར་བྱའོ། །
 རྟེན་པ་གྲལ་རིམ་བཞིན་རྩ་བ་བཞིན་ཏེ། ཆོག་ལེའུར། གཉིས་སམ་གསུམ་པོ་
 དག་ཀྱང་རུང་། །རྩལ་གཅིག་ལ་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས། །ཆན་བྱ་མེད་ཅིང་
 གསར་བྱ་མེད། །ཁ་ཚད་བྱེ་བྲག་ཡོད་ལྟར་ཀྱང་། །ཕན་ཚུན་ཐུག་ཀྱང་ཡོད་མིན་
 ཏེ། རྟེན་པ་གྲལ་རིམ་བཞིན་རྩའོ། །ལས་བསྐྱོས་པ་ནི་དེ་དག་ལ། །སྤུལ་བྱེད་
 དབང་གིས་རིམ་པ་བཞིན། །(༡༢༥) ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ གསུམ་པ་རྒྱུར་བའི་ཆོག་འདི་རྩལ་པ་ལ། རྣམས་ཡིན་མིན་བསྟན་པ་
 དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུས་ཀྱི་རྣམས་དང་། རྟོད་སྡུད་ཀྱི་
 རྣམས་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྲ་དང་
 སེན་མོ་བྲག་པའི་ཆོག །ལུས་གཙང་མས་གོས་བགོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩ་བུས་
 བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཙུག་ལྷན་མ་གཏོགས་པ་སྤྲ་དང་ཁ་སྤྲ་བྲག་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་བཤད་ན། འོ་ན། མི་ཉམས་པར་སྤྱང་བའི་ཆོག་མི་དགོས་སམ་ཞིན།
 དེ་དགོས་ཞེས་རྟོན་པ་ལ། དགོན་པ་བས་སྤྲ་སོར་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་མི་བཞག་
 སྟེ། རྟོང་མཐའ་པས་ནི། དེའི་འག་མ་ཉིད་ལས་མི་གཞག་གོ། ཞེས་གསུངས།
 རྟོན་ནི། དག་སྟོང་དགོན་པ་པས་སྤྲ་སོར་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་དང་། རྟོང་
 མཐའ་པས་དེའི་འག་མ་སོར་བྱེད་དང་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་བཞག་པར་མི་བྱ་
 སྟེ། དེ་ལས་ལྷག་པ་བཞག་ན་བྱིས་པ་དང་རྣམས་འདྲེས་པར་འཕྱར་བའི་རྒྱན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་བྱས་ནས་ལྷན་བྱའོ། །ཡང་ན་ཡན་ལག་ལྔའི་
 ལྷན་ཀྱང་རོ། །ཞེས་གསུངས། རྟོན་ནི། སྤྲ་བྲག་པའི་རྩེས་སུ་ལུས་རིལ་པོ་འཕ་
 ཡང་ན་ཡན་ལག་ལྔའི་ལྷན་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ལྷན་པར་རྩ་བུས་པའི་དཀོས་
 པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཁར་བྱང་ལ། བསྐྱོད་གང་བསྟན་པ་དང་། ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྒྲིམ་
 བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། བསྐྱོད་གང་བསྟན་པར་བྱའོ། །བསྐྱོད་གང་གི་ཁར་པ་བྱ་བ་ནི།
 བྲམ་ས་ཆེ་བར་བཟང་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། རོན་ནི། དགེ་སྤྱོད་གིས་ལྷན་
 བསྐྱོད་པར་བྱ་ཞིང་བ་སྤྱི་བྱ་ག་སྒྱུ་གྱིས་གང་བའི་བསྐྱོད་གང་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ།
 དེས་བྱད་པར་བྱ་བྱས་པའི་དགོས་པ་མཛོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱོད་གང་
 བསྟན་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ལྡན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷང་མ་མོ་ལས། རྒྱགས་ཁང་ལ་
 ཡོན་ཏན་ལྡན་སྟེ་རྒྱལ་དང་རྒྱུ་མ་འབྱུང་བ་དང་། བགས་པ་མངས་གསལ་བ་
 དང་། བགས་པ་(༡༩༩) ལ་ནད་ཡོད་པ་རྣམས་འབྱེན་པ་དང་། རྒྱང་དང་བད་
 ཀན་རྣམས་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱགས་ཁང་ནི་ནད་མེད་པར་བྱེད་པའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རོ་ཆ་མེད་པའི་སྤྱི་བྱ་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ཚུལ་ཁྲིམས་
 འཆལ་ཡང་མཁས་པ་དང་ཀན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པས་...
 བསྟན་བཀུར་བྱས་པ་བདག་གིར་བྱེད་སྤྱི་བྱ་པས་དེ་དགག་པ་ལ་ སེང་གེ་ལྷ་
 བྱས་མ་ལྷ་བྱ་ལ་བསྟན་བཀུར་མི་བྱའོ། །སྤྱོད་དཔོན་དང་མཁན་པོ་མཆོག་རྒྱ་
 ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་ཡང་བསྟན་བཀུར་བྱའོ། །པ་མ་དང་ནད་པ་དག་ནི་
 ཁྲིམ་པ་ཡིན་ན་ཡང་རོ། །ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། སེང་གེ་ལྷ་བྱའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 དང་ལྡན་པས་མ་ལྷ་བྱའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་བསྟན་བཀུར་མི་བྱ་སྟེ།
 དགོས་པ་རྒྱུ་ཞིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་སེང་
 གེ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། སེང་གེ་དེ་རི་རྒྱགས་པ་མ་ལྷ་བྱའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐུབ་པ་
 བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ནི་མ་ལྷ་བྱ་བྱ་ཡིན་ཏེ། མ་དེ་ཁྲི་ལྷ་
 བྱའི་ཉོན་མོངས་པས་པམ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་ན། དེ་ལ་
 དེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བསྟན་བཀུར་མི་བྱའམ་ཞེ་ན། དམིགས་བསལ་ལ་
 སྤྱོད་དཔོན་དང་མཁན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་བྱུང་བ་དང་། མ་

མ་དང་ནད་པ་ཁྱིམ་པ་ཡིན་ནའང་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བཀུར་སྟེན་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟེན་པ་ལ་འབྲུག་པའི་སྐྱོར་གྱི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་སྟེན་པ་སྟེན་བ་དང་ཆོས་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བཀུར་ནི་པམ་འདྲེན་གྱི་ཁོང་ཡིན་པ་དང་། ནད་པ་ནི་སྟེན་བསྟེན་བའི་ཁོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་།

༥ གཉིས་པ་སྐྱོར་སྟེན་གྱི་ནགས་ནི་ལྷུང་བཟེད་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སོ། །ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་(༡༩) བ། གང་ཟག་གིས་བཅང་བ། ཚུལ་རི་ལྷུང་ཏུ་བཅང་བ། བཅང་བའི་དགོས་པ། རྒྱ་བཤད་པ་དང་འབྲུག་པ་དང་པོ་ནི། རྩལ་བ་ཆད་དང་ལུན་པའི་སྐྱོན་ནས་རབ་བྱུང་གི་སྐྱོར་སྟེན་གྱི་ནགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་དམིགས་པ་དེ། སྟེན་པས་གནད་བའི་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། འོ་ན། སྟེན་པས་གནད་བའི་ལྷུང་བཟེད་དེ་ལ་རྩལ་བ་ཆད་དང་ལུན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ནི། རྩལ་བ་ནི་གང་། ཆད་དང་ལུན་པ་དེ་རིམ་ཏུ་ཞེན། རྩལ་བ་ལ་རྒྱུ་ལྡན་ནས་རྩལ་བ། ཁ་དྲོག་གི་སྐྱོན་ནས་རྩལ་བ། དབྱེ་བས་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་རྩལ་བ། རོ་ཁའི་སྐྱོན་ནས་རྩལ་བ། ཆོ་གའི་སྐྱོན་ནས་རྩལ་བ་དང་ལུ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་ས་དང་ལྷགས་ལས་བྱས་པ་གང་རྩལ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་དང་། ར་གན་དང་། ཁར་བ་དང་། ཤིང་སྐགས་ལས་བྱས་པ་མི་རྩལ་ཏེ། ཕྱིན་གྱིས་བཟུང་ཏུ་རྩལ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ལྷགས་ལས་བྱས་པ་དང་ས་ལས་བྱས་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁ་མ་མེད་པ་བྱ་རྒྱུ་གི་མིག་ལྷུང་ནག་ཅིང་གསལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རྩལ་ཏུ་དང་ཆེན་པོ་དང་རྒྱ་པོས་ཀྱང་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དབྱེ་བས་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་རྩལ་བ་ནི་སྐྱོར་བྱེད་གས་ལྷུང་ལྷུང་པོར་གནས་པ་ཞིག་དགོས། བཞི་པ་རོ་པོའི་སྐྱོན་ནས་རྩལ་བ་ནི་ལྷན་པ་བཞི་མན་ཆད་པོག་ཀྱང་རྩལ་ལུ་ཆད་མ་པོག་པ་ལོངས་སྟེན་ཏུ་རྩལ་བ་ཞིག་དགོས།

ལུ་པ་ཆོག་གི་སྒྲིལ་ནས་རུང་བ་ནི། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་རུང་བའི་ལྷུང་བཟེད་དེ་
 ལ་ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་མེད་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་མེད་
 དེ་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་འཆར་སྤང་ཏུ་དགོ་སྒྲོང་གི་ཆད་ལས་སུ་བཅང་བ་ཡིན་གྱི།
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཆོད་ཀྱང་བཞག་ཏུ་ཡོད་
 དེ། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཁའི་མཐའི་ཆ་དེའི་ཕྱ་ཁོན་ནས་མཐེ་པོང་གི་ལྷོ་གང་གི་
 ལྷག་མར་འབྲས་འབྲུག་པོ་ཆེ་སྒྲུ་པོ་མ་ག་རྒྱའི་བྲེུ་རྒྱུང་གང་བཅོས་པ་.....
 ལུམ་འབེལ་ཏུ་སོང་བའི་ཆ་ལ་ཕྱལ་དུག། ཆོད་མའི་ཆ་ལ་ཕྱལ་གང་། ལྷན་ཆོད་
 ཀྱི་ཆ་ལ་ཕྱལ་གང་། མཐེ་པོང་གི་ལྷོ་གང་གི་ཆ་ལ་ཕྱལ་གང་སྟེ་ཕྱལ་དུ་ཤོང་
 བའི་ལྷུང་བཟེད་དེ། དགོ་སྒྲོང་པའི་ལྷུང་བཟེད་(༡༩)རྒྱུང་ཆོད། དེ་ཉིས་
 འཁྱར་ཤོང་པ་ཆེ་ཆོད། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཤོང་བ་འབྲིང་ཆོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བོད་བྲེའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་བོད་བྲེ་བྱེད་དང་དོ། ཕྱལ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་
 ཕྱལ་དུག། ཁྱོར་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་ཡ་ཁྱོར་ལུམ་ཅུ་རྩ་བྱེད་དང་གཉིས། དེ་
 དག་གི་ཆ་ལུམ་འཁྱར་ཏུ་བཅོས་པའི་བྲེུ་རྒྱུང་བྱེད་དང་ལྷ་ཤོང་བའི་ལྷུང་.....
 བཟེད་དེ་རྒྱུང་ཆོད། དེ་ཉིས་འཁྱར་ཤོང་པ་ཆེ་ཆོད། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཤོང་བ་
 འབྲིང་ཆོད་ཡིན་ཏེ། བམ་ལུར། འབྲས་འབྲུག་པ་བྲེུ་རྒྱུང་བྱེད་དང་ལྷ་ལ་བོད་
 བྲེ་བྱེད་དང་དོ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཆ་ནི་ལུམ་འཁྱར་ཏེ་བྲེ་བྱེད་དང་ལུའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མ་ག་རྒྱའི་བྲེུ་རྒྱུང་གང་གི་ཆད་གང་ཞེ་ན། དེའི་
 ཆོད་ཡོད་དེ། སྤང་གི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་བོད་ཀྱི་གསེར་སྤང་ལུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་
 ཀྱི་ལྷིད་དང་མཉམ་པའི་འབྲས་ལུ་ལ་མ་ག་རྒྱའི་བྲེུ་རྒྱུང་གང་ཏུ་འཛོག་པ་.....
 ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། འདིར་མ་ག་རྒྱའི་བྲེུ་རྒྱུང་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷུས་
 ནི་འབྲས་འབྲུག་པོ་ཆེ་སྒྲུ་པོ་ཕྱལ་དུག་ཀྱི་སྤང་བཅུ་དུག་བརྗོད་པར་རིག་...
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག། མ་ག་རྒྱའི་སྤང་གང་ལ་བོད་ཀྱི་སྤང་
 དོར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྱུབ་སྟེ། བམ་པོ་ལྷ་བརྒྱུ་པ་ལས། མ་ག་རྒྱའི་བྲེུ་

ཆུང་གང་ལ་ནི་འབྲས་འབྲུག་པོ་ཆེ། འབྲས་པ་སྐམ་པོ་ཡུལ་མ་ག་རྒྱའི་སྲང་
 བཅུ་དྲུག་སྟེ། ཡུལ་མ་ག་རྒྱའི་སྲང་གཅིག་ལ་ནི་བོད་ཀྱི་སྲང་གཉིས་ཡོད་དོ། །
 དེ་ལྟར་ན་འབྲས་འབྲུག་པོ་ཆེ་འབྲས་པ་སྐམ་པོ་ཡུལ་མ་ག་རྒྱའི་བྱེལ་ཆུང་གང་
 ལ་བོད་ཀྱི་སྲང་ཆོད་ཏུ་བཅིས་ན་ནི་སྲང་སྲུལ་ཏུ་ཆ་གཉིས་ཡོད་དོ། ། ཁྱིམ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྲུལ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་དྲུག་སྲུལ་དོ་ལ་མ་ག་རྒྱའི་བྱེལ་
 ཆུང་གང་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། མ་ག་རྒྱའི་བྱེལ་ཆུང་གང་ལ་བརྟན་སྲུལ་དོ་
 དང་ཡ་ཁྱོར་གང་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བརྟན་སྲུལ་དོ་དང་ཡ་ཁྱོར་གང་དང་།
 དྲུག་སྲུལ་དོ་གཉིས་ཆོད་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བམ་ལྷ་པ་ལས། མ་
 ག་རྒྱའི་བྱེལ་ཆུང་དོ་ལ་ནི་བོད་ཀྱི་བརྟན་སྲུལ་བཞི་དང་ཡ་ཁྱོར་དོ་ཡོད་དོ། །
 ཁྱིམ་དང་། (༡༩༥) ཡང་བམ་ལྷར། སྲུལ་ཆོད་ཏུ་བཅིས་ན་ནི་བརྟན་སྲུལ་དོ་
 དང་ཁྱོར་གང་ཡོད་དོ། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོ་ལོ་བརྒྱ་
 པའི་དུས་ཀྱི་འཛམ་བུ་སྤྱིར་པའི་མི་ན་ཆོད་ནར་སོན་པ་གཅིག་གི་ཡ་ཁྱོར་ནི་...
 རྩ་ཆ་གཅིག་ལ་བོད་བྱེལ་གང་དང་། བོད་བྱེལ་གང་གི་བརྟན་ཆ་ལ་བརྟན་སྲུལ་
 དང་། དྲུག་ཆ་ལ་དྲུག་སྲུལ་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐེ་བོང་གི་རྩྭ་གང་
 ཡང་མཐེ་བོང་གི་ཞེང་ཆོད་སོར་གང་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གས་གཞིའི་རྒྱུ་ཆེན་
 ལས། མཐེ་བོང་སོར་གཅིག་གོ། ཁྱིམ་པ་ནི་མཐེ་བོང་གི་རྩྭ་གང་ཁྱིམ་ལྷང་ལས་
 གསུངས་སོ། ཁྱིམ་དང་། གཞི་འགྲེལ་ལས། མཐེ་བོང་གི་རྩྭ་གང་ཁྱིམ་བྱ་བ་ནི་
 མཐེ་བོང་གི་སོར་གཅིག་སྟེ། ཁྱིམ་དང་། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས། མཐེ་བོང་
 གི་རྩྭ་གང་ཁྱིམ་བྱ་བ་སྟེ། མཐེ་བོང་གི་ཞེང་ཆོད་ཀྱི་སོར་གང་། ཁྱིམ་དང་། བམ་
 པོ་ལྷ་བཅུ་པ་དང་། རྩྭ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། མཐེ་བོང་གི་རྩྭ་གང་མཐེ་བོང་གི་
 ཞེང་ལ་བཅི་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁྱིམ་མཆོ་རྩ་བ་ཆེན་པོས་བཞེད་དོ། །དག་
 སྤྱོད་མའི་རྩུང་བཟེད་ཀྱི་ཆོད་ཀྱང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དག་སྤྱོད་མའི་རྩུང་
 བཟེད་ཆུང་ཆོད་དེ། དག་སྤྱོད་མའི་རྩུང་བཟེད་ཆེ་ཆོད་དང་། དག་སྤྱོད་མ་

རང་ཉིད་ཇི་ཅམ་འགྲངས་པའི་ཟས་ཤོད་བ་རྒྱང་ཆད་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་
 འབྲིང་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དགོ་སྒྲོང་མ་ལྷུང་བཟེད་ཆེ་བ་དང་། དགོ་
 སྒྲོང་མ་ལྷུང་བཟེད་རྒྱང་བའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ།
 འཛིག་རྟེན་ན་སྒྲིམ་པ་ཁམ་པོར་ཆེ་བ་དང་། བྱད་མེད་ཁམ་པོར་རྒྱང་བར་
 གྲགས་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་ཆོད་དང་བསྐྱུན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྷུང་
 བཟེད་ལ་དབྱེ་ན། ཏུ་མ་ཡོད་དེ། དགོ་སྒྲོང་པའི་ལྷུང་བཟེད་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་
 བོ་གསུམ། དགོ་སྒྲོང་མའི་ལྷུང་བཟེད་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་བོ་གསུམ། དེ་རེ་རེ་ས་
 ལས་བྱས་པ་དང་། ལྷགས་ལས་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་བཅུ་གཉིས་རྣམས་སྒྲ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་གང་གིས་བཅང་བའི་རྒྱལ་ཡོད་དེ།
 རབ་བྱུང་ལྗེ་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཅང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་
 ནི། ལྷུང་བཟེད་ཇི་(༡༥ན) ལྷུང་བཅང་བའི་རྒྱལ་ཡོད་དེ། འབྲང་བཞིན་ཏུ་
 གཞུག་པ་དང་། དབྱུང་བ་དང་། ལག་པ་བཟུ་བའི་རྒྱ་དང་། ཟས་ཀྱི་ལྷག་མ་
 སྐྱུ་མ་མི་བྱག་ཅིང་། དགོ་རྒྱལ་བག་མེད་ལ་བྱེ་དོར་བྱར་མི་གཞུག་པ་སྐྱུ་མ་
 ཀྱི་སྒོ་ནས་བཅང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལྷུང་བཟེད་བཅང་བ་ལ་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཅས་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། དགོ་
 སྒྲོང་གི་དྲན་པ་གསོ་བ། སྤྱུའི་སྐས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ཏུ་གོ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་
 དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་པར་བྱས་པས་གནས་སྐབས་མཛོན་མཐོ་དང་
 མཐར་ཐུག་དེས་ལེགས་ཐོབ་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། ཏུག་པ་ཅེའི་ཕྱིར་ལྷུང་
 བཟེད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། ཟས་ལྷུང་བ་བཟེད་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྷུང་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྟོན་ནི། ལྷུང་བཟེད་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྐྱེན་
 པར་རྒྱུགས་པར་མི་བྱ་ཞྭ། དེ་ལྷུང་བྱར་མི་བྱར་བའི་ཕྱིར། མཐལ་བཅད་པ་ལ་
 ཁ་ཅིག །བྱར་བ་ཆད་དང་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་རབ་བྱུང་གི་རྩྭ་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་
 ཀྱི་གཙོ་བོར་དམིགས་པ་དེ། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ལྷུང་བཟེད་

འབྲེལ་མེད་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་མེད་དེ་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་
 འཆང་སྤང་བྱུང་བའི་དགེ་སྤྲོད་ཁོ་ནས་ཆད་ལས་སྤུ་བཅང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན་རུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པའི་ལྷུང་བཟེད་ཚོས་ཅན།
 མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་བྱུབ་སྟེ།
 ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཚད་ལ། རུ་ཉྩོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པས་ནི། གཙང་ཚོང་འདུས་མགུར་མའི་གསེར་གྲིའི་གེ་མཚུན་དང་ལུ་ལྷུ་རྩོ་
 ཤོར་བའི་ལྷུང་བཟེད་དེ། དགེ་སྤྲོད་པའི་ལྷུང་བཟེད་རྒྱུ་ཚད་དང་། དེ་ཉིས་
 འགྱུར་ཤོར་བ་ཆེ་ཚད། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་འབྲིང་ཚད་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས།
 རྒྱ་འདུལ་བ་འདྲིན་པས་ནི། ལུལ་བཅུ་ཤོར་བའི་ལྷུང་བཟེད་དེ། དགེ་སྤྲོད་པའི་
 ལྷུང་བཟེད་རྒྱུ་ཚད་དང་། དེ་ཉི་ཤུ་ཤོར་བ་ཆེ་ཚད། བཙོ་(༡༥༥)ལུ་ཤོར་བ་
 འབྲིང་ཚད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བཅས་
 ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས་སྦྱིན་བདག་གཅིག་ལ་རུས་གཅིག་རུ་ལུལ་སྤུལ་རུ་ལེན་རུ་
 རུང་བར་ཐལ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས་སྦྱིན་བདག་གཅིག་ལས་རུས་གཅིག་
 རུ་ལྷུང་བཟེད་རྒྱུ་ཚད་གསུམ་ལེན་རུ་རུང་བ་གང་ཞིག །ལུལ་བཅུ་ཤོར་
 པའི་ལྷུང་བཟེད་དགེ་སྤྲོད་པའི་ལྷུང་བཟེད་རྒྱུ་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། ལྷུང་བཟེད་དོ་གསུམ་ལས་སྤྲུག་པ་བྲངས་པའི་ལྷུང་བཟེད་དེ་འཆང་བའི་
 སྐབས་སུ་བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས་སྦྱིན་བདག་གཅིག་ལ་རུས་གཅིག་རུ་ལུལ་
 ཉི་ཤུ་ཅ་བཅུན་ལས་སྤྲུག་པ་བྲང་རུ་མི་རུང་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་
 ལོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ནི། མོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྤྱང་བའི་ཐབས་ལ། གནས་
 དང་གནས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྫོས་པ། ཞར་ལ་ནད་པ་གསོ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས།
 གནས་བརྟན་དང་དེའི་ཕྱི་བཞིན་རུ་འབྲངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དེ་ལས་གཞན་

པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་
 ཚུལ་བྱིས་ས་དང་། ཐུན་མོང་རུ་རི་ལྟར་བྱ་བ། གནས་པས་རི་ལྟར་བྱ་བ།
 གནས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། གནས་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་
 དང་། གནས་ཀྱི་ཚུལ་བྱིས་ས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་
 པ་ལ། གང་ན་གནས་མེད་པ་དེར་གསོ་སྦྱང་ལ་བསྟན་པ་དང་གནས་པར་ཁས་
 གྲུང་བར་མི་བྱའོ། །གནས་པ་ཁས་གྲུངས་པ་སྒྲུ་མ་རྗེས་སུ་བསྟུང་བར་མི་བྱའོ། །
 ཟྱེ་མ་ལ་ཡང་ཟླ་བ་གཉིས་ལས་ལྷག་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། རྟོན་ནི།
 གཙུག་ལག་ཁང་གང་ན་གནས་སྒྲུ་མ་མེད་པ་དེར་གསོ་སྦྱང་མ་འོངས་པ་ལ་……
 བསྟན་པ་དང་དབྱར་སྒྲུ་མ་ཁས་གྲུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་གནས་སྒྲུ་མ་
 བསྟེན་པ་དགོས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དབྱར་ཟྱེ་མ་ཁས་གྲུངས་ནས་གནས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་
 མེད་པར་སོང་ན་ཟླ་བ་དང་པོ་གཉིས་ལས་ལྷག་པར་གནས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་
 ལས་གནས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་བསྟེན་པ་དགོས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་དང་པོ་གཉིས་
 གནས་དགོས་(༡༩) ཉེ། དབྱར་སྒྲུ་མ་ཁས་གྲུངས་པ་གང་ཞིག །མོ་དེ་ལ་
 དབྱར་ཁས་ལེན་གསུམ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཐུན་མོང་རུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་
 ནི། ཁའི་གནས་པ་ཉིད་ནི་མ་འགྲུས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
 རྟོན་ནི། མཚན་མོ་ཁའི་ནང་རུ་དྲི་མ་ཆགས་པ་བཟུ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྔ་ཤིང་
 ཞིས་ཁ་སྦྱངས་ནས་དེ་དབེན་པའི་སྦྱགས་སུ་དོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཟུ་བར་བྱ་……
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གནས་པས་རི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གནས་པས་གནས་ལ་
 བསྟེན་བཟུར་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་བསྐྱབས་མ་ཐག་རུ་མཚོད་
 ཉེན་ལ་སྦྱག་བྱའོ། །གནས་པས་བསྐྱབ་པའི་དབང་རུ་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་ངེ་མ་
 ཐག་རུ་སྒར་སོང་སྟེ་སྦྱག་བྱའོ། །བསྐྱན་གསོལ་ལོ། །འདག་རྗེས་དང་སྔ་ཤིང་
 དབུལ་ལོ། །ཚང་མང་བལྟས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དགའ་བ་བསྐྱབས་པའི་ཉིད་
 རུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ལྟང་བཟེད་བཟུ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པས་འཆད། རྟོན་ནི། དེས་

དེ་ལ་བསྟེན་བཀུར་རིམ་ལྔ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། གྲ་རི་གྲ་ལུ་བཅུ་པ་ལས། ཉམ་
 གྱི་ཆ་སྤང་མལ་ལངས་ནས། ཉམ་ལངས་བར་རུ་ཁ་ཏོན་བྱ། ལ་དོང་དང་སྔ་ཡི་
 རི་བུས་ནས། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ལ་ཐུག་ཐུག་འཆོལ། ལྷ་མ་གནས་པའི་སྤྱོ་
 སྟེགས་ལ། ལག་པས་དལ་གྱིས་བརྟུང་བར་བྱ། ཉན་ཞུགས་ཐུག་པས་སྤྲུལ་ལ།
 ཁམས་བདེ་མི་བདེ་ལ་སྟགས་འདྲི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག རྒྱས་བྱས་མ་ཐག་རུ་སངས་རྒྱས་ལ་ཐུག་འཆོལ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སྤྲུལ་
 མའི་རྩུང་རུ་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་དེ་སྤྱོ་རིམ་བཞིན་རུ་མི་རིགས་ཏེ། བཏོ་ལས།
 བྱ་ན་མ་འོན་ཏེ་གཞོན་ཡང་རུང་། ལང་ལས་ཆོས་ནི་སྟོན་གྱིར་པ། དེ་ལ་
 སྟོན་མར་ཐུག་བྱས་ཏེ། ལྷ་བ་ཆོས་ལ་བྲམ་ཟེ་བཞིན། ཞེས་སྤྲུལ་མ་ལ་སྟོན་མར་
 ཐུག་འཆོལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྫོན་མེད་དེ། དཔོན་སྟོན་གཉིས་
 གནས་ཁང་གཅིག་པའི་དབང་རུ་བྱས་ནས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཀྱི། གནས་ཁང་
 བ་དང་པའི་དབང་རུ་བྱས་ན་སྤྲུལ་གསུངས་ཏེ། མེ་ཏོག་(༡༩༦) སྤང་
 རྒྱུད་ལས། བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་བས། ལྷ་རྟེན་མལ་ནས་ལངས་ནས་
 བྱི། ཤི་ཤིང་བཅས་ནས་དེ་ལོག་རུ། རྫོན་པ་ལ་ནི་ཐུག་བྱའོ། དེ་ནས་རབ་
 ཐུག་བསྟེན་པ་ཡིས། ལྷ་མ་ལ་ནི་ཐུག་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གནས་
 ལྷ་མ་བསྟེན་རྫོམས་པ་ཡིན་ན། གསལ་བྱེད་བཅང་དགོས་ཞེས་རྫོན་པ་ལ། གལ་
 ཏེ་བསྟེན་རྫོམས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་གསལ་བྱེད་ཀྱང་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གསལ་བྱེད་ཀྱི་མཚོན་དོན་ནི། རུམ་བུ་གསུམ་རུ་བྱས་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
 དང་། རྫོན་ཞུགས་ལས་བྱས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་མི་མཐུན་སྟོགས་
 འཛོམས་པ་དང་། རྫོན་ཞུགས་ལས་བྱས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་མི་
 མཐུན་སྟོགས་འཛོམས་པ་དང་། བར་གསོམ་ལས་བྱས་པས་ཏིང་འཛིན་གྱི་
 བསྐྱབ་པས་ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་བརྟེན་ཡིན། དེ་གསུམ་
 འབྲེང་བས་སྟེལ་བ་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་རུང་རུ་འབྲེལ་བ་དང་། རྫོན་སྤང་

སྤྱབས་སྤྱོད་ཡོད་པས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། ཡར་ལྗེ་ལ་བརྒྱུད་གཞིགས་ཡོད་པས་
 བློ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱུད། འཁོར་ལོ་གསུམ་བྱས་པས་ནི་ཆོས་འཁོར་
 བསྐྱར་བ་མཚོན། ར་བཞི་ནི་བདེན་པ་བཞི་དང་། མཉན་བྱ་བཅུ་གཉིས་ནི་
 གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། མཚན་ཉེན་གཉིས་ནི་ཆོས་སྤྱོད་དང་གཞུགས་
 སྤྱོད་གཉིས། ལྷགས་ལྷས་རན་སོང་ནས་འདྲེན་པ་མཚོན་ཞིང་། མར་ལྗེ་ལ་
 གཞིགས་བརྒྱན་ཡོད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བརྒྱན། མར་ལྗེ་འི་རྒྱ་མཐུད་ནི།
 རན་སོང་གི་སྒོ་འགགས་པའི་མཚོན་བྱིད་ཡིན་ནོ། །མཁའ་གསལ། གསེག་
 བཤང་། སྒོ་འབྱེད། བྱི་སྒྲོང་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །གཉིས་པ་བྱུང་མེད་
 བྱི་ཆ་གའི་བྱུང་པར་བཤད་པ་ལ། དགེ་སྦྱོང་གི་གནས་སྤྱོད་དགེ་སྦྱོང་མཐོང་། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། བ་ཚོག་གི་རྗེས་སྤྱོད་མ་ཚོག་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 ལྱང་གི་སྒོ་རིམས་དང་བསྐྱན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དགེ་སྦྱོང་པ་མའི་ཆོག་ཐ་
 དང་དུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ལྷས་མི་(༡༥) འདྲ་བས་ཉེན་
 མོངས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་བྱི་སེམས་མི་འདྲ། དེ་མི་འདྲ་བས་དེས་ཀྱང་ནས་
 བསྐྱར་བའི་ལྱང་བ་མི་འདྲ་དེས་ན་དེ་སྦྱོང་བྱིད་བྱི་བསྐྱབ་པའི་གྲངས་མང་.....
 ལྱང་གི་བྱུང་པར་ཡོད་པས་དེ་ལྱར་བསྐྱན་པའི་བྱིར། དེ་གཉིས་བྱི་ཆོག་ལ་
 བྱུང་པར་ཡོད་དེ། གང་ལས་སྤྱོད་བ་རྒྱུའི་བྱུང་པར། གང་གིས་ནོད་པ་ཉེན་བྱི་
 བྱུང་པར། ཇི་ལྟར་ནོད་པ་ཆོགའི་བྱུང་པར། བསྐྱབ་ཆོག་གི་བྱུང་པར། རྒྱུད་
 སྒྲོང་ཕྱང་གི་བྱུང་པར་དང་ལྟ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཁན་པོ་སྤྱོད་
 དཔོན་དང་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་བྱིར།
 སྤྱོད་པ་བསྐྱན་པར་རྫོགས་པའི་མཁན་པོ་ལ་བསྐྱན་པར་རྫོགས་ནས་སྤོམ་རྒྱན་
 བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་ལོན་པ། བམ་པ་བཞིས་མ་གོས་པ་ཞིག་དགོས། ལྱང་
 མེད་བསྐྱན་པར་རྫོགས་པའི་མཁན་པོ་ལ་བསྐྱན་པར་རྫོགས་ནས་སྤོམ་རྒྱན་.....
 བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ། བམ་པ་བརྒྱུད་བྱིས་མ་གོས་པ་ཞིག་དགོས།

སྐྱེས་པ་བཞེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ལས་སྐྱབ་གཅིག་དང་། ལུང་མེད་བཞེན་པར་
 རྫོགས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་དཔོན་མ་གཞིས་དགོས། སྐྱེས་པ་ལ་ལུལ་དབྱས་སུ་
 དགོ་སྤྱོད་བཅུ་ཆོགས་དང་། མཐའ་འཁོབ་རྩ་ལྔ་ཆོགས་པ་དགོས་ལ། ལུང་མེད་
 ལ་ལུལ་དབྱས་སུ་དགོ་སྤྱོད་པ་བཅུ་དང་མ་བཅུ་གཉིས་ཉེ་ཉེས་གཉིས་ཆོགས་
 པ་དང་། མཐའ་འཁོབ་རྩ་པ་ལྔ་དང་མ་དུག་ཉེ་བཅུ་གཅིག་ཆོགས་པ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། སྐྱེས་པ་བཞེན་
 པར་རྫོགས་པ་ལ་མངའ་ལོལ་དང་བཅས་པའི་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་དང་། ཆོས་
 གོས་གསུམ་ཆང་བ་ཉེས་མེད་སུན་ཆོགས་ཀྱི་དབང་རྩ་བྱས་ན་དགོ་བཞེན་.....
 བས་རབ་བྱུང་གི་བར་དང་། དགོ་ཚུལ་སྤོང་རྩ་སྤོང་བ་དགོས། ལུང་མེད་
 བཞེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་བྱིམ་སོ་མ་བཟུང་ན་ལོ་ཉི་ཤུ་དང་། བྱིམ་སོ་བཟུང་ན་
 ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་པ་དང་། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ཤིང་དཔུང་བཅད་རྩལ་
 གཟན་ཉེ་ལྔ་ཆང་བ་དང་། ཉེས་མེད་སུན་ཆོགས་ཀྱི་དབང་རྩ་བྱས་ན་དགོ་
 བཞེན་སོགས་ཤིང་གི་(༡༢) དེ་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་རྩ་དགོ་སྤོང་མའི་སྤོང་པ་སྤོང་
 རྩ་སྤོང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བྱིམ་སོ་བཟུང་བ་བཞེན་པར་རྫོགས་པར་
 བྱ་བའི་ལོ་ནམས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་བཅུ་གཉིས་ཉིད་དོ། ཞེས་དང་། ལུང་མེད་ལ་
 བོ་དགོ་སྤོང་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོགས་གཞན་ཡོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རི་ལྟར་འོད་པ་ཆོག་འེེ་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། སྐྱུར་བའི་ཆོག་ལ།
 ཉེས་མེད་སུན་ཆོགས་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་འེེ་དབང་རྩ་བྱས་ན་སྐྱེས་པ་བཞེན་པར་
 རྫོགས་པ་ལ་དགོ་སྤྱོད་གི་དགོ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས། ལུང་མེད་
 བཞེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་གཉིས་ཀའི་དགོ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་
 པས། གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར། སྐྱེས་པ་ལ་བར་ཆད་འདྲི་བ་ལ་
 གཞན་གྱིས་སྐྱབ་མི་དགོས། ལུང་མེད་ལ་དགོ་སྤོང་མ་གཞན་གྱིས་བསྐྱབས་ཉེ་
 འདྲི་དགོས་པས། བར་ཆད་འདྲི་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར། སྐྱེས་པ་ཆངས་སྤྱོད་ལ་ཉེས་

གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཉྱེར་མི་དགོས་ཤིང་། བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྒྱགས་པ་ལ་དེ་
 ལྟར་དགོས་པས། དེ་ལྟར་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 འདིར་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བར་ཆད་འདི་བ་དགེ་
 སྤྱོད་མས་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཆོངས་པར་སྦྱོད་པ་ལ་ཉེ་བར་
 གནས་པའི་སྒྲིམ་པ་མ་ཐོབ་པར་བསྟེན་པར་རྒྱགས་པར་མི་འགྱུར་རྒྱུ་ལ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་གཞིའི་ཆོག་ལ་བྱད་པར་ཡོད་དེ། རྒྱུས་པ་བསྟེན་
 པར་རྒྱགས་པ་ལ་དགེ་སྤྱོད་ཞེས་པའི་གནས་སུ་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྒྱགས་པ་
 པ་ལ་དགེ་སྤྱོད་མ་ཞེས་འདོན་པ་བསྟུར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་
 སྤྱོད་གི་གནས་སུ་དགེ་སྤྱོད་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚུགས་གི་ཆོག་ལ་
 བྱད་པར་ཡོད་དེ། རྒྱུས་པའི་མཚུགས་གི་གདམ་ངག་བརྒྱུད་པའི་ཆེ་མོང་རྒྱ་
 བཤད་པའི་གདམ་ངག་བརྒྱ་གཅིག་བརྒྱུད་དགོས་ཤིང་། དགེ་སྤྱོད་མའི་དེའི་
 ཆེ་ཤིང་བྱད་མ་གཏོགས་པའི་ཆོངས་པར་སྦྱོད་པའི་གནས་གཞན་གསུམ་དང་།
 ལྟར་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ལ་ཡང་པམ་པ་བརྒྱད་བརྒྱུད་པ་ཉྱེ། གདམ་ངག་
 བརྒྱ་གཅིག་གི་སྟེང་རྒྱ་ཕྱི་བའི་ཆོས་བརྒྱད་བརྒྱུད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གནས་ཤིང་བྱད་བརྒྱུད་མི་དགོས་ཏེ། དགེ་སྤྱོད་མ་གནས་ཤིང་བྱད་རྒྱ། གཅིག་
 སུར་གནས་མི་བྱད་པའི་ཕྱིར། དགེ་སྤྱོད་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་པམ་པ་
 བཞི་ཡོད་དེ། འཆབ་པ་དང་ནི་ལུས་བཀལ་དང་། །རེག་པ་དང་ནི་བསྐྱོག་པའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དགེ་
 སྤྱོད་མ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་དགེ་སྤྱོད་གི་དགེ་འདུན་ལ་གདམ་པ་
 ངག་ནོད་རྒྱ་ཡོད་བཞིན་རྒྱ་མ་ནོད་པ་དང་། དགེ་སྤྱོད་མས་དགེ་སྤྱོད་གི་དགེ་
 འདུན་མེད་པའི་གནས་སུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་། དགག་
 དབྱེ་བྱེད་པའི་ཆོག་ཉེས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་པ་དང་། དགེ་
 སྤྱོད་མས་མཁན་པོ་བྱེད་པའི་ཆོག་ཉེས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་གསལ་བ་འདེབས་

སྤྱི་འབྲུག་པ་དང་། དགེ་སྤྲོད་གསར་བུ་ལ་སྤྱད་མ་འཆལ་བ་དང་། དེ་ལ་ཅི་
 འདྲི་བ་དང་། དགེ་སྤྲོད་ལ་ལྟར་བསྐྱེད་བྱེད་པ་དང་། མཁུ་བ་སྤྱད་པའི་
 ཆོ་གཞིས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་མཁུ་བ་མི་སྤྱད་པ་ནམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།
 འདྲི་སྐབས་སྤྱི་ཁ་ཅིག་དུས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ནམས་སྤྱོད་ཏུ་མ་
 སང་བར་དགེ་སྤྲོད་མའི་སྤྱི་པ་སྤྱོད་པ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ད་
 ལྟར་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་ཚུལ་མའི་སྤྱི་པ་སྤྱོད་ཏུ་མ་སང་བར་དགེ་
 སྤྲོད་མའི་སྤྱི་པ་སྤྱོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ད་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་
 སྤྱི་པ་སྤྱོད་ཏུ་མ་སང་བར་དགེ་སྤྲོད་གི་སྤྱི་པ་སྤྱོད་པའི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག །དགེ་ཚུལ་མའི་སྤྱི་པ་སྤྱོད་ཏུ་མ་སང་བར་དགེ་སྤྲོད་མའི་སྤྱི་པ་སྤྱོད་པ་
 ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན། དགེ་ཚུལ་མའི་སྤྱི་པ་མ་སྤྲངས་པའི་དགེ་སྤྲོད་མ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་དགེ་སྤྲོད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རབ་བྱུང་གི་སྤྱི་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཁ་ཅིག །ད་ལྟར་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆངས་
 སྤྱོད་ལ་ཉེར་གནས་ཀྱི་སྤྱི་པ་མ་ཐོབ་པར་དགེ་སྤྲོད་མའི་སྤྱི་པ་ཐོབ་པ་མེད་
 ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ད་ལྟར་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་པ་བསྐྱེད་པར་
 རྫོགས་པའི་ཆོ་གས་བྱུང་མེད་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་ན་ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྤྱི་
 པ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དགེ་སྤྲོད་མ་དེ་དགེ་སྤྲོད་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དགེ་སྤྲོད་གི་དགེ་འདུན་མེད་པའི་ས་སྤྱོད་ས་སྤྱོད་དགེ་སྤྲོད་(༡༩༥) མས་
 དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་པ་ཞིག་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དགེ་སྤྲོད་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྤྱི་པ་དེ་དགེ་སྤྲོད་གི་སྤྱི་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤྱོད་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་ཁྱབ་པོ། །བཞི་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ་
 ལ། ཆོགས་གཞན་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་བརྟན་པ། མཁུ་པོ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་
 བརྟན་པ། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་རུས། རི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་ཆོ་ག་དང་བཞི། དང་པོ་

ནི། བྱད་མེད་ལ་ནི་དགེ་སློབ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོགས་གཞན་ཡོད་དོ། །ཞེས་པས་
 འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་དགེ་སློབ་མའི་སྒྲིམ་པའི་རྣམས་གཞག་བཤད་པ་ལ།
 དུལ་གང་ལ་ནོད་པ། ཉེན་གང་གིས་ནོད་པ། ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུས་ནོད་པ་དང་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་བཞག་རྒྱ་ཡོད་དེ། བཤམ་མོད་དང་། ལས་བྱེད་པའི་སློབ་
 དཔོན་མ་དང་། དགེ་འདུན་གངས་ཆང་བ་རྣམས་ལས་ནོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན་གངས་ཆང་བ་དགོས་ཏེ། དུལ་དབྱས་སུ་དགེ་སློབ་མ་
 བརྩ་གཉིས་དང་། བཤམ་འཁོབ་རྒྱ་དགེ་སློབ་མ་དུག་གི་གངས་ཆང་བ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱད་པར་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལུས་ལྷན་
 ལུས་ཆོགས་པ། ཆ་ལུགས་ལྷན་ལུས་ཆོགས་པ། བསམ་པ་ལྷན་ལུས་ཆོགས་པ།
 ཆོགས་སྒྲ་མ་སྒྲོན་རྒྱ་སང་བའི་བྱད་པར་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ལུས་ལྷན་ལུས་ཆོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལུས་ལ་བཞེན་པའི་བར་
 ཆད་དང་མི་ལྷན་ཞིང་ནར་སོན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཁྱིམ་སོ་
 བཟུང་ན་ལོ་བརྩ་ལོན་པ་དང་། བཟུང་ན་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལོན་པ་ཞིག་
 དགོས་སོ། །ཆ་ལུགས་ལྷན་ལུས་ཆོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྒྲ་མ་
 རྒྱར་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གོས་ལྷང་བཟེད་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 བསམ་པ་ལྷན་ལུས་ཆོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། བསམ་པ་ཐག་པ་
 བསམ་དགེ་སློབ་མའི་སྒྲིམ་པ་འཛོལ་པར་འདོད་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཆོགས་སྒྲ་མ་སྒྲོན་རྒྱ་སང་བའི་བྱད་པར་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཉེས་མེད་
 (༡༨) ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་དབང་རྒྱ་བྱས་ན་དགེ་བསྟེན་མ་དང་དགེ་ལྡན་མའི་.....
 སྒྲིམ་པ་སྒྲོན་རྒྱ་སང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

༥ གསུམ་པ་ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུས་ནོད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒྱུར་དཔོན་རྗེས་གསུམ་
 ཀྱི་ཆོགས་ནོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྒྱུར་བའི་ཆོ་ག་ནི། ལྷན་པ་
 སངས་རྒྱས་ལ་ཐུག་འཆལ་བ་དང་། དགེ་འདུན་རེ་རེ་ལ་ཐུག་ལན་གསུམ་

གསུམ་འཆལ་བ་དང་། མཁན་མོར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་རྣམས་ཡིན། དེས་
གཞིའི་ཆོག་ཡོད་དེ། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མཐུག་གི་ལས་ཀྱི་མཐུག་ལྟར་བཟོད་པ་དང་། སྦྱོར་པ་ཐོབ་པའི་དུས་གོ་བ་
དང་། གདམ་རག་རྣམ་པ་བརྟུག་གིས་བཟོད་པ་རྣམས་མཐུག་ཆོག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གདམས་རག་རྣམ་པ་བརྟུག་གིས་ཡོད་དེ། ཚ་བའི་ཆོས་དུག་དང་། རྩེས་
མཐུན་གྱི་ཆོས་དུག་བཟོད་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚ་བའི་ཆོས་དུག་ནི། གམ་
ཤ་ཏམ་ལས། གཅིག་སྤུལ་མ་དུ་འགྲོ་མི་བྱ། ། རྒྱ་པོའི་པ་རྩལ་རྒྱལ་མི་བྱ། །
སྦྱོས་པ་ལ་ནི་རེག་མི་བྱ། ། སྦྱོས་པ་དང་ནི་འདུག་མི་བྱ། ། གཉེན་དུ་འཕྱར་བ་
མི་བྱ་ཞིང་། ། ཁ་མ་མོ་འཆབ་མི་བྱ། ། དེ་དག་ཚ་བའི་ཆོས་དུག་སྟོང་། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཚ་བའི་ཆོས་དུག་དང་། རྩེས་མཐུན་གྱི་ཆོས་དུག་ནི།
གསེར་ལ་བབྱང་བར་མི་བྱ་ཞིང་། ། འདོམས་ཀྱི་སྤྱོད་བྲེག་མི་བྱ། ། བྱིན་ལེན་མ་
བྱས་ཟ་མི་བྱ། ། གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ཟ་མི་བྱ། ། རྩ་སྦྱོར་མི་གཙང་འདོར་མི་བྱ། །
ས་ནི་བརྟེན་བར་མི་བྱ་བ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་རྩེས་མཐུན་གྱི་ཆོས་དུག་
ཡིན་ནོ། །

རག་དོན་ནི། ཉེས་མེད་ལུན་ཆོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དུད་མེད་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ། དག་ཚུལ་མའི་སྦྱོར་པ་བྱིན་པའི་མཐུག་ཐོགས་དེ་
མ་ཐག་དུ་དག་སྟོང་མའི་སྦྱོར་པ་སྦྱིན་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྦྱིན་
པར་བྱ་བ་དག་སྟོང་མ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐབ་ཆོགས་གཞན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུ་པ་
རྒྱད་སྟོང་རུང་གི་བྱུང་པར་ནི། ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྦྱོར་
པ་མ་ཐོབ་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་འཕྱར་རོ། ཞེས་པས་འཆད། འདིའི་
སྐབས་སུ་ཆངས་སྦྱོད་ལ་ཉེར་གནས་མའི་སྦྱོར་པ་(༧༧) པའི་རྣམ་གཞག་ལ།
ལྷལ་གང་ལས་ནོད་པ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་ནོད་པ། ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་
ནོད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཁན་མོ་དང་ལས་བྱེད་པའི་སྦྱོབ་དཔོན་

མ་དང་། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་མ་དང་། དག་སྟོང་མའི་དག་འདུན་
 རྣམས་ལས་ནོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བྱད་པར་བཞི་དང་
 ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལུས་སུན་སུམ་ཚྲིགས་པ། ཆ་ལུགས་སུན་སུམ་ཚྲིགས་པ།
 བསམ་པ་སུན་སུམ་ཚྲིགས་པ། ཚྲིགས་སྒྲུ་མ་སྟོན་ཏུ་སོང་བའི་བྱད་པར་རྣམས་
 དང་ལྷན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དགོས་ཏེ། ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་བར་ཆད་
 དང་མི་ལྷན་ཞིང་། དངོས་པོ་དང་བསམ་པའི་སྟོན་ན་ན་ཆོད་ནར་སོན་པ་
 ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་བྱིམ་སྒྲིབ་བྱུང་ན་ལོ་བཟུ་གཉིས་ལོན་པ་
 དང་། མ་བཟུང་ན་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་ཆ་ལུགས་སུན་སུམ་ཚྲིགས་པ་དང་ལྷན་པ་དགོས་ཏེ། ཚས་
 གོས་ལྟ་དང་ལྟར་བཟེད་ཆར་བ་དང་བཅས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་བསམ་པ་སུན་སུམ་ཚྲིགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། བསམ་པ་ཐག་
 པ་ནས་ཆངས་སྟུང་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྟོན་པ་འཛོལ་པར་འདོད་པ་ཞིག་
 དགོས་པའི་ཕྱིར།

༦ བཞི་པ་ཚྲིགས་སྒྲུ་མ་སྟོན་ཏུ་སོང་བའི་བྱད་པར་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་
 ཏེ། ཉེས་མེད་སུན་སུམ་ཚྲིགས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་དག་བསྟེན་མའི་སྟོན་པ། དག་
 ཚུལ་མའི་སྟོན་པ། དག་སྟོབ་མའི་སྟོན་པ་རྣམས་སྟོན་ཏུ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་
 པའི་ཕྱིར།

༧ གསུམ་པ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཏུ་ནོད་པ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྟོར་དངོས་མཆུག་
 གསུམ་ཀྱི་སྟོན་ན་ནོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ད་ལྟར་ཀྱི་ཆ་ག་ལ་
 བརྟེན་ནས་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྟོགས་པའི་སྟོར་བའི་སྐབས་སུ། ཆངས་སྟུང་
 ལ་ཉེར་གནས་མའི་སྟོན་པ་སྟོན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྟེན་རྟོགས་ཀྱི་སྟོན་
 པ་སྟེ་བའི་སྟོན་ཏུང་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་དོན་ནི།
 ད་ལྟར་ཀྱི་ཆ་ག་ལ་བརྟེན་ནས། བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཆངས་སྟུང་

ལ་ཉེར་གནས་མའི་སྒྲིམ་པ་སྟེར་དགོས་ཏེ། ཚངས་སྒྲིབ་ལ་ཉེར་གནས་མའི་
སྒྲིམ་པ་མ་ཐོབ་པར་བྱད་མེད་ཀྱིས་ད་ལྟར་གྱི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས། ཉེས་མེད་
ཡུན་(༡༠༠ན) ཚོགས་གྱི་སྒྲིམ་པ་འཐོབ་པར་མི་འཕྱར་བའི་ཕྱིར།

གང་གང་སྟོན་ལས་སོ་སོར་ཐར་བྱེད་པ། །ཚུལ་མིན་ཉེས་པ་འགོག་པའི་
ཁྲིམས་གྱི་གཞིར། །འདུག་དང་དེ་ཡི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལྟོག་སྟེ། །དགག་སྒྲུབ་
གནང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་སྤྲོ་མོ་ཡང་། །ཡུལ་དུས་ཀུན་ཏུ་རི་བཞིན་བསྐྱར་བའི་
ཚུལ། །ལུང་མདོའི་ཆོག་དོན་གཏིང་ཟབ་རྒྱ་ཆེ་བ། །གསལ་བསྐྱད་ལེགས་བཤད་
ཉིན་མོར་འབྱེད་པ་འདི། །མཚན་དང་དེར་འདུག་བྱ་བ་ཡར་ལྷུང་འགྲན། །
དེའི་མཐུས་ཁྲིམས་ལྡན་སྟོག་དང་སྟོང་བ་པ། །མཁས་བཙུན་བཟང་གྲུབ་རྣམས་
འཕྱར་མཚོག་ཡངས་ཅན། །ལྷ་བཅས་བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་ཆེས་དར་ཞིང་། །
ཀུན་གྱི་ཕན་བདེའི་གཞི་འབྲས་རྒྱས་ཀྱང་ཅིག། །།དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

ལྷ། འདྲལ་བའི་མྱོད་མཐའ་དག་གི་དཀོན་མ་པ་མྱོན་ཅི་
 མ་མོག་པར་འབྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལྷགས་བཟད་
 རྣམ་བཟང་ལྟར་བྱའི་མེད་པ་ཞེས་བྲ་བ་
 ལས་གཞི་ལྷོད་ཀྱི་མྱོད་ཅ་
 བཞུགས་མ། །

༥༢ དེས་བསྐབ་པར་བྲ་བའི་བསྐབ་བྲ་བཞུན་པ།
 ༥༣ སྐར་བྲ་དགག་པའི་བསྐབ་བྲ་བཟད་པ།
 ༥༤ རྩེ་ལྷ་མོ་མའི་མཆན་ཉིད་བཟད་པ།
 ༥༥ དགེ་སློང་པའི་ལྷང་བ་རྩེ་ལྷ་བཟད་པ།
 ༥༦ ལྷན་མང་བ་བསྐབ་པ་འབྲལ་ཆོག་བཟད་པ།

ལྷ། གཉིས་པ་དེའི་བསྐབ་པའི་རིམ་པ་བཟད་པ་ལ། སྐར་བྲ་དགག་པའི་
 བསྐབ་བྲ་བཟད་པ་དང་། ཉམས་སྤྱོད་བྲ་སྐབ་པའི་བསྐབ་བྲ་བཟད་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྩེ་ལྷ་མོ་མའི་མཆན་ཉིད་བཟད་པ་དང་། ལྷ་བ་མྱེར་
 བཞུན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགེ་སློང་པའི་ལྷང་བ་རྩེ་ལྷ་བཟད་པ་དང་།
 དགེ་སློང་མའི་ལྷང་བ་རྩེ་ལྷ་བྲེ་བྲག་རྩུ་བཟད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལྷན་མང་
 བ་བསྐབ་པ་འབྲལ་ཆོག་བཟད་པ་དང་། ལྷང་བ་རྩེ་ལྷ་དངོས་བཟད་པ་དང་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་ཉམས་པས་བྱས་པ་ཉིད་རྩེ་སྤུལ་བ་ཉིད་
 མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སྤྱོད་བསྐབ་པ་འབྲལ་ཆོག་དང་
 པོར་བཟད་པའི་རྩུ་མཆན། ཞར་ལ་རྩོམ་པའི་གཏོང་རྩུ་བཟད་པ། བསྐབ་པ་
 འབྲལ་ཆོག་བྲེ་བྲག་རྩུ་བཟད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷང་ལས་བསྐབ་
 པ་འབྲལ་ཆོག་མི་ཆངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྐབས་སྤྱོད་བཟད་ཀྱང་། རྩུ་དངོན་གྱིས་

བསྟན་བཅོས་འདིར་ལྷང་བ་སྡེ་ལའི་དང་པོར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།
 ལྷང་བ་སྡེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་བརྟེན་དེ་ལ་བསྐྱབ་པ་མ་ལུལ་བ་གཅིག་དགོས་སོ་་་་
 ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུབ་པའི་
 གཏོར་རྒྱ་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་པ་ལུལ་བ། འཆི་འཕོས་པ། མཆན་ལན་
 གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ། མཆན་མོའི་མཐའ་འདས་
 པ་སྟེ། མཛོད་ལས་བཤད་པ་ལ། ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ཡོན་པ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ།
 མཆན་ལན་གསུམ་གྱུར་པ། མ་ནིང་དུ་གྱུར་ནས་འགྱུར་བ་བསྟེན་པ། བསྐྱབ་པ་
 ཉམས་པར་བྱས་པ། བསྟེན་པའི་ཕྱིར་ཁས་ལྡངས་(༡༣) པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་རྟེ། མཛོད་ལས། བསྐྱབ་པ་ལུལ་དང་ཤི་འཕོས་དང་། མཆན་གཉིས་དག་
 བྱི་བྱུང་བ་དང་། རྩ་བ་ཆད་དང་མཆན་ལས་འདས། །སོ་སོ་ཐར་པའི་འདུལ་
 བ་གཏོར་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ཡོན་པ་ལ་དེར་འདུ་
 ཤེས་པ་ནི། དགེ་སྤྱོད་པའི་སྒྲུབ་པའི་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏོར་རྒྱ་དང་།
 བསྟེན་པའི་ཕྱིར་ཁས་ལྡངས་པ་ནི། དགེ་སྤྱོད་མའི་སྒྲུབ་པའི་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་
 པ་གཏོར་རྒྱ་དང་། མཆན་མོའི་མཐའ་འདས་པ་ནི། བསྟེན་གནས་གྱི་སྒྲུབ་པའི་
 སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏོར་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུལ་གང་ལ་འདུལ་བ།
 རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་འདུལ་བ། བསྐྱབ་པ་ལུལ་ཉམས་གྱི་བྱུང་པར།
 བསྐྱབ་པ་འདུལ་བ་དགག་སྐྱབ་གནང་གསུམ་གང་གི་བསྐྱབ་བྱ་གང་ཡིན་ལ་་་་
 དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་ཡིན་པ། སྤྱི་ཤེས་པ། རྟོན་གོ་བ། ཤེས་པ་རང་
 བཞིན་དུ་གནས་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། མ་ནིང་དང་མཆན་གཉིས་པ་
 མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་ལའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ཤེས་པ་
 རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་སོ། །གསུམ་པ་བསྐྱབ་པ་ལུལ་ཉམས་གྱི་བྱུང་པར་
 ཡོད་དེ། དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལུལ་བ་དངོས་སུ་གོ་
 བར་བྱེད་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་ལུལ་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་ལུལ་བ་བརྒྱུད་ནས་གོ་བར་

བྱེད་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་པ་སྤུལ་བ་
 བརྒྱད་ནས་གོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཡང་། དགེ་སྤྱོད་འགའ་ཞིག་གིས་དགེ་སྤྱོད་
 གི་ཚུལ་གཏོང་བར་འདོད་པས། དགེ་སྤྱོད་འགའ་ཞིག་གི་བྱང་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ།
 ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་སྦྱད་དགའོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པར་བྱ་དགའོ། །བྱ་དང་སྤྱིར་
 མོ་དག་གྱུར་བྱ་ནོ། །ཞེས་(༡༧) དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གཏོང་བར་འདོད་པའི་
 ཆོག་སྤྱོད་པ་ཉ་བྱ་ཉི། ལྷན་ནམ་འབྱེད་ལས། བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ནི་ །
 དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གཏོང་འདོད་པ་ན། དགེ་སྤྱོད་གི་བྱང་ཏུ་སོང་ཉི། ཆངས་
 པར་སྦྱོད་པ་སྦྱད་དགའོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པར་བྱ་དགའོ། །ལ་མ་དང་སྤུ་ཁུ་དང་
 བྱ་སྤྱིར་བྱ་ནོ། །བདག་ཁྱིམ་བཟང་པོ་དག་ཏུ་གཏོད་ཅིག །ཅེས་བྱ་བ་ལ་
 མགས་པ་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གཏོང་འདོད་པའི་ཆོག་བརྗོད་པར་བྱེད་པའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བ་སྦྱིར་བཏང་ལ་དགག་
 པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འདི་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་
 འབྲུལ་ཏུ་མི་བྱང་བའི་ཕྱིར། དམིགས་བསལ་ལ་སྦྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱར་འབྱུང་
 བ་ཡང་ཡོད་དེ། ལྷན་པས་བསྐྱབ་པ་བསྐྱར་བར་མི་རུས་པ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་
 པ་འབྲུལ་བར་གནང་བའི་ཕྱིར། དོན་ནི། ལྷན་པ་ལ་མགས་པ་སྒྲིའི་རང་བཞིན་
 ཉམས་པར་བྱས་པ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་སྤུལ་བ་ནི། བསྐྱབ་པ་སྤུལ་བ་ཉིད་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བྱ་མི་བྱའི་རང་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར།

༣༩ ལྷོད་པ་ཐེ་ལྷོད་ཆོས་བཤད་པ།

༡༡ གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཕམ་པའི་ཐེ་བཤད་པ།

༡༡ རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་ཆངས་སྤྱད་ལ་གཙོད་པ་

མི་ཆངས་སྤྱད་ཀྱི་ཕམ་པ་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་ལ། གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཕམ་པའི་ཐེ། གསོ་བ་དག་འདུན་ལ་
རག་ལས་པ་དག་འདུན་ལྟག་མའི་ཐེ། ལྷོད་པར་བྱེད་པ་ལྷོད་བྱེད་ཀྱི་ཐེ། མྱེ་
སྤགས་ཀྱི་སློན་ས་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱེད་པ་སོར་བཤགས་ཀྱི་ཐེ། བསྐྱབ་
བྱའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་ཐེ་བཤད་པ་དང་ལ། དང་པོ་ལ། ལྷང་གི་བར་སྒྲོམ་ལས། མི་
ཆངས་སྤྱད་དང་དཀོན་པོ་རྒྱ། མི་ལ་གསད་པར་མི་བྱ་བ། རྒྱན་ཏུ་སྤྱོད་དང་
བཅས་པ་ཡི། ཆོས་བཞི་འདིར་ནི་གསུངས་པ་ཡིན། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར།
རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་ཆངས་སྤྱད་ལ་གཙོད་པ་མི་ཆངས་སྤྱད་ཀྱི་ཕམ་པ།
གཞན་གྱི་ལོངས་སྤྱད་ལ་གཙོད་པ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ། གཞན་གྱི་ལྷན་སྤྱོད་
ལ་གཙོད་པ་སྤྱོད་གཙོད་ཀྱི་ཕམ་པ། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་སྦྱོབ་པ་ལ་
གཙོད་པ་རྒྱན་སྤྱིའི་ཕམ་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་འཆད་པ་ལ། ལྷང་གི་
བྱེ་བྲག་བཞིའི་ནང་ནས་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ནི། བཅུག་རེག་
ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱས་ནའོ། །ཟག་བྱེད་དོ། །དེར་རྟོ། །མ་ཉམས་(༡༩) པར་རོ།
ཁའམ་གཤང་བའི་ལམ་དུའོ། །ཉམས་པ་དག་ལ་ནི་སྒྲོམ་པོའོ། །མི་རུང་བ་ཉིད་
ལ་ནི་ན་སྤང་དེ། མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་པ་ཉིད་དང་། སྦྱོས་པ་ཉིད་དང་། མ་
ནིང་ཉིད་དང་། རྟོ་ཉིད་དང་། རྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། བཞེན་པར་བྱ་བ་
གཡོགས་མ་ཅན་ཉིད་དག་ལ་ནི་ན་སྤང་པ་མེད་དོ། །ཁྱེས་སྤགས་ཀྱིས་འཆད།

༥ འདིའི་སྐབས་སུ་ཐེ་ལྷོད་སྤྱོད་པ་དང་། མི་ཆངས་སྤྱད་ཀྱི་ཕམ་པ་བྱེ་
བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལྷོད་པའི་དབྱེ་བ། བསྐྱབ་པ། རོ་བོ། བྲངས་

དེས་པ། གོ་རིམས་དེས་པ། རྒྱ་བཤད་པ། གསུངས་པའི་མན་ཡོན། །མ་བསུངས་
 པའི་ཉེས་དམིགས་དང་བརྒྱད། དང་པོ་ནི། ལྷུང་བ་དེ་ལ་རོ་བའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་
 བ། རུ་མ་ཡོད་དེ། དགེ་སྦྲོང་པའི་ལྷུང་བ་དེ་ལ་ཉེས་བརྒྱ་དང་ལྷ་བརྒྱ་ཆ་གསུམ་
 དང་། དགེ་སྦྲོང་མའི་ལྷུང་བ་སུམ་བརྒྱ་དང་ཐུག་ཅུ་ཆ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སམ་པ་བཞི། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བརྒྱ་གསུམ། སྤང་ལྷུང་སུམ་
 ཅུ། འབའ་ཞིག་པ་དགུ་བརྒྱ། སྤང་བཤགས་བཞི། ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་
 གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སམ་པ་བརྒྱད། ལྷག་མ་ཉི་
 སྟེ། སྤང་ལྷུང་སྤྲོ་གསུམ། འབའ་ཞིག་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ། སྤང་བཤགས་
 བརྒྱ་གཅིག་ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩེ་ཆོན་
 གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ལྷ་ཡོད་དེ། གཙོད་པར་བྱེད་པ་མམ་པའི་སྟེ། གསོ་བ་དགེ་
 འདུན་ལ་རག་ལས་པ་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྟེ། ལྷུང་བར་བྱེད་པ་ལྷུང་བྱེད་གྱི་
 སྟེ། སྟེ་སྟགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་སོ་སྤང་བཤགས་པར་བྱེད་པ་སྤང་བཤགས་གྱི་སྟེ།
 བསྐབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་གྱི་སྟེ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དེས་
 དང་། བཅས་རང་གི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལྷུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་
 དེས་པོ་དང་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱུ་ན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། དེས་པོ་གཙོ་ཆེ་
 བའི་ལྷུང་བ་དང་། འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བའི་ལྷུང་བ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར།
 སམ་ལྷག་དང་པོ་གཉིས། དེས་པོ་གཙོ་ཆེ་བའི་ལྷུང་བ་དང་། ལྷག་མ་གཞན་
 རྣམས་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལས་གྱི་སྒྲོ་
 རྣམས་བསྐྱུ་ན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། སྒྲོ་མ་པ་གསོ་མི་རུང་རུ་ལྷུང་པའི་ལྷུང་བ་དང་།
 གསོ་རུང་གི་ལྷུང་བ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། ལུན་མོང་བའི་མམ་པ་འཆབ་
 བཅས་བཞི་ནི། སྒྲོ་མ་པ་གསོ་མི་རུང་རུ་ལྷུང་པའི་ལྷུང་བ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་
 སྒྲོ་མ་པ་གསོ་རུང་གི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱུ་ན་གཉིས་སུ་
 འདུ་སྟེ། བཅས་པའི་ལྷུང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ལྷུང་བ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་

མྱེད། གཉིས་པ་ནི། མུས་འགྱུར་འབྱུང་བའི་ལྷང་བ་དང་། རྒྱུ་ལ་ལྷོས་ཏེ་
གནང་བ་འབྱུང་བའི་རིགས་གང་རུང་གི་ལྷང་བ་དེ། བཅས་པའི་ལྷང་བའི་
མཚན་ཉིད། མུས་འགྱུར་འབྱུང་བའི་ལྷང་བ་ལས་གཞན་པ་གང་ཞིག་རྒྱུ་ལ་
ལྷོས་ཏེ་གནང་བ་མི་འབྱུང་བའི་རིགས་ཡིན་པ་དེ། རང་བཞིན་གྱི་ལྷང་བའི་
མཚན་ཉིད། འོ་ན། བཅས་རང་གི་བྱད་པར་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། རྟོག་ལྷང་རྩ་བ་
གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྟོག་ལྷང་གཉིས་པ་དེ་རྩ་བ་གཅིག་ལ་
ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་ལྷང་བ་དེ་ཡང་རྟོག་པ་དང་རྩ་བ་
གཅིག་ཡིན། བཅས་ལྷང་མི་དགེ་བ་དེ་ཡང་རྟོག་པ་དང་རྩ་བ་གཅིག་ཡིན་པའི་
མྱེད། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་ལྷང་བ་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་མྱེད་ཏེ།
འདུལ་བ་ཚོགས་ལེའུ། བསད་ན་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ཡི། རྟོག་པ་སྐྱོམ་པོ་
འཛབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱེད། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྷང་ལས།
ལྷང་བྱེད་ཅེས་བྲ་བ་ནི་གང་གིས་ལྷང་བ་དེ་བྱས་ན། བྱས་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་
ཅན་དཔུལ་བ་དང་། ཏུད་འགྲོ་དང་། ཡི་རྒྱགས་དང་། ངན་སྤང་དང་། ངན་
འགྲོ་དང་། ལོག་པར་ལྷང་བ་རྣམས་སུ་སྟེག་པར་བྱེད། འཆོད་པར་བྱེད། ལྷང་
བར་བྱེད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱེད། ཁོ་ན་རེ། རྟོག་ལྷང་རྩ་བ་གཅིག་ལ་
ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་རྩ་བ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཁས་
མི་ལེན་པའི་མྱེད་ཏེ། དེས་ཐ་དད་ལ་རྩལ་ཐ་དད་ཀྱིས་བྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་
མྱེད། ཟེར་ན། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་རྩ་བ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཁས་ལེན་ཏེ། བྱེ་
རྩལ་དོན་གྲུབ་ལས། ཏུ་མའི་དབུས་ན་འདུག་པའི་མྱེད། ཏུ་མ་ཉིད་ཏུ་རྣམ་
རྟོག་ལ། ཁདི་ལྷང་ལྷོག་པའི་སྒོ་ནས་ནི། ཁང་པ་ཉིད་ཏུ་སྦྱིར་རྟོག་མོད། །
ཅས་གསུངས་པའི་མྱེད། ཡང་ལྷང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་
གཟུགས་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་(༤༩) གང་རུང་གིས་
བསྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། འཆལ་བའི་ཚུལ་བྱིས་མི་དགའི་གཟུགས། །

དེ་སྤྱིང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་གཞིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རོ་པོ་
ལ། རྟོན་པའི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། སོ་ཐར་གྱི་ལྷུང་བའི་
མཆན་ཉིད། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་རྟོན་ལ་ལྷུང་བའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པའི་ལྷུང་བ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དག་བྱེད་ཆད་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ལྷིན་པ་ལ་
ལྷོས་པའི་རིགས་ཅན་དེ། སོ་ཐར་གྱི་ལས་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་
གི་རོ་བོའི་རྫོ་ནས་བདག་ཏུ་བྱུང་བའི་རིགས་ཅན་དེ། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་
མཆན་ཉིད། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་རྟོན་ལ་ལྷུང་བའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པའི་ལྷུང་བ་གང་ཞིག །དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལས་ཡང་སོར་བཤགས་ལས་ལྷི་བ་
དེ་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྤང་ལྷུང་དང་། ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་
གཞིས། ལྷུང་བྱེད་གང་ཞིག །ཆད་ལས་སྤང་བལ་གྱིས་འདག་པའི་རིགས་ཅན་
དེ། སྤང་ལྷུང་གི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་བཤགས་པ་ཁོ་ནས་འདག་པའི་
རིགས་ཅན་དེ། ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ལྷུང་
བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་ལས་ཡང་ལ་ཉེས་བྱས་ལས་ལྷི་བ་དེ། སོར་བཤགས་ཀྱི་
མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །སོར་བཤགས་ལས་ཡང་བ་དེ། སྤྲུལ་གྱིས་བསྐྱབ་
པའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། བཞི་པ། གངས་ངེས་ནི། དགེ་སྤྱོད་གི་ལྷུང་བ་དེ་
ལ་སྤྱེ་ལྷར་གངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་དེར་དབྱེར་ཡོད། དེ་ལས་མང་མི་དཔོན་གྱིས་
ཏུང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་དེ། དགེ་སྤྱོད་གི་ལྷུང་བ་དེ་ལ་སྤྱེ་
ལྷར་གངས་ངེས་པ་མི་འཐད་དེ། སྤྲུལ་པོ་དང་མ་ངེས་པའི་སྤྱེ་གཞིས་ཀྱང་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྤྲུལ་པོ་སྤྱེ་ལྷར་མ་འདུས་པའི་རྒྱུན་མེད་དེ། སྤྲུལ་པོ་ལ་
ལས་པའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པོ་དང་། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ཆར་གཏོགས་
ཀྱི་སྤྲུལ་པོ་གཞིས་སུ་གངས་ངེས་པ་གང་ཞིག །ལས་པའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་
པོ་དེ། ལས་པའི་སྤྱེར་གཏོགས། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པོ་
དེ། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྤྱེར་གཏོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྤྲུལ་

པོ་ཡིན་ན། སམ་ལྷག་གང་རུང་གི་ན་སྤང་(༤༧) གྱི་རྒྱུང་བ་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཟུར། མ་ངེས་པའི་ཕྱི་གཉིས་པོ་རྒྱུང་བ་ཕྱེ་ལཱེ་ནང་རུ་མ་འདུས་པའི་རྩོན་
 མེད་དེ། གསུམ་རུ་མ་ངེས་པ་ནི་སམ་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དང་། རྒྱུང་
 རྱེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་སྤེར་གཏོགས། གཉིས་སུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱི་ནི་དགེ་
 འདུན་ལྷག་མ་དང་། རྒྱུང་རྱེད་གང་རུང་གི་སྤེར་གཏོགས་པའི་ཟུར། འོ་ན། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་གང་ཞེ་ན། གསུམ་རུ་མ་ངེས་པའི་མཆོན་གཞི་བཞག་རུ་
 ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་རུ་འདོམ་གང་
 གིས་བར་མ་ཆོད་པར་འདོད་པ་སྟེན་རུ་རུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུང་བ་དེ།
 གསུམ་རུ་མ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཟུར། གཉིས་སུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱི་བཞག་རུ་ཡོད་
 དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་རུ་འདོམ་གང་གིས་
 བར་རུ་བཅད་ནས་འདོད་པ་བསྟེན་རུ་མི་རུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུང་བ་དེ།
 གཉིས་སུ་མ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཟུར། ལུ་པ་གོ་རིམས་ངེས་པ་ལ། རྒྱུང་བ་ཕྱེ་ལུ་
 པོ་གོ་རིམས་འདི་ལྟར་རྩོན་པའི་རྩུ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཟུ་ཡང་གི་གོ་རིམས་ཀྱི་
 དབང་རུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཟུར། རྒྱག་པ་ནི། སམ་པ་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་རྩུ་མཆོན་ཡོད་དེ། མི་མཐུན་སྤྱགས་རྒྱལ་ཞིང་གཉེན་པོ་སམ་པར་བྱེད་
 པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཟུར། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྩུ་
 མཆོན་ཡོད་དེ། ཟུར་བཅོས་བྱེད་པ་དགེ་འདུན་ལ་རག་ལས་ཤིང་། རྩོམ་པའི་
 ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་རྩུ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཟུར། རྒྱུང་རྱེད་
 ཅས་བརྗོད་པའི་རྩུ་མཆོན་ཡོད་དེ། ངན་སོང་རུ་རྒྱུང་བར་བྱེད་པའི་རྩུ་མཆོན་
 གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཟུར། སོར་བཤགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྩུ་མཆོན་ཡོད་
 དེ། འཆབ་སེམས་མེད་ཀྱང་སོ་སོར་མཐོལ་བ་དང་བཤགས་པ་སོགས་བྱ་
 དགོས་པའི་རྩུ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཟུར། ཉེས་བྱས་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་རྩུ་མཆོན་ཡོད་དེ། ལེགས་པ་མ་ཡིན་པ་བྱས་པའི་རྩུ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་

བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བརྟན་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱེད་བཤམ་པ་ལ་ཕན་
ཡོན་རུ་མ་ཡོད་དེ། འབྲོད་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་སྤྱད་ན་ལས་
འདས་པ་སོགས་ཕན་ཡོན་བཅུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྟན་པ་ནི། མ་བསྐྱེད་ས་
པ་ལ་ཉེས་དམིགས་རུ་མ་ཡོད་དེ། གྲོགས་དམ་པ་རྣམས་(༥༩) གྱིས་སྤྱད་པ་
སོགས་ཉེས་དམིགས་བཅུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕམ་པ་བྱེ་བྲག་རུ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིང་གཞི།
དགག་བྱ། རོ་པོ། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་བཞི་ལས་ དང་
པོ་ཡོད་དེ། ཡུལ་སྤོང་བྱེད་རུ་དག་སྤོང་བཟང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་
ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་ས་ཉེ་ཉེས་པ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་.....
ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྟུང་བ་ཕམ་པར་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་རན་སོང་རུ་སྤྱོད་འཕྱར་བ་དང་། གཞན་མ་དང་
པར་འཕྱར་བ་དང་། ས་དང་ལམ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་ཚངས་སྤྱོད་
ལ་གནོད་པ་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་
དག་སྤོང་གིས་མའི་སྤོང་གསུམ་པོ་གང་རུང་རུ་བཅུག་རེག་གི་བདེ་བ་ཉམས་སྤྱོད་
སྤྱོད་བཤམ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྒྱགས་པའི་ལྟུང་བ་དེ།
མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། གཞི། བསམ་པ། སྤྱོད་པ། མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་དང་བཞི་
ལས། དང་པོ་ལ། གང་རུ་བསྐྱོད་པའི་ཡུལ་ནི་མའི་སྤོང་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་
པ། དེ་ཡང་མ་ཉམས་པ། བགས་རིམ་དང་པོའི་ནང་ཚུན་ཆད་རུ་གཏོགས་པའོ།
གང་གིས་བསྐྱོད་པའི་རྟེན་ནི་ནོར་བུ་ཡིན་པ། ལས་སྤྱོད་པ། རང་གི་རྒྱུད་རུ་
གཏོགས་པའོ། བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཀུན་སྤོང་ནི་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་
འདོད་པའོ། འདུ་ཤེས་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་འདུ་སྟེ། དངོས་པོ་གཙོ་ཆེ་བའི་རྟུང་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་ནི། བཅུག་རེག་གི་བདེ་བ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རུ་རེག་

ཅིང་ཚུལ་བཤོ། །མཐར་ཐུག་ནི་སྦྱར་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅུག་རེག་གི་བདེ་
 བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་ཞིང་བདག་གིར་བྱེད་པའོ། །དག་དོན་ནི། གང་བྱས་ན་མི་
 ཚངས་སྦྱང་བྱས་པའི་ཕམ་པར་འཕྱར་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བཅས་ལུན་དག་
 སྦྱང་གིས་ཆའི་སྒོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་རུ་བཅུག་རེག་གི་བདེ་བ་ལྟས་གྱིས་སྦྱང་
 ཞིང་། ཡིད་ཤེས་གྱིས་བདག་གིར་བྱས་ན་མི་ཚངས་སྦྱང་གི་ཕམ་པར་འཕྱར་
 བའི་ཕྱིར། འོ་ན། དག་སྦྱང་གི་ལྟར་བ་དེ་ལ་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་
 ཙ་གསུམ་གྱི་ལྟར་བར་རེས་ན། སྦྱོམ་པོ་དེ་གང་གི་སྤར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཞེ་
 བ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྦྱོམ་(༥༦) པོ་དེ་ཕམ་ལྷག་གང་རུང་གི་སྤར་གཏོགས་ཡིན་
 ཏེ། སྦྱོམ་པོ་ཡིན་ན། ཕམ་ལྷག་གང་རུང་གི་སྦྱར་ལྟར་ཡིན་པས་བྲབ་པ་གང་
 ཞིག །ཕམ་ལྷག་གང་རུང་གི་སྦྱར་བའི་ལྟར་བ་དེ་ཕམ་ལྷག་གང་རུང་གི་སྤར་
 གཏོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བཅས་ལུན་དག་སྦྱང་གིས་ལྟའི་རྣམ་རིན་
 ཐང་ཚང་བ་བརྟུས་ཤིང་ཐོབ་སྟོ་སྟེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟར་བ་ཆོས་ཅན། ཕམ་
 ལྷག་གང་རུང་གི་སྦྱར་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱོམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ལ་ཡན་ལག་
 གཅིག་ཁོ་ན་མ་ཚང་བའི་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཙ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཕམ་ལྷག་གང་རུང་གི་སྦྱར་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་ཉིད་
 གྱི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྒྱགས་པའི་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྟོན་པའི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་རབ་བྱུང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ།
 ལྟར་བའི་མཆོན་ཉིད། བསྟེན་རྒྱུ་གས་གྱི་རྟེན་ལ་བྱུང་བའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་
 སུ་རྒྱགས་པའི་ལྟར་བ་གང་ཞིག་ཁྱོད་དག་བྱེད་ཆད་ལས་གྱི་བསྐབ་པ་བྱིན་པ་
 ལ་ལྟས་པ། ཕམ་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དག་བྱེད་མཁུ་བ་བྱིན་
 པའི་ཆད་ལས་ལ་ལྟས་པ། ལྷག་མའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དག་འདུན་
 ལྷག་མ་ལས་ཡང་ལ་སོར་བཤགས་ལས་སྡེ་བ་དེ། ལྟར་བྱེད་གྱི་མཆོན་ཉིད།

ལྷུང་བྱེད་གང་ཞིག ། ཁྱེད་དག་བྱེད་དང་དངོས་པོ་སྤངས་པའི་ཆད་ལས་ལ་
 ལྷོས་པ། སྤང་ལྷུང་གི་མཆན་ཉིད། ལྷུང་བྱེད་གང་ཞིག ། བཤགས་པ་འོ་ནས་
 དག་པར་འཇུག་བ། ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། དེས་བྱ་
 ཆོས་ཅན། དགེ་བསྟེན་གྱི་ལྷུང་བ་མེད་པར་ཐལ། ལྷུང་བ་ཡིན་ན། རབ་བྱུང་གི་
 ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དགེ་བསྟེན་གྱི་ཆ་ལྷུང་མེད་
 པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་ཆོས་ཅན། མཆན་
 ཉིད་གཉིས་པའི་ཟུར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། སོ་
 ཐར་གྱི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་ཆེ་དེ་ལ་འདག་པ་སྤྱད་པར་ཐལ། དེ་རང་ཉིད་
 དག་བྱེད་ཆད་ལས་གྱི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ།
 སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཆོས་འདུལ་བའི་(༥ན) ལྷོས་པ་...
 ཡོས་མེས་འཛིག་པ་བཞིན་རུ་སྤྱར་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་རུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་མཆན་ཉིད་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྤར་
 བྱས་ལ་འཁྱུད་སེམས་དང་བྱིན་ཆད་ལ་ལྷོས་སེམས་དང་ལྷན་པའི་དགེ་སྤྱོད་...
 ལྷོས་ལྷོད་འཛིན་པས། དགེ་སྤྱོད་གཅིག་གི་མདུན་རུ་བཤགས་པས་དགེ་འདུན་
 ལྷག་མ་འདག་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་
 ཁབ་རལ་བཅོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དེ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་ལྷ་པའི་
 ཟུར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་དེ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་རང་ཉིད་དག་བྱེད་དངོས་པོ་སྤངས་པའི་ཆད་ལས་ལ་
 ལྷོས་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་རྩ་བར། མ་ཆགས་ན་ནི་བཤགས་པ་
 ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་
 ཉེན་ལ་བྱུང་བའི་དངོས་གཞི་ཡངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷུང་བ་གང་ཞིག ། ཁྱེད་
 དག་བྱེད་ཆད་ལས་གྱི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་ལྷོས་པའི་རིགས་ཅན། པམ་པའི་
 མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། བྱང་སེམས་བྱིན་པའི་རྒྱུད་གྱི་པམ་པ་ཆོས་ཅན།

ཟུར་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། བྱིས་པའི་བྱང་ལེམས་
 མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གང་ཞིག །རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
 གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐངས་པ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཚན་ཉིད། །དེ་
 གང་ཞིག །རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཀྱན་ནས་བསྐངས་པ། བཅས་
 པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྲེང་གིས་སྤྱོད་པས་
 ཀྱན་ནས་བསྐངས་ཏེ། ཆང་བརྒྱབ་བ་ལས་བྱང་བའི་ལྷང་བ་ཚས་ཅན། རང་
 བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་
 ཀྱི་གྲུབ་སྟེ། ཚས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདྲི་མི་རྒྱས་ཏེ། བཅས་པའི་ཁ་ན་
 མ་ཐོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། རྩྱས་
 འགྱུར་ལས་གཞན་བསྐྱང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འབྲེལ་དུ། ཅི་ལྟར་ན་
 རྩྱས་པར་འགྱུར་བ་བརྒྱབ་བ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་ཤིན།
 རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
 (༥༦) པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གང་ཞིག །བྱིས་པ་དང་རབ་བྱུང་
 གཉིས་ཀྱི་ལ་སྤྱི་ག་དུ་འགྱུར་བ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་
 གང་ཞིག་རབ་བྱུང་ཁོ་ན་ལ་སྤྱི་ག་དུ་འགྱུར་བ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་
 མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་ལ་རྩྱོན་འཕེན་པ་ལ་ཁ་ཅིག །ལྷང་བ་ཡིན་ན། སྤྱི་ག་པ་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། དག་བཅོམ་
 པའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་ག་པ་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ལྷང་བ་འབྱུང་བ་
 ཡོད་པ་གང་ཞིག །ལྷང་བ་ཡིན་ན་སྤྱི་ག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་
 ཐལ། མདོ་ཅ་བར། ལོ་ལྷོ་ལོན་ཞིང་ལྷན་ཅིག་སྦྲུར་བ་ཐ་མ་དང་ལྷན་ན་གནས་
 མ་བཅས་པར་ལྷོངས་རྒྱར་འགྲོ་བར་བྱའོ། །གཞན་དུ་ན་གསུམ་རིག་པ་ཡིན་
 ཡང་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདྲི་ན། དག་བཅོམ་པའི་
 རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར། །ཁ་ཅིག །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གང་

ཞིག་ ཁྱེད་ལ་སྟོན་ཏེ་གནང་བ་མི་འབྱུང་བ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་
 མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ ཁྱེད་ལ་སྟོན་ཏེ་གནང་བ་འབྱུང་བ་ བཅས་པའི་ཁ་
 ན་མ་ཐོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྲོད་གིས་ཆང་བཏུང་བ་
 ལས་བྱུང་བའི་ལུང་བ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གཉིས་པའི་བྱར་སྤྱི་མ་དེར་ཐལ།
 མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ལུང་ནམ་འབྲེད་ལས། ང་ལ་སྟོན་པར་སྤྲོ་
 བ་ནམས་གིས་ཐ་ན་རྒྱུ་ཆོག་མས་ཀྱང་ཆང་མི་སྤྲོད་མི་བཏུང་རོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག་ ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གང་ཞིག་ རང་
 ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འགྱུར་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གིས་བཅས་པའི་མཚན་མས་
 ན་མ་པར་བཞག་པ་ལ་མི་སྟོན་པ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཚན་ཉིད།
 དེ་གང་ཞིག་ རང་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་སྟོན། བཅས་པའི་ཁ་ན་
 མ་ཐོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྟོག་གཅོད་ཀྱི་པམ་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་
 དང་པོའི་བྱར་སྤྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་
 ལུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདྲོད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གིས་བཅས་པ་མ་
 མཛད་གོང་དུ་པམ་པ་བྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། རྟིག་ལུང་རོ་བོ་གཅིག་དང་
 ཐ་དད་(༥) གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ རྟིག་ལུང་རོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ།
 དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཡང་ཐ་དད། སྟེང་བྱེད་ཀྱི་རྩ་ཡང་ཐ་དད། གཉེན་སྤྱང་ཐ་
 དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྟིག་པ་བྱིས་པ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་
 ཀའི་རྟེན་ལ་འབྱུང་། ལུང་བ་དེ་རབ་བྱུང་ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟིག་པ་དེ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་འབྱུང་། ལུང་བ་དེ་
 བཅས་པའི་སྟོབས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟིག་པ་དེ་སྟོབས་
 བཞིའི་སྟོ་ནས་ཕྱིར་བཅོས་པས་འདག་པར་བྱེད་དགོས། ལུང་བ་དེ་མིང་
 རིགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་ཕྱིར་བཅོས་པས་འདག་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྲོད་གིས་བཞགས་ལུལ་མཚན་ཉིད་དང་

ལྷན་པའི་བྱང་ཏུ་ལྷུང་བ་མིང་རིགས་ཀྱི་སྒྲིན་མ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པ་ལ་གཉེན་
 བོ་སྟོབས་བཞི་མ་ཆང་བར་ཐལ། སྤྱིག་པ་དེ་གཉེན་བོ་སྟོབས་བཞིའི་སྒྲིན་མ་
 འདག་པར་བྱེད་དགོས། ལྷུང་བ་དེ་མིང་རིགས་ཀྱི་སྒྲིན་མ་ཕྱིར་བཅོས་པས་
 འདག་པར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་སྤྱིག་ལྷུང་རོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པར་
 འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བཤགས་ལུལ་མཆན་
 ཉིད་དང་ལྷན་པས་ཉེན་གྱི་སྟོབས་ཆང་། སྤར་བྱས་ལ་འབྱོད་སེམས་དང་ལྷན་
 པས་རྣམ་པར་སྟུན་འབྲེན་པའི་སྟོབས་ཆང་། ཕྱིན་ཆད་སྒྲུལ་སེམས་དང་ལྷན་
 པས་ཉེས་པ་ལས་སྤར་སྤྱིག་པའི་སྟོབས་ཆང་། ལྷུང་བ་མིང་རིགས་ཀྱི་སྒྲིན་མ་
 ཕྱིར་བཅོས་པས་གཉེན་བོ་ཀྱུན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྟོབས་དེ་ཆང་བའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས་མི་གཅིག་བསད་པ་ལ་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་
 ལམ་གཉིས་འབྱུང་བར་ཐལ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས་མི་བསད་པའི་ལྷུང་
 བ་དེ་སྤྱིག་པ་དང་རོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ལྷུང་
 རྣམ་འབྱེད་ལས་བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས་མི་གཅིག་པས་བསད་པ་ལ་སྟོག་
 གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་གཉིས་མི་འབྱུང་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །
 གཞན་ཡང་། བཅས་ལྷུང་མི་དགེ་བ་མེད་པར་ཐལ། རྩ་བའི་དམ་བཅའ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། (༡༥) ལྷུང་ལས། ལྷུང་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ལྷུང་བ་
 དེ་གང་གིས་བྱས་ན་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་པ་དང་། ཏུད་འགྲོ་དང་། ངན་སོང་
 དང་། ངན་འགྲོ་དང་། སྤྱིག་པར་ལྷུང་བ་རྣམས་སུ་སྤྱིག་པར་བྱེད། འཆོད་པར་
 བྱེད་པས་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ། ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། འཆལ་བའི་རྩལ་ཁྲིམས་མི་
 དགའི་གཞུགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་
 གིས་ཏུད་འགྲོ་བསད་པའི་ལྷུང་བ་དེ་མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་
 ལྷུང་བ་དེ་མི་དགེ་བ་དང་རོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། དེ་རང་འབྲས་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་མི་འོང་འབྲེན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་

ལ་ཁོ་ན་རེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་དེ་བཞིན་གསུམ་པའི་སྤྱོད་ལ་ངན་
 མེས་ཀྱིས་ཁྱེད་ལྟར་བའི་ལྟར་བ་སྤྱོད་པོ་དེ་དག་པའི་ཆོ་ན། རྟེན་པ་མཆོམས་
 མེད་དེ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྟེན་ལྟར་གཉིས་པོ་དེ་རྩ་
 གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། དེ་འདྲའི་རྟེན་པ་མཆོམས་མེད་དེ་ཆོ་འདིར་
 བཤགས་པས་འདག་པ་སྤྱོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ལྟར་བ་སྤྱོད་པོ་དེ་ཆོ་འདིར་
 བཤགས་པས་འདག་པ་སྤྱོད་པ་གང་ཞིག །འདྲི་བའི་ཕྱིར། འདྲི་མི་ཅུས་ཏེ།
 འཕགས་དང་མཆོམས་མེད་བྱེད་པ་དག །ཡང་དག་ཡིག་པ་ཉིད་ཏུ་ངེས། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་
 ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་མེད་ཆུན་ཡིག་པའི་ཆོ་ན་ལྷགས་ཀྱི་ཆུན་ཡང་ཡིག་པར་
 ཐལ། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་མེ་ལྷགས་ཀྱིས་
 པོ་དེ་རྩ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བཅས་ལྷན་
 དགེ་སྤྱོད་གིས་ཕྱི་དྲིའི་ཁ་ཟས་ཆོས་པའི་རྟེན་པ་སྟོབས་བཞིས་སྤྱངས། ལྟར་བ་
 མེད་རིགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཕྱིར་བཅས་མ་བྱས་པའི་ཆོ་ན་དེའི་ལྟར་བ་དེ་ཡང་དག་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྟེན་ལྟར་རྩ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན།
 དེ་འདྲའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགེ་སྤྱོད་དེ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྟོང་ཏུ་འོས་པར་ཐལ།
 འདྲི་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྐྱེད་བྱེད་དགེ་སྤྱོད་ཏུ་གྱུར་པའི་
 ཕྱིར་མེ་འོང་དེ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྟོང་ཏུ་འོས་པར་ཐལ། དེ་ཕམ་པས་དག་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྱུབ་ན། དེར་ཐལ། ཐུན་མོངས་(༡༩) པའི་ཕམ་པ་ཡིན་ན། མི་
 དགེ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །དེ་མི་དགེ་བས་དག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 གྱུབ་ཏེ། མཛོད་ལས། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་དགའི་གཟུགས། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྱུབ་ཏེ། དེས་འདྲི་ཉོན་མ་ལུས་པར་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་ཕྱི་དྲིའི་ཁ་ཟས་ཆོས་པའི་རྟེན་པ་
 སྟོབས་བཞིས་སྤྱངས། ལྟར་བ་ཕྱིར་བཅས་མ་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བཅས་

ལྷན་དག་སྤང་དེ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྤང་དུ་མི་འོས་ཏེ། དེའི་ལྷང་བ་དེ་དག་ཀྱང་།
ལྷང་བ་དེ་དག་ཅེས་པའི་ཐ་སྟད་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བསྐབ་ཕྱིན་
དག་སྤང་དུ་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ཕམ་པས་དག་ཀྱང་། ཕམ་པས་དག་
ཅེས་པའི་ཐ་སྟད་མི་འཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །

༡༢ གཞན་གྱི་ཡོངས་སྤྱད་ལ་གནོད་པ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་

ཕམ་བ་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ཡོངས་སྤྱད་ལ་གནོད་པ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་བ་……
བཤད་པ་ལ། ལྷང་གི་བྱེ་བྱག་བཞི་ལས། རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་
ལ། ལྷང་བའི་རྣམ་གཞག་དང་། བསྐབ་བྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོར་
བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མཚུ་རྒྱ་
བརྒྱུག་པ་དག་གིས་སོ། །མངགས་པས་ཀྱང་ངོ་། །མ་བྱིན་པའོ། །མ་ཤ་ཀ་ལྷ་ལ་
སྐྱེས་པའོ། །རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་སོ། །མིའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བའོ། །དེར་
འདུ་ཤེས་པས་སོ། །ཁྱེད་བ་ཉིད་ན་བསམ་པས་མ་བཏང་བ་ནི་བདག་ཉིད་
དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་སྤང་གཞི།
དགག་བྱ། རོ་པོ་ཡན་ལག་གི་ཕྱི་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་
ཡོད་དེ། དུལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་གང་ཟག་རྩ་མཁན་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བའི་དག་
སྤང་ནོར་ཅན་གྱིས་འདོད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐངས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཤིང་མ་……
བྱིན་པར་བྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷང་བ་ཕམ་པར་
བཅས་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དགག་བྱ་ཡོད་དེ། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་ལ་
སྤྱོད་བྱེ་མར་གཞན་གྱི་ནོར་རྒྱ་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། རྒྱུང་བ་རྒྱ་མཐུན་ལ་
ཡོངས་སྤྱད་ཀྱིས་འཛོངས་པར་འབྱུར་བ་དང་། བདག་འབྲས་ལ་སང་དང་
མེར་བ་སྐྱེས་མང་བའི་དུལ་དུ་སྤྱོད་བ་(༡༦) སྐྱེས་ཀྱི་ཉིས་དམིགས་ཡོད་པའི་

བྱིར། གསུམ་པ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དག་སྤྱོད་གིས་རང་ལས་ཤེས་
 རྒྱུད་ནོར་ཇས་ཐ་དད་པའི་མིའི་ཇས་རིན་ཐང་ཆང་བ་བརྟུས་ཤིང་ཐོབ་ལྷོ་སྐྱེ་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷུང་བ་དེ། མ་
 བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ལ་བཞི། གཞི། བཙམ་པ། རྒྱུར་བ།
 མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་གོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལ་རྒྱ་བའི་ཡུལ་ནི། རང་དང་
 ཤེས་རྒྱུད་ནོར་ཇས་ཐ་དད་ཅིང་། སྐྱ་མི་སྟན་པ་མ་ཡིན་པ་མི་ཡིན་པ་དགོས།
 གང་རྒྱ་བའི་ཇས་ནི་རིན་ཐང་ཆང་ཞིང་མིས་ཡོངས་སུ་བབྱང་བ། གཤིས་སུ་
 བྱས་པའི་ཁ་ཟས་མ་ཡིན་པ། གཤེད་མ་ལ་སོགས་པས་སྒོ་བྱར་ཏུ་བདག་གིར་
 བྱས་པའི་རྩར་ཤོད་པའི་ཇས་ལས་མི་དམན་པའོ། །གཉིས་པ་བསམ་པ་ནི།
 དངོས་པོ་དེ་གཞན་གྱིས་མ་གནང་ཡང་གཏན་ཏུ་བལ་འདོད་རྒྱན་མི་ཆད་.....
 པའོ། །གསུམ་པ་རྒྱུར་བ་ནི། རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་མཐུས་འཕྲོག་པ་དང་འཇབ་
 བྱས་བརྟུས་པ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་མཐར་ཐུག་ནི། ཐོབ་ལྷོ་སྐྱེས་པའོ། །རིན་
 ཐང་གི་ཆད་ལ་བརྟུ་བྱ་རྒྱུ་བྱིད་གཉིས་ཀ་ལ་རྟོས་པའི་རིན་ཐང་ཆང་བ། རྒྱུར་
 བ་གཅིག་ལ་རྟོས་པའི་རིན་ཐང་ཆང་བ། ཡུལ་རྩས་ལ་རྟོས་པའི་རིན་ཐང་ཆང་
 བ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དང་པོའི་དོན་ནི། ཇས་བདག་བརྟུའི་འཛོག་ཇས་
 དག་སྤྱོད་བརྟུའི་འཛོག་ཇས་ཀྱི་ཕྱིར་བརྟུས་ན། རིན་ཐང་ཆང་བ་རེ་རེ་པམ་པ་
 རྒྱུད་ལ། ཇས་བདག་བརྟུའི་བགོ་ཇས། དག་སྤྱོད་བརྟུའི་བགོ་ཇས་ཀྱི་ཕྱིར་
 བརྟུས་ན། རིན་ཐང་ཆང་བ་བརྟུ་ཐོབ་པ་དགོས་ཤིང་། ཇས་བདག་བརྟུའི་
 འཛོག་ཇས་དག་སྤྱོད་བརྟུའི་བགོ་ཇས་ཀྱི་ཕྱིར་བརྟུས་པ་དང་། ཇས་བདག་
 བརྟུའི་བགོ་ཇས་དག་སྤྱོད་བརྟུའི་འཛོག་ཇས་ཀྱི་ཕྱིར་བརྟུས་ན་རིན་ཐང་ཆང་
 བ་བརྟུ་ཐོབ་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པའི་དོན་ནི། རྒྱ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་མ་
 རོག་ན་རྒྱུར་བ་ཐ་དད་ཀྱང་པམ་པ་རྒྱུད་པ་ཡོད་ལ། རོག་ན་རྒྱུར་བ་གཅིག་ལ་
 རིན་ཐང་ཆང་བ་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པའི་དོན་ནི། དམིགས་པས་པ་གྱི་

དབང་ཏུ་བྱས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་དེས་ཀྱང་། རྒྱ་བའི་ཡུལ་དེར་རིན་
 ཐང་ཆང་བ་ད་གས་པའི་དོན་ནོ། འོ་ན། རིན་ཐང་ཆང་བའི་དཀོན་པོ་ནི་རི་ལྷ་
 བྱ་ཞིག་ལ་། (ན) འཛིག་ཅེ་ན། འདི་ལ་སྐྱེ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ན་ཤེ། ཉ་མོད་
 མ་གཅིག་ཙམ་བརྟུན་པ་ལ་རིན་ཐང་གི་ཆད་ཏུ་འཛིག་གྱེ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་
 སམ་པ་དང་། གསོད་པའི་ཆད་པ་གཉིས་སྒོ་བརྟུན་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 ལུང་ལས། རི་ཙམ་བཞིན་ན་གྱོད་ལ་དགྱི་ཞིང་སྐྱོག་དང་འབྲལ་བར་བྱེད། ཅས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། སྤལ་ཉི་ན་ཤེ། བས་ཁལ་བཞི་ཙམ་ལ་རིན་
 ཐང་གི་ཆད་ཏུ་འཛིག་རྟེ། འོད་ལྡན་ལས། རྒྱ་གཉོང་འཛིག་པའི་སྐབས་སུ་ནས་
 ཁལ་བཞི་ཙམ་ལ་རིན་ཐང་གི་དཔེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། རི་
 བཅུན་ཤེད་མདའ་པ་ན་ཤེ། གསེར་ཞོ་བྱེད་ཙམ་ལ་རིན་ཐང་གི་ཆད་ཏུ་འཛིག་
 གྱེ། དེ་ལྟར་ཏུ་མཁས་པ་ལ་གཤམ་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས། ལྷགས་དང་པོ་ལ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་སམ་པ་གསོད་པའི་ཆད་པ་ཁོ་ན་
 དང་སྒོ་བརྟུན་ནས་གསུངས་པ་ཉགས་མ་གྲུབ་གྱེ། ལུང་ལས། གསོད་དམ་
 འཆིང་ངམ་སྒྲུགས་ཀྱང་རུང་གྱེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་གསུམ་པ་མི་
 འཐད་དེ། ཀར་པ་པ་ཆའི་བཞི་ཆ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་རིན་ཐང་གི་ཆད་བཤད་
 པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ནི། རིན་ཐང་གི་ཆད་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ།
 ཀར་པ་པ་ཆའི་བཞི་ཆ་ལ། རིན་ཐང་གི་ཆད་ཏུ་འཛིག་རིགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལྷ་
 རི་ལྷ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། ཀར་པ་ཆའི་བཞི་ཆ་གཅིག་ །དེ་བརྟུན་ཚུལ་གྱིས་ཞིག་
 པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། ལུང་དང་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་ཡང་། ཀར་པ་པ་ཆའི་
 བཞི་ཆ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་རིན་ཐང་གི་ཆད་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཀར་
 པ་པ་ཆའི་བཞི་ཆའི་ཆད་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཆད་ལ་ཏུ་མ་ཡོད་དེ། ལྷ་ཤ་ཀ་ལྷ་
 ལ་ཀར་པ་ཆའི་བཞི་ཆར་འཛིག་པ་ཡང་ཡོད། དེ་བཞི་ལ་དེའི་བཞི་ཆར་འཛིག་
 པ་ཡང་ཡོད། དེ་གསུམ་ལ་དེའི་བཞི་ཆར་འཛིག་པ་ཡང་ཡོད། ལྷ་ཤ་ཀ་བཅུ་ལ་

ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་ཤ་ག་ལྷ་ལ་ཀར་པ་པ་ཏའི་བཞི་ཆར་འཛོག་པ་གང་ཞིག་འཁོན་བྱ་
 བཞི་བརྒྱུ་ལ་ལྷ་ཤ་ག་ལྷར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་ཉིད་ནི། ཞེས་
 མོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཁོན་བྱ་བརྒྱུད་ཅུ་ལ་ལྷ་ཤ་
 ཀ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་ག་ནི་བཞི་ལ་ལྷ་ཤ་ག་གཅིག་ཏུ་འཛོག་
 རིགས་པ་གང་ཞིག་། འཁོན་བྱ་ཉི་ཤུ་ལ་ག་ག་ནི་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཀ་ག་ནི་བཞི་ལ་མ་ཤ་ག་ཤ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་(༡༠ན) གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འབྱེལ་ལས། ཀ་ག་ནི་བྱུན་ཤིག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
 འཁོན་བྱ་ཉི་ཤུའི་རིན་ཐང་གི་མིང་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དག་
 རྟོན་ནི། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པའི་རོ་པོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་
 སྤྱོད་གིས་རང་དང་ལོར་ཇུས་ཐ་དང་པའི་མིའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་.....
 པའི་ཇུས་རིན་ཐང་ཆོང་བ་བརྒྱས་ཤིང་། སྒོ་བ་སྒོ་སྒྲེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་
 གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷུང་བ་དེ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག་ མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་སྦྱེད་པའི་ཇུས་དེ་ལ་རིན་ཐང་ཆོང་བ། མིའི་
 རྒྱུད་ཀྱིས་བདག་གིར་བྱས་ཤིང་དབང་བ། ཏུར་ཁྲོད་པའི་ཇུས་ལས་མི་དམན་
 པ། གཡོས་སུ་བྱས་པའི་ཁ་ཟས་མ་ཡིན་པ། ཁྲུང་ཆོས་དེ་རྣམས་དང་ལྷན་པ་
 ཞིག་ ཁེས་པར་དགོས་སོ། ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཏུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཇུས་
 བརྒྱས་པ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་སྦྱེད་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་
 པམ་པ་སྦྱེད་པའི་ཇུས་དེ་ལ་ཏུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཇུས་ལས་མི་དམན་པ་ཞིག་ཁེས་པར་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣགས་ཁས། འདོད་ན། རྒྱ་ཆེར་འབྱེལ་ལས། ཏུར་ཁྲོད་
 པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་
 བདག་གིར་བྱས་པ་ཏུར་ཁྲོད་ཐམས་ཅད་བདག་གིའི་ཞེས་བདག་པོས་བདག་
 གིར་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྒྱས་ན་ནི་པམ་པར་འཁྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། ཀཞན་ཡང་། རྒྱ་ཆེར་འབྱེལ་ལས། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་...
 རྗེས་བརྒྱས་པ་ལ་སྤྲོམ་པོ་སྦྱེད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དཀོར་...
 རྗེས་བརྒྱས་པ་ལ་སྤྲོམ་པོ་མི་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞལ་བཞུགས་པའི་རུས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྗེས་བརྒྱས་པ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་མི་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞལ་བཞུགས་པའི་རུས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྗེས་དེ་མིའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བདག་གིར་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།
 བྱལ་པ་ཁས། འདྲོད་ན། (༡༠༥) དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱུད་ལ་བདག་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྗེས་བརྒྱས་པ་ལ་པམ་པ་མི་སྦྱེད་པར་ཐལ། སོ་སོ་ཐར་པའི་འགྲེལ་པ་མགོ་གཞོན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྗེས་བརྒྱས་པས་མི་པམ་སྟེ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་དང་། བི་མ་ལ་མི་ཉའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཞོར་བརྒྱས་པ་ནི། ལྟའི་ཞོར་བརྒྱས་པ་དང་འདྲའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྗེས་བརྒྱས་པ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་མི་སྦྱེད་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་འཛིན་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་རྩྭ་ཅན། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་སྦྱེད་པའི་རྗེས་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་བཅས་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་པའི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དེ་བདག་འཛིན་ལ་བྱེད་...
 རིགས་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྗེས་བརྒྱས་པ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་མི་སྦྱེད་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། བྱང་གི་སྤྱོད་མི་སྦྱོན་ན་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་པའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་བདག་འཛིན་ལ་བྱེད་རིགས་

པར་ཐལ་ལོ། །འདྲིད་ན། ལྷ་མི་སྟན་པའི་རྒྱུད་ལ་བདག་འཛིན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ནི་ལྷ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ལུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ (༡༡ན) ལྷ་ཡོངས་སུ་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་ཉིད་དུ་... བཞེད་དོ། །ཞེས་ལྷག་མེད་ལྷ་རན་ལས་དམིགས་ཀྱི་བཀར་ནས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷག་བཅས་ལྷ་རན་ལས་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དཀོར་བརྒྱས་པ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་མི་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁ་ཅིག །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་ངའི་སྟམ་པའི་སྒྲ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་ངའི་ཆོས་གོས་སྟམ་པའི་སྒྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཞལ་བཞུགས་དུས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རྣམ་བརྒྱས་པ་ལ་པམ་པ་སྦྱེད་པར་བཤད་པ་ལ་འབྲེལ་... ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་སྦྱེད་པ་ལ་གནས་ནས་སྤྱགས་པ་མཐར་སྤྱག་གི་ཡན་ལག་དུ་དགོས་ཏེ། ལུང་རྣམ་འབྲེད་ལས། གནས་ནས་སྤྱགས་པར་བྱས་ན་པམ་པར་བརྟན་ཏེ། ཇི་ལྟར་གནས་ནས་སྤྱགས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། གང་དུ་བཞག་པའི་གནས་དེ་ནས་གཞན་དུ་སྤྱགས་ཤིང་གཞན་དུ་འཛིག་པར་བྱེད་ན་པམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁོང་དང་ཁང་པ་བརྒྱས་པ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་སྦྱེད་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་བྱུང་སྟེ། གནས་སྤྱགས་ཞེས་པའི་དོན་རྣམ་དེ་གནས་དེ་ནས་སྤྱགས་པ་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་། ཐོབ་སྒྲོ་སྦྱེས་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་ཆེན་རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་སྦྱེད་པ་ལ་བྱུང་སྒྲོས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་གནས་ནས་སྤྱགས་པ་མཐར་སྤྱག་གི་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་... མ་བྱུང་སྟེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། གནས་སྤྱགས་ཞེས་པའི་དོན་རྣམ་དེ་གནས་

ནས་སྤྲུགས་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག མ་ཕྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ་སྐྱེད་པ་
ལ་བྱུང་སྒོས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་གནས་ནས་སྤྲུགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་
ལག་དུ་དགོས་ཏེ། འོད་ལྷན་ལས། པ་རོལ་གྱི་རེ་བ་མ་ཆད་པའི་གནས་ནས་རེ་
བ་ཆད་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་གནས་ནས་གནས་གཞན་དུ་རྫོགས་
པར་བྱེད་པ་དང་། གལ་ཏེ་སྒྲའི་གར་ཚོད་ན་དེར་པ་རོལ་པོ་མ་ཕམ་པའི་
གནས་ནས་ཕམ་པའི་གནས་སུ་བྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་གནས་ནས་གནས་གཞན་
དུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་སྒྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་ལས། རྒྱན་པོ་
ནམས་སྒོ་གྲོས་མི་མཐུན་པ་སྒོ་གྲོས་དུ་མ་ཉིད་ནས་བགོ་སྒྲུལ་སྒོ་པ་པ་ན་བརྒྱས་
པར་འགྱུར་གྱི། གནས་ནས་སྤྲུགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག མ་ཕྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ་སྐྱེད་པ་ལ་བརྒྱས་པའི་ཡུལ་དུས་དེར་རིན་ཐང་
ཆོང་བ་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་(༡༡བ) ལག་དུ་དགོས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན།
དབྱར་གྱི་དུས་སུ་རིན་ཐང་མ་ཆོང་པའི་རྣམ་བརྒྱས་ནས་སྒོ་བ་སྒོ་མ་སྐྱེས་པར་
སྒོན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་སེམས་ཡོད་བཞིན་དུ། སྒོ་བ་སྒོ་སྐྱེས་པ་ལས་མ་ཕྱིན་ལེན་གྱི་
ཕམ་པ་སྐྱེད་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དག་ཚུལ་གྱི་ཉེན་ལ་དག་སྒྲོང་གི་ཆེད་དུ་རྒྱ་བའི་སྒྱུར་བ་བྱས་ནས། སྒོ་བ་སྒོ་མ་
སྐྱེས་པར་དག་སྒྲོང་གི་ཉེན་ལ་རྒྱ་སེམས་ཡོད་བཞིན་དུ་སྒོ་བ་སྒོ་སྐྱེས་པ་ལས་མ་
ཕྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ་སྐྱེད་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མདོ་རྩ་
བར། ཆོགས་སྤྲ་མར་སྒྱུར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་རོ། ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་གྱི་རྒྱ་
ཆེར་འགྲེལ་ལས། ཡོད་ན་ནི་ཁ་ན་མ་སྒོ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཡན་ལག་གི་མཚན་
ཉིད། སེལ་བ། མཐར་ཐུག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དར་པོ་བཤད་པ་
ལ། བྱིར་བ་ཉིད་ན་བསམ་པས་མ་བཟང་བ་ནི་བདག་པོ་ཉིད་དང་མ་བུལ་བ་

ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་མེལ་བ་ལ་ལྷུང་མེད་དང་ན་སྟངས་ཏུ་
 འགྱུར་ཚུལ་གཉིས་ལས། གཉིས་པ་ན་སྟངས་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ཐམས་ཅད་ཏུ་
 སྦྱར་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཕྱེ་ཚེན་དེ་ལ་གལ་ཏེ་དངོས་གཞིའི་ཡིན་ན་སྟངས་
 སོ་ལོ། །ཞེས་པས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་སྟོན་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་
 གཞག་ལ་དབྱེད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཐམ་ལྷག་གང་རུང་གི་ན་སྟངས་ཀྱི་
 ལྷུང་བ་དེ། འདིར་བསྟན་སྟོན་པོའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པོ་དེ་ལ་
 སྟམས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དབྱེ་ན། མིང་ཏུ་ཆགས་པའི་སྟོན་པོ་དང་། ཡོན་
 ཏན་སྟེའི་སྟོན་པོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དང་སྟོན་པོ་མཚན་ཉིད་པ་དོན་གཅིག།
 གཉིས་པ་དང་བཏགས་པ་བ་དོན་གཅིག །ཡང་སྟོན་པོ་ལ་དབྱེ་ན། སྦྱར་བའི་
 སྟོན་པོ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་སྟོན་པོ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐམ་ལྷག་གི་སྦྱར་
 ལྷུང་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བཅས་ལུན་དག་སྦྱང་གིས་མའི་རྩལ་རིན་ཐང་ཆང་
 བ་གཞན་དོན་ཏུ་བརྒྱས་ཤིང་ཐོབ་སྟོབ་སྟེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ།
 གསུམ་པ་ལ་རོ་པོའི་བྱུང་པར། ཕྱེ་ཚེན་གྱི་བྱུང་པར། ཉེན་གྱི་བྱུང་པར། སྟོན་
 བཤད་པས། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པོ་དེ་རོ་པོའི་(༡༢ན)བྱུང་པར་དང་ལུན་ཏེ།
 ཐམ་ལྷག་གི་སྦྱར་བ་དང་མཐར་ཐུག་པ་ཅི་རིགས་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་.....
 བྱིར། གཉིས་པ་ཕྱེ་ཚེན་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ཐམ་ལྷག་གང་རུང་གི་ཕྱེར་
 གཏོགས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ཉེན་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། སོ་ཐར་གྱི་སྟོན་པོ་
 མཚན་ཉིད་པ་དེ་དག་སྦྱང་པ་མ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། བཏགས་པ་བ་དེ་རབ་
 བྱུང་ཕྱེ་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ནི། སྟོན་པོ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉེས་པ་ཆེ་བ་ལ་སྟོན་པོའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། དག་དོན་ནི། ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་ཅན་
 ཞིག་སྟེང་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ཐམ་ལྷག་གི་སྦྱར་བ་ལ་སྟོན་པོ་སྟེང་པའི་བྱིར། ལྟ་
 འདུལ་བ་འཛིན་པ་ན་རེ། སྟོན་པོ་ལ་སྦྱར་བའི་སྟོན་པོ་དང་། དངོས་གཞིའི་

སྤྲུལ་པོ་གཉིས་སུ་གྲངས་རེས། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་
 ཁ་ཅིག །འདུན་པ་ལོག་པའི་སྤྲུལ་པོ་དེ་སྤྲུལ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 འཐད་པ་གང་ཞིག །དེ་དངོས་གཞིའི་སྤྲུལ་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བ་
 དངོས་གཞི་ལ་མི་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ནེལ་པ་པ་རྩེ་ཉ་ན་རེ།
 དེ་ལྟར་བ་དངོས་གཞི་ལ་མི་སྦྱར་བ་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་སྦྱར་བའི་
 སྤྲུལ་པོར་འཐད་དོ། ཞེས་གསུངས། ཤ་མི་ན་རེ། སྤྲུལ་པོ་དེ་ལ་སྦྱར་བའི་སྤྲུལ་
 པོ། སྦྱར་བའི་རྣམ་པའི་སྤྲུལ་པོ། དངོས་གཞིའི་སྤྲུལ་པོ་གསུམ་ཏུ་གྲངས་རེས་ལ།
 སྦྱར་བའི་སྤྲུལ་པོ་ནི། བཅས་ལྡན་དགོ་སྤྲོད་གིས་པམ་པ་སྦྱེད་རེས་ཀྱི་རྣམ་ལ་
 རྣམ་ཏུག་ཕྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྲུལ་པོ་ལྟ་བུ། སྦྱར་བའི་རྣམ་པའི་སྤྲུལ་པོ་
 བློ་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འདུན་པ་ལོག་པའི་སྤྲུལ་པོ་ལྟ་བུ། དངོས་གཞིའི་སྤྲུལ་
 པོ་ནི། ཆའི་སྤྱོད་གསུམ་པོ་གང་ཏུང་ཉམས་པར་ལོག་པར་སྦྱད་པ་ལས་ཕྱུང་བའི་
 སྤྲུལ་པོ་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས། རྒྱ་འདུལ་འཛིན་ན་རེ། སྤྲུལ་པོ་དེ་ལ་སྦྱར་བའི་
 སྤྲུལ་པོ། སྦྱར་བའི་རྣམ་པའི་སྤྲུལ་པོ། དངོས་གཞིའི་སྤྲུལ་པོ། དངོས་གཞིའི་
 རྣམ་པའི་སྤྲུལ་པོ་དང་བཞིར་གྲངས་རེས་ལ། དང་པོ་ནི། བམ་ལྷག་གི་སྦྱར་
 ལྟར་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱི་རྣམ་ལ་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་ལོངས་སྦྱང་པ་
 (༡༢༧) ལས་ཕྱུང་བའི་སྤྲུལ་པོ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བཅས་ལྡན་དགོ་སྤྲོད་གིས་
 མའི་རྣམ་རིན་ཐང་ཆར་བ་བརྒྱས་ཤིང་ཐོབ་སྟོ་སྟེས་པ་ལས་ཕྱུང་བའི་སྤྲུལ་པོ་
 ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། བཅས་ལྡན་དགོ་སྤྲོད་གིས་མའི་རྣམ་རིན་ཐང་ཆར་བ་
 གཞན་དོན་ཏུ་བརྒྱས་ཤིང་ཐོབ་སྟོ་སྟེས་པ་ལས་ཕྱུང་བའི་སྤྲུལ་པོ་ལྟ་བུ། ཞེས་
 གསུངས། ཆོས་རྗེ་དམར་ཉྟན་ན་རེ། རྒྱ་ཡངས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། སྤྲུལ་པོ་
 ལ་སྦྱར་སྤྲུལ་གྱིས་བྱལ། རྟོག་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་སྤྲུལ་པོ་ལ་སྦྱར་བའི་སྤྲུལ་
 པོ་དང་སྦྱར་བའི་རྣམ་པའི་སྤྲུལ་པོ་གཉིས་སུ་གྲངས་རེས་ཞེས་གསུངས། ཏུགས་
 དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཅས་ལྡན་དགོ་སྤྲོད་གིས་ཡི་དུགས་

གྱི་འགྲོ་བ་བསད་པ་ལས་ཕྱང་བའི་སྐྱམ་པོ་དེ་དངོས་གཞིའི་སྐྱམ་པོ་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྐྱམ་པོ་ལ་སྐྱར་བའི་སྐྱམ་པོ་དང་དངོས་གཞིའི་སྐྱམ་པོ་གཉིས་སྟ་གྲངས་
 རེས་པ་གང་ཞིག །དེ་སྐྱར་བའི་སྐྱམ་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། ཕྱི་
 མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱར་བའི་སྐྱམ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་
 གི་སྐྱམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱམ་པོ་གང་ཞིག །ཕྱང་བ་རང་ཉིད་ལ་རྟོས་པའི་
 མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་ཕྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདྲོད་ན། བཅས་ལྡན་
 དགེ་སྲོང་གིས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་བསད་པ་ལ་སྐྱག་གཙོད་ཀྱི་པམ་པ་དངོས་
 གཞི་རྩུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཤ་མིའི་བཞེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་
 ཆོས་ཅན། སྐྱར་བའི་སྐྱམ་པོ་ཡིན་ན། ཕྱང་བ་དངོས་གཞི་ལ་སྐྱར་བས་བྱུང་
 པར་ཐལ། བཅས་ལྡན་དགེ་སྲོང་གིས་པམ་པ་རྒྱུད་རེས་ཀྱི་རྣམས་ལ་རྟོས་ཏུག་
 བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སྟ་འདུན་པ་ལོག་པའི་སྐྱམ་པོ་དེ་སྐྱར་བའི་རྣམས་པའི་
 སྐྱམ་པོ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱར་བའི་སྐྱམ་པོ་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སྟོག་དབང་འགག་པར་རེས་པའི་དགེ་སྲོང་
 གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱར་བའི་སྐྱམ་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ།
 ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཟུ་འདུལ་འཛིན་པའི་བཞེད་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 བཅས་ལྡན་དགེ་སྲོང་གིས་གཞན་ཀྱི་རྣམས་ལས་བསྐྱེད་བ་མེད་པར་ཡོངས་སྟུང་
 པ་ལས་ཕྱང་བའི་སྐྱམ་པོ་ཆོས་ཅན། སྐྱར་བའི་རྣམས་པའི་སྐྱམ་པོ་མ་ཡིན་པར་
 (༡༩༩) ཐལ། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱམ་པོ་གང་ཞིག །ཕྱང་
 བ་རང་ཉིད་ལ་རྟོས་པའི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་ཕྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། སྐྱམ་པོ་ལ་བཞིན་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱམ་པོ་དེ་ལ་སྐྱར་བའི་
 སྐྱམ་པོ་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱམ་པོ་གཉིས་སྟ་གྲངས་རེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
 ཉིད་ལ་རྟོས་པའི་མཐར་ཐུག་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱམ་པོ་དང་། དེ་གྲུབ་པའི་སྐྱམ་པོ་
 གཉིས་སྟ་གྲངས་རེས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྗེ་དམར་རྟོན་པའི་བཞེད་པ་དེ་ཡང་མི་

འཐད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་བསད་པ་ལས་བྱུང་
 བའི་སྤྲོམ་པོ་ཆོས་ཅན། སྤྲོད་པའི་སྤྲོམ་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྲོམ་པོ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདྲོད་ན། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས་མི་བསད་པ་ལ་ཆེན་
 བས་བྱུང་བའི་སྤྲོམ་པོ་དེ་སྤྲོད་པའི་ཕམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །མཐར་
 མ་བྱུག་པའི་སྤྲོམ་པོ་གང་ཞིག །ཕམ་ལྷག་ཅི་རིགས་པའི་དངོས་གཞི་ལ་སྤྲོད་པ་
 དེ། སྤྲོད་པའི་སྤྲོམ་པོའི་མཆོད་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེ་ལ་མི་སྤྲོད་པ་དེ། སྤྲོད་
 པའི་རྣམ་པའི་སྤྲོམ་པོའི་མཆོད་ཉིད། མཐར་བྱུག་གི་སྤྲོམ་པོ་གང་ཞིག །ཁ་ཞིའི་
 ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་དེ། དངོས་གཞིའི་སྤྲོམ་པོའི་མཆོད་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །
 མཐར་བྱུག་གི་ཡན་ལག་ལ་མེལ་བ་ཞུགས་པ་དེ། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སྤྲོམ་
 པོའི་མཆོད་ཉིད་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤྲོད་པའི་སྤྲོམ་པོ་ཡིན་ན། ལྟུང་བ་
 དངོས་གཞི་ལ་སྤྲོད་པས་མ་བྱུང་པ་དང་། སྤྲོམ་པོ་ལ་བཞིན་འབྱེད་མི་རིགས་
 པ་སོགས་སྤར་བཤད་པའི་རིགས་པས་ལེགས་པའི་བྱིར། །ཁ་ཅིག །སྤྲོམ་པོ་ལ་
 བཞིན་འབྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། སྤྲོམ་པོ་ལ་སྤྲོད་པའི་རྣམ་པའི་སྤྲོམ་པོ་དང་།
 དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སྤྲོམ་པོ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། རེས་
 བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྲོད་པའི་སྤྲོམ་པོ་གཞི་མ་བྱུང་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
 པའི་བྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཕམ་ལྷག་གི་སྤྲོད་ལྟུང་སྤྲོམ་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། །ཁ་
 ཅིག །བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས་གསོད་སེམས་མེད་པར་མའི་ལག་པ་བཅད་
 པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲོམ་པོ་དེ། སྤྲོམ་པོ་མཆོད་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟུང་བ་རྣམ་
 (༡༣༥) གཞག་གིས་ཀུན་ནས་མ་བསྐྱངས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས་གསོད་སེམས་མེད་པར་མའི་ལག་པ་བཅད་པ་ཡ་...
 བཞེན་ནས་པ་རྒྱལ་པོ་ཤི་བ་ལ་སྤྲོག་གཙོད་ཀྱི་ཕམ་པ་སྤྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་...
 བྱིར། ཁོ་ན་ཏེ། སྤྲོམ་པོའི་མིང་རིགས་ཀྱི་སྤྲོ་ནས་བྱིར་བཅོས་པས་འདག་པའི་
 ལྟུང་བ་དེ། སྤྲོམ་པོའི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ཕམ་ལྷག་གི་སྤྲོད་

རང་བར་མི་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། ནད་(༡༣) པ་
 འཆི་བའི་སེམས་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་བསྐྱབ་པར་མི་བྱ་ཏེ།
 དེ་ལྟར་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་བའི་རྣམ་གཞག་ལ། མདོར་
 བཏྱན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྲིག་བཅད་ནས། རྟེན་ལྟར་
 བསམས་པས་སོ། མིར་ལྟར་པའི་ལོ། རྟེན་ལྟར་འདུ་ཤེས་པས་སོ། གང་ཡང་
 རུང་བས་སོ། ཞེས་པས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་སྲིག་གཅོད་ཀྱི་པམ་པའི་རྣམ་
 གཞག་ལ་སློང་གཞི། དགག་བྱ། རོ་པོ། ཡན་ལག་གི་ཆི་བ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ།
 དང་པོ་ཡོད་དེ། ལུལ་སློང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲུང་ཡིད་འོང་ལྡན་སྤྱི་འགམ་དུ་དག་
 སློང་རབ་རྒྱ་མང་པོས་གཅིག་གིས་གཅིག་བསད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཙོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་ལྟར་བར་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དུས་ཀྱི་རི་དྲགས་མདོག་ རྟེན་
 སློང་སློང་བྱེད་དེ་བསྐྱབ་པ་འཆའ་བའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁྱིམ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས། དག་སློང་སློང་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་
 ཁྱིམ་པ་ཞིག་གི་མིང་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དགག་བྱ་ཡོད་དེ།
 གཞན་གྱི་ལུས་སྲིག་ལ་གཞོད་པ་སྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 རོ་པོ་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སློང་གིས་རང་དང་རྒྱུད་རང་དང་
 པའི་མིའམ་མིར་ཆགས་པ་གང་རུང་གསོད་སེམས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
 བསད་པ་ལས་ལྷང་བའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་ལྟར་བ་དེ། སྲིག་
 གཅོད་ཀྱི་པམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡན་ལག་གི་ཆི་བ་རྣམ་པར་བཞག་
 པ་ལ། གཞི། བསམ་པ། སྒྱུར་བ། མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་སོ རྟེན་པོ་ནི། སྲིག་
 གཅོད་ཀྱི་པམ་པ་སློང་པའི་གཞི་ལ། མིའམ་མིར་ཆགས་གང་རུང་ཞིག་དགོས་
 ཏེ། བཅས་ལྡན་དག་སློང་གིས་མི་མ་ཡིན་པ་བསད་པ་ལ་སློམ་པོ། རུང་འགྲོ་
 བསད་པ་ལ་ལྟར་བྱེད། རང་ཉིད་བསད་པ་ལ་སློམ་པོ་སློང་པའི་ཕྱིར། མིའམ་
 མིར་ཆགས་པའི་བྱད་པར་གང་ཞེ་ན། མེར་མེར་པོ། ལུར་ལུར་པོ། ལྟར་ལྟར་པོ།

འཁྲུང་འཁྲུར་བཞི་ནི་མིར་ཆགས་པ་དང་། ཀླང་ལག་འཁྲུས་པ། བྱིས་པ།
གཞོན་ཅུ། དར་ལ་བབས་པ། དར་ཡོལ་བ། ཀན་པོ་རྣམས་ནི་༡༩༠་མིའི་
གནས་སྐབས་སོ། །དེ་ཡང་གནས་སྐབས་དང་པོ་ལྟ་ལ། མངལ་སྤྱེས་ཀྱི་གནས་
སྐབས་ཞེས་བྱ་ལ། བཅས་པ་ནས་སྤྱེ་ཤེས་པའི་བར་བྱིས་པ་དང་། དེ་ནས་
འཁྲིག་པ་བརྟེན་པའི་བར་གཞོན་ཅུ་དང་། དེ་ནས་ལོ་སྤྱུལ་རུའི་བར་དར་ལ་
བབས་པ། དེ་ནས་ལྷ་བརྟུའི་བར་དར་ཡོལ་བ། དེ་མཇུག་ཆད་ཀན་པོ་ལོ། །གཉིས་
པ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་ཡིད་གཉིས་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་མ་འཁྲུལ་
བ་དེ། རང་གི་གཞིའི་རྣམ་པ་མ་དོར་བར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལོ། །ཀུན་སྨྲང་ནི།
སྦྱར་བ་བཅམས་ནས་མཐར་ཐུག་མ་གྱི་བའི་བར་གསོད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་...
མ་ཆད་པ་ལོ། །སྦྱར་བ་ནི། རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་མཚོན་བསྐྱུན་པ་སོགས་སོ། །
མཐར་ཐུག་ནི། སྦྱར་བ་དེའི་སྦྱོར་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལྟ་གསལ་བྱའི་སྒྲིག་
དབང་འགགས་པ་ལོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་མཛོད་ལས། སྤྱོད་པ་མཉམ་དུ་གྱི་བ་ལ། །
དངོས་མེད་ལུས་གཞན་སྤྱེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སྒྲིག་གཅོད་པ་ནི་སྒྲིག་གི་
དབང་པོ་མ་འོངས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་སྦྱོད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལས།
སྒྲིག་གི་སྐད་ཅིག་མ་འོངས་པ་རྣམས་བཅད་པ། སྦྱོབ་འགག་པའི་བྱ་བ་གསོད་
པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བྱས་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རག་
དོན་ནི། སྒྲིག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པ་སྦྱོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྨྲང་གིས་
རང་ལས་ཤེས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་མི་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ནས་གསོད་ལེམས་ཀྱིས་...
ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་བསལ་ན་སྒྲིག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པ་
སྦྱོད་པའི་ཕྱིར།

༡༤ རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞོན་པ་

རྒྱན་སྒྲུབ་པའི་ལམ་པ་བཤད་པ།

༥ བཞི་པ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞོན་པ་རྒྱན་སྒྲུབ་པའི་...
 ལམ་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་འབྲེད་གྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་པ་ལ། རྒྱུད་པའི་
 རྣམ་གཞག །བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བདེ་བ་ལྡན་པ། རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདུ་ཤེས་བསྐྱར་རྟེ་བདག་ཉིད་མིའི་ཆོས་སྒྲུབ་
 དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་ནས། །ཞེས་པས་འཆད། སྐབས་འདིར་རྒྱན་སྒྲུབ་པའི་
 ལམ་པ་བཤད་པ་ལ། སྒྲིབ་གཞི། དགག་བྱ། རོ་པོ། ཡན་ལག་གི་ཆེ་ཆུང་རྣམ་
 པར་བཞག་པས། །དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་ཀྱི་ཉ་པ་ལས་རབ་
 (༡༥) ཏུ་བྱུང་བའི་དགེ་སྤྲོད་ལྟ་བུ་རྒྱན་ཉོན་མོངས་པས་རྟེན་པ་འདོད་པས་...
 ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་རྟེ། མིའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་མོབ་བཞིན་ཀྱི་མོབ་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རྒྱུད་བ་སམ་པར་བཅས་པའི་སྤྱིར།
 གཉིས་པ་དགག་བྱ་ཡོད་དེ། ཆེ་རབས་སྤྱི་མར་རྣམ་སྤྱོན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་རན་
 མོར་ཏུ་སྦྱེ་བ་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱན་སྒྲུབ་པ་ལ་དགའ་ཞིང་གཞན་
 གྱིས་སྐྱར་བ་མང་བར་འབྱུར་བ་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ལ། ཡུལ་ཁ་
 འཆུབ་ཅན་དང་། དྲི་ར་བར་སྦྱེ་བ་ལོགས་གྱི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། གསུམ་
 པ་རོ་པོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྲོད་གི་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་རྟེ། མིའི་ཆོས་སྒྲུབ་
 མ་མ་མོབ་བཞིན་ཀྱི་མོབ་ཅེས་སྒྲུབ་པས་པ་རྣམ་པོས་དོན་གོ་བ་ལས་བྱུང་བའི་
 རྒྱུད་བ་དངོས་གཞི་དེ། རྒྱན་སྒྲུབ་པའི་ལམ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བཞི་པ་ཡན་ལག་
 གི་ཆེ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། གཞི། བསམ་པ། སྦྱར་བ། བཟུང་བ་ལག་གི་ཡན་
 ལག་གོ། དང་པོ་ལ། ཀང་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་ནི། མི་ཡིན་པ། སྤྱི་ཤེས་པ། དོན་གོ་བ།
 ཤེས་པ་རང་བཞིན་ཀྱི་གནས་པ། མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་

ཐ་སྙད་ལྷ་དང་ལྷ་ན་པའོ། །གང་གིས་སྤྱོད་པའི་དག་ནི། དག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་
 པ། རང་གི་ཡིན་པ། བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ། མ་རྗེས་བར་སྤྱོད་པ། མདོན་
 ལུ་ལྷ་སྤྱོད་པ། གསལ་པོར་སྤྱོད་པ་སྟེ་མཚན་ཉིད་རྒྱག་དང་ལྷ་ན་པའོ། །གང་སྤྱོད་
 བའི་དངོས་པོ་ནི། མིའི་ཆོས་སྤྱོད་པ་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བརྟུགས་
 གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་བ་པ་ལྷ་པོ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་
 ལ། དེ་སྤངས་པ་ནི་སྤྱོད་པའི་དོན་ནོ། །སྤྱི་བ་པ་ལྷ་ཡང་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ལ་
 འདུན་པ་དང་། གནོད་སེམས། གཉིད་རྟུགས། རྟོན་འབྱུང་། ཐེ་ཆོས་ཉོན་
 མོངས་ཅན་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་ལ་གསུམ་ལས། རོ་པོའི་སྒོ་ནས་
 སྤྱོད་པ་ནི་ལྷ་རྣམས་དང་། ལྷ་རྣམས་དང་། གནོད་སྦྱིན་རྣམས་དང་། དྲི་བ་
 རྣམས་དང་། མིའམ་ཅི་དང་། ལྷ་འབྱུང་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ཡི་དྲུགས་དང་། ཤ་
 ཟ་དང་། གྲུལ་བུམ་དང་། གྲུལ་པོ་རྣམས་དང་། (༡༥) ལུས་སྤྱོད་པོ་རྣམས་
 མཐོང་རོ། །དེ་དག་དང་གཏམ་འདྲེའོ། །ཐེབས་པར་སྤྱོད་སོ། །ཞེས་སོགས་
 སྤྱོད་པའོ། །འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་པ་ནི། མི་རྣམས་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཉི་
 རྒྱུད་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་དང་། དེ་དག་གི་ཉེར་
 བརྟུགས་བརྟུད་དང་། རྟོན་མེད་པ་བཞི་དང་། སྤྱོད་དང་མདོན་ཤེས་ལ་སོགས་
 པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་སྤྱོད་པའོ། །མི་རྣམས་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཉི་རྒྱུད་དེ།
 མི་རྣམས་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བརྟུད་དང་། མི་སྤྱུག་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་
 ཤེས་བརྟུད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྣམས་
 པའི་འདུ་ཤེས། མི་རྣམས་པ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས། སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་ལ་
 བདག་མེད་པའི་འདུ་ཤེས། ཟས་ལ་མི་མཐུན་པའི་འདུ་ཤེས། འཇིག་རྟེན་
 ཐམས་ཅད་ལ་མདོན་པར་མི་དགའ་བའི་འདུ་ཤེས། ཉེས་དམིགས་ཀྱི་འདུ་
 ཤེས། རྟོན་བའི་འདུ་ཤེས། འཇོག་པའི་འདུ་ཤེས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
 འདུ་ཤེས། འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། མི་སྤྱུག་པ་ལ་སོགས་

པའི་འདུ་ཤེས་བཅུ་ཡོད་དེ། མི་སྡུག་པའི་འདུ་ཤེས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འདུ་
 ཤེས། རྣམ་པར་ནག་པའི་འདུ་ཤེས། རྣམ་པར་དམར་པའི་འདུ་ཤེས། རྣམ་
 པར་བམ་པའི་འདུ་ཤེས། རྣམ་པར་མཐོར་པའི་འདུ་ཤེས། རྣམ་པར་ཆོས་པའི་
 འདུ་ཤེས། རྣམ་པར་འབྲས་ཞིག་པའི་འདུ་ཤེས། ཏུས་གོང་གི་འདུ་ཤེས།
 མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་སྤྲུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུན་
 པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྲུལ་ནི། གང་ཏུར་ཁྱོད་ཆེན་པོ་བསེལ་བའི་ཆལ་ཏུ་མཆཛ་མོ་
 ཞག་གཅིག་གནས་པ་ལ། མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་པ་མ་བྱུང་བ་དེ་ནི་དག་བཙམ་
 པར་ངེས་ལ། ཁོ་ཤོས་ཀྱང་ཏུར་ཁྱོད་ཆེན་པོ་བསེལ་བའི་ཆལ་ཏུ་མཆཛ་མོ་ཞག་
 གཅིག་ཉལ་བ་ལ་མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་པ་མ་བྱུང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་
 བྱིས་བདག་ཆེ་གེ་མོའི་ནང་ཏུ་སྟན་ཁྲ་ཤོ་ལ་དབང་བ་དེ་ནི་དག་བཙམ་པར་……
 ངེས་ལ། ཁོ་ཤོས་ཀྱང་བྱིས་བདག་ཆེ་གེ་མོའི་ནང་ཏུ་སྟན་ཁྲ་ཤོ་ལ་དབང་བར་
 བྱས་སོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །གཉིས་(༡༥ན) པ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་
 ཤེས་ནི། བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ་རྩལ་པའི་འདུ་ཤེས་བྱིས་སྤྲུལ་འདོད་
 པའོ། །ཀྱུན་སྒྲིང་ནི། མ་སྟོབ་བཞིན་ཏུ་སྟོབ་པར་སྤྲུལ་འདོད་རྩལ་མེ་ཆད་པ་འོ། །
 སྦྱར་བ་ནི། དག་མཆཛ་ཉིད་དུག་ལུན་བྱིས་སྤྲུལ་བར་ཚོམ་པ་འོ། །མཐར་ཐུག་ནི།
 པ་རོལ་ཤོས་དོན་གོ་བའོ། །དག་དོན་ནི། རྩལ་སྤྲུལ་བའི་པམ་པ་སྦྱིད་རྩལ་
 ཡོད་དེ། བཅས་ལུན་དག་སྒྲིང་གིས་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ་མིའི་ཆོས་སྤྲུལ་མ་མ་སྟོབ་
 བཞིན་ཏུ་སྟོབ་པར་སྤྲུས་པས་པ་རོལ་ཤོས་དོན་གོ་བ་ལས་རྩལ་སྤྲུལ་བའི་པམ་པ་
 སྦྱིད་པའི་ཕྱིར།

༡༢ གཞི་བ་དག་འདུན་ལ་རག་ལས་པ་དག་འདུན་
ལྷག་མའི་ཐེ་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་གསོ་བ་དག་འདུན་ལ་རག་ལས་པ་དག་འདུན་ལྷག་མའི་ཐེ་
བཤད་པ་ལ། དངོས་པོ་ལས་ཀྱང་པ། བསྐྱོ་བ་ལས་ཀྱང་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ལ། ཆགས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་དང་། གཞོད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་དང་།
ཕྱི་རོལ་ལ་ཆགས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལྷས་ཀྱི་རེག་
པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། སྤྱོ་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
རང་གི་ལྷས་ཀྱི་རེག་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལྷས་ཀྱི་རེག་
པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐུན་མོང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་།
ལྷང་བའི་རྣམ་བཞག་གཉིས། དང་པོ་འཆད་པ་ལ། མི་ལམ་ནི་མེད་པ་དང་
འདྲའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ནི་མ་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །ལྷང་ནའོ། །དེར་འདུན་པས་སོ། །
རང་གི་སྤྱོ་བའོ། །ཞེས་སྐགས་ཀྱིས་སྐབས་འདིར་དག་འདུན་ལྷག་མའི་རྣམ་
གཞག་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དག་
འདུན་ལྷག་མ་དེ་ལ་བརྟུ་གསུམ་ཡོད་དེ། ལྷང་གི་བར་སྒྲོམ་ལས། ལྷ་བ་འཛིན་
དང་འཁྲིག་ཆོག་བསྟེན་བཀྱར་སྟུན། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་དང་ནི་གཞི་མེད་དང་།
བག་ཅམ་དག་འདུན་དབྱེན་དང་དེ་རྗེས་སྟོགས། །ཁྱིམ་སུན་འབྱེན་དང་
བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་བརྟུ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་ལ། བརྟུ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལྷ་བ་འབྱེན་པའི་དག་
འདུན་ལྷག་མ་(༡༥བ) བཤད་པ་ལ། སྤྱིང་གཞི། དགག་བྱ། རོ་པོ། ཡན་ལག་གི་
ཅི་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ལྷལ་མཉམ་ཡོད་དུ་དག་སྤྱོད་
འཆར་གས་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་རང་གི་……

ལུས་ཀྱི་ཁྲ་བ་ལྷུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷུང་བ་ལྷག་མར་
བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དགག་བྱ་ཡོད་དེ། ས་དང་ལམ་ལ་སྦྱིབ་པ་དང་།
འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་འཕེལ་བར་འཕྱར་བ་དང་། བམ་པ་དང་པོ་ལ་རེག་
པར་འཕྱར་བ་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྩོ་པོ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྱོད་གིས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། རང་གི་
ལུས་ཀྱི་ཁྲ་བ་ལྷུང་བས་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་བདག་གིར་བྱས་པ་ལས་ལྷུང་བའི་ལྷུང་
བ་དངོས་གཞི་དེ། ཁྲ་བ་འབྲིན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། གཞི་བསམ་པ། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་གོ་དང་པོ་
ལ། གང་དབྱུང་བའི་དངོས་པོ་དེ་ནི། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཁྲ་བ་ཡིན་པ། དང་པོའི་
གནས་པའོ། །གཉིས་པ་བསམ་པ་ནི། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་དབྱུང་འདོད་རྒྱུན་མི་
ཆད་པའོ། །གསུམ་པ་སྦྱོར་བ་ནི། དབྱུང་བར་རྩོམ་པའོ། །བཞི་པ་མཐར་ཐུག་
ནི། དབྱུང་བའི་བདེ་བ་བདག་གིར་བྱས་པའོ། །

༥ གཉིས་པ་རེག་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཤད་པ་ལ། སྦྱོང་གཞི་དགག་
བྱ། རྩོ་པོ། ཡན་ལག་གི་རྩི་བ་རྩམ་པར་བཞག་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ལྷུ་
མཉན་ཡོད་ཏུ་དགེ་སྤྱོད་འཆར་གས་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀྱུན་.....
ནས་བསྐྱངས་ཏེ། བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་རེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བཙམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་ལྷུང་བ་ལྷག་མར་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དགག་བྱ་
ཡོད་དེ། ས་དང་ལམ་ལ་སྦྱིབ་པ་དང་པམ་པ་དང་པོའི་རྒྱར་འཕྱར་བ་སོགས་
ཀྱི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྩོ་པོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྱོད་
གིས་ཆགས་སེམས་ཀྱི་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་རེག་པའི་བདེ་བ་བདག་གིར་བྱས་.....
པ་ལས་ལྷུང་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་དེ། རེག་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། གང་ལ་རེག་པའི་ལྷུ་ཡི་ནི། བྱད་
མེད་ཀྱི་མཚན་དོན་བྱེད་ཅུས་པ་དང་ལྡན་པ། བརྟེན་ཏུ་བྱུང་བ་ལུས་ཐ་མལ་

རྒྱ་གནས་པ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་རྒྱ་གནས་(༡༧ན) པ། མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ། ལུས་དངོས་སམ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱ་འམ། སྐྱ་མཐུད་གང་ཡང་རུང་བའོ། །གཉིས་པ་བསམ་པ་ནི། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་རེག་འདྲིང་རྒྱུན་མི་ཆད་པའོ། །གསུམ་པ་སྦྱར་བ་ནི། རེག་པར་ཚུམ་པའོ། །བཞི་པ་མཐར་ཐུག་ནི། རེག་པའི་བདེ་བ་བདག་གིར་བྱས་པའོ། །ཁ་ཅིག གང་ལ་རེག་པའི་དགོངས་འདུན་ལྷག་མ་སྦྱེད་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་མི་ཡིན་པ་མི་དགོས་ཏེ། བཅས་ལྷན་དགོངས་ཀྱིས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་ཀྱི་རྩ་ལ་རེག་པ་ལས་དགོངས་འདུན་ལྷག་མ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་སྒྲ་མ་ལས། བྱད་མེད་ཀྱི་རྩ་དང་ལྷན་ཅིག་རེག་པར་བྱས་ན་ཅིར་འགྱུར། དགོངས་འདུན་ལྷག་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཚུལ་ཅན། བཅས་ལྷན་དགོངས་ཀྱིས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་ཀྱི་རྩ་ལ་རེག་པ་ལ་དགོངས་འདུན་ལྷག་མ་མི་སྦྱེད་པར་ཐལ། བཅས་ལྷན་དགོངས་ཀྱིས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལ་རེག་པ་ལ་སྦྱོམ་སྟེ་ཅན་ཞིག་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། བྱད་མེད་ཀྱི་རྩ་ལ་རེག་པ་ལ་ནི་སྦྱོམ་སྟེ་ལས་ན་སྦྱད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤར་གི་ལུང་དེས་ནི་སྦྱོམ་སྟེ་ལ་དགོངས་འདུན་ལྷག་མའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ ། གསུམ་པ་འབྲིག་ཆོག་སྐྱ་བའི་དགོངས་འདུན་ལྷག་མ་བཤད་པ་ལ། སྦྱིང་གཞི་སོགས་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡུལ་མཉམ་ཡོད་རྒྱ་དགོངས་འཆར་གས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། བྱད་མེད་ལ་འབྲིག་ཆོག་སྐྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལུང་བ་ལྷག་མར་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དགག་བྱ་ཡོད་དེ། སྐྱ་མ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྩ་པོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགོངས་ཀྱིས་ཆགས་སེམས་ཀྱི་བྱད་མེད་ལ་འབྲིག་ཆོག་སྐྱས་པས། བ་རྩ་པོས་དོན་གོ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལུང་བ་དངོས་གཞི་དེ། འབྲིག་ཆོག་སྐྱས་པའི་དགོངས་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་བཞི་ལས། གང་ལ་སྐྱ་བའི་

ཡུལ་ནི། བྱང་མེད་གྱི་མཚན་དོན་བྱེད་ཅུས་པ་དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་
གནས་པ། མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གང་སྤྱི་པའི་དངོས་པོ་
ནི། ཡུལ་དུས་དེར་འབྲིག་(༡༧)ཆོག་དུ་གསལ་པའོ། །བསམ་པ་ནི་འབྲིག་
ཆོག་སྤྱི་འདོད་རྒྱུན་མི་ཆད་པའོ། །སྦྱར་བ་ནི། དག་མཚན་ཉིད་དུ་ག་ལྡན་གྱིས་
སྤྱི་བར་རྩོམ་པའོ། །མཐར་སྤྱག་ནི་པ་རྩལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །བཞི་པ་བསྟེན་
བཀྱར་བསྟགས་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིང་གཞི་སྟགས་བཞི་
ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་དགེ་སྦྱོང་འཆར་གས་ཉོན་མོངས་པ་
ཆགས་སེམས་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། བྱང་མེད་ལ་འབྲིག་པའི་བསྟེན་
བཀྱར་བསྟགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ལྷུང་བ་ལྷག་མར་
བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགས་བྱ་ནི་མར་ལྷུར་རྩ། །དོ་པོ་ཡོད་དེ། བཅས་
ལྡན་དགེ་སྦྱོང་གིས་བྱང་མེད་ལ་འབྲིག་པའི་བསྟེན་བཀྱར་བསྟགས་པ་པ་རྩལ་
པོས་དོན་གོ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་དེ། བསྟེན་བཀྱར་བསྟགས་
པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གང་ལ་
སྤྱི་བའི་གཞི་ནི་མ་མ་ལྷུར་རྩ། །སྤྱི་རྩལ་ནི། ལུ་ཁོ་པོ་ལྟ་བུའི་དགེ་སྦྱོང་རྩལ་
ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལ་འབྲིག་པའི་ཆོས་འདིས་བསྟེན་བཀྱར་ན་བསྟེན་བཀྱར་
ནམས་གྱི་མཚན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆགས་སེམས་གྱིས་
བསྟགས་འདོད་རྒྱུན་མི་ཆད་པའོ། །སྦྱར་བ་ནི་སྤྱི་བར་རྩོམ་པའོ། །མཐར་སྤྱག་
ནི་པ་རྩལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །

༥ ལུ་པ་སྟེན་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིང་གཞི་སྟགས་
བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། བྱུང་ལ་མ་བཅས་པ། བྱུང་ལ་བཅས་པ་གཉིས། དང་པོ་
ནི། རི་དྲུགས་འཛིན་གྱི་བྱ་ནག་པོས། སྤྱིས་པ་དང་བྱང་མེད་སྟེན་བྱས་པ་ལས་
སྤྱིང་གཞི་བྱུང་ཡང་བཅས་པ་མ་མཛད་ལ། བྱུང་ལ་བཅས་པའི་སྤྱིང་གཞི་ཡོད་
དེ། ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་དགེ་སྦྱོང་འཆར་གས་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་

གྲིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། སྦྲིས་པ་དང་བྱད་མེད་སྦྱན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལྷང་བ་ལྷག་མར་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱ་ནི་
མར་ལྷར་རྟོ། །ངོ་པོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྲེད་གིས་སྦྲིས་པ་དང་བྱད་མེད་
གཉིན་བྱས་ཏེ་དེ་གཉིས་སྤང་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་དེ། སྦྱན་
བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ།
གང་ལ་སྦྱན་བྱེད་པའི་(༡༥ན) གཞི་ནི། སྦྲིས་པ་དང་བྱད་མེད་མཆོན་དོན་བྱེད་
རུས་པ་དང་ལྷན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་
པ། མ་ནིང་དང་མཆོན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྦྱན་བྱེད་འདོད་
རྒྱུ་མ་ཆད་པའོ། །སྦྲེད་པ་ནི། སྦྱན་བྱེད་པར་ཚུལ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། དེ་
གཉིས་ཀྱིས་འབྲིག་པ་བརྟེན་པའོ། །

༥ དུག་པ་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཤད་པ་ལ། ཁང་པའི་
དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཤད་པ་དང་། ཁང་ཆེན་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཤད་པ་
དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤང་གཞི་སྐྱེས་བཞི་
ལས། དང་པོ་སྤང་གཞི་ཡོད་དེ། དུལ་མཉམ་ཡོད་དུ་དགེ་སྦྲེད་རབ་དུ་མང་
སྤོས་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་པ་ཆེན་སྤོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། གཞི་མ་དག་
པར་མི་རིགས་པའི་ཁང་པ་ཆོད་ལས་འདས་པ་བཅིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷང་བ་ལྷག་མར་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱ་
ཡོད་དེ། སྦྲིག་ཆགས་གཞན་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་དང་ཚུད་པ་
རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དོན་དང་བྱ་བ་མང་པོར་འགྱུར་བ་སྐྱེས་ཀྱི་དགག་
བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ངོ་པོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྲེད་གིས་གཞི་མ་དག་པར་
ཆོད་ལས་འདས་པའི་ཁང་པ་རང་དོན་དུ་བཅིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷང་བ་
དངོས་གཞི་དེ། ཁང་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་བཞི་
ལས། གང་དུ་ཆེག་པའི་གནས་ནི་གཞན་གྱིས་བདག་དུ་བརྒྱུད་པའི་ཆ་ནས་

ཚིང་པ་དང་བཅས་པ། རྒྱལ་རྒྱུར་སོགས་རྒྱལ་ཆགས་ལ་མོ་རྒྱ་པའི་ཆ་ནས་
གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་བཅས་པ། རྒྱལ་པ་དང་འབབ་རྒྱ་སོགས་རྒྱ་པའི་ཆ་
ནས་ཚིག་རྩ་མི་རུང་བའོ། །གང་ཚིག་པའི་དངོས་པོ་ནི། སལ་ཆེར་གཡོགས་
ཤིང་སལ་ཆེར་སྐྱོར་བ་སོགས་གནས་ཀྱི་རྩ་བོར་གྱུ་བ་པ། གཞན་གྱི་བྱང་འཕྲ་
སོགས་གཞིའི་སལ་བར་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོད་ལས་ལྷག་པའོ། །འོ་ན།
ཆོད་ལས་ལྷག་པ་ཞེས་བཤད་ན། ཁང་པའི་ཆོད་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཆོད་ཡོད་
དེ། སྤྱད་རྩ་བའི་བརྒྱུད་ཞིང་རྩ་བའི་བྱང་དང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཁང་པ་
ཆེ་ཆོད། སྤྱད་ལམ་བཞི་ཤོད་པ་དེ་(༡༥) ཁང་པ་རྒྱུད་ཆོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྤྱད་ལམ་བཞི་ཤོད་པའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། འདུག་པའི་ཆེན་རྒྱུ་མ་གྱུར་
བཅས་ཏེ་འདུག་རྩ་རུང་བ། ཉལ་བའི་ཆེན་རྒྱུ་མ་གྱུར་པའི་ཉལ་རྩ་རུང་
བ། ལྷང་བའི་ཆེན་མཐོ་བོ་མ་གྱུགས་པར་ལྷང་རྩ་རུང་བ། འཕྲོ་བའི་ཆེན་མ་
པ་གསུམ་འདྲོར་རྩ་རུང་བའོ། །བསམ་པ་ནི། ཁང་པ་ཚིག་འདྲོད་རྒྱུ་མ་ཆད་
པའོ། །སྐྱོར་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཚིག་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། གནས་ཀྱི་རྩ་བོར་གྱུ་བ་
པའོ། །

༥ གཉིས་པ་(བདུན་པ་) ཁང་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཤད་པ་ལ།
ཁྲིང་གཞི་སོགས་བཞི་ལས། ཁྲིང་གཞི་ནི། དགེ་སྲོང་འདུན་པས་ཉོན་མོངས་
པ་འདྲོད་ཆེན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། གཞི་མ་དག་པར་གཞུག་ལས་ཁང་
བཅིགས་པ་ལས་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་བཅས་པ་མཛད་ལ། ཁང་ཆེན་གྱི་དགེ་
འདུན་ལྷག་མ་བཞག་རྩ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྲོང་གིས་གཞི་མ་དག་པར།
དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གང་རུང་ངམ། དགེ་འདུན་ཆོགས་པའི་དོན་རྩ་ཁང་
པ་བཅིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་དེ། ཁང་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་
ལྷག་མར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་བྱང་པར་ནི།
དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་དགེ་འདུན་ཆོགས་པ་གང་རུང་ལས་གཞན་པའི་……

དོན་རྒྱ་བཅིགས་པའི་ཁང་པ་དེ། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཁང་པའི་
 དོན་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གང་རུང་དང་། དགོ་འདུན་ཆོགས་པའི་
 དོན་རྒྱ་བཅིགས་པའི་ཁང་པ་དེ་དེ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཁང་ཆེན་གྱི་དོན་ཡིན་ཏེ།
 ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཁང་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤྱིན་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་
 ཡིན་གྱི་ཆོད་ཀྱི་ཆེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་བ་དེ་གཉིས་
 ལས་གཞི་དང་སྤྱོད་ལམ་ཅམ་དགོས་མི་དགོས་དང་། ཆོད་ལས་ལྷག་པ་དགོས་
 མི་དགོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །དེས་ན་ཆོས་རྗེ་དམར་སྟོན་ན་རེ། ཆོགས་
 ཀྱི་དོན་རྒྱ་བཅིགས་པའི་ཁང་པ་དེ། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཁང་
 ཆེན་གྱི་དོན་དང་། གང་ཟག་གཅིག་གི་དོན་རྒྱ་བཅིགས་པའི་ཁང་པ་དེ། དེ་
 ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཁང་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་། འོ་ན། སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་
 པའི་རྒྱས་སུ་སྟོན་པའི་བཞུགས་གནས་ཁོ་ནར་བཅིགས་པའི་ཁང་པ་ཆོས་ཅན།
 དེ་(༡༩) ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཁང་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གཅིག་གི་དོན་རྒྱ་
 བཅིགས་པའི་ཁང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་
 ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཁང་ཆེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་གི་ཆེད་རྒྱ་
 བཅིགས་པའི་ཁང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟབ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཁང་
 ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤྱིན་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི་ཆོད་ཀྱི་ཆེ་བ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤིག་བྱེད་བྱིམ་པ་བཞིའི་དོན་
 རྒྱ་བཅིགས་པའི་ཁང་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཁང་ཆེན་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཆོགས་ཀྱི་དོན་རྒྱ་བཅིགས་པའི་ཁང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟབ་པ་ཁས། འདོད་ན།
 རུངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །སོག་འདུལ་འཛིན་ན་རེ།
 དགོན་མཆོག་དང་པོ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གི་དོན་རྒྱ་བཅིགས་པའི་ཁང་པ་དེ་...
 དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཁང་ཆེན་དང་། དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་དང་དེ་ལས་གཞན་
 པའི་གང་ཟག་གི་དོན་རྒྱ་བཅིགས་པའི་ཁང་པ་དེ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཁང་པའི་...

དོན་ནོ། ཞེས་གསུང་། འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཅས་ལྡན་དག་སྤྲོད་གིས་
 དག་འདུན་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཁང་པ་སྤྲོད་དུ་སྤྲོད་པ་ཆོད་བརྒྱད་དང་།
 ཞེད་དུ་སྤྲོད་དང་བཅུ་གཅིག་ལས་ལྷག་པ་མི་རུང་བ་ཐལ། དག་འདུན་
 དཀོན་མཆོག་ཆེད་དུ་བརྩིགས་པའི་ཁང་པ་དེ་དེ་ལྟར་སྤྲོད་པའི་ཁང་པ་གང་.....
 ཞིག་ གེ་ལྟར་སྤྲོད་པའི་ཁང་པའི་ཆེ་ཆད་ལ་སྤྲོད་དུ་སྤྲོད་པ་ཆོད་བརྒྱད་དང་། ཞེད་
 དུ་སྤྲོད་དང་བཅུ་གཅིག་ལས་ལྷག་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དག་
 འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་ཆེད་དུ་བརྩིགས་པའི་ཁང་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་སྤྲོད་པའི་
 ཁང་ཆེན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། གེ་ལྟར་འདུན་དཀོན་མཆོག་དེ་གཙུག་ལག་
 ཁང་གི་མཛོད་འཛོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྤྱི། རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཡུང་དྲུངས་
 མ་ཐག་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཆོ་སྣ་བ་ན་རེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་
 གང་རུང་གི་ཆེད་དུ་བརྩིགས་པའི་ཁང་པ་དེ་དེ་ལྟར་སྤྲོད་པའི་ཁང་ཆེན་གྱི་དོན་
 དང་། བྱིས་པའམ་རབ་བྱུང་དུ་ཡུར་པའི་གང་ཟག་གཅིག་གི་དོན་བརྩིགས་
 པའི་ཁང་པ་དེ་དེ་ལྟར་(༡༧) སྤྲོད་པའི་ཁང་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུང་། འོ་
 བ། རྒྱན་ཞུགས་སུ་ཡུར་པའི་གང་ཟག་གཅིག་གི་དོན་དུ་བརྩིགས་པའི་ཁང་པ་
 ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་སྤྲོད་པའི་ཁང་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིས་པའམ་རབ་བྱུང་དུ་
 ཡུར་པའི་གང་ཟག་གཅིག་གི་དོན་དུ་བརྩིགས་པའི་ཁང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱལ་པ་ཁས། ཉགས་སྤྱ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྲོད་པའི་ཁང་ཆེན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་ཆེད་དུ་བརྩིགས་པའི་ཁང་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་
 གི་དོན་དུ་བརྩིགས་པའི་ཁང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་
 བརྩིགས་པའི་ཁང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྤྱི། རྒྱན་ཞུགས་ཡིན་ན། དག་
 འདུན་དཀོན་མཆོག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར།

༥ བཟུང་པ་གཞི་མེད་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྒྲིབ་གཞི་ནི།
 རྒྱལ་པོའི་ཁབ་རྩ་གང་ཟག་མཛའ་པོ་དང་ས་ལས་སྐྱེས་གཞིས་ཀྱིས་འཕགས་...
 པ་གྲུང་བྱ་ལྟར་ལ་གཞི་མེད་ཀྱི་ཕམ་པའི་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷུང་བ་ལྷག་མར་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཡོད་
 དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་དགེ་སྤྱོད་དག་པ་ལྷུང་བ་མེད་པ་ལ། ཕམ་པས་
 སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལས་ལྷུང་བའི་དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་དེ་དེ་ལྟར་འཛིག་པའི་...
 ཕྱིར། མདོ་ཙ་བར། རྩུ་རྩུ་སྤྱོད་པས་སོ། གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གོ་བར་བྱས་ནས་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ དགུ་པ་བག་ཅམ་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཞག་རྩུ་ཡོད་དེ། གཞན་སྤྲུ་མ་
 དང་འདྲ་བ་ལ། བག་ཅམ་ཀྱིས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལ་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 འདི་ཉིད་ལས། བརྒྱུད་པར་བྱ་བ་གཞན་ལ་གཞོན་པའི་ཆོག་གིས་རྩུ་སྤྱོད་པོ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་གྲུང་བྱ་
 ལྟར་ཡང་མཐོང་རོ། །དགེ་སྤྱོད་མ་ལྟར་ལའི་མདོག་གྲུང་མཐོང་རོ། །རི་དྲགས་
 མོ་ཡང་མཐོང་རོ། །མི་ཆངས་པར་སྤྱད་པ་ཡང་མཐོང་རོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
 དགེ་འདུན་ལྷག་མ་འདི་ཡན་ཀྱི་དགུ་ལ་དངོས་གྱུར་ཀྱི་ལྷུང་བ་ཞེས་བརྒྱུད་...
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བྱ་བ་དེ་(༡༠ན) ལ་ཞུགས་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་རྒྱགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་དེ་ལྟར་...
 བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར།

༥ བཟུང་པ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཞད་པ་ལ། སྒྲིབ་གཞི་ནི། ལྟོན་པ་རྒྱལ་པོའི་
 ཁབ་ན་བཞུགས་པའི་ཆོ། དགེ་སྤྱོད་ལྷན་བྱིན་ཀྱིས་གཞོན་ཅུ་མ་སྐྱེས་དག་དང་
 བར་བྱས་ནས། ལྷན་བྱིན་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་མང་རྩུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷན་
 བྱིན་འཁོར་ལྷ་བརྒྱ་ཅམ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། དགེ་སྤྱོད་ལྷན་བྱིན་ཀྱིས་
 འཁོར་ནས་ལ། དགེ་སྤྱོད་གོ་བྱ་ཏ་མ་ནི། ཤ་ཟ་བ་དང་། སྐས་དྲས་ཤིང་བྱུ་བ་

པ་ཁྱོན་པ་དང་། འོ་མ་འཐུང་བ་དང་། ལན་ཚུ་བ་དང་། དཀོན་པ་ཉིད་རུ་
གནས་པར་བྱེད་དོ། །འཁྱུ་མི་དེ་དག་མི་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། གཞི་དེ་དག་
ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་ཆགས་ལ་གནོད་པ་དང་། ཐ་ག་པའི་རྩལ་བཅོམ་པ་དང་།
བ་ཡི་བེའུ་ལ་གནོད་པ་དང་། དབང་ཐུག་གི་མི་གཙང་བ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བསྐྱབ་ཆེགས་ལྟ་བུ་བཅས་ཏེ།
དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ལ་ཞུགས་པ་ན་དགེ་སྤྱོད་གཞན་གྱིས་བསྐྱོག་བྱང་མི་……
གཏོང་བ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་བཅས་
པའི་ཕྱིར། ས་ག་ལྷས། གཞུམས་ཏེ་བསྐྱོ་སྤྱོད་ཆོ་ག་ཡིས། །ལན་གསུམ་པར་རུ་
བསྐྱོག་ན་ཡང་། །མི་ཉན་དགེ་འདུན་མཐུན་འབྱེད་ན། །དགེ་འདུན་གྱི་ནི་ལྷག་
མ་ཐོབ། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་གྱི་སྤྲེ་ལ་
གནོད་པ་དང་། མནར་མེད་རུ་བསྐྱལ་པར་སྐྱེ་བའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
རོ་མོ་ནི། བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྱོད་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པར་ཞུགས་པ་
ན། དགེ་འདུན་གྱི་གཞུམས་བསྐྱོ་བྱས་ཏེ། བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་མཐར་མ་
བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ཆོགས་པའི་ལྷང་བ་……
དེ། དབྱེན་གྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུམས་ཏེ་བསྐྱོ་སྤྱོད་ཆོ་གས་
སྤྱོད་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ བཅུ་གཅིག་པ་དེ་རྗེས་སྤྱོད་གྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཤད་པ་ལ། སྤྱོད་
གཞི་ནི། ལུལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་རུ་དགེ་སྤྱོད་གོ་ག་ལི་ག་དང་ཁན་འདྲ་དྲ་བ་བྱ་
དང་། རྒྱ་མཚོས་བྱིན་དང་། ག་ཏའི་མོ་ཞེས་པ་བཞིས། ལྷས་བྱིན་གྱི་དབྱེན་
བྱེད་པའི་གྲོགས་བྱས་པ་ན། དགེ་(༡༠༥) སྤྱོད་གཞན་གྱིས་བསྐྱོག་བྱང་མི་
གཏོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ལྷང་བ་འདི་དེ་རྗེས་སྤྱོད་གས་
གྱི་ལྷག་མར་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ཡོད་དེ། གཞན་སྤྱིག་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་དགག་
བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་བྱང་རྩལ་ནི། བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྱོད་གིས་གཞན་གྱིས་

དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་ལ། དེའི་སྒྲིགས་བྱས་པ་ན། དགེ་འདུན་གྱིས་
གཞུམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱོག་པ་བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་མཐར་མ་བཏང་
ན་དེ་རྗེས་སྒྲིགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རོ་ཤོ་ནི། བཅས་
ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་དགེ་སྤྱོད་གཞན་གྱིས་དགེ་འདུན་དབྱེན་བྱེད་པའི་སྒྲིགས་
བྱེད་པར་ཞུགས་པ་ན། རྒྱུག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་གྱིས་བསྐྱོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བའི་ཁ་ན་
མ་ཐོ་བ་ནི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་ག་ལྷས། གང་ཡང་དེ་རྗེས་འབྱུང་བ་ཡི། དགེ་
སྤྱོད་རྒྱུག་ཏོ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་། གཞུམས་ཏེ་བསྐྱེད་སོགས་ཆོག་ཡི། སྐར་བཞིན་
འདི་དག་ཀྱང་ལའང་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ བཙུ་གཉིས་པ་བྱིམ་སྤྱན་འབྱེན་གྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཤད་པ་ལ།
ཁྱེད་གཞི་ནི། ལྷལ་གཙན་ཡོད་དུ་དགེ་སྤྱོད་ནལ་སོ་དང་། འགྲོ་མཚུགས་དང་།
དམར་མེར་ཅན་གྱིས་བྱིམ་བདག་དད་པ་ཅན་སྤྱོད་པ་དན་པའི་སྒྲིན་ནས་མ་.....
དད་པར་བྱས་པས་དགེ་སྤྱོད་རྣམས་གྱིས་བསོད་སྤྱོད་ཆེད་པར་མ་བྱུང་ཏེ།
དེའི་ཆོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བྱིམ་སྤྱན་འབྱེན་པ་དག་ལ། གཙུག་ལག་ཁང་
ནས་བསྐྱེད་པའི་ལས་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་དམར་མེར་ཅན་གྱིས་དེ་
སོས་ནས་ཉེས་པ་ཕྱིར་བཅོས་སོ། །ནལ་སོ་དང་འགྲོ་མཚུགས་གཉིས་གཙུག་
ལག་ཁང་ནས་བསྐྱེད། དེ་གཉིས་གྱིས་དགེ་འདུན་ལ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིས་
སྐར་བ་འདེབས་པར་ཞུགས་པ་ལ། དགེ་སྤྱོད་གཞན་གྱིས་བསྐྱོག་ཀྱང་མ་
གཏོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ་འདི་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི། གཞན་
མ་དད་པའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་འདི་འབྱུང་ཚུལ་ནི། དགེ་
འདུན་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པས། བྱིམ་སྤྱན་འབྱེན་པ་སྤོའི་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་
པར་བྱེད་པ་ན། རང་སྤྱོད་པ་སྤོའི་དགེ་འདུན་ལ་དག་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་གྱི་
སྤྱོད་ནས་འདུན་པས་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐར་བ་བཏང་བའི་ཆོ། དགེ་འདུན་
གྱིས་གཞུམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པས་བསྐྱོག་པ་ན་བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་མཐར་མ་

བཏང་ནས་ལྷག་མ་(༡༡ན)འདིར་འགྱུར་རོ། །འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞི་ནི། དག་
འདུན་འདི་དག་ནི། འཇིགས་པས་འགྲོ་བ། འདུན་པས་འགྲོ་བ། ཆགས་པས་
འགྲོ་བ། ཞེས་དག་མིས་འགྲོ་བའོ། །ཞེས་སྐུར་བ་བཏབ་པའོ། །རྩ་བའི་ཁྱེ་
པ་སྐུན་འབྲེན་གྱི་གཞི་ལ་ཞུགས་པའི་དག་སྐྱོང་གིས་རང་སྐྱོང་པར་བྱེད་པའི་
དག་འདུན་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་གཞི་ལ་ཞུགས་པ་ལ། རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱེན་
གྱིས་བརྒྱལ་གྲང་མི་གཏོང་བའི་ཁ་ན་མ་མོ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཁྱེ་
སྐུན་འབྲེན་གྱི་སྐྱོང་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་ཕུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆེ་ཞིང་
འགྲོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱས་སུ་ཁྱེ་པ་དང་ལྷན་གཅིག་བཟའ་
བཏུང་ལ་ཡོངས་སྐྱོང་པའོ། །ས་ག་ལྷས། ཁྱེ་སྐུན་འབྲེན་པ་ཡིས་ནི་གཞན། །
སྐུན་འབྲེན་པ་ནི་ཆུ་མ་གཉིས་གསུངས། །གཅིག་ནི་འགྲོགས་པས་ཡིན་ཏེ་
གཞན། །གཉིས་པ་ཡང་ནི་ཡོངས་སྐྱོང་གྱིས། །འགྲོགས་པ་ཕུད་མེད་ལྷན་ཅིག་
ཏུ། ཆེ་འཛོལ་ཕུར་གཡེང་ལས་སྐྱོང་བཞེན། །ཡོངས་སྐྱོང་མེ་རྟག་འབྲས་ཕུ་
དང་། །བཟའ་བཏུང་ལ་སྐྱོང་ལྷན་ཅིག་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ བཏུ་གསུམ་པ་བཀའ་སློལ་བའི་དག་འདུན་ལྷག་མ་བཤད་པ་ལ།
སྐྱོང་གཞི་ནི། ཡུལ་རྒྱུ་འཕྲིད་དག་སྐྱོང་འདུན་པས་སྐྱོང་ཆགས་དང་བཅས་
པའི་ཆུ་ལ་སྐྱོང་པས་ལྷུང་བ་འབྱུང་བ་ན། དག་འདུན་གྱིས་ལྷུང་བ་སྐྱོང་བས།
འདུན་པ་ན་རེ། ཁྱེད་དག་ཡང་ཅུང་སྤྲིག་གྲང་ཅུང་ཁྱེད་ལ་ལྷུང་བ་མི་སྐྱོང་རོ། །
ར་དག་ཡང་ཅུང་སྤྲིག་གྲང་ཅུང་ར་ལ་ལྷུང་བ་མ་སྐྱོང་ཞིག་ཟེར་ནས། བཀའ་
སློལ་བའི་དག་འདུན་གྱི་ཞུགས་པ་ལ། རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱེན་གྱིས་བརྒྱལ་གྲང་མི་
གཏོང་བ་ལ་བཞེན་ནས་བསྐྱབ་པ་འདི་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ཡོད་དེ། ལྷུང་
པ་སྐྱོང་དུན་མཁན་སྐྱོང་པས་ལྷུང་བ་སྐྱོང་པའི་བྱ་བ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་
པ་དང་། དག་འདུན་སྐྱོང་བའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་ཕུད་ཆུ་
ནི། སྐྱོང་བྱེད་དག་སྐྱོང་གིས་བཅས་ལྷན་དག་སྐྱོང་རང་ཉིད་ལ་ལྷག་པའི་ཆུ་ལ་

ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་པ་ན། བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་ཆོག་སྒྲིམ་པའི་
 ཆོ། དགོ་འདུན་གྱིས་གཞམས་བསྐྱོ་མགས་གྱིས་བསྐྱོག་ཀྱང་བརྟེན་པ་གསུམ་
 པའི་མཐར་མ་བཏང་ན་ལྟག་མ་འདིར་འཁྱུར་རྒྱ། །(༡༡༥) རོ་པོ་ནི། བཀའ་
 སློ་མི་བདེ་བའི་གཞི་ལ་ཞུགས་པའི་དགོ་སྤྱོད་ལ་སྒྲིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་གྱིས་བསྐྱོག་
 ཀྱང་མི་གཏོང་བའི། ཁ་ན་མ་སྟོ་བ་དེ། བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་དགོ་འདུན་ལྟག་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་ག་ལྟས་བཀའ་སློ་མི་བདེ་བས་ཀྱང་ནི། དགོ་འདུན་
 ལྟག་མའི་ལྷང་བར་བསྟན། །བཀའ་སློ་མི་བདེ་བདེ་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ཅུང་མ་
 ཡིན་ཆོག་སྒྲུ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོ་འདུན་ལྟག་མ་བཞི་པོ་འདི་ལ་
 བསྐྱོ་ཀྱང་གྱི་ལྷང་བ་ཞེས་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷང་བ་འདི་རྣམས་ཀྱི་
 དངོས་གཞི་སྤྱོད་པ་གཞམས་བསྐྱོ་མགས་གྱིས་བསྐྱོག་པ་ལ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བསྐྱོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་གཏོང་བར་རྟེན་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ནི་རྟེན་སྒྲུབ་
 མཐུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཁྱུར་གྱི་ལྷང་བ་འདི་ལ་བྱུང་བ། རོ་
 པོ། སེལ་བ། ཅིར་འཁྱུར་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། དངོས་བྱུང་དང་། རྟགས་
 བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདིས་ལྷང་བ་བཅུ་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སའི་ལྷང་དང་
 མའི་ལྷང་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། སའི་ལྷང་ནི། དབྱེན་བྱེད་པའི་དགོ་འདུན་ལྟག་མ།
 རྟེན་སྒྲུབ་སྤྱོད་པའི་དགོ་འདུན་ལྟག་མ། ཁྲིམ་སྤྱོད་འབྱེད་པའི་དགོ་འདུན་
 ལྟག་མ། བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་དགོ་འདུན་ལྟག་མ། སྤྱོད་ལྟ་མི་གཏོང་བའི་
 ལྷང་བྱེད་རྣམས་སྒྲུབ་པོད། མའི་ལྷང་ནི། བསྐྱོག་པམ། དཀོན་མཆོག་སྤངས་པའི་
 དགོ་འདུན་ལྟག་མ། འཐབ་གྲོལ་བྱེད་པའི་དགོ་འདུན་ལྟག་མ། བདེ་བར་
 གནས་པའི་དགོ་འདུན་ལྟག་མ། བདེར་གནས་འཛིན་དུ་འཇུག་པའི་དགོ་
 འདུན་ལྟག་མ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་པ་རྟེན་སྒྲུབ་སྤྱོད་པའི་
 ལྷང་བྱེད་དང་། བསྐྱོལ་བ་བསྐྱུད་པའི་ལྷང་བྱེད་གཉིས་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་
 ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། དགོ་འདུན་དབྱེན་བྱེད་པའི་དགོ་འདུན་ལྟག་མ་དེ་བསྐྱོ་

ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལ་མ་བཏང་བའི་སྒྲིབ་པ་ལྷན་གྱི་བའི་ཕྱིར། བཅའ་ལྷན་
གཞན་གྱི་བཅའ་ལྷན་པས་བསྒྲིབ་པ་མི་གཏོང་ན་སྒྲིབ་པ་ཡང་བའི་ཕྱིར་ལ། ལས་
བརྒྱུད་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པས་བསྒྲིབ་པ་ན་མི་གཏོང་བའི་ལྷན་བའི་ཕྱིར་ལ་.....
སྒྲིབ་པ་ལྷན་གྱི་ལྷན་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དགེ་འདུན་དབྱེན་
དང་། དེའི་མཆོམས་མེད་དང་། དེའི་ལྷན་མ་གསུམ་ཁྲུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།
རོ་བོ་ལ་ཁྲུང་པར་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ནི། དགེ་འདུན་ཐུགས་མི་
མཐུན་ཁིང་མི་འཕྲོད་པའི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷན་རྒྱུ་མ་བསྟན་པའི་ལྷན་མིན་...
འདུ་བྱེད་དང་། དེའི་མཆོམས་(༢༢༥) མེད་ནི། རྣམ་སྒྲིབ་མནར་མེད་ཀྱི་ལྷན་
པོར་སྒྲེ་འགྱུར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཉེས་པ་དང་། དེའི་ལྷན་མ་ནི་བཅས་པ་དང་
འགལ་བའི་ཉེས་པ་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དགེ་འདུན་དབྱེན་ནི་མི་
འཕྲོད་པའི། རང་བཞིན་ལྷན་པ་མ་ལྷན་ཆོས། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལྷན་
བསྟན་མིན། ཁྱེས་དང་། དགེ་འདུན་དབྱེན་ཕྱིར་རྒྱུན་སྒྲུབ་བས། ཁ་ན་མ་ཐོ་རབ་
ཆེར་འདོད། ཅེས་དང་། བསྐྱལ་པར་མནར་མེད་པར་སྒྲིབ་འགྱུར། ཁྱེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྲུང་པར་རྒྱུ་མ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་གྱི་
དབྱེན་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་ལ་ལྷན། མཆོམས་མེད་དེ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལྷན་
པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷན་བྱེན་ལྷན་ལས་དང་པོ་ལ་དགེ་འདུན་བྱེན་པའི་དབྱེན་
དང་དེའི་མཆོམས་མེད་གཉིས་ལྷན་ཡང་དེའི་ལྷན་མ་མི་འབྱུང་བ་དང་། དགེ་
སྒྲིབ་མ་ལ་དེའི་ལྷན་མ་འབྱུང་ཡང་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་མི་འབྱུང་བ་དང་། དགེ་
འདུན་དབྱེན་དང་དེའི་མཆོམས་མེད་གཉིས་ལ་དགེ་འདུན་བྱེན་པ་ཡན་ལག་རྒྱ་
དགོས་ཀྱང་། དེའི་ལྷན་མ་སྒྲེད་པ་ལ་དེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱེན་དང་
དེའི་མཆོམས་མེད་གཉིས་དགེ་འདུན་བྱེན་པའི་རྒྱས་དེར་འགྲུབ། དེའི་ལྷན་མ་
བརྒྱུད་པ་མཐའ་མའི་མཐའ་ལ་མ་བཏང་བའི་རྒྱས་སྒྲུབ་ལྷན་པ་དང་། དབྱེན་
དང་དེའི་མཆོམས་མེད་སྒྲེད་པ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོར་རྒྱ་ལོས་པ་དགོས།

དེའི་ལྷག་མ་སྐྱེད་པ་ལ་དེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་བ་ལས། དགེ་སློང་ལ་ཇི་
 ལྷ་བ་བཞིན་རུ། དགེ་སློང་མ་དང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་ཡང་དགེ་འདུན་ལྷག་
 མར་འཁྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ནི་མཛོད་ཅ་
 འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབྱེན་ནི་ལྷས་བྱིན་དང་། དེ་
 རྗེས་སྤྱགས་ནི། ཀོ་ཀ་ལི་ཀ་དང་། ལན་འདྲ་བ་བྱ་དང་། རྒྱ་མཚོས་བྱིན་
 དང་། ཀ་ཏ་མ་ར་ཀ་ཏི་བྱ་བཞི་དང་། བྱིམ་སུན་འབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་ནི། བར་ས་
 དང་། འགོ་མགྲོགས་གཉིས་དང་། སྤྱིག་ལྷ་མི་གཏོང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ཇི་ཇི་
 ལས་རབ་རྒྱ་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་འཆི་ལྷས་ཅན་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་་་་
 ཤིང་། བསྐྱེད་པམ་དགེ་སློང་མ་སྐྱེམ་དགའ་མོས་དགེ་སློང་ཇི་བྱས་ལྷུང་བ་
 མཛོལ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་། དགོན་མཚོག་སྤངས་པའི་དགེ་
 འདུན་ལྷག་(༢༩ན) མ་ཐུ་སྤྱིགས་ཀྱི་རིགས་ལས་རབ་རྒྱ་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་མ་
 བག་མོ་དང་། འཐབ་གྲོལ་བྱེད་པ་བདེ་བར་གནས་དང་། བདེ་བར་གནས་
 པ་འཛིན་རྒྱ་འརྒྱག་པའི་ལྷག་མ་གསུམ་དགེ་སློང་མ་སྐྱེམ་དགའ་མོ་ལ་བརྟེན་་་
 བཅས་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་རོ་པོ་ནི་བསྐྱེད་པ་སྐྱོ་ལྷ་པོ་གང་རུང་གི་མཐར་མ་
 བཏང་ཞིང་སྐྱབ་པས་རབ་རྒྱ་བྱེད་པའི་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་རྟེན་ལ་བཅས་་་་
 པའི་དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་དེ། བསྐྱེད་པའི་ལྷུང་བའི་མཚན་ཉིད། གསུམ་པ་
 སེལ་བ་ལ་ཡང་ལྷ་ཡོད་དེ། བསྐྱེད་པ་སྐྱོ་ལྷ་པོ་གང་རུང་གི་མཐར་བཏང་བ་ལྷ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཅིར་འཁྱུར་ནི། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཆོང་ན་དངོས་
 གཞིའི་ལྷུང་བ་སྐྱེད། གཙོ་བོའི་ཡན་ལག་ཀྱན་སློང་ལྷ་བྱ་མ་ཆོང་ན་ལྷུང་མིད་
 རྒྱ་འཁྱུར་བ་ཡང་ཡོད། གཞན་ཡན་ལག་གང་རུང་གཅིག་མ་ཆོང་ན་ན་སྤང་
 དང་། རྒྱ་མ་མ་ཆོང་ན་ཆེས་ན་སྤང་རྒྱ་འཁྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༡༩ ལྷན་པར་བྱེད་པ་ལྷན་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་བཤད་པ།

མག ཞག་གི་ཆད་ལས་དང་འབྲེལ་བ་ལྷན་བྱེད་གི་སྡེ་བཤད་པ།

༢༡ ལྷན་ལྷན་སྤྱོད་མོང་པ་བཤད་པ།

༥ གསུམ་པ་ལྷན་པར་བྱེད་པ་ལྷན་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་ལ་གཉིས། ཞག་གི་ཆད་ལས་
 དང་འབྲེལ་བ་སྤྱད་ལྷན་གི་སྡེ་བཤད་པ་དང་། བཤགས་པ་ཅམ་དང་འབྲེལ་
 བའི་ལྷན་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའི་སྡེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུན་མོང་
 བ་དང་། ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཉིན་
 མཆོན་གྱི་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐ་མ་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྐགས་
 ཀྱི་མདོ་བཅུ་བདུན་གསུངས། བཅུ་བདུན་པོ་འདི་ལྷན་གང་ལས་བསྐྱུས་ཚུལ་
 གི། སྤྱང་བ་ལ་གི། ཞེས་དང་། དེའི་འོག་མ་གཉིས། ལྷན་གོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་ལས་
 བསྐྱུས། ལས་ལ་གི། ཞེས་དང་། རང་བཞིན་ལས། ཞེས་པ་དང་། ལྷན་བཅོས་
 དང་འབྲེལ་བའི་མདོ་གསུམ་སྟེ་ལྷན་གི་ལྷན་བཅུ་བཤད་པ་ལས་བསྐྱུས། དེ་དག་ལས་
 གཞན་པའི་མདོ་བཅུ་གི་ལྷན་ནམ་འབྱེད་ལས་བསྐྱུས། མདོ་འདི་ནམས་ལྷན་
 ཏུ་ལྷན་བ་ནམས་ལ་དངོས་སུ་སོ་སོར་གསུངས་པ་ནམས་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་……
 བསྐྱུས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོག་ཆོགས་རྒྱུད་བ་དང་། དངོས་སུ་མ་
 གསུངས་ཀྱང་མཆོན་ཉིད་མཆོངས་པ་ནམས་ཏུང་མལུན་ཏུ་གོ་བར་འཁྱུར་བ།
 ཁ་ཅིག་ལ་གཉིས་ཀར་འཁྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ལྷན། མདོ་འདི་ནམས་
 (༢༩༧) ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་ལྷན་འདུ་སྟེ། ཏུས་དང་འབྲེལ་བའི་ལུན་མོང་བ།
 བདག་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ལུན་མོང་བ། ཤན་དང་འབྲེལ་བའི་ལུན་མོང་བ།
 ལྷན་བཅོས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལུན་མོང་བ། ལྷན་བ་དང་པོ་གསུམ་དང་
 འབྲེལ་བའི་ལུན་མོང་བ་ནམས་སུ་འདུ་བའི་ལྷན། དང་པོ་གི། ཉིན་མཆོན་གྱི་
 དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞེས་སྐགས་ཀྱི་མདོ་བཞིས་འཆད། གཉིས་པ་གི། ལྷན་བ་

ལ་ནི་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་བཞིས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། འདི་
 ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ལུས་འཆད། བཞི་པ་ནི། རྒྱུ་བ་ཉིད་
 ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། ལུ་པ་ནི། འདི་གསུམ་ནི་སྤྲ་བརྒྱུད་ཀྱི་དེང་བ་ལ་མི་
 འབྱུང་ངོ་། ཞེས་པས་འཆད། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཉིན་མཚན་གྱི་དང་པོ་མ་
 ཡིན་པ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དུས་འབྲེལ་གྱི་ལྷུང་བ་བཤད་པ་ལ། ཡན་
 ལག་གི་བྱབ་པ། ཡན་ལག་རང་གི་ངོ་ཤོ། སེལ་བ། ཅིར་འཁྱུར། རྒྱ་མཚན་ནོ། །
 དང་པོ་ནི། དུས་འབྲེལ་གྱི་ལྷུང་བ་འདི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། འཆད་རྣམ་གཉིས།
 འཛོག་རྣམ་གཉིས། འཕྱིས་རྣམ་གཉིས། འབྲེལ་རྣམ་གཉིས། ཉལ་བ་ལ། དམག་
 ནང་དུ་གནས་པ། གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པ་སྟེ་བཙོ་ལྷ་ལ་བྱབ་པར་གསུངས།
 གཉིས་པ་ནི། རང་རང་གི་མཚན་མོའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་འདས་པ་དང་
 དུས་མཉམ་དུ་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་ཟླ་འཛོག་གི་ལྷུང་བ་ནག་
 སུམ་ཅུའི་མཚན་མོའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་འདས་པ་དང་། རས་ཆེན་ཟླ་བ་ཕྱེད་
 དང་། འཆད་བ་གཉིས་ལ་ཞག་བཅུ། ཞག་བདུན་པའི་གསོག་འཛོག་ལ་ཞག་
 བདུན། དགོན་པ་པའི་འབྲེལ་སྤང་ལ་ཞག་དུག རྒྱབ་ལྷག་ལ་ཞག་གསུམ་
 རྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་མོའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་འདས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་
 ལྷུང་བ་རང་རང་གི་དངོས་གཞི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། མཚན་མོའི་མཐའི་
 སྐད་ཅིག་མ་དེ་གང་ལ་བྱེད་སྟམ་ན། མཚན་མོའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་སྐྱེ་
 རེངས་དང་པོ་ཤར་བའི་སྤྲ་ལོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་བྱེད་དེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་
 ལས། ཉིན་མོའི་དང་པོ་ནི་སྐྱེ་རེངས་ཤར་བ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དེའི་མདུན་
 རོལ་ནི་མཚན་མོའི་མཐའ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་བྱེད། འོ་ན། རྟེན་ལས།
 ཉིན་མཚན་གཉིས་(༢༤ན) ནི་མཐའི་སྐད་ཅིག་ཅེས་བྱ་ལ། ཉིན་མཚན་གཉིས་
 ནི་སྐྱེ་རེངས་དང་པོ་ཤར་ན། ཞེས། ཞག་སྤུ་མའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་དང་། ཕྱི་
 མའི་སྐྱེ་རེངས་ཤར་བ་གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། སྤང་བ་རྗེས་སྐྱབས་

གྱི་ཁྲིམས། མཚན་མོའི་མཐའ་མར་ཞེས་བྱ་བར་སྒྲུབ་ཏེ། རྒྱ་རེངས་ཤར་ནའོ། །
 ཞེས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། འཆབ་པའི་པམ་པའི་ཁྲིམས། ཉིན་
 མཚན་གྱི་མཐའ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདིར་
 གཞུང་གི་རྒྱ་རེངས་ཤར་བ་ན་པམ་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་རྒྱ་རེངས་ཤར་བ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་རྩ་བ་ལས། ཉིན་མཚན་གྱི་མཐའ་མའི་ཆ་མ་ཡིན་པ་
 འཆབ་པ་མི་འབྱུང་རོ། ཞེས་དང་། དེའི་ཁྲིམས། རྒྱ་རེངས་ཤར་ན་ནི་འཆབ་
 པ་འབྱུང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། ཞེས་བཤད་པས། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་
 གསུངས་པའི་གཞུང་བཞི་དང་འགལ་ལོ། ལྷན་ན་མ་འགལ་ཏེ། ལྷང་དང་པོའི་
 དོན་ཉིན་མཚན་གཉིས་པའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་འདས་པ། ཉིན་མཚན་གསུམ་
 པའི་རྒྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བ་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷང་གཉིས་པའི་དོན་ནི་
 མཚན་མོའི་མཐར་ལྷང་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་བ། རྒྱ་རེངས་ཤར་བ་ན་ལྷང་བྱེད་ཏུ་
 འགྱུར་བ་ལ་བྱེད། གཞུང་ཕྱི་མ་གཉིས་གྱི་དོན་ནི་མཚན་མོའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་
 མ་ལ་ལྷང་བ་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བ་ན་འཆབ་པའི་ལྷང་བ་
 ལྷང་ཟིན་པ་ལ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྒྲུབ་ཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་མཚོ་རྒྱུ་ལས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལེལ་བ་ནི། སྤང་ལྷ་གྱི་རུས་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་
 ཅིར་འབྱུར་ནི་དངོས་པོ་གང་སྤང་དགོས་གྱི་རུས་འབྲེལ་གྱི་ལྷང་བ་ལ་སྦྱར་
 ལྷང་མེད་ཅིང་། གནས་དང་འབྲེལ་པའི་ལྷང་བ་རྣམས་ལ་རུས་གྱི་ཡན་ལག་མ་
 ཚང་བ་ལ་ན་སྤང་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རྣམ་འབྱེད་ལས། གོས་དང་ལྷང་
 བཟེད་ཞག་གཅིག་གི་བར་ཏུ་བཅང་བར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་འཆང་རྣམ་
 གཉིས་དང་། ཟླ་འཛོལ་དཔྱད་པ་པའི་འབྲེལ་སྤང་། རས་ཆེན་བཞག་འབྱེས་
 པ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་ཞག་གི་མཚན་མོའི་མཐའ་མ་རྫོགས་པར་ཏུ་ལྷང་
 མེད་ཏུ་གསུངས་པས། དངོས་པོ་སྤང་དགོས་གྱི་ལྷང་བ་གཞན་(༡༩༠) རྣམས་

ལ་ཡང་མཚོན་རྒྱས་པ་དང་། ལྷ་བ་ལས་ཀྱང་། ཞག་བརྒྱན་མ་ཚུགས་པ་ཉིད་རྒྱ་
 འདྲ་ཤེས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བཅ་པོ་ལྷ་བརྒྱ་
 བ་ལས། འཆང་བ་དང་འབྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤང་བའི་ལྷང་བྱེད་གྱི་སྦྱར་བ་
 བཅམས་ནས་དངོས་གཞི་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཉེས་བྱས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། བསྟར་བ་ལས། ཉིན་རེ་ཉེས་བྱས་རེ་རེའོ། ཞེས་འཆང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སྤྱ་
 བཤད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་སྦྱོན་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་རང་འགར་འཛོག་པའི་སྦྱར་
 བ་སྟོད་པའི་བསྐབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྦྱར་ལྷང་འབྱུང་
 བའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷང་བ་རྣམས་ལ་ན་སྤང་
 རྒྱ་འབྱར་ཚུལ་ཡོད་དེ། དཔག་ནང་དུ་གནས་དེ་ལ་ཉིན་མོ་གནས་ན་ཡང་ལྷང་
 བ་སྦྱེད་ཅིང་། གནས་འབྲེལ་གྱི་ལྷང་བ་གཞན་ལ་མཚན་མོ་འདས་ན་ལྷང་བ་
 སྦྱོས་གྱི་ཉིན་མོ་མི་སྦྱོས་པར་རྒྱུ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷར་ན་རྒྱས་
 འབྲེལ་གྱི་ལྷང་བ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་ཞག་གི་མཚན་མོའི་མཐའི་སྤང་ཅིག་...
 མ་ཚོགས་དགོས་ན། ཉིན་མཚན་གྱི་ཐོག་མཐའ་གང་ནས་བྱེད་སྟུང་ན། སྦྱ་
 རེངས་དང་པོ་ཤར་བ་ཉིན་མོའི་ཐོག་མ་དང་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་ཉི་མོའི་མཐའ་མར་
 འཛོག་སྟེ། མདོ་ཆ་བར། དེའི་དང་པོ་ནི་སྦྱ་རེངས་དང་པོ་དེའོ། ཞེས་དང་། ཉི་
 མ་རྒྱབ་པའི་མཐའ་ནི་ཉིན་མོའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། འོད་ལྷན་ནས་
 ཀྱང་། ཉི་མ་མ་ཤར་ཡང་སྦྱ་རེངས་འཆར་ན་ཉིན་མོར་ཐ་སྤང་གདགས་སམ་
 ཞེ་ན། བཤད་པ་སྤང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱ་རེངས་
 དང་པོ་དེ་ཇི་ཅུམ་ནས་ཤར་སྟུང་ན། རྣམ་ལ་སྟོང་། གུང་ཐོ་རངས་དང་གསུམ་
 རྒྱ་བྱས་པའི་ཐོ་རངས་གྱི་ཐུན་དང་པོའི་སྦྱ་རེངས་སྦྱེད་ནས་སྦྱ་རེངས་དང་པོ་
 ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སྦྱང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཐུན་མཐའ་མའི་དང་པོའི་
 བྱེད་ནི་རྩ་བརྒྱུད་དུ་ཉི་མའི་མཚན་མོའི་སྦྱ་རེངས་ཤར་བའི་རྒྱས་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ལས་ནི། རྣམ་གྱི་ལྷ་ཆ་ལུས་པ་

ན་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བཤད་ལ། འོད་ལྗན་ལས། དེ་སྐྱུ་རི་བཞིན་དུ་ཁས་
 མི་ལེན་ཞིང་སྐྱུ་རེངས་ཤར་བའི་མཚན་མ་ནམ་མཁའ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྤང་...
 བའི་ཆོ་ལྷན་དུ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། ཞེས་གསུངས། ནམ་མཁའ་ལ་མཚན་མ་རི་
 ལྟར་སྤང་(༢༥ན) བ་ནི་དེར་སྐར་མའི་བསྟན་བཅོས་དངས་པ་ལས། སྐྱུ་རེངས་
 དང་པོ་ཤར་བ་ན། ཤར་སྟོགས་སུ་ནི་སྤང་སྤང་ཞིང་། སྐར་མའི་མདངས་ཀྱི་
 འོད་ཉམས་ལ། ནམ་མཁའ་སྟོ་སྐར་འཕྱར་བ་ཡིན། སྐྱུ་རེངས་བར་བ་ཤར་བ་
 བ། དེས་ནི་ཤར་སྟོགས་སྐྱུ་ཞིང་དམར། རྒྱ་སྐར་འོད་ནི་ཆུང་བ་དང་། ནམ་
 མཁའ་མེར་སྐར་འཕྱར་བ་ཡིན། སྐྱུ་རེངས་ཐ་མ་ཤར་བ་ན། རྒྱ་སྐར་འོད་ནི་
 མེད་པ་དང་། སྐྱུ་རེངས་ཐ་མ་འོད་ཟེར་ཤར། འོད་ཟེར་ཉི་མ་ཤར་བར་དུ།
 ཞེས་དང་། རྣམ་འབྱེད་ལས། སྐྱུ་རེངས་དང་པོ་ནི་སྤོང་པོར་སྤང་བའོ། སྐྱུ་
 རེངས་བར་བ་ནི་མེར་པོར་སྤང་བའོ། སྐྱུ་རེངས་ཐ་མ་ནི་དམར་པོར་སྤང་
 བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྟེར།

༥ གཉིས་པ་བདག་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་མོང་བ་ལ། ཡན་ལག་གི་བྱ་བ་
 བ། ཡན་ལག་རང་གི་ངོ་པོ། སེལ་བ། ཅིར་འགྱུར། རྒྱ་མཚན་ནོ། དང་པོ་ནི།
 བདག་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤང་ལྷུང་འདི་ལ། འཆར་འཛོག་འཁྱར་འཇུག་བརྟུ་
 ཚན་བར་པ་དང་། སྤོང་འཆར་འཐག་འཇུག་རས་ཆེན་བརྟན་དང་མཐའོ། །
 ཞེས་པའི་ལྷུང་བ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་བྱ་བ་པོ། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་རང་ཉིད་
 དབང་ཞིང་དབང་བར་འདུ་ཤེས་པ་སྟེ་རང་ཉིད་ངོ། ཞེས་དང་། འདུ་ཤེས་
 ལས་གཙུག་ཆེན། ཞེས་གསུངས་པའི་སྟེར། གསུམ་པ་ནི། གཞན་གྱི་ལ་གཞན་གྱི་
 ཡིན་པར་ཤེས་པ་དང་། རང་གི་ལ་གཞན་གྱི་ཡིན་པར་འབྲུལ་བ་དང་། གཞན་
 གྱི་ལ་རང་གི་ཡིན་པར་འབྲུལ་བ་དང་གསུམ་མོ། བཞི་པ་ལ། གཞན་གྱི་ལ་
 གཞན་གྱི་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ལ་ཅིར་འགྱུར་བ་ནི། ལྷུང་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལ།
 ལྷུང་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་གཅིག ལྷུང་བ་ན་སྤང་དུ་འགྱུར་བ་བརྟུ་གཉིས་སུ་

ཡོད་དེ། །དངོས་པོ་དེ་གཞན་གྱི་ཡིན་པ་ལ་དེར་འདྲ་ཤེས་ན་འཆང་བ་གཉིས་
 དང་། འཇོག་པ་དང་། རས་ཆེན་བཞག་འཕྱིས་པ་དང་བཟད་བྱུང་བཞོས་མིས་
 པ་དང་། ལྷ་ལ་ལྷུང་མེད་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པ་ནི་ལྷུང་བྱེད་
 འབའ་ཞིག་པར་འགྱུར། འཁྱུར་འཇུག་སོགས་བརྩུ་གཉིས་ལ་ནི་རང་རང་གི་
 བ་སྒྲིབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་བ་ལས། གཞན་གྱི་ལྷུང་བཟེད་
 ཡུན་རིང་པོར་བཅངས་ཀྱང་ཉིས་པ་མེད། ཅེས་པ་དང་། རྣམ་འབྱེད་ལས།
 སོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ཞག་(༢༥༧) བརྩའི་ནང་རྩ་ཏུ་གཞན་ལ་བཏང་བར་བྱ།
 སོས་དེ་རྒྱ་བའི་ནང་རྩ་ཏུ་གཞན་ལ་བཏང་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པས་ལྷུང་...
 མེད་ཏུ་མཛོན་ཏེ། ལྷུང་བ་བྱུང་ན་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཏུ་
 གཞན་ལ་བཏང་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རས་ཆེན་བཞག་འཕྱིས་ཏུར་
 ལྷུང་བ་མེད་པ་ནི། རས་ཆེན་རྟེན་པ་མ་བཏང་ན་ལྷུང་མེད་ཏུ་གསུངས་པས་
 ཤེས་ཏེ། གཞན་གྱི་ཡིན་ཀྱང་ལྷུང་བ་བྱུང་ན་གཏང་བ་དོན་མེད་པའི་མིར་
 དང་། བཟད་བྱུང་བཞོས་ཕྱིས་ལྷུང་བ་མེད་པ་ནི་དགག་བྱ་མེད་པའི་མིར།
 འདིའི་དགག་བྱ་ནི། རང་གི་ཡོ་བྱད་རྒྱུད་རྩོམ་པ་ཡིན་ལ། གཞན་གྱི་ཡིན་ན་
 དགག་བྱ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཡོ་བྱད་རྒྱུད་རྩོམ་
 པ་སྤང་དགོས་ན་རྒྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
 རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པ་ནི་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཏེ། བཛོ་ཅང་ར།
 རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་མ་ཡིན་པ་དང་། དེར་སྒྲོས་པ་ལ་རེག་གས། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་བ་ལས། གཞན་དབང་བའི་ཆོས་སོས་
 འཁྱུར་རྩོམ་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉིས་བྱས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར།

༥ འདི་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་ཤན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱན་མོང་བ་བཤད་པ་ལ། དགོས་དོན། བརྟུ་ས་

དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཞག་ཤན་བཅས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཤན་ལྷང་
གིས་འཇིགས་ནས་ཡོ་བྱང་ལྷུང་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྲབ་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱ་བའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷང་ཤན་བཅས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤང་ལྷང་གིས་
འཇིགས་ནས་སྤང་ལྷུང་ཕྱིར་བཙོན་པ་ལྷུང་དུ་བཙོན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་ལ་བྱབ་པ། དབྱེ་བ། བསྐྱུ་བ། རོ་ཤོ། ཤན་འདྲེས་པའི་དུས།
ཤན་རྟེན་པའི་ཚུལ། མཐའ་བཅད་སྤྱ་བ་ཆེ་ཚུལ་དང་བདུན། དང་པོ་ལ། ཞག་
ཤན་གྱི་བྱབ་པ། ལྷང་ཤན་གྱི་བྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཞག་ཤན་གྱིས་ལྷང་
བ་དུ་ལ་བྱབ་ན། དེ་ཡང་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། འཆང་གཉིས། འཇོག་གཉིས།
དགེ་སྤྱོད་མས་ཟླ་བ་བྱེད་བྱེད་ནས་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་མ་བསྐྲབས་པའི་ལྷང་
བ་རྒྱམས་(༢༦)ལ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་གཞིའི་སྒྲིག་ནས་དབྱེ་
ན། གོས་གྱི་ཤན། ལྷང་བཟེད་གྱི་ཤན། སྤན་གྱི་ཤན། ལྷང་ཤན་དང་བཞི་ཡོད་
ཅིང་། དང་པོ་ལ་ཡང་ཞག་བཅུའི་ཤན་དང་། ཟླ་འཇོག་གི་ཤན་གཉིས་སུ་ཡོད།
གསུམ་པ་དེ་དག་བསྐྱུ་ན། ལྷང་བའི་རྒྱར་ལྷུང་པའི་ཞག་ཤན་དང་། སྤང་བའི་
རྒྱར་ལྷུང་པའི་ལྷང་ཤན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་སྤྱ་མར་འདུ་བའི་
ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། སྤྱིར་ཤན་ཡིན་ན། རྟེན་བྱེད་གྱི་རྟེན་ཞུགས། བརྟེན་བྱ་དེ་
ལ་གོས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་གྱིས་རང་གི་འབྲས་བུར་ལྷུང་པའི་ལྷང་བ་དེའི་
རྒྱའམ་རྩས་པ་ཡིན་པས་བྱབ་ཅིང་དེ་ལ་ཡང་ཞག་ཤན་དང་། ལྷང་ཤན་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། རྟེན་བྱེད་གྱི་ཡོ་བྱང་དེ་ལ་རང་གི་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པའི་
རྟེན་ཞུགས་དེ། བརྟེན་བྱའི་ཡོ་བྱང་དེ་ལ་གོས་པའི་སྟོབས་གྱིས་བརྟེན་བྱའི་ཡོ་
བྱང་དེ་རང་སྟོབས་གྱིས་ལྷང་བ་བྱེད་པའི་དུས་མ་ཡིན་ཡང་ཤན་སྟོབས་གྱིས་
ལྷང་བ་བྱེད་པའི་རྒྱར་ལྷུང་པའི་རྟེན་སྤྱི་གནས་པ་དེ། ཞག་ཤན་གྱི་མཚན་
ཉིད། ཞག་ཤན་གང་ཞིག བྱིན་སྐྲབས་ཅན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བརྟེན་བྱའི་ཡོ་

བྱད་ལ་གོས་པར་བྱེད་པའི་རུས་པ་དེ། བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཞག་ཤན་
 གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །བརྟེན་བྱའི་བྱིན་རྒྱལས་ཅན་ལ་གོས་པར་བྱེད་
 པའི་རུས་པ་དེ། ཞག་ཤན་བྱད་པར་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཤན་རྟེན་ལུགས།
 རྒྱན་འབྲེལ། རྟེན་ལེས་པ་རྣམས་ཀྱངས་སོ། བྱེད་བྱ་ཏུ་ཞག་ཤན། རྟེན་ཤན།
 རུས་ཤན་རྣམས་རྣམས་ཀྱངས་སོ། །རྟེན་བྱེད་སྤང་ལྷུང་གི་སྟོངས་ཀྱིས་བརྟེན་
 བྱའི་གཞི་ལ་ད་ལྷ་སྤང་འོས་སུ་གནས་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྲེལ་པའི་རུས་པ་དེ།
 སྤང་ཤན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྷུང་ཤན་གྱི་རོ་བོ་ཡང་ཡིན་ནོ། །སྤང་ལྷུང་དངོས་
 གཞི་ཡིན་ཞིང་། བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སྤྱོད་གི་རྒྱུད་པ་རྒྱན་འབྲེལ་
 བར་ཡོད། །རང་གི་རོ་བོ་ཤེས་ཤིང་དྲན་རུས་པ་དེ། སྤང་ཤན་རྟེན་བྱེད་གྱི་
 མཚན་ཉིད། བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སྤྱོད་གི་རྒྱུད་གྱི་སྤང་ལྷུང་སྟུང་ཏུ་
 བོ་རྣམས་དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན། རྟེན་བྱེད་སྤང་ལྷུང་ལས་བྱིས་རྟེན་གྱི་ཡོ་བྱད་
 ཡིན་པ་གང་ཞིག །ད་ལྷ་སྤང་འོས་སུ་གནས་པ་དེ། སྤང་ཤན་བརྟེན་བྱའི་
 མཚན་ཉིད། ཅིའི་བྱིར་ཤན་ཞེས་བྱ་ཞེན། (༡༥༥) རྟེན་བྱེད་གྱི་ཉེས་དམིགས།
 བརྟེན་བྱའི་ཡོ་བྱད་ལ་གོས་པར་བྱས་པས་ན་ཤན་དང་། ཅིའི་བྱིར་རྟེན་ཤན་
 ཞེས་བྱ་ཞེན། ལྷུང་བའི་རྒྱར་བྱར་པའི་རྟེན་དེ་ལ་རང་གི་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་
 པའི་ཉེས་དམིགས་དེ་བརྟེན་བྱའི་ཡོ་བྱད་ལ་གོས་པར་བྱེད་པས་ན་རྟེན་ཤན་...
 དང་། ཅིའི་བྱིར་ཤན་ལྷུང་ཞེས་བྱ་ཞེན། རྟེན་བྱེད་སྤང་ལྷུང་བྱིར་བཅོས་
 མ་བྱས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་བརྟེན་བྱའི་ཡོ་བྱད་ལ་གོས་པར་བྱས་པས་ན་...
 ཤན་ལྷུང་ཞེས་བྱའོ། །

༥ ལྷ་པ་ནི། རང་རང་གི་ཞག་གངས་མཐའ་མའི་མཚན་མོའི་མཐའི་སྤང་
 ཅིག་མའི་རུས་སུ་ཤན་བརྟེན་ཅིང་། དེའི་ཞག་བྱི་མའི་སྐྱེད་ངས་ཤར་བ་ནི་
 ཤན་ལྷུང་བྱེད་པའི་རུས་ཡིན་ནོ། །

༦ རྟེན་པ་ནི། ཞག་ཤན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། ལྷུང་ཤན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་

གཉིས། དང་པོ་ལ། གོས་ཤན་པ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། ལྷུང་བཟེད་གྱི་དེ་
 དང་། ལྷན་གྱི་ཤན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཞག་
 བཅུདའི་གོས་གྱི་ཤན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། ཟླ་འཛོག་གི་གོས་གྱི་ཤན་བརྟེན་
 ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཞག་བཅུདའི་ཁྲད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དེ་དང་།
 ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་དེ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་གོས་
 ལྷ་མས་ཕྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་གོས་ཕྱི་མ་ལ་ཤན་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
 བ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྲང་གི་ཆོས་གཅིག་གི་ཉིན་གོས་རྟེན་པ་ཕྱིན་གྱིས་མ་
 བརྒྱབས་པར་བཞག །ཆོས་གཉིས་ནས་ཆོས་བཅུདའི་བར་དུ་གོས་རྟེན་པ་ཕྱིན་
 གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་བཞག་སྟེ། ཞག་བཅུདའི་ཐ་མ་མཚན་མོའི་ཐ་མའི་དུས་
 དེར་ཤན་བརྟེན་ཅིང་། ཞག་བཅུ་གཅིག་གི་སྐྱུ་ཤེངས་ཤར་བ་ན་གོས་ལྷ་མ་ལ་
 རང་སྟོབས་དང་ཕྱི་མ་ལ་ཤན་སྟོབས་གྱིས་ལྷུང་བ་སྟེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་
 དུས་མཉམ་པས་དུས་མཉམ་པ་ལ་ཤན་བརྟེན་པ་མེད་དེ། གྲུབ་བྱེད་རྟོགས་
 སྟོལ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གོས་ལ་ཤན་བརྟེན་པར་བྱེད་
 ཅིང་། འདི་ལ་ཡང་སྐལ་མས་ཕྱི་མ་ལ་ཤན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། དུས་མཉམ་
 པས་དུས་མཉམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆོས་གཅིག་གི་ཉིན་
 པར་གོས་རྟེན་པ་ཕྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་བཞག །ཆོས་གཉིས་ནས་ཆོས་
 བཅུདའི་བར་ལ་གོས་རྟེན་པ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་བཞག་པའི་ཆོ་ཞག་བཅུ་...
 གཅིག་པའི་(༢༥ན) སྐྱུ་ཤེངས་ཤར་བ་ན་སྐལ་མས་རང་སྟོབས་དང་ཕྱི་མས་ཤན་
 སྟོབས་གྱིས་སྤང་ལྷུང་སྟེད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་གཅིག་གི་ཉིན་པར་
 གོས་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་རྟེན། གཅིག་ཕྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་བཞག །
 གཅིག་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་བཞག་པ་ན། ཆོས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱུ་ཤེངས་
 ཤར་བ་ན་ཕྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་ལ་རང་སྟོབས་དང་། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
 ལ་ཤན་སྟོབས་གྱིས་ལྷུང་བ་སྟེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་སྤང་དུ་ཡང་རྒྱ་ཆེན་ལས།

གོས་དང་ལྷང་བཟེད་ལ་རྟེན་བྱེད་ནི་བྱིན་གྱིས་མ་བླུབས་པ་ཁོ་མོ། །བརྟེན་
བྱ་བ་བླུབས་མ་བླུབས་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ཞག་ཤན་བྱང་པར་ཅན་ཡིན་
མ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྟངས་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་མ་བླུབས་པ་བརྟེན་པ་ལ་རྟེན་བྱེད་དང་
བར་དུ་ཞག་གིས་ཆོད་པ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། མ་ཆོད་ན་ཤན་ལ་མི་ལྟོས་པར་
སྤང་བ་སྦྱེད་པས་སོ། །བླུབས་པ་ལ་རྟེན་པ་ནི། ཞག་གིས་ཆོད་པ་དང་མ་ཆོད་
པར་ཉི་མ་གཅིག་ལ་རྟེན་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་དུས་རིམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་རྟེན་པ་
ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་བྱང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་
པར་ཅན་གྱི་ཤན་བརྟེན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆོས་གཅིག་གི་ཉིན་པར་
འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་མཐའི་ཆོད་དུ་མ་ལོངས་ཤིང་བྱ་གང་ཡན་ཆད་གྱི་
ཆོད་དུ་ལོངས་པའི་གོས་གཅིག་རྟེན་པ་ཁ་སྐོང་གི་རེ་བ་དང་བཅས་དེ། བྱིན་
གྱིས་མ་བླུབས་པར་བཞག །ཆོས་གཉིས་ནས་སུམ་ཅུའི་བར་གང་ཡང་བྱང་
བ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་གོས་རྟེན་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བླུབས་པར་བཞག་སྟེ། སྔ་གཅིག་
པའི་སྐུ་རེངས་ཤར་བ་ན་སྔ་མ་ལ་རང་སྟོབས་དང་བྱི་མ་ལ་ཤན་སྟོབས་གྱིས་
སྤང་ལྷང་སྦྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། བྱི་མ་ལ་རང་སྟོབས་གྱིས་སྤང་ལྷང་མི་སྦྱེད་དེ།
དེའི་ཆོ་དེ་རང་ངོས་ནས་ཞག་མ་ལོན་པའི་བྱིར། འདི་ལ་དུས་མཉམ་པས་དུས་
མཉམ་པ་ལ་ཤན་རྟེན་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སྔ་མས་བྱི་མ་ལ་ཤན་བརྟེན་
པ་དང་། དུས་མཉམ་པས་དུས་མཉམ་པ་ལ་ཤན་རྟེན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ཆོས་གཅིག་གི་ཉིན་དེ་ལྟ་བུའི་གོས་རྟེན་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བླུབས་
པར་བཞག །ཆོས་གཉིས་ནས་སུམ་ཅུའི་བར་གང་བྱང་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་གོས་རྟེན་
པ་བྱིན་གྱིས་བླུབས་ཏེ་བཞག་པ་ན། སྔ་གཅིག་པའི་སྐུ་རེངས་ཤར་བ་ན་སྔ་
མ་(༢༧)ལ་རང་སྟོབས་དང་། བྱི་མ་ལ་སྔ་མའི་ཤན་སྟོབས་གྱིས་ལྷང་བ་སྦྱེད་
པ་ཡིན་དོ། །བྱི་མ་འདི་ལ་རང་སྟོབས་གྱིས་སྤང་ལྷང་མི་སྦྱེད་དེ། དེ་བྱིན་གྱིས་
བླུབས་པའི་གོས་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཆོས་གཅིག་གི་ཉིན་དེ་ལྟ་བུའི་

སོས་གཉིས་རུས་མཉམ་རུ་རྟེན་པ་གཅིག་བྱིན་གྱིས་མ་བཟུངས་པར་བཞག །
གཅིག་བྱིན་གྱིས་བཟུངས་ཏེ་བཞག་པ་ལ། སོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་རེངས་ཤར་བ་ན།
མ་བཟུངས་པ་ལ་རང་སྟོབས་དང་། བཟུངས་པ་ལ་ཤན་སྟོབས་གྱིས་སྤང་ལུང་
སྟེང་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ གཉིས་པ་ལྟར་བཟེད་གྱི་ཤན་བརྟེན་པ་ལ། བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
དེའི་ཤན་རྟེན་ཚུལ་དང་། བྱད་པར་ཅན་གྱི་དེའི་ཤན་རྟེན་ཚུལ་གཉིས། གཉིས་
པ་ལ། རུས་མཉམ་པ་དང་རུས་མི་མཉམ་པའི་ཤན་རྟེན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་།
འདི་དག་ལྟར་བཟེད་དང་གོས་འདྲོན་པ་བརྟེན། ཞག་བཅུའི་འཆང་སྤངས་
གི་སྐབས་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དོན་བཟུ་ན་གོས་ལྟར་བཟེད་གི་སྐབས་འདིར་
ཤན་རྟེན་བྱེད་བྱིན་ཟུངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དགོས་ཤིང་། བརྟེན་བྱ་བྱད་པར་
ཅན་ལ་བྱིན་ཟུངས་ཅན་དང་། བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱིན་ཟུངས་ཅན་
མ་ཡིན་པ་དགོས་ཤིང་། བྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་བྱ་རྟེན་ལས་ཞག་གཅིག་
ཡན་ཆད་གྱིས་འབྲི་བ་དང་། བརྟེན་བྱ་རྟེན་བྱེད་རུས་མཉམ་པ་ཡོད་ཀྱང་བྱད་
པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བརྟེན་བྱ་རྟེན་ལས་ཞག་གཅིག་གིས་དེས་པར་……
འབྲི་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །བརྟེན་བྱ་རྟེན་བྱེད་གཉིས་བཅས་རིགས་མཐུན་པ་
གཅིག་ཀྱང་དགོས་ཏེ། གོས་དང་ལྟར་བཟེད་ལྟ་བུ་བཅས་རིགས་མི་གཅིག་པ་
རྣམས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཤན་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གོས་དང་སྐམ་བུ་
རྣམས་བཅས་རིགས་གཅིག་པ་དང་། སའི་ལྟར་བཟེད་ལྷགས་གྱི་ལྟར་བཟེད་
རྣམས་བཅས་རིགས་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲོན་གྱི་ཤན་བརྟེན་བྱ་རྟེན་བྱེད་
གཉིས་ནི་རྩལ་རིགས་གཅིག་པ་དགོས་གྱི། བཅས་རིགས་གཅིག་པ་ཙམ་གྱིས་
ཤན་མི་རྟེན་སྟེ། སྤྲོན་བྱིན་ཟུངས་ཅན་ནད་པ་ལ་གནད་བཤག་ཞིག་།དེ་ལྟར་
ན་ནད་འགལ་བའི་རྒྱན་དུ་འལྱར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། གནད་བའི་
སྐབས་སུ་ནད་པ་ལ་བག་ཡངས་སུ་གནད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ལུ་རམ་སྦྲུལ་དང་

བྱ་རམ་(༢༥ན) བྱི་མ་ཇུས་རིགས་གཅིག་པ་དང་། བྱ་རམ་དང་ཁྱེད་མར་གཉིས་ཇུས་རིགས་མི་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྷུང་ཤན་རྟེན་པའི་རྩིས་ནི། སྤང་ལྷུང་ལྷུང་ནས་བྱིས་རྟེན་གྱི་ཡོ་བྱད་རྟེན་མ་ཐག་ཏུ་ལྷུང་ཤན་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་ལྷུང་བྱིས་བཅས་བྱེད་པའི་ཚོ། བྱིས་རྟེན་གྱི་ཡོ་བྱད་རྩམས་སྤང་དགོས་པའི་བྱིར། བཏུན་པ་ལ་གོས་གྱི་རིགས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ལུ་བཞི་བཙི་རྩིས་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་གི་གོས་རིགས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ལྷ་འཛོག་གི་གོས་རིགས་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གན་ས་སྐབས་རང་དབང་ཞིང་བདག་གིར་བྱས་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ། འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པ་ཁྱུ་གང་ཡན་ཆད་ཏུ་ཡོངས་པའི་གོས་དེ་ནི། ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་གི་གོས་རིགས་ཡིན་ཏེ། མདོ་རྩ་བར། ཡོད་ན་ལོ། །རང་གི་ཉིད་དོ། ཞག་བཅུར་རྟེན་སུ་ཞུགས་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་གྱི་ཉི་མའི་དང་པོ་ལོ། །གོས་ལོ། །འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་མཐའི་ཆད་ལོ། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའོ། །འབྲེལ་གྱང་རྟེན་སུ་ཞུགས་པ་དང་བཅས་པ་ལོ། །ཞིས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་བཏང་ལ་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་ཆད་ཏུ་མ་ཡོངས་ཤིང་། ཁྱུ་གང་ཅམ་གྱི་ཆད་ཏུ་ཡོངས་པའི་ཁ་སྐོང་གི་གོས་གྱི་རེ་བ་དང་བཅས་པའི་གོས་དེ་ལྷ་འཛོག་གི་སྤང་བ་སྦྱེད་པའི་གོས་གྱི་རིགས་ཡིན་ནོ། །དམིགས་བསལ་ལ་ཆོས་གོས་རྩམ་གསུམ་གང་ཅུང་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་ཅུང་བ། ཡོངས་སྦྱེད་བཟོད་ཏུ་ཡོད་པའི་ཁྱུ་གང་ཅམ་གྱི་ཆད་ཏུ་ཡོངས་པའི་གོས་དེ་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་སྦྱེད་པའི་གོས་གྱི་རིགས་ཡིན་གྱི། ལྷ་འཛོག་གི་སྤང་བ་སྦྱེད་པའི་གོས་གྱི་རིགས་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་རྩ་བ། ཁ་སྐོང་བ་ལ་རེ་བ་མེད་ན་རྒྱང་ད་ཁྱུ་གང་ཡན་ཆད་གྱང་ཆོག་པ་དང་འདྲའོ། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་ན་ཡང་དོ། །གཞན་ཏུ་ན། དེ་ནི་ཞག་སུམ་ཅུ་འདས་ན་ལོ། །ཞིས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བཅས་ལུན་དགེ་སྐོང་གི་ཆོས་

གཅིག་གི་ཉིན་སྤྱི་ཤར་གི་ཆོད་དུ་ཡོངས་པའི་ཁ་སྐོར་གི་རེ་བ་དང་བཅས་པའི་
 གོས་གཅིག་ཆེད། ཆོས་གཉིས་ནས་བཅུའི་བར་ཆོས་གོས་ཡོངས་ཆོག་ཆེད་
 བས་ཁ་སྐོར་གི་རེ་བ་དང་བཅས་པའི་ཆོད་(༡༥༥) གོས་སྤྱི་ཤར་དེ་རིགས་ཡོག་ལ་
 བཅུང་བའི་གོས་ཡིན་ཏེ། སྤར་ལྷ་འཛོག་གི་སྤར་བ་ཆུང་པའི་གོས་ཀྱི་
 རིགས་ཡིན་པ་ལས་ཡོག་ནས། ཞག་བཅུ་འཆར་སྤར་གི་སྤར་བ་ཆུང་པའི་གོས་
 ཀྱི་རིགས་སྤྱི་ཤར་ཞིང་། ཞག་བཅུ་གཅིག་གི་སྤར་བའི་ཤར་ཤར་བ་ན། སྤར་མས་རང་
 རྩོལ་དང་། སྤར་མས་ཤར་རྩོལ་གིས་ཞག་བཅུ་འཆར་སྤར་གི་སྤར་བ་ཆུང་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་གཅིག་གི་སྤར་བའི་དུས་སྤར་གི་དེ་ལྟ་བུའི་
 གོས་གཅིག་ཆེད། དེའི་སྤར་བའི་དུས་སྤར་ཆོས་གོས་ཡོངས་ཆོག་ཆེད་པའི་སྤར་
 བས་ཁ་སྐོར་གི་རེ་བ་དང་བཅས་པའི་ཆོད་གོས་སྤྱི་ཤར་དེ་རིགས་ཡོག་ལ་ཤར་མ་
 བཅུང་བའི་གོས་ཡིན་ཏེ། སྤར་ལྷ་འཛོག་གི་སྤར་བ་ཆུང་པའི་གོས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་
 པ་ལས་ཡོག་ནས། ཞག་བཅུ་འཆར་སྤར་བའི་གོས་ཀྱི་རིགས་སྤྱི་ཤར་ཞིང་།
 བཅུ་གཅིག་པའི་སྤར་བའི་ཤར་ཤར་བ་ན་གོས་སྤར་གཉིས་ཀའི་རང་རྩོལ་གིས་
 ཞག་བཅུ་འཆར་སྤར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཆོས་གཅིག་གི་ཉིན་སྤར་གི་
 དེ་འདྲའི་གོས་གཅིག་ཆེད། ཆོས་གཉིས་ནས་སྤར་བའི་བར་ལ་གོས་གཞན་
 གཏན་ནས་མ་ཆེད་པའི་ཆོད་རེ་བ་མ་ཆད་པ་ན་སྤར་གི་གོས་དེ་རིགས་མི་ཡོག་
 ཅིང་ཤར་མི་འབྱུང་བའི་གོས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤར་ལྷ་འཛོག་གི་སྤར་བ་ཆུང་པའི་
 གོས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པ་ལ། ད་ལྟ་ཡང་རིགས་དེ་ཉིད་དུ་གནས་ཤིང་། སྤར་ནས་
 ཤར་རིགས་ཀྱི་གོས་གཞན་མ་ཆེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཆོས་གཅིག་གི་ཉིན་
 སྤར་གི་དེ་འདྲའི་གོས་གཅིག་ཆེད། ཆོས་གཉིས་ནས་སྤར་བའི་བར་ལ་ད་དུང་
 ཡང་ཁ་སྐོར་གི་རེ་བ་དང་བཅས་པའི་གོས་གཅིག་ཆེད་པའི་ཆོད་ གོས་སྤྱི་ཤར་དེ་
 རིགས་མི་ཡོག་ལ་ཤར་མ་འབྱུང་བའི་གོས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤར་ལྷ་འཛོག་གི་སྤར་
 བ་ཆུང་པའི་གོས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པ་ལས་མི་ཡོག་པར་རིགས་དེ་ཉིད་དུ་གནས་

ཤིང་། སྔ་གཅིག་པའི་སྤྱི་རེངས་ཤར་བ་ན་གོས་སྒྲ་མས་རང་ལྟོབས་དང་ཕྱི་
 མས་ཤན་སྟོབས་ཀྱིས་ཟླ་འཛོག་གི་སྤར་ལྷུང་སྤྱུང་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 རིགས་ལོག་ནས་ཤན་མི་འབྱུང་བའི་གོས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཆོས་གཅིག་གི་ཉིན་
 སྤར་གྱི་དེ་འདྲའི་གོས་གཅིག་རྟེན། ཆོས་གཉིས་ནས་སྤྱུ་ཅུའི་བར་ལ་ཁ་སྐོང་
 གི་གོས་གཏན་ནས་མ་རྟེན་པར་སྤྱུ་ཅུའི་ཉིན་ནས་རེ་བ་ཆད་པའི་གོས་དེ་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤར་(༡༩) ཟླ་འཛོག་གི་སྤར་བ་སྤྱུང་པའི་གོས་རིགས་ཡིན་
 པ་ལས་ལོག་ནས། དེ་ཟླ་འཛོག་གི་སྤར་བ་དང་། ཞག་བརྒྱ་འཆང་སྤར་སྤྱུང་
 པའི་གོས་ཀྱི་རིགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་ཕྱིས་ནས་ཤན་རྟེན་གྱི་གོས་མེད་...
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། འདུལ་ལྷིག་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། རིགས་ལོག་ནས་ཤན་མི་
 འབྱུང་བ་ནི་ཁ་སྐོང་མ་རྟེན་ཅིང་ཁ་སྔོགས་ལ་རེ་བ་ཆད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤན་ཞག་བརྒྱན་པའི་ཤན་འབྱུང་བ་ལ་རྣམས་རིགས་མཐུན་
 པ་དགོས་ཀྱི། བཅས་རིགས་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། འབྲུ་མར་གྱི་འབྲུ་
 མར་ལ་ཤན་རྟེན་གི། ཞུན་མར་ལ་ཤན་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཞག་བརྒྱན་པ་ལ་
 བྱི་རིགས་མཐུན་པ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྤར་ཤན་འབྱུང་
 བའི་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ཡོད་དེ་སྤར་ལྷུང་གི་དངོས་གཞི་རང་སྤྱུང་
 ལ་ཡོད་ན། རང་གིས་དབང་བའི་དངོས་པོ་རང་གི་ཡིན་པ་དེར་འདུ་ཤེས་པའི་
 སྒོ་ནས་ཕྱིས་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་རིགས་མཐུན་མི་མཐུན་ཐམས་ཅད་སྤར་ཤན་...
 རྟེན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལྷུང་བ་དེ་ཡོད་ན་ཡོ་བྱུང་ཙམ་བདག་གིར་བྱས་པ་ལ་སྤར་
 བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྤར་ལྷུང་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཆོ་ཕྱིས་
 རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤར་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དེའི་ཆོ་བྱུ་གང་ཡན་ཆད་
 གྱི་ཆད་ཏུ་མ་ཡོངས་པ་དང་། ལྷུང་བ་ཟེད་ཆད་ཏུ་མ་ཡོངས་པ་རྣམས་སྤར་མི་
 དགོས་རྟེ། དེ་ལ་སྤར་རིན་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་བ་ཉིད་གྱི་ཏུ་མ་བྱུ་དེ་མི་མི་
 འབྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོ་ཆད་ཏུ་ཡོངས་པའི་དངོས་པོ་

ཐམས་ཅད་སྤང་དགོས་སམ་ཞེན། དེའི་ཆོ་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་གོས་ནི་སྤང་མི་
 དགོས་ཏེ། དེ་ལ་རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་དབང་བའི་རྗེས་ལྷགས་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དགེ་འདུན་གྱི་ཡང་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེའི་ཤུན་རྟེན་པའི་
 དངོས་པོ་དེ་མེད་ན། ད་བརྗོད་བཅའ་ནས་སྤང་དགོས་སམ་ཞེན། དེ་ནི་མི་
 དགོས་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཡོ་བྱད་དེ་མེད་པ་སོང་བ་དེ་ག་རང་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་མེད་པ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་འོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་
 བ། སྤང་ལྷང་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཞེན་འདི་ལ་སྤང་བ་ཡོད་པའི་དང་
 པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྲོད་གིས་རང་དབང་བའི་བྱིན་གྱིས་མ་
 བསྐྱེད་པའི་གོས་རང་སྤྲོད་སམ་(༢༧༥) ཤུན་སྤྲོད་སམ་གང་ཏུ་གི་སྤྲོད་ནས་ཞག་...
 བཅུ་ལས་ལྷག་པ་བཅངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་...
 རྫོགས་པའི་ལྷང་བ་དེ། གོས་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་གི་ལྷང་བའི་མཚན་ཉིད།
 དེས་མཚན་ནས་གཞན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༥ རྒྱུད་བ་ཉིད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱིར་བཅོས་དང་འབྲེལ་བའི་
 ལྷང་བ་ལ་ཡང་། ཡུལ་གང་ལ་སྤང་བ། རྟེན་གང་གི་སྤང་བ། དངོས་པོ་གང་
 སྤང་བ། གནས་གང་ཏུ་སྤང་བ། ཡུན་རི་སྤྱིད་ཏུ་སྤང་བའོ། ། དང་པོ་ནི། ལྷང་
 བཟེད་ལྷག་མ་དགེ་འདུན་ལ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། བཏོ་ཉིད་ལས། འདི་ནི་དགེ་
 འདུན་ལ་སྤང་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
 དགེ་འདུན་ལས་གཞན་པའི་དགེ་སྤྲོད་ལ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། བཏོ་ཉིད་ལས། དགེ་
 སྤྲོད་ལ་སྤང་བར་བྱའོ། ། ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། དགེ་འདུན་ལ་ཡང་
 མི་སྤང་བ། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཡང་མི་སྤང་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པ། གནས་ནས་མ་བྱུང་བ་གང་
 ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་རྩིས་པ་གསེར་ཏུ་ཡན་ཆད་
 དང་ལྡན་པ། རྩས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤང་ལྷང་བྱུང་བའི་གང་ཟག་གིས་སྤང་

ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། སྤང་ལྷུང་ལྷུང་བའི་གཞིའི་དངོས་པོའམ་སྤང་ཤན་བརྟེན་
 པ་ཡིན་པ་དང་ད་ལྟ་སྤང་བར་འོས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། གནས་ཁང་ཐ་དང་རྩ་
 སྤང་སྟེ། རྣམ་འབྱེད་འབྲེལ་པ་ལས། བྲལ་བར་མ་བྱས་པ་ནི་གནས་གཞན་རྩ་
 ཞག་ལོན་པར་མ་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། ལྷུང་བཟེད་
 འཆོལ་བའི་སྤྱགས་གཅིག་དང་བྱིན་འཕྲོག་ནི་གཏན་རྩ་སྤང་སྟེ། བཛོད་ཉིད་
 ལས། གཞན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་རྩ་སྤང་། ཞེས་དང་། དེ་ནི་ཕྱིར་
 སྤྱིན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་པ་
 ནི་རེ་མིག་སྤང་བ་སྟེ། རེ་མིག་སྤངས་ཤིང་ཞག་གཅིག་བྲལ་བར་བྱས་པ་དེ་
 པའི་ཕྱིར། ལྷ་ལས། སྤང་བ་དེ་ཞག་གཅིག་བྲལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འདི་གསུམ་ནི། སྤང་བརྒྱུད་བཅིང་བ་ལ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་པའི་དོན་ས་
 བརྒྱུད་མ་བཅིང་བ་མ་ཆོག་ཤིང་དེར་འདུ་ཤེས་པའི་དགེ་སྤྲོད་ལ་རང་འབའ་...
 ཞེས་དབང་བའི་འཆར་(༡༠ ན) བྲལ་འཛོག་པའི་སྤང་བ་བག་ཡངས་སྤྱ་བྱས་...
 པས་མི་འབྱུང་ལ། སྤང་བརྒྱུད་བཅིང་ཡང་ཆོས་གོས་སྤང་བརྒྱུད་དེ་ཉིད་དང་བྲལ་
 ན་ནི། བྲལ་ལྷུང་འབྱུང་སྟེ། རྩ་ཆེར་འབྲེལ་ལས་དགེ་སྤྲོད་འགའ་ཞིག་སྤང་བརྒྱུད་
 ནི་གནས་སྤང་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་རྩ་རྩ་རེངས་འཆར་བའི་རྩས་སྤང་སྤང་
 བརྒྱུད་རང་འབྱུག་པ་དང་བྲལ་བར་འབྱུར་བ་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་པར་ཡང་...
 འབྱུར་རོ། །ཞེས་བྲལ་ལྷུང་འབྱུང་བ་དང་། སྤང་བརྒྱུད་འཛིག་པ་རྩ་ས་མཉམ་རྩ་
 བཤད་པའི་ཕྱིར།

༥༥ རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐུང་ལྷན་མོ་མོར་བཤད་པ་ལ།

ན། གས་ཞག་བཅུ་འཆར་ཐུང་ལ་ཞགས་པ་

བཅུ་ཚན་དང་པོ།

༥ གཉིས་པ་རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐུང་ལྷན་མོ་མོར་བཤད་པ་ལ། བཅུ་
ཚན་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ལས། འཆར་བ་འབྲལ་བ་འཛིག་པ་
དང་། །འབྲུར་འབྲུག་པ་དང་ལེན་པ་དང་། །སྤྲོད་དང་སྤྲོད་གཡོགས་སྤྲད་
གཡོགས་བཅས། །རིན་ཐང་མོ་མོར་བསྐྱར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་
ཐུང་ལྷན་བཅུ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས་གནས་སྐབས་
རང་འབའ་ཞིག་དབང་བྱར་ཡོད་པའི་གོས་རུང་བ་ཚད་དང་ལྷན་པ་ཁ་སྤྲོད་...
ལ་རེ་བ་མེད་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་པ་རང་ངམ་ཤན་སྟོབས་གྱིས་ཞག་བཅུ་
འདས་པར་འཆར་བའི་དངོས་གཞིའི་ལྷན་བ་དེ། གས་ཞག་བཅུ་འཆར་ཐུང་
གི་ལྷན་བ་དང་། སྤྲ་བརྒྱུད་དང་མི་ལྷན་ཞིང་རྒྱུ་སྤྲ་ཐུང་དང་བྲལ་བའི་གནང་
བ་མ་ཐོབ་ཅིང་། དགོན་པ་པའི་ཡི་དམ་དང་མི་ལྷན་པའི་བཅས་ལྷན་དགེ་
སྤྲོད་གི་རང་གི་འཛོ་བའི་ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཚོས་གོས་གསུམ་.....
གང་ཡང་རུང་བ། མཚམས་ཐ་དད་ཏུ་འབྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལྷན་བ་དངོས་
གཞི་དེ་འབྲལ་སྤང་དང་། སྤྲ་བརྒྱུད་དང་མི་ལྷན་པའི་བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་
གིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པར་བྱས་པའི་ཚོས་གོས་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་མ་...
ཚང་བ་ན། ཁ་སྤྲོད་བའི་གོས་ལ་རེ་བ་དང་བཅས་ཏེ། ཁ་སྐྱོམས་གྱི་གོས་བྱིན་
གྱིས་མ་བསྐྱབས་པར་བཞག་པ་ལས། རང་ངམ་ཤན་སྟོབས་གྱིས་ཞག་སྤུམ་ཏུ་
འདས་པའི་ལྷན་བ་དངོས་གཞི་དེ་ལྷན་འཛིག་གི་ལྷན་བ་དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་
སྤྲོད་གིས་རང་གི་ཚོས་གོས་གསུམ་དང་གདིང་བ་ཚད་ལྷན་གང་ཡང་རུང་བ།
རང་རང་གི་བྱིན་སྐབས་དང་ལྷན་པ་འབྲུད་པར་འོས་པ། ཐུང་ཚད་ལ་གཞི་དང་།

པ་ཁྱེད་ཀྱི་པ་མཇུག་མ་གུ་པ། དགེ་སློང་མ་ཆོས་བརྒྱན་ལྷན་ལ་དེར་འདུ་
 (༡༠༧) ཤེས་པ་འཇུག་ཐེ་ཆོས་ཟེ་བས་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏུ་འབྱུང་པ་དང་འཆོད་
 པ་དང་འཆགས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་སྒྲུ་ཞིང་གོ་བར་བྱེད་པ་རྒྱུ་མ་གྱི་
 ཆད་པའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཞུགས་ནས། དེའི་རྒྱུ་ལྱིས་འབྱུང་པ་མཇུག་མ་གུ་
 གསུམ་གྱི་སྒྲུགས་གཅིག་གམ། ཆོས་གོས་གྱི་སྒྲུགས་གཅིག་འབྱུང་པ་མཇུག་མ་གུ་
 པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་བ་དངོས་གཞི་དེ། འབྱུར་འབྱུག་གི་སྒྲུང་པ་དང་། དགེ་
 སློང་མ་དེའི་མཁུ་སློང་དང་། གོས་དེས་འཕྲོངས་པ་མ་ཡིན་པ། དེས་རང་ལ་
 སུལ་བར་རྟོགས་པ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སློང་གིས། དགེ་སློང་མ་ཆོས་
 བརྒྱན་ལྷན་གྱི་སྒྲེང་ཏུ་དད་པ་དང་སེམས་ཤེས་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པ། རང་ལས་
 རྟོར་ཐ་དད་པ་ལ། དགེ་སློང་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གོས་རུང་བ་ཆོད་ལྷན་དེའི་དེ་དང་
 འབྲེལ་བ་འདུ་ཤེས་མ་འབྱུང་བས་རང་གར་རག་མཆོན་ཉིད་ལྷན་གྱིས་.....
 སློང་པའི་ཐོབ་སློ་སྒྲེང་པའི་དངོས་གཞིའི་རྒྱུ་བ་དེ། ལེན་པའི་རྒྱུ་བ་དང་།
 གྲ་བརྒྱུད་དང་མི་ལྷན་པའི་གོས་དེས་འཕྲོངས་པ་མ་ཡིན་པ། གོས་དེ་རང་ལ་
 བསྐྱེད་པར་མ་ཤེས་པའི་བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་གིས་བྱིས་པ་ཆོས་རྒྱུ་ལྷན་ལ།
 བྱིས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གོས་རུང་བ་ཆོད་ལྷན་འདུ་ཤེས་མ་འབྱུང་ཞིང་། རང་གར་
 རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏུ་སློང་འདོད་རྒྱུ་མ་ཆད་པས་རག་མཆོན་ཉིད་ལྷན་ལྷན་.....
 བྱིས་སྒྲུངས་པས། གང་བསམས་པ་དེ་བྱུང་བའི་ཐོབ་སློ་སྒྲེང་པའི་དངོས་
 གཞིའི་རྒྱུ་བ་དེ། སློང་པའི་སྒྲུང་བ་དང་། གྲ་བརྒྱུད་མ་བཅིང་བ་འཆོ་བའི་ཡོ་
 བྱད་ཀྱི་གོས་གསུམ་ཡན་ཆད་མ་ཆད་པའི་བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་གིས་བྱིས་པ་.....
 ཆོས་རྒྱུ་ལྷན་ལ། བྱིས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གོས་རུང་བ་ཆོད་ལྷན་བྱུང་གཅིག་ལས།
 ཁྱེད་ཀྱི་ཡན་ཆད་གྱིས་ལྷག་པ་འདུ་ཤེས་མ་འབྱུང་ཞིང་། རང་གར་རང་ཉིད་
 ཀྱི་དོན་ཏུ་བསྐྱུང་བར་འདོད་པས་རག་མཆོན་ཉིད་རྒྱུ་ལྷན་གྱིས་བསྐྱུངས་ཏེ་
 རྒྱུར་གཅིག་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་སྒྲེ། ལྷག་པའི་ཆོན་སྒྲིལ་པ་ཐག་བཅད་པའི་

[illegible]

གཉིས་ཀར་ཉེས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཆོ་མ་བྱེད་པ་དང་། ཉི་མ་དེ་ཉིད་ལ་
 རྟོག་པའི་བསམ་པས་བྱིན་ཏེ་དགོས་པའི་དབང་གིས་རྟོག་པ་མི་རུས་ན་རྣམ་
 ཟུར་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཡིད་གྱིས་དབྱང་སྟེ། གོས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྟུམ་
 ཟུར་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་མ་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་རེའོ། །གདིང་བ་དང་འབྲེལ་
 བའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། ཉི་མ་དེ་ཉིད་ལ་བྱིར་མི་རྟོག་པའི་གཞན་(༡༧) གྱི་གདན་
 ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཤེས་པས་གདིང་བ་མ་བྱེད་པ་དང་། ཉི་མ་དེ་ཉིད་ལ་རྟོག་
 པའི་བསམ་པས་བྱིན་ནས་རྟོག་མི་རུས་ན་གཞན་ལ་མ་གཡར་བ་དང་། གཡར་
 ཡང་མ་རྟེན་པའི་ཆོ་ཆོས་གོས་བཞི་བལྟ་བ་བྱས་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་རུང་ཟད་མ་
 བསྐྱད་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་རེ་རེའོ། །ཞག་བརྩ་འཆང་སྒར་འབྱུང་བའི་གོས་
 ལ་རུང་བ་བྱ་གང་ཡན་ཆད་གྱི་ཆད་དང་ལྡན་པ། རང་དབང་ཁྲིང་དབང་བྱར་
 ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཚ་བར། རབ་དུ་བྱུང་བའི་གོས་དག་ནི་རུང་བ་ཉིད་
 དང་། ཆད་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་པ་དང་། རུང་བ་བྱ་གང་ཡན་ཆད་
 གྱང་ཆོག་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་དང་། ཡོད་ནའོ། །རང་གི་ཉིད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའམ་འབྲེལ་གྱང་
 བཞན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་མ་འབྲེལ་
 བའོ། །འབྲེལ་གྱང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་བཅས་པ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། །ཁ་སྐོང་གི་རེ་བ་དང་བཅས་པའི་ཁ་སོགས་ཀྱི་གོས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་
 དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་ནི་ཞག་སུམ་རུ་འདས་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། རོ་ན། གོས་བྱིན་གྱིས་མ་རྒྱབས་པ་ཞག་བརྩད་ལ་སོགས་པ་འདས་ན་
 ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྤྲ་རབས་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་པ་རྣམས་འདོད་ཚུལ་
 བཞི་བྱུང་སྟེ། བ་རེད་འཆང་ལྱང་བྱ་བོ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། །དཀར་འཇམ་དུ་
 འདོད་པ་དང་། རྟག་འཇམ་ཆེན་པོར་འདོད་པ་དང་། རྟག་འཇམ་རྩེང་རུར་
 འདོད་པའོ། །ཤ་མི་ལ་སོགས་པའི་བྲམ་མ་རྣམས་ནི། །ནག་འཇམ་ཆེན་པོ་དེ་

འཐད་ལྷན་རྒྱུ་བཞེད། དེ་ཡང་ཞག་ནས་ཞག་རེ་རེ་འབྲུང་སྟེ། སྒོར་རྒྱ་བ་ལ་
 རྒྱུ་ལས། ཁྱིམ་རེ་རེ་སོང་བ་ལ་ལྷུང་བྱེད་རེ་རེ་འབྲུར་ཞེས་ནས་འཇམ་རྒྱུ་
 གསུངས་པ་དང་། སུ་རྩེ་ལྷོ་ལོ་གདམ་དག་ལས་ཀྱང་། རུབ་སྟག་ཉལ་བ་ལ་
 མཆོན་མོ་གསུམ་པ་ནས་རུབ་རེ་རེ་ལྷུང་བྱེད་རེ་རེ་འབྲུར་བར་ནས་འཇམ་རྒྱུ་
 གསུངས་པ་དང་རྒྱ་མཆོན་མཆོངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པས་ཀྱང་ཞག་རེ་རེ་ལ་
 དགག་བྱ་སྤྲུལ་མའི་རྒྱན་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། སྤངས་པའི་རུབ་མོ་ཡང་
 འཆར་བའི་སྤང་ལྷུང་འབྲུང་དམ་སྟེན་ན། དེའི་ཆེ་སྤང་ལྷུང་མི་འབྲུང་སྟེ།
 གནས་སྐབས་དབང་བྱར་(༡༢) མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་
 མཐའི་ཆད་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དང་། རྒྱུང་བ་ཁྲུ་གང་ཡན་ཆད་ཀྱང་
 ཆོག་པ་དང་འབྲེལ། ཞེས་གསུང་པ་གཉིས་འགལ་ལམ་ཞེན། རྒྱུང་བ་ཁྲུ་གང་
 ཡན་ཆད་ལས་ཀྱང་འཆར་བའི་སྤང་ལྷུང་རྒྱུང་ལྷུང་མོད་གྱི། ཁ་སྐྱོང་བ་ལ་རེ་
 བ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་རྒྱུ་མི་འབྲུར་བར་འཆར་ལྷུང་རྒྱུང་ལྷུང་པའི་གོས་ཀྱི་མཐའི་
 ཆད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སུས་མའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་དང་ཉེ་བའི་འཁོར་ལོ་དང་
 བཅས་པ་དེ་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་མཐའི་ཆད་ལའོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་
 རྒྱུང་ལས། འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་མཐའི་ཆད་འདི་ནི་ཆོས་གོས་གསུམ་རྒྱ་
 རྒྱན་གྱིས་བརྒྱབ་རྒྱ་རྒྱུང་པའི་ཆད་ཅེས་བཤད་དེ། ཆད་དེ་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་
 ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཆགས་ཀྱི་དེ་ལས་ཞོག་པ་མ་གནང་བའི་ཕྱིར། འབྲུག་པའི་སྤང་
 པའི་སྐབས་སུ་མཆོམས་མ་དད་ཅེས་པ་ལ། རྒྱ་བ་ལས། བཅུན་པ་དག་སྤྱོད་
 གིས་གནས་གཅིག་ལ་སྤྱོད་གཞིགས་ཀྱང་གཅིག་སར་གནས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཆོས་
 གོས་ཀྱང་བཞག་ན། དེ་ལ་ཆོས་གོས་དང་བྲལ་བར་འབྲུར་བར་མཆིས་སམ་
 ཡོད་དེ། གནས་དེར་ལྷོ་སྟེགས་སྤྱོད་ཆོགས་དང་། དག་སྤྱོད་དང་། བྲལ་ཐེ་དང་།
 སྤྱོད་པ་ཀུན་རྒྱ་རྒྱ་ནམས་དང་། སྤྱན་སོ་སོར་བཞོས་པ་རྣམས་སུའོ། །ཞེས་
 གསུངས། རྣམ་ཐང་དང་པ་གནས་ཁང་སོ་སོར་མི་བཞོས་ན་མི་འགལ་ཏེ། རྒྱ་ག་

ཆེན་ལས། བདག་པོ་མང་པོ་དོན་གཅིག་པ་ཆ་སོ་སོ་མ་ཡིན་པར་བྱིས་གཅིག་
 པའི་ཚུལ་གྱི་གནས་དེ་ནི་བར་གྱི་མཆོམས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤུན་ལ་
 སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིས་ཆེ་དཔོན་དེ་གཙོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱར། ཞེས་
 གསུངས། འདིའི་དོན་བདག་པོ་གཅིག་པའི་ཤར་ཁྱེད་ཐོག་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་འབྲེལ་
 ཡལ་ག་ལོ་འདྲ་བ་འབྲེལ་བའི་ནགས་ཆོལ་བདག་པོ་གཅིག་པ་ན། དབྱས་ནས་
 སྤྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱང་གསལ་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་ནི་མཆོམས་གཅིག་པ་.....
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། གནས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ལ་ཉེ་འཁོར་ཀྱང་ཡིན་ལ། དེ་ཕན་ཆད་ནི་
 གནས་དང་ཉེ་འཁོར་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ། །སྤྱོན་ཤིང་ཡལ་ག་ཐ་དད་པ་ནམས་
 གྱི་ཆ་བ་བྱན་མོང་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་གནས་ཁང་ཐ་དད་པ་ནམས་
 གྱི་ལྷགས་རི་བྱན་མོང་གི་སྤྱད་ (༡༩༥) རྱེད་དུ་འདྲ་ཡང་གནས་ཁང་ཐ་དད་ནི་
 མ་རེག་ཀྱང་མི་འབྲལ་ལ། སྤྱོན་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ཕན་ཚུན་མ་རེག་ན་འབྲལ་
 པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། ཡལ་ག་ཕན་ཚུན་མ་རེག་པ་དེ་ཉེ་འཁོར་འབྲེལ་བ་མེད་དེ།
 རམ་མཁའི་མཆོམས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་སྤྱར། ཞེས་རྒྱུ་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱར་
 འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་གྱི་གས་ཆོས་གས་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་...
 པ་དེ་དམ་དུ་མ་དུ་ཟུར་ཏེ། འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པ་ཡན་ཆད་དུ་ཡོངས་ར་
 གཅིག་ཉིད་ལ་བྱིན་རྒྱབས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་ལ་ནི་བྱིན་རྒྱབས་མེད་དེ།
 བག་ཡངས་གྱི་གས་སྤྱ་བརྒྱང་ལས་གཞན་པའི་གནས་སྤྱབས་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་
 གྱི་གས་རེ་རེ་བར་ངེས་པའི་སྤྱར་རོ། །ཆོས་གས་ཕྱེད་ཆོལ་དུ་ཟུར་ཏེ། དེ་གཉིས་
 བཟང་ངན་མ་ཕྱེད་ན་དོན་ལ་ནི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་གྱིས་གས་རེ་རེར་ངེས་པའི་
 སྤྱར། ཆོལ་པ་གཅིག་ལ་བྱིན་རྒྱབས་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་ལ་བྱིན་རྒྱབས་མེད་ན་
 འབྲལ་བ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་བསྐྱང་བར་བྱ་ཞི། མ་བསྐྱངས་ན་བྱིན་རྒྱབས་མེད་པ་
 དེ་དང་བལ་བ་ལས་ཀྱང་ཡིད་གཉིས་དང་འདྲ་བའི་ལྷང་བ་འབྱང་བའི་སྤྱར་...
 རོ། །འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་མཐའི་ཆོད་ལས་རྒྱང་བའི་དམ་དུ་མ་དུ་འབྱར་

ན་ནི། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་གྱི་བྱིན་སྐབས་མེད་པ་ཉི། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་གྱི་བྱིན་
 སྐབས་འཆགས་པའི་ཁིང་མ་ཡིན་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། མཚན་གཉིས་ཅིག་
 ཅར་དུ་བྱུང་བའི་སྐྱེམ་པ་བཏང་བ་བཞིན་ནོ། །ཤམ་ཐབས་དང་ཤམ་ཐབས་ཀྱི་
 གཟན་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་གཞན་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་
 པར་སྦྱར་རོ། །ཟླ་འཛོག་གི་སྤང་བའི་སྐབས་སྤྱོད་ཆོས་ཆོད་དང་ལྡན་པ། ཞེས་
 དང་། འཆར་སྤང་གིས་ཆོས་ཆོད་དང་ལྡན་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། འཆར་
 སྤང་གི་མ་མཐའ་ཁྲུ་གང་ནས་ཡ་མཐའ་དཔག་དུ་མེད་པ་དང་། ཟླ་འཛོག་གི་
 སྐབས་སྤྱོད་མ་མཐའ་འདྲ་བ་ལ། ཡ་མཐའ་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པར་མ་ཁོངས་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། འཁོར་གསུམ་ཁེབས་ན་ཁ་སྐོར་བ་ལ་རེ་བ་ཡོད་ཀྱང་འཆར་སྤང་
 ཏུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁ་སྐོར་བའི་ཆོས་ལ་རེ་བ་དང་བཅས་པ་ཞིག་དགོས་ཉེ།
 གཞན་དུ་ན་དེ་ནི་ཞག་སྤྱོད་ཅུ་འདས་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྱུར་
 འཇུག་པའི་སྤང་བ་ནི། (༡༣༣) བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྱོད་གིས་དགེ་སྤྱོད་མ་ཉེ་དུ་
 མ་ཡིན་པ་ལ། ཆོས་གོས་གསུམ་གདིང་བ་འབྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་
 ཅིང་སྦྱགས་གཅིག་དུ་ལས་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཉེ་དུ་
 མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག །འབྲུར་འཇུག་པ་དང་ལེན་པ་དང་། །སྤྱོད་དང་སྤྱོད་
 གཡོགས་སྤྱད་གཡོགས་བཅས། །རིན་ཐང་སོ་སོར་སྤྱོད་འཇུག་དང་། །མཛོན་
 མཚན་ཉོ་འཛོར་ལྷུང་བཟེད་འཛོལ། །ཐ་ག་གཉིས་དང་ཆོས་གོས་དང་། འདུག་
 བས་ཟ་དང་བསྟོད་པ་ཉིད། །གཅེར་དུ་མགྲོན་གཉེར་གྲོང་དང་ནི། །ཁྱིམ་
 གཞན་ཉིད་དང་ཉི་ཤུའོ། །ཞེས་མདོ་ལས་དངོས་སྤྱོད་ཐུགས་པ་ཉི་ཤུ་དང་། བམ་
 ལུ་ལས། དཔེན་པར་འདུག་འགྲོང་གཉིས་དང་། །བསྐྱས་པ་ལས། སྦྱར་དུ་
 བཅུག་པ་ཟ་བ་དང་། །ཁྲི་རྒྱར་ཡང་ཡང་ཟ་བ་དང་། །མི་ཉོག་ཕྱིར་རྒྱུད་ལས།
 ལྷུང་བཟེད་དོ་གསུམ་ཡང་ལྷུག་པ་ལེན་པ་སྤྱི་ལྟ་དང་། དེ་ནས་ཐར་དང་རྒྱ་
 མཚན་མཚུངས་པའི་མདོར་བསྐྱས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་སྤྱི་ཉི་ཤུ་ཙམ་དུ་གསུངས་

མོ ཉེ་དུ་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ནི་པ་མ་གཉིས་ནས་སོ་སོར་བརྟན་རྒྱུ་ཚུན་ཆད་ཆད་
 ཉེ་དུ་དང་དེ་པན་ཆད་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པར་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། པ་
 མ་དག་གི་བརྟན་པ་ཚུན་ཆད་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་ཆར་གྱུར་
 པ་ཡང་ཉེ་དུ་ཡིན་ནོ། །ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བླ་མ་ཁོས་ཅན་ལ་ཆབས་པ་
 རྒྱར་འབྱུར། དགག་བྱར་འབྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི། དུལ་དུས་དེ་ན་ངོ་
 ཚའི་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པ་ལྟར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱེད་པ་མི་འགལ་སྟེ།
 དག་སྒྲིང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་གས་ལེན་པའི་ལྟར་བ་ནི། དག་འདུན་ལ་གས་
 སུལ་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ། ཆོས་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པོ་མ་ཡིན་
 པ། བསྟེན་པར་རྒྱགས་པར་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་གས་ཆང་བར་
 ཡོད་པའི་བཅས་ལྟན་དག་སྒྲིང་གིས། དག་སྒྲིང་མ་ཆོས་བརྒྱུད་ལྟན་ལ་གས་
 རུང་བ་ཚད་ལྟན་སྒྲིང་སྟེ། རོབ་སྒོ་སྒྱུས་པའི་ལྟར་བ་དངོས་གཞི་དེ་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མདོ་ཙ་པར། ལེན་ནའོ། །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱིས་སོ། །ཁོས་
 སོ། །དག་འདུན་ལ་གས་འབུལ་བ་དང་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟར་བ་མེད་དོ། །
 བསྟེན་པར་རྒྱགས་པར་(༡༡༧) བྱེད་པ་དང་། བོར་བརྒྱགས་བྱུང་བ་དག་ལའོ། །
 དད་ཇས་བརྒྱུད་དེ་མདུན་དུ་བཞག་ནས་མི་སྟོས་པར་སོང་བ་ལའོ། །ཁྱེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱིས་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་གས་སྒྲིང་བའི་སྲང་བ་ནི། རང་
 ལ་ཆོས་གས་ཆང་བར་ཡོད་ཅིང་སྒྲ་བརྒྱུད་མ་བཏིང་བའི་བཅས་ལྟན་དག་.....
 སྒྲིང་གིས། བྱིས་པ་ཆོས་རྒྱག་ལྟན་ལ་གས་བསྐྱངས་ཏེ། རོབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 ལྟར་བ་དངོས་གཞིའོ། བྱིས་པ་ཆོས་རྒྱག་ལྟན་ནི། བྱིས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཉེ་དུ་
 མ་ཡིན་པ་དང་། རང་ལས་ཇས་ཀྱི་སྒྲིལ་ནས་ཐ་དད་པ་དང་། མ་བསྐྱངས་ཀྱུང་
 ཅི་བའི་སྟོབས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དང་། ཐ་སྦྱད་ལྟན་དང་། ལྷན་ཐ་མལ་དུ་
 གནས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། མིའི་འགྲོ་བར་གཏོགས་པ་བྱིས་པར་གྱུར་པ་སྟོག་དང་ལྟན་
 པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ནི་ལྟར་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གོས་གང་བསྐྱངས་པ་དེ་ལས་གོས་གཞན་ཐོབ་པ་ལ་ནི་ལྟར་བ་དངོས་གཞི་.....
 མེད་དེ། ཇིན་ཐང་དང་ཁ་དྲོག་དང་བྱ་ཆད་ལས་རྣམ་པ་གང་བསྐྱངས་པ་ལོ། །
 གཞན་ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལི་ཕྱིར། སྤྱོད་པར་རིགས་པ་ལི་
 སྤྱང་ལྟར་ནི། སྐབས་འདིར་ལྟག་པ་སྤྱོད་པ་ལི་ལྟར་བ་གསུམ་དང་། ལྟག་མ་
 ཕྱིན་པ་ལི་ལྟར་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགེ་སྤྱོད་ཆོས་གོས་གསུམ་ཡན་
 ཆད་མ་ཆད་པས། བྱིས་པ་ཆོས་དྲུག་ལྟན་ལ་གོས་བསྐྱང་བ་ལི་ཆོ། ལྟམ་སྤྱར་
 ལྟ་བུ་ཆོས་གོས་དྲ་སྟམ་པ་ལི་བསམ་པས་མ་དྲས་པ་བསྐྱངས་ན། རབ་ཏུ་བྱུང་
 བ་ལི་གོས་སྤྱོད་གཡོགས་སྤྱད་གཡོགས་རབ་ཆད་གཉིས་ཐོབ་ཅིང་དེ་ལས་ལྟག་
 པ་བསྐྱངས་ན། ལྟག་པ་བྱ་གང་ཡན་ཆད་ཐོབ་པ་སྤྱང་ལྟར་བ་དང་།
 རུལ་གཟན་ནས། བཅ་ཐབས་ལྟ་བུ་གོས་མ་དྲས་པ་བྱ་སྟམ་པ་ལི་བསམ་པས་
 བསྐྱངས་ན། བྱིས་པ་ལི་གོས་སྤྱོད་གཡོགས་སྤྱད་གཡོགས་རབ་ཆད་གཉིས་ཐོབ་
 ཅིང་དེ་ལས་ལྟག་པ་བསྐྱངས་ན། ལྟག་པ་བྱ་གང་ཡན་ཆད་ཐོབ་ན་སྤྱང་ལྟར་
 ལྟར་བ་དང་། གོས་མ་དྲས་པ་བྱ་སྟམ་པ་ལི་བསམ་པས་བསྐྱངས་ན། བྱིས་པ་ལི་
 སྤྱོད་གཡོགས་སྤྱད་གཡོགས་མཐའི་ཆད་ཐོབ་ཅིང་། འབྲིང་ཆད་དམ། རབ་
 ཆད་ཏུ་ཁ་སྤྱོད་པ་ལི་གོས་བསྐྱངས་ཤིང་ཐོབ་པ་ལས། འབྲིང་ཆད་ཐོབ་ཅིང་
 རབ་ཆད་ཏུ་ཁ་སྤྱོད་པ་ལི་གོས་བསྐྱངས་(༡༩ན) ཤིང་ཐོབ་ན་སྤྱང་ལྟར་ལྟར་པ་
 གསུམ་དང་། གོས་དྲས་པ་བྱ་སྟམ་པ་ལི་བསམ་པས་བསྐྱངས་ན། རབ་ཏུ་བྱུང་
 བ་ལི་གོས་སྤྱོད་གཡོགས་སྤྱད་གཡོགས་རབ་ཆད་ལས་ལྟག་པ་ཐོབ་ན། བྱ་གང་
 ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྟག་པ་དེ་ཕྱིན་དགོས་པ་ལས་ལྟག་པ་མ་ཕྱིན་ན་སྤྱང་ལྟར་ལྟར་
 པ་དང་། གོས་མ་དྲས་པ་བྱ་སྟམ་པ་ལི་བསམ་པས་བསྐྱངས་ན། རབ་ཏུ་བྱུང་
 བ་ལི་གོས་སྤྱོད་གཡོགས་སྤྱད་གཡོགས་རབ་ཆད་གཉིས་ལས་ལྟག་པ་ཐོབ་ན་.....
 ཡང་ལྟ་མ་བཞིན་ཏུ་ལྟག་པ་མ་ཕྱིན་ན་སྤྱང་ལྟར་ལྟར་པ་རྣམས་སྤྱོད་པ་ལི་.....
 ཕྱིར། ཕྱིན་གྱིས་བརྟུབ་པར་བྱ་བ་ལི་ཆོས་གོས་འཆོ་བ་ལི་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ་པོ་

ཆང་བར་མེད་ན། ཁོས་ཆང་ལས་ལྷག་པ་བསྐྱར་རིགས་ཏེ། ལྷིག་ལས། དེ་དག་
 གི་ནང་ནས་གང་མེད་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱར་བར་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཁེས་
 དང་། མདོ་ཅ་བར། བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མེད་ན་སྤྱོད་པར་
 རིགས་པ་ཉིད་དོ། །ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ཅམ་སྒྲུངས་ན་གོས་གཉིས་མཉ་
 ཆང་སྒྲུང་རུ་རུང་སྟེ། ལྷོད་གཤོགས་སྤྱད་གཤོགས་བཅས། ཁེས་དང་། ལུང་
 སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷོད་གཤོགས་སྤྱད་གཤོགས་
 གི་ཆང་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། མདོ་ཅ་བར། བྱིན་པའི་ལྷོད་གཤོགས་ཆེ་ཆང་ནི་
 རས་ཡུལ་ཆེན་ཁུ་བརུ་གཉིས་པའོ། །སྤྱད་གཤོགས་ནི་རས་ཡུལ་ལྷན་བརུན་པ་
 དང་དོ་པའོ། ཁེས་གསུངས་ལ། ལྷིག་ལས། ཁེས་རུ་བྱ་ནི་གསུམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། ཁེས་དང་། མདོ་ཅ་བར། དགོ་སྤྱོད་གི་ཆེ་ཆང་ནི་ལྷན་སྤྱར་དང་
 ཤམ་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་སྤྱད་བརྟན་པའོ། །ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོ་སོ་
 ཅས་སྟགས་པ་སྤྱོད་པའི་སྤྱད་ལྷང་ནི། གཞན་ཅམས་སོང་དང་འདྲ་ཁེང་། ལྷང་
 པར་ནི། བྱིན་པ་སོ་སོ་གཉིས་ཀྱི་གོས་གཅིག་དཔོགས་པ་ཡིན་ལ་འདྲི་ནི་བྱིན་
 པ་སོ་སོ་གཉིས་ཀྱི་གོས་རེ་རེ་སོ་སོ་ནས་དཔོགས་པ་ལ་བྱའོ། །བསྐྱར་པའི་སྤྱད་
 ལྷང་ནི། བཅས་ལྷན་དགོ་སྤྱོད་གིས་སོས་སོས་ཀྱི་རིག་གི་རྟེན་པ་ལྷིན་
 བདག་གིས་སོ་ཉ་པ་ལ་བསྐྱར་ཁེང་སོ་ཉ་བས་ཞལ་ཏ་པ་ལ་གཏད་པའི་དཔོག་
 པོ་དེ། བསྐྱལ་བསྐྱད་རྒྱལ་ལས་ལྷག་པར་སྒྲུངས་པའམ། མ་ལྷག་ཀྱང་ལྷིན་
 བདག་(༡༤) གི་སེམས་བསྐྱེད་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་ལས་ལྷང་པའི་ལྷང་པ་ནི་……
 དཔོག་གཞིའོ། །གང་ལ་བརྩོན་པའི་གཞི་ནི། ལྷིན་བདག་དང་སོ་ཉ་པ་ཞལ་ཏ་
 བ་གསུམ་གཞིམ་པ་ཡིན་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། གསུམ་ཆར་མི་ཉིད་དང་། བྱིན་པ་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཁེས་དང་། བསྐྱལ་བསྐྱད་རྒྱལ་ནི། ལྷིག་ལས། བསྐྱལ་པའི་
 ལྷོ་རྒྱལ་སོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱོད་པ་གཅིག་གིས་བྱས་ན་ནི་བསྐྱལ་བ་གཅིག་སོ་
 ཅས་འབྱུར་དོ། ཁེས་དང་། ལྷོ་རྒྱལ་པ་ཐད་པས་ཞུགས་ན་ནི། བསྐྱལ་བ་པ་

དང་ཏུ་འགྱུར་རོ། །བསྐུལ་བ་དང་པོ་དེས་སོས་ཆོབ་པར་མ་གྱུར་ན། ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་ཡང་བསྐུལ་བར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་ཏུ་ཅན་མི་སྟོབ་སྟོབས་ཏུ་བསྐྱད་པར་བྱའོ། །འོ་ན། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ལན་རྒྱུ་གི་བར་ཏུ་ཅན་མི་སྟོབ་ཏུ་བསྐྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསྐུལ་བ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་གྲངས་རྒྱུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་བསྐྱད་པ་ཉི་ཆེ་བ་ལན་གསུམ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །

[illegible]

༥ སྤང་ལྟུང་བཅུ་ཚན་གཉིས་པ་ནི། སྤུང་ལས། སྤྱིན་པ་ལ་འབའ་ཞིག་ཆ་
གཉིས་དང་། འབྲུག་དང་མཚོ་གང་ལས་དང་ནི། །འབྲུ་བ་དང་ནི་གཞེར་དབྱལ་
དང་། །མངོན་མཚན་ཅན་དང་ཉི་འཛོད་རོ། །ཞིས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སྤང་
ལྟུང་བཅུ་བཞག་རྩ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགེ་སྤྲོད་གིས་ཡན་ལག་བཞི་ཚང་
བའི་རྫོ་ནས་རང་དབང་བའི་སྤྱིན་པ་ལ་གྱི་སྟན་བྱས་པ་འཇམ་བྱེད་རྩ་བཅུག་ཏེ།
བྱེད་པ་མཐར་ཐུག་པ་ལས་ལྟར་བའི་སྤང་ལྟུང་དང་། དེ་བཞིན་རྩ་བུས་བལ་
ནས་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་བྱས་པའི་སྟན་དང་། ལུག་བལ་ནས་པོ་བྱེད་སྟག་པ་
བྱེད་དམ་བྱེད་རྩ་བཅུག་པའི་མཐར་ཐུག་གི་སྤང་ལྟུང་ཉིད་དང་། ལྟན་སྟེ་མ་
བྱས་ནས་པོ་རྩལ་མ་པོན་པར་སྟན་དེ་ཉིད་ཡོད་བཞིན་རྩ་བཅུན་གཉིས་པ་བྱེད་
པའི་མཐར་ཐུག་གི་སྤང་ལྟུང་དང་། ལ་དྲིང་བ་རྟིང་པ་ནས་བདེ་བར་གསེགས་
པའི་མཚོ་གང་གི་ཚད་ཅེས་མ་སྟུན་པར་ལ་དྲིང་བ་གསར་པ་བྱེད་པའི་སྤང་.....
ལྟུང་དང་། ལ་མ་རྒྱུད་གསལ་གཅིག་གི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བལ་ཁུར་ཚད་
རྩ་ཡོངས་པ་ཁུར་བ་ལས་ལྟར་བའི་སྤང་ལྟུང་དང་། དགེ་སྤྲོད་མ་ཚོས་བརྒྱད་
སྟན་ལ་བལ་འབྲུ་ཞིང་། (༣༥ མ) རྟེན་རྩ་བཅུག་པ་ལས་ལྟར་བའི་སྤང་ལྟུང་དང་།

ཐ་སྐྱོད་གདགས་སུ་རྒྱ་བའི་གཤེར་དབུ་ལ་ལོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་རང་.....
 དབང་བ་ལག་པས་ལེན་པའི་མངོན་སུམ་དུ་གནས་པ་ན། རོ་སོ་ལ་མི་རྒྱུ་
 བའི་སྒྲོ་མ་བཞག་པར་ནོར་གྱི་སྒྲོས་བདག་གིར་བྱས་པ་དང་། རང་དོན་དུ་
 རེག་གས་རེག་དུ་བརྒྱག་པ་ལས་ལྷུང་བའི་སྤང་ལྷུང་དང་། བྱིས་པ་ལ་གོས་སུ་
 བང་ཡན་ཆད་རི་བའི་ཁེ་སྒྲོགས་གྱི་སྤྱོད་ཐོབ་པ་ལས་ལྷུང་བའི་སྤང་ལྷུང་དང་།
 རྒྱུན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་མི་སྤྱན་པའི་དགོས་ཤིང་གིས། བྱིས་པ་ལ་ཉོ་ཆོད་གི་
 སྤྱོད་ཐོབ་པ་ལས་ལྷུང་བའི་སྤང་ལྷུང་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གདིང་བ་དང་
 ལྷན་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། གདིང་བ་ལ་སྤྱོགས་སུ་འཕྲོ་བྱས་ཤིང་ལྷན་
 ལ་དེ་མི་དགོས་པས། དེ་གཉིས་ནམས་པ་ཐ་དད་ཅིང་། གདིང་བ་དགོ་འདུན་གྱི་
 བནས་མལ་བ་སྤྱབས་པའི་ཕྱིར་བྱས། ལྷན་གངས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བྱས་པས་
 དེ་གཉིས་དགོས་པ་ཐ་དད་པ་དང་། མདོ་ལས། གདིང་བ་སྤྱག་པས་སྤངས་
 བས། ཞེས་གསུངས་ལ། ལྷོ་མ་ལས། ལྷན་སྤྱག་པས་ཁྱིར་བ་ནི་ཚུལ་མ་ཡིན་པས།
 ཞེས་དེ་གཉིས་སྤྱག་པ་ལ་བསྐྱར་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་དང་། གདིང་བ་ལ་
 སྤྱིད་དུ་སྤྱོད་གསུམ་དང་ཞིང་དུ་སྤྱོད་དང་སོར་དུག་གི་ཆོད་དང་། ལྷན་ཆོད་ནི་
 ལྷུང་ལྷུ་བ་རྒྱུ་ཤོས་དང་། ལྷོ་མ་ལས། ལྷན་ཆེན་པོ་ནི་སྤྱོད་དང་ལྷོ། རྒྱུ་
 རྒྱ་ནི་སྤྱོད་དང་གསུམ་མོ། །འཕྱིང་ནི་དེའི་བར་རོ། ཞིང་ཆོད་ནི་གདིང་བ་
 དང་མཉམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོད་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱུ་
 པར་ཆེད། ལྷན་གྱི་སྤང་ལྷུང་འདི་ནམས་གྱི་མཐར་ཐུག་ནི། བ་ཀྱམ་པ་རྫོགས་
 པ། མདོ་རྩ་བར། བ་ཀྱམ་པ་ཉིད་བྱེད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིན་བལ་དང་རིན་ཐང་སོགས་འདྲ་བའི་མོན་དར་
 སོགས་ལ་ལྷན་བྱས་པ་ལ་ཡང་སྤང་ལྷུང་དུ་འཕྱར་ཏེ། འདི་ཡང་འདྲ་བ་ལ་
 ཡང་རོ། ཞེས་པ་དང་། ལྷོ་མ་ལས། སྤྱིན་བལ་འབའ་ཞིག་ལ་ལྷན་བྱེད་པ་ལ་
 སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འཕྱར་བ་དེ་བཞིན་དུ་མོན་དར་དང་རྩ་དུ་གྱུ་ལའི་རས་

ལ་སྙན་བྱེད་པ་ལ་ཡང་སྤང་བ་ཁོ་ནར་འཁྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཟུར། ཡུལ་གང་ན་བལ་དཀར་པོ་དཀོན་(༡༥༧) ཁྱིའ་རིན་ཆེ་ལ་བལ་ནག་པོ་
 མུད་ཅིང་རིན་ཆུང་བ་དེར་ནི་བལ་དཀར་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་བྱས་པའི་སྙན་
 ལ་སྤང་ལྟར་སྤྱོད་ཅིང་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་བྱས་པའི་སྙན་ལ་ལྟར་མེད་ཏུ་
 འཁྱུར་ཏེ། རང་གི་རྣམ་འབྱེད་ལས། བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་ལྟར་བ་མེད་
 དེ། དཀར་པོ་དེ་ནི་ལྟར་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གོ་བརྒྱུ་ནས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་།
 ཟུར་སྙན་རང་གི་རྣམ་འབྱེད་ལས། བལ་དཀར་པོ་འབའ་སྙན་བྱེད་པ་ལ་ཡང་སྤང་
 བ་ཁོ་ནར་འཁྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཟུར། སྤང་བལ་དང་མོན་དར་གྱི་ཆ་
 གཉིས་བྱས་ན་ཡང་སྤང་བའི་ལྟར་བར་འཁྱུར་ཏེ། ལྷོ་ལས། མོན་དར་དང་
 སྤྱོད་བལ་ལོགས་པ་བསྟེས་པ་ལས་སྙན་བྱས་པ་ལ་ཡང་སྤང་བ་ཁོ་ནར་འཁྱུར་
 བ་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཟུར།

ནད་ ལྟར་བཟེད་འཆང་སྤང་ལ་ལོགས་པ་བཅུ་ཆེན་གསུམ་པ།

༥ སྤང་ལྟར་བཅུ་ཆེན་གསུམ་པ་ནི། རྣམ་ལས། ལྟར་བཟེད་གཉིས་དང་ཐ་
 ག་གཉིས། བྱིན་འཕྲོག་སྙན་ལྷ་ཐ་ཆུང་དང་། འདོན་པ་བ་དང་རས་ཆེན་
 དང་། འབྲེས་པ་དང་ནི་གསོག་འཛོགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སྤང་
 ལྟར་བཅུ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགོས་སྤྱོད་གིས་རང་དབང་བའི་ལྟར་
 བཟེད་ཏུང་བ་ཆོད་ལྟན་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་ཞག་བཅུ་ལས་ལྷག་པ་.....
 བཅངས་པ་ལས་ལྟར་བའི་སྤང་ལྟར་དང་། རང་ལ་ལྟར་བཟེད་ཏུང་བ་ཆོད་
 ལྟན་ཡོད་བཞིན་ཏུ། བྱིན་པ་ཆོས་ཏུག་ལྟན་ལ་ལྟར་བཟེད་བསྤངས་ཏེ། ཐོབ་པ་
 ལས་ལྟར་བའི་ལྟར་བཟེད་འཛོལ་བའི་སྤང་ལྟར་དང་། རང་གི་ཤས་གྱི་རྩ་ཏུང་
 བ་ཆོད་ལྟན་ཐ་ག་པ་བྱིན་པ་ཆོས་ཏུག་ལྟན་ཅི་བདེར་སྟོབས་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་...
 ལ། རང་ངམ་བརྒྱུས་པས་འཐག་ཏུ་བཅུག་ཏེ། རྩ་གང་ཡན་ཆད་གྱི་ཐགས་སྤྱོད་

ཐོབ་སྒྲིལ་པ་ལས་ཕྱང་བའི་འཐག་ཏུ་བརྟུག་པའི་སྤང་བ་དང་། རྒྱན་བདག་
 ཁྱིམ་པ་ཚོས་དྲུག་ལྟན་གྱིས་རང་ལ་བསྐྱོན་པའི་མོས་ཏུང་བ་ཚད་ལྟན་རྒྱན་.....
 བདག་དེ་ཉིད་གནང་བ་མ་ཐོབ་པར་ཐ་ག་བ་ལ་མཆུ་ཞེད་བྱ་གང་ཡན་ཆད་.....
 བརྒྱད་པ་ལས་ཕྱང་བའི་འཐག་པ་བརྒྱད་པའི་སྤང་ལྟང་དང་། དགེ་སྤྲོད་ཚོས་
 བརྒྱད་ལྟན་ལ་རང་རམ་གཞན་གྱིས་བྱིན་པའི་ལྟང་བཟེད་དམ། མོས་ཏུང་བ་
 ཚད་ལྟན་དགེ་སྤྲོད་དེ་ཉིད་དབང་བ་རྒྱ་ལེམས་དང་། ཡིད་གཙུགས་བྱུང་པར་
 ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོས་(༡༩ན) འསྐྱོགས་ཏེ། གནས་ནས་སྤྲུལ་པ་པ་ལས་ཕྱང་
 བའི་བྱིན་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་ལྟང་། ཁྱིམ་པ་ཚོས་དྲུག་ལྟན་གྱི་ཁ་ཟས་ལས་གཞན་
 པའི་དབྱར་གྱི་ཆེད་པ་ཏུང་བ་ཚད་ལྟན་གྱི་བྱིན་པ་དགས་དབྱེ་མ་བྱས་པའི་.....
 དབྱར་གྱི་ནང་ཏུ་བདག་གིས་བྱས་པ་ལས་ཕྱང་བའི་དབྱར་རིང་བདག་གིས་.....
 བྱེད་པ་སྤྲུལ་པ་དང་། དེ་ལྟ་ལུའི་དབྱར་ཆེད་དབྱར་ནང་ཏུ་བཞོས་པས་ཐོབ་
 རྒྱ་སྒྲིལ་པ་ལས་ཕྱང་བའི་དབྱར་ཆེད་བཞོ་སྤྲུལ་པ་དང་། དེ་ལྟ་ལུའི་དབྱར་
 ཆེད་དགས་དབྱེའི་བྱིས་དེ་ཉིན་པར་མ་བཞོས་པར་དེའི་མཚན་མའི་མཐའ་.....
 འདས་པ་ལས་ཕྱང་བའི་དབྱར་ཆེད་ཞག་དབྱེ་བའི་སྤང་ལྟང་དེ། རྒྱན་ལྷ་མ་
 རྒྱང་ཞེས་པ་བཅད་ཕྱང་གི་སྤང་ལྟང་དང་། དཔོན་པ་བས་རང་གི་སྤྲུལ་བྱུང་
 བྱིན་ཐུབས་ཅན་གནས་གཞན་ཏུ་བཞག་པ་འཇིག་པའི་བར་ཚད་དང་བུལ་.....
 བས། རང་དང་ཚོས་མོས་བཞག་པའི་གནས་ཏེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལས་
 གཞན་པའི་གནས་ཏུ་ཞག་དྲུག་གི་མཚན་མའི་མཐའི་སྤྲད་ཅིག་མ་འདས་པ་.....
 ལས་ཕྱང་བའི་དཔོན་པ་བའི་འབུལ་སྤང་དང་། ཁྱིམ་པ་ཚོས་དྲུག་ལྟན་གྱིས་
 ལྷ་བ་བཞིར་ལོངས་སྤྲད་པའི་ཁྱིམ་པ་དེས་དབང་བའི་དབྱར་གྱི་མོས་རས་.....
 ཆེན་ཏུང་བ་ཚད་ལྟན་རང་གི་དབྱར་ཁས་ལེན་གྱི་ལྷ་བ་གཅིག་གི་སྒྲོན་རྒྱལ་ཏུ་
 བཅོལ་བས་ཐོབ་པ་ལས་ཕྱང་བའི་རས་ཆེན་འཚོལ་སྤྲུལ་པ་དང་། དེ་ལྟ་ལུའི་
 ལུའི་རས་ཆེན་རང་དབང་བ་དབྱར་ཁས་སྤངས་པའི་རུས་གྱི་དགས་དབྱེ་བྱས་

ཐུན་ཚོད་རུ་རུང་པ་ནི་སྤྲོད་ཀྱི་ཐུན་དང་པོ་འདས་པར་བཞག་ན་སྤང་ལྟར་རུ་
 འཕྱར་རོ། །རི་སྤྲོད་འཆོ་བཅང་གི་སྤྲོད་ཀྱི་ཕྱིན་ཐུབས་ནི། བད་དེ་གསོམ་ནས་
 སྤྲོད་དེ་ཉེན་མི་དགོས་པའི་མཚན་མོའི་མཐའི་སྤྲོད་ཅིག་མ་འདས་པ་ན་སྤང་...
 ལྟར་རུ་འཕྱར་རོ། །སྤྲོད་བཞི་པོ་ཕྱིན་ལེན་མ་བཤེག་པར་གསོམ་འཛོག་གི་རུས་
 ལས་འདས་པར་བཞག་པ་ཚོས་པ་ལྟར་བྱེད་འབའ་ཞིག་པར་འཕྱར་ཞིང་།
 བཞག་པ་ལ་གསོམ་འཛོག་གི་སྤང་བར་འཕྱར་ཏེ། རྒྱུ་ལས། འཆང་བའི་ལྟར་
 བ་འདི་ནམ་པར་བཞག་མོ། ཁོངས་སྤྲོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསོག་
 འཛོག་བྱས་པ་ཟ་བ་ལ་ལྟར་བྱེད་འབའ་ཞིག་པར་འཕྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གསོག་འཛོག་སྤྲོད་པ་ལ་ཟ་བའི་ཕྱིར། གསོག་འཛོག་རུས་ལས་
 འདས་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། བཟའ་བའི་ཕྱིར་འཆང་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན། རྒྱུ་ལས། སྤྲོད་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པར་འཆང་བ་ལ་ཡང་ཁ་
 མ་མོ་བ་དང་འདྲ་ཉེ། སྤྲོད་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མར་(༣༧) ལ་
 སོགས་པ་རྒྱང་པ་ལ་བྱག་པའི་ཕྱིར། གསོག་འཛོག་རུས་ལས་འདས་པ་བྱེན་
 ལེན་མ་བཤེག་པར་སྤང་ལྟར་སྤྲོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྤྲོད་ན་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 མར་ལ་སོགས་ཕྱིན་ལེན་བྱས་པ་ཉེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཟ་བ་དང་། གཞན་ལ་
 སྤྲོད་པ་དང་། རྒྱང་པ་ལ་བསྐྱུ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་བྱས་འདི་བྱའོ། །ཞེས་སྤྲོད་
 ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པར་གང་མཁོ་བ་བྱ་སྤྲོད་རུ་སྤྲོད་བསམ་པས་འཆང་བ་ལ་
 ཡང་གསོག་འཛོག་གི་སྤང་ལྟར་སྤྲོད་དེ། སྤྲོད་བྱེད་བྱས་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པ་ཉེ། སྤྲོད་བསམ་པ་དེས་བྱེད་བྱས་ཟ་བའི་ཆེད་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རྒྱར་བྱས་པ་དང་བསྐྱུ་མཉེ་བྱས་པ་དག་ནི་ཕྱིན་ལེན་མ་
 བཤེག་པར་བཞག་ཉེ། གསོག་འཛོག་བྱས་ཀྱང་གསོག་འཛོག་གི་ཉེས་པ་མི་
 སྤྲོད་པར་གསུངས་སོ། །

པའི་ཡེ་ཤུག་པའི་ཡེ་ཤུག་ཕྱིད་དང་། བཅས་ལྟན་དག་སྤྱོད་གིས་བདེན་པ་མ་
མཐོང་ཞིང་ཡེ་ཤུག་བ་དང་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པའི་བསྟེན་པར་མ་.....
རྒྱལ་པ་ལ། དག་སྤྱོད་གཞན་གྱི་པམ་པའམ་ལྟན་མའི་ཡེ་ཤུག་བ་བརྗོད་ཅིང་
དོན་གོ་བ་ལས་ཡུར་པའི་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པའི་ཡེ་ཤུག་ཕྱིད་དང་། མིའི་
ཆོས་སྤྱོད་མ་ཐོབ་པའི་བཅས་ལྟན་དག་སྤྱོད་གིས་བདེན་པ་མ་མཐོང་བའི་.....
བསྟེན་པར་མ་རྒྱལ་པ་ལ་རང་གི་མི་ཆོས་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་པའི་དོན་གོ་བ་ལས་.....
ཡུར་པའི་མི་ཆོས་སྤྱོད་མ་བདེན་པར་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤུག་ཕྱིད་དང་། བཅས་ལྟན་དག་
སྤྱོད་གིས་རང་དང་བརྗོད་བྱ་གཉིས་ཀ་ལས་ལོར་བ་དང་པའི་དག་སྤྱོད་རྣམ་.....
དག་ལ་དག་འདུན་དབང་བའི་ཟས་ལས་གཞན་པའི་རྟེན་པ། སང་ཟས་ལ་
སྟེན་པར་བརྗོད་སྟེ། ཞེས་སྤྱོད་པ་བཏབ་ཏེ་དོན་གོ་བ་ལས་ཡུར་པའི་བཤེས་
རོར་ཕྱིད་ཀྱི་སྤྱོད་འདེབས་ཀྱི་ཡེ་ཤུག་ཕྱིད་དང་། བཅས་ལྟན་དག་སྤྱོད་གིས་གས་
སྤྱོད་གི་ཆེ་དག་སྤྱོད་གཞན་ལ་འདུལ་བའི་ཆོག་བྱུང་དུ་གསོད་པའི་ཆོག་སྤྱོད་.....
ཏེ། དོན་གོ་བ་ལས་ཡུར་པའི་བྱུང་དུ་གསོད་པའི་ཡེ་ཤུག་ཕྱིད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར།

བཅ་ཆེན་གཉིས་པ།

༥ བཅ་ཆེན་གཉིས་པ་ནི། ལྷོ་མ་ལས། ས་བོན་འབྱུང་བ་སྤྱོད་པ་དང་། ཁྱི་དང་
འདྲིང་དང་སྤྱོད་པ་དང་། བྱིས་གཞོན་འབྱུང་བ་འདེབས་པ་དང་། ཁིམ་པ་
གཉིས་སུ་བཅོག་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཡེ་ཤུག་ཕྱིད་བཅུ་བཞག་དུ་ཡོད་
དེ། བཅས་ལྟན་དག་སྤྱོད་གིས་བོན་དང་སྤྱོད་པ་གང་རུང་མ་ཉམས་ཤིང་རུང་
བ་མ་བྱས་པ་ལ། ཉམས་པར་བྱེད་པའི་འདུན་པས་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་
ཉམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཡུར་པའི་ས་བོན་དང་སྤྱོད་པ་འཛོམས་པའི་ཡེ་ཤུག་ཕྱིད་.....
དང་། དག་འདུན་གྱི་ཞལ་ཏ་རྒྱུལ་བཞེན་དུ་བྱེད་པའི་དག་སྤྱོད་ལ། བཅས་

རང་གཞན་སྤྱོད་མོང་གི་དོན་དུ་ས་དང་རྩ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་སྤྲོད་ཆགས་
 དང་བཅས་པའི་སྤྲོད་ཆགས་ལ་མ་ལྟོས་པའི་བསམ་པས་ཡོངས་སྤྱད་པས་གཞི་
 རྩ་མའི་ཞར་ལ་དུད་འགྲོ་ཤི་བ་ལས་བྱུང་བའི་འདེབས་པའི་ལྷན་བྱེད་དང་།
 བཅས་(༢༥) ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གི་གཙུག་ལག་ཁང་བཅེགས་པ་ན་ཉིན་གཅིག་ལ་
 བ་གུ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བཅེགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིམ་པ་ལྷག་.....
 པར་ཅིགས་པའི་ལྷན་བྱེད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ས་པོན་སོགས་ཀྱི་རུང་
 བའི་དབྱེ་བ་ནི། མེས་རེག་པ་དང་སེན་མོ་དང་། བེ་ཙོ་དང་མཆོན་ལ་སོགས་
 པས་མ་བྱུང་བ་དང་། ལྷན་ཤམ་ལྷ་བུ་ཤིན་དུ་རྒྱིད་པ་དང་། ལ་སྤྱག་ལ་སོགས་
 པ་ཙུ་བ་ནས་བྱུང་བ་དང་། སྤན་མ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིད་ཆོལ་དུ་གས་པ་དང་།
 བཀྲམ་པ་དང་། ཤིང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པ་གཙོད་པ་དང་། ག་པོན་ལ་སོགས་པ་
 ས་པོན་གྱི་ཆོས་མེད་པ་དང་བཅུའོ། །རུང་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི། གཞི་གང་ལ་རུང་
 བར་བྱ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྱོད་པ་འཇུ། ས་པོན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ལ་བྱ། དེ་
 ཡང་མ་ཉམས་པ་ལ་བྱ་ཡི། ཉམས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རུང་བ་བྱས་
 པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་རུང་བའི་ཆོག་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར།
 རྟེན་གང་གིས་རུང་བར་བྱ་བ་ནི་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པས་བྱ་སྟེ། བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པས་བྱ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། དགེ་སྤྱོད་གིས་རུང་བ་དག་བྱས་
 པ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དགེ་སྤྱོད་གིས་མེས་རུང་
 བ་བྱས་ན་ས་པོན་འཛོམས་པའི་ལྷན་བ་ཞིགས་ཀྱང་། དགེ་སྤྱོད་གིས་བརྟེན་པ་
 བཅོས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར། མེས་རུང་བ་ནི་སྤྱིའི་ཆོལ་གྱིས་ཀྱང་རུང་ལ། རུང་
 བ་གཞན་རྣམས་ནི་སོ་སོ་ལ་རེག་ནས་བྱ་སྟེ། མེས་རུང་བར་བྱ་བ་ལ་སྤྱིའི་
 ཆོམས་ནི་གཙོ་ཆེར་བྱ་བ་ཞེས་གསུངས། མེ་ནི་རྣམས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་
 འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས། མེས་རེག་པའི་ཕྱིར། བཀྲ་མི་ཤེས་པ་ཉིད་གྱིས་པོན་གྱི་
 བ་སྤྱད་ལས་ཡོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། མེས་འབྲས་བུ་སོགས་རུང་བ་བྱེད་

ཚུལ་ཡིད་དེ་རུང་བ་བྱེད་པའི་ཆེ་མཆོག་གིས་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་རེག་དགོས་ཏེ།
 མཆོག་གཅིག་ལ་རེག་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལ་ལ་དུགས་པ་
 ཡང་མེད་རུང་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས། རྣམ་འབྱེད་ལས། མཆོག་དང་མེན་
 མོས་རེ་རེ་ནས་སྟོ། ཁྱིམ་གསུངས། བསམ་པ་ནི། རྒྱུ་ལ་ལ་མ་གཏོགས་པ་ལ་
 རུང་བ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དགོས་སྟོ། ཁགས་པའི་རུང་བ་ལ། རང་གི་རྣམ་
 འབྱེད་དང་། རྒྱུ་ལས། རང་གས་པ་ཉིད་ནི་རུང་བ་ཉིད་(༡/ ༣) མ་ཡིན་
 པས། རང་གིས་བྱས་པས་རུང་བར་མི་འབྱུང་གི་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་བཀས་པ་
 དགོས་སྟོ། རྒྱུ་ལས། ས་མོན་གྱི་རིམ་པ་ལྷ་ལ་རུང་བར་བྱས་ཀྱང་སའི་
 བྱང་དུ་བཞག་གམ། རྒྱུ་ལ་བྱང་དུ་བཞག་གམ། གདང་ཤིང་ལ་བཀལ་གྱང་
 རུང་ཏེ། རྒྱུ་ལ་བྱེད་པ་ཆུང་གཟན་ན་ཅིར་འབྱུང་། རྒྱུ་ལ་བྱེད་དོ། ཁྱིམ་གསུངས་
 པས། རྒྱུ་ལ་ལྷ་དུ་གདང་ལ་གཟར་བའི་རྒྱུ་ལ་བྱེད་པ་གཅོད་ན་རྒྱུ་ལ་བྱེད་དུ་
 འབྱུང་རོ། རྒྱུ་ལ་གསུམ་ལ་རུང་ཆུ་བཏབ་པའི་དགོས་པ་ནི། རུང་ཆུ་མ་བཏབ་
 པའི་ཉེས་དམིགས་མི་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་ལ་དང་མཆོན་མོ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་
 རུང་མི་རུང་གི་བཅས་པའི་ས་མཆོན་མི་ལོངས་སྤྱོད་པའོ། རུས་རུང་ལ་ནི་རུང་ཆུ་མི་
 འཆགས་ཏེ། དེ་བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་རྒྱུ་ལ་དང་མཆོན་མོ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་
 མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རུས་ནི་ཉི་མ་བྱེད་ཡོལ་ནས་སྤྱོད་རེངས་དང་པོ་མ་ཤར་གྱི་
 བར་དུ་གདབ་པོ། ཁྱིམ་ནི་བཞེན་པར་མ་རྒྱུགས་པས་གདབ་ཏེ། དགེ་སྤྱོད་
 གིས་རུང་ཆུ་བཏབ་ན། རུང་ཆུ་བཏབ་པ་ཅམ་དུ་འབྱུང་གི། མི་ལོངས་པ་ལ་
 འབྱུག་པའི་ཉེས་བྱས་སྟོ། །

དཔྱ་བཙུ་ཆེན་གསུམ་པ།

༥ བཙུ་ཆེན་གསུམ་པ་ནི། རྩོམ་ལས། མ་བསྐྱོས་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་། །ཟས་
དང་ཆོས་ཁོས་གཉིས་དག་དང་། །དོན་མཐུན་གྱུ་དང་དཔེན་པ་ཉིད། །དགེ་
སྤྱོད་མ་ཡི་སྦྱར་བཅུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི། ལྷུང་བྱེད་བཙུ་ཡང་
བཞག་རྒྱ་ཡོད་དེ། མིའི་ཆོས་སྒྲ་མ་དང་མི་ལྡན་ཞིང་། དགེ་ལུན་རྒྱ་མ་ལོངས་
པའི་ཆོ། དགེ་སྤྱོད་མའི་སྦྱོར་པར་མ་གསོལ་ཞིང་། ལོངས་པའི་ཆོ་ལས་གྱིས་
མ་བསྐྱོས་པའི་བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྱོད་གི་དགེ་སྤྱོད་མ་ཆོས་བརྟན་ལྡན་ལ་ནང་...
རིག་པའི་ཆོས་རག་གིས་བསྟན་ཏེ། དོན་གོ་བ་ལས་ལྷུར་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་
བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྱོད་གིས། དགེ་སྤྱོད་མ་ཆོས་བརྟན་ལྡན་ལ་མཆོན་ཐོག་ཐག་
ཆོས་སྦྱོར་པའི་རྒྱས་མ་ཡིན་པར། ཉི་མ་རུབ་ནས་སྒྱུ་མེད་ས་མ་གར་གྱི་པར་རྒྱ་
འཇིགས་ཉེན་དང་བཅས་པའི་གནས་སྤྱན་དང་རིག་པའི་ཆོས་རག་གིས་བསྟན་
ཏེ། དོན་གོ་བ་ལས་ལྷུར་པའི་ཉི་མ་རུབ་ནས་ཆོས་སྦྱོར་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་།
བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྱོད་གིས་དགེ་སྤྱོད་ཆོས་བརྟན་དང་ལྡན་པའི་སྤྱོད་རྒྱ་ཟང་...
ཟིང་རུང་ཟང་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་མི་སྦྱོར་པའི་དགེ་སྤྱོད་ལ་ཟང་ཟིང་རུང་ཟང་
ཅམ་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་ནོ། །ཞེས་(༡/ ༢) སྦྱར་བ་བཟུང་བ་གོ་བ་ལས་ལྷུར་
པའི་ཟས་རུང་ཟང་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྦྱོར་ནོ། །ཞེས་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྷུང་
བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྱོད་གིས་དགེ་སྤྱོད་མ་ཆོས་བརྟན་ལྡན་གྱི་གས་
རུང་བ་ཆད་ལྡན་བརྟོས་ཏེ། ལྷུང་བ་ལས་ལྷུར་པའི་གས་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་
དང་། བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྱོད་གིས་དགེ་སྤྱོད་མ་ཆོས་བརྟན་ལྡན་གྱི་སྤྱོད་རྒྱ་དགེ་
འཛུན་ལ་གོས་སུལ་བ་ལ་མ་གཏོགས་པ་གོས་དེས་མ་འཕོངས་པར་ཆོས་སྒྲ་...
ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་གོས་རུང་བ་ཆད་ལྡན་ཐོབ་...
པ་ལས་ལྷུར་པའི་དགེ་སྤྱོད་མ་ལ་གོས་བྱིན་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་

དགེ་སྤྲོད་གིས། དགེ་སྤྲོད་མ་ཚེས་བརྒྱད་ལྷན་གྱི་སྤྱིར་རྒྱུ་རྩེ་མ་སྤྲོས་པ་དང་།
 བ་པའི་ཆེ་ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉིན་མཚན་གཅིག་
 གི་རུས་སུ་ལྷན་གཅིག་ཏུ་རྒྱུར་གྲགས་གཅིག་འདས་ཏེ་ཕྱིན་པ་ལས་ལྷུར་པའི་...
 རྣོན་མཐུན་ཏེ་འགྲོ་ལམ་རྒྱ་དགེ་སྤྲོད་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་...
 དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས། དུལ་སྒྲུབ་པ་དང་། ལྷུར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུར་
 རྒྱུན་སྦྱོགས་དང་བརྒྱུག་སྦྱོགས་སུ་རྒྱུར་གྲགས་གཅིག་འདས་པར་ཕྱིན་པ་ལས་...
 ལྷུར་པའི་དགེ་སྤྲོད་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་
 དགེ་སྤྲོད་གི་དབེན་པ་རྒྱབས་ཡོད་བཞིན་རྒྱ་བྱད་མེད་དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་
 འདོམས་གང་ཚུན་ཆད་རྒྱ་འདུག་པ་ལས་ལྷུར་པའི་བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་...
 ཏུ་འདུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས་དབེན་པ་རྒྱབས་
 ཡོད་རྒྱ་དགེ་སྤྲོད་མ་ཚེས་བརྒྱད་ལྷན་དང་གཉིས་ཀ་འགྲེངས་ཏེ་སྤྱོད་ལམ་...
 རྒྱུགས་པ་ལས་ལྷུར་པའི་དགེ་སྤྲོད་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲེང་བའི་ལྷུང་བྱེད་...
 དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས་དགེ་སྤྲོད་མ་ཚེས་བརྒྱད་ལྷན་གྱི་སྤྱིན་བདག་
 རང་དང་དགེ་སྤྲོད་མ་གཉིས་ཀའི་ཉེ་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ནོར་བུ་དང་པའི་ཁྱིམ་པའི་
 རུས་བྱང་གི་བཅས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྦྱར་རྒྱ་བརྒྱུག་པ་...
 མཁུལ་རྒྱ་མེད་པ་ལས་ལྷུར་པའི་དགེ་སྤྲོད་མས་སྦྱར་རྒྱ་བརྒྱུག་པ་རྩོས་པའི་...
 ལྷུང་བྱེད་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལས་བཅུ་ཆེན་བཞི་པ།

༥ བརྒྱུ་ཆེན་བཞི་པ་ནི། སྤྲོམ་ལས། ཡང་ཡང་དང་ནི་འདུག་གནས་གཅིག །
 བྱེད་དང་བཅའ་དང་སྟོབས་པ་དང་། །འདུས་དང་རུས་མིན་གསེས་འདོག་དང་།
 །ཁ་ནས་མིད་དང་བསོད་པ་ཉིད། །ཅིས་(༤༠ན) གསུངས་པ་ལྷུར་གྱི་ལྷུང་བྱེད་
 བརྒྱུ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གི་རུས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་ཁྱིམ་པས་

མགོན་ཏུ་པོས་པ་ལན་གཉིས་ཡན་ཆད་ལྷན་ན་ཟས་ཕྱི་མ་ལ་གོས་སམ་གོས་ཀྱི་
 རྟེན་པ་མེད་པའི་ཟས་ཕྱི་མ་ཆོས་པ་ལས་ལྷན་པའི་ཡང་ཡང་ཟ་བའི་ལྷན་བྱེད་
 དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གི་ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྱི་འདུག་གནས་སྤྱོན་བདག་
 བྱིས་པས་བྱས་མཆོད་གནས་ལྷ་སྟེགས་ཅན་གནས་དེར་ཞག་གཅིག་གནས་ཏེ་
 ཟས་གཉིས་པ་ཆོས་པ་ལས་ལྷན་པའི་ལྷན་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་
 ལ་བྱིས་པས་བསོད་སྟོན་སྟོབས་ཅིང་ཅི་བདེར་མ་བྱས་པར་ཆད་དེ་ཡོངས་་་་
 ལྷ་མ་སྟགས་པ་ལས་ཏུས་ལྷ་རྒྱུད་པ་ལྷན་བཟེད་དོའམ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་་་་་
 སྤངས་ཏེ། གནས་གཞན་ཏུ་བྱིར་ཏེ་ཆོས་པ་ལས་ལྷན་པའི་ལྷན་བཟེད་དོ་
 གསུམ་ཅམ་ལས་ལྷག་པ་ལེན་པའི་ལྷན་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་
 གིས་སྤྱན་བཞི་གང་ཡང་རྒྱུད་པ་གནས་དེ་ཉིད་ཏུ་ཟ་བའི་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་་་་
 བྱས་ཆོས་མ་བེན་པའི་པར་སྐབས་ལྷ་ལངས་པ་ལས་ལྷན་པའི་པམ་མས་ལྷན་་་་
 གི་སྤངས་པ་ཟ་བའི་རྒྱུད་འལྱར་བའི་ལྷན་བའོ། །བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་
 ཟས་སྤངས་པ་ཆོགས་པའི་ཏུས་ལྷ་རྒྱུད་པའི་བཟའ་བའམ་བཅའ་བ་ལྷག་པོར་
 མ་བྱས་པར་ཆོས་པ་ལས་ལྷན་པའི་སྤངས་པ་ཟ་བའི་ལྷན་བྱེད་དང་བཅས་་་་
 ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་ཟས་མ་སྤངས་པའི་དགེ་སྤྱོད་གཞན་ལ་ཏུས་ལྷ་རྒྱུད་པའི་་་
 བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ། ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་བརྟལས་ཏེ་དོན་གོ་བ་ལས་ལྷན་
 པའི་སྤངས་པ་སྟོབས་པའི་ལྷན་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་རང་
 གཞན་གྱི་མཆོས་གཅིག་པའི་ནང་ཏུ་དགེ་འདུན་རྣམས་ཟས་ཟ་བའི་གནས་
 ཆང་མང་ལྷ་བྱ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་དགེ་སྤྱོད་བཞིར་ལོངས་པ་འདུས་ཤིང་ཟ་་་
 པ་ལས་ལྷན་པའི་འདུས་ཤིང་ཟ་བའི་ལྷན་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་
 གིས་རང་གི་སྤྱིང་གི་ཉི་མ་ཁྱེད་ཡོལ་ནས་སྤྱ་རེངས་མ་ཤར་པའི་ཤར་དེར་ཏུས་
 ལྷ་རྒྱུད་པའི་ཟས་ཆོས་པ་ལས་ལྷན་པའི་ཏུས་མ་ཡིན་པར་ཟས་ཟ་བའི་ལྷན་་་་
 བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གི་སྤྱན་བཞི་ལས་གང་ཡང་རྒྱུད་པ་རང་གི་

གསོག་འཛོག་རྒྱ་བཞག་པ་འཇ། རང་དང་ཆོ་ག་གཅིག་པའི་གསོག་འཛོག་རྒྱ་
 བཞག་པ་ཁམ་གང་ཡན་ཆད་ཟོས་པ་ལས་ཟུར་པའི་གསོག་(༤༠པ)འཛོག་རྒྱ་...
 བཞག་པ་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས་བྱིན་ལེན་འཇུག་
 པའི་ཟས་ལ་རང་རམ་རང་དང་ཆོ་ག་གཅིག་པའི་བྱིན་ལེན་དང་མི་ལྷན་པ་...
 ཁམ་གཅིག་ཡན་ཆད་ཟོས་པ་ལས་ཟུར་པའི་ཁར་མེད་པས་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་...
 པ་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས་བྱིས་པ་ཉེ་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་
 ལ་ཡུལ་རྒྱས་དེ་ན་ཟས་བསོད་པར་གྲགས་པ་དག་གི་རིག་བྱེད་བྱིས་བསྐྱངས་...
 པ་ལས་ཟུར་བ་ཟས་བསོད་པ་བསྐྱངས་ཉེ་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནམས་སྤྲོད་...
 པའི་ཕྱིར། གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ཟ་བའི་ཉེས་པ་ལ། ཟུ་རང་རམ་རང་
 འདྲ་བའི་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྤར་ལག་ཉ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་...
 པ་བཞི་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་དེ་དག་བསྐྱངས་ན་ལག་ཉར་སྐྱངས་པ་དང་།
 མཆོམས་ནང་རྒྱ་བཅོས་པ་དང་། ཞག་ལོན་པ་དང་རྩེན་པ་བཅོས་པའི་ཉེས་
 པ་བཞི་དང་། དེ་རྩོས་པའི་ཉེས་བྱས་བཞི་དང་བརྒྱད་ཡོད་ལ། དེའི་དང་པོ་
 བློ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས་རང་རམ་རང་འདྲ་བ་དབང་བའི་ཟས་ཟ་བའི་
 ལྷ་གོན་རྒྱ་གནས་པ་ལ་རེག་པའི་ཉེས་བྱས་དང་། གཉིས་པ་ནི། བཅས་
 ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས་རང་རམ་རང་འདྲ་བ་དབང་ཞིང་རྒྱུད་ཁང་མ་ཡིན་པའི་...
 རང་བཞིན་གྱི་མཆོམས་ནང་དང་། དེའི་ཉེ་འཁོར་རྒྱ་རང་རམ་རང་འདྲ་བ་
 དབང་བའི་རྩེན་པ་རང་རམ་རང་འདྲ་བས་ཡོངས་སྤྲོད་པའི་ཆེད་རྒྱ་མེད་...
 འབྲེལ་བས་རེག་པ་ལས་ཟུར་པའི་མཆོམས་བཅོས་གྱི་ཉེས་བྱས་དང་། གསུམ་
 པ་ནི། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས་རང་རམ་རང་འདྲ་བ་དབང་བའི་གནས་
 ཡིན་ཞིང་། རྒྱུད་ཁང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མཆོམས་དེའི་ཉེ་འཁོར་རྒྱ་
 ལྷན་བཞི་ལས་གང་ཡང་རྒྱུད་པ་བཞག་ཏེ་མཆོན་མོ་འདས་པའི་ཉེས་བྱས་...
 དང་། བཞི་པ་ནི། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས་རྩེན་པ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་

བ་རང་ངམ་རང་འདྲ་བ་ཟ་བའི་དོན་ཏུ་མེས་རེག་པ་ལས་ཟུར་བའི་ཉེས་ཏུས།
 དེ་བཞི་རྩེས་པའི་ཉེས་བྱས་བཞི་ནི། དེ་ནམས་མགུལ་ཏུ་མིད་པ་ལས་ཟུར་བའི་
 ཉེས་བྱས་སོ། གྲིལ་ལས། རུང་བ་ཡིན་པའི་ས་གཞིར་སྤྱིན་བདག་གིས་བཙོས་
 པའམ། དེར་ཞག་ལོན་བཞག་པ་འབྲུལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །
 སྤྱིན་བདག་གིས་མར་དང་འབྲས་ལ་སོགས་པ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྤུལ་བ།
 རང་འོངས་ནས་འབྲིམ་(༡༣) མོ་ཞེས་ཟེར་བ་དགེ་འདུན་ལ་འབྲིམ་པར་བྱེད་
 པ་དེ་ལ་ནི། མཚམས་བཙོས་ཞག་ལོན་ཟ་བའི་ཉེས་པར་འབྱུར་དེ། དང་པོ་ཁོ་
 རར་དགེ་འདུན་གྱི་བདག་གིར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དགེ་སྤྱོད་གིས་སྤོང་ཏུ་མཛོང་
 དང་བང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་དེ། སྤྱང་དེར་དགེ་སྤྱོད་གིས་ཉིན་མཚམས་ཏུ་
 གནས་ན་དེ་ནི་དགེ་སྤྱོད་གི་གནས་ཉིད་ཡིན་པས་དེར་བཙོས་པ་དང་ཞག་ཏུ་
 བཞག་པ་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་ལ། སྤྱང་དེར་དགེ་སྤྱོད་མི་གནས་ན་ནི་དེར་བཙོས་
 པ་དང་ཞག་ལོན་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཙུག་ལག་ཁང་གི་གནས་ཁང་
 འགའ་ཞིག་ཏུ་བདག་པོ་བྱིམ་པས་གནས་དེར་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་གནས་པར་
 མི་བྱའོ། ཞེས་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་ནི་དགེ་སྤྱོད་གི་གནས་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །
 གཙུག་ལག་ཁང་སྤྱང་པར་ནི་དགེ་སྤྱོད་གནས་ན་དགེ་སྤྱོད་གི་གནས་ཡིན་ལ་
 མི་གནས་ན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །མཚམས་ཀྱི་ནང་ཏུ་བཙོས་པ་དང་། དགེ་སྤྱོད་
 གིས་བཙོས་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་པོ་འདིར་རྩེན་པ་བཙོས་པ་གང་ཡིན་པ་
 ནི་མཚམས་བཙོས་དང་། དགེ་སྤྱོད་གིས་བཙོས་པ་དེ་ཡིན་པའོ། །ཁ་ཅིག །འོ་
 མ་སྒྲིལ་བ་རྩེན་པ་མིན་ཡང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མར་རྩེན་པ་ཡིན་དེ། དངོས་པོ་
 ཟུར་པས་སྤར་གྱི་བཙོས་པ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འོ་མ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་
 ལས་མར་བྱུང་ན་སྤྲོན་གྱི་དངོས་པོ་ཟུར་པས་སྤར་གྱི་བྱིན་ལེན་ཞིག་པ་བཞིན་
 ནོ། །དེས་ན་འོ་མ་བསྒྲིལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་མར་དེ། དགེ་སྤྱོད་གིས་སྒྲིལ་ན་
 རྩེན་བཙོས་ཀྱི་ཉེས་པར་འབྱུར་རོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་དེ། ཆོག་

ནམ་དག་དང་དངོས་པོའི་གནས་སྐབས་གཞིས་མི་འདྲ་བས་འོ་མ་ལས་མར་...
 ཏུ་ལྷུང་ན་འཇིག་གྲང་བཅོས་པ་མི་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་རྒྱུ་པ་དང་བྲལ་
 པ་ཕྱིས་རྒྱུ་པ་མི་འལྷུར་ཏེ་རྒྱུ་པ་ཡིན་མ་ཡིན་དངོས་པོའི་ཆོས་ཡིན་པའི་...
 ཕྱིར། ཞེས་མཆོ་ལྷ་བ་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །མི་སྤྱི་བ་ནམས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཆ་
 བངས་པ་ཞེས་པ་རྒྱ་གྲང་གིས་སྤྲུལ་ཆ་བངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། མེ་དང་འབྲེལ་
 བས་བཅོས་པའི་སྤྲུལ་ཆ་བངས་པའོ། །སྤྲུལ་ཆ་བངས་པ་ནི་སྤྱོད་སྤྱོད་གས་
 བངས་པ་ཞེས་ཏེ་པལ་ཆེར་བངས་པ་ལ་བྱའོ། །རྒྱུང་ཁང་བཅད་པའི་ས་ན་
 འབྲས་སུ་བྱུབ་ཅིང་ཙུང་བ་རྒྱུང་ཁང་མ་(༤༡)བཅད་པའི་སར་ཡོད་པའི་.....
 འབྲས་སུ་དེ་ཞག་ཡོན་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རྒྱུང་བའི་ས་ནི་ཞག་མང་སུ་གནས་པའི་
 ཙུང་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་སུ་མཆོམས་ནང་སུ་ཞག་ཡོན་པ་ལས་
 བྱུང་བའི་འོ་མ་ཡང་ཞག་ཡོན་པ་ཉིད་ཡིན། ཞག་ཡོན་པའི་འོ་མ་ལས་བྱུང་
 བའི་འོ་ཡང་ཞག་ཡོན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཏུས་སུ་རྒྱུང་བའི་གནས་སྐབས་མ་ལྷུར་
 པའི་ཕྱིར། ཞག་ཡོན་པའི་འོ་མ་དང་འོ་ལས་བྱུང་བའི་མར་དང་། ཟུར་ཁྱུ་ནི་
 ཞག་ཡོན་པ་ཞིག་པ་སྟེ། སྤྲུལ་གྱི་རིགས་གཞན་སུ་ལྷུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོམས་
 ནང་སུ་ཞག་ཡོན་པའི་ས་ནོན་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་སུ་བཏབ་པ་ལས་སྤྱུ་བྱ་སྤྱེས་
 པ་ཞག་ཡོན་པ་ཞིག་པ་སྟེ། དངོས་པོ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དེ་ནམས་
 རྒྱུ་ལས་བཤད་རོ། །ཞོར་བ་དང་བརྟེན་པ་ཞེས་པ་ལ་ཞོར་བ་ནི་བྱེ་བྲག་
 ལ་འབྲུལ་བ་སྟེ་འབྲུ་མར་གྱི་བུམ་པ་ལ་མཆོན་ཅིའི་བུམ་པར་འབྲུལ་བ་ལྟ་སུ་...
 དང་། བརྟེན་པ་ནི་སྤྱི་ལ་འབྲུལ་བ་སྟེ་འབྲུ་མར་གྱི་བུམ་པ་ལ་སྟོང་པར་འབྲུལ་
 བ་སྟེ་བུམ་རྩིས་ཡོད་པ་བརྟེན་དེ། དག་སྟོང་གིས་འབྲུ་མར་གྱི་བུམ་པ་བཏོག་
 གྱེ་སྤྲུལ་ལ་འཇིག་བཞིན་པ་ན་འབྲུ་མར་གྱི་བུམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ན་ལག་...
 ཉར་འབྲུར་རམ་སྒྲུལ་སྟེ། འབྲུ་མར་གྱི་བུམ་པ་དེ་ལ་གནས་དོར་བར་དམིགས་
 པར་མི་བྱ་སྟེ། རྩིས་དེ་རྒྱུང་བ་བསྐྱུང་བ་ཉིད་རོ། །དེ་ཡང་གཞན་གྱི་ཐ་ག་ཤིན་

ཏུ་ཉི་ཤར་བསྐྱར་ཏེ་སྐས་ལ་འཛིག་བཞིན་པ་ན། འོག་ཏུ་ཉེན་ན། ལུང་ལས།
 སྐར་པོ་བས་ལ་གནས་དེར་མ་འགྱེལ་བར་ཞོག་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ལ། ལྷིང་དུ་
 ཉེན་ནི། ལུང་ལས། ལྷིང་དུ་འཛིག་ལ་གནས་བདེ་བར་མ་འགྱེལ་བར་ཞོག་
 ཅིག །དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མ་བྱེད་པར་ཟུ་ཞིག་ཅེས་གསུངས། རྒྱུ་ལས་གཏན་གྱི་
 ཐག་ཤིན་ཏུ་རིང་བར་འབྱེད་ན། དེ་ལ་རེག་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་ལེན་གྱི་སྐབས་སུ་མཆོ་རྒྱུ་ཏུ། བས་ལུ་ལས།
 གལ་ཏེ་དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་བའི་རྣམས་ལས་བརྒྱུད་བ་དེ་སྐྱར་ན་ནི་བསྟེན་.....
 པར་རྫོགས་པས་ཀྱང་རྣམ་དེ་ཉིད་ཕྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ། སྐྱར་ཞིང་བཅག་ལ་གང་
 སི་ཆོ་འཐུང་བའི་ཆོན་ཆུ་གང་མོས་གདབ་པ་དང་། ཕྱིན་ལེན་སྟོབས་སུ་
 བརྟལ་(༤༩ན) གས་བརྒྱུད་ཞེས་བཤད་པས། ཕྱིན་ལེན་སྐྱེས་པ་དེ་ལས་ཉ་བསྐྱར་
 བའི་ཕྱིན་ལེན་ནོ། ཞེས་དག་སྒྲིང་གིས་སྐྱོན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་ལྷིང་བ་ལྟ་དུ་
 ལ་ཕྱིན་ལེན་བྱས་ཆོགས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པས་རུང་ཆུ་.....
 བཏབ་ཏེ་ཟ་བའི་ཕྱིར། སྐར་ཕྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་ཡོངས་སྒྲིང་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ལས་
 ཉ་འགྲོག་པའི་ཕྱིན་ལེན་དང་། ཕྱི་མ་བཟའ་བའི་ཕྱིར་གྱི་ཕྱིན་ལེན་དུ་བཟད་
 ལ། འདི་ལ་བཞེན་ནས་དེར་སངས་ཁ་ཅིག བྱི་དྲོ་ཕྱིན་ལེན་བྱས་པའི་དུས་རུང་
 སི་ཟས་སྐྱོད་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་གཏད་ནས་ཕྱིན་ལེན་བྱེད་དུ་བརྟལ་
 པ་ནི། རྒྱ་མཆོན་དང་དཀོས་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ནོར་བ་ཆེན་པོ་ལོ། ཕྱིན་
 ལེན་འཛིག་པའི་རྒྱ་ནི་བརྟེན་ལྷོ་གས་ཐབས་ཤོར་ཏེ་འགྲུལ་དང་པོར་བ་དང་།
 བབས་དང་གི་དང་གཞན་གྱིས་རེག་པ་དང་། སྐྱོན་རིགས་སྐྱར་དང་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ལ་བསྐྱོར་དང་ཆོས་མཆོད་ས་གཞན་དག་བརྟུ། ཞེས་
 གསུངས་པས་དང་པོ་ལྟ་ནི། ལུང་ལུ་ཆོན་པ་ལས། རྣམ་པ་ལས་ཕྱིན་ལེན་
 འཛིག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱོགས་པ་དང་། ཤོར་བ་དང་། བོར་བ་དང་། སྐར་
 བབས་པ་དང་། དུས་བྱས་པ་ལོ། ཞེས་གསུངས། དུག་པ་ནི། གཞུང་འདི་ཉིད་

ནས་སྒྲིལ་བར་བྱེད་པ་ནི། འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས། བརྒྱད་པ་ནི། རྒྱུ་ལས། རྒྱུ་བར་འཁྱར་ན་ཞག་ལོན་ཞེས་པར་
 གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་རོ། དེ་ལྟར་པ་ནི། དེ་ནི་བརྒྱུས་པ་ཉིད་ན་བྲལ་བ་
 ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས་སྒྲིལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དགེ་བའི་ཆ་བ་ཆད་པ་དང་།
 མཚན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་དང་། མཚན་ལན་གསུམ་འཁྱར་བ་ལྟ་བུ་
 རྟེན་བབས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་སངས་ཁ་ཅིག་། སྤྲུལ་གྱིས་
 པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས། སྤྲོ་དགེ་སྤྲོད་གིས་རྩ་དང་ཆམ་པ་སྦྱར་ན་བྱིན་ལེན་
 ཞེས་པས་བཟར་མི་རུང་བེར་བ་ཡང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། སྤྲུལ་གྱིས་པའི་
 དོན་ནི། དཔོན་པོ་དེ་ཉིད་རིགས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན། རོ་མ་
 ཞོར་གྱིས་པ་དང་། ཞོ་ལོ་མར་གྱིས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་ཡི། རྩ་དང་ཆམ་པ་སྦྱར་བ་
 དཔོན་པོ་གྱིས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཆམ་པར་གྱིས་པ་(༤༩) ཡང་མ་མིན། ཆམ་པ་
 དེར་གྱིས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་བྱིན་ལེན་འཛིག་ན་ལྷ་མར་དང་།
 ཞག་ཁར་མཉམ་དུ་སྦྱོར་ཏེ་མཁྱལ་དུ་མིང་ན། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་སྦྱོར་པའི་
 ལྷ་མཉམ་ཏེ་ཐལ། དེ་གཉིས་ཁ་ནང་དུ་རྒྱས་མཉམ་དུ་སྦྱོར་པའི་རྒྱས་སུ་བྱིན་
 ལེན་འཛིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆམ་པ་དང་རྩ་སྦྱར་བས་བྱིན་ལེན་འཛིག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདྲོད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

དཔ བརྒྱ་ཚན་ལྔ་པ།

༥ བརྒྱ་ཚན་ལྔ་པ་ནི། རྒྱུ་ལས། རྒྱུ་ཆགས་དང་བཅས་ཉལ་བར་འདུག །
 འབྲེང་དང་གཅེར་བུ་དཔག་དང་ནི། ཞག་གཉིས་བཤམ་བུག་འགྲོ་བ་དང་། །
 བདེག་དང་གཟས་དང་གནས་ངན་ལེན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ལྷན་བྱེད་
 བརྒྱ་ཡང་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགེ་སྤྲོད་གིས་རང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་
 རྒྱ་དང་ས་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་.....

བསམ་པས་གཞི་སྒྲིལ་མའི་ཞར་ལ་བསྐྱེད་པའི་དུད་འགྲོ་གི་བ་ལས་ལྷུང་པའི་...
 གྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་སྤྱད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་
 སྤྱོད་གིས། བྱིས་པ་མོ་མོ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པའམ། དེའི་སྒྲ་གོན་དུ་
 གནས་པ་ལ། དེ་དང་སྐབས་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་འདོམ་གང་གི་ནང་དུ་
 འདུག་པ་རྫོགས་པའམ། ཆོར་བྱ་ཆོར་བྱེད་ཀྱི་ཆོར་བར་གྱུར་པའི་ཉལ་པོ་བྱེད་
 པར་ཤོམས་པའི་བྱིས་ན་འདུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་
 གིས་བྱིས་པ་མོ་མོ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པའམ། དེའི་སྒྲ་གོན་དུ་གནས་པ་
 ལ། དེ་དང་སྐབས་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་འདོམ་གང་གི་ནང་དུ་འགྲང་བ་
 རྫོགས་པའམ། ཆོར་བྱ་ཆོར་བྱེད་ཀྱི་ཆོར་བར་གྱུར་པའི་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་
 ཤོམས་པའི་བྱིས་ན་འགྲང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་རྒྱ་
 རྟེན་གསུམ་གྱི་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལ་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་མ་སྟོས་པར་ངག་གི་...
 རིག་བྱེད་ཀྱིས་ཟས་བྱིན་ཅིང་། དེས་སྤངས་པ་ལས་ལྷུར་པའི་གཅེར་བུ་ཟས་
 བྱིན་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་རང་རྒྱལ་པོ་ལ་སྟོགས་
 པས་པོས་པ་མེད་པར་དམག་མཆོན་ཉིད་དངོས་སུ་འཐབ་པའམ། འཐབ་པའི་
 སྒྲ་གོན་དུ་གནས་པ་ལ་རང་གང་ན་འདུག་པ་དེའི་ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་ཏེ་...
 བལྟས་པ་ལས་(༤༩ན) ལྷུར་པའི་དམག་ལ་ལྷ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་
 དགེ་སྤྱོད་གིས་དམག་མཆོན་ཉིད་དུ་བྱུང་པའི་ནང་དུ་གནས་ཏེ། དགོས་པ་
 མེད་པར་མཆོན་མོ་གཅིག་འདས་པ་ལས་ལྷུར་པའི་དམག་གི་ནང་ན་གནས་...
 པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། དཔུང་གི་ཡན་ལག་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་འདི་
 གསུམ་སྟེ་དམག་ལ་རེག་པ་དང་། བཤམ་པ་དགྲགས་པ་དང་། དམག་པ་ལྷ་
 བའོ། །དང་པོ་གཉིས་ནི། རྒྱལ་པོ་ལ་སྟོགས་པས་པོས་ཀྱང་རུང་མ་པོས་ཀྱང་
 རུང་སྟེ་བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་དམག་ལ་རེག་པ་དང་། གསུམ་བཤམས་པ་
 དགྲགས་པ་ལས་ལྷུར་པའི་དཔུང་གི་ཡན་ལག་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་...

དང་། བཅས་ལྡན་དགོས་ཤིང་གིས་སྟོག་མ་ཅན་གྱི་སེམས་གྱིས་བརྟེན་པར་
འདོད་པས། དགོས་ཤིང་གཞན་ལ་བརྟེན་སྟེ། རོག་པ་ལས་ལྷུང་པའི་བརྟེན་པའི་
ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོས་ཤིང་གིས་སྟོག་མ་ཅན་གྱི་སེམས་གྱིས། དགོ་
སྟོང་གཞན་ལ་བརྟེན་པར་གཟས་པ་ལས་ལྷུང་པའི་བརྟེན་པར་གཟས་པའི་……
ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོས་ཤིང་གིས་མཐོལ་ཡུལ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡོད་
པའི་གནས་སུ་དགོས་ཤིང་གཞན་གྱི་ཕམ་པའམ་དགོ་འདུན་ལྟག་མ་བཅས་ཉི་
མཆོན་མོ་འདས་པ་ལས་ལྷུང་པའི་གནས་ངན་ལེན་བཅས་པའི་ལྷུང་བྱེད་……
ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

དེ་བཅའ་ཆོན་བྱག་པ།

༥ བཅའ་ཆོན་བྱག་པ་ནི། རྣམ་ལས། བདེ་དང་མེ་དང་འདུན་པ་དང་། །
བཞུན་པར་མཛོགས་ཆོས་དང་སྤྱ། དགོ་ཚུལ་ཁ་དོག་བཞུར་བ་དང་། །རིན་པོ་
ཆེ་དང་ཆ་བའི་དུས། ཞེས་གསུངས་པའི་ལྷུང་བྱེད་བཅུ་ཡང་ཡོད་དེ། བཅས་
ལྡན་དགོས་ཤིང་གིས་དགོས་ཤིང་གཞན་ལ་བྱིས་པས་ཟས་འདྲེན་པ་དེ་རག་གི་……
རིག་བྱེད་གྱིས་ཟན་གཙོད་དུ་བཅུག་སྟེ། བྱིས་པ་དེས་དོན་གོ་བ་ལས་ལྷུང་པའི་
ཟན་གཙོད་དུ་འཇུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོས་ཤིང་གིས་བྱུང་
ཤིང་གི་ཡུན་མེ་ཡོངས་སུ་རྣམས་པ་ལ་དུས་དྲན་པར་མ་བྱས་པར་རེག་གམ་……
རེག་དུ་བཅུག་པ་ལས་ལྷུང་པའི་མེ་ལ་རེག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་
དགོས་ཤིང་གིས་དགོ་འདུན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ལས་བྱེད་པ་ལ་རང་གི་……
འདུན་(༤༩) པ་ལུལ་ནས་ལས་དེ་བྱས་མ་ཟིན་པའི་དུས་ན་རང་གིས་ལུལ་……
པའི་འདུན་པ་བྱིར་བཞུར་བའི་ཆོག་སྤྱས་ཉི་དོན་གོ་བ་ལས་ལྷུང་པའི་འདུན་……
པ་བྱིར་བཞུར་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོས་ཤིང་གིས་བཞུན་པར་
མཛོགས་པ་དང་གནས་གཅིག་དུ་གཉིས་ཀ་ཉལ་བའི་སྤྱད་ལམ་གྱིས་གཉིད་……

ལོག་ཅིང་མཚན་མོ་གསུམ་འདས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ལས་ཟུར་པའི་བསྐྱེན་པར་
 མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་
 གིས་སྦྱགས་འགའ་ཞིག་ལ་སྤིག་ལྟ་སྦྱོས་པ་དེ། གཞུམས་བསྐྱོད་དང་གསུམ་
 བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོས་ཀྱང་མ་བཟང་བ་ལས་ཟུར་པའི་སྤིག་ལྟ་ཅན་གྱི་ལྟ་པ་
 མི་གཏོང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་ནས་སྤྲོད་བའི་དགེ་
 སྤྲོད་དང་ལྷན་ཅིག་ཆོས་དང་བྱང་བྱིང་གི་ལོངས་སྤྲོད་བྱས་པ་ལས་ཟུར་པའི་
 སྤངས་པ་རྗེས་སུ་སྦྱགས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས་
 གནས་ནས་སྤྲོད་བའི་དགེ་ཚུལ་ཆོས་དང་བྱང་བྱིང་གི་ལོངས་སྤྲོད་བྱས་པ་
 ལས་ཟུར་པའི་དགེ་ཚུལ་བསྐྱེལ་བ་བསྐྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་
 དགེ་སྤྲོད་གི་རང་དབང་བའི་གོས་དཀར་པོ་བཞོས་པ་ལ་སྤོགས་པ་ལོངས་
 སྤྲོད་པ་ལས་ཟུར་པའི་གོས་ཁ་མ་བསྐྱུར་བ་ལོངས་སྤྲོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་།
 བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས་རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས་མ་ཡིན་པ་དང་། མཚོན་ཆ་
 དང་རོལ་མོའི་ཆ་ལ་རང་རམ་བསྐྱོས་པས་རེག་པ་ལས་ཟུར་པའི་ལོངས་པ་
 གཞིར་ཟུར་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས་ལྟར་བྱས་བྱས་
 བྱས་ཆེ་བ་བྱེད་མ་འདས་པར་འཇིག་རྟེན་ན་གསུམ་པའི་ཆུས་བྱས་བྱས་ཏེ་
 ལུས་བྱེད་བྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༥༧ བཅུ་ཆེན་བདུན་པ།

༥༧ བཅུ་ཆེན་བདུན་པ་ནི། སྤྲོམ་ལས། ཏུད་འགྲོ་འགྲོད་པ་སོར་སོ་དང་། མེ་
 དང་ལྷན་ཅིག་དངངས་བྱེད་དང་། སྤྲོད་དང་གདེང་མེད་གཞི་མེད་དང་། །
 སྦྱོས་པ་མེད་པར་ལམ་འགྲོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལྷུང་བྱེད་བཅུ་བཞག་
 ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས་ཏུད་འགྲོ་དེ་གཞི་སྤྲོད་མེད་མ་ཡིན་
 པར་གསེད་སེམས་ཀྱིས་རང་རམ་བསྐྱོས་པས་བསད་དེ་ཏུད་འགྲོ་ཤི་བ་ལས་

ལྷན་པའི་རྒྱ་འགྲོགས་པའི་ལྷན་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་དག་སྤྱོད་གིས་
 དག་སྤྱོད་གཞན་ལ་ནམ་དག་གི་དག་སྤྱོད་མ་ཡིན་(༤༩ན) པའི་དོན་གྱི་འགྲོད་་་
 པ་སྤྱོད་པའི་ལྷན་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་དག་སྤྱོད་གིས་རང་གི་ལུས་དངོས་
 མ་ཉམས་པས། དག་སྤྱོད་གཞན་གྱི་ལུས་དངོས་མ་ཉམས་པ་ལ་སྤྱི་གཤམ་
 བར་བྱ་བའི་སེམས་གིས་རེག་པ་ལས་ལྷན་པའི་ག་ག་ཆོལ་བྱེད་གྱི་ལྷན་བྱེད་་་་
 དང་། བཅས་ལྷན་དག་སྤྱོད་གིས་འཇིག་རྟེན་ན་གསལ་པའི་རྒྱ་ཉེ་བ་རྒྱལ་པའི་
 ཆད་རྒྱ་ཆོག་པ་ལ་ཅེའམ་ཅེར་བཅུག་པ་ལས་ལྷན་པའི་རྒྱ་ལ་ཅེ་བའི་ལྷན་བྱེད་
 དང་། བཅས་ལྷན་དག་སྤྱོད་གིས་བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་གཉིས་ཀ་ཉལ་
 པའི་སྤྱད་ལམ་གྱིས་གཉིད་ལོག་ཅིང་། མཆན་མོ་འདས་པ་ལས་ལྷན་པའི་བྱད་
 མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་ལས་ལྷན་པའི་ལྷན་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་དག་
 སྤྱོད་གིས་དག་སྤྱོད་གཞན་ལ་འཇིགས་པའི་རྒྱ་ཡིད་རྒྱ་མོང་བ་ཉེ་བར་སྦྱབ་་་
 པ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་རག་གི་རིག་བྱེད་གིས་དངངས་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་་་་
 ལྷས་ཏེ། དོན་གོ་བ་ལས་ལྷན་པའི་དངངས་པར་བྱེད་པའི་ལྷན་བྱེད་དང་།
 བཅས་ལྷན་དག་སྤྱོད་གིས་རབ་རྒྱུད་བ་འདི་པ་དབང་བའི་ཆོས་གོས་ལ་་་་
 མོགས་པ་དག་སྤྱོད་གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་སྤྱོད་དམ་སྤྱོད་རྒྱ་བཅུག་པ་ལས་བྱད་་་
 པའི་སྤྱོད་པའི་ལྷན་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་དག་སྤྱོད་གིས་དག་སྤྱོད་གཞན་
 ལ་བྱིན་པའི་གོས་སམ་ལྷན་བཟེད་ལ་རྒྱ་སེམས་དང་ཡིད་གཅུགས་བྱད་པར་་་་
 ཅན་མེད་པར་ཁོངས་སྤྱད་པ་ལས་ལྷན་པའི་གདེངས་མེད་སྤྱད་པའི་ལྷན་བྱེད་
 དང་། བཅས་ལྷན་དག་སྤྱོད་གིས་རང་སྤྱོད་བསྐྱེན་རྣལ་གྱི་སྤྲུལ་པ་གས་
 རུང་ལན་ཆད་དང་ལྷན་པའམ། ལྷ་བ་གཞན་སྤྱོད་བསྐྱེན་རྣལ་གྱི་སྤྲུལ་
 པ་མམ་པས་མ་གོས་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་དག་འདུན་ལྷག་མས་སྤྱད་པ་བཟུང་བ་པ་
 ལས་ལྷན་པའི་དག་འདུན་ལྷག་མའི་སྤྱད་འདེབས་གྱི་ལྷན་བྱེད་དང་། བཅས་
 ལྷན་དག་སྤྱོད་གིས་སྤྱོས་པ་མེད་པར་བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་རྒྱ་འགྲོ་་་་

ཞིང་། རྒྱུ་གཤམ་འདས་པ་ལས་ཕྱར་པའི་བྱང་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ལས་རྩ་
འགྲོ་བའི་ལྱང་བྱེད་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དཔ བཅུ་ཆེན་བརྒྱད་པ།

‡ བཅུ་ཆེན་བརྒྱད་པ་ནི། རྩོམ་ལས། རྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་དང་། རྒྱ་དང་
འགྲོན་དང་སྟོབ་པ་དང་། འབབ་དང་མི་སྡུ་འགྲོ་བ་དང་། མི་གྲས་ཆང་འབྲང་
རུས་(༤༤) མིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལྱང་བྱེད་བཅུ་བཞག་རྩ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྷན་དགེ་སྟོང་གིས་ཆོམ་རྒྱན་པའམ་ཤོ་གམ་དུ་ལ་བའི་ཆོང་པ་དང་……
ལྷན་ཅིག་ལས་རྩ་འགྲོ་ཞིང་རྒྱུ་གཤམ་འདས་པ་ལས་ཕྱར་པའི་རྒྱན་མ་དང་……
ལྷན་ཅིག་རྩ་འགྲོ་བའི་ལྱང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྟོང་གིས་མཁན་པོ་
བྱས་ནས་རྩོམ་པ་ལེན་པ་པོ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་གསལ་བཞིན་ལས་གྲིས་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པ་ལས་ཕྱར་པའི་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་
པའི་ལྱང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྟོང་གིས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ས་
འབས་པར་མེར་བཞི་ཡན་ཆད་རང་རམ་བསྐྱས་པས་བསྐྱས་པ་ལས་ཕྱར་པའི་
ས་བསྐྱས་པའི་ལྱང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྟོང་གིས་རང་མགྲོན་རྩ་
འཕྱོད་པ་པོ་བྱིན་པས་ཆོགས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོད་ན་ཆོགས་དེ་ལས་ལྷག་……
པའི་ཟས་རྫོས་པ་དང་། ཆོགས་རྣམ་པར་དག་པ་མེད་ན་ཟླ་བ་བཞི་ལས་ལྷག་
པའི་ཟས་རྫོས་པ་ལས་ཕྱར་པའི་མགྲོན་རྩ་གཉེར་བ་ལས་རིང་རྩ་འདུག་པའི་……
ལྱང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྟོང་གིས་རང་ལ་དགེ་སྟོང་གི་བསྐྱབ་པའི་རྩ་
ནས་བསྐྱོ་བ་ལ་རག་གི་རིག་བྱེད་གྲིས་སྤངས་ཏེ། རོན་གོ་བ་ལས་ཕྱར་པའི་
བསྐྱབ་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པ་སྤངས་པའི་ལྱང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྟོང་
གིས་རང་ལས་ཆོད་པ་གཞན་སྟེགས་སུ་ཕྱར་པའི་དགེ་སྟོང་གཉིས་ཡན་ཆད་……
གོས་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་བཞིན་རྩ་ཆོད་པ་སྟེལ་བའི་ཆེད་རྩ་ཉན་པས་རང་གིས་……

དོན་གོ་བ་ལས་ཀྱང་པའི་ཉན་ན་བྱེད་པའི་ལྷན་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དག་
 སྤྱང་གིས་ཁ་སྤྱང་བར་འོས་པའི་དག་འདུན་གྱི་ཆོས་ལྡན་གྱི་ལས་ལ་འདུས་.....
 ཉན་དག་སྤྱང་ལ་མ་སྤྱས་པར་ཆོས་པའི་ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་པར་ཕྱིན་པ་.....
 ལས་ཀྱང་པའི་ལས་གྱི་གནས་ནས་མ་སྤྱས་པར་འགྲོ་བའི་ལྷན་བྱེད་དང་།
 བཅས་ལྡན་དག་སྤྱང་གིས་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་ཞུ་ཞུས་པ་དང་། དག་
 སྤྱང་གི་དག་འདུན་དང་། དག་འདུན་ཐ་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གང་ཡང་རྒྱང་
 བའི་གསུང་ཆོས་དང་ལྡན་པ་བདག་ལ་བསྟོན་པའི་དོན་ལ་བཤད་སྤྱད་ས་མེད་....
 པར་དེ་ལས་བསྟོག་སྟེ། འགལ་བར་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་པའི་མི་གྲས་པའི་ཚུལ་
 (༤༥ན) གྱིས་ལྷན་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དག་སྤྱང་གིས་ཆང་མཆན་ཉིད་དང་
 ལྡན་པ་མགུལ་རྩ་མིད་པ་ལས་ཀྱང་པའི་ཕྱིས་འཁྱར་འཁྱར་བའི་ལྷན་བྱེད་.....
 དང་། བཅས་ལྡན་དག་སྤྱང་གིས་རང་གི་སྤྱིང་གི་ཉེ་མ་བྱེད་ཡོད་ནས་རྒྱ་
 རེངས་མ་ཤར་གྱི་བར་དེར་བྱིམ་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བར་དག་སྤྱང་ལ་མ་སྤྱས་
 པར་གྲོང་རྩ་བྱིན་པ་ལས་ཀྱང་པའི་རུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་རྩ་འགྲོ་བའི་ལྷན་.....
 བྱེད་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

དེ་ལྟར་ཆོན་དག་པ།

༥ བཅུ་ཆོན་དག་པ་ནི། རྩོམ་ལས། ཟས་བཅས་རྒྱ་རེངས་དག་དོད་དང་།
 ཁབ་རལ་དང་ནི་བྲི་རྒྱང་དང་། ཁུལ་དང་གདོང་དང་གཡན་པ་དང་། །
 རས་ཆེན་བདེ་གསེགས་ཆོས་གོས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ལྷན་བྱེད་བཅུ་ཡང་
 བཞག་རྩ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྤྱང་གིས་རང་གི་སྤྱིང་གི་སྤྱིང་རུས་སུ་
 རང་གི་ཆོག་གི་དག་འདུན་ཟས་ལ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ཟས་བྲིམ་པ་ཡོད་པར་མ་
 བྱ་ཞེས་ཅས་མ་བསྟོས་པར་བྱིམ་གསུམ་མཐ་བཞི་ལ་སོགས་པར་རྒྱ་བ་ལས་.....
 ཀྱང་པའི་གྲོང་རྩ་རྒྱ་བའི་ལྷན་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དག་སྤྱང་གིས་རང་གི་

སྒྲིང་གི་རུབ་སྤྱོད་ཀྱི་འོད་དམར་པོ་འདས་ནས་སྐྱེ་ལོངས་ཐ་མ་མ་ཤར་གྱི་...
 བར་དུ་བཅུན་མོའི་འཁོར་རམ། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་གནས་སུ་འགྲོ་ན་སྐྱར་བ་
 མེད་ན་ཕྱི་རལ་ཉེ་འཁོར་འདྲིམ་གང་གི་ཁོངས་སུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྐྱར་བ་ཡོད་
 བ་ནང་གི་སྐྱེ་མ་བཅུགས་ལ་ཕྱི་སྐྱར་གྱི་བཅུགས་ཤིང་བཅད་ན་གཏན་པའི་...
 གནས་འདས་པ་དང་། མ་བཅད་ན་གཏན་པའི་གནས་དེའི་ཉེ་འཁོར་འདྲིམ་
 གང་འདས་པ་དང་། བད་གི་སྐྱོ་བཅུགས་ཤིང་བཅད་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་
 པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པ་ལས་ལྷུང་པའི་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་རུབ་མོ་འགྲོ་བའི་...
 ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དག་སྐྱོང་གིས་ཡིད་ཚུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་གས་
 སྐྱོང་གི་ས་ཐར་གྱི་མདོ་འདྲིན་པའི་དུས་སུ་རང་གི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐབ་པ་འི་
 གཞིའི་དངོས་པོ་ལ་ངག་གི་རིག་བྱེད་གྱིས་ཁྱད་དུ་བསད་དེ་ཕ་རོལ་པོས་དོན་
 གོ་བ་ལས་ལྷུང་བའི་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དག་སྐྱོང་
 གིས་རང་དབང་བའི་ཁབ་རལ་(༤༥) གྱི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་རང་
 གི་ཆེད་དུ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་ཁབ་རལ་གྱི་བཟོ་བྱས་ཉེ་ཐིན་པ་ལས་ལྷུང་...
 པའི་ཁབ་རལ་འཆོས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དག་སྐྱོང་གིས་དག་
 འདུན་དབང་བའི་ཤིང་གི་ཁྲིའམ་ཁྲིའུའི་རྒྱང་པ་ཆད་ལས་ལྷག་པ་རང་ངམ་...
 བསྐྱོས་པས་བཟོ་བྱས་ཉེ་ཐིན་པ་ལས་ལྷུང་པའི་ཁྲི་རྒྱང་འཆོས་པའི་ལྷུང་བྱེད་...
 དང་། བཅས་ལྡན་དག་སྐྱོང་གིས་དག་འདུན་དབང་བའི་གནས་མལ་ལ་ཤིང་
 བལ་གྱི་གས་པར་བྱས་པ་ལས་ལྷུང་པའི་ཤིང་བལ་གྱི་གས་པར་བྱས་པའི་ལྷུང་
 བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དག་སྐྱོང་གིས་གདིང་བ་དང་གཡན་པ་དགལ་བ་དང་
 རས་ཆེན་གསུམ་པོ་རང་གི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་རང་དོན་དུ་རང་ངམ་...
 བསྐྱོས་པས་སོར་བྱེད་ཡན་ཆད་ཆད་ལས་ལྷག་པ་བྱས་ཉེ་ཐིན་པ་ལས་ལྷུང་...
 པའི་གདིང་བ་དང་གཡན་པ་དགལ་བ་དང་རས་ཆེན་གསུམ་པོ་ཆད་ལས་...
 ལྷག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དག་སྐྱོང་གིས་རང་ལ་ལྷུས་པོངས་

༡༥ བསྐབ་བྱའི་ཉིས་བྱས་བྱི་ཕྱེ་བཤད་པ།

༥ ལྷ་པ་ཉིས་བྱས་བྱི་ཕྱེ་ཚན་ལ་དགུ་ཡོད་པའི་དགུ་པོ་སོས་བཞོ་བ་ལས་……
 གུར་པའི་ཕྱེ་ཚན། སྒྲོམ་ལས། ཤམ་ཐབས་ལ་ནི་རྣམ་བརྟན་དང་། རྟོན་
 གཡོགས་ལ་ཡང་རྣམ་གསུམ་དང་། ཁྱིམ་པས་འཆད། གཉིས་པ་བྱིས་ཏུ་འགོ་
 བའི་ཕྱེ་ཚན་ནི། སྒྲོམ་ལས། ཤིན་ཏུ་བཟུངས་ལ་སོགས་པ་ལྟ། མགོ་གཡོགས་ལ་
 སོགས་རྣམ་པ་ལྟ། མཚོང་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ལྟ། ལྷས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་
 ལྟ། ཁྱིམ་པས་འཆད། གསུམ་པ་བྱིས་ཏུ་འདུག་པའི་ཕྱེ་ཚན་ནི། སྒྲོམ་ལས།
 འདུག་པར་བྱ་བ་དགུ་དག་དང་། ཁྱིམ་པས་འཆད། བཞི་པ་ཟས་བསྐྱར་དའི་
 ཕྱེ་ཚན་ནི། སྒྲོམ་ལས། བྱིན་ལེན་བྱ་བ་བརྒྱད་རྣམས་སོ། ཁྱིམ་པས་འཆད། ལྷ་
 པ་ཟས་ཟ་བའི་ཕྱེ་ཚན་ནི། སྒྲོམ་ལས། ཟས་ལ་ལེགས་པར་བྱ་བ་རྩལ་འཕྲུམ་
 ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི། ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་རྣམ་པ་བརྟ། ཁྱིམ་པས་
 འཆད། བརྟན་པ་ཚོས་སྟོན་པའི་ཕྱེ་ཚན་ནི། སྒྲོམ་ལས། འགྲང་ལ་སོགས་པ་
 རྣམ་པ་ལྟ། མགོ་གཡོགས་ལ་སོགས་རྣམ་པ་ལྟ། རྟོ་གེར་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལྟ། །
 སྐང་ཆེན་ལ་སོགས་ཞོན་པ་ལྟ། ལག་ན་འཁར་བ་ལ་སོགས་ཏུམ་ འཅེས་པས་
 འཆད། བརྒྱད་པ་སྦྱབ་པའི་ཕྱེ་ཚན་ནི། སྒྲོམ་ལས། ན་བ་རྣམ་པ་བཞི་རྣམས་
 སོ། ཁྱིམ་པས་འཆད། དགུ་པ་རྩ་བ་དགག་པ་ནི། སྒྲོག་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་
 གནོད་པ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར་རང་གར་ཤིང་ལ་མི་གང་ཅིས་ལས་མཐོ་……
 བར་འཇིག་ན་ཉིས་བྱས་སོ། །དགེ་སྤྱོད་པ་མ་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་
 བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཡོད་མེད་ཆེ་ཆུང་། མང་ཉུང་མི་འདྲ་བ་དང་། ཕྱེ་ཚན་དང་།
 བརྒྱད་ཏུས་རྣམས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དཔོན་པ་བས་འབྲལ་
 ལྷུང་། དགེ་སྤྱོད་པ་ལ་ཡོད་ཀྱང་དགེ་སྤྱོད་མ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉིམ་མོ་
 འབྲལ་བའི་ལྷུང་བ་དགེ་སྤྱོད་མ་ལ་ཡོད་ཀྱང་དགེ་སྤྱོད་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་ཤེ། མཚན་མི་མཐུན་པ་ལ་དགོ་སྤྱོད་མས་རེག་ན་པམ་
 པར་འཕྱར་ཞིང་། མཚན་མི་མཐུན་པ་ལ་དགོ་སྤྱོད་པས་རེག་(༤༦)ན་ལྷག་
 མར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་སྤྱོད་པས་ཁུ་བ་འབྱུན་ན་ལྷག་མར་འཕྱར་
 ཞིང་། ལྷང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། དགོ་སྤྱོད་མ་ཁུ་བ་ལྷང་ན་ལྷང་བྱེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། དགོ་སྤྱོད་གིས་ཡང་ཡང་ཟ་ན་ལྷང་བྱེད་དང་། དགོ་སྤྱོད་
 མས་ཡང་ཡང་ཟ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འཕྱར་བའི་ཕྱིར། ཉགས་གསུམ་པ་གྲུབ་ཤེ།
 དགོ་སྤྱོད་པ་ལ་འགྲང་བའི་ལྷང་བྱེད་གཅིག་ཉིད་ཏུ་བཅས་ཀྱང་དགོ་སྤྱོད་མ་...
 ལ་འགྲང་བའི་ལྷང་བྱེད་བཞི་ཡོད། དགོ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པའི་ལྷང་བྱེད་གཅིག་
 ཉིད་ཏུ་བཅས། དགོ་སྤྱོད་མ་ལ་སྤྱོད་པའི་ལྷང་བྱེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་
 ཉགས་བཞི་པ་གྲུབ་ཤེ། དགོ་སྤྱོད་གི་ཟས་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་ཉེ་ཟ་བ་ལ་ལྷང་
 བྱེད་ཏུ་འཕྱར། དགོ་སྤྱོད་མས་དེ་ལྷར་ཟ་བ་ལ་སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་
 ལྷང་བར་འཕྱར་བ་དང་། ལྷང་བྱེད་ཀྱི་ཐེ་ཆན་དང་སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་
 བའི་ཐེ་ཆན་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་ལྷ་པ་གྲུབ་ཤེ། དགོ་སྤྱོད་གི་ལྷང་
 བཟེད་འཆར་བའི་སྤང་ལྷང་ཞག་བཅུ་ཉི་མཐར་སྒྲིབ་ཞིང་། དགོ་སྤྱོད་མའི་ལྷང་
 བཟེད་འཆར་བའི་སྤང་ལྷང་ཞག་གཅིག་གི་མཐར་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར།

ཆ༧ དགོ་སྤྱོད་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་པམ་པ་བཟང་པ།

༥ དགོ་སྤྱོད་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་པམ་པ་བཞི་ནི། རེག་པམ་ནི་བཅས་
 ལྷན་དགོ་སྤྱོད་མས་རང་གི་མིག་ནས་ལྷས་མོའི་བར་གྱིས་སྒྲེས་པ་མཚན་ཉིད་...
 དང་ལྷན་པའི་ལྷས་དངོས་མ་ཉམས་པ་ལ་འཁྲིག་པའི་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་རེག་...
 པ་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལས་ལྷར་བའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ལྷས་བཞུན་གྱི་
 པམ་པ་ནི། དགོ་སྤྱོད་མ་ཆགས་པར་འཕྱར་བས། སྒྲེས་པ་མཚན་ཉིད་དང་
 ལྷན་པ་འཁྲིག་པ་བཞེན་པའི་ཆེད་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལྷས་

བཀའ་པ་རྒྱལ་པ་ལས་ཀྱང་པ་འི་ལྷང་བ་དངོས་གཞིའོ། །འཆབ་པམ་ནི།
 བཅས་ལྡན་དག་སྤྲོད་མས་དག་སྤྲོད་མ་གཞན་ལ་པམ་པ་བྱང་བ་དེ་ངེས་པར་
 ཤེས་སམ། ཡིད་གཉིས་ཟ་བཞིན་ཏུ་དག་སྤྲོད་མ་མཐོལ་ཡུལ་མཚན་ཉིད་དང་
 ལྡན་པ་ལ་མི་བརྗོད་པར་བཅད་ཤི། མཚན་མོའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་འདས་
 པ་འི་ལྷང་བ་དངོས་གཞིའོ། །བརྒྱུག་པམ་ནི། བཅས་ལྡན་དག་སྤྲོད་མས་དག་
 འདུན་གྱི་གནས་ནས་སྤྲང་བའི་དག་སྤྲོད་དེ་ལ་དག་སྤྲོད་མའི་དག་འདུན་གྱི་
 རྒྱལ་བྱ་བའི་འོས་(༤༧) མ་ཡིན་པ་འི་སྤྲོད་པ་བྱིན་པས་དེ་ལྷང་ངེས་པར་ཤེས་
 སམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བཞིན་ཏུ་དག་སྤྲོད་མས་ཚས་དང་ཟང་ཟིང་པི་འོངས་.....
 སྤྲོད་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་དག་སྤྲོད་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཞུགས་བསྐྱོད་དང་གཞི་ལ་
 བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བརྒྱལ་བྱང་ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་དང་དེའི་མཐའ་ལ་མི་.....
 གཏོང་བ་ལས་ཀྱང་པ་འི་ལྷང་བ་དངོས་གཞིའོ། །དག་སྤྲོད་མའི་བྱིས་སུ་མ་
 བརྒྱ་དང་རྒྱལ་ཅུ་ཅ་བཞི་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་འདོད་ན། དེ་དག་སྤྲོད་པའི་མདོ་
 བཟུང་བཅས་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བཟུང་བར་བྱ་ཞིང་། འདིར་ཆོག་མངས་པས་
 འདིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

འདིར་སྤྲུལ་པ། ཟླ་མེད་སྤྲོད་པ་དེ་ཡི་རྒྱལ་བྱི་བཅུད། །སོ་ཐར་སྤྲོད་པ་མ་
 ཐོབ་འཐོབ་པ་དང་། མི་ཉམས་སྤྲང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྣམས་ནི། ཆེམ་
 ཅམ་ཞིག་ལྷང་རིགས་སྤོ་ནས་བཤད། །

འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་བཅད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ རྒྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བའི་
 ཏུས་དེ་ཉིན་མོའི་ཏུས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཉིན་མོའི་དང་པོར་འཛོག་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་མཚན་མོའི་ཏུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 མཚན་མོའི་ཐུན་ཐ་མོའི་ཏུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་
 མ་བྱལ་ཤི། ཉིན་མཚན་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བའི་
 ཏུས་དེ་ཉིན་མོའི་ཏུས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་མཚན་མོའི་ཏུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། མདོ་ཆ་བར། དེའི་དང་པོ་ནི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་དེའོ། །ཞེས་
 དང་། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ཉིན་མོའི་དང་པོ་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བ་ཡིན་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། དག་སྤྲོད་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། །
 མཚན་མོ་ལ་ཆ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་རངས་ཀྱི་སྐྱ་དང་པོའི་བྱེད་ནས་སྐྱ་.....
 རེངས་དང་པོའི་འཆར་བར་གསུངས་པ་གང་ཞིག །བྱི་བྲག་བཤད་མཛོད་ལས་
 གྲང་། མཚན་མོའི་ལྷ་ཆ་ལས་པ་ན་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་འཆར་བར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། སྐྱ་ཐ་མའི་དང་པོའི་བྱེད་ན་
 ར་བརྟུང་དུ་ཉེ་བའི་མཚན་མོའི་སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་དུས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་(༤༡) ཕྱིར། ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་ཆོ་ཡང་ཉིན་མོ་རིང་ཁིང་
 མཚན་མོ་ཐུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བའི་དུས་དེ་ཉིན་མོའི་
 ཐོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ན་སྐྱ་མེད་དེ། ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་ཞེས་པ་ནི་
 ཉིན་མཚན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་ལ་བྱེད་ལ། སྐྱ་རེངས་དང་
 པོ་ཤར་བ་དེ་ཉིན་མོའི་དང་པོ་ཡིན་ཀྱང་ཉིན་མཚན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཉིན་.....
 མོའི་དང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིན་མཚན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་སོང་དུ་
 བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དུས་འབྲེལ་གྱི་ལྷན་བ་དེས་འཆར་བྲལ་སྐྱེས་གང་
 དུ་བཤད་པའི་ལྷན་བ་བཅོ་ལྔ་པོ་ལ་བྲལ་བར་བཤད་པ་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་མ་བྲལ་
 པར་ཐལ། གནས་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷན་བ་དེ་ཡང་། དུས་འབྲེལ་གྱི་ལྷན་བ་ཡིན།
 དག་སྤྲོད་མས་ཆོས་གོས་གསུམ་ཟླ་བ་བྱེད་བྱེད་ནས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་.....
 པའི་ལྷན་བ་དང་འཆབ་པའི་ཕམ་པ་དང་། དབྱར་རྟེན་བཞོ་སྐྱས་པའི་ལྷན་བ་
 རྣམས་དུས་འབྲེལ་གྱི་ལྷན་བ་གང་ཞིག །དེ་རྣམས་ལྷན་བ་བཅོ་ལྔ་པོ་གང་ཡང་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། ལྷན་བར་འགྱུར་བ་དུས་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར་ན། ཆ་བར་མ་བྲལ། དུས་འབྲེལ་གྱི་ལྷན་བ་ཡིན་ན་བཅོ་ལྔ་པོ་གང་
 རུང་ཡིན་པས་མ་བྲལ་གྲང་། དུས་འབྲེལ་གྱི་ལྷན་བས་དེ་རྣམས་ལ་བྲལ་པ་ལ་

འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དུས་འབྲེལ་གྱི་ལྷང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཞག་ཡིན་
ན། ཞག་ཡིན་པའི་བྱུང་བ་ཟེར་ན། དུས་འབྲེལ་གྱི་ལྷང་བ་བསྐྱེད་པའི་མཆོད་མའི་
ཐུན་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེའི་ཞག་གི་གོ་
ཆོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་ཞག་ཅིག་དུ་ཆི་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིན་མཆོད་གྱི་དང་པོ་མ་
ཡིན་པ་ལ་ཐ་མ་མ་ཡིན་པ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལྷང་ཤོན་
གྱི་སྤང་ལྷང་སྤུམ་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་གོ། ཟེར་ན། དེ་མ་བྱུང་པར་ཐལ།
སྤང་ལྷང་ཡིན་ན་ལྷང་ཤོན་དེག་བྱེད་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དགོ་སྤོང་གི་རྒྱུད་གྱི་སྤང་ལྷང་ལ་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེའི་རྒྱུད་གྱི་སྤང་ལྷང་ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་པའི་ཆོ་སྤང་བྲལ་སྤོན་དུ་བཏང་བ་ལ་
མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག གཙུ་པོ་ཤོན་སྟོང་སྤོང་གིས་གོས་པར་བྱས་པའི་ཉེས་
བྱས། ཤོན་གྱི་མཆོད་ཉིད་(༤༥) ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤོན་ཡིན་ན་
ཤོན་ལྷང་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤོན་ལྷང་ཡིན་ན་རང་གི་
བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པའི་ཤོན་སྤོན་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩལ་ཤོན་
ཡིན་ན། རང་གི་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པའི་རྩལ་སྤོན་དུ་འགོ་དགོས་པ་བཞིན་ཅོ།
ཁ་ཅིག སྤང་ལྷང་སྤུམ་ཅུ་པོ་སྟོང་སྤོང་གིས་གོས་པར་བྱས་པའི་ཉེས་བྱས་གང་ཞེས།
སྤང་བའི་གཞི་ལས་ལྷང་བར་མ་གྱུར་པ་དེ། སྤང་ཤོན་གྱི་དོ་པོ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྷང་ན་སྤང་ཤོན་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཤོན་ལྷང་དོན་
གཅིག་པར་ཐལ་བའི་སྤོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། དེ་
གཉིས་དུས་སོ་སོར་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ནམས་གྱིས་བཤད་པའི་ཤིར། གཞན་
ཡང་། སྤང་ཤོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཤོན་ལྷང་དེ་སྤང་པའི་མ་གཞི་ལས་གྱུར་པའི་
ལྷང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོད་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
ཤོན་ལྷང་ཡིན་ན་རང་གི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་སྤང་བའི་གཞི་ལས་གྱུར་པའི་
ལྷང་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག སྤང་ཤོན་ལ་དབྱེ་ན། སྤང་ཤོན་བཤེས་

བྱ་རྒྱུ་བྱེད་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཞག་ཤན་ལ་བརྟེན་བྱ་རྒྱུ་
བྱེད་གཉིས་སུ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤང་ཤན་བརྟེན་བྱ་
རྒྱུ་བྱེད་གང་རུང་ཡིན་ན་སྤང་ཤན་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། ལྷུང་བ་དེའི་ཡན་ལས་
ཡིན་ན་ལྷུང་བ་དེ་མ་ཡིན་ན་ལྷུང་བ་དེ་མ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་རིགས་པ་...
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཁྱིས་རྟེན་གྱིས་སྤང་ཤན་ལ་ཤན་རྟེན་པ་མེད་ཟེར་
ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་གཅིག་གི་སྤྱོད་རྟེན་པའི་གོས་ལ་ཕྱི་རྟེན་པའི་
གོས་ཀྱི་ཤན་རྟེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་མ་འབྱེད་ལས་བཤད་མ་ཐག་
པའི་ལུང་གིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཞག་བརྟན་པའི་སྤྱོད་གྱིས་ཤན་རྟེན་
ཚུལ་དང་། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཤན་རྟེན་ཚུལ་དང་། ཇི་སྲིད་འཆོ་
བཅང་གི་སྤྱོད་ཀྱི་ཤན་རྟེན་ཚུལ་དང་གསུམ་ཡང་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། ཇི་སྲིད་འཆོ་བཅང་གི་སྤྱོད་གྱིས་ཤན་བརྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དག་
སྤང་། (༤༧) ཤི་འཕྱོང་མ་ཐག་དུ་སྤྱོད་གྱིས་སྤང་བ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ལས། བྱུང་པ་བྱུང་སྟེ། ཇི་སྲིད་འཆོ་ཞེས་པ་ཆེ་ཇི་སྲིད་འཆོ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
རྒྱུ་ལས། ཁ་ཅིག་ཇི་སྲིད་འཆོ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། མ་གྱི་
པའི་བར་བཅང་སྤྱན་དུ་གསུངས། ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་བྱེད་པར། ཆོ་གཅིག་
པའོ། ཞེས་དང་། རྟེན་འཆོ་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་
ཞུ་བ་གཉིས་སུ་དགྲུང་བརྟན་པའི་སྤྱོད་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་བཅངས་བྱང་...
སྤང་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་མི་འབྱུང་བར་མཆིས་སམ། ཉེ་བར་འཁོར། ཡོད་དེ།
ཞག་བརྟན་ཚུན་ཆད་དུ་བྱས་ནའོ། ཞེས་དང་བམ་ལུས། དེ་ཕྱིན་ཆད་བདག་
ཉིད་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་འཕ། སྤྱན་དེ་དག་ཇི་སྲིད་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་བྱིན་
ལེན་མ་ཞིག་པར་བྱས་ཏེ། རང་གིས་རྟེན་ཅིང་བཟའ་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་
པས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཞག་བརྟན་པའི་སྤྱོད་གྱིས་ཤན་
རྟེན་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་མ་ཡིན་གཉིས་ཡོད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་

ཐལ། ཞག་བརྟན་པའི་སྤྲོན་གྱི་ཤན་བརྟེན་བྱ་རྟེན་བྱེད་གང་རྒྱུ་ཡིན་ན་སྤྲོན་
 བྱིན་རྒྱལ་མ་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཞག་བརྟན་པའི་སྤྲོན་གྱི་ཤན་
 བརྟེན་བྱ་རྟེན་བྱེད་རྒྱུ་མཉམ་པ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཞག་
 བརྟན་པའི་སྤྲོན་གྱི་ཤན་བརྟེན་བྱ་རྟེན་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་བར་རྒྱ་ཞག་གིས་ངེས་.....
 པར་ཆོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ་བྱི་གཉིས་ཀ་དེར་ཐལ། འདྲ་ལ་རྟེན་ལས།
 སྤྲོན་ལན་གཉིས་ཀ་གཉིས་ཀ་བྱིན་རྒྱལ་མ་ཅན་ཡིན་པས་བརྟེན་བྱ་དང་རྟེན་.....
 བྱེད་བར་རྒྱ་ཞག་གིས་ཆོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འདི་ལ་བྱིན་རྒྱལ་མ་
 ཅན་དང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་མི་འགལ་བས། གཉིས་ཀས་རང་སྟོབས་
 ཀྱིས་ཞག་བརྟན་ནི་འདས་པས་ཤན་ལ་སྟོས་པའི་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྲོན་གྱི་ཤན་བརྟེན་
 བྱ་རྟེན་བྱེད་གང་རྒྱུ་ཡིན་ན་སྤྲོན་བྱིན་རྒྱལ་མ་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། སྤྲོན་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་བྱིན་རྒྱལ་མ་ཅན་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འཆང་བའི་སྐབས་སྟེ། ཡོད་ན་འོ། །ཞེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་བས་(༤༥) པ་ལ་
 རང་དབང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཅིག་དགོས་ཀྱི། གཞན་གྱི་མཛོད་དམ་པོ་ལྷགས་སུ་རྒྱུད་
 པའི་རང་དབང་མེད་པ་ལ་དངོས་གཞི་མི་སྐྱེད་པར་ཁས་སྲུངས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །
 དེ་ལ་ཡང་དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། གཞན་ལ་བསྟོས་པ་ལ་རང་དབང་རྒྱ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེ་ན། ཆོས་གོས་དེ་གཞན་ལ་བསྟོས་ནས་མ་བྱིན་ན་ཉེས་བྱས་སུ་
 འགྱུར་ཡང་སྤང་ལྟར་རྒྱ་མི་སྐྱེད་དེ། ཆོས་གོས་གཞན་ལ་བྱིན་ན་ཆོས་གོས་ཀྱིས་
 འཕྲོངས་པར་འགྱུར་བས་ཞག་བརྟན་འདས་ཀྱང་སྤང་ལྟར་རྒྱ་མི་འགྱུར་ཏེ།
 ཡོངས་སྐྱོད་ཀྱི་བར་ཆོད་ཀྱི་རྒྱུན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆོག་ལྷིག་པས་
 བཤད། ཁ་ཅིག ཁ་སྐྱོང་བའི་རེ་བ་མེད་པའི་གོས་སྒྲ་གཅིག་འདས་པའི་རྒྱུ་
 བ་དེ། རྒྱ་འཛོག་གི་རྒྱུ་བ་ཡིན་གྱི། ཞག་བརྟན་འཆང་སྤང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བ་
 གཅིག་འདས་པ་ལ་ཞག་བརྟན་འཆང་རྒྱུ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མི་

དབང་གང་ལ་རེག་པ་ལ་ཡང་རེག་པའི་ཆ་ནས་ཉེས་མེད་ཡིན་པས། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དགོ་ཚུལ་པ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་བདག་གིར་
བྱས་པའི་སྒྲོན་ནས་འཆང་དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་
ཀྱིས་དུས་དྲན་སྒྲོན་དུ་མ་བྱས་པར་བདག་གིར་བྱས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འཕྱུར་.....
བའི་ཕྱིར་རྟེ། བར་སྒྲོམ་ལས། བྱི་རྩྱའི་ཁ་ཟས་གསེར་དདུལ་ལེན་ཞེས་དང་། དེ་
གཉིས་ལ་ཉེས་པར་འཕྱུར་བ་ནི་བདག་གིར་བྱས་པའི་ཆ་འགའ་ཞིག་ལས་སོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བཅས་ལྡན་དགོ་སྒྲོང་གིས་རིན་པོ་ཆེ་
འཆང་བ་ཅུམ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ་དེས་རིན་པོ་ཆེ་
འཆང་བའམ་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་དུས་རྒྱུ་མཐའ་དྲན་པར་བྱས་པ་སྒྲོན་.....
དུ་བཏང་ནས་འཆང་བའམ་བདག་གིར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟར་དུ་
འདུལ་རྒྱིག་ལས། གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བཅས་ལྡན་དགོ་སྒྲོང་གིས་དུས་
དྲན་སྒྲོན་དུ་བཏང་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་དུ་རུང་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དེས་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་མེད་པར་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པ་ལ་ཡང་
དེས་པར་རུང་བ་བྱས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འདུལ་རྒྱིག་ལས།
རེག་པ་ལ་ནི་དགོ་སྒྲོང་གིས་བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་བཏང་དུ་ཟིན་ཀྱང་རུང་བ་མ་.....
བྱས་ན་རེག་དུ་མི་རུང་ལ། བྱས་ན་རེག་དུ་འཇུག་པ་རུང་རོ། །(༥༠ན) དེས་ན་
རེག་པ་ལ་སྒྲོན་དུ་རུང་བ་དགོས་ཀྱི་ལེན་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་རྟེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རུང་བ་བྱེད་པའི་ཆེན་རེག་པ་ཉེས་མེད་ཡིན་ཟེར་ན་མི་
འཐད་དེ། རུང་བ་བྱེད་པའི་ཆེ་མ་རེག་པར་མཐུན་དུ་བཞག་སྟེ་རུང་བ་བྱེད་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རུང་བར་བྱ་བ་ལ་ནི་མཐུན་དུ་བཞག་སྟེ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རུང་བའི་ཆོག་ནི། དགོ་སྒྲོང་ཆོས་དགུ་ལྡན་གྱི་མཐུན་དུ་
རྩས་དེ་བཞག་སྟེ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དགོ་སྒྲོང་མིང་
འདི་ཞེས་བསྐྱེད་བས་དངོས་པོ་རུང་བ་མ་ལགས་པ་འདི་རྟེན་དེ། བདག་དགོ་

སྤྱོད་མིང་འདི་ཞེས་བསྐྱེད་པས། དངོས་པོ་རུང་བ་མ་ལགས་པ་འདི་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱེད་པོ། །དངོས་པོ་རུང་བ་མ་ལགས་པ་འདི་དངོས་པོ་རུང་བར་བསྐྱེད། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིག་ལྟ་ཅན་གྱི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱིག་པ་ནི།
དམ་པ་རྣམས་གྱི་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་མི་འདོད་པ་འབྱེན་པ་ཅིག་ལ་
བྱེད་དེ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། སྤྲན་ཆོགས་
ལས། དེ་ཡོད་པར་གྱུར་པས་ན་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་སྤྱད་པ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྤྱིག་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་པའི་ལྟ་བ་དེ་དམ་
པས་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིག་པ་ཡོད་པའི་ལྟ་བའི་སྤྱོད་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར།
སྤྱི་སྤྱད་གསུམ་འཛིན་པའི་ཆད་ཡོད་དེ། སྤྱི་སྤྱད་དེ་དང་། དེའི་ཤོ་ལོ་ཀ་འབྲུམ་
སྤྱག་གཅིག་གི་ཆོག་དོན་འཛིན་པ་ལ་སྤྱི་སྤྱད་དེ་དང་དེ་འཛིན་པའི་ཆད་དུ་
འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་འགེལ་ལས། དེ་ཡང་སྤྱོད་སྤྱག་བརྒྱ་པའི་ཆད་དོ། །དེ་
ལྟར་རང་དགེ་སྤྱོད་སྤྱི་སྤྱད་འཛིན་པའི་ཆད་ངེ་ཅམ་ཞེན། སྤྱོད་སྤྱག་བརྒྱ་པའོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩ་བའི་
པམ་པ་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བས་མ་གོས་པའོ། །ཞེས་དང་། རྗེས་བཅས་སུ་
དགུ་པོ་བཅས་པའི་མཆོན་ཉིད་འདོར་རམ་མི་འདོར་ཞེན་སྦྱབ་པའི་རྗེས་སུ་
སྦྱབ་པ་བཅས་པ། གནང་བའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་བཅས་པ། དགག་པའི་རྗེས་སུ་
དགག་པ་བཅས་པ་རྣམས་བཅས་པའི་མཆོན་ཉིད་མི་འདོར་ཏེ། བཅས་རིགས་
མི་འདོར་བར་སོ་ན་གནས་སོ། །ཕྱིས་བཅས་པ་མཛད་པ་པོས་(༥༠བ)གདུལ་
བྱའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་དུག་པོས་བཅས་པའི་
མཆོན་ཉིད་འདོར་ཏེ། སྤྱོད་བཅས་པ་མཛད་པ་དོར་ནས་ཕྱིས་བསྐྱེད་དཔོས་
པས་བཅས་པའི་མཆོན་ཉིད་འདོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷོ་ལས། སོར་མའི་ཆད་
སོར་མའི་ཆོགས་དབྱུང་མས་འཇལ་བར་བཤད་དེ། ལྷོ་ཀ་ཆེན་ལས། རྣམ་འབྲུ་
དུག་གཞིབས་པ་ལ་སོར་གཅིག་གོ། །ཞེས་གསུངས། དུས་མ་ཡིན་པར་བྱ་བའི་

སྒྲིང་བའི་སྐབས་སུ་རང་གི་སྤྲིང་གི་ཉི་མ་ཕྱིད་ཡོལ་ནས་ཞེས་པའི་རང་གི་སྤྲིང་
 དེ་གང་ལ་བྱེད་སྒྲུལ་ན་འདི་ལ་ཁ་ཅིག །རང་སྤྱོད་པའི་སྤྲིང་ལ་བྱེད་དེ། ལྷ་བ་
 ལས། དགེ་སྤྲོད་གིས་དུས་མ་ལགས་པར་བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་ཚོས་ཀྱང་
 རྟོར་བར་མི་འཕྱུར་པར་མཆིས་སམ། ལྷ་བ་ལི། ཡོད་དེ། སྤྲིང་གསུམ་དང་ལྷའི་
 གནས་སུ་ཡང་འཛམ་བུ་སྤྲིང་གི་དུས་སུ་གཅིག་ཚོས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། རང་གི་རྣམ་འབྱེད་དང་། ཁྱིམ་ལས་འཛམ་བུ་སྤྲིང་
 ལ་སོགས་པའི་གནས་གང་ན་དགེ་སྤྲོད་གནས་པ་དེ་ལ་དཀོངས་ནས་འདིར་……
 རང་གི་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱོད་ཏེ། ཞེས་རང་གནས་པའི་སྤྲིང་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་ཉལ་བའི་ལྷང་བྱེད་གྱི་སྐབས་སུ་……
 སྒྲིང་བ་དང་བཅས་པ་ཉལ་བའི་ལྷང་བ་སྤྱོད་པ་ལ་དངོས་པོ་མར་མེའི་སྒྲིང་བ་
 དང་། གནས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། དུས་མཚན་མོ་དང་། སྐྱགས་བྱིམ་པ་དང་
 བཅས་པ་བཞི་ཡན་ལག་དུ་དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྒྲིང་བ་དང་བཅས་པ་
 དེ་མར་མེ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་འོད་དང་སྒྲུན་ལ་སོགས་པས་རྫས་གཞན་གྱི་
 སྒྲིང་བ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་སུ་ཉལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཡོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བའི་
 དགས་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཁྱིམ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིང་བ་དང་
 བཅས་པའི་གནས་སུ་ཉལ་སྟེ། གཉིད་ལོག་ན་མཚན་མོའི་མཐར་མི་བསྐྱང་བྱ་
 འདས་པའི་ཉེས་བྱས་སུ་འཕྱུར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག །ལྷང་བྱེད་སྤྱོད་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། རང་གི་རྣམ་འབྱེད་ལས། འདི་ལ་ལྷང་བ་དེ་རྣམས་མི་རིགས་པས།
 ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས། ལྷང་བྱེད་དགྲ་བཅུ་ཙུག་ཅིག་དུ་མི་འཕྱུང་
 བས་ལྷང་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྟེན་པར་
 མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་ཉལ་བ་ལ་(༡༡ན) རོ་མ་སྟོས་པ་ཡན་ལག་དུ་……
 དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རང་གི་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཁྱིམ་ར་ལུང་ལྷང་བ་ལྷང་ས་
 སུ་བྱངས་པ་ལས། དགེ་སྤྲོད་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་དང་ལྷན་

ཅིག་ཏུ་དགུང་གསུམ་ཉལ་བ་ལ་ལྷུང་བྱེད་གཉིས་འབྱུང་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་
 དེ། ཞག་གཉིས་དགེ་ཚུལ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་ལ་ཞག་གསུམ་པ་ལ་བྱིས་པ་
 མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། གནས་ས་
 སར་ཞག་གསུམ་འདས་པར་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཉལ་……
 བ་ལ་འདིའི་ལྷུང་བྱེད་རྒྱུད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདི་ནི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་
 རྒྱུད་པ་ལ་རྒྱུད་ལམ་བཞི་ཤོང་ཞིང་ཕལ་ཆེར་གཡོགས་བསྐྱར་དང་བཅས་པའི་
 གནས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུབ་པ། དེ་ཡང་གནས་གཅིག་ཡིན་པ་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཕལ་ཆེར་གཡོགས་པ་དང་བསྐྱར་བ་ནི་གནས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་བ་ཕྱེ་ལྷ་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་
 ཡོད་དེ། ལྷན་པ་ཤུག་ཐུབ་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

༭༭༭ །འདུལ་བའི་མེ་མོད་མཐའ་དག་གི་དཀོར་མ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ཐག་
 བར་འབྲེལ་པར་བྱེད་པའི་ཐོག་མ་བཟང་སྒལ་བཟང་མོར་བའི་
 བྱེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་པར་ཆེན་བདེ་ཐོག་མ་ཉི་མས་
 མཐའ་དཔེ་གཞི་མཐའ་བཞུགས་སོ། །

༨༩ ཉམས་ཤུ་ཐང་བྱ་ཐྱབ་པའི་བསྐབ་བྱ་བཟང་བ།

༭༭༭ །གཉིས་པ་ཉམས་སྤྱང་བ་ལ་འདུག་པའི་བསྐབ་བྱ་བཟང་བ་ལ།
 ལྷང་གཞིར། སའ་བྱང་གས་སྤྱང་གཞི་དང་ནི། །དགག་དབྱེ་དབྱར་དང་གོ་
 ཐགས་དང་། སྤྱན་དང་གོས་དང་སྤྱ་བརྒྱད་དང་། །གོ་ཤུམྱི་དང་ལས་ཀྱི་གཞི། །
 དམར་མེར་ཅན་དང་གང་ཟག་དང་། །སྤྱོད་དང་གས་སྤྱང་བཞག་པ་དང་། །
 གནས་མལ་དང་ནི་མོད་པ་དང་། །དགེ་འདུན་དབྱེན་ཆམས་བཟུས་པ་ཡིན། །
 ཞེས་གཞི་བཅུ་བདུན་གསུངས་པའི་སའ་བྱང་གི་གཞི་མོར་དུ་བཟང་བྱིན་ནས།
 འདིར་གཞི་ལྷག་མ་བཅུ་དྲུག་འཆད་པ་ལ། ལྷང་དོན་ནི། གཞི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་དོན་
 ཀྱི་སྐབས་སྤྱ་བཟང་བྱིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༩༠ བསྐབ་པ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་གཞི་བཟང་བ།

༩༡ གས་སྤྱང་གི་སྤྱོད་མ་བསྐབ་པ་ཡོངས་སྤྱོད་བ།

༥ །གཞི་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ཉིད་དོན་ཚན་ལྷར་བཟུས་ནས་འཆད་པ་ལ། སྤྱོད་
 ལུལ་དུ་བྱགས་པས་ནལ་འབྱོར་བསྐྱེལ་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས་སྤྱོད་མ་དང་
 མཐུག་ལ་སྤྱོད་མ་དང་འགལ་བ་ནི་རྒྱུ་བར་རྟོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་
 ཚན་ལྷནི། བསྐབ་པ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་གཞི། བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་
 བསྐྱེན་པའི་གཞི། །བྱ་བའི་ཐབས་ལས་ཀྱི་གཞི། གས་བསྐྱར་བཅོས་པའི་གཞི། །

ནམ་འབྲེད་གྱི་སྐབས་ནས་འབྲུང་བ་གཉིས། (༡༥) དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། སྦྱང་
 ཡུལ་རུ་ཞེས་པ་ནས་འདི་ལ་ཡང་ངོ་། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་
 པ་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྦྱང་བར་མི་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། སྦྱང་བ་ཉིད་ཡིན་
 རོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དང་པོ་ལ་ཡང་། ཞི་གནས་གྱི་གསོ་སྦྱང་དང་།
 མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། སྦྱང་ཡུལ་རུ་ཞེས་པ་
 ནས། རྩེ་མིག་སྤྲུལ་པ་བསྟན་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་
 སྟོན་པ་ལ། གསོ་སྦྱང་གི་གནས་ལ་སྟོ་མཐུན་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ལ་
 ཡང་ངོ་། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས། སྦྱང་ཡུལ་རུ་ཞུགས་
 པས་རྒྱལ་འབྱོར་བསྐྱམ་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་སོགས་དང་། སྦྱང་ཁང་བཙུགས་
 པར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། ཞི་གནས་གྱི་གསོ་སྦྱང་གི་རྣམ་གཞག་
 བཤད་པ་ལ། ཞི་གནས་གྱི་གསོ་སྦྱང་གང་རུ་བསྐྱམ་པའི་གནས་དང་གནས་མ་
 ཡིན་པ། སྐྱམ་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག ཁང་བསྐྱམ་པའི་གཞི་ལྷག་གི་རྣམ་
 བཞག་བཤད་པ། སྐྱམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་རུ་འགྲོ་བ་
 སྦྱང་ཡུལ་རུ་ཞུགས་པའི་གནས་དང་། མི་མང་པོ་མངོན་པར་འདྲ་བའི་གནས་
 ལ་སོགས་པ་ཞི་གནས་སྐྱམ་པའི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཞི་གནས་མི་སྐྱམ་ཞིང་།
 ཞི་གནས་སྐྱམ་པའི་ཆེད་རུ་སྦྱང་ཁང་བཙུགས་པ་སོགས་བྱ་སྟེ། ཞི་ལྷག་གི་
 མཐུན་ཁྱེན་ཆོང་བའི་གནས་སུ་བསྐྱམ་དགོས་ཏེ། སྦྱང་ཡུལ་རུ་ཞུགས་པས།
 ཞེས་སོགས་དང་། སྦྱང་ཁང་བཙུགས་པར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཟུར། དེ་དག་རུ་ཞི་གནས་མི་བསྐྱམ་སྟེ། དེར་བསྐྱམས་ན་སྤང་པོ་ཆེ་འབྲུལ་
 པ་དང་འཕྲད་པ་དང་གཞན་གྱིས་ཙེ་འདྲི་བ་སོགས་གྱི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཟུར། མི་
 ལ་སོགས་པའི་སྤྲུལ་རྣམ་པར་གཤེད་བ་བྱེད་པའི་གནས་ཁང་དང་། སང་གི་
 སོགས་གྱི་སྟོག་ཆགས་གཏུམ་པོ་ཡོད་པའི་དགོན་པ་དང་། ལལ་ཡུལ་ལ་སོགས་
 པ་གནས་པའི་གནས་སུ་ཞི་གནས་མི་སྐྱམ་སྟེ། དེ་དག་རུ་(༡༦) བསྐྱམས་ན་

ཉེས་དམིགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོན། གང་དུ་ཞིག་ནས་བསྐྱེད་ན་བཞག་དུ་
 ཡོད་དེ། དངོས་སུ་གཉིད་སྤང་ཞིང་བརྒྱད་ནས་ཉེན་མོངས་སྤང་བའི་ཉིང་
 འཛིན་བསྐྱེད་པའི་ཁང་པ་བཅིགས་ནས་དེར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། སྤང་ཁང་བཅིག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
 ལྡན་ཞིང་མང་དུ་ཐོས་པ། འདྲི་བ་རྒྱུད་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པ། ཞིག་ནས་བསྐྱེད་
 པའི་གདམ་ངག་དང་ལྡན་པ། ལུས་སེམས་དབེན་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་
 ཉེ། མཛོད་ལས། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། སྐྱོམ་པ་ལ་ནི་རབ་དུ་
 ཟུར། ཞེས་དང་། སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་དུ།
 ལང་ཆོ་ཡོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་པ་བདེ། ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། སྤང་
 གཉིས་ལྡན་ཆོག་མི་ཤེས་དང་། འདྲི་ཆེན་ཅན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་།
 ཉན་ས་ལས། འདྲི་རྒྱུད་ཆོག་ཤེས་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། མདོ་ཅ་བར། གདམ་ངག་མེད་པར་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་དང་།
 མཛོད་པར་འབྲུ་བར་ཡང་མི་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་དུག།
 ཞི་ལྷག་བསྐྱེད་པའི་མན་ཡོན། དེ་གཉིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱང་གི་སྤྱད་བྱེད་དུ་
 བསྟན་པ། ཞི་ལྷག་གི་དོ་ཤོ། དེ་གཉིས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན། ག་རིམས་
 དེས་ཚུལ། སོ་སོའི་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཞི་ལྷག་བསྐྱེད་པ་ལ་མན་ཡོན་
 དང་ལྡན་ཉེ། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གི་འབྲས་བུར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་བ་པོ་ཡི་ལྷག་མཐོང་དང་། ཞི་
 གནས་བསྐྱེད་པར་བྱས་ན་ནི། གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་དང་། མཆོན་
 མའི་འཆིང་ལས་རྣམ་གྲོལ་འབྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 ཉིང་འཛིན་དོན་དུ་གཉིར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་ལྷག་སྐྱོམ་ཚུལ་ལ་འབད་དགོས་...
 ཉེ། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཞི་(༡༩) ལྷག་གིས་བསྐྱེད་
 པར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སེམས་གནས་པའི་

ཐབས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་རི་ལྟ་འདྲ་དྲ་འདྲ་...
 ཏུ་འབད་མེད་ལྷན་གྱི་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་ཅུས་པའི་ཤིན་ཐུངས་ཀྱི་བདེ་...
 བས་ཟིན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞི་གནས་ཀྱི་ར་པོ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་རང་ནས་
 རང་གི་དམིགས་པ་ལ་དབྱུང་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱངས་པའི་ཤིན་ཐུངས་ཀྱིས་ཟིན་...
 པའི་སྟོན་ནས་རང་ཡུལ་སོ་སོར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ལྷག་མཐོང་...
 གི་རོ་བོ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལྷེ་དཀོན་མཆོག་རྒྱན་ལས། ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཆེ་
 གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་རང་
 སྟོན་རིམ་བར་པ་ལས། བྱི་རྩ་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་གཤེད་བ་ཞི་ནས། ཁར་
 ཏུ་དམིགས་པ་ལ་རྒྱན་ཏུ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཤིན་
 ཏུ་ཐུངས་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཉིད་ལ་གནས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །
 ཞི་གནས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཆོ་དེ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་གང་ཡིན་...
 པ་དེ་ནི་ལྷག་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་དང་
 ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་ཞེན། སེམས་ཕྱི་རྩ་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་ཞི་ནས་ནང་ཏུ་
 དམིགས་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པས་ན་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་རང་ནས་
 ལྷག་པ་ལྟེ་དམིགས་པ་བྱུང་པར་ཏུ་མཐོང་བས་ན། ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱའོ། །
 བཞི་བ་ནི། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་བསྟོམ་དགོས་ཏེ། ཟབ་མོའི་དོན་ལྟ་བུ་ལ་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སེམས་དམིགས་
 པ་ལ་རི་ལྟ་འདྲ་དྲ་འདྲ་བ་བཞིན་གནས་པའི་མི་གཡོ་བ་གཉིས་དགོས་ཀྱིས། དེ་
 གཉིས་གང་རྒྱུ་གཅིག་མེད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། མཆོན་མོ་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་ཆོ་མར་མེ་སྲར་བ་ན་མར་མེ་ཤིན་
 ཏུ་གསལ་བ་དང་རྒྱུད་གིས་མི་གཡོ་བ་གཉིས་ཀ་དགོས་ཀྱི། དེ་ཉིད་གང་རྒྱུ་
 གཅིག་མེད་ན་གཟུགས་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །སྟོན་རིམ་བར་པ་
 ལས། ཞི་གནས་དང་བྲལ་བའི་ལྷག་མཐོང་འབའ་ཞེས་གིས་ནི་རྣལ་འབྱེད་

བའི་མེམས་ལྟུང་ལྟུང་པར་གཡང་བར་འབྱུང་གྱི། ལྷུང་གི་ནང་ན་འདུག་པའི་
མར་(ཨ)མེ་བཞིན་དུ་བརྟན་པར་མི་འབྱུང། དེ་བས་ན་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་
འིན་དུ་གསལ་བར་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་གཉིས་ཀ་འདྲ་བར་བསྟེན་པར་
བྱའོ། ཁྱིམ་གསུངས། ལྷ་པ་ནི། མོག་མར་ཞི་གནས་བསྐྱབ་ནས་དེ་ནས་ལྷག་
མཐོང་བསྐྱོན་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་འདུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་དུ་ལྷན་པའི་ལྷག་
མཐོང་གིས། ཉེན་མོངས་ལྷན་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱ་སྟེ། མོག་མར་ཞི་
གནས་བཅའ་བར་བྱ། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་ལ་སོ་སོའི་ཚོགས་
སྟེན་ཚུལ་དང་། ཉེས་པ་ལྷ་སྤངས་ནས་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་ཏེ་ཞི་ལྷག་ལ་
སྤྱོད་ཚུལ་སོགས་ཀྱས་པར་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། བྱིང་བ་
བསལ་བའི་སྐོ་ནས་ཞི་ལྷག་སྐོ་ལྟུང་ནི། བྱིང་བ་བསལ་བའི་ཐབས་གདོས་
བྱ་གདགས་པ་སོགས་བྱས་པའི་སྐོ་ནས་ཞི་ལྷག་བསྐྱོན་དགོས་ཏེ། གཞུང་དུ།
གཉིད་ཤོ་ན་གདོས་བྱ་གདགས་པར་བྱའོ། ཁྱིམ་སོགས་ཀྱིས་བརྟན། མྱོང་
པ་བསལ་བའི་སྐོ་ནས་ཞི་ལྷག་སྐོ་ལྟུང་ནི་མྱོང་བ་བསལ་བའི་ཐབས་སྤྱོང་བ་
པའི་ཞལ་ཏ་པ་བསྐྱོ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་ནས་ཞི་ལྷག་བསྐྱོན་དགོས་ཏེ། སྤྱོང་
བ་པའི་ཕྱིར་ཞལ་ཏ་པ་བསྐྱོ་བར་བྱའོ། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི།
ཞི་ལྷག་བསྐྱོན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དངོས་སུ་བྱིང་མྱོང་བ་དང་བརྒྱད་
ནས་ཉེན་མོངས་སྤྱོང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དོན་ནི། སྤྱོད་ལྟུང་
དུ་ཞུགས་པ་སྟེ་ལམ་དུ་འགྲོ་བས་ནལ་འབྱོར་སྟེ་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱོན་པར་མི་
བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱོན་ན་སྤང་པ་ཆེ་འབྲུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་
དང་སྤང་བའི་བར་ཆད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྤྱོང་ཁང་བཅིག་པར་བྱའོ། ཁྱིམ་
སོགས་ལ། དག་སྤྱོང་སྤྱོང་བ་པས་གཉིད་དང་བྱིང་མྱོང་སྤྱོང་བའི་ཁང་པ་
བཅིག་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དངོས་སུ་གཉིད་སྤྱོང་ཞིང་བརྒྱད་ནས་ཉེན་
མོངས་སྤྱོང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས། གས་

སྤྱི་གི་གནས་ལ་སློ་མཐུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྐགས་ཀྱིས་མཐུན་པའི་གསེ་སྤྱི་
 འཆད་ཚུལ་ལ། གང་དུ་བྱ་བ་གནས་ཀྱི་སྐབས། གང་དག་བྱ་བ་ཆོགས་ཀྱི་
 སྐབས། ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ཆོ་གའི་སྐབས་དང་གསུམ་(༡) ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ།
 གསེ་སྤྱི་གི་གནས་ལ་སློ་མཐུན་ཞེས་པ་ནས། དགོན་པ་ལ་ནི་སྤྱིགས་སྤྱིགས་སུ་
 རྒྱུད་ཀྱིས་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་ལ།
 འདུན་པ་འབྲལ་བ་ལས་དེ་དང་མཐུན་པ་འབྲལ་བོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
 བཅའ་བ་དང་འཁོད་པ་དང་མཐོན་པོར་འདུག་སྟེ་སྤྱིགས་སུ་བཟུང་བ་དག་.....
 གིས་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། གསེ་སྤྱི་
 བྱའོ། །ཟླ་བ་མེད་མེད་ཀྱི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལའོ། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ལ་ཡང་། ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱང་ནང་ནས། གསེ་སྤྱི་བྱའོ། །ཞེས་སྐགས་
 ཀྱི་མཐུན་པའི་གསེ་སྤྱི་སྟོན་པའི་གཞུང་གང་ཡང་དུང་བའི་སྐབས་སུ་མཐུན་
 པའི་གསེ་སྤྱི་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་གསེ་སྤྱི་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་གསེ་
 སྤྱི་། མཐུན་པའི་གསེ་སྤྱི་བཅུ་བཞི་པ། བཅོ་ལྔ་པ། དཔྱེ་བ་འདུམ་པའི་
 གསེ་སྤྱི་། གནོད་པ་རྒྱག་པའི་གསེ་སྤྱི་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གསེ་སྤྱི་དང་བདུན་
 ཡོད་ཅིང་། དེ་རྣམས་བཟུང་། ཞི་གནས་ཀྱི་གསེ་སྤྱི་དང་མཐུན་པའི་གསེ་
 སྤྱི་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། བྱི་མ་ལྔ་པོ་མཐུན་པའི་གསེ་སྤྱི་གི་ནང་དུ་འདུ་བའི་
 བྱིར། དེ་རྣམས་ལ་གསེ་སྤྱི་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་ཀྱི་
 གསེ་སྤྱི་དེས་ལྷག་པ་ཉིད་དེ་འཛིན་ཀྱི་བསྐབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐབ་
 པ་གཉིས་གསེ་ཞིང་རང་གི་མི་མཐུན་སྤྱིགས་སྤྱི་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་.....
 བརྗོད་པའི་བྱིར། མཐུན་པའི་གསེ་སྤྱི་གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐབ་པ་གསེ་
 ཞིང་རང་གི་མི་མཐུན་སྤྱིགས་སྤྱི་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར།
 ཞི་ལྷག་གཉིས་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་གསེ་སྤྱི་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་རང་གི་དམིགས་
 པ་ལས་བྱི་རྩལ་དུ་གཡེང་བ་ཞི་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་ཚེ་གཅིག་དུ་གནས་

པར་བྱེད་པའི་གསེ་རྒྱུད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྷ་ལ་མཐུན་པའི་གསེ་རྒྱུད་ཞེས་བྱ་ཏེ། གནས་དང་ཆོག་དང་ཆོགས་པ་མཐུན་པའི་གསེ་རྒྱུད་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། བཅ་པོ་ལྷ་པར། གསེ་རྒྱུད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གསེའི་རྒྱུད་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། མཐུན་པའི་གསེ་རྒྱུད་དང་ཞི་གནས་ཀྱི་གསེ་རྒྱུད་རོ། །དེ་ལ་མཐུན་(ལན) པའི་གསེ་རྒྱུད་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཏེ་གནས་དང་ཆོག་དང་ཆོགས་པ་མཐུན་པའོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་གསེ་རྒྱུད་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་དང་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཏེ་སྤྱོད་བའི་..... ཡན་ལག་བསྐྱེམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་མཐུན་པའི་གསེ་རྒྱུད་འཆད་པ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གནས་གང་ཏུ་གསེ་རྒྱུད་བྱ་བ། ཏུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བྱ་བ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་བྱ་བ། ཆོག་རི་ལྟ་བུའི་བྱ་བ། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དག་འདུན་གྱི་སྒོ་མཐུན་བྱས་པའི་གནས། མཆོམས་བཅད་པའི་གནས། མཆོམས་བཅད་པ་མ་ཡིན་པའི་གནས་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་བྱས་པ་ལ་མ་ཞིག་པའི་གནས་དེ་ཡིན་ཏེ། གསེ་རྒྱུད་གི་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྐགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒོ་མཐུན་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་མ་བྱས་པའི་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ལས་ཀྱི་གནས་སུ་ཅ་ཅིའི་སྒྲ་མ་བྱུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒོ་མཐུན་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དག་འདུན་གྱིས་གསེ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་རི་ལྟ་བུ་ལ་སྒོ་མཐུན་བྱ་ཚུལ་ཡོད་དེ། གནས་ཐམས་ཅད་བསྐལ་པ་ཆགས་པའི་ཆེ་རང་ཆས་སུ་བྱུབ་པ་རིའི་བྱ་བྱིབས་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱིས་བུའི་ཚུལ་བས་གསེ་རྒྱུད་སྐགས་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་གསར་བྱ་བྱས་པ་དང་། སྤར་གཞན་གྱིས་བྱས་ཟིན་པ་གསེ་རྒྱུད་སྐགས་བྱ་བུང་གི་གནས་ཡིན་པ། ཕྱི་རོལ་ཉེ་འཁོར་འདྲིམ་གང་དང་ལྷན་པ་ཚུན་ཆད་ཏུ་དག་

འདུན་འདྲོད་པའི་གནས་ཡིན་པ་ཅིག་ལ་སྒོ་མཐུན་བྱ་བ་ཡིན་པའི་མྱེར་ཏེ་
 གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་པའམ་བྱས་པའམ་ཟིན་པ་ལོ། ། བྱི་རེ་ལ་ཉེ་འཁོར་
 འདྲོས་གང་དང་ཐུན་པའོ། ། དགེ་འདུན་འདྲོད་ནའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱེར་
 གནས་ཀྱི་སྒོ་མཐུན་བྱས་པ་འདིག་པའི་རྒྱ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དགེ་སྤྱོད་དང་
 བྲལ་བ། ལས་ཀྱིས་ཞིག་པ། རེ་བ་མེད་པ་ནམས་སྤྱོད་པའི་མྱེར། གསོ་སྤྱོད་
 གི་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་ཆགས་ལ་མ་ཞིག་པ་དེར། དགག་དབྱེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེད་
 ཏུ་སྒོ་མཐུན་གསར་ཏུ་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། སྤར་གསོ་(༥༦) སྤྱོད་གི་གནས་ལ་སྒོ་
 མཐུན་བྱས་ལ་མ་ཞིག་པ་དེར་ཆགས་པའི་མྱེར། གཉིས་པ་ནི། གསོ་སྤྱོད་ལ་
 སྤྱོད་པའི་ཆེད་ཏུ་དགེ་འདུན་གྱིས་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་མཆོམས་པོ་ཆེ་
 གཙོད་པར་བྱ་བ་གནད་ཉི། ལས་ལ་མི་འདུ་བ་དགག་པ་དང་། གསོ་སྤྱོད་
 ལ་སྤྱོད་པ་མཆོམས་པོ་ཆེའི་གནས་ན་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་བ་...
 དང་། སྤུས་སྤྱོད་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་དེ་ཆགས་པ་དང་། ཉེད་པ་དང་
 སྤྱོད་བྱུང་གཤིང་བ་དང་། གནས་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་སྤྱོད་པས་གནས་གཅིག་ཏུ་
 འཐུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་མྱེར། ཆོད་ཇི་ཙམ་ཏུ་མཆོམས་པོ་ཆེ་བཅད་
 པ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དབུས་ནས་བབྱུང་ཉི་དཔག་ཆོད་བྱེད་དང་གསུམ་གྱི་
 མཐའ་ཚུན་ཆད་ཏུ་གང་འོས་པར་གཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་མྱེར། ཚུལ་རི་
 ལྟར་ཏུ་གཙོད་པ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པས་
 མཆོན་མ་བཞག་པོ་ཡོད་པ་བཞོད་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་མྱེར། མཆོམས་
 པོ་ཆེ་བཅད་པའི་གནས་དེར་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་བྱས་ན།
 ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བར་འཐུར་གྱི། མཆོམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་ཙམ་གྱིས་
 ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་། མཆོམས་གཅད་པར་
 བྱའོ། ། དཔག་ཆོད་བྱེད་དང་གསུམ་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཏུ་འོ། ། སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པས་
 བོད་དང་ཆེག་པ་དང་ཀ་བ་དང་ཤིང་ལྗོན་པ་དང་རབ་བྱ་སྤྱིབས་དང་ལམ་པོ་

ཆེ་དང་ཁོན་པ་ལ་སྐགས་པ་དེ་ཤེས་པའི་དགོས་པ་ལྟོས་ནས་བརྟགས་ནས་...
 དགོ་འདུན་གྱི་མཐུན་ཏུ་མཆོན་མ་བརྟན་པོ་བརྒྱུད་དེ་ལས་བྱུང་། །དེར་གནང་
 བ་བྱས་ན་ཆོས་སྐོས་དག་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། མཆོན་པོ་ཆེ་བཅད་པའི་འཇིག་རྒྱ་དེ་ལ་ལྟོས་དེ། མཆོན་གཞན་
 བྱུང་བ་དང་། ལས་ཀྱིས་ཞིག་པ་དང་། དགོས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། རེ་བ་
 མེད་པ་དང་། མཆོན་མ་ཞིག་པ་ནས་སྐྱེས་པའི་བྱིར། གསོ་སྦྱང་འབའ་
 ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་འདུལ་བ་དང་ལྟན་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་དགོ་.....
 འདུན་གྱིས་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་མཆོན་སུ་རྒྱུད་ཏུ་བཅད་ཅིང་དཀྱིལ་
 འཁོར་བར་སློ་མཐུན་བྱ་བ་གནང་སྟེ། ༡་(༤༣) ཅང་འདུས་པ་ཐལ་ཆེས་པས་
 བྱ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྒྲིབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཆེད་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་བར་སློ་མཐུན་པར་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཆད་
 རི་ཅམ་ཏུ་མཆོན་སུ་རྒྱུད་ཏུ་གཙོད་པ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ཆད་དགོས་པ་
 བཞི་བཅུའི་གདིང་བ་ཤོང་བ་ནས་ཆེ་ཆད་སྐད་ཐ་མལ་པས་སྐོས་པ་འཕམ་རྒྱུད་...
 གསལ་གཅིག་རྒྱུ་ཆད་གཙོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷ་བ་ལས། དཀྱིལ་
 འཁོར་གང་ཏུ་གངས་བཞི་བཅུ་ཤོང་བའོ། །ཞེས་པ་དང་། ལུ་རྒྱུ་ལས།
 རྒྱུད་གསལ་སྐགས་ནས་རྒྱུ་ཆད་གདིང་བ་བཞི་བཅུ་ཤོང་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་མཆོན་པོ་ཆེ་བཅད་པ་དེ་མ་གྲོལ་བ་མཆོན་སུ་
 རྒྱུད་ཏུ་གཙོད་པ་མི་འཆགས་ཏེ། སྤུ་མ་བག་ཡངས་སུ་མ་བྱས་པར་གཙོད་པ་
 གཞན་མི་འཆགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན། མཆོན་སུ་རྒྱུད་ཏུ་
 དང་དཀྱིལ་འཁོར་བ་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཀམ་ཤ་ཉ་མ་ལས།
 དཀྱིལ་འཁོར་བ་དང་མཆོན་པོ་ཆེ་དང་། མཆོན་སུ་རྒྱུད་ཏུ་གཙོད། ཞེས་
 དང་། རྒྱུ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལས། མཆོན་པོ་ཆེ་དང་མཆོན་སུ་རྒྱུད་དང་།
 དཀྱིལ་འཁོར་བའི་མཆོན་ཞེས་དང་། བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱང་མཆོན་སུ་རྒྱུད་

བཅད་པར་བྱ། ཡང་ན་དགྲིལ་འཁོར་པ་གཅད་པར་བྱ། ཞེས་ཐ་དད་ཏུ་བཤད་
 པ་དང་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དགྲིལ་འཁོར་པ་བཅད་པའི་སྐབས་ཀྱི་
 ལུང་གཞི་ལས། མཆོམས་སུ་རྒྱུད་བཅད་ཅིང་དགྲིལ་འཁོར་སྒྲོ་མཐུན་པར་བྱའོ།
 ཞེས་པ་དང་། གཞི་འབྲེལ་ལས་མཆོམས་སུ་རྒྱུད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགྲིལ་འཁོར་པ་
 གྱེ། ཞེས་མཆོམས་སུ་རྒྱུད་དང་དགྲིལ་འཁོར་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་
 དང་འགལ་ལོ། ཞི་ན། རྒྱུན་མེད། རྩལ་ཆེ་རྒྱུད་ཐ་དད་ཏུ་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞུ་བར། མཆོམས་པོ་ཆེ་ཆོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་ན། ཆོད་རི་ཙམ་
 ལུ་པ་ལི། དཔག་ཆད་ཕྱེད་དང་གསུམ་མོ། །དེ་རྒྱུན་ཆད་ནི་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་བ་
 གྱེ། །དགྲིལ་འཁོར་གང་ཏུ་བྱངས་བཞི་བཅུ་ཤོད་བའོ། །ཞེས་(༥༦) གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དཔག་ཆད་ཕྱེད་དང་གསུམ་པས་ནི་རྒྱུད་ཞིང་དགྲིལ་
 འཁོར་བའི་ཆད་ལས་ཆེ་བ་ནི་མཆོམས་སུ་རྒྱུད་ཡིན་ལ། དགྲིལ་འཁོར་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །གདིང་བ་བཞི་བཅུ་ཤོད་བའི་མཆོམས་བཅད་པ་ནི་མཆོམས་སུ་རྒྱུད་
 ཡང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དགྲིལ་འཁོར་པ་ཡིན་ན་མཆོམས་སུ་རྒྱུད་ཡིན་པས་ཁྱུ་
 གྱུང་། མཆོམས་སུ་རྒྱུད་ཡིན་ན་དགྲིལ་འཁོར་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱུ་བའོ། །གསུམ་
 པ་ནི། དཔོན་པ་ལ་ནི་དབྱུས་ནས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུད་གསལ་གྱི་མཐའ་རྒྱན་
 ཆད་མཆོམས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་བཏང་ལ། གསོ་རྒྱུད་བཅུ་བཞི་པ་
 དང་བཙུ་ལ་པ་གཉིས་ཆོས་ཞག་ལ་རྩྱལ་པའི་ཆོས་བཙུ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
 གསོ་རྒྱུད་བྱའོ། །ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཙུ་ལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་ལེ། གསོ་རྒྱུད་བཅུ་བཞི་པ་མེད་པར་ཐལ། གསོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཆོས་
 ཞག་ལ་རྩྱལ་ནས་བཙུ་ལ་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ར་ཁྱབ་གྱེ། གསོ་
 རྒྱུད་བཅུ་བཞི་པ་ཞེས་པ་གསོ་རྒྱུད་རྩ་མ་བྱས་པའི་ཉིན་ཞག་ལ་རྩྱལ་པའི་བཅུ་
 བཞི་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བཅུ་བཞི་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཆེར་འབྲེལ་པ་
 ལས། གསོ་རྒྱུད་བཅུ་བཞི་པ་བྱས་པའི་ཉི་མ་དེ་ནི་ཆོས་བཙུ་ལ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པ་དང་། བཅ་པོ་ལྔ་པར། ཆོས་གྲངས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་
 ཐམས་ཅད་བཅོ་ལྔ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་
 བ་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་དགག་དགོས་ཀྱི་དབང་གིས་གསོ་སྦྱང་མ་གྲུབ་ན་ཆོས་བརྒྱ་
 ཟུག་གི་ཉི་མ་མ་ཤར་གོང་དུ་གསོ་སྦྱང་བྱས་པས་ཆོག་ཏེ། ལས་ལ་ནི་འདས་ན་
 ཉི་མ་མ་ཤར་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གནོད་པ་བརྒྱུག་པ། དབྱེ་བ་
 འདུམ་པ། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་སྐབས་ལ་དུས་ངེས་པ་མེད་དེ། བཅ་དགག་
 དགོས་ཉེ་བ་ན་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། རབ་བྱུང་ཟླ་ལྔ་ཀས་
 གསོ་སྦྱང་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་བྱུང་ཟླ་ལྔ་ཀས་དགག་དབྱེ་བྱ་དགོས་པ་
 ལང་ཞིག །དགག་དབྱེ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསོ་སྦྱང་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ལུམ་བུ་པ་ལས། གལ་ཏེ་མངོན་ལུམ་གསུངས་པ་(མ་)མེད་ལྱུར་ཁྱང་། །
 དགག་དབྱེ་གསུངས་ཕྱིར་འདིར་ནི་གསོ་སྦྱང་ཡོད། ཚེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དགོ་ཚུལ་པ་མས་གསོ་སྦྱང་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་གི་དུས་ལྷ་
 གསོ་སྦྱང་མ་བྱས་པ་ལ་སྒྲིགས་མཐུན་ཀྱི་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་
 བཤད་མངོད་ལས། དབྱར་གནས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དང་། གསོ་སྦྱང་དགག་
 དབྱེ་བཅས་པ་དང་། །དེ་ལས་སྐབས་དང་དེ་ཡི་ནི། ལྷང་བའི་སྒྲིགས་དང་
 མཐུན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགག་དབྱེའི་ཉིན་དགག་དབྱེ་ལས་
 འོགས་སུ་གསོ་སྦྱང་མི་བྱ་ཏེ། དགག་དབྱེ་བྱས་ན་འདི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་
 ནོ། ཞེས་པ་དང་། དགག་དབྱེ་བྱས་ནས་ཡང་གསོ་སྦྱང་མི་བྱའོ། ཞེས་པ་དང་།
 མེ་ཏོག་མྱེང་རྒྱུད་ལས། རྟིག་པ་དམན་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་ནི། །དགག་དབྱེ་བྱས་ནས་
 ཡང་མི་བྱ། གསོ་སྦྱང་དག་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། །དགག་དབྱེ་ཡང་ནི་དེ་ཉིད་
 ཡིན། ཞེས་པ་དང་། བུ་རྒྱུག་ལས། ཉིན་གཅིག་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་བྱས་ན་ཉེས་
 བྱས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མཆོམས་ནང་དེ་ན་ཡོད་པའི་དགོ་
 འདུན་ཐམས་ཅད་གསོ་སྦྱང་ལ་འདུ་དགོས་ཏེ། མཆོམས་བཅད་པའི་དགོས་པ་

ནི་དགོ་འདུན་ལས་ལ་མི་འདུ་བ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་བཅད་པ་ཡིན་པའི་མྱེར།
 འོ་ན། མཆོམས་ནང་དེ་ན་གནས་པའི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལས་ལ་ལྷས་
 གྱིས་དངོས་སུ་འདུས་པ་དགོས་སམ་ཞེ་ན་མི་དགོས་ཏེ། ལས་དེ་ལ་འདུན་པ་
 སྤུལ་བས་ལས་དེ་ལ་སྒྲོ་མཐུན་པ་འགྲུབ་པའི་མྱེར་ཏེ། འདུན་པ་འབྲུལ་བས་
 ལས་དེ་དང་མཐུན་པ་འགྲུབ་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱེར། མཆོམས་བྱ་ཆེ་ཆུང་
 གཙོད་པ་ལ་འདུན་པ་སྤུལ་བས་འདུན་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། མཆོམས་གཙོད་པ་ནི་
 ལས་ལ་མི་འདུ་བ་དགག་པའི་མྱེར་དུ་ཡིན་པས་དེ་ལྷས་གྱིས་དངོས་སུ་མི་འདུ་
 བ་མི་རིགས་པའི་མྱེར། ལྷ་གང་ལ་སྤུལ་བ་ཡོད་དེ། ལས་ལ་འདུས་པའི་དགོ་
 འདུན་ལ་སྤུལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་མྱེར། གང་གིས་སྤུལ་བར་བྱ་བ་ཡོད་དེ།
 དགོ་སྒྲོང་ལས་ཀྱི་ཁ་སྒྲོང་དུ་འོས་པ། མཆོམས་ནང་དེར་ཡོད་པ། ན་བ་སོགས་
 ཀྱི་དགག་དགོས་དང་ལྡན་པ། སྒྱིས་པའི་གནང་བ་མ་ཐོབ་ཅིང་། ལྷ་ཆོགས་སུ་
 མ་ཡོངས་པ་གཅིག་གིས་སྤུལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་མྱེར། རུས་ནམ་གྱི་ཆེ་འབྲུལ་
 བར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། (པ) གསོ་སྒྲོང་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་དག་མ་ལྷགས་པ་ནམས་
 ལ་འདུན་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྒྱས་ཤིག་དང་། རྒྱས་ནས་ཀྱང་བརྗོད་པར་
 བྱའོ། ཞེས་པའི་རུས་སུ་དང་། ལས་གཞན་ནམས་ལ་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་རུ་ལེན་
 པར་བྱ་བ་ཡོད་པའི་མྱེར། འདུན་པ་ལེན་པ་སོ་ཡང་ཡོད་དེ། དགོ་སྒྲོང་ཆོས་
 བདུན་ལྡན་དགོ་འདུན་གྱིས་འདུན་པ་ལེན་པར་བསྐྱོས་པ། སྒྲངས་ནས་སྤུལ་
 བའི་ཆོག་ལ་མཁས་པས་སྒྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་མྱེར། ཆོག་ཇི་ལྟ་རུས་ལེན་
 པ་ཡོད་དེ། ལེན་པ་དེའི་ཐད་དུ་སོང་ནས་དགོ་འདུན་འདི་དང་འདིས་འཕྲིན་
 མཛད་པ་ལ་འདུན་པ་འབྲུལ་ལ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། འབྲུལ་བ་པོས་སྤྲུགས་ཆོག་
 ལན་གསུམ་བརྗོད་པའམ་དེ་མ་རྒྱས་ན། འདུན་པ་འབྲུལ་སོ་ཞེས་པའམ། དེ་
 ཅོམ་ཡང་མི་རྒྱས་ན་ལྷས་གྱིས་བརྗོད་བྱས་ནས་འབྲུལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་མྱེར།
 སྤུལ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལས་ལ་མི་འདུ་བའི་མི་མཐུན་པ་དགག་པར་བྱ་

བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུན་པ་སྒྲང་ཡུལ་ལ་དགེ་སྤྲོད་རང་བཞིན་རྩ་
གནས་པ་ངེས་པར་མི་དགོས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱིན་དགེ་སྤྲོད་ལ་ཡང་འདུན་པ་སྒྲང་
རྩ་རྩང་བའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལས་དེ་སྒྲང་རྩ་རྩང་རོ། ། ཁྲིས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འདུན་པ་སྐུལ་བས་མཐུན་པ་འགྲུབ་པར་མ་ཟད། ཡོངས་སུ་དག་པ་
སྐུལ་བས་ཀྱང་མཐུན་པ་འགྲུབ་སྟེ། ཡོངས་སུ་དག་པ་སྐུལ་བ་དང་ཡང་གཅིག་
པ་ཉིད་དོ། ། ཁྲིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་དང་མཐུན་པ་འགྲུབ་པ་ཡོད་དེ།
ཡོངས་སུ་དག་པའི་དགེ་འདུན་དང་མཐུན་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་
གང་ལ་ཡོངས་དག་འབྲུལ་བ་བཞག་རྩ་ཡོད་དེ། གསེ་སྤྲོད་དང་དགག་དབྱེ་
གཉིས་ལ་འབྲུལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲུལ་བ་པོ་དང་ལེན་པ་པོ་དང་
རི་ལྟར་འབྲུལ་བ་སོགས་བཞག་རྩ་ཡོད་དེ། སྐར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་
པ་ཡོད་དེ། གསེ་སྤྲོད་དགག་དབྱེ་ཆགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་
ལ་སྤྲོད་པའི་ཆོག་ག་དང་། དངོས་གཞིའི་ཆོག་ག་དང་། མཐུག་གི་ཆོག་སྟེ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆགས་ཆགས་གདབ་པ་དང་། བྱག་དར་སོགས་གཙུག་
ལག་ཁང་གི་སྟན་ཐབས་མི་ཉམས་པར་བྱ་བ་དང་། གནས་མལ་དང་དཀར་
གཏོར་ཆ་བཞི་བཤམས་པ། ལས་ལ་འདུ་བའི་སྐར་རྣམས་ཅད་ཀྱིས་རང་
རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ་རྒྱང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པ་སོགས་བྱ་བ། བསྐྱ་(༤༣) བའི་ཕྱིར་
རྩ་གཞི་བརྟུང་བ། བྱང་རྩ་ཆོགས་ནས་དགེ་སྤྲོད་གང་ཡང་རྩང་བས་མདོ་
བསྐྱུལ་བ། དགེ་འདུན་གྱིས་མདོ་འདོན་པ། གཏོར་མ་ཆ་བཞི་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས་ཏེ། དང་པོ་དཀོན་མཆོག་ཀྱང་ཉིས་པ་ཆོས་སྤྲོད་། གསུམ་པ་གཞི་བདག་
བཞི་པ་རིགས་ཏུག་ལ་བསྐྱ་བ། གནས་བརྟན་གྱིས་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་མདོ་འདོན་
པ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱང་བ་ཕྱི་བཤགས་བྱ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱ་
བའི་ཕྱིར་གཞི་བརྟུང་ན། གཞི་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། འདི་ལ་གཞིའི་རྒྱ་ཆད།
དབྱིབས། བཞག་པའི་གནས། བརྟུང་བའི་གནས། རབ་གནས་རི་ལྟར་བྱ་

བ། ཚུལ་རི་ལྟར་རྟུང་བརྟུང་བ། ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་བརྟུང་ས་པའི་ཉེས་
 དམིགས། ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བརྟུང་ས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་དགུ་ལས། དང་
 བོ་ཡོད་དེ། གཞིའི་མདོ་ལས། སྦྱར་བར་འོས་པའི་ཤིང་ནམས་ནི། །རབ་རྟུ་
 འབད་དེ་བཟག་པར་བྱ། །ཅན་དན་བེལ་བ་པ་ལ་ཤ། །ཨ་ཤུ་ཐ་དང་ཅན་དན་
 དམར། །རྒྱ་སྤར་ཏ་ལ་ཀེང་བྱ་ཀ། །ཤིང་ཤ་བ་དང་ཏ་མ་ལ། །ཨ་སྤར་སྤར་བྱ་སྤྲུ་
 ར། །ཉིན་ཉི་པ་ར་ཨ་ཤུ་གི། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་མེད་ན་ཡང་། །འོ་སེལ་སེལ་ནི་
 འབད་དེ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འོ་སེལ་ནི་སེང་ལྷེང་ལ་
 སྤོན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ནམས་གྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ཆད་ནི། དགེ་འདུན་
 བསྐྱུ་བའི་གཞི་ནི། ཆེ་ཆད་སྐར་བརྒྱ་ཙུང་བརྟུང་དང་། རྒྱང་ཆད་སྐར་བྱ་བཞི་པ།
 དེའི་བར་འབྲིང་ཆད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆད་ནི་མཆུ་རུ་སྐར་ཆད་གྱི། །
 བརྟུང་རུ་ཙུང་བཞི་ཉིད་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དཔངས་སུ་
 སྐར་གཉིས་ཞིང་རུ་སྐར་རྒྱག་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས་ཞིང་རུ་སྐར་རྒྱག་བྱ་བ་སྟེ།
 དཔངས་སུ་ཡང་ནི་གཉིས་བྱའོ། །སྐར་མའི་ཆོགས་གྱི་ཆད་དག་གིས། །རྒྱར་
 བཞིར་ཆད་ནི་གཉིས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ།
 རོས་ལེགས་པར་མཉམ་པ་ཤིན་རྟུ་གསལ་བ། ཆེ་མོ་གཉིས་སྤུལ་བའི་མགོའི་
 དབྱིབས་སུ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ལེགས་མཉམ་ཉིད་དང་ཤིན་རྟུ་གསལ། །ཆེ་
 གཉིས་སྤུལ་བའི་མགོ་བོ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞིའི་གཤོག་རྟུ་
 བྲགས་པ་གཞི་བརྟུང་བའི་ཤིང་དེའི་རྒྱ་ཆད་དབྱིབས་ནམས་ཀྱང་ཡོད་དེ།
 གཞི་གང་ལས་བྱས་པའི་ཤིང་དེ་ཉིད་ལས་བྱས་པ་ཆད་སྤིང་། (པ) རྟུ་སྐར་བརྟུ་
 གཉིས་པ། དབྱིབས་རྒྱུམ་པ་འཆང་རྒྱངས་ཀྱང་ཆད་དེ་དང་ལྷན་པ། ཆེ་མོ་ནེའུ་
 ལའི་མགོའི་དབྱིབས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་རྟུང་
 བར་བྱེད་པ་ཡང་། །ཤིང་དེ་ཉིད་ལས་བཅད་དེ་བྱ། །སྐར་བརྟུ་གཉིས་གྱི་ཆད་
 དག་ལ། །རྒྱུམ་ཞིང་ཆེ་གཉིས་ནེའུ་ལའི་མགོ་འཆང་རྒྱངས་ཆད་ཀྱང་དེ་བཞིན་

ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིང་བ་པའི་གཞི་སོར་བརྩམས་པ་དང་། སོར་
 ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞི་པ་ཡང་བཤད་དོ། བཞི་པ་ཡོད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ཁང་
 གི་སྤྱིང་ངམ་ཡང་ན་གཙུག་ལག་ཁང་དབུས་མའི་སྤྱིང་ཏུ་གཞག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
 ཉིད་ལས། གང་ཕྱིར་དེ་བརྟུང་བཞག་དགོས་པས། འོག་ཏུ་ཡང་ནས་ཁྲི་བྱས་
 ལ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་སྤྱིང་ངམ། ཡང་ན་དབུས་མའི་སྤྱིང་ཏུ་གཞག།
 ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཡོད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྤྱིང་ངམ་ཀྱན་གྱིས་
 མོས་ས་གཅིག་ནས་བརྟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱག་པ་ཡོད་དེ། གཞི་
 ཡུལ་ཆེན་མོར་བརྟུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི།
 དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡི་རབ་གནས་བྱ་བ་ནི། ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། ཞེས་
 པ་དང་། སྤྱིང་གཞིར། དེའི་ཆེ་ཡུལ་ཆེན་མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་ཏུ་བྱིན་པ་
 གཞིའི་རྣམ་པར་བཞུགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྟན་པ་ལ། བསམ་པ་རི་
 ལྟ་བུས་བརྟུང་བ། སྤྱིང་བ་དང་། གང་ཟག་གང་གིས། ཏུས་ནས་ཀྱི་ཆེ་བརྟུང་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ཡུལ་ཆེན་མོར་མོས་པ་དང་། གཞི་བརྟུངས་པའི་སྒྲས་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བརྟན་པར་བསྐྱལ་བ་དང་། གཞི་སྒྲ་དེ་ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་
 བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིང་མོས་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་སན་པའི་བསམ་
 པས་བརྟུང་བར་བྱའོ། གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་དགོན་མཆོག་ལ་བྱག་ལེན་
 གསུམ་བྱ། དེ་ནས་སྤྱིར་བཏང་ལ་ཤངས་ཆ་ལན་གསུམ་བྱས་ཉི། དགེ་འདུན་
 ཆོས་དང་ཟས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱིང་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན། རྒྱུད་གསུམ་དང་ཉོག་
 གསུམ་བྱས་ཉི་བརྟུང་བ་སོགས་བྱ་སྟེ། གཞིའི་མདོ་ལས། དེར་འགྲོ་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་ནི། བྱག་འཆའ་ནས་ནི་བརྟུང་བྱ་སྟེ། ཤངས་ཆ་ལན་གསུམ་
 བྱས་ནས་ནི། ལངས་རྒྱས་ཡུལ་ནི་བརྟུང་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཡང་དགེ་འདུན་(འཇ) བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བརྟུང་ཚུལ་ནི་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་བསྐྱེད་
 བ་ལ། དང་པོ་གཅིག་ནས་བཙོ་བརྟུང་གི་བར་རི་ཆེར་བཏང་། དེ་ནས་བརྟུང་

བདུན་གྱི་བར་རི་རྒྱུད་ཏུ་བཏང་བས་སོ་ལུ་ལ་རྒྱད་གཅིག་ །དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱུད་
 བྱི་མ་གཉིས་ལའང་བརྒྱུད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཟླ་བ་ཉ་གང་བ་ལྟར་བྱས་ཏེ། བརྒྱ་ཙུ་
 ལུ་དེའི་ཉིང་ཏུ་རྟོག་སྒྲ་ཆེན་པོ་གསུམ་བཅས་ཏེ་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱུད་བརྒྱུད་བ་དང་།
 ཟས་དང་དགོ་འདུན་ལས་ལ་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་རྒྱུད་གཅིག་རྟོག་སྒྲ་གསུམ། རོ་
 འདྲོན་པའི་ཆོ་མཚུག་ཏུ་རྟོག་སྒྲ་མེད་པའི་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གཞི་བྱེ་བོ་ཕྱེ་ཞེས་
 བ་བརྒྱུད་བ་དང་། ལེར་བའི་གནོད་པ་སོགས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་ནི། རི་ཅམ་
 ཆོག་པར་བརྒྱུད་བར་བྱ་ཉི། གཞུང་ཏུ། དགོ་འདུན་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་ནི་རྒྱུད་
 གསུམ་དང་དེ་ཉིང་གྱི་རྟོག་དག་གོ །ལས་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་ནི་རྒྱུད་གཅིག་དང་
 རྟོག་གསུམ་མོ། ཞེས་བ་དང་། ཤིང་ལ་ཕྲག་པ་དབྱུང་བའི་དོན་ཏུ་ནི་བྱ་བའོ། །
 ཞེས་དང་། གནོད་པ་བྱུང་བ་ལ་ནི་རི་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དགོ་སྒྲོང་རྣམ་དག་དང་། དགོ་ཚུལ་རྣམ་དག་དང་། གསོ་
 སྤྱང་ཉི་བསྟེན་གནས་ལ་གནས་པའི་ཆོ་དགོ་བསྟེན་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་བརྒྱུད་.....
 བར་བྱ་ཉི། གཞིའི་མདོ་ལས། དགོ་སྒྲོང་རྣམས་དང་དགོ་ཚུལ་གྱིས། །དུས་
 རྣམས་ཀྱན་ཏུ་བརྒྱུད་བྱ་ཞིང་། །གསོ་སྤྱང་ལ་ནི་གནས་པའི་ཆོ། །དགོ་བསྟེན་
 གྱིས་ཀྱང་བརྒྱུད་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མཆོན་པ་ཅམ་ཡིན་
 གྱི། གཞན་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་ཆོད་ལྡན་འགའ་ཞིག་ཏུ། ཆད་
 ལས་ལ་གནས་པའི་བསྐྱབ་བྱིན་དགོ་སྒྲོང་གིས་ཀྱང་བརྒྱུད་བར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། བཞི་བ་ནི། སྤྱིར་བཏང་ཉིན་རེ་ལ་ལན་གསུམ་རེ་བརྒྱུད་ཞིང་། དམིགས་
 བསལ་སྐབས་སུ་ནམ་བཙལ་བརྒྱུད་བར་བྱ་ཉི། དེ་ཉིད་ལས། ཟན་ཟ་ཉི་མ་
 ཤར་ཅུབ་ཆོ། །དུས་གསུམ་ལ་ནི་ལན་གསུམ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བརྒྱུད་པ་ནི། ལྷ་མི་རྒྱུད་པའི་ཤིང་ལས་བྱས་པ་དང་། ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་
 བརྒྱུད་པ་ལ་ཉེས་པ་རུ་མ་འབྱུང་ཉི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་འཁོར་ཏུ་པ་རོལ་
 གྱི་ཉེར་འཆོའབྱུང་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ཏུ་དགོ་འདུན་རྣམས་ཐུགས་མི་

མཐུན་པ་དང་། ཉེས་ལྷུང་སྐྱེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཚད་དན་
 ཤིང་དན་ལས་བྱས་(༡༥) དང་། །བརྟུངས་ན་སྒྲི་ནི་མི་འབྱུང་བའི། །སངས་
 རྒྱལ་ཡུལ་འདི་བརྟུངས་ན་ནི། །ཡུལ་འཁོར་འཆེ་བ་ངེས་པར་འབྱུང་། །གཙུག་
 ལག་ཁང་དུ་དགེ་འདུན་རྣམས། །དེ་བཞིན་སྒྲི་ནི་མི་མཐུན་དང་། །ཉེས་ལྷུང་
 དག་གི་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་། །རྣམ་པ་དུ་མར་ཚོད་པར་འབྱུར། །མྱ་སྤྲེགས་ཅན་
 གྱིས་དབང་སྒྲུར་ཞིང་། །བདུད་ཀྱང་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ཡིན། །གཙུག་པའི་
 སྒྲི་ནི་དུ་མ་ཡིས། །འབྲུ་རྣམས་ཀྱང་ནི་ཉམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དགུ་པ་ནི། གརླེ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བརྟུངས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་མ་
 ཡོད་དེ། །ཡུལ་འཁོར་དུ་དཔལ་དང་གྲགས་པ་འབྱུང་བ། །བསམ་པའི་དོན་
 འབྱུང་པ། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ཤངས་སྦྱོད་འཕེལ་བ་སྐྱེས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་པོ་གང་ཆེ་ཡུལ་འཁོར་དུ། །གརླེ་དེ་ནི་
 གྲགས་ཀྱུར་པ། །དེར་ནི་དཔལ་དང་གྲགས་པ་དང་། །འདོད་པ་དང་ནི་ལོ་
 ལེགས་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། བསྐྱེན་པར་
 མ་རྒྱུགས་པའི་རབ་བྱུང་གིས་གསོ་སྦྱང་བྱེད་ཚུལ་དང་བསྐྱེན་པར་རྒྱུགས་པའི་
 དགེ་སྦྱང་གིས་གསོ་སྦྱང་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོ། །དང་སོ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་
 ཆོས་བདུན་ལྟན་གཅིག་གི་མདུན་དུ་སྤྲེགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བཞུགས་པའི་སྒོ་……
 བསྐྱེན་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་
 པའི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་སོ་སོ་།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་སོ་གང་གིས་
 འདོན་ཞེ་ན། མདོ་ཆོག་བྱེད་ཀྱང་མ་འབྲུལ་བར་སྒྲི་ནས་ཐོན་པའི་དགེ་འདུན་
 གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་འདོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གནས་བརྟན་
 གྱིས་མ་ཐོན་ན་དེའི་འོག་མས་འདོན་ལ། དེས་ཀྱང་མ་ཐོན་ན་དེའི་འོག་མས་
 འདོན། དེས་ཀྱང་མ་ཐོན་ན་རེ་མོས་བྱས་ཏེ་འདོན་པར་བྱ་ཞིང་། དེས་ཀྱང་མ་

ཐོན་ན། མདོ་རུམ་བྱ་རུམ་བྱ་བྱས་ཏེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་འདོན་པས་རུང་སྟེ།
 མདོ་ཙ་བར། ལེགས་པར་ཐོན་པས་འདོན་ཏེ། ཆོག་ཕྱེད་ཀྱང་མ་འབྲལ་པ་ཉིད་
 བཤོ། །དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས། མི་རྒྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་གཉིས་པའི་
 ལོ། །དེས་ཀྱང་ན་གསུམ་པའི་ལོ། །དེས་ཀྱང་ན་རེས་གྱིས་སྟེ། ཁྱེས་དང་། རུམ་
 བྱ་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་རི་སྟེད་གྱིས་འབྲལ་པ་དག་གིས་སྟེ། ཁྱེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། མདོ་རི་ལྷར་འདོན་ཚུལ་(༡༠ན) ཡང་ཡོད་དེ། མདོ་རི་སྟེང་གཞི་དང་
 གསལ་བ་ནི་ཆོག་རུ་བརྟུན་པའི་སྟོན་ནས་འདོན་ལ། རྩེ་ཆེན་གཞན་རྣམས་ཐོས་
 པ་བསྐྱགས་པའི་སྟོན་ནས་གདོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་རུ་སྟེང་
 གཞི་གདོན་པ་དང་གསལ་བ་ནི་ཆོག་རུ་བརྟུན་པ་ཉིད་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་ནི་ཐོས་པ་བསྐྱགས་པས་ཀྱང་རོ། །ཁྱེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། མདོ་རི་སྟེང་གཞི་འབའ་ཞིག་འདོན་ནས། སམ་པའི་རྩེ་སྟགས་རྩེ་ཆེན་
 ལྷག་མ་ལྷ་གང་རིགས་འདོན་ཞེ་ན། འདོན་པར་བརྩམས་པའི་རྩེ་རེ་ཆང་བར་
 འདོན་དགོས་ཏེ། ཕྱེད་ཙམ་བརྟན་ནས་འཛིག་པ་མི་མཛེས་པའི་ཕྱིར། རྩེ་ཆེན་
 བཞི་པ་སོར་བཞགས་འདོན་པར་བརྩམས་ན་ཆང་བར་འདོན་དགོས་ཏེ། མདོ་
 སལ་ཆེར་བརྟན་ནས་རུང་ཟད་བཞག་པ་མི་མཛེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་ལས་
 བརྩམས་པའི་རྩེ་ཆེན་རྩོགས་པར་བྱ་དགོས་སྟེ། །བཞི་པ་ལ་རེག་ན་རིལ་གྱིས་
 སྟེ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གནས་བརྟན་གྱིས་མདོ་འདོན་པ་ལ་
 རུབ་ན་ལྷག་མ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གིས་གདོན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཙ་བར།
 རུབ་ན་ལྷག་མ་གཞན་གྱིས་སྟེ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གསོ་སྦྱང་གི་
 ཆེ་སྟེང་གཞི་སྟགས་དེས་པར་ཆོག་རུ་བརྟུན་པར་འདོན་དགོས་པས། ཞེ་ན་དེ་
 མི་དགོས་ཏེ། དགྲ་དོགས་སྟགས་ཀྱི་དགག་དགོས་ཡོད་ན། རྩེ་པ་ཅི་ཡང་མི་
 བྱ་ཞིང་། ཁྱེས་སྟགས་ཆོག་བསྐྱས་པའི་སྟོན་ནས་ཀྱང་བྱ་བར་རུང་བའི་ཕྱིར།
 གཞུང་ལས། མི་འདོད་ན་མདོར་བསྐྱས་པས་སྟེ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་

ན། མདོར་བཟུས་པའི་སྐུ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འཇིགས་པ་བསྐྱེད་ན་སོ་སོ་ནས་
ཡིད་གྱིས་གསོ་སྦྱང་བྱ་ན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། འོ་ན། ཟླ་བ་སྟེང་སྟེང་གི་ཆོས་
བཅོ་ལྔ་ལ་འོ། ཁྱིམ་རྩལ་འབྲེལ་གྱི་གསོ་སྦྱང་ཟླ་བ་སྟེང་སྟེང་གི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་
བྱ་བར་གསུངས་ན། ཉི་མ་གཅིག་ལ་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་པ་གཉིས་བྱ་རུང་རམ་
ཞེན་དེ་རུང་བ་ཅིག་ཡོད་དེ། གཏུག་མར་གནས་པའི་དགེ་སྤྲོད་རྣམས་གྱིས་
གསོ་སྦྱང་བྱས་ཟིན་པའི་རྒྱུ་ལྟ་དགེ་སྤྲོད་གཞན་མང་སོ་བྱུང་ན་དེའི་ཆེད་རྒྱ་
གསོ་སྦྱང་བསྐྱར་ནས་བྱ་རུང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། འོ་ན། ཕྱིར་དགེ་སྤྲོད་རྣམས་གྱི་
དོན་རྒྱ་དེ་གཉིས་ཀྱང་བྱར་བྱར་རོ། ཁྱིམ་གསུངས་(༡༠༥)པའི་ཕྱིར། གསོ་
སྦྱང་གི་ཆོ་དགེ་སྤྲོད་སྟོ་བྱར་རྒྱ་ལྟ་གསུངས་དང་། གཏུག་མར་གནས་པ་
གཉིས་གསོ་སྦྱང་གི་རྩལ་ལ་ཞལ་མ་འཆམ་ན། དགེ་སྤྲོད་གང་མང་བ་ཞིག་གི་
རྒྱུ་ལྟ་འབྲང་ལ། བྲངས་མཉམ་ན་གཏུག་མར་གནས་པའི་དགེ་སྤྲོད་གིས་
རྒྱུ་ལྟ་འབྲང་བར་བྱ་རྟེ། གཞུང་ལས། རྩལ་གྱི་ཕྱིར་ནི་ཆོས་མང་བ་རྣམས་གྱི་
རྒྱུ་ལྟ་འབྲུག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ཅོ། མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ན་གཏུག་མར་
གནས་པ་རྣམས་གྱིས། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔ་གཅིག་ལ་རྩལ་འབྲེལ་གྱི་
གསོ་སྦྱང་རི་ཙམ་འབྱུང་ཞེན། ཟླ་ཤོལ་མེད་པའི་དབང་རྒྱ་བྱས་ནས་ལོ་གཅིག་
ལ་གསོ་སྦྱང་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞི་འབྱུང་རྟེ། དེ་བཅུ་བཞི་པ་རྒྱག་བཅོ་ལྔ་པ་བཅོ་
བརྒྱད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དགེ་སྤྲོད་གི་སྔ་རྒྱ་བ་ལས། གསོ་སྦྱང་རྒྱ་ཡོད་ཉི་ཤུ་
ཙམ་བཞི་རྟེ། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བཅུ་བཞི་པ་དེ་དག་རྩལ་ནམ་གྱི་
ཆོ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེན། དེ་ཡང་ཟླ་ཤོལ་མེད་པའི་དབང་རྒྱ་བྱས་ནས། རྩལ་
ཆོགས་ལ་རྒྱག་རྒྱ་བྱས་པའི་རྩལ་ཆོགས་རེ་རེ་ལ་ཟླ་བ་སྟེང་པ་བཞི་བཞིར་ཡོད་
པའི་ཟླ་བ་སྟེང་དང་གཉིས་འདས་ཤིང་། སྟེང་སྟེང་རྒྱ་ལས་པའི་ཟླ་བ་སྟེང་པ་
དེ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། དགུན་དང་དབྱེད་དང་
དབྱར་རྣམས་གྱི། ཟླ་བ་སྟེང་དང་གཉིས་འདས་ཤིང་། ཟླ་བ་སྟེང་ནི་ལྷན་པ་

ན། །མཁས་པས་ཞག་མི་སྤྱབ་པ་དོར། །ཞེས་དང་། ཏུས་ཆོག་མཉམས་ཀྱི་ཆ་པ་
 ཟུང་ལུས་པ་ཉིད་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཡར་རྒྱལ་འདྲེན་དབང་ཏུ་
 བྱས་ཏེ། རབ་འཁྱིར་པོ་མ་ཆུང་གསུམ་ཏུ་བྱས་ན། དཔལ་ཆ་འཁྱིར་པོ་ དཔྱིད་
 ཆེ་ར་པ། དཔྱིད་ཆ་མ་ཆུང་། དབྱར་ཆ་འཁྱིར་པོ། རྟོན་ཆ་ར་པ། རྟོན་ཆ་མ་
 ཆུང་ནམས་ཀྱི་མར་རོ་ལ་བྱུ་ལ། སྐར་མའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། རྒྱལ་དཔོ། ས་ག །
 རྩ་རྟོད། ལུམས་སྟེང། སྟོན་རྒྱག་གི་ཆ་པ་ནམས་ཀྱི་མར་རོ་ལ་འཕུང་ཏེ། དག་
 རྩལ་གྱི་མོ་རྩི་བ་ལས། རྒྱལ་དང་དཔོ་དང་ས་ག་དང་། །རྩ་རྟོད་ལུམས་སྟེང་
 སྟོན་རྒྱག་བཅས། །འདི་ནམས་ཀྱི་ནི་ནག་པོའི་སྟོགས། །ཆེ་ཟུང་གས་སྟུང་བཅུ་
 བཞི་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། རྟོར་ཆའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་རྟོར་ཆ་དང་པོ་
 གསུམ་པ་ལྷ་པ་བཏུན་པ་བཏུ་གཅིག་པ་ནམས་ལ་འཕུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ཆེ་
 མོལ་ཡོད་པའི་ཆེ་དངོས་ཆེ་དེའི་མར་རོའི་གས་སྟུང་དེ་གང་ཞིན། འདི་ལ་
 རྟོག་ཆེན་རིན་ཆེན་(༡༡ན) འཁྱིར་བར། །ཁ་ཅིག །དངོས་ཆེ་རྒྱུབ་ན་མོལ་ཆེ་
 རྒྱབ །དངོས་ཆེ་མ་རྒྱབ་ན་མོལ་ཆེ་མི་རྒྱབ་ཅེས་དང་། །ཁ་ཅིག །དངོས་ཆེ་རྒྱུབ་
 བ་མོལ་ཆེ་རྒྱབ། ཅེས་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་བཞོད་པ་ལ། རང་ལུགས་མོལ་ཆེ་
 གང་ལས་བྱུང་། དངོས་ཆེ་མར་རོའི་གས་སྟུང་གང་ཡིན་པ་འདི་རྟོར་མོལ་ཆེ་
 ཡང་བྱ་དགོས་ཏེ། བཞི་གསུམ་གྱི་ཆོག་ལས། མོལ་ཆེ་ནི་རྒྱབ་པའི་རྟེན་སྟུང་
 བ་རྒྱབ་པ་དང་། མི་རྒྱབ་པའི་རྟེན་སྟུ་མི་རྒྱབ་པ་ཟུང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 སྤྱིར་ཏེ། འདི་རྟོག་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འོ་ན། ཁ་གཅིག་ལ་
 གས་སྟུང་བཅུ་བཞི་པ་རྒྱག་འཕུང་བའི་རྩ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞིན། དེའི་རྩ་མཆན་
 ཡོད་དེ། ཉིན་ཞག་རེ་ལ་ལུང་ཙམ་སྟུམ་ཏུ་རེ་ཡོད་ལ། ཆོས་ཞག་རེ་ལ་ལུང་ཙམ་
 ཟུང་དང་སྟུམ་ཏུ་རེ་ལས་མེད་པས། ཆོས་ཞག་རྒྱག་ཏུའི་རྒྱས་སྟུ་ཉིན་ཞག་ར་
 དགུ་ལས་མ་སོང་བས། ཆོས་ཞག་གིས་ཉིན་ཞག་གིས་དོད་མ་རྒྱབ་པས། ཆེ་པ་
 གཉིས་གཉིས་ལ་གས་སྟུང་བཅུ་བཞི་པ་རེ་རེ་འཕུང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། ཅ་པར།

ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་མི་ཆོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
མཐུག་གི་ཆོག་ཡོད་དེ། སོ་སོར་ཐར་པ་སྟོན་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་
བཅད་དང་། བཅམས་པར་བྱ་ཞིང་དབྱེད་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་
བརྗོད་པའི་སྟོན་ནས་དགེ་ཅ་ཚོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་བ་དང་། གཞན་ཡང་། སངས་
རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པ་དར་བ་དང་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་ཉེ་དགའ་བོ་གཉིས་
ཀྱིས་མིང་ནས་སྟོས་པའི་བསྐྱོ་བ་དང་། སྟོན་ལམ་གདབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གསོ་སྦྱང་གི་ཆེ་དགེ་སྦྱང་བཞིར་མ་ཆང་ན་རི་ལྟར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། གཙུག་
ལག་ཁང་ལ་ཆག་ཆག་དང་ཕྱག་དར་སོགས་སྟན་ཐབས་མི་ཉམས་པར་བྱ་བ་
དང་། གནས་མལ་དང་སྟན་བཤམས་པ་སོགས་བྱས་ནས། ས་སྤྱགས་མཐོན་
པོར་འདུག་སྟེ། དགེ་སྦྱང་གཞན་འོངས་ན་དེར་དགེ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་
པས་ཕྱར་བར་བྱོན་ཅིག་ཅིས་སྤྱས་ནས་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་གསོ་སྦྱང་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བཞི་པས་ཉུང་བ་ཉིད་ལ་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱ་བ་
གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་ཀྱང་
གཞན་འོང་མཁན་མ་བྱུང་ན། རུས་གྱི་བར་དུ་བསྐྱད་དེ་གསོ་སྦྱང་བྱིན་གྱིས་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བཞིར་(༡༡བ) མ་ཆང་ན་རུས་གྱི་བར་དུ་
བསྐྱད་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱིན་གྱིས་
བརྗོད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། གཅིག་འབའ་ཞིག་ལས་མེད་ན་རང་ཉིད་ཅིག་སྤར་
འདུག་སྟེ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ། གཉིས་ཡོད་ན་གཅིག་གི་མདུན་དུ་གཅིག་གིས་བྱིན་
གྱིས་རྫོབ། གསུམ་ཡོད་ན་གསུམ་དུ་འཁོད་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རྟེ། འབའ་ཞིག་ན་འདུག་སྟེའོ། །ལྷག་མ་གཞན་དང་བཅས་པ་ཉིད་
ཡིན་ན་མདུན་དུའོ། །གསུམ་པ་ནི་འཁོད་དེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱིན་
གྱིས་བརྗོད་པའི་ཆོག་ཡང་ཡོད་དེ། ཆེ་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་ཆོགས་བརྗོད་པ་དང་། དུལ་མེད་ན་དགོངས་གསོལ་མི་བྱ་

བའམ། ལྷ་དགོངས་སུ་གསལ། ཞེས་སྐགས་བརྗོད་དེ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་
 པ་ཟླ་བ་ཕྱིད་ཕྱིད་ཀྱི་ཆོས་བཅོ་ལྷ་ལ་གསོ་སྦྱང་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 དེའི་དུས་སུ་གསོ་སྦྱང་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། དུས་བཟང་
 བས་ཚུལ་ཁྲིམས་གསོ་ཞིང་ཉེས་ལྟར་སྦྱང་བ་སྐགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་.....
 ཕྱིར། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ་ལ་ཁ་ཅིག ཁྲི་གནས་
 ཡིན་ན་ཆོས་འདི་པའི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། ཕྱི་རྒྱལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཁྲི་གནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་
 ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལང་ཁ་ཅིག ཆོས་འདི་པའི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་ན་རབ་
 བྱུང་སྤེལ་སྤོ་གང་རུང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། དགེ་
 བསྟེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ག་མའི་དགེ་བསྟེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དགེ་བསྟེན་གྱི་རྒྱུད་
 ཀྱི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསོ་སྦྱང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གསླེའི་མདོ་ལས། གསོ་སྦྱང་ལ་ནི་གནས་པའི་ཆོ། དགེ་བསྟེན་གྱིས་ཀྱང་བརྟུང་
 བར་བྱ། ཁྲིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ནེུ་གསེང་དང་དབྱེ་ཐང་ག་ལ་
 སྐགས་པ་རྣམས་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱབ་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཡིན་.....
 ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་རྣམས་ལ་གནས་ཀྱི་སྒོ་མཐུན་གྱི་ལས་མི་འཆགས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་གནས་ཀྱི་སྒོ་མཐུན་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་
 ལ་གནས་ཀྱི་སྒོ་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཁཛམས་ཀྱི་རྒྱུང་བཅད་པའི་གནས་
 (༡༩༩) ཡིན་ན་དཔུས་ནས་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་གི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་བཅད་.....
 པའི་གནས་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། དེ་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། དཔུས་ནས་དཔག་
 ཆད་ཕྱིད་དང་གསུམ་ཚུན་ཆད་དུ་བཅད་པའི་གནས་དེ་མཛམས་སྤོ་ཆེ་བཅད་
 པའི་གནས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་རྒྱང་བའི་མཛམས་བཅད་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་
 མཛམས་ཀྱི་རྒྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞུ་བར། མཛམས་སྤོ་ཆེ་གཅད་པར་བྱལ། །

ཆད་ཅི་ཙམ། ལྷ་པ་ལི་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གསུམ་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དོ། །དེ་
 ཚུན་ཆད་ནི་རྒྱུ་པ་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་གངས་བཞི་བཅུ་ཤོད་བའི་ཆོ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གསོ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་གནས་དེ་ལ་འོག་གཞི་
 བརྟན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཡིན་པ་ཅིག་ངེས་པར་དགོས་ཟེར་ན། དེ་མི་
 དགོས་པར་ཐལ། འགྲོན་པོ་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོ་དགེ་སྤྱོད་རྣམས་ཆོམ་
 རྒྱན་གྱི་འཇིགས་པ་སོགས་དགག་བྱ་ཡོད་ན་འགྲོ་བཞིན་དུ་གསོ་སྤྱོད་བྱ་ཅུང་...
 བའི་ཕྱིར་རྟེ། འགྲོན་པོ་མི་སྤྱོད་ན་འགྲོ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གསོ་སྤྱོད་ཡིན་ན་གསོ་སྤྱོད་གི་རྣམ་སྲུ་རང་ཉིད་བྱས་པས་གསོ་
 སྤྱོད་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཁྲིགས་པས་བྱབ་ཟེར་ན། དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་པའི་རྒྱུ་
 གྱི་ཞི་གནས་གྱི་གསོ་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་རྟེ།
 དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་པས་ཆོས་བཅོ་ལྷའི་རྣམ་སྲུ་གསོ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཆོགས་...
 བཞིན་དུ་རྣམ་གྱི་གསོ་སྤྱོད་མ་བྱས་པར་ཉིང་དེ་འདྲིན་བསྐྱམས་རྟེ་བཟུང་པ་...
 ལ་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་ཉིན་དགེ་སྤྱོད་གིས་གསོ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་
 རྒྱུ་མ་འདྲིམས་ན་གསོ་སྤྱོད་བྱིན་བརྒྱབས་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལ་.....
 དགོས་པ་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མཆོམས་ནང་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་
 བྱེད་པ་ལ་མཆོམས་ནང་དེར་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུ་མི་དགོས་
 རྟེ། དགེ་སྤྱོད་འགའ་ཞིག་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་ལ་འདུན་པ་ལུལ་བས་
 འདུན་པ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱུབ་སྟེ། མཆོམས་ནང་དུ་དགེ་འདུན་
 གྱི་ལས་བྱེད་པ་ལ་མཆོམས་ནང་དེར་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུ་...
 དགོས་པར་ཐལ། དགེ་སྤྱོད་འགའ་ཞིག་དགག་དགོས་གྱི་དབང་གིས་དགེ་
 འདུན་གྱི་ལས་ལ་ལྷས་ཀྱིས་འདུ་བར་(༡༩༧)མ་བྱུབ་ན། འདུན་པ་ལུལ་བས་
 ལས་དེ་ལ་འདུས་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། འདུན་པ་ལེན་པའི་དགོས་པ་ལས་ལ་མི་
 འདུ་བའི་མི་མཐུན་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །འདུན་པ་ལུལ་

བས་དགེ་སྤྲོད་དེ་ལས་རེ་ལ་མི་འདུ་བའི་མི་མཐུན་པ་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་རྟེ།
 དེ་ལྟར་ཡང་། འདུན་པ་འབུལ་བ་ལས་དེ་དང་མཐུན་པ་འབུལ་པོ། །ཞིས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལས་ལ་འདུན་པ་སྤུལ་བས་ལས་དེ་ལ་འདུ་
 བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདུན་པ་སྤུལ་བས་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་བྱ་བ་འདུ་བའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཆོས་བཙུ་ལྟ་བུས་པའི་གསོ་སྦྱང་ལ་བཙུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་པས་ཁྱབ་
 ཟེར་ན། ཆོས་བཙུ་ལྟ་བུ་ཉིན་མེད་པ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་གསོ་
 སྦྱང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་པ་བསྐྱེད་པའི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག །དུས་འབྲེལ་གྱི་གསོ་སྦྱང་དང་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པའི་གསོ་སྦྱང་གཉིས་
 རྟོག་གཅིག་ཡིན་ཟེར་ན། གསོ་སྦྱང་བཙུ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 ཀྱུ་ལས་ཁྱབ་ཏུ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པའི་
 གསོ་སྦྱང་ཡིན་པར་ཐལ། གཅིག་ཤོས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་
 ཐམས་ཅད་དུ་བྱ་བའི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་པར་ཐལ་པོ། །འདོད་མི་ལྟས་རྟེ། དུས་
 ཁྱད་པར་ཅན་ཆོས་བཙུ་ལྟ་བུ་པའི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཆོས་ཅན་
 དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག གསོ་སྦྱང་བཙུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཞག་ལ་ལྟོས་
 པའི་ཆོས་བཙུ་ལྟ་བུ་པའི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཏུ། ཟུ་ཆེར་འབྲེལ་ལས།
 ཆོས་གུངས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐམས་ཅད་བཙུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཞིས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ཆོས་བཙུ་ལྟ་བུ་པའི་གསོ་སྦྱང་
 བཙུ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད། ཆོས་བཙུ་ལྟ་བུ་པའི་གསོ་སྦྱང་བཙུ་ལྟ་བུ་ཡང་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁྱབ་ཏུ། ཆོས་བཙུ་ལྟ་བུ་ཉིན་དགག་དགོས་ཀྱི་དབང་
 གིས་གསོ་སྦྱང་མ་ཁྱབ་པར་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་གམ། ཆོས་བཙུ་ལྟ་བུ་གི་ཉི་མ་
 མ་ཤར་གོང་དུ་གསོ་སྦྱང་བྱེད་པ་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལས་ལ་ནི་འདས་ན་
 ཉི་མ་མ་ཤར་བའོ། །ཞིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁྱབ་ཏུ། རྟོག་ལ་ཆོས་

པ་གང་ཞིག །ཀུལ་ཁྲའི་མར་རོལ་གས་པ་དང་དེའི་ཡར་རོལ་ཆོས་གཅིག་གར་
 པ་རུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་སྒྲ། དེས་ན་ལུང་དེའི་དོན་ཡོད་དེ། དཔུན་
 རྟོད་ཀྱི་གས་རྒྱུང་བཅུ་བཞི་པ་དེ་ཡིན་ན་རྒྱུར་བཏར་ལ་(༡༩༧) དཔུན་རྟོད་ཀྱི་
 ཁྲ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་འདའ་རྒྱའི་ཉིན་བུ་བའི་གས་རྒྱུང་ཡིན་པས་བྲལ་བ་.....
 མེགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །དཔུན་རྟོད་ཀྱི་གས་རྒྱུང་བཅུ་བཞི་པ་ཡིན་
 པ་ཡིན་ན་དཔུན་རྟོད་ཀྱི་ཁྲ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་འདས་པའི་རུས་སུ་བྲལ་བའི་
 གས་རྒྱུང་ཡིན་པས་བྲལ་བེར་ན། ཀུལ་ཁྲ་བ་ལ་ཁྲ་ཤོལ་ཡོད་པའི་མེད་ཀུལ་ཁྲ་
 པ་གཉིས་པའི་མར་རོལ་གས་རྒྱུང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུལ་ཁྲ་བ་ལ་ཁྲ་ཤོལ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་སྒྲ། འདྲོད་
 མི་རུས་ཏེ། དེ་དཔུན་རྟོད་ཀྱི་ཁྲ་བ་ཕྱེད་དང་གསུམ་འདའ་རྒྱའི་རུས་ཀྱི་གས་
 རྒྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་སྒྲའོ། །ཁོ་ན་ལེ། དཔུན་ཁྲ་འཁྲིང་པོ་ལ་ཁྲ་ཤོལ་
 ལྷུང་བའི་དཔུན་ཁྲ་འཁྲིང་པོའི་དང་པོའི་མར་རོལ་གས་རྒྱུང་ཆོས་ཅན། རྟོད་
 རུས་ཆོགས་ན་མས་ཀྱི་ཁྲ་བ་ཕྱེད་ལུས་པ་ཉིད་ལའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་
 དངོས་སུ་བརྟན་པའི་རུས་འབྲེལ་གྱི་གས་རྒྱུང་བཅུ་བཞི་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 རྟོད་དཔུན་རྟོད་ཀྱི་གས་རྒྱུང་བཅུ་བཞི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདྲོད་ན། རྟོད་
 དཔུན་རྟོད་ཀྱི་ཁྲ་བ་ཕྱེད་འབའ་ཞིག་སྒྲུང་རུ་ལུས་པའི་རུས་ཀྱི་གས་རྒྱུང་ཡིན་
 པར་ཐལ་མོ་བེར་ན་མ་བྲལ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། རྟོད་དཔུན་རྟོད་ཀྱི་ཁྲ་བ་ཕྱེད་
 དང་གཉིས་སྒྲུང་རུ་ལུས་པའི་རུས་ཀྱི་གས་རྒྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བེར་ན། འོ་ན། དེ་འདའི་དཔུན་ཁྲ་
 འཁྲིང་པོ་གཉིས་པའི་མར་རོལ་གས་རྒྱུང་ཆོས་ཅན། རྟོད་ཁྲ་བ་ཕྱེད་དང་
 གཉིས་འདས་ཤིང་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་རུས་འབྲེལ་གྱི་
 གས་རྒྱུང་བཅུ་བཞི་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོད་དཔུན་རྟོད་ཀྱི་གས་རྒྱུང་བཅུ་བཞི་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདྲོད་ན། རྟོད་དཔུན་རྟོད་ཀྱི་ཁྲ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཁོ་

ན་འདས་པའི་རུས་ཀྱི་གསེ་རྒྱུང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་
དགུན་ཉོད་ཀྱི་ཟླ་བ་ཐུང་དང་གསུམ་འདས་པའི་རུས་ཀྱི་གསེ་རྒྱུང་ཡིན་པའི་...
ཐུར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག །སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདྲོན་པས་སོ། །ཞེས་
པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གསེ་རྒྱུང་བཙུ་ལ་ཡིན་ན། སྤྱིང་གཞི་
གདོན་པ་དང་གསལ་བ་ནི་ཆོག་ཏུ་བརྒྱན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གསེ་རྒྱུང་བཙུ་ལ་ཡིན་
པས་ཁྱབ་ཐེར་ན། དགག་དགོས་ཀྱི་དབང་གིས་སོ་ཐར་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིང་གཞི་སྐབས་
འདྲོན་མ་ཐུབ་པར། རྟིག་པ་(༡༥) ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་
བཅད་མདོར་བསྐྱས་པའི་སྐོ་ནས་བྱས་པའི་གསེ་རྒྱུང་བཙུ་ལ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཐུར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཐུར་ཏེ། ལྷ་མི་འདྲོད་ན་མདོར་བསྐྱས་
པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཐུར། ཁོ་ན་རེ། གསེ་རྒྱུང་བཙུ་ལ་ཡིན་ན་སོ་
ཐར་བྱེད་མདོ་རྒྱས་བསྐྱས་གང་ཏུང་འདྲོན་པའི་སྐོ་ནས་བྱ་བས་མ་ཁྱབ་ཏེ། ཆོས་
བཙུ་ལ་ཉིད་ཉིད་དག་སྤྱིང་བཞིར་མ་ཆང་ནས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་གསེ་རྒྱུང་
དེ་གསེ་རྒྱུང་བཙུ་ལ་ཡིན་པའི་ཐུར་ཏེ། དེའི་ཉིན་པར་དེ་ལྟར་གསེ་རྒྱུང་
བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་གསེ་རྒྱུང་འཆགས་པའི་ཐུར་ཏེ། དེ་མ་བྱས་པའི་ཉེས་
པ་ཁེགས་པའི་ཐུར་ན་མ་ཁྱབ་པོ། །

ཆད་དབྱར་གནས་ཀྱི་སྐོ་ནས་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུང་བ།

༥ དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤྱང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དབྱར་
གནས་ཀྱི་སྐོ་ནས་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུང་བ་ཉོན་ཆུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། འདི་
ལ་གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱིང་གཞི་ལ་སྐབས་པའི་སྐབས་ནས་
འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤྱང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས།
རྟེན་པ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉེས་པ་

ནི། རྩེ་པ་ལྷ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཉིད་ཡིན་ན། ཁེས་པ་
 བས། གནས་པ་ནི་དཔེ་ཡིན་ནོ། ཁྱིམ་པའི་བར་གྱིས་འཆད། འདི་དག་གི་
 སྐབས་སུ་དབྱར་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། བསྐྱར་པ་འཆའ་བའི་
 བསྟུང་ཀ་སྒྲིང་གཞི། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ཁས་སྒྲངས་བ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་
 གང་གིས་ཁས་སྒྲངས་བ། ལུན་རི་སྲིད་དུ་ཁས་སྒྲངས་བ། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཁས་
 སྒྲངས་བ། གནས་གང་དུ་ཁས་སྒྲངས་བ། ཆོ་ག་རི་ལྷ་ལུས་སྒྲངས་བ། དབྱར་ཁས་
 སྒྲངས་པའི་དམ་ཆོག་བཤད་པ་དང་བརྒྱད། དང་པོ་ནི། བཙོམ་ལུན་འདས་
 མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆོལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་...
 ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཆེ་དགོ་སྒྲོང་དག་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་སྒྲོངས་རྒྱ་ཁིང་
 ཡོད་པ་ན་ལུ་སྦྱེགས་པ་རྣམས་ཤེས་ལུན་གྱི་འདི་དགོ་སྒྲོང་འདི་དག་ནི་.....
 སྒྲོག་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ཕྱིར་མ་ལོགས་པས་འདི་དག་དབྱར་ནང་དུ་
 སྒྲོངས་རྒྱ་ཁིང་སྒྲོད་པ་ན་སྒྲོག་ཆགས་མང་པོ་རྟོག་པས་བཞེས་ནས་སྒྲོག་དང་...
 བལ་བར་བྱས་སོ། །རེ་ཞིག་བྱ་ཁྱག་ན་ཡང་དབྱར་ཁྲོ་བ་གསུམ་དུ་རང་གི་ཆར་
 དུ་ཞུགས་ཏེ་ཞུམ་ཞུམ་(༡༩) པོར་འདུག་ན། དགོ་སྒྲོང་མགོ་རེག་དེ་དག་ནི་
 ཁས་ལེན་པ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པས། འདི་དག་ལ་བསོད་སྦྱོམས་སྦྱིན་པར་ཤེས་ས་
 པ་སུ་ཞིག་ཡོད། ཅས་འཕྱ་བའི་སྐབས་དེར་དགོ་སྒྲོང་རྣམས་གྱིས་བཙོམ་ལུན་
 འདས་ལ་གསོལ་བ་དང་། བཀའ་སྦྱུལ་པ། དེ་བས་ན་རྩེས་སུ་ཁ་ནང་སྟེ། དགོ་
 སྒྲོང་གིས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་པར་དམ་བཅའ་བར་བྱའོ། ཁྱིམ་
 བཅས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྱར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གནས་
 རལ་པ་དང་གྲུམ་པ་བཙོས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་འཕྱབ་སྤྲངས་པ་དང་།
 གཞན་གྱི་ལུས་སྒྲོག་ལ་གཞོད་པ་སྒྲོང་བ་དང་། རྟོན་དང་བྱ་བ་ཡང་པོ་སྒྲོང་བ་
 དང་། འདོན་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་སྒྲོགས་པ་སོགས་དགོ་བའི་བྱ་བར་
 འཕེལ་བ་དང་། དགག་དབྱེ་དང་སྤྱ་བརྒྱད་བྱེད་བའི་ཆེད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རབ་བྱུང་ཉེ་ལྷ་གསལ་ཁས་སྒྲུང་པར་བྱ་ལ། དེར་
མ་ཟད་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཅན་གྱིས་མ་ཆགས་པ་སོགས་མཆམས་ནང་དེ་ན་
གནས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་སྟེ། ཉེ་པ་ལྷ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་གནས་
པར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷར་ཡང་
བསྟེན་པར་མ་ཆོགས་པའི་རབ་བྱུང་འབའ་ཞིག་གིས་ཁས་སྒྲུང་བར་མི་བྱ་སྟེ།
དགོ་ཚུལ་དག་འབའ་ཞིག་གིས་མ་ཡིན་ནོ། ། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་
ནི། རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་ལོ། ། ཁྱེད་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། དབྱར་ལྷ་མ་ཡར་རྩོན་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
དབྱར་རྒྱ་འཁྱིང་པའི་ཆོས་བརྟུ་རྟུག་དང་། མར་རྩོན་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་སྒོ་བཞིན་རྒྱ་བའི་མར་རྩོའི་ཆོས་གཅིག་དང་། དབྱར་རྒྱ་ཐ་ཆུང་གི་མར་
རྩོའི་ཆོས་གཅིག་ལ་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་བརྟུ་རྟུག་ལ་ལོ། ། དབྱར་
རྒྱ་འཁྱིང་པའི་ཉིད་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་བཞི་ལོ། ། ཁྱེད་དང་། མེ་ཏྲག་མེང་རྒྱུད་
ལས། སྒོ་བཞིན་རྒྱ་བའི་ཆོས་གཅིག་ནས། ལྷར་མའི་དབྱར་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན། །
ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱར་ཕྱི་མ་ཡར་རྩོན་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
དབྱར་རྒྱ་ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བརྟུ་རྟུག་དང་མར་རྩོན་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་.....
པའི་ཁྱུམ་སྟོད་རྒྱ་བའི་མར་རྩོའི་ཆོས་གཅིག་དང་། སྟོན་རྒྱ་ར་བའི་མར་རྩོའི་
ཆོས་གཅིག་ལ་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དབྱར་རྒྱ་ཐ་ཆུང་ཉིད་ལོ། ། ཁྱེད་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མེ་(༡༥ན) ཏྲག་མེང་རྒྱུད་ལས། དེ་བཞིན་ཁྱུམས་ཀྱི་
རྒྱ་བ་ཡི། ཆོས་གཅིག་ནས་ནི་ཕྱི་མར་གྲགས། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག ། དབྱར་རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་ཁས་སྒྲུང་བར་གསུངས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
ཞག་བཞི་བརྟུ་ཞེ་ལྷ་སོང་པའི་ཉིན་དགག་དབྱེ་བྱ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྟོད་
ཀྱིས་དོན་དེ་གང་ལ་བྱེད། དེ་ལྷར་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། སྤྱིར་བཏང་ལ་
ཞག་བཞི་བརྟུ་ཞེ་ལྷ་སོང་པའི་ཉིན་པར་དགག་དབྱེ་བྱ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་

ཡིན་ནམ། དགག་དགོས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བྱ་རུང་བའི་མིར་བེར་བ་གང་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་ཏུ། སྤྱིར་བཏང་ལ་དབྱར་ཁས་སྤྲངས་
 བས་སྒྲིབ་གསུམ་མ་ལོན་པར་དགག་དབྱེ་བྱ་མི་རུང་བའི་མིར། གཉིས་པ་ལྟར་
 བས་སྒྲུབ་ཏུ། དབྱར་ཁས་ལེན་པའི་ཆོ་སྒྲིབ་གསུམ་ཁས་སྤྲངས་ནས། དག་
 སྤྱོད་འཐབ་ཀྱིས་ཅན། འོང་བ་སྐོས་པ་སོགས་དགག་དགོས་ལྟར་ན་གསེར་
 གཉིས་སམ་གསུམ་ཐལ་བ་ན་དགག་དབྱེ་བྱ་རུང་བ་འདུལ་བ་ལུང་དང་མདྲོ་
 རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལས་གསུངས་པའི་མིར། དུག་པ་ཡོད་དེ། བདེ་བའི་རྒྱུ་ཉི་
 བར་གནས་ཤིང་གཞོད་པའི་རྒྱུ་ཉི་བར་མི་གནས་པ། རྟེན་གཡོགས་དང་
 བཅས་ཤིང་གནས་གཅིག་ཏུ་ཡིན་པ། ལས་བྱེད་རྣམས་པའི་དག་སྤྱོད་གཞན་
 གནས་ཤིང་སྒྲོ་སྤྱོད་དང་བཅས་པ། མི་མང་པོ་འགྲོ་བའི་གནས་སམ་ལམ་པོ་
 ཆེ་མ་ཡིན་པ། མཆོམས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་མིར། དང་པོ་གྲུབ་
 ཏུ། འགྲོད་པ་དང་གཞན་སྤྱུག་བསྐལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མི་སྦྱེད་པ་ཉིད་
 དང་ལེལ་བ་ཉིད་དག་དང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྦྱེད་པ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་
 བསྐྱེད་པ་ཉིད་དག་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་མིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏུ།
 གཡོགས་པར་དག་སྤྱོད་གི་མདུན་དུ། །གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མར་མི་བྱུང་། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་མིར། འདིའི་དོན་ཡང་དབྱར་རྟེན་གྱི་ཆེད་དུ་དག་སྤྱོད་
 གཅིག་གིས་མཆོམས་བཅད་པའི་གནས་དུ་མར་ཁས་ལེན་མི་རུང་ཞེས་བྱུང་། །
 གསུམ་པ་གྲུབ་ཏུ། གང་ན་དག་སྤྱོད་མེད་པ་ཉིད་དང་སྒྲོ་སྤྱོད་མེད་པ་ཉིད་
 དང་བཅས་པར་ཡང་མི་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་མིར། བཞི་པ་གྲུབ་ཏུ། རྩ་
 ཁང་དང་སྐུ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲོག་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་མིར། ལྷ་པ་གྲུབ་
 ཏུ། རྣམ་མཁའ་(༡༥)ལ་གནས་པར་ཁས་སྤྲང་བ་མི་འཆགས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་མིར། བདུན་པ་ལ། སྤྱིར་བ། དངོས་གཞི་མཆུག་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི། རྩ་ལྟར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་དོར་བྱ་པ་སོགས་དང་།

གནས་མཉམ་དང་གང་ཟག་སྟོན་བྱ་བ་དང་། ཚུལ་ཤིང་གི་བཅའ་སྟོན་པའི་
 མཐའ་ལོགས་སུ་བཞག་སྟེ། དགེ་འདུན་གྱི་ཁྲིམས་སུ་བཅའ་བ་བརྗོད་པ་དང་།
 གནས་བཟན་གྱིས་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་བྱས་ཏེ་ཚུལ་ཤིང་གིས་པའི་
 སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱུ་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་གནས་ཁང་དང་མཉམ་ཆ་སྟོན་པ་
 དང་། སང་ནང་བར་དབྱར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་འཇུག་བར་གོ་བར་བྱེད་པ་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཞག་བཅུ་འཕྲ་ལྔ་བ་བྱེད་གྱིས་
 འཇུར་བར་འཇུར་བ་ཉིད་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དོར་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉི་མ་སྤུ་མ་ལ་གནས་མཉམ་བཞུག་
 གོ་བྱེད་དང་ཆོས་ཟངས་ཡན་ཆད་དོ། །དེ་སྟོབས་པ་བརྒྱ་པར་བུའོ། །མི་རྒྱས་
 བ་དུ་མཐོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ།
 ཚུལ་ཤིང་གཟེབ་གྱི་སྒྲོག་མར་རས་དཀར་པོ་བཏིང་བས་དཀྱིས་པ་དག་ཆུན་...
 རིམས་སུ་བཞག་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་གནས་འདི་ན་ཁྲིམས་སུ་བྱ་བ་འདི་
 དང་འདི་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་
 གྲུབ་སྟེ། གཞན་གྱིས་སྒྲུང་བ་དང་ཁས་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་
 བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཡོད་དེ། མཉམ་ཆ་དང་
 གནས་ཁང་སོགས་ཆུན་རིམས་སུ་སྟོབས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་
 ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་སང་སྤྱིན་བདག་ཆེ་གོ་མོ་དང་ཞལ་ཏ་པ་ཆེ་གོ་མོ་དང་
 རྒྱུད་ལུལ་གྱི་སྤྱོད་ཆེ་གོ་མོ་དང་ནད་གཤོག་ཆེ་གོ་མོས་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་...
 བཞེས་པར་འཇུག་རྩ་ཞེས་བརྗོད་པར་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་རི་ལྟར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དབྱར་སྤུ་མ་མར་རྩ་
 རྒྱུན་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གོ་བཞིན་ལྔ་བའི་མར་རྩོམ་གཅིག་ནས་...
 དང་། བྱི་མ་སྤྱུ་མས་སྟོད་ལྔ་བའི་མར་རྩོམ་གཅིག་གི་སྐྱུ་རེངས་ཤར་བ་
 ལས་རི་ཅམ་སྤུ་མར་དགེ་རྒྱུན་ཆོས་བདུན་ལྷན་གྱི་མདུན་དུ་སྤགས་ཆོག་ཡན་...

གསུམ་བརྗོད་པའི་སྐོར་ནས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ཅམ་སྤྲ་བར་བྱ་བའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། ཇི་ཅམ་(༡༩ན) སྤྲ་བ་ཅམ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དགག་དགོས་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་ཉི་མ་མ་ཤར་གང་ཚུན་ཆད་ལ་ཁས་སྐྱངས་
 པས་ཆོག་སྟེ། ལས་ལ་ནི་འདས་ན་ཉི་མ་མ་ཤར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཐབས་ལེགས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་
 དབྱར་ཁས་སྐྱང་བའི་དམ་ཆོག་ཡོད་དེ། དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྐྱང་བའི་
 དམ་བཅའ་གྲུབ་པ་དང་། དབྱར་ནང་རྩ་འབྲུག་ཡོང་དང་ལྷུང་བ་སྤེལ་བྱ་
 དང་། ཉན་རྩ་སོགས་དབྱར་རལ་བའི་རྒྱ་སྤང་བ་དང་། སྟོག་པ་སོས་བསམ་
 སོགས་ལ་འབད་པ་དང་། གནས་རལ་པ་སོགས་འཆོས་པ་དང་། ཡུན་རིང་རྩ་
 གནས་པ་དང་། དབྱར་རལ་པ་སྤངས་པ་རྣམས་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབྱར་
 རལ་པ་སྤྲོང་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། དབྱར་ནང་རྩ་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཕྱིར་རྩ་མཚམས་གྱི་
 ཕྱི་རྣལ་རྩ་འདའ་དགོས་པ་བྱུང་ན་དབྱར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དབྱར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཡུལ་གང་གི་མཛུགས་རྩ་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། རྟེན་གང་གིས། དངོས་པོ་གང་། ཡུན་རིང་རྩ་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་པ། ཆོ་ག་རིམ་བྱས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་རྣམས་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ཡུལ་དགེ་སྤྲོང་ཆོས་བརྩན་ལྡན་གྱི་མཛུགས་རྩ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དབྱར་ཁས་སྐྱངས་ལ་མ་ཞིག་པ་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཕྱིར་རྩ་
 མཚམས་གྱི་ཕྱི་རྣལ་རྩ་འགོ་དགོས་པའི་རབ་བྱུང་གིས་བྱིན་བརྒྱབས་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དབྱར་ཁས་སྐྱང་བ་དེ་ཉིད་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བཞི་པ་ནི། གནང་བ་མ་སྟོབ་པ་དེ་རང་དོན་རྩ་ཡིན་ན་ཞག་གཅིག་ནས་
 བརྩན་གྱི་བར་རྩ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་། གནང་བ་སྟོབ་པ་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་
 དོན་རྩ་ཡིན་ན་ཞག་བཞི་བརྩན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་མཐར་
 ཟུག་པའི་མཐའ་ནི་ཞག་བརྩན་ཉིད་དོ། །གནང་བ་མ་སྟོབ་པའི་མཐའ་དེ་ཡིན་

ནོ། །གཞན་གྱི་ནི་ཞག་བཞི་བརྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་སྤྱིར་
བཏང་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་ལ་ཆོས་ལུན་གྱི་བྱ་བ་ཞག་བརྒྱན་ལ་མི་འབྲུག་
ན་ཞག་བཞི་བརྒྱར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་རུང་སྟེ་ཤེས་རབ་བྱེད་པར། དགོ་
སྤྱོད་པོ་མོ་དང་དགོ་ཚུལ་པོ་མོ་དང་དགོ་སྤྱོད་མ་ལུ་ཞག་བཞི་བརྒྱར་འགྲོ་བར་
མཚུངས། ཞེས་དང་། གཞི་གསུམ་ཆོག་པར། ཞག་བཞི་བརྒྱ་རིང་མཐར་ཡིན་པས།
བརྒྱད་ནས་བཞི་(༡༥) བརྒྱའི་བར་རི་ཅམ་དགོས་པ་དེ་ཅམ་གྱི་ཞག་གུངས་...
སྤྱིར་ཏེ། ཞེས་དང་། གང་ཟག་གི་ཆོས་ལུན་གྱི་བྱ་བ་ཞག་བརྒྱན་གྱིས་མི་
འབྲུག་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཞག་བརྒྱད་ནས་བཞི་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་...
སྤར་བཞིན་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་ཙུང་བར། མཐའི་ཞག་
དུག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་མི་འཆགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་།
མཐའི་ཞག་དུག་ལ་ཞག་བརྒྱན་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་མི་འཆགས་ཞེས་པ་ཡིན་པས།
དགག་དགོས་ན་མ་བྱུང་བ་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ལཱ་པ་
ནི། སྤགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྒྱས་པའི་སྟོན་ནས་བྱ་ལ་དེ་ཡང་མཚམས་ནང་
རྩ་རང་ད་ལྟ་ཡོད་ན་ཞག་གཅིག་དང་གཉིས་ནས་འོང་ན་ཞག་གསུམ་གྱི་བྱིན་
རྒྱབས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །མཚམས་ནང་རྩ་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་བྲིམས་དང་སྟོག་དང་
ཆོངས་སྟོད་སྟོགས་གྱི་བར་ཆད་རྩ་འབྱུང་ན། བྱིན་རྒྱབས་མ་བྱས་ཀྱང་དབྱར་
རལ་བའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། བཅོམ་ལུན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཟས་དང་སྤྲོན་དང་ནད་གཡོག་དག་མེད་ལ་དེ་དག་མེད་པར་འཆོམ་རྩས་
ནད་ལས་འདབ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དོན་ནི། གཞིའི་
སྤབས་ལ་རབ་བྱུང་སྟེ་ལྷས་དབྱར་གཞི་གཅིག་རྩ་ཆོག་སྟོན་རྩ་བཏང་བས་...
དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། དེས་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་དགོས་པ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཆད་དགག་དབྱེ་མི་ནས་བསྐབ་པ་ཚངས་པུ་རྒྱུང་བ།

༥ དེ་ནས་ཀྱི་ནང་ནས། མི་སྣ་བའི་ཡིད་དམ་བཅའ་བར་མི་བྱའོ། ཞེས་
 སྐགས་ཀྱིས་དགག་དབྱེ་མི་ནས་བསྐབ་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུང་བ་འཆད་པའི་ཚུལ་
 རི་ལྟ་བུ་ཞིན། འདི་ལ་གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། སྐར་ཆོགས་ལ་
 སྐགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཡིད་དམ་ངན་པ་
 དགག་པ་དང་། དགག་དབྱེ་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། མི་སྣ་བའི་
 ཞེས་པ་ནས། སྣམ་པོའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། དབྱར་
 གནས་པས་དགེ་འདུན་ལ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དོགས་པ་དག་གིས་……
 དགག་དབྱེ་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། དང་པོ་དག་ན་དགག་དབྱེ་བྱའོ། ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། རང་དང་བཅས་པས་བཟོད་པ་མ་བྱས་
 པར་དགག་དབྱེ་མི་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། མི་བཟོད་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས། དབྱར་གནས་པས་ཞེས་སྐགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་དབྱེ་མི་ནས་
 གཞག་བཤད་པ་ལ། (༡༥) དུལ་གང་ལ་དགག་དབྱེ་བྱ་བ། ཉེན་གང་གིས།
 བྱེད་པ་པོ་གང་གིས། དངོས་པོ་གང་གིས། རུས་ནམ་གྱི་ཆོ། ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུས།
 དགོས་པ་གང་གི་སྤྱིར་དུ་བྱ་བ། དེའི་སྣ་བཤད་པ་དང་བརྒྱད། དང་པོ་ནི།
 རྒྱུགས་བཅུའི་དགེ་འདུན་ལ་བྱ་བ་སྟེ། དབྱར་གནས་པས་དགེ་འདུན་ལ་ཞེས་
 སྐགས་དང་། བུ་ལྷི་ཀ་ལས། རྒྱུགས་བཅུའི་དགེ་འདུན་མཐའ་དག་ལའོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྟེར། གཉིས་པ་ནི། དབྱར་ཁས་བླངས་པའི་རབ་བྱུང་སྟེ་ལྔས་བྱ་
 ལ། དེར་མ་ཟད་དེ་ཁས་མ་བླངས་པ་དང་། དེ་རལ་བ་སྐགས་མཚམས་ནང་
 དེར་ཡོད་པའི་རབ་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱ་དགོས་ཏེ། དེའི་ཉིན་དེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་གསོ་རྒྱུང་བྱ་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེའི་ཉིན་དགག་དབྱེ་ལས་ལོགས་
 སུ་གསོ་རྒྱུང་མི་འབྱུང་བའི་སྟེར། གསུམ་པ་ནི། དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོས་

པའི་དགེ་སྤྲོད་གི་མཛུགས་ཏུ་བྱ་ལ། བསྐྱོས་པ་དེས་གཞན་བསྐྱོས་པ་ཡོད་ན་དེའི་
 མཛུགས་ཏུ་དང་། དེ་མེད་ན་ལས་གཤམ་དེས་ཡོད་པའི་དགེ་སྤྲོད་གང་ཡང་བྱང་
 པའི་མཛུགས་ཏུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། སྤྱིར་བཏང་ལ་ལྷུང་བ་མཐོང་ཐོས་
 རྟོགས་གསུམ་གྱི་ལྷུང་བའི་དགག་དབྱེ་དང་། རང་གི་དངོས་པོ་ཁབ་ལ་སྟོགས་
 པའི་རྣམས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་དུ་ཕམ་པ་མ་གཏོགས་
 གང་ཟག་འདི། ཞེས་པ་དང་། ལྷུང་བ་འདི་མ་གཏོགས་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 གཞི་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་འཛོག་པ་དང་། གཞི་འཛོག་ལ་གང་ཟག་མི་
 འཛོག་པ། གང་ཟག་འཛོག་ལ་གཞི་མི་འཛོག་པ་སྟོགས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཕམ་པ་བཞག་དུ་མི་བྱང་སྟེ། ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ན་གནས་ནས་བསྐྱེད་
 པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལུ་པ་ལ། ཏུས་མ་ཡིན་པ་དང་ཏུས་སུ་བྱ་བ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ། ཏུས་ཀྱི་སྤར་བྱ་བ་དང་། ཏུས་ཀྱི་ཕྱིས་བྱ་བ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ལ། ཏུ་མ་ཡོད་དེ། དབྱར་ནང་དུ་ཆོས་ལྷན་གྱི་བྱ་བས་འགྲོ་དགོས་
 པ་བྱུང་ན། གསོ་སྤྱོད་གཉིས་སམ་གསུམ་ཐལ་ནས་ཉ་ཤིག་ཅིག་དང་བསྐྱེད་
 བྱས་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཡོང་མེད་པར་བྱག་བྱུང་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་
 བྱུང་ན་ནམ་སྐབས་སུ་འབབ་ན་ཆོགས་ཀྱིས་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་དང་། དབྱར་
 ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་སོང་བ་ན་གཞན་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་དང་སྤང་ན་དེར་
 དགག་དབྱེ་བྱ་བ་དང་། དགེ་སྤྲོད་འཐབ་གྲོལ་ཅན་འོང་བ་ཐོས་པས་འཛིགས་
 (༡༥) པ་ན་གསོ་སྤྱོད་གཉིས་སམ་གསུམ་ཐལ་ནས་འཐབ་གྲོལ་ཅན་མ་སྟེབ་
 པའི་སྤར་ལ་ནས་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ།
 དབྱར་གྱི་ནང་དུ་བྱ་བས་འགྲོ་དགོས་ན་དགག་དབྱེ་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། གནས་པར་མི་རུས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སྤྱོད་ལུལ་དུ་བྱུར་
 པའི་དགེ་སྤྲོད་ལ་ཆོགས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་གོ་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་སོང་བས་དེང་སྤར་དགག་དབྱེ་བྱེད་

པ་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་བྱས་ན་དགག་དབྱེ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་ཏེ། གལ་ཏེ་གནས་པར་ཁས་ལྷངས་པ་དག་
 གིས་དགེ་སྤྱོད་འཐབ་ཀྱིས་བྱེད་པ་དག་འོང་བར་ཆོས་པར་འཕྱར་ན་གལ་ཏེ་...
 གསོ་སྦྱང་གཉིས་སམ་གསུམ་ཐལ་བར་འཕྱར་ན་དགག་དབྱེ་བྱལོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྩལ་གྱི་དགག་དབྱེའི་ཉིན་དགེ་སྤྱོད་
 འཐབ་ཀྱིས་ཅན་སླེབས་ན། དེའི་ཉིན་གསོ་སྦྱང་བྱ་བ་ནས། དེ་སྐད་བའི་རྣམ་
 ཏུ་ཉ་མི་གཅིག་དང་བསྐྱེན་ནས་དགག་དབྱེ་བྱ་ཏེ། དང་པོ་དག་ན་དགག་དབྱེ་
 བྱལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབྱར་ལྷ་མ་ཁས་ལྷངས་པ་མེན་
 བ་སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པའི་ཆོས་བཙུ་ལྟ་དང་། དབྱར་བྱི་མ་ཁས་ལྷངས་པ་ཡིན་ན་
 སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བཙུ་ལྟ་ལ་དགག་དབྱེ་བྱ་ཏེ། དབྱར་རྣམས་གྱི་ཐ་མའི་
 ཉི་མ་ལའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་པ་ལ། སྦྱར་བ། དཔོན་གཞི། མཁུག་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཞག་བཅུ་ལྔ་ཟླ་བ་བྱེད་འདས་ནས་དགག་དབྱེ་
 འབྱུང་བ་ན་སྦྱོད་ཡུལ་གྱི་གྲོང་རུ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ཉིན་ནས་གཙུག་ལག་
 ཁང་བརྒྱན་ཅིང་བྱི་དོར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་བཅུ་བཞིའི་མཆོན་ཐོག་ཐག་རྩ་ཆོས་
 བཤད་ཉན་བྱ་བ་དང་། ཆོས་བཙུ་ལྟའི་ཉིན་ཡང་ལས་གྱི་མཁུག་རོལ་ཚུན་རུ་
 འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་རྩལ་འདའ་བར་བྱ་བ་དང་། གསོ་སྦྱང་གི་སྦྱར་བ་ལ་
 བཤད་པའི་སྟེང་རུ་ནང་རུ་འདུས་མ་ཐག་རྩ་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་ལྷག་རིང་...
 པོ་བྱས་ནས། དབྱར་གྱི་ནང་རུ་དགེ་འདུན་གྱི་ཐུགས་དང་འགལ་བ་བྱུང་བ་
 རྣམས་བརྗོད་པར་མཛད་པར་བྱ། ཞེས་སྐགས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་རྣམས་སྦྱ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྐྱོད་། བསྐྱོས་པའི་དགེ་
 སྤྱོད་གི་མཁུག་རུ་དགག་དབྱེ་བྱ་བ། དགག་(༡༩ན) དབྱེའི་གོ་རིམ་བཤད་པ་
 དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དགེ་སྤྱོད་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྷན་དགག་དབྱེའི་ཆོག་ལ་
 མཁས་པ་ཞིག་ལ། དགེ་འདུན་གྱིས་སྦྱོ་བ་རྒྱས་ཏེ། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་

ལས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སྤྱོད་བཞི་ལས་མེད་ན་དགག་དབྱེ་མི་
 འཆགས་ཏེ། བསྐྱོར་ལཱ་དེ་མ་གཏོགས་དགེ་འདུན་གྲངས་ཆོད་གཅིག་གིས་བསྐྱོར་
 བར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱོར་ལཱ་དེ་ཡང་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་
 རོགས་པ་གང་རིགས་བསྐྱོར་བར་བྱ་སྟེ། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་བསྐྱོར་བར་བྱ་ལོ། །མི་
 ལུས་ན་རུ་མའོ། །ཞིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱོར་པའི་དགེ་སྤྱོད་དེས་རི་ལྷོར་
 བྱ་བ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་ལ་རྩ་རྒྱུར་བ་གིས་པ་རོགས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལྷུང་བའི་དགག་དབྱེ་རི་ལྷོར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསྐྱོར་པའི་དགེ་
 སྤྱོད་གི་མདུན་རུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྩ་རྒྱུར་བ་བསྐྱོལ་ནས་གཉིས་ཀས་བཟུང་……
 རྟེན་སྒྲུབ་ཆོགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་ནས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྒྱུར་
 བ་བསྐྱོལ་ཏེ་འཛིན་པ་ནི་བཟ་ཤིས་ཀྱི་རྩ་པན་ཚུན་འདུད་པ་ལྷོར་ལྷུང་བ་སླེང་
 དན་བྱེད་པ་ལ་འདུད་པར་བྱེད་པ་མཚོན། ཞིས་སྤྱོད་དཔོན་དགེ་ལེགས་
 བཤེས་གཞན་ཀྱིས་བཤད། རྩས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་གི་
 རྩས་ཁབ་དང་ཨ་རུ་ར་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ནི། དང་པོར་དགེ་སྤྱོད་པ། དེ་རྗེས་དགེ་ཚུལ། དེ་རྗེས་དགེ་སྤྱོད་མ། དེ་
 རྗེས་དགེ་སྤྱོད་མ། དེ་རྗེས་དགེ་ཚུལ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དགག་དབྱེ་བྱ་ལོ། །འདུན་
 པ་ནི། ལྷུང་བའི་དགག་དབྱེ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་རྣམ་པར་དག་
 པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་བ་སླེང་གཞིའི་སྐབས་
 བྱེ་སྟེ། ལྷུང་བ་སླེང་པ་ན་སྤྱིར་ལྷུང་བ་ཡིན་མིན་དང་། བྱེ་བྲག་རུ་ལྷུང་བ་གང་
 ཡིན་འདེལ་བའི་གཏམ་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབས་པས་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པར་……
 འཇུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྷོར་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་
 དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་གསོ་སྤྱོད་གསུངས་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་……
 ཕྱིར་ནི་དགག་དབྱེ་གསུངས་པས་གལ་ཏེ་འདོད་ན་དགག་དབྱེ་གིས་ཤིག་ཅས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟེན་

པའི་(༡༥) རྫོགས་དབྱེ་བར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་དབྱེའི་ཉིན་
 དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་སྟེ། དེ་
 ལ་འགོག་སྟོམས་ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཕན་
 ཡོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་དགག་དབྱེ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།
 དབྱར་གྱི་ནང་དུ་ལྷང་བ་སྒྲིང་བ་སོགས་དགག་པ་ལས། དེ་སྒྲིང་བ་སོགས་གྱིས་
 སྐབས་དབྱེ་བས་དེ་ལྟར་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར། དག་དོན་ནི། མི་སྣ་བའི་ཞེས་སོགས་
 ལ་དགོས་མེད་དུ་མི་སྣ་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྒྲང་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་སྟེགས་གྱི་
 བརྒྱལ་ཞུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་བརྒྱལ་ཞུགས་དེས་སྤྱི་ལ་འདག་པ་
 དང་། གྲོལ་བ་འཛོལ་སྟེན་དུ་སེམས་པར་མི་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་དགེ་འདུན་
 གྱི་དབྱེན་དུ་གཏོགས་པའི་ཉེས་པ་སྟོན་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དབྱར་གནས་
 པར་ཞེས་སོགས་ལ། རབ་བྱུང་སྟེ་ལྷན་དགག་དབྱེ་བྱ་བར་གནང་སྟེ། དེས་ཁྱད་
 པར་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པར་མཛོང་བའི་ཕྱིར།

ཅད་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་བཞེན་པའི་རྫོགས་

བསྐྱབ་པ་ཡངས་ལྷ་རྒྱུད་པ།

ཇཉ་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་གོས་བཞེན་པ།

ཉཉ་བག་ཡངས་དང་འབྲེལ་བ་ཤ་བརྒྱུད་གི་གཞི།

༥ སྤྱི་བརྒྱུད་གདོང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སྟུ། གཞུང་པའི་
 རྫོགས་གྱིས་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་བཞེན་པའི་རྫོགས་བསྐྱབ་པ་ལྷ་རྒྱུད་
 འཆད་ན། དེའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་གོས་
 བཞེན་པ་དང་། བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་སྟོན་བཞེན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 རྫོགས་པ་ལ། སྤྱི་བརྒྱུད་ཞེས་པ་ནས། གཡོགས་དག་ལ་བཞེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། སྟོན་བཞེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་

གསུངས། དང་པོ་ལ། བག་ཡངས་དང་འབྲེལ་བ་སྤྱད་བྱ་གཞི། འཕྲོ་བའི་
ཡོ་བྱད་དང་འབྲེལ་བ་གས་ཀྱི་གཞི། དམིགས་བསལ་དང་འབྲེལ་བ་ཀོ་ལྷགས་
ཀྱི་གཞི་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། སྤྱད་བྱེས་པ་ནས། ཉེས་པ་
མེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། མཚོན་གྱིས་མ་དུས་
པའི་གོས་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། བྱིས་གཅིག་གིས་ཀྱང་དོ། །ཞེས་པའི་
བར་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་མཚམས་སོ། །ཞེས་པ་ནས།
བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཁོ་ནར། དེ་ལྟར་ན། ལུང་གཞི་ལས།
དགག་དབྱེ་དབྱར་དང་ཀོ་ལྷགས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་འགལ་ལོ། །
ཞེ་ན་སྟོན་མེད་དེ། འདིར་དང་པོར་དབྱར་གནས། དེ་རྗེས་(༡༩) དགག་དབྱེ་
བརྟེན་པ་ནི། དབྱར་ཁས་སྤངས་པ་ནས་དགག་དབྱེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་དེ་རྗེས་དགག་དབྱེ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་དབྱེའི་རྗེས་སུ་སྤྱད་
བྱེད་གདིང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་རྗེས་སྤྱད་བྱེད་བརྟེན། གས་ཡོ་
བྱད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་ཀོ་ལྷགས་དམིགས་བསལ་ཡིན་པས། སྤྱིར་བཏང་དམིགས་
བསལ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་དང་པོར་གས་ཀྱི་གཞི། དེ་རྗེས་ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་
བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱད་བྱེད་གི་གཞི་དེ་ལ་ཡང་གཞིའི་སྐབས་ནས་
འབྱུང་བ་དང་། ཞུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་སྟོན་པ་ལ་སྤྱད་བྱེད་གདིང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། མ་སྤྱད་ན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དེའི་དུས་ཀྱི་རྟེན་པ་བཙོ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་
སྟོན་པ་ལ། དགག་དབྱེ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ཏུ་གདིང་བོ་ཞེས་པ་ནས། སུམ་མདོ་
ཚུན་ཆད་ཏུ་འདུག་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེས་
ན་གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་སྤྱད་བྱེད་གི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ལ། སྤྱད་
བྱེད་དང་པོར་གདིང་བ། བར་ཏུ་བྱེད་བ། ཐ་མར་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ།
དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཏུ་གདིང་བ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་གདིང་བ། གནས་

གང་རུ་གདིང་བ། དངོས་སོགས་གདིང་བ། བྱེད་པ་སོགས་གདིང་བ། ཆོ་
གཅི་ལྟ་བུས་གདིང་བ། རྒྱས་ནས་བྱི་ཆོ་གདིང་བ། ལུན་ཇི་སྲིད་རུ་གདིང་བ།
དེའི་སྒྲུབ་པ་ཤད་པ་དང་དཔྱ་ལས། དང་སོ་ནི། སྤྱ་བརྒྱུད་གདིང་པ་ལ་དགོས་ལ་
ཡོད་དེ། གནས་བསྐྱུར་བར་བྱ་བ་དང་། རང་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་བྱ་བ་དང་།
གཞན་སྦྱོར་པ་སོ་རྣམས་ཆོགས་རྒྱལ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་སྦྱིར། དང་སོ་
བྱུང་སྟེ། སྤྱ་བརྒྱུད་བཏིང་བས་སྤྱ་བརྒྱུད་གདིང་བ་དེར་གཏོགས་པའི་དགོས་
འདུན་རྣམས་སྤྲུགས་མཐུན་པར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་སྤྱ་བྱུང་སྟེ། སྤྱ་
བརྒྱུད་གདིང་བའི་བར་ལ་ལྷུང་བ་བཅུ་བཀ་ཡངས་སྤྱ་གནད་བས་བདེ་བར་……
གནས་པར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར། ལྷུང་བ་བཅུ་ཡང་ཡོད་དེ། འཆང་འཛོག་འབྲས་
གསུམ། ཡང་ཡང་ཟ་བ། འདུས་ཤིང་ཟ་བ། མ་སྒྲུས་པར་ཤོང་རུ་འགོ་བ། བྱིས་
པ་ལ་གོས་རང་གར་སྤྱོད་བ། བྱིན་བྱིས་མ་རྒྱབས་པའི་གོས་དུ་མ་འཆང་བ།
རྣམ་སྒྱུར་མེད་པར་(༡༩) སྤྱ་གོས་དང་མཐུང་གོས་ཅིམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་……
བྱི་བཞི་མ་དོ་ཚུན་རུ་སྤོངས་རྒྱར་འགོ་བ་ལྷག་མ་རྣམས་དང་རྟེན་པ་ཐུན་མོང་……
རུ་འཕྱར་བ་རྣམས་སྤྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གསུམ་སོ་དག་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་རུ་
སྤྱ་བརྒྱུད་བཏིང་ན་ནི་ལྷག་མ་ཡང་ཡང་ཟ་བ་དང་། འདུས་ཤིང་ཟ་བ་དང་།
མ་སྒྲུས་པར་ཤོང་རུ་འགོ་བ་དང་། གོས་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་ཞེས་པ་མེད་ལ་དེ་ལྷག་
མ་དག་དང་རྟེན་པ་ཐུན་མོང་རུ་འཕྱར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་
པར་དབྱེ་ན། བཅུ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་བར་མི་རིགས་པས་སྤྱོད་བ་དཔགས་སྤ་
སྤྱོད་བ། སོ་སོ་ནས་དཔགས་སྤ་སྤྱོད་བ་གསུམ་གོས་སྤྱོད་བའི་ནད་རུ་འདུ་བར་
བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་སྤྱ་བྱུང་སྟེ། དེའི་རུས་སྤྱ་སྦྱོར་བདག་གིས་སྤལ་
བའི་རྩས་ལ་དགོ་འདུན་བྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པས་བསོད་ནམས་འཛོལ་བའི་ཕྱིར།
གཉིས་སྤ་ཡོད་དེ། བརྟེན་པར་རྒྱལ་པ། ཆོས་བདུན་ལྷན་ཡིན་པ། ཐམས་
ཅད་བྱིས་གནས་གཅིག་རུ་དབྱུར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་པ། མ་རལ་བ་ཡིན་

པ། ས་རང་བཞིན་རྩ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཚེས་ནམས་དང་ལྡན་པ་ཅིག་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དབྱར་གནས་པར་ཁས་མ་སྒྲངས་པ་དང་དབྱར་རལ་
 པ་དང་དབྱར་ཕྱི་མར་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་དབྱར་གནས་གཞན་རྩ་
 གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་དག་ལ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་དེ་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། གནས་
 ཅིག་རྩ་ལ་ལས་དབྱར་སྐྱ་མ་ཁས་སྒྲངས། ལ་ལས་དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་སྒྲངས་པ་
 ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་སྒྲངས་པ་དེས་གནས་དེར་སྤྱོད་བརྒྱུད་གདིང་རྩ་
 མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་སྒྲངས་པས་གདིང་རྩ་མི་རུང་
 བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་གནས་གཅིག་རྩ་དབྱར་ཕྱི་
 མ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ན་དེར་སྤྱོད་བརྒྱུད་གདིང་རྩ་རུང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། ཟུ་ཆེར་
 འབྲེལ་ལས། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་སྒྲངས་པ་དག་ལ་ཡང་
 སྤྱོད་བརྒྱུད་གདིང་བར་ཆགས་སོ། །དེ་གདིང་བའི་རྩ་ནི་སྟོན་ཟླ་བ་རྒྱུད་གི་
 ཆེས་བཅུ་དྲུག་གོ། །དབྱིང་ཟླ་འཁྱིལ་པའི་ཉི་ལ་དེ་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དབྱར་གང་རྩ་ཁས་སྒྲངས་པའི་གནས་དེར་གདིང་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱར་གནས་གཞན་རྩ་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་
 དག་ལ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་(༣༠ན) གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ཡོད་དེ།
 ཁྱད་ཚེས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་གོས་གདིང་བར་བྱ་སྟེ། ཟུས་ཁྱད་པར་རྩ་བུས་པ།
 ངོ་ཤོས་ཁྱད་པར་རྩ་བུས་པ། བདག་ཤོས་ཁྱད་པར་རྩ་བུས་པ། གྲངས་ཀྱིས་
 ཁྱད་པར་རྩ་བུས་པ་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དབྱར་གྱི་རྟེན་པ་
 ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ། སྤྱོད་བརྒྱུད་གདིང་བའི་ཉི་མ་དེ་ཡན་ཆད་ལ་གྲུབ་པ། གོས་
 གྱི་རྟེན་པར་བསྐྱངས་པ་ཡིན་པ་ནམས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དབྱར་གྱི་རྩ་ལས་
 བྱུང་བ་གདིང་བའི་ཉི་མའི་མཐར་གྲུབ་པ་གོས་གྱི་རྟེན་པར་བསྐྱང་བའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རུང་བ་དང་། རྩ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་

རྒྱ་ཅུང་བ། དབྱིབས་ཅུང་བ། ཁ་དོག་ཅུང་བ། གནས་སྐབས་ཅུང་བ་དང་པའི་
 ལས། དང་པོ་གྲུབ་ཤི། རྒྱ་སྐྱེ་བ་པའི་ན་ཉེ་ཤད་བརྟུང་མ་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་མ་
 བཏགས་པར་མི་ཅུང་བ་ལ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བཤད་
 བརྟུང་མ་བྱས་པ་དང་། ཞེས་དང་། རྒྱ་མ་བཏགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཤི། ག་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡ་ཡོར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་
 པ་སོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཡ་ཡོར་མ་གྱུར་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་ཤི། ཅུང་བའི་ཆོན་གྱིས་ཁ་བརྒྱར་བ་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། ཁ་བརྒྱར་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་ཤི། མ་དཔྱུགས་པ་
 དང་མ་བེགས་པ་མཐུད་པ་མེད་པ་དང་ལྟན་པ་རིང་པོ་མ་ཤོག་པ་དང་། སྤྲ་བ་
 གཞན་གྱིས་ཡོངས་མ་སྤྱད་པ་རྒྱུས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མ་དཔྱུགས་པ་དང་
 མ་བེགས་པའོ། ཞེས་དང་། ཡོངས་སྤྱ་མ་སྤྱད་པའོ། སྤྲ་བའོ། མཐུད་མ་ཅན་
 དང་ལྟན་རིང་ཅན་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲངས་ཤིང་བྱུངས་
 པའི། ཟིན་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཤོས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་
 སྤྱིད་ཏུ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལས་ལྟག་གྱུར་གདིང་ཏུ་ཅུང་ཤི། འདི་བག་
 ཡངས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལུ་པའོ། ལྟག་པ་ཡང་རྟོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བདག་པོའི་བྱད་པར་ལ་དག་འདུན་སྦྱིར་དབང་བ་ཅིག་
 དགོས་ཉེ། འདི་ལ་དག་འདུན་སྦྱིས་བྱིན་བརྒྱབས་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དག་
 འདུན་གྱིའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་ཤི། རྒྱ་མ་སྤྱར་བྱ་གོས་
 མཐང་གོས་ཉེ་ཆོས་ཤོས་གསུམ་སྤྱགས་གཅིག་གདིང་བར་(༤༠༥) བྱ་ཤི། ཆོས་
 ཤོས་གསུམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱུ་སྤྱགས་ཏུ་མ་ཡོད་ན་གདིང་ཏུ་
 ཅུང་ཤི་ཏུ་མ་ཡང་རྟོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུ་པ་ཡོད་དེ། དག་འདུན་
 གྱིས་སྤྲ་བརྒྱུད་འདིང་ཁར་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བརྟོན་པ་དེས་གདིང་.....
 བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྤྱུ་སྤྱགས་ཏུ་མ་ཡོད་ན་དེ་སྟེད་ཀྱི་འདིང་བ་པོ་

བསྐྱོད་ཀྱང་ཉེ་རུ་མ་ཡང་རོ། །ཇི་ཉེད་པའི་གདིང་བར་བྱེད་པའོ། །ཁེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ལ་སྐྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གིས་
 བྱ་བའི་སྐྱོར་བའི་ཚེ་ག་དང་། དགོ་འདུན་ཚོགས་པའི་སྐྱོར་བའི་ཚེ་ག་དང་།
 འདིར་དེར་བསྐྱོས་པའི་དགོ་སྐྱོར་གིས་བྱ་བའི་སྐྱོར་བའི་ཚེ་གའོ། །དང་པོ་ཡོད་
 དེ། སྐ་བརྒྱུད་འདིར་བའི་དགོ་སྐྱོར་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཚོས་གོས་གསུམ་
 གྱི་བྱ་རྒྱལས་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ནི་ཚོས་གོས་གཞན་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱལས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལས་པ་དག་སྤྱད་ནས་སོ། །
 ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཞག་མ་ལོན་པར་ཚོགས་པས་མོས་
 པར་བྱ་བ། མཚམས་ཀྱི་ནང་རུ་སྒྲོ་མཐུན་བྱ་བ། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྐ་
 བརྒྱུད་འདིར་བ་པོར་བསྐྱོ་བ། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྐ་
 བརྒྱུད་གི་རྒྱ་གཏད་པ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཉེ། དབྱར་ནང་
 གི་ཉི་མ་གང་ལ་ཚོས་གོས་དེ་དགོ་འདུན་གྱི་ལག་རུ་གྲུབ་པ་ན་དེར་གཏོགས་
 པའི་དགོ་སྐྱོར་རྣམས་ཅད་འཚོ་བའི་བསམ་པས་མོས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཉེ།
 ཚོས་གོས་འདི་ནི་དབྱར་གནས་པའི་དགོ་འདུན་གྱིས་ཚོས་གོས་ཀྱི་ཉིད་པ་
 ལས་གྲུབ་པ་ལེགས་ཉེ། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་བཞེད་ན་ཚོས་གོས་འདི་དགོ་
 འདུན་གྱི་སྐ་བརྒྱུད་གདིངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁེས་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་རག་རུ་
 ལན་ཅིག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཉེ། དབྱར་གནས་
 པའི་མཚམས་ཀྱི་ནང་རུ་དངོས་པོ་སྐ་བརྒྱུད་རུ་འདིར་བར་འོས་པའི་ཚོས་
 གོས་གསུམ་ཚོས་གོས་འདི་སྐ་བརྒྱུད་རུ་གདིང་བར་བཞུའོ་ཁེས་བརྗོད་པར་བྱ་
 ཉེ། དབྱར་མཚམས་ཀྱི་ནང་རུ་སྒྲོ་མཐུན་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་
 ཉེ། གདིང་བ་ཡང་རོ། །གང་ལ་དེ་འབྱུང་བའོ། །ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་གྲུབ་ཉེ། དེ་ལ་བཏང་བར་བྱའོ། །གསོལ་བ་བྱས་ཏེའོ། །ཁེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱོས་པའི་དགོ་(༡༧) སྐྱོར་དེས་ཚོས་གོས་ཀྱི་རྒྱ་

བཟུ་བ་དང་། ལྷུ་བ་དང་ཁ་བཟུར་བ་སྟེ་ལས་གསུམ་བྱ་བ་དང་། ལྷུར་བའི་
 ཆེ་འདིར་བར་འཕྱར་རྟོ། །དངོས་གཞིའི་ཆེ་གདིང་རྟོ། །མཁུ་ཤ་གི་ཆེ་བའི་དང་།
 ཟིན་རྟོ་སྟུང་པའི་སེམས་གསུམ་བཟྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། སང་བདག་གིས་སྟ་
 བརྒྱུད་འདིར་བར་འཕྱར་གྱི་ཁྱེད་ཅག་གིས་རང་རང་གི་ཆོས་སོས་ཕྱིན་རྒྱལས་
 ཕྱུངས་ཤིག་ཅེས་ཆོགས་པར་བརྗོད་པ་དང་། གནས་མལ་བཤམས་ཏེ། ལྷན་
 ཐབས་མི་ཉམས་པར་བྱ་བ་དང་། གསྐྱི་བརྒྱུད་བ་སོགས་འདུ་བའི་སྐབས་བསྟུ་
 བ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བཟུ་བ་དང་། ལྷུ་བ་དང་ཁ་
 བཟུར་བ་དག་ལ་དེས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་བྱུང་སྟེ། འདིར་བར་འཕྱར་རྟོ། །གདིང་རྟོ། །བའི་དང་རྟོ། །སྟུང་ཏུ་སེམས་
 བཟྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་
 བདག་སངས་སྟ་བརྒྱུད་འདིར་བར་འཕྱར་གྱིས་ཁྱེད་ཅག་གིས་རང་རང་གི་ཆོས་
 སོས་རྣམས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱུང་སྟེ། འདུ་
 བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 དངོས་གཞིའི་ཆེ་ག་ཡོད་དེ། སྟ་བརྒྱུད་འདིར་བ་པོས་གཟེབ་གྱི་སྟོག་མའི་ནང་
 ཏུ་ཆོས་སོས་གསུམ་བརྒྱུད་བ་པར་པར་སོགས་ཏེ། རྒྱན་པའི་མཐའ་ལོགས་
 སུ་འདུག་ཏེ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱལས་པའི་སྐགས་ཆོགས་ལན་གསུམ་བཞུས་པའི་སྟོ་
 བས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལན་གསུམ་བཞུས་པས་སོ། །གདིང་རྟོ་ཞེས་སོ། །
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཁུ་ཤ་གི་ཆེ་ག་ཡོད་དེ། འདིར་
 བ་པོས་དགེ་སྟོང་རེ་རེའི་མཁུ་ཏུ་འདུག་ཏེ་བའི་དང་རྟོ་ཞེས་པ་ལན་གསུམ་……
 བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། དགེ་སྟོང་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ལེགས་པར་བའི་དང་རྟོ། །
 ཟིན་ཏུ་བའི་དང་རྟོ། །འདི་ལ་རྟེན་པ་དང་ལན་ཡོན་གང་ཡོད་པ་དེ་དག་བདག་
 གིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུན་པ་ནི། དབྱར་སྐུ་མ་
 ཁས་བྱངས་པ་ཡིན་ན་སྟོན་ཆཱ་འབྲིང་པོའི་ཆོས་བཅུ་བྱུག་དང་། དབྱར་ཕྱེ་མ་

ཁས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བརྒྱུག་ལ་གདིང་བར་བྱ་སྟེ།
 ཆོས་བརྒྱུག་ལོ། སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ལོ། ཁྱེས་དང་། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས།
 དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་དབྱུར་བྱི་མར་གནས་པར་ཁས་སྒྲུབ་པ་དག་ལ་ཡང་
 སྲ་བརྒྱུད་འདིར་བ་འཆགས་སོ། ། (༢༡) དེ་འདིར་བའི་རྣམ་ནི་སྟོན་ཟླ་ཐ་
 ཆུང་གི་ཆོས་བརྒྱུག་གོ ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ནི། དང་པོ་དེ་
 བས་བཟུང་སྟེ་དཔོ་ཡི་ཟླ་བའི་བར་དང་། གཉིས་པ་དེ་བས་བཟུང་སྟེ་ནག་པ་
 ཟླ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་བར་རྒྱ་གདིང་བར་བྱ་སྟེ། མེ་ཏོག་སྤེང་རྒྱུད་ལས། སློན་
 རྒྱུག་ནས་ནི་ཁྲ་ཡི་བར། སྲ་བརྒྱུད་འདིར་བར་རྒྱེས་སུ་གནང་། ཁྱེས་དང་།
 ལྷང་ལས། དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡུན་རི་སྤྱིད་རྒྱ་ཆོས་གོས་བཏུན་པར་བྱོ། །
 གདིང་བར་བྱ། ཟླ་བ་ལྷར་རྟོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དམིགས་བསལ་གྱི་
 དབང་རྒྱ་བས་ན་སྲ་བརྒྱུད་ཟླ་བ་རྒྱུག་རྒྱ་འདིར་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྲ་བརྒྱུད་
 བཏྱིང་ནས་དབྱུར་བའི་བར་གྱི་ཟླ་བ་ལྷ་པོ་དེ་ཟླ་མོལ་གང་ལས་བྱུང་བའི་མོལ་
 ཟླ་དེ་དའི་དངོས་སྒྲིའི་ཁོངས་སུ་བཞུགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགུ་པ་ཅིའི་
 ཕྱིར་སྲ་བརྒྱུད་ཁྱེས་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྲ་བརྒྱུད་ཁྱེས་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། གཞན་གྱིས་ཡོངས་མ་རྒྱུད་པའི་གསར་པ་ཡིན་པས་ན་སྲ་བ་དང་། གཟེབ་
 ཀྱི་སློག་མར་བརྒྱུད་བས་ན་སྲ་བརྒྱུད་ཁྱེས་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལྷང་དང་།
 མདོ་རྩ་བར། སྲ་བརྒྱུད་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། གཏན་པ་ཁྱེས་བཤད་པས།
 དེ་ལ་གཏན་པ་ཁྱེས་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལྷར་འདོགས་པའི་རྒྱ་
 མཚན། བཏགས་པའི་དགོས་པ། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་ཆོང་བའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འོག་གཞི་གཏན་པའི་སྤང་ལེབ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 བཏགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འདྲ་ཆོས་བཞི་ཉོགས་པར་བྱ་བའི་
 དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲ་ཆོས་བཞི་ཡོད་དེ། གཏན་པའི་སྤྱིར་རྒྱ་ཆོས་གོས་
 བརྒྱུད་བའི་ཁ་དོག་གཅིག་རྒྱ་གནས་པ་ལྷར་འདི་འདིར་བར་གཏོགས་པའི་……

དགོ་འདུན་སྒོ་མཐུན་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟ་བ་དང་། གཏན་པའི་སྤེང་ཏུ་ཆོས་གོས་
 རྣམས་སྒྲིགས་བྱ་དང་སྒྲུབ་སྤྱོད་ཏུ་མར་གནས་པ་ལྟར་འདི་ལ་དགོ་སྤྱོད་མང་...
 པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་གནས་པ་དང་། གཏན་པའི་སྤེང་ཏུ་ཆོས་གོས་
 མི་འཁུམ་པ་ལྟར་འདི་འདིང་བ་པོ་རྣམས་བག་མ་འཁུམ་པར་བག་ཡངས་སུ་...
 གནས་པ་དང་། གཏན་པས་ཆོས་གོས་ལ་བྱལ་བ་ལྟར་འདིས་ཀྱང་འདིང་བ་པོ་
 མཐའ་དག་རྟེན་པ་སྐྱབ་པ་ལ་འདྲ་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་འདྲ་ཆོས་བྱལ་བའི་...
 ཟླུ་མ་གསུམ་པ་བྱལ་བ་ཉེ། འོག་གཞི་སྤང་ལེབ་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཟླུ་མ་གཉིས་
 པ་བརྒྱུད་པ་ལ་ཚུལ་(༡༢༣) གསུམ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ཟ་བ་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 བརྒྱུད་བ་དང་། མ་གུས་པ་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྒྱུད་བ་དང་། རང་འདུག་
 བཤམ་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྒྱུད་བ་དང་གསུམ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཟླུ་མ་
 ཡོད་དེ། སྤྱི་བརྒྱུད་དེ་ཏུས་ཏུས་སུ་རྒྱུད་ལ་བསང་བ་དང་ཉི་མ་ལ་བསྟན་པ་
 དང་། རྒྱལ་སྐྱུག་པ་སོགས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཟླུ་མ་ཉེ། ཏུས་ཏུས་སུ་བསང་བར་བྱ།
 བསྟང་བར་བྱ། རྒྱག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཟླུ་མ་གཉིས་པ་བྱལ་བ་ཉེ། སྤྱི་
 བརྒྱུད་དེ་ཁྱིམ་ཏུ་བ་ཅན་དང་རྒྱལ་ཅན་ཏུ་མི་བཞག་པ་དང་། དེ་ཁྱིམ་ཉེ་མི་
 གཙང་བའི་རྒྱལ་སུ་མི་འདུག་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཟླུ་མ་ཉེ། ཁྱིམ་ཏུ་བ་ཅན་
 དང་རྒྱལ་ཅན་ཏུ་བཞག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཟླུ་མ་གསུམ་པ་བྱལ་
 ཉེ། སྤྱི་བརྒྱུད་དེ་སྤང་བའི་དགོ་སྤྱོད་མེད་པར་མཆོམས་ནང་ཏུ་རྒྱ་རེངས་ཤར་
 བ་དང་དེ་ཁྱིམ་ཉེ་མཆོམས་ཀྱི་ཟླུ་མ་ཏུ་འགྲོ་བ་སོགས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་...
 པའི་ཟླུ་མ། གང་གིས་བརྒྱུད་བའི་གང་ཟག་ཡོད་དེ། འདིང་རར་བསྐྱོས་པའི་
 དགོ་སྤྱོད་དེས་བརྒྱུད་ལ། དེ་གི་བའམ་བབས་པ་སོགས་བྱུང་ན་སྤྱི་བརྒྱུད་སྤེད་
 པར་གེས་པའི་དགོ་སྤྱོད་གཅིག་བསྐྱོས་ལ་དེས་བརྒྱུད་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་...
 ཟླུ་མ་གསུམ་པ་དབྱུང་བ་ལ་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་གཞན་དང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི། སྤྱི་བརྒྱུད་བཅིང་བ་ཡང་ཡིན་སྤྱི་བརྒྱུད་ལ་བསམ་པས་གནས་པ་

དང་བུལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ་དེ། སྲ་བརྒྱུད་དབྱུང་
 བའི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་འཇུག་བུལ་གྱི་དབྱུང་བ་དང་།
 བཅོས་མའི་དབྱུང་བ་གཉིས་ལས། སྲ་བརྒྱུད་བཏིང་བ་ཡང་ཡིན་སྲ་བརྒྱུད་
 འཇིག་པའི་ཆོག་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྲ་བརྒྱུད་ལ་བསམ་པས་གནས་པ་དང་བུལ་
 བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ་དེ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་
 ལ་དབྱེ་ན། དགེ་འདུན་མཐའ་དག་རང་འཇུག་བུལ་དང་། གང་ཟག་སྒྲོས་གྱི་
 རང་འཇུག་བུལ་གཉིས། སྲ་བརྒྱུད་བཏིང་བ་ཡང་ཡིན་དེ་འཇིག་པའི་ཆོག་
 ལ་མི་ལྟོས་པར་སྲ་བརྒྱུད་ལ་དགེ་འདུན་མཐའ་དག་གི་བསམ་པས་གནས་པ་...
 དང་བུལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ་དེ། དང་པོའི་མཆོན་
 ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བདུན་ཡོད་དེ། སྲ་བརྒྱུད་མཆོམས་གྱི་ཕྱི་རྣམ་རྟུ་ཁྱེར་བ་
 ལྟ་བུ་མཆོམས་གཞན་རྟུ་ཕྱིན་པ། སྲ་བརྒྱུད་སྤང་བ་པོའི་དགེ་སྤྲོད་མེད་པར་
 མཆོམས་ནང་དེར་སྐྱེ་རེས་(༡༩༥) ཤར་བ། སྲ་བརྒྱུད་བཏིང་བའི་རྣམ་ལས་
 འདས་པ། བཏིང་བ་རྣམ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ། གསེ་སྤྲོད་བྱས་པ་དང་སྲ་
 བརྒྱུད་མེས་ཆོགས་པ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ། འདིར་བར་
 འགྱུར་བའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་གི་བའམ་བབས་པ་ལྟ་བུ་རྟེན་ཞིང་མ་.....
 ཡིན་པར་གྱུར་པ། འདིར་གཏོགས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་གྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཆད་པ་སྟེ་མཆོམས་ནང་རྟུ་དགེ་འདུན་གཅིག་
 གྱང་མེད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྲ་བརྒྱུད་བཏིང་བ་ཡང་
 ཡིན་སྲ་བརྒྱུད་འབྱེན་པའི་ལས་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྲ་བརྒྱུད་ལ་གང་ཟག་སྒྲོས་གྱི་
 བསམ་པས་གནས་པ་དང་བུལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ་
 དེ། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། འདི་ལ་དབྱེ་ན་སྤུ་མ་རྩ་སོ་གཅིག་ཡོད་དེ། མ་མ་
 སྤུ་མ་རྩ་དང་གང་ཟག་སོ་སོ་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 མ་མ་སྤུ་མ་རྩ་ཡོད་དེ། མཆོམས་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་མ་མ་བརྒྱད། མཆོམས་ལ་

ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་མ་མ་བརྒྱད། མཚམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་པ་རེ་མ་མ་བརྒྱད།
 རྟེན་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་མ་མ་རྒྱག་ཀླམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྦྱར་བས་འགྲོ་བའི་མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་མ་མ་བཞི།
 དེས་པར་འབྱུང་བའི་མ་མ་དང་། མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་མ་མ་བཞི་
 ཀླམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྷན་སྟེ། དེ་དང་འབྲེལ་མེད་གཅིག་དང་། དེ་
 དང་འབྲེལ་བཅས་གསུམ་ཀླམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྦྱ་བརྒྱར་
 བཏྲིང་བའི་དགེ་སྦྱོར་མཚམས་ནང་ནས་འགྲོ་བའི་ཆེ་བདག་ལྷ་བ་ལྟའི་བར་...
 ཏུ་མཚམས་ནང་ལ་མི་ལྟོག་ལ། རྟེན་པ་བྱུང་ཡང་མི་ལེན་སྟུམ་པའི་བསམ་བས་
 ལུལ་གཞན་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཆེ་མཚམས་ལས་འདས་མ་ཐག་ཏུ་དེའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་...
 ཕྱིན་ལྷབས་རང་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་འབྲེལ་མེད་ཅེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྦྱ་བརྒྱར་གི་རྟེན་པ་བྱུང་བའི་བསམ་བ་དང་
 འབྲེལ་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གསུམ་ཡོད་
 དེ། དགེ་སྦྱོར་གིས་ལྷ་བ་ལྟ་མཚམས་ནང་ཏུ་མི་ལྟོག་ཅིང་རྟེན་པ་བྱུང་ན་བྱུང་
 རོ་སྟུམ་ཏུ་བསམས་ནས་ལུལ་གཞན་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཆེ་རྟེན་པའི་སྤལ་བ་ལག་ཏུ་
 ཐོབ་པ་དང་། རྟེན་པ་མེས་ཆོགས་པ་སོགས་ཐོས་པ་དང་། རྟེན་པ་ལ་རེ་བའི་
 བསམ་བ་རྒྱན་ཆད་པ་(༢༩ན) གསུམ་ལས། དེའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཕྱིན་ལྷབས་རང་
 ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཡང་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཡང་
 དེ་དང་འབྲེལ་མེད་གཅིག་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བཅས་གསུམ་ཀླམས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་སྦྱོར་གིས་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རྣམ་ཏུ་སོང་ཕྱི་དེར་
 སླེབས་པ་ན་བདག་ལྷ་བ་ལྟ་མཚམས་ནང་ཏུ་མི་ལྟོག་ཅིང་རྟེན་པ་ཡང་མི་ལེན་
 རོ་སྟུམ་པའི་མེས་བརྒྱད་པའི་ཆེ་དེའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཕྱིན་ལྷབས་རང་ཞིག་ཏུ་...
 འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་སྦྱར་བཞིན་སོང་ནས་
 རྟེན་པ་བྱུང་རོ་མཚམས་ནང་ཏུ་མི་ལྟོག་སྟུམ་པའི་བསམ་བ་སྦྱེས་པའི་ཆེ་རྟེན་...

པ་ལག་ཏུ་ཐོབ་པ་སོགས་གསུམ་ལས། དེའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་རང་ཞིག་
 ཏུ་འགོ་ཉེ་སྤར་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བརྒྱད་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། མཛམས་
 ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་ཞེས་དང་མཛམས་ལ་རེ་བ་མེད་པ་གཉིས་མ་གཏོགས་.....
 གཞན་སྤར་བཞིན་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། མཛམས་
 ལ་རེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པའི་ཆབ་ཏུ་མཛམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་པ་ཞེས་བརྒྱུག་སྟེ་.....
 སྤར་བཞིན་བརྒྱད་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྒྱག་ཡོད་དེ། དང་པོ་འགོ་བའི་
 ཆེ་མཛམས་དང་རྟེན་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་མཛམས་ལས་འདས་པ་དང་།
 དང་པོ་དེ་མེད་ཀྱང་མཛམས་ཀྱི་ཕྱི་རྩལ་ཏུ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་དེ་གཉིས་དང་།
 དེ་བཞིན་མཛམས་ལ་རེ་བ་མེད་ཀྱང་རྟེན་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་ལ་དེ་གཉིས་
 དང་། དེ་བཞིན་མཛམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་ཅིང་རྟེན་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་དེ་
 གཉིས་ཏེ་རྒྱག་ལས་དེའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་རང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་.....
 ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་གཉིས་ནི་ངེས་པས་འབྲེན་པར་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་མ་འདི་རྣམས་ལྷང་གང་ལས་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་དེ།
 ལྷང་གཞི་ལས། མ་མ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱོད་བརྒྱད་དབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་སང་བ་དང་
 རྫོགས་པ་དང་། རེས་པ་དང་ཉམས་པ་དང་། རྩོས་པ་དང་མཛམས་ལས་
 འདས་པ་དང་། རེ་ཐག་ཆད་པ་དང་། སྤྱོད་བརྒྱད་བའི་ཉིད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་མ་མ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཛའ་ཡོད་དེ། མ་
 མ་ལ་བྱ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་བཞིན་ཏུ། འདི་རྣམས་ལ་ཡང་སྤྱོད་བརྒྱད་བའི་
 མ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཙས་མས་དབྱུང་བ་ལ། སྤྱོད་
 བརྒྱད་(༢༩༥) བཏིང་བ་ཡང་ཡིན་སྤྱོད་བརྒྱད་པའི་ལས་ལ་སྟོས་ནས་སྤྱོད་
 བརྒྱད་ལ་དེ་བསམ་པ་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་...
 དམིགས་པ་དེ། བཙས་མའི་དབྱུང་བའི་མཛའ་ཉིད། གསུམ་པ་རྣམས་གཞག་ལ།
 དངོས་པོ་གང་དབྱུང་བ། ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བུས་དབྱུང་བ། གནས་གང་ཏུ། དགོས་

པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ། ཏུས་ནམ་གྱི་ཆོ། གང་བླག་གང་གིས་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་
 ཡོད་དེ། བཏྱིང་ལ་མ་ཞིག་པའི་སྲ་བརྒྱུང་དེ་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ཡོད་དེ། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ཡོད་དེ། སྲ་བརྒྱུང་བཏྱིང་བའི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་དབྱུང་བར་བྱ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་སྒྲུབ་སྟེ། རྟོན་པའི་བཅས་པ་དང་མཐུན་པ་དང་
 བསྐྱབས་པའི་གཞི་བག་ཡངས་སུ་ཡུན་རིང་པོར་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་.....
 ཕྱིར། ལུ་པ་ལ། ཏུས་ཀྱི་ལྷར་དབྱུང་བ་དང་། ཏུས་སུ་དབྱུང་བ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆོས་རྒྱན་གྱིས་བཅོམ་པ་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡོད་ན་ཟླ་བ་ལྷ་
 མ་ལོན་པའི་གོང་དུ་ཉ་ཤི་གཅིག་དང་བསྐྱན་ནས་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དབྱར་སྡ་ཕྱིའི་བྱ་བླག་གིས་དབྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཆོས་
 བཅོ་ལྷ་དང་། དབྱིད་ཟླ་འབྲིང་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྷའི་ཉིན་གསེས་བྱས་མ་ཐག་
 དུ་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེའི་ཏུས་ནི་དབྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཉ་ལོ། །
 ཞེས་དང་། གསེས་སྤྱིང་བྱའོ། །མོད་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏུག་པ་ཡོད་
 དེ། དགེ་འདུན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྷན་གྱིས་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞུང་དོན་ནི། དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་དགེ་འདུན་གྱིས་ཆོས་ཤིས་
 སྲ་བརྒྱུང་གདིང་བར་གནང་སྟེ། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དཔེས་པ་མཐོང་
 བའི་ཕྱིར། སྲ་བརྒྱུང་བརྒྱུང་བའི་རྒྱལ་ཡོད་དེ། ཏུས་ཏུས་སུ་རྒྱུང་ལ་བསང་བ་
 སོགས་ཀྱི་རྟོན་པ་བརྒྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲ་བརྒྱུང་དབྱུང་བའི་རྒྱལ་
 ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་འཇུག་བྲལ་དང་བཅོས་མས་དབྱུང་བ་གཉིས་ན་མས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

• 381 •

འཆལ་ཡང་དག་མི་སྒྲིམ་པས། །ཡུལ་འཁོར་བསྐྱོད་སྒྲིམས་སྟུང་མ་ཡིན། །ཁེས་
 དང་། མདོ་རྩ་བར། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་མི་སྒྲིམས་པ་དང་། ཉེ་བར་སྟུང་པ་བུ་ལོན་
 ཏུ་འགྱུར་པ། །ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་
 རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྷན་ཞིང་སྒྲིམ་པས་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་བཅས་
 གོས་གནས་མལ་སོགས་ལ་སྟེད་ཞེན་མེད་པར་ཅི་དགར་ལོངས་སྟོང་པས་ཆོག་
 ཞེ། དེ་ནི་ཡོན་གནས་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་རྩ་བར། ལྷ་དན་ལས་
 འདྲའ་བའི་བསམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་ལ་ནི་གོས་ .....
 རྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་དང་བཅས་རྩ་བརྒྱ་པ་དང་ཁང་བུ་བརྩེགས་པ་ལྷ་བརྒྱ་པ་ཡང་
 འོས་སོ། །ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གོས་རྒྱ་གང་ལས་གྲུབ་པ།
 ཚུལ་རི་ལྟར་གྲུབ་པ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་གོས་དངོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པར།
 (༡༩༩) དང་པོ་ནི། ལོག་པའི་འཆོ་བ་ལྷ་ཆར་གཏོགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཏེ།
 ཡང་དག་པའི་འཆོ་བས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་བྱུང་རྣམས་
 གྱིས་ལོག་པའི་འཆོ་བ་རྣམ་པ་བཅས་ཅད་ཏུ་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལོག་འཆོ་
 ལྷ་ཡང་ཡོད་དེ། རྟེན་བཀྱར་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་ཏུ་ཕྱིར་སྟོང་ལམ་མཛོས་པར་
 བྱེད་པའི་ཚུལ་འཆོས་དང་། གཞན་གྱི་རྟེན་བཀྱར་ལ་ཆགས་ཏེ་དེ་འཛོལ་པའི་
 ཕྱིར་གཞན་ལ་སྟོང་པར་བྱེད་པའི་འཛོལ་གྱིས་འཇལ་བ་དང་། རྟེན་པ་ཚུང་
 ཏུ་བྱིན་པས་ཆེན་པོ་འཆོལ་བར་བྱེད་པ་རྟེན་པས་རྟེན་པ་འཆོལ་བ་དང་།
 རྟེན་བཀྱར་གྱི་ཕྱིར་ཏུ་གཞན་ལ་རྟེན་བཀྱར་གྱི་རྣམས་ལ་བསྐྱུགས་པ་བརྟུན་པ་.....
 གཞོགས་སྟོང་དང་། རྟེན་བཀྱར་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་ཏུ་གཞན་ལ་གཅུམ་བུའི་
 དག་སྟན་པར་སྤྲེལ་བའི་ཁ་གསག་དང་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུམ་བརྒྱ་པ་ལས།
 རྟེན་ཕྱིར་སྟོང་ལམ་ཚུལ་འཆོས་ཡིན་པར་བསྟན། །ཆགས་པས་གཞན་ལ་སྟོང་
 པ་འཛོལ་གྱིས་འཇལ། །ཆུང་ཏུ་བྱིན་པས་མང་པོ་འཆོལ་བྱེད་དང་། །གཞན་གྱི་
 བསྐྱུགས་པ་བྱེད་པ་གཞོགས་སྟོང་ཡིན། །རྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏུ་གཅུམ་དང་སྟན་

པར་སྒྲ། །ཐམས་ཅད་ཁ་གསལ་ཡིན་པར་བྱལ་པས་གསུངས། །ཞེས་དང་། རིན་
 ཆེན་འཕྲིང་བར། རྩལ་འཛུལ་རྟེན་དང་བཀུར་སྤྲིའི་ཕྱིར། །དབང་པོ་རྩོམ་པར་
 བྱེད་པ་སྟེ། །ཁ་གསལ་རྟེན་དང་བཀུར་སྤྲིའི་ཕྱིར། །ཆོག་འཇམ་དག་ནི་སྤྲོ་བའོ།
 །གཞིགས་སྤྲོད་དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱིས་རྩལ་ལ་བསྐྱབས་བྱེད་པ། །
 །འཛོལ་གྱིས་འཇལ་བ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། །མཛོན་སྤྲུལ་གཞན་ལ་སྤྲོད་བྱེད་པ། །
 རྟེན་པས་རྟེན་པ་རྣམས་འདྲོད་པ། །སྤར་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱབས་བྱེད་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་གོས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་བཀུ་བ་དང་ཁ་
 བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ནས་བྱལ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་ལ། གོས་
 ཀྱི་དབྱེ་བ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ། །འཆང་བའི་བསམ་པ། བྱེ་བྱག་རྩ་ཆོས་གོས་
 གསུམ་དྲས་བྱལ་བའི་ལྷར་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། །འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས།
 ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 ལ། དངོས་དང་ཐུན་ཆོགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བརྩམས་ཡོད་དེ། ལྷ་མ་
 ལྷར་དང་། ལྷ་གོས་དང་། མཐང་གོས་དང་། ཤམ་ཐབས་དང་། ཤམ་ཐབས་ཀྱི་
 གཟན་དང་། རྩལ་གཟན་དང་། རྩལ་གཟན་གྱི་གཟན་དང་། གདོད་ཕྱིས་དང་།
 རྒྱག་གཟན་དང་། གཡན་པ་དགབ་པ་དང་། སྤྲ་བཟེད་དང་། གདིང་བ་དང་།
 དབྱར་གྱི་གོས་རས་(༢༥༩) ཆེན་རྣམས་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྒྱུར་དང་། ལྷ་
 གོས་གཉིས་ཀྱི་ཆད་ནི། རབ་ཆོད་དཔངས་སྤྲུ་གསུམ་དང་སྤྲིང་རྩ་བྱ་ལྷ།
 རྩང་ཆོད་དཔངས་སྤྲུ་བྱེད་དང་གསུམ་དང་སྤྲིང་རྩ་ཡང་བྱེད་དང་ལྷ་པ། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་བར་འབྲིང་ཆོད་ཡིན་ཏེ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་རྩ་རྩང་བ་ཆེན་པོ་དག་ནི་
 རང་གི་སྤྲུ་གསུམ་དང་ལྷ་དག་གོ། རྩང་རྩ་དག་ནི་གཉིས་ཀྱི་ལས་སྤྲུ་བྱེད་བྱེད་
 མི་བའོ། །འབྲིང་རྣམས་ཀྱི་ཆད་ནི་བར་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐང་
 གོས་ནི་དཔངས་སྤྲུ་རྩོ། སྤྲིང་རྩ་སྤྲུ་ལྷ་འམ་བཞི་གང་རྩང་བྱ་ལ། མ་འབྱོར་ན་
 རྩལ་ནས་གཤོགས་པས་སྟེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྷས་མའི་ལྷ་དང་གཉིས་ཀྱི་……

བར་ཉི་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པ་ཡན་ཆད་དང་། ལུས་ཆེ་བས་མཐང་གོས་ཀྱིས་
 མ་འདུམ་ན་རལ་ག་དཔུང་ཆད་ཁྱེད་བཏང་སྟེ་ཁྱེད་བཏུན་པ་བྱ་ལ། རལ་ག་
 དཔུང་ཆད་ལ་དེའི་ཆད་བྱེད་པའི་རྩ་མཆན་ཡོད་དེ། མཐང་གོས་ཁྱེད་ལྟེང་
 ཅུ་དེའི་ཁྱེད་བཏུན་པས་ཁྱེད་བཏུན་བྱིས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཀྱི་ཆད་ཡིན་པའི་.....
 ཟུར་ཉི། མཐང་གོས་ནི་དོ་དང་ལྷ་ཡང་ཡིན། དོ་དང་བཞི་ཡང་ཡིན་ནོ། །
 འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པ་ཉིད་ཡན་ཆད་ཀྱང་རོ། །ཁྱེད་དོན་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆ་
 བཏུན་ལས་གཉིས་སོ། །མི་ཡོག་ན་རལ་ག་དཔུང་ཆད་བྱའོ། །ཁེས་གསུངས་
 པའི་ཟུར། ཤམ་ཐབས་ནི་ཉིན་མོ་མཐང་གོས་ཀྱི་ནང་ཅུ་བཞོ་བར་བྱ་བ་དང་།
 ཤམ་ཐབས་ཀྱི་གཟན་ནི་མཆན་མོ་མཐང་གོས་ཀྱི་ནང་ཅུ་བཞོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་
 ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆད་ཀྱང་མཐང་གོས་དང་མཉམ་པའོ། །རྩལ་གཟན་ནི། ཉིན་
 མོ་སྤྱོད་གོས་ཀྱི་ནང་ཅུ་བཞོ་བར་བྱ་བ་དང་། རྩལ་གཟན་ཀྱི་གཟན་ནི་མཆན་མོ་
 རྟོད་ལ་བཞོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆད་སྤྱོད་གོས་དང་མཉམ་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་ནོ། །གདོང་ཟུར་ནི་ཆད་ཅུ་ཁྱེད་ཀྱང་། ཅུང་བའི་ཆོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་བ།
 རྟག་གཟན་ནི། དགེ་སྤྱོད་རྟག་ནད་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་གོས་རྩལ་གཟན་དང་བཅས་
 པའི་ནང་ཅུ་ཤལ་བཅང་སྟེ་བཞོ་བར་བྱ་བ་དང་། ཆད་ཇི་ཅམ་གོས་པ་བྱ་ལ།
 གཡན་པ་དགའ་པ་ནི། དགེ་སྤྱོད་གཡན་ནད་ཅན་གྱིས་བཞོ་བར་བྱ་ལ་ཆད་
 མིང་ཅུ་ཁྱེད་ཀྱང་དཔངས་སྤྱོད་གསུམ་པའོ། །གཡན་པ་དགའ་པའི་ལོ། ཁྱེད་
 ཅུག་དང་གསུམ་མོ། ཁེས་གསུངས་པའི་ཟུར། སྤྱོད་བཟེད་ནི་སྤྱོད་ལེགས་པའི་ཆོ་
 རྟོད་ལ་བཞོ་བར་བྱ་ལ། ཆད་དཔངས་སྤྱོད་ཁྱེད་དེ། མིང་ཅུ་ཁྱེད་གསུམ་པ་བྱ་སྟེ།
 མེ་རྟོག་(༢༥) ཟུང་རྒྱུད་ལས། བསྐྱེད་བའི་དོན་ཅུ་སྤྱོད་བཟེད་ནི། ཁེས་ཅུ་ཁྱེད་
 ནི་ཟུང་དང་གཉིས། མིང་ཅུ་ཁྱེད་གསུམ་ཡིན་ཉི། ཁེས་གསུངས་པའི་ཟུར།
 གདོང་བ་ནི་གནས་མལ་བསྐྱེད་བའི་ཟུར་ཅུ་གདོང་བར་བྱ་ལ། མིང་ཅུ་ཁྱེད་
 གསུམ་དང་ཁེས་ཅུ་ཁྱེད་དོ་དང་སོར་ཅུག་པ། སྤྱོད་བཟེད་དང་གཉིས་པ་བྱ་

སྟེ། འདིའི་ཆད་ནི་སྲིད་ཏུ་སྲུ་གསུམ་མོ། །མི་ཆོག་ན་སྲུ་ཐྱེད་དང་དོ་མན་ཆད་
བསྐྱེད་དོ། །འདིའི་ཞེད་ཏུ་ནི་སྲུ་དོ་དང་སོར་ཏུག་མོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་སྟེགས་
བྱའི་འཕྲོ་བྱའོ། །འོག་རིལ་གྱི་སྲུ་མ་ཆའི་དང་པོར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཐུར།
སྟེགས་བྱ་གཅིག་ལ་གདིང་པ་ཆད་ལྷན་གྱི་བྱིན་སྐབས་མི་འཆགས་ཏེ་སྟེགས་……
བྱ་གཅིག་པ་བྱིན་གྱིས་བསྐྐབས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཐུར། དབྱར་
གྱི་ཁོས་རས་ཆེན་ནི་ཆར་ཚུ་བསྐྱབ་པའི་ཐུར་ཏུ་བསོ་བ་ཆད་སྲིད་ཏུ་སྲུ་དགྲ།
དཔངས་སྲུ་སྲུ་གསུམ་དང་སོར་བཙོ་བརྒྱད་པ་བྱ་སྟེ། དབྱར་གྱིས་རས་ཆེན་
གྱའོ། །དགྲ་དང་གསུམ་དང་སོར་བཙོ་བརྒྱད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཐུར།
གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ལྷ་དང་སྐར་རགས་དང་ལྷ་མ་སྟོག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་།
གཏུར་བྱ་དང་ལྷ་དང་བཟེད་གྱི་ཤུབས་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཐུར། གཏུར་བྱའི་
ཆད་ཀྱང་ཡོད་དེ། དཔངས་སྲུ་སྲུ་གསུམ་ཞེད་ཏུ་སྲུ་ཐྱེད་དང་དོ་ཉིས་ལྟེབ་བྱས་
ཏེ། བཙོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཐུར་ཏེ། སྲུ་གསུམ་དང་ཐྱེད་དང་གསུམ་ཉིས་
བལྟ་བྱ་བྱས་ཏེ་བཙོམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཐུར། ཁ་ཅིག་རམ་ཐུས་
འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་གྱི་སྐར་ཆོགས་སྲུ་འདྲེན་པ་མི་འཐད་དེ། རམ་ཐུས་སྐྱག་བྱས་
གྱི་མིང་ཡིན་པས་དེ་གོས་སྲུ་མི་ཏུང་བའི་ཐུར་ཏེ། སྐར་ཡིག་མཁན་ལས་རབ་
ཏུ་བྱུང་བས་རམ་ཐུས་སྐྱག་བྱས་བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཐུར།
གཉིས་པ་ལྷག་པའི་གོས་ལ་དངོས་དང་། སྐར་ཆོགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་
དེ། སྐྱམ་སྐྱར་ལ་སོགས་པའི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་བཏུ་གསུམ་པོ་ལྷག་པ་རྣམས་དེ་
ཡིན་པའི་ཐུར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ལྷ་འཐེབ་དང་ལྷ་མ་འཐེབ་ལ་སོགས་པ་དེ་
ཡིན་པའི་ཐུར། གསུམ་པ་མཁོ་བའི་གོས་ལ་དངོས་དང་སྐར་ཆོགས་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། རས་ཡུག་དང་། དར་ཡུག་དང་། རིང་འགག་དང་། བེམ་
པོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ཏུང་བ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཐུར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
རས་ཁ་ཐྱེད་དང་། དར་ཁ་ཐྱེད་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཐུར། གཉིས་པ་བྱིན་

གྲིས་བརྒྱབ་ཚུལ་ལ། དུལ་གང་གི་(༢༩ན) མ་རུན་རུ། ཉེན་གང་གིས། དངོས་པོ་
གང་། ཆོག་རིམ་ལྟ་བུས་བྱིན་གྲིས་སྒྲོབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། སྦྱར་བཏང་ལ་
དགེ་སྦྱོང་ཆོས་བརྒྱན་ལྡན་གྱི་མ་རུན་རུ་དང་། དམིགས་བསལ་ལ་རང་ཉིད་
གཅིག་བྱས་ཀྱང་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབ་རུ་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྦྱར་
བཏང་ལ་དགེ་སྦྱོང་རྣམ་དག་དང་། དམིགས་བསལ་ལ་བསྟེན་རྟེན་གསུམ་
པའི་ཆོད་གེ་ཚུལ་གྱི་རྟེན་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་བྱིན་གྲིས་སྒྲོབ་པ་དང་། གནས་
ནས་སྤང་བ་དང་བསྟེན་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྤངས་ལ་མ་སྟེས་པ་དང་། བསམ་པ་
འཆབ་བཅས་གྲིས་ཉམས་པ་གཉིས་ཀྱང་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
དེ་གཉིས་ལ་འཆང་འཛོག་བྲལ་གསུམ་གྱི་སྤང་བ་རྣམས་ཉིས་བྱས་སུ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། སྦྱར་བཏང་ལ་ཆོས་གོས་རུང་བ་ཆོད་ལྡན་སོགས་
དང་། སུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དང་། དམིགས་བསལ་ལ་དཀར་པོ་དང་། བྱིས་
པའི་སོས་སོགས་ལ་སྒྲུབ་སྦྱར་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཆགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་
ཡོད་དེ། རང་རང་གི་སྒྲགས་ཆོག་ལན་གསུམ་དང་བཅས་ཉེ། དངོས་གྱི་བྱིན་
རྒྱབས་རུང་བ་ལ་དངོས་དང་། རྒྱུའི་བྱིན་རྒྱབས་རུང་བ་ལ་རྒྱུའི་བྱིན་རྒྱབས་བྱ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འཆང་བའི་བསམ་པ་ཡོད་དེ། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་
གྱི་གོས་རྣམས་རང་དོན་གྱི་བསམ་པ་ས་འཆང་། གོས་སྦྱིམ་གཉིས་རང་གཞན་
གཉིས་ཀའི་ཡིན་པའི་བསམ་པ་ས་བཅང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པའི་
ཡོ་བྱད་གྱི་གོས་གནད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོའི་བྱ་ལྟ་བུ་
སྦྱིད་དེ་བ་ལས་རབ་རུ་བྱུང་བ་དང་། སྤོ་ཤིག་དང་། རྒྱལ་དང་རྤི་མ་མང་པའི་
དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ལ་གནད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཆོས་གོས་གསུམ་ལ་དུས་དུབ་རི་
ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒྲུམ་སྦྱར་རབ་ཆོད་ལ་དུམ་བུ་ཆེ་བ་བརྒྱ་དང་རྒྱུང་
བ་ཉེར་ལྔ་དུས་ཉེ་དུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུམ་སྦྱར་རབ་ཆོད་ལ་སྒྲུམ་
སུན་ཉེར་ལྔ་ཡོད་པའི་སྒྲུམ་སུན་རེ་རེ་ལ་སྟེགས་བྱ་རིལ་པོ་བཞི་རེ་དང་།

ལྷ་པ་ལ་སྒྲིགས་ཏུ་སྦྱོང་དང་གཉིས་པའོ། །འགྲུབ་ན་ཆོས་སོས་གསུམ་ལ་དྲས་
 དུབ་བྱ་ཞིང་། མ་གྲུབ་ན་ལྷན་ཐབས་བྱ་ཏེ། ཡང་ན་ལྷན་ཐབས་ཀྱིས་སྒྲན་
 མོ། །ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷམ་སྒྱུར་མགོ་མཇུག་མ་ཞོར་བར་ཤོན་དགོས་
 ཏེ། ལྷམ་སྒྱུར་ཤོན་པའི་ཆེ་མཆན་ཁྲུང་གཡས་པའི་འོག་གི་དྲོད་ཀྱིས་ལྷམ་སྒྱུར་
 རྒྱུད་བཟང་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྷམ་སྒྱུར་ལ་གོས་ཀྱི་ལྷན་པ་བྱ་ཏེ། བགོ་བར་བྱ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ལ་རེག་པར་བགོ་བར་མི་བྱའོ། །མཆན་ཁྲུང་གཡས་
 པའི་དྲོད་ཀྱིས་དེ་མ་ཁྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
 རྒྱགས་དེར་དེ་ལ་གོས་སྒྲན་པར་བྱའོ། །སྒྲ་སྦྱོང་དང་དོ་དང་མཚོག་གང་རོ། །
 རོས་གཉིས་ཀར་སྒྱུད་པའི་གཞུངས་ཀྱིས་སྒྱུར་རོ། །ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞུང་དོན་ནི། ཁ་ཚར་དང་ལུན་ཚར་མཚོན་གྱིས་མ་དྲས་པའི་གོས་རབ་དུ་
 རྒྱང་བས་ཁོངས་སྒྱུད་པར་མི་(༢༥)བྱ་ཏེ། ཁྱིམ་པ་དང་རྟགས་འདྲེས་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༡༩ དམིགས་བསལ་དང་འབྲེལ་བ་ཀོ་སྒྲགས་ཀྱི་གཞི།

༩ ལུལ་དབུས་ཀྱི་མཚམས་སོ། །ཤར་དུ་ནི་ལི་ཁ་ར་ཤིང་འཕེལ་གྱི་མཇུག་གྱི་
 རྟགས་ལི་ཁ་རའི་ཤིང་ཚང་ཚིང་ཅན་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཁྱིམ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
 དམིགས་བསལ་དང་འབྲེལ་བ་ཀོ་སྒྲགས་ཀྱི་གཞི་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན།
 འདི་ལ་ལུལ་དབུས་དང་མཐའ་ཁོབ་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱི་མཚམས་བསྟན་པ།
 འཆིལ་ལྷམ་ཁྲུང་མི་ཁྲུང་གི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པ། ཀོ་སྒྲགས་ཁྲུང་མི་ཁྲུང་གི་བྱེ་
 བྲག་བསྟན་པ། རྒྱལ་འཇུག་པའི་ཐབས་གཞན་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་
 མོ་སྟོན་པ་ལ། ལུལ་དབུས་ཀྱི་མཚམས་སོ། །ཁྱིམ་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་
 སྟོན་པ་ལ། མཐའ་འཁོབ་དུ་མཆིལ་ལྷམ་དག་བཅང་བར་བྱའོ། །ཁྱིམ་སོགས་
 གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། ཁྱིམ་གཞན་དུ་གཞན་མེད་ན་ཀོ་སྒྲགས་ལ་

འདུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྐགས་གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། རྒྱལ་བ་བཀ་པ་
 ཅན་བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སྐགས་གསུངས། དེས་ན་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་རིམ་
 པ་ལྟར་དུ་བཤད་ན། དུལ་དབུས་དེ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ས་ཆོགས་ཀྱིས་
 ཐུབ་དང་། ཆོས་ཆོགས་ཀྱིས་ཐུབ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཐུབ། དང་པོ་སྤྱབ་
 རྟེ། རྒྱ་གར་རྩོམ་གདན་དབུས་སུ་བཞག་པའི་ཤར་དུ་ནི་ལི་ཁ་ར་ཤིང་འཕེལ་
 གྱི་མདུན་གྱི་ནགས་ལི་ཁ་རའི་ཤིང་ཆང་ཆིང་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པའི་རྩབ་གྱི་
 མཐའ་ཚུན་ཆད་དབུས་དང་། དེ་ཕན་ཆད་མཐའ་འཁོབ་དང་། རྩར་ནི་གྲོང་
 རྩར་འདམ་བུ་ཅན་གྱི་རྩོན་རྩུང་འདམ་བུ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པའི་བྱང་་་་
 གི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དབུས་དང་། དེ་ཕན་ཆད་མཐའ་འཁོབ། རྩབ་དུ་ནི་བྲམ་
 ཟེའི་གྲོང་ཀ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཀ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཤར་གྱི་མཐའ་་་་་་
 ཚུན་ཆད་དབུས་དང་། དེ་ཕན་ཆད་མཐའ་འཁོབ། བྱང་དུ་ནི་ཕུ་ཤུ་རིའི་རི་
 ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པའི་རྩོམ་མཐའ་ཚུན་ཆད་དབུས་དང་། དེ་ཕན་ཆད་མཐའ་
 ཁོབ་ཡིན་པའི་ཐུབ། འོ་ན། ལི་ཁ་ར་ཤིང་འཕེལ་གྱི་ནགས་སྐགས་བཞི་པ་དེ་
 དུལ་དབུས་དང་མཐའ་འཁོབ་གང་དུ་གཏོགས་ཤིང་། དེ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་
 མ་གཏོགས་ཏེ། དབུས་དང་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ས་མཆོམས་ཡིན་པའི་ཐུབ།
 གཉིས་པ་ཡོད་དེ། གཞུང་ཤིར་ཐུན་བཞུགས་པ་དང་། འཁོར་རྣམ་བཞི་རྒྱ་བ་
 དང་། སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་བཞུགས་པའི་དུལ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཆོགས་
 ཀྱིས་ཐུབ་པའི་དབུས་དང་། དེ་དག་(༡༧)མེད་པའི་དུལ་རྣམས་མཐའ་ཁོབ་དུ་
 འཛོག་པའི་ཐུབ། གཉིས་པ་སྦྱིར་བཏང་ལ། ས་ཆོགས་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་དུལ་དབུས་
 སུ་མཆིལ་ལམ་བཀག་ནས། མཐའ་འཁོབ་ཨ་མེ་པ་ར་སྟེ་རྩོམ་གྱི་དུལ་དུ་སྤང་
 རྟེ། ཀླང་པ་མ་རུང་བ་དང་། དུས་ལ་གཞོད་པ་སྤྱོད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཐུབ།
 དམིགས་བསལ་ལ་དབུས་སུ་ཡང་མཆིལ་ལྷམ་གནང་བ་ཡོད་དེ། དེར་གནས་
 མལ་བསྐྱབ་པའི་ཐུབ་དུ་མཆིལ་ལྷམ་གནང་བ་ཡོད་པའི་ཐུབ། གསུམ་པ་སྦྱིར་

བདྲང་ལ་ས་ཆོགས་ཀྱིས་བྱེ་བའི་ཡུལ་དབུས་སུ་གོ་ལྷགས་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་.....
 བཀག་ནས་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་གནང་སྟེ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་གོ་ལྷགས་ཀྱི་གདན་.....
 དང་མཆིལ་ལྷམ་ལྷ་སྤྲུལས་ཅན་གནང་བའི་ཕྱིར། དམིགས་བསལ་ལ་ཡུལ་
 དབུས་སུ་ཡང་གནང་བ་ཡོད་དེ། བྱིམ་པའི་བྱིམ་ན་སྟན་གཞན་མེད་ན་གོ་
 ལྷགས་ཀྱི་གདན་ལ་འདུག་ཏུ་བྱང་བའི་ཕྱིར། དགེ་སློང་རྒྱུད་ནད་ཅན་དང་
 མིག་ནད་ཅན་གྱིས་རྒྱང་མཐིལ་ཏུ་དོམ་ལྷགས་བཅང་བར་གནང་སྟེ། མིག་ལ་
 སན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོམ་ལྷགས་བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བཞི་པ་བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་གིས་རྒྱ་ལ་བརྒྱལ་བའི་ཆེ་བསལ་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་
 དེ། དཔེན་པའི་གནས་སུ་རྒྱལ་བསྐྱབས་ཏེ་རྒྱ་མི་འཛག་པའི་རྒྱལ་པ་བཀ་བ་
 ཅན་བཅང་སྟེ་འགོ་བ་དང་། རྒྱ་བརྒྱལ་མི་རུས་པ་ལ་ཁྱུ་མཆོག་སྐུ་མཆོག་སེམས་
 ཅན་སྤྲུལ་ཆེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོ་བ་སྐུ་མཆོག་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

ཇུ་བའི་བར་གནས་པའི་རྩོན་ལྷན་བརྟེན་པ།

༥ ལྷན་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྐུ་སྤྲུལ་སུ་བའི་བར་གནས་པའི་
 རྩོན་ལྷན་བརྟེན་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། དེའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་
 གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། སུན་ཆོགས་ལ་སྐུ་སྤྲུལ་པའི་སྐབས་ནས་
 འབྱུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། ལྷན་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས།
 བསྐྱའི་སྤྱིང་པོ་དག་ནི་དེ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་
 པ་ལ། རྒྱལ་སྤྱིད་དང་དེའི་ཕྱིད་མ་ཞོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྒྱལ་སྤྱིད་
 བ་འཛོར་འབྱུང་མ་བྱས་པར་འདུག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
 འདིའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་དོན་དང་གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལྷན་དེ་རྒྱ་
 ལང་ལས། ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་རྒྱབ་པ། དེ་ལས་རྒྱབ་པའི་ལྷན་དཔོན་གྱི་ནས་
 གཞན། །ལང་ཟག་ལང་གིས་བཅང་བ། ལྷན་གཞན་པའི་གནས་ཏུང་ཁང་གི་

ནམ་བཞག །སྤྲོད་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ལ་འབྱུག་པའི་ཚུལ། སྤྲོད་གྱི་རྒྱ་མཐུན་ཟག་པ་
 འདྲར་བའི་ཐབས་(༢༥ན) བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤྲོད་དེ་ལོག་འཛའི་
 ཆར་གཏོགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་ནས་ཡང་དག་པའི་འཛོལ་བས་བསྐྱབ་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ། སོ་སའི་མཆོན་ཉིད། བྱེ་བ་སོ་སའི་
 རྒྱ་མཐུག །སྤྲོད་བསྟེན་པའི་དགོས་པ། སྤྲོད་བཤད་པ། སྤྲོད་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ།
 དང་པོ་ནི། སྤྲོད་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། རུས་རུང་གི་སྤྲོད། ཐུན་ཚོད་གྱི་སྤྲོད། ཞག་
 བརྟན་པའི་སྤྲོད། ཇི་སྤྱིད་འཛོལ་བཅང་གི་སྤྲོད་ནམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་
 བྱི་ནམ་པ་བཞིའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དྲི་རྩ་རེག་
 བྱེད་སྤྱོད་མཆོད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་རུ་ལྷུར་པའི་ཁམ་ཟས་སྤྱད་མིགས་པ།
 ཐཐབས་འདྲར་བསྟན་གྱི་སྤྲོད་གྱི་མཆོན་ཉིད། གཙོ་བོར་བཞེས་པའི་ནད་སེལ་
 བའི་སྤྲོད་གྱི་རིགས་སྤྱད་ནས་པ་ཡང་ཡིན། བཅས་ལྡན་དག་སྤྱོད་གིས་སྤྱོད་པའི་
 རུས་ཁོ་ནར་བསྟེན་པར་བྱ་རུང་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ་
 པ་དེ། རུས་རུང་གི་སྤྲོད་གྱི་མཆོན་ཉིད། གཙོ་བོར་སྤྲོད་ནད་སེལ་བའི་སྤྲོད་གྱི་
 རིགས་སྤྱད་ནས་པ་ཡང་ཡིན། བཅས་ལྡན་དག་སྤྱོད་གིས་ཐུན་ཚོད་གྱི་མཐུན་
 ཡན་ཆད་རུ་ཡོངས་སྤྱོད་རུ་རུང་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་ལྷུར་པའི་
 བརྟན་བ། ཐུན་ཚོད་རུ་རུང་བའི་སྤྲོད་གྱི་མཆོན་ཉིད། གཙོ་བོར་རྒྱུད་ནད་
 སེལ་བའི་རིགས་སྤྱད་ནས་པ་ཡང་ཡིན། བཅས་ལྡན་དག་སྤྱོད་གིས་བྱིན་
 བྱིས་བསྐྱབས་པའི་རུས་རུང་རུར་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་
 དམིགས་པ་དེ། ཞག་བརྟན་པའི་སྤྲོད་གྱི་མཆོན་ཉིད། གཙོ་བོར་འབྱུག་པའི་
 རྒྱུད་སེལ་བའི་རིགས་སྤྱད་ནས་པ་ཡང་ཡིན། བཅས་ལྡན་དག་སྤྱོད་གིས་བྱིན་
 བྱིས་བསྐྱབས་པའི་རུས་རིང་པོར་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་
 དམིགས་པ་དེ། ཇི་སྤྱིད་འཛོལ་བཅང་གི་སྤྲོད་གྱི་མཆོན་ཉིད་རུ་འདྲོག་གསུམ་པ་
 བྱི། རུས་རུང་གི་སྤྲོད་བཞག་རུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བཟའ་བ་ལྷ་དང་བཅའ་བ་ལྷ་

པའི་སྒྲུབ་ནི། ལྷ་མར་དང་། འབྲུ་མར་དང་། སྒྲང་མི་དང་། ལུ་རམ་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མར་དང་འབྲུ་མར་དང་སྒྲང་མི་དང་ལུ་རམ་གྱི་དབུ་བ་དག་ནི་ཞག་བརྒྱན་པའོ། །ལུ་རམ་དང་རྟགས་དང་ལི་ཁ་ར་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ལུ་རམ་གྱི་དབུ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཕངས་སོ། །བརྒྱད་མི་ལྷ་མར་དང་འབྲུ་བ་ཉིད་དོ། །ཞག་སྒྲིལ་ཅིང་བཅགས་པ་དག་ནི་འབྲུ་མར་དང་འབྲུ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྲིད་འཆོ་བཅང་གི་སྒྲུབ་ལ་ལྟར་ཡོད་དེ། ཅ་བ་ལས། རྒྱང་པོ་ལས། འདབ་མ་ལས། མེ་རྟག་ལས། འབྲས་བུ་ལས་ལྷར་པའི་ཇི་སྲིད་འཆོ་བཅང་གི་སྒྲུབ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ལྷ་མར་དང་ལུ་དག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཅན་དན་དང་སྒྲི་ཏེས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བ་ག་ཀའི་འདབ་མ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ལྷ་མིང་གི་མེ་རྟག་ལྟ་བུ། ལྷ་པ་ནི། ཨ་བར་སྒྲར་གསུམ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན། རུས་རྒྱུད་གི་སྒྲུབ་གྱི་ཅ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་འདྲིའི་(༡༩) ཅ་བ་སོགས་ལཱའི་བྱུང་པར་ཇི་ལྟ་བུ་སྒྲུམ་ན་དེའི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། འདྲིའི་ཅ་བ་ལ་སོགས་ལྟ་པོ་དེ་གཙོ་བོར་ནད་མེལ་བའི་ལྷར་བྱ་ཡིན་པས་འདི་ག་ཉེན་ན་སྒྲུབ་རུ་གསུམ་ཀྱང་བས་སུ་མ་གསུམ། རུས་རྒྱུད་གི་དེ་ལྟ་པོ་དེ་འདི་ག་ཉེན་ན་བས་སུ་གསུམ་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྒྲུབ་རུ་མ་གསུམ་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འདྲིའི་སྒྲུབ་ཆོད་ཀྱི་མཐའ་དེ་གང་ལ་བྱེད་ཅེན། སྲོད་ཀྱི་སྒྲུབ་དང་པོ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མར། ལམ་གྱི་སྒྲུབ་ཆོད་དང་པོ་འདས་ན་སྒྲུད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མ་མོར་ཉེན་དང་སྲོད་ཀྱི་བར་རྒྱུད་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཇི་སྲིད་འཆོ་བཅང་གི་ཇི་སྲིད་འཆོ་གང་ལ་བྱེད་ཅེན། ཆོ་ཇི་སྲིད་འཆོ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུམ་བརྒྱུ་པར། མ་མིའི་བར་བཅང་སྒྲན་རུ་གསུངས། ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་བྱེད་པར། ཆོ་གཅིག་པར། ཞེས་དང་། ལྷ་བར། ཇི་སྲིད་འཆོ་འི་བར་རུ་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རུས་རྒྱུད་གི་སྒྲུབ་བཞེན་པ་ལ་དགོས་པ་

ཡོད་དེ། ཆོས་སྐབ་པའི་རྟེན་ལུན་རིང་དུ་འཆོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་མཉན་པའི་ཕྱིར།
 ལྷ་པ་ནི། སྤྲན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་སྐད་དོད་པན་པ་
 དང་སྤྲན་པ་གཉིས་སྐད་དོད་གཅིག་པས་དབང་པོ་བརྟེན་བཅས་ལ་པན་པར་
 བྱེད་པས་ན་སྤྲན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྤྲན་དང་པོ་ལ་དུས་རུང་གི་སྤྲན་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྲེང་གིས་གྲུང་ཆོགས་ཀྱི་དུས་
 ཡན་ཆད་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་རུང་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལ། སྤྲན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་སྤྲན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བཅས་
 ལྷན་དགེ་སྦྲེང་གིས་སྦྲེང་གི་སྤྲན་དང་པོའི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་
 རུང་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཞག་བདུན་པའི་སྤྲན་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྲེང་གིས་ཞག་བདུན་གྱི་
 བར་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐབས་ཉེ་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་རུང་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་
 ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། རི་སྤྱིང་འཆོ་བཅང་གི་སྤྲན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྲེང་གིས་ཆེ་རི་སྤྱིང་འཆོའི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐབས་ཉེ་
 ཡོངས་སྤྱོད་དུ་རུང་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྩག་པ་ལ། ལྷས་ལ་
 བརྟེན་ཚུལ་དང་། ཁར་བརྟེན་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མི་ན་བའི་ལྷས་ལ་
 བརྟེན་ཚུལ་དང་། ན་བའི་ལྷས་ལ་བརྟེན་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དུ་མ་
 ཡོད་དེ། བསྐྱོ་གང་བརྟེན་(༡༧༥) ཚུལ། ལེགས་སྐྱར་གྱི་ལྷས་བརྟེན་ཚུལ། མིག་
 ལ་པན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོན་ལྷགས་བརྟེན་ཚུལ། མིག་ལ་པན་ཕྱིར་མེ་རྟོག་དྲི་
 ཞིམ་པོ་བརྟེན་ཚུལ་ནམས་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསྐྱོ་ཁང་བརྟེན་
 པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་སྐྱར་གྱི་ལྷས་
 ཀྱིས་བགྲུའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མིག་ལ་པན་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་དོན་ལྷགས་བཅང་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་
 སྟེ། མིག་ལ་པན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མེ་རྟོག་དྲི་ཞིམ་པོ་བརྟེན་པར་བྱའོ། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཡང་རྩ་ཡོད་དེ། མིག་སྒྲན་བརྟེན་པ། རང་
 བུའི་རྩ་བ་བརྟེན་པ། ལྷའི་བཤམ་སྒྲན་བརྟེན་པ། མཚོན་གྱི་གསོ་བ་བརྟེན་པ།
 འདྲམས་གྱི་གསོ་བ་བརྟེན་པ། བགས་པ་དང་ཁའི་ནང་ཆང་གིས་བཟུ་བ། ལྷན་
 ཁུ་རི་ལྷར་བརྟེན་པ་ནམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏུ། མིག་སྒྲན་
 བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏུ། གསོ་བའི་ཕྱིར་
 རང་བུའི་རྩ་བ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་ཏུ།
 ལྷར་བྱུག་པའི་ལས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་ཏུ། མཚོན་གྱི་
 གསོ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་གྲུབ་ཏུ། འདྲམས་
 གྱི་གསོ་བ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་པ་གྲུབ་ཏུ། མེ་ཏོག་
 མེད་རྒྱུད་ལས། ལྷན་པའི་དག་གི་བརྟེན་པར་ནི། །སྤྲོག་ལ་བབས་ཀྱང་མ་
 གནད་ཏུ། །ཁ་ཡི་ནང་དང་མཁུར་སྤྱག་བྱ། །བསྐལ་བ་ཅམ་ལ་ཉེས་པ་མེད། །
 ཅེས་དང་ཆང་གི་རྒྱ་མཚན་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྤགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བརྟན་པ་ནི། ལྷན་གྱི་རྩི་རྫོམས་པ་སྤགས་སོ། །གཉིས་པ། ཁར་བརྟེན་ཚུལ་ལ།
 མིན་པའི་དང་། ལྷ་བའི་ཁར་བརྟེན་ཚུལ། མོངས་པའི་རྩས་གྱི་དམིགས་བསལ་
 དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། རྩས་རྩང་གི་སྒྲན་རྩས་ཁོ་ནར་བརྟེན་ཚུལ། ལྷན་
 གཞན་གསུམ་བྱིན་གྱིས་མ་བསྐྱབ་པར་རྩས་ཐམས་ཅད་རྩ་བརྟེན་ཚུལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དག་སྤྱང་གིས་རྩས་རྩང་གི་སྒྲན་དེ་སྤ་
 རྩིའི་རྩས་ཁོ་ནར་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་རྩི་ལ་ཁོངས་སྤྱད་ན་
 ལྷ་རྩིའི་ཁ་བཟས་རྩོས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བཅས་
 ལྷན་དག་སྤྱང་མིན་པས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་སྒྲན་སྤྱི་མ་གསུམ་པོ་དེ་རྩས་
 ཐམས་ཅད་རྩ་ཁོངས་སྤྱད་རྩ་མི་རྩང་ཏུ། བཅས་ལྷན་(༡༠ན) དག་སྤྱང་མི་
 ལྷ་བས་སྒྲན་སྤྱི་མ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་བཟར་མི་རྩང་ཁོང་དེ་གསུམ་
 བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡང་མི་རྩང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དག་

གི་ནད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ན་བས་ཁར་བཞེན་
 ཚུལ་ལ། རྩས་རྩང་གི་སྒྲན་རྩས་མ་ཡིན་པར་བཞེན་ཚུལ། ལྷན་མར་སྐྱེས་ཆར་
 དང་བཞེས་པའི་སྒྲན་བཞེན་ཚུལ། སྒྲན་ཕྱི་མ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བཟུངས་ཏེ་
 བཞེན་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་རྩ་མ་ཡོད་དེ། བས་གྱི། སའི། སྒྲན་
 པའི་སྒྲན་བཞེན་ཚུལ་ནམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བཅས་ལྷན་
 དག་སྒྲོང་ནད་པས་སྒྲན་པའི་རག་གིས་བསྐྱོ་བ་ན་ཕྱི་རྩོའི་ཁ་བས་བཞེན་པར་
 བྱ་བ་ནམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲན་གྱི་ཕྱིར་ཤ་སྒྲོན་པར་བཞེན་
 པར་བྱའོ། ཁྱིམ་སྐྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བཅས་ལྷན་དག་སྒྲོང་མིན་
 པས་ཤ་བར་མི་རྩང་ངམ་ཞེ་རྩང་སྟེ། སའི་བྱིན་ལེན་སྤྲུབས་པ་ལ་བསང་པ་
 ལས་བྱུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་འདྲི་བར་བྱའོ། ཁྱིམ་སྐྱེས་དང་། ལྷ་ཆེར་
 འགྲེལ་ལས། དེ་དག་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ན་བཟུང་བར་བྱའོ། ཁྱིམ་སྐྱེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག དེས་ཤ་བར་མི་རྩང་སྟེ། མདོ་རྩན་པ་ཉིར་གཞག་
 སྐྱེས་སྤྱོད་ཤ་བར་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་བཟུང་ན་མི་འཐད་དེ། ཟན་རྩན་དང་ཉི་གུ་
 དང་ཤ་དང་སྒྲུམ་འཁུར་དང་འོ་མ་དང་ཞོ་དང་མར་དང་ཉ་ཤ་དང་ཤ་སྒྲུམ་...
 དག་གི་མི་རྩང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ཁྱིམ་དང་། ལྷ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ཟ་བ་པོའི་
 ཕྱིར་སྒྲིན་བདག་གིས་ཤ་བསྐྱོས་པར་བར་བ་པོ་དེ་ཉིད་གྱིས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་
 པ་དང་དོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་ན་དེས་ཤ་དེ་བཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་བས་
 བ་རབ་རྩ་བྱུང་བ་ནམས་གྱིས་ནི་བཤན་པའི་གནས་སམ་འཆོང་རྩས་ནས་ཤ་...
 རྩང་བ་དག་བཞེན་དང་པ་ཅན་གྱིས་བླངས་ཏེ་ཟ་བར་རྩིས་སྤྱོད་གནད་དོ། །
 ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲུམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས་ཀྱང་། ཉན་སོས་ནམ་
 གསུམ་དག་པའི་ཤ། བཟར་རྩང་གལ་ཏེ་མི་བར་ན། ལྷས་བྱིན་གྱི་ནི་བརྒྱལ་
 ལྷགས་འཁུར། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐྱོག་པའི་སྒྲན་བཞེན་ཚུལ་
 བྱི། སྐྱོག་སྒྲུ་དང་ཀུན་དོང་དང་། ཀེའུ་དག་བཟུང་བར་མི་བྱའོ། ཁྱིམ་གྱིར་

བདུང་ལ་བཀགས་ནས། བད་པས་ནི་དཔེན་པའི་སྤྱུགས་སུ་ཐོས་ནས་སྒྲིག་
 གྱུ་ནི་ཞག་(༡༠ བ) བདུན་ཀྱང་དྲོང་ནི་ཞག་གསུམ་གེའུ་ནི་ཞག་གཅིག་མ་ལོན་
 པར་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འདུག་པར་མི་བྱའོ། ། ཁྲིས་པ་ནས། ཁྲིས་པ་དག་ལ་
 ཆོས་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། ། ཁྲིས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་ཁྱེན་མར་དང་
 ཆང་བཞེས་པའི་སྤྱུན་བསྟེན་ཚུལ་ནི། བཅས་ལྡན་དག་སྤྱོད་ནད་པས་ཁྱེན་
 མར་དང་ཆང་འདྲེས་པ་དང་། ཆང་ལྟག་པར་སྒྲིལ་བ་ནད་ལ་ཕན་ཕྱིར་དུ་
 བདུང་དུ་བྱུང་སྟེ། བད་པས་ནི་ཁྱེན་མར་དང་འབྲུ་མར་ཆང་དང་འདྲེས་པ་
 བདུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། ། ཆང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། ། དེ་ནི་སྒྲིལ་
 བ་ལས་འགྲུབ་པོ། ཁྲིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བད་པས་ཁྱེན་མར་དང་མ་འདྲེས་
 པའི་ཆང་བདུང་དུ་མི་བྱུང་སྟེ། བད་པས་ཆང་ནི་རྩ་ཆོག་གིས་ཀྱང་མི་བདུང་
 སོ། ། དག་བསྟེན་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྤྱོད་དོ། ཁྲིས་སྒྲིག་གི་ཕྱིར་ཡང་
 མ་གཞན་བའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་གཞན་
 པ་ཐམས་ཅད་ལ་གསོ་བའི་དོན་ཉིད་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྟག་མའོ། །
 ཁྲིས་གསུངས་པའི་ལྟག་མ་ཡང་ཆང་བཀག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 རེ། བཅས་ལྡན་དག་སྤྱོད་ནད་པས་ཆང་བདུང་དུ་བྱུང་བར་ཐལ། དེས་ཁྱེན་
 མར་དང་ཆང་འདྲེས་པ་བདུང་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། བཅས་ལྡན་
 དག་སྤྱོད་གིས་ཕྱི་རྩོམ་མ་བདུང་དུ་བྱུང་བ་དང་། དེས་ཕྱི་རྩོམ་ཐེ་བྱུང་
 བར་ཐལ། དེས་ཕྱི་རྩོམ་ཐེ་བྱུང་ལ་བདུང་བ་ཡང་འཁྱུང་བྱུང་བ་གང་ཞིག་དེས་
 ཕྱི་རྩོམ་ཐེ་བྱུང་རམ་དང་འདྲེས་པ་ཡང་བཟའ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 གྱེ། མི་མངོན་པའི་ཡོད་པའི་ནི་གྲངས་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ། ཁྲིས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འགོར་གྱི་བཟུང་ནི་བྱ་རམ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 ཁྲིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྤྱུན་ཕྱི་མ་གསུམ་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་
 བསྟེན་ཚུལ་ལ། དངོས་པོ་གང་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ། ཉེན་གང་གིས། ལུལ་གང་

གིས་མཐུན་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ། ཏུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ ཡུན་རི་སྤིང་ཏུ། ཆོ་ག་རི་
 ལྟ་བུས་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཏུ། ཚུལ་རི་ལྟར་ཏུ་ཡོངས་སྤྱད་པའོ། །དང་པོ་ཡོད་
 དེ། སྤྱན་ཕྱི་མ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པ། རོ་སྤྱ་བར་མ་གྱུར་པ། རང་བམ་རང་
 འདུའི་དགོ་སྤྱང་གིས་བྱིན་ལེན་སྤངས་ལ་མ་ཞིག་པ་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དགོ་སྤྱང་ནད་པ་ནམས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ནད་པའི་ཆེད་ཏུ་ཡོངས་སྤྱད་(༡༧) ཡོངས་སྤྱད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དགོ་སྤྱང་ཆོས་བཏུན་ལྟན་གྱི་
 མཐུན་ཏུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། སྤྱ་རྒྱུ་ཟས་ཀྱི་ཡོང་ཏུ་བྱ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཟས་སྤྱ་མའི་ཆེད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུ་པ་ཡོད་དེ་
 རང་རང་གི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མཐའི་བར་ཏུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏུག་
 པ་ལ། སྤྱར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལག་པ་བཀུས་ནས་
 བྱིན་ལེན་བྱས་ཉེ་གཉིས་ཀས་ལག་པ་གཡོན་པའི་སྤྱིང་ཏུ་སྤྱན་བཞག་ལ།
 གཡས་པས་ཁ་བཀའ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
 རང་རང་གི་སྤྱལས་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྤྱོ་ནས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཐབས་ལེགས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཏུན་པ་ཡོད་དེ།
 གསོག་འཛོག་ཆར་གཏོགས་དང་བཅས་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལ་གསོག་འཛོག་མི་རུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བརྒྱད་པ་ལ། སྤྱན་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་འོག་མ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཡོངས་སྤྱད་
 པ། སྤྱན་འདྲེས་པ་ལ་ཆོ་ག་སྤྱ་མ་འཐུག་པ། སྤྱན་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་འཛིག་
 པའི་རྒྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་རི་སྤིང་འཆོ་
 བཅད་གི་སྤྱན་ནི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཞག་བཏུན་པའི་སྤྱན་དང་ལྟན་ཅིག་
 ཏུ་ཡོངས་སྤྱད་པར་མི་བྱ་བ་དང་། དེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཐུན་ཆོད་ཏུ་
 རུང་བའི་སྤྱན་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཡོངས་སྤྱད་པར་མི་བྱ་བ། དེ་ཏུས་རུང་གི་

སྒྲིབ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཁོངས་སྤྱད་པར་མི་བྱ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཡོད་དེ་དེ་དུས་རྒྱུ་གཞན་དང་འདྲེས་ན། དུས་རྒྱུ་ཁོ་ནར་
ཁོངས་སྤྱད་པར་བྱའོ། །དེས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་རིགས་འདྲ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཞན་དང་བཅས་པ་ལ་དེ་ལྷག་པར་སྤོང་བ་ཡང་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་
བཅས་པའི་ཚོགས་ལས་འབྱུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
ཡོད་དེ། ཕྱི་ལེན་འཛིག་རྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཡང་འཛིག་པའི་ཕྱིར།

༥ གསུམ་པ་འཛོངས་པའི་དུས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཡང་ཡོད་དེ། ལུ་གེ་དང་
དེ་དང་འདྲ་པའི་དུས་རན་པའི་ཚོལ་གང་དང་མཚམས་བཅས་པ་དང་ཞག་
ལོན་དང་རྩེན་བཅས་དང་གསོག་འཛོག་དང་། བརྩམས་ལྡན་དང་ས་པོན་
བཅས་པ། རྩེས་པ་(༡༡) འཛོམས་པ། སྤང་བས་ལ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་བ་
བ་རྣམས་ལ་ལྟང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་གནང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུ་གེའི་
ཚོད་གེ་སྤོང་གིས་བཅས་པ་དང་ལག་ལྷན་བྱངས་པ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་དག་
བཟང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གང་བཟག་གང་གིས་
བཅང་བ་ཡོད་དེ། དད་རྩལ་ལ་ཁོངས་སྤྱད་རྒྱུ་ལྟར་སྤོང་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། ས་མ་དང་ནད་པ་སོགས་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་བས་སོགས་བྱིན་ཡང་
ཉེས་པ་མེད་དོ། །

༦ བཞི་པ་སྒྲིབ་གྱི་གནས་རྒྱུ་ཁང་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། དགོས་པ་
ཅིའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱུ་ཁང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། གཞི་གང་དུ། དུས་གང་གི་ཚེ། གང་
བཟག་གང་གིས། ཚོགས་རིམ་ལྟ་བུས། རྒྱུ་ཁང་གི་བྱེད་ལས། རྒྱུ་ཁང་བྱིན་
བརྒྱབས་འཛིག་པའི་རྒྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། མཚམས་བཅས་ཞག་
ལོན་ཆར་གཏོགས་དང་བཅས་པ་མི་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རང་རམ་རང་འདྲ་པའི་མཚམས་ནང་ཡིན་པ། རོག་གཞི་སྤྱ་
བ་དང་འབྲེལ་པ་སྤྱ་གཤམ་མེད་པ་སོགས་བས་རྒྱུང་བ་པའི་གནས་པ་མ་ཡིན་པ།

གཅིག་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ། ཀུན་ལ་མཁོ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ཅིག་ཏུ་བྱ་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། རུང་ཁང་དང་པོ་འགམ་རྩོད་འཛོག་པའི་
 རུས་དང་། གཉིས་པ་ཕྱིས་འཕྲོ་ཟུན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལས་གསར་ཏུ་བྱེད་
 པའི་རུས་དང་། གསུམ་པ་གྲུབ་ཟུན་ནས་དགེ་སྤྲོད་གནས་པའི་རུས་
 དང་། བཞི་པ་གནས་སྤྲོད་པར་ཕྱིན་པ་ན་བྱ་བ་གཞན་མ་བརྒྱུལ་ཤིང་སྤྲེལ་ས་
 འཕྲུལ་ཏུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ལག་གི་སྒྲ་འབའ་ཞིག་
 གིས། གཉིས་པ་ལག་གི་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བའི་དགེ་སྤྲོད་རབ་ཏུ་མང་པོས་སོ། །
 གསུམ་པ་དགེ་འདུན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱིས་དང་། བཞི་པ་ཅིག་ཅར་ཏུ་
 གནས་དེར་ཕྱིན་པའི་དགེ་སྤྲོད་དེ་ཉིད་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལ་
 རུང་ཁང་དང་པོ་ལག་གི་སྒྲ་འགམ་རྩོད་འཛོག་པ་ན་གཞི་འདི་ནི་དགེ་འདུན་
 གྱི་རུང་བའི་ཁང་པར་འཕྱར་རྩོམ་ཡིད་ལ་བསམས་ཤིང་དག་ཏུ་བརྒྱུད་.....
 པའི་སྒྲོན་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་རྩོད་ཀྱིས་པའི་མཐའ་ལས་
 བྱུང་བའི་རུང་ཁང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དགེ་སྤྲོད་ལག་གི་
 སྒྲ་ལ་སྐྱེས་པའི་དགེ་སྤྲོད་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་ས་ལ་འཁོད་དེ། ཆེ་དང་ལྡན་
 པ་དག་གཞི་འདི་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པར་འཕྱར་པར་སེམས་.....
 ལྷས་(༣༢ན) ཤིག །ཅིས་ཡིད་ལ་བསམས་ཤིང་དག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་སྒྲོན་ནས་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདི་ལ་སེམས་ལྷུང་པའི་མཐའ་ལས་
 བྱུང་བའི་རུང་ཁང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དགེ་འདུན་གྱིས་
 གསོལ་གཉིས་གྱི་ལས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་ལས་གྱི་མཐའ་
 ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཅིག་ཅར་
 ཏུ་ཕྱིན་པའི་དགེ་སྤྲོད་དེ་ཉིད་གྱིས་གཞི་འདི་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་
 པར་འཕྱར་རྩོམ་ཅིག་ཅར་ཏུ་ཡིད་ལ་བསམས་ཤིང་དག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་སྒྲོན་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་འཕྲུལ་གྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་

ཁང་ཁྱིམ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུང་ཁང་བཞི་པོ་དེ་དག་གང་ཡང་མ་གྲུབ་
 པའི་ཆེ་ཁྱར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་སྒྲིགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་
 ཤེས་པ་རྒྱུད་དུས་ཅུང་ཁང་བྱིན་སྐབས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ཡང་
 དགེ་སྤྱོད་གཅིག་ཤུ་གནས་དེར་སླེབས་འབྲལ་དུ་བདག་ནི་བསྐབ་པ་རྣམས་ལ་
 མ་གུས་པ་མ་ལགས་སོ། །རྗེ་ལྷར་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་རྣམས་མཆེན་
 པ་དང་། གཟིགས་དང་ལྷན་པ་དེ་དག་གིས་ཅུང་བའི་ཁང་པ་ཟས་གྱི་ཁང་
 པར་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་མཆེན་ཅིང་བཟོད་པ་དེ་ལྟར་ན་འདིར་བདག་
 གིས་དུན་པ་ཉེ་བར་འཛོག་གོ། །དེ་དག་གིས་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་ཆེས་སུ་འཛོན་
 པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ལན་གསུམ་བཟོད་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུག་
 པ་ཡོད་དེ། ཅུང་ཁང་གཅིག་ཤུ་དེས་མཆོམས་ནང་དེ་ན་གནས་པའི་དགེ་
 འདུན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཅུང་ཁང་གི་བྱ་བ་བྱེད་ཅུས་ཏེ། གཅིག་གིས་གཙུག་ལག་
 ཁང་དུ་མའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་མི་མཛེས་པ་མེད་དོ། །ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བདུན་པ་ཡོད་དེ། མཆོམས་ལ་རེ་བ་མེད་པ། མཆོན་མ་བརྟན་པོ་ཞིག་པ།
 མཆོམས་གཞན་ཕུང་བ། ལས་གྱིས་ཞིག་པ། མཆོམས་ནང་གི་དགེ་སྤྱོད་མཆོན་
 ལྷར་པ། བསྐྱུང་བ་མེད་པར་ཞག་ཡོན་པ། དངོས་པོ་ཉམས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་སྒྲུན་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ལ་འདུག་པའི་ཚུལ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ།
 ཟས་ལ་འདུག་པའི་ཚུལ་དངོས་ཟས་གྱི་གྲལ་དུ་རྗེ་ལྷར་བྱ་བ། ལྷན་གང་ལ་
 འདུག་སྟེ་བ་བ། གོས་བཤོ་བ་གང་གིས་བ་བ་ཟས་སྒྲུང་བའི་ཆོག །དངོས་པོ་
 གང་བ་བ། སྤྱོད་གང་དུ་བ་བ། ཟས་བ་བའི་ཆོག་ཤོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། བསྐྱུང་
 སྒོ་མས་སོགས་ལ་འགྲོ་(༡༩༧) བའི་ཆེ་ཆོས་གོས་གསུམ་ཁྱེན་ནས་གདིང་བ།
 ལྷང་བཟེད། བྱ་མ་བུམ། འཁར་གསལ་སོགས་སོགས་ཏེ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ཡོད་དེ། གྲལ་ལ་ཆན་རིམས་སུ་འཁོད་དེ། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་
 བརྟན་གྱིས་སམ་སྲ་བ་ཏེ་ཁྱིམ་སོགས་བཟོད་དེ། ཟས་སྒྲོམས་པར་བྱིམས་ཤིག་

ཅེས་བརྗོད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་གྱི་ཚུའི་
གདན་མ་གཏོགས་དགེ་འདུན་གྱི་གདན་དང་ཁྱིམ་པའི་གདན་ལྷག་པོ་སོགས་
ལ་གདིང་བས་གཡོགས་ཏེ་བསྐྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ།
མཆིལ་ལྷམ་ཕུད་དེ་སྟོད་གཡོགས་དང་བཅས་ཏེ་བཟའ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཉན་པ་ལ་མཆིལ་ལྷམ་རྟོག་པས་མནན་ཏེ་བཟའ་བ་ཙམ་གནང་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། རུས་ན་རྩལ་གཟན་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། ཞེས་བྱ་
བཞི། ཉན་པས་རུས་ན་རྩལ་གཟན་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། གལ་ཏེ་མ་རུས་ན་
ཆོས་གོས་སྤེང་མ་མེད་པར་བཟའ་བར་མི་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་
པ་ཡོད་དེ། ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་ཏེ་སྤང་བར་བྱ་ལ། ཤའི་བྱིན་ལན་
སྟོབས་པ་ལ་བཅད་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩག་པ་ཡོད་དེ། སྤྲུལ་བཞི་པོ་གང་ཡང་རྒྱུད་བ་ཆད་ལྟར་
གནས་སྐབས་དང་བསྐྱར་ནས་བཟའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཡོད་དེ།
རྒྱུད་བ་ཆད་ལྟར་གྱི་ལྷང་བཟེད་རྩ་བཟའ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་
ནི། ཟས་ལ་ཆ་བཞིར་བྱས་ཏེ། དང་པོར་ལྷ་ལ་ཞལ་ཟས། གཉིས་པ་ཆོས་རྒྱུད་
སྤང་མ་ལ་ཞལ་ཟས། གསུམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྩོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་
ལུས་ཀྱི་སྲིན་དུ་ནམས་ད་ལྟ་བུར་བྱིང་གིས་སྦྱིན་པས་ཆོས་པར་བྱ་ཞིང་། མ་
འོངས་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་ཆོས་པར་བྱའོ་སྟམས་དུ་བསམས་པའི་སྟོན་ནས་
བཟའ་བར་བྱ་ལ། ཆ་བཞི་པ་ལ་འཕྲོག་མ་མ་དུ་དང་ཕུད་དང་ལྷག་མ་ལ་རེ་
བའི་འབྱུང་པོ་ནམས་ལ་ཆར་བྱ་བྱིན་ལ་མཐུག་ཡོན་བཤད་པར་བྱ་བ་སོགས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩོ་པོ་རྗེའི་རྒྱུད་བསྐྱུས་ལས། ཟས་ལ་ཆ་བཞིར་བཀོས་བྱས་
ཏེ། དང་པོར་ལྷ་ལ་བཀོས་གཙང་འབུལ། དེ་རྗེས་ཆོས་རྒྱུད་སྤང་མ་ལ། །
གཏོར་མ་ཤིན་དུ་རྒྱ་ཆེན་བྱ། །རང་གིས་རྩོས་ཤིང་བདུངས་པ་ཡིས། །ལྷག་མ་
འབྱུང་པོ་ནམས་ལ་སྦྱིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩག་པ་ལ། སྤྲུལ་གྱི་རྒྱ་

འཇུག་ཁ་སྒྲུབ་ཟག་པ་འདྲོར་བའི་ཚུལ་དང་། བཤར་གཅིའི་ཟག་པ་འདྲོར་བའི་ཚུལ་གཞིས་ལས། དང་པོ་(༡༡ན) ཡོད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་སུ་མཆིལ་མ་མི་འདྲོར་བ་སོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞིས་པ་ཡོད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱབ་བམ་གཡོན་སྒྲུགས་སུ་འདྲོར་བའི་ཁང་པ་བྱས་ཏེ་འདྲོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༥ གཞུང་དོན་ནི། སྤྱན་དུ་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ལ་བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་སོགས་རབ་བྱུང་རྒྱུ་མཉམ་གྱིས་ཕན་པར་བྱེད་པ་སྤྱན་དུ་རྩ་རེག་བྱའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཁས་ཟས་རུང་བའི་སྤྱན་པ་བཞེན་པར་བྱ་སྟེ། དེས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྤྱན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ལ་རྒྱལ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། མོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱ་རམ་དང་སྦྱར་བའི་བདུང་བ་དེ་ཞག་བདུན་པའི་སྤྱན་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཨ་རུ་རའི་ཁྱ་བ་དེ་རི་སྤྱོད་འཆོའི་བར་དུ་འཆོ་བཅང་གི་སྤྱན་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱབས་པ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་ཅ་བར། མ་ཡུར་ན་དེ་ཡིན་གྱི་ཡུར་ན་གང་ཚུན་ཆད་དེ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་དེ། ལུ་རམ་དང་སྦྱར་བའི་བདུང་བ་དེ་ཞག་བདུན་གྱི་སྤྱ་རྩལ་དུ་རྩ་སྤྱ་བར་མ་ཡུར་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་རྩ་སྤྱ་བར་ཡུར་ན་གང་རྩ་སྤྱ་བར་ཡུར་པ་དེ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ཕན་ཆད་དུ་བྱིན་སྐྱབས་མི་འཆགས་ཏེ། དུས་ལྟག་པ་ལ་བྱིན་སྐྱབས་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན། ཞག་བདུན་གྱི་སྤྱ་རྩལ་དུ་རྩ་སྤྱ་སྤྱར་འཇུར་བར་ངེས་པའི་ལུ་རམ་དང་སྦྱར་བའི་བདུང་བ་དེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ཞག་ལྟར་ཡང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ཏུས་ལྷག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཕྱིན་རྒྱལས་མི་ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཞག་ལྷ་ནས་རྩ་
 བསྐྱར་སྤྱར་འགྱུར་རེས་ཀྱི་བྱ་རམ་དང་སྤྱར་བའི་བརྒྱུད་བ་དེ་ཞག་བརྟན་པར་...
 ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཏུས་ལྷག་པ་ལ་ཕྱིན་རྒྱལས་མི་
 འཆགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། མདོ་ཙ་བར། དེ་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་བ་པལ་པ་རྩ་མས་ཀྱི་བསྟོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་པར་...
 བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟོ། །(༡༣༥) ཞེས་ཟེར། ཞག་ལྷ་ནས་
 རྩ་བསྐྱར་སྤྱར་འགྱུར་རེས་ཀྱི་བྱ་རམ་དང་སྤྱར་བའི་བརྒྱུད་བ་ཆོས་ཙན། ཁྱེད་
 བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྱོར་མདོན་ཤེས་དང་མི་ལྷན་པས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་པར་བྱ་...
 བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཞག་ལྷ་ཁོ་ནར་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་དགོས་པ་གང་ཞིག།
 ཁྱེད་ཞག་ལྷ་ནས་རྩ་བསྐྱར་སྤྱར་འགྱུར་བ་བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྱོར་མདོན་ཤེས་...
 དང་མི་ལྷན་པས་དེ་ཞག་ལྷར་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱེད་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་ཏུས་སུ་ཤེས་པའི་བསྟོད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱལས་པ་ལ་གསོག་འཛིག་མི་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་པ་ལ། སྤྱོད་ཕྱིན་
 གྱིས་བརྒྱལས་པ་ལ་ཆོས་ཙན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གསོག་འཛིག་གི་ཉེས་པ་མི་
 འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བསྐྱར་སྤྱར་འགྱུར་ཡོངས་སུ་གྱུར་ན་གསོག་
 འཛིག་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ལ། རྩ་བསྐྱར་སྤྱར་འགྱུར་ན་གསོག་
 འཛིག་བྱ་མི་འཐད་དེ། ཉེན་ཕྱིན་རྒྱལས་ཞིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འདི་ལ་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་པའི་ཕྱིན་ལེན་ཞིག །དངོས་པོ་འགྱུར་བའི་གསོག་འཛིག་
 འབྱུང་། ཞེས་ཟེར་ན། གནས་སྐབས་ཀྱི་པའི་གསོག་འཛིག་མི་འབྱུང་བར་
 ཐལ། དེས་ཕྱིན་ལེན་ཞིག་པ་གང་ཞིག །རྒྱ་མཆོན་མཆོངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། དངོས་པོ་འགྱུར་བས་ཕྱིན་ལེན་མི་འཛིག་པར་ཐལ། དེ་ལ་གསོག་འཛིག་
 འབྱུང་བ་གང་ཞིག །རྒྱ་མཆོན་མཆོངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། རྩ་བསྐྱར་

སྤྲོ་བ་འཕྱར་བས་བྱིན་ལེན་ཞིག་པ་བཞིན་དུ། གསོག་འཛོག་དུ་མ་སོང་བ་ཡིན་ཡང་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་དང་འདྲ་བར་བཟང་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཅན་བའི་ཐབས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁོ་བའི་ལས་ཀྱི་

གཞི་བཤད་པ།

༥ ཆོ་ག་ལས་འདས་ན་ལས་མི་འཆགས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁོ་བའི་ལས་ཀྱི་གཞི་བཤད་ན། དེའི་ཚུལ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། འདི་ལ་གཞི་ཡི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། ཆོ་ག་ལས་འདས་ན་ལས་མི་འཆགས་སོ། ཞེས་པ་ནས། ཚུལ་ཤིང་དག་གིས་པ་མི་འཆགས་སོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་འཆད་པ། བརྗོད་པ་ལྷག་པ་དག་གིས་ནི་མ་བྱས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནས། དག་སྦྱོང་མ་ཉིད་དག་གིས་ལས་གཞན་བྱེད་པས་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོང་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དག་འདུན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དངོས་(༡༩ན) དང་། གང་ཟག་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྒྱུར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་འདྲུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྦྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཆག་ཆག་དང་། བྱུང་དར་དང་གནས་མལ་ལ་སོགས་བཤམས། གཞི་བརྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱིས་པའི་ཆོག་གིས་ལན་འདེབས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ལས་འཆགས་པའི་རྣམ་གཞག །ལས་རང་གི་རོ་བོའི་རྣམ་གཞག་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལས་ཆགས་པ་གཞིའི་ཡན་ལག་ལས་ཆགས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག །ལས་བརྗོད་པ་རོ་བོའི་ཡན་ལག །ལས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཡན་ལག །ལས་ཆགས་པ་རུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ལ། རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་སྟོ་མཐུན་བྱེད་པའི་

དགེ་འདུན། བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ལམ་ན། བསྐྱབ་བྱའི་རོན་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ལ། དགེ་འདུན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟན་ནམ་མཁུ་གསུམ་ལྟན་
 དགོས་ཏེ། གངས་ཚང་བ་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པའི་ཚོས་དང་ལྟན་པ། མི་མཐུན་
 པ་གཉིས་དང་བུལ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལས་གང་བྱེད་པ་ལ་དགེ་
 འདུན་དུའི་གངས་ཚང་བ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། འདི་ལ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། བཞི་
 བཅུའི་གངས་ཚང་བ། ཉེར་གཉིས་ཀྱི། ཉི་ཤུའི། བཅུ་གཉིས་ཀྱི། བཅུ་གཅིག་གི།
 བཅུའི། དཔུའི། བརྒྱད་ཀྱི། རྩ་ག་གི། །ལུའི། བཞིའི་གངས་ཚང་བ་རྣམས་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དུལ་དཔུས་སུ་དགེ་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་མཁུ་དབྱེད་གསུམ་
 གྱིས་ལས་བྱེད་པ་ལ། དགེ་སྤྱོད་པ་ཉི་ཤུ། དགེ་སྤྱོད་མ་ཉི་ཤུ་ཉེ་བཞི་བཅུའི་
 གངས་ཚང་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཉེ། དུལ་དཔུས་སུ་དབྱེད་
 མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་དགེ་སྤྱོད་པ་བཅུ་དང་མ་བཅུ་གཉིས་...
 ཀྱི་གངས་ཚང་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་ཉེ། དུལ་མཐའ་འཁོར་དུ་
 དགེ་སྤྱོད་མ་དབྱེད་པའི་ལས་བྱེད་པ་ལ། དགེ་སྤྱོད་པ་བཅུ་དང་མ་བཅུ་ཉེ་ཉི་
 ཤུའི་གངས་ཚང་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་དུལ་དཔུས་སུ་དགེ་སྤྱོད་པ་
 སྤྱོད་མཁུ་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དབྱེད་པའི་ལས་བྱེད་པ་ལ། དགེ་སྤྱོད་པ་ཉི་ཤུའི་
 གངས་ཚང་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་ཉེ། དུལ་དཔུས་སུ་དགེ་སྤྱོད་མ་
 དང་ཚངས་སྤྱོད་ལ་ཉེ་བར་གནས་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཉེ། སྤྱོད་པ་ཀྱི་སྤྱོད་
 (༡༤༦) པ་གཉིས་དང་། འཁོར་དང་འཁོར་མང་པོ་ཉེ་བར་འཛོག་གི་གནད་བ་
 ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་དགེ་སྤྱོད་མ་བཅུ་གཉིས་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཡོད་དེ།
 དུལ་མཐའ་འཁོར་དུ་དབྱེད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ། དགེ་སྤྱོད་
 པ་ལྷ་དང་མ་རྩལ་ཉེ་བཅུ་གཅིག་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་པ་ཡོད་དེ། དུལ་
 དཔུས་སུ་སྟེམ་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ། དགེ་སྤྱོད་པ་བཅུ་ཚང་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱན་པ་ཡོད་དེ། དགེ་སྤྱོད་མའི་དགས་དབྱེད་བྱེད་པ་ལ།

དགོས་པ་ལྟ་བུ་དང་མ་བཞི་སྟེ་དགའི་གངས་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་
 ཡོད་དེ། དགོས་པ་མ་སྟོ་མཁུ་སྟོད་པ་ལ། དགོས་པ་བཞི་དང་མ་བཞི་ཚང་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དེ་གཉིས་ལ་སྒྲིན་པ་ལ་ཡང་རྩོ། །ཞེས་གསུངས། དགུ་
 པ་ཡོད་དེ། དུལ་མཐའ་འཁོབ་རྩ་སྒྲ་རྩ་ལྟེ་སྟོ་མ་པ་གཉིས་དང་། འཁོར་དང་
 འཁོར་མང་པོ་ལ་ཉེར་འཛག་གི་གནད་བ་སྒྲིན་པ་གཉིས་ལ་དགོས་པ་རྩ་ག་
 ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ཡོད་དེ། དགོས་པའི་དགག་དབྱེ་ལ་དགོས་པ་
 སྟོ་མ་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་དང་བརྒྱད་དང་དགུ་དང་ཉི་ཤུ་དང་བཞི་
 བརྒྱད་དང་བཞི་རྣམས་གངས་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གཞན་རྩ་ན་ལས་དེ་རྣམས་
 མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར། ཉེར་གཉིས། བརྒྱ་གཉིས། བརྒྱ་གཅིག་། བརྒྱ་རྩ་ག་
 གིས་གངས་ཚང་དགོས་པ་ནི་དེ་ལས་ཉུང་ན་ཆགས་ཀྱང་བྱ་མི་རུང་སྟེ་བྱེད་པ་
 པོ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བརྒྱ་གཅིག་པ་ཡོད་དེ། བཞི་ལས་ཉུང་ན་
 ལས་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་ལས་ཉུང་ན་དགོ་འདུན་རྩ་མི་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁ་སྐོང་གི་ཚོས་དང་ལྟན་པ་ལ་ཡང་ཁ་སྐོང་གི་ཚོས་བཙུ་
 ཡོད་དེ། གཞིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་བརྒྱ། ལྷ་བའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་
 གསུམ། རུང་མཐུན་སྐྱུར་བ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བརྒྱ་
 ཡོད་དེ། མི་འདུག་པར་འགྲང་བ་མ་ཡིན་པ། དུལ་གང་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ།
 འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་སུལ་བ་མ་ཡིན་པ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་
 པ། སམ་པས་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པ། མཚམས་མེད་པ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ། རྟིག་
 ལྟ་ཅན་མ་ཡིན་པ། ས་གཞན་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པ། ཐ་དང་རྩ་གནས་པ་མ་
 ཡིན་པ། འཁྲུ་བཅས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐ་དང་
 རྩ་གནས་པ་ནི་འདིར་དབྱེ་བ་ན་ཚོས་མིན་སྟོགས་སུ་སོང་བ་ལ་འཛག་དགོས་
 པ་(༡༥ན) ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་
 མ་ཡིན་པ། དཀོན་མཆོག་གཞན་མ་ཡིན་པ། མཚན་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་

རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། གཉིས་ཡོད་དེ། བ་སྐྱད་གསུམ་
 དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་ཏུ་གནས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་
 གྱི་ནང་ནས་འབྲུལ་བཅས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་བསྐྱམ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སྤྱོད་མོ་ཡན་
 ཆད་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་གིན་ཏུ་དཀའ་ནའང་ལས་གང་བྱེད་པའི་
 སྤྱོད་ཏུ་དགེ་འདུན་གྱིས་ལྟང་བ་བཤགས་པར་འོས་པ་རྣམས་བཤགས། བསྐྱམ་
 པར་འོས་པ་རྣམས་བསྐྱམས། དེ་ཕྱི་གྱིས་བསྐྱམ་པར་འོས་པ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱམས་པས་ལས་དེ་དང་དེ་ལ་མི་སྤྱི་བ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དག་པར་འགྱུར་རྟེ།
 བསྐྱམ་པར་བྱ་བས་ཀྱང་ཡིན་གྱི་བཤགས་པར་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་ཡིན་པ་མ་
 ཟད་དོ། དེ་ཕྱི་གྱིས་བསྐྱམས་པས་དག་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགེ་སྤྱོད་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ན་ཁ་སྤྱོད་
 གི་ཆོས་དང་ལྡན་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུ་དེ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྤྱོད་ཏུ་མི་
 འོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དགོས་རྟེ། མ་འདུས་
 པའི་མི་མཐུན་པ་དང་། འདུས་པ་ཕྱིར་ལོག་པའི་མི་མཐུན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་
 བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལས་བྱེད་པའི་མཆོམས་ནང་ཏུ་གཏོགས་
 པ་ཡིན་པ། ལས་ཀྱི་ཁ་སྤྱོད་ཏུ་འོས་པ། ལུས་སམ་འདུན་པ་སྤུལ་བ་གང་རུང་
 གིས་མ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ། སྤྱིས་པའི་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ། ནང་ཞེ་འགས་
 དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ། མཆོམས་ནང་དེ་ན་ཡོད་པར་ལས་གཤམ་ན་ཡོད་པའི་
 དགེ་སྤྱོད་གཅིག་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དེས་སམ་ཡིད་གཉིས་ཟེ་བ་གང་རུང་ཡིན་པ་
 རྣམས་དང་བྲལ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་མཆོམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
 པ་ཁ་སྤྱོད་བར་འོས་པ་ལུས་སམ་དེ་ལ་འདུན་པས་འདུས་པར་རྗེས་སུ་མ་
 བྱུགས་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལས་གཤམ་
 དེར་གཏོགས་པའི་དགེ་སྤྱོད་གཅིག་གིས་ལས་གཤམ་དེར་ད་ལམ་ལས་འདི་བྱས་
 ཀྱང་མི་འཆགས་ཞེས་སམ་ལས་འདི་བྱར་མི་རུང་ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་དང་བྲལ་

དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་དེ་ལ་ཆོས་སྤྲུལ་གྱི་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཆོས་
 བརྒྱན་ལྟར་དགོས་(༡༥༧) ཏེ། མཆོམས་ནང་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཤིང་ལ་
 སྐྱོང་བར་འོས་པ། སྐྱོང་ལམ་མ་ཉམས་པ། རང་བཞིན་རྒྱ་གནས་པ། ཡང་དག་
 པར་སྡོམ་པ། འདུལ་བ་མཛོན་པར་ཤེས་པ། རང་ཞི་འཁོན་དང་བཅས་པ་མིན་
 པ་རྣམས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིར་སྒྲིག་པར་བྱེད་པ་ཡང་གང་ལ་ལས་དེ་བྱེད་
 པ་དེ་ལས་གཞན་པས། གལ་ཏེ་མི་མཐུན་པ་དང་ལྡན་ན་སྐྱོང་ལམ་ལས་ཉམས་
 པ་དང་། རང་བཞིན་རྒྱ་གནས་པ་དང་དག་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པས་
 མཛོན་པར་མི་ཤེས་པ་དང་ནད་དང་བཅས་པ་མ་གཏོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་པ་
 ཉིད་དོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལས་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ལས་
 མཁན་ནི། དགོ་སྤྱོད་ཆོས་བརྒྱན་ལྟར་གྱི་སྤྱོད་རྒྱ་ལས་དེ་དང་དེ་བྱེད་པ་ལ་
 མཁས་ཤིང་གུས་པ་ཅིག་དགོས་ལ། མི་འདུག་པར་འགྲང་བ་ནས་འབྲུལ་
 བཅས་གྱི་བར་དགུ་དང་ལྡན་པས་ལས་བྱེད་མི་རུང་སྟེ། དེས་ལས་བྱས་ན་ལས་
 མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དམིགས་བསལ་ཡོད་དེ། འདོན་པ་པོ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་
 གཞན་མེད་ན། ཕྱིར་འཆོས་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ས་གཞན་ན་གནས་ཀྱང་ས་ས་
 ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་སོགས་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་
 ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་འདོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་སེམས་ཅན་
 མ་ཡིན་པ་ལ་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་ལ་རྒྱ་མ་ཡོད་དེ། ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་གསོལ་བ་འབའ་
 ཞིག་པའི་ལས་གྱིས་བསྐྱབ་པ། མཆོམས་པོ་ཆེ་གཙོད་པའི་ལས་ལྟ་བུ་གསོལ་
 གཉིས་གྱི་ལས་གྱིས་བསྐྱབས། སྤྱ་བརྒྱུད་དབྱུང་བ་ལྟ་བུ་གསོལ་བཞིའི་ལས་
 གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་ལ་བྱིམ་པ་ལ་བྱ་བ་དང་། རབ་བྱང་ལ་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད།
 དང་པོ་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ། ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བྱིམ་པ་དག་བསྟེན་ཏུ་སྐབ་པ་ལ་
 གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་གནས་པ་སྟེན་པ། བྱིམ་གྱི་བསྐབ་པ་འི་སྟེན་པ་སྟེན་པ།
 དེ་ཞིག་པར་བྱེད་པའི་ལས། ལྷང་བཟེད་ཁ་སྐབ་པའི་ལས། དེ་ཁ་གདང་བའི་
 ལས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བསྟེན་པར་
 རྫོགས་(༡༩)ན་པ་ལ་སྐབ་པ་དང་། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་རབ་བྱང་ལ་བྱ་
 བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྟེན་པའི་ལས། དེ་
 ལ་བསྟེན་བའི། དེ་ལ་ཆད་པས་གཅོད་པའི། དེ་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་ལས་གྱི་
 བསྐབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ནི། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་གནང་བ་
 སྟེན་པའི་ལས་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་སྟེན་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐབ་པར་བྱ་བའི་
 དུལ་དག་སྤྱང་དེ་ཉིད། སྤྱིར་བཏང་ལ་ཆོས་དབྱ་དང་ལུན་པ་དགོས་ཏེ། ཆོས་
 རྟན་མོང་བ་བརྒྱད་གྱི་སྟེང་ཏུ་རང་རང་གི་གཞི་ལེགས་པ་དང་ལུན་དགོས་……
 པའི་བྱིར། ཆོས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྟེན་པ་གསོ་རྒྱུ་ཡཅ་ཆད་
 དང་ལུན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ།
 གནས་ནས་མ་སྤྱང་བ། ལྷ་སྟེན་གྱི་སྟེན་པ་ཆོས་སྟོགས་ལས་གཞན་པའི་སྟོགས་
 གྲུ་མ་སོང་བ། མཚན་མཐུན་པ། ཆོགས་སུ་མ་ཡོངས་པ། རང་རང་གིས་
 གསོལ་བ་ལན་གསུམ་འདེབས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། རང་རང་གི་གཞི་
 ལེགས་པའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། ཁང་པའི་གནང་བ་ལྟ་བུ་ལ་མཚན་ན་ལེགས་
 པར་བརྟགས་པ། སྤྱིར་གནང་བ་བྱིན་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དེ་ཡང་སྟེན་ལུལ་མཐའ་དག་ལ་མ་ངེས་ཏེ། འཁོར་དང་འཁོར་མང་
 པོ་ཉིད་འཛིག་གི་གནང་བ་སྟེན་པ་ལ་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྟེན་པ་གསོ་རྒྱུ་ཅམ་
 བྱིས་མ་ཆོག་པར་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྟེན་པ་རྣམ་དག་དང་ལུན་པ་དགོས་པའི་
 བྱིར། སྟེན་པའི་གནང་བ་བྱིན་པ་ལ་ལུལ་བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མི་

དགོས། བསྐྱོད་པ་སྤྱིན་པ་ལ་གནས་ནས་མ་ཕྱུང་བ་མི་དགོས། མཐུན་པ་དང་
 མི་མཐུན་པ་འདི་གསེས་སྤྱིན་པ་ལ་ཡུལ་ལྟ་སྤྱོད་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྤྱུགས་ལས་……
 གཞན་པའི་སྤྱུགས་སུ་མ་སོང་བ་མི་དགོས། དགེ་སྤྱོད་མའི་སྒོ་ནས་པ་སྤྱིན་པ་
 དང་། མཁྱ་བ་སྤྱིན་བྱ་བ་ལ་ཡུལ་མཆོན་མཐུན་པ་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
 ཟྱེར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། གསང་སྟོན་བསྟོན་བ། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྟོན་བ།
 གནས་མལ་སྟོན་པ་པོ་བསྟོན་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཟྱེར། འདིའི་བསྟོན་ཡུལ་དེ་
 ཡང་དགེ་སྤྱོད་ཆོས་བརྩ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་པ་པའི་ཞལ་ཏ་
 པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཆོས་བརྩ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་རང་རང་གི་གཞི་ལེགས་པ་
 དང་ལྡན་པ་དགོས་པའི་ཟྱེར་ཏེ། དཔེར་ན། དགེ་སྤྱོད་མའི་སྟོན་པའི་བསྟོན་བ་
 ལ། རྣམ་པར་དག་པའི་(༡༥) རྒྱད་པར། མཁས་པའི་རྒྱད་པར། བརྟན་པའི་
 རྒྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱ་
 ཏུར་བརྩའི་ལས་ལ་སྟོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལས་ནི་
 བསྟོན་བྱུང་བརྩ་གཅིག་གི་ལས་ལྟ་བུ། ཆད་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
 ཡུལ་ཡང་ཆོས་བརྩ་གཅིག་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་པ་ཤད་པ་ལྟར་བརྒྱད་
 གྱི་སྟེང་དུ་ལྱུང་བ་སྤྱིང་དྲན་སྟོན་དུ་སོང་བ། བད་པ་མ་ཡིན་པ། དགེ་འདུན་
 གམས་ཅད་འབྱེད་རྩིས་པ་མ་ཡིན་པ་ཅིག་དགོས་པའི་ཟྱེར། འདིའི་རང་རང་
 གི་གཞི་ལེགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཟྱེར་འཆོས་ལས་ནན་ཏུར་དང་དབྱུང་བ་ནན་
 ཏུར་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན་ཟྱེར་བཅས་པའི་སྟོན་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་འཆོས་པ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་པའི་ཟྱེར། བཞི་བ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། གསེས་སྤྱོད་གི་ལས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་
 དང་དགག་དབྱེད་ལས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཟྱེར། དང་པོའི་ཡུལ་
 ལ་དགེ་སྤྱོད་དེ་ཉིད་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། ཟྱེར་བཏང་ལ་དགེ་
 འདུན་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལྡན་གྱིས་སྟེང་དུ་གསེས་སྤྱོད་གི་ཆོག་ལ་མཁས་པ་……
 ཞིག་དགོས་པའི་ཟྱེར། དམིགས་བསལ་ཡོད་དེ། ཁ་སྤྱོད་བར་མི་འོས་པས་ཀྱང་

གསོ་སྤྱོད་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན། གསོ་སྤྱོད་ཉམས་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་ན་ཆོས་བདུན་ལྟ་བུ་དགོས་ཏེ། དང་པོ་བཞིའི་སྤྱོད་དུ་མཚན་སྤྱོད་དུ་
གནས་པ། མཚན་མཐུན་པ། གསོ་སྤྱོད་བཞག་པ་མ་ཡིན་པ་ཅིག་དགོས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་དགག་དབྱེའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི། ཡུལ་དཔེ་སྤྱོད་
ཆོས་བཞི་དང་ལྟ་བུ་དགོས་ཏེ། སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་གསོ་སྤྱོད་གིས་
སྐབས་ལྟར་འདོན་པ་བཞེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་སྤྱོད་བཞིན། དགག་
དབྱེ་ཉམས་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ནི་གསོ་སྤྱོད་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྐྱེད་པར་མ་
ཚོགས་པའི་རབ་བྱུང་ལ་བྱ་བ་ཡོད་དེ། སྤྱི་རྒྱུ་གྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས་སྤྱོད་པའི་
ལས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལས་འཆགས་པའི་
བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ། དངོས་པོ་གཙོ་བོ་དང་། བསམ་པ་གཙོ་བོ་དང་།
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཚན་ཆེ་ཆུང་གཙོ་བོ་དཔེ་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ་
འདུ་ཤེས་དང་། ཀུན་སྤྱོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དཔེ་འདུན་གྱི་འདུ་ཤེས་
གཙོ་བོ་དང་། གང་ཟག་གི་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་དཔེ། དང་པོ་ནི། བྱ་བ་དུར་
བཅུའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་བསྐྱེད་ཚོགས་(༣ ཡན) སྤྱོད་པའི་ལས་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ཀུན་སྤྱོད་གཙོ་བོ་དཔེ་ལས་དེ་དང་དེ་བྱེད་པར་འདོད་པ་སྤྱོད་ཐག་
པ་ནས་དགོས་ཏེ། བཞད་གད་གྱི་དངོས་པོས་ནི་གང་གིས་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱེད་པ་དང་སེམས་
ཅན་ལ་ཐན་པར་འདོད་པའི་བྱམས་སྤྱོད་རྗེ་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་པ་
པ་སོགས་དགོས་ཏེ། བསྐྱེད་པ་རྣམས་པར་དག་པ་བསྐྱུངས། ཞེས་གསུངས།
བྱམས་པ་དང་སྤྱོད་རྗེ་ཞེས་སོགས་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལས་བརྗོད་པ་རྒྱ་
པོའི་ཡན་ལག་ཡོད་དེ། བརྗོད་པ་ཆེད་པ་མ་ནོར་བ་མ་འབྲུལ་བ་ཞིག་དགོས་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལས་གྲུབ་པ་མ་ཉམས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

པ་ཆ་གསུམ་ཡོད་པའི་བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་གསུམ་གཉིས་ཆར་བ་ན་ལས་དེ་
 དང་དེ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཉ། པཌ་ཆེར་བྱས་པ་ནི་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལས་རང་གི་ངོ་བོའི་རྣམ་གཞག་ལ། ལས་ཀྱི་དབྱེ་
 པ། བསྐྱ་བ། མཚན་ཉིད། རྟེན་གང་ལ་བཞག་པ། གངས་ངེས་པ། སྐབས་འདིར་
 གསོལ་བཞིའི་ལས་འབའ་ཞིག་དངོས་སུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དྲུག་དང་
 བོ་ནི། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། ལས་བརྒྱ་ཙུ་གཅིག་གསུངས་པ་རྣམས་སྟོབ་
 དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་སྟོན་ཏུ་བསྐྱས་ནས་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་
 ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་བཞི་བརྒྱ་ཙུ་བརྟུན། གསོལ་བཞིའི་ལས་
 ལྷན་ཅུར་བསྐྱས་ལ། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཀམ་གཉི་ལས། གསང་དང་ནང་དུ་རྒྱ་
 ཕྱིར་དང་། ཤམ་སྦྱང་དེ་ལ་ལྷུང་བཅས་དང་། རྒྱ་ལ་དགེ་འདུན་ཡིད་གཉིས་
 དང་། རྩོད་དང་ངེས་ཉིད་མ་ཡིན་དང་། རྒྱ་ལ་དོན་དུ་ལྷ་པོ་དག བཅས་
 ཅད་དགག་དབྱེར་གཏོགས་པ་ཡིན། དབྱར་གནས་ཁས་བླངས་ཉིད་དང་ནི། །
 མི་བའི་རྣམས་དང་ནོར་འདྲ་དང་། ཆོས་པོས་སྤྱ་བརྒྱུད་གཏད་པ་དང་། ཆོས་
 པོས་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། ཤམ་སྦྱང་ལེན་ནི་བརྗོད་པ་དང་། གངས་སུ་
 གཞུག་པ་བཞི་དག་དང་། བྱིས་ཀྱི་སྟོན་དང་དེ་ཞིག་དང་། ལྷུང་བཟེང་ཁ་
 སྐྱབ་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དག གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་ལས་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གསང་སྟོན་བརྗོད་པའི་ལས། དགེ་འདུན་གྱི་
 བླ་པ་དུ་བར་ཆད་དྱི་བའི་ལས། གསོ་སྦྱང་གི་ལས། གསོ་སྦྱང་གི་སྦྱར་བའི་ཆེ་
 ལྷུང་བ་བྱང་མ་བྱང་ཡིད་གཉིས་(༡༥ན) ཟེ་བ། དགེ་འདུན་མཉམས་ཅད་ལྷུང་
 བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ། ལྷུང་བ་བྱང་བར་ངེས་པ། ལྷུང་བ་བྱང་བར་ངེས་སུ་རྒྱ་
 པོ་གང་ཡིན་མ་ངེས་པའི་ཆེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ལས་ཉི་གཞི། དགག་དབྱེ་
 ལའང་དགག་དབྱེའི་ལས་དངོས་དང་། སྦྱར་བའི་ཆེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་
 ལས་བཞི་དང་དབྱར་ཁས་ལེན་གྱི་ལས་དང་། མི་བའི་རྣམས་དང་དེའི་ནོར་འདྲ་

བ། སྤྱོད་པ་པའི་ཞལ་ཏུ་པ་བསྐྱོ་བ། ལག་(༣༥) གི་ལྷ་བསྐྱོ་བ། གནས་ཁང་
 བསྐྱོ་བ་ལ་ཤོགས་པ་དང་། ཞེས་པས། གནས་ཁང་ཟས་ལ་བསྐྱོ་བ་གཉིས། །
 ལྷག་པ་བག་ཆོས་འབྲིམ་པ་གཉིས། །སྤྱོད་ཆོགས་འབྲིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། །
 རྫོང་རྒྱུད་འབྲུག་དང་གོས་ཀྱི་གཉིས། །དབྱུང་གི་རས་ཆེན་སྤེད་དང་འབྱེད། །
 མངག་གཞུག་པ་དང་མཛོས་འཛོས་ཏེ། །གང་ཟག་བརྒྱ་དང་གཉིས་པོ་དག །
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བརྒྱ་གཉིས་ཡོད། དགེ་སྤྱོད་གཞུ་པོ་བསྐྱོ་བའི་ལས།
 གསལ་བ་བསྐྱོ་བ། རྫོང་པ་ཕྱེད་པ་པོ་བསྐྱོ་བ། རྩལ་ཤིང་འབྲིམ་པ་པོ་བསྐྱོ་
 བ། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་གཞི་རྩུང་བར་བརྟན་པ་ལ་གནད་པ་སྦྱིན་པའི་ལས་
 གཉིས། བྲིམ་སྤྱན་འབྲིན་པ་ལ་ལྷུང་བ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་བསྐྱོ་བ། ཡན་པོ་
 དང་ནད་པ་ལ་ཆོས་ཆོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནད་པ་སྦྱིན་པ། ཡོ་རྒྱལ་གི་
 བར་རྩ་རྟན་གཉིས་པ་བྱེད་པའི་གནད་པ་སྦྱིན་པ། ལྷུང་བ་ཕྱེད་འབྲལ་ཕྱེད་
 འབྲིམ་པ་པོ་བསྐྱོ་བ། དགེ་སྤྱོད་དང་དགེ་སྤྱོད་མ་སྤྲིག་ཏུ་ཅན་ཁྱིམ་པ་རྣམས་
 ལུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་བསྐྱོ་བ། དགེ་སྤྱོད་མའི་རྟོན་པ་བསྐྱོ་བ། བྲགས་
 རྩལ་བ་བསྐྱོ་བ། དགེ་སྤྱོད་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ལ། དགེ་སྤྱོད་མ་རྣམས་ཀྱིས་
 ལྷག་མི་བྱ་བའི་རྩྭ་པ་སྦྱིན་པ། དགེ་སྤྱོད་མ་ལ་འཁོར་འཛོལ་པའི་གནད་པ་
 སྦྱིན་པ་དང་འཁོར་མང་པོ་འཛོལ་པའི་གནད་པ་སྦྱིན་པ་གཉིས། ཡན་པོ་དང་
 བད་པ་ལ་འཁར་བའི་གནད་པ་སྦྱིན་པ། རྩ་བའི་གནད་པ་སྦྱིན་པ། གསོ་རྒྱུད་
 བ་དང་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྫོང་པ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ། དགེ་སྤྱོད་མའི་རྩྭ་
 པ་སྦྱིན་པ། ཆངས་རྒྱུད་ལ་ཉེར་གནས་ཀྱི་རྩྭ་པ་སྦྱིན་པ། དགེ་སྤྱོད་མ་ལ་རང་
 གི་དུ་དང་རྟན་ཅིག་ཉལ་བའི་གནད་པ་སྦྱིན་པ། ལུ་གའི་ཆོ་དགེ་སྤྱོད་མ་ལ་ཉེ་
 རུའི་བྲིམ་རུ་འགོ་བའི་གནད་པ་སྦྱིན་པ། དབྱུང་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱོ་རོལ་རུ་འགོ་
 བའི་གནད་པ་སྦྱིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གསོལ་བཞིའི་ལས་
 ལ་སུམ་རུ་ཡོད་དེ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། །སུ་སྟེགས་གནས་དང་

མཆོམས་དགྲོལ་དང་། མཐུན་སྦྱིན་གསེས་དབུན་པོ་དང་། བརྒྱད་དང་
 དུན་དང་མ་ཆུས་དང་། དེ་ཉིད་འཆོལ་ཏུ་གཞུག་པ་དང་། བསྐྱོ་པར་བྱ་བ་
 རྣམས་དང་ནི། ཉམས་པ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དག གསོལ་དང་བཞི་ཡི་ལས་ཡིན་
 རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱེན་པར་རྒྱལ་པའི་ལས། ལུ་ཕྱེགས་ཅན་ལ་ཟླ་
 བ་བཞིར་གནས་པ་སྦྱིན་པ། མཆོམས་ཆེ་ཆུང་དགྲོལ་བ། སན་ཚུན་མཐུན་
 (༡༩) པར་སྦྱིན་པ། མཐུན་པའི་གསེས་སྦྱང་སྦྱིན་པ། གནས་དབྱུང་དབུན་དང་
 སྤིག་པ་ནན་ཏུར་སོགས་ནན་ཏུར་དབུན་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ། གནས་དབྱུང་
 རྣམས་དང་ནན་ཏུར་བྱས་པ་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་བའི་ལས། སྤོ་བ་གསུམ་མཁུ་
 བ་གསུམ་སྤོ་བ་སྦྱང་ནས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་དབྱུང་བ། སྤོ་བརྒྱད་དབྱུང་
 བ་སྤེལ་བརྒྱད། དུན་པས་འདུལ་བ་སྦྱིན་པ། མ་ཆུས་པས་འདུལ་བ་སྦྱིན་པ། དེའི་
 རོ་པོ་ཉིད་འཆོལ་ཏུ་གཞུག་པ། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན། དེའི་རྗེས་སུ་སྦྱགས་པ་
 བྱིམ་པ་སུན་འབྱེན་པ། བཀའ་སྒྲོ་མི་བདེ་བ། སྤིག་ལྟ་མི་གཏོར་བ། དགེ་སྦྱོང་
 གནས་དབྱུང་གི་རྗེས་སུ་སྦྱགས་པའི་དགེ་སྦྱོང་མ། དཀོན་མཆོག་གཏོར་བའི་
 དགེ་སྦྱོང་མ། འཐབ་ཀྱོལ་བྱེད་པ། བདེ་ཞིང་གནས་པ། བདེ་ཞིང་གནས་
 འདུག་རྣམས་ལ་བསྐྱོ་གུར་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་ལས་བརྒྱད་དང་། སྤིག་ལྟ་མི་གཏོར་
 བའི་དགེ་ཚུལ་བསྐྱེལ་བའི་ལས། ཉམས་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་སྦྱིན་པའི་ལས་རྣམས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བརྒྱ་ཙུག་གཅིག་པོ་དེ་དག་བསྐྱེན་གསུམ་ཏུ་
 འདུ་སྟེ། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས། གསོལ་གཉིས་གྱི་ལས། གསོལ་
 བཞིའི་ལས་རྣམས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་རོ་པོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ།
 དགེ་འདུན་ཁྱུང་པར་གསུམ་ལྡན་གྱིས་ཆོ་ག་ཁྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྒྲིན་ནས་སྤོ་བ་
 བསྐྱར་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏུ་གནས་པ་དེ། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་ལས་
 དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྟེན་གང་ལ་བཞག་པ་ཡོད་དེ། པའི་རྟེན་ཁོ་ན་
 ལ་བཞག་པ་དུག །མའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་བཞག་པ་བརྒྱ་གཉིས། སལ་ཆེར་པ་མ་

གཉིས་ཀ་ཐུན་མོང་དུ་བཞག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 དགེ་སྲོང་མའི་སྟོན་པ་བསྟོན་པ། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྟོན་པ། རས་ཆེན་སྟེང་
 པ་པོ་བསྟོན་པ། གཞུ་པོ་བསྟོན་པ། གསལ་བ་བསྟོན་པ། གསལ་བའི་གསལ་བ་བསྟོན་
 པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱལ་མི་བྱ་བའི་སྟོན་པ་རྩིན་པ།
 བསྟོན་པའི་པམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྟོན་པ་མཛོད་པ། འཐབ་ཤོལ་བྱེད་པ་ལས་
 བསྟོན་པའི་བསྟོན་པ་མཛོད་པ། བདེ་ཁིང་གནས་པ་སྦྱིན་པ། བདེ་ཁིང་གནས་
 མཛུགས་སྦྱིན་པ། ལྷ་རྩལ་གྱི་སྟོན་པ་གཉིས་སྦྱིན་པ། འཁོར་དང་འཁོར་མང་ཉེ་
 བར་འཛོག་པའི་གནད་པ་སྦྱིན་པ། ལུ་རྒྱུད་དུ་དང་ལྷན་ཅིག་ལྷལ་བའི་གནད་
 པ་སྦྱིན་པ། ཉེ་དུ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་འབྲེལ་བའི་གནད་པ་སྦྱིན་པའི་ལས་རྣམས་
 (༡༧བ) སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་ལས་དེ་ལ་བརྒྱ་
 རྩ་གཅིག་པོ་དེར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་
 པའི་དངོས་བཅས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར།
 འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་ལས་ཡིན་ན་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་པོ་ལང་དུང་ཡིན་
 པས་མ་བྱུང་སྟེ། དེར་མ་འདུས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དགེ་འདུན་གྱི་
 དབྱེད་སྟོང་བ། གང་ཟག་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསལ་
 བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་མདོར་བསྟུས་པའི་
 ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་ནི། སྐབས་འདིར་གསལ་བཞིའི་
 ལས་འབའ་ཞིག་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུང་མ་དག་པ་འགའ་
 ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གསལ་བཞིའི་ལས་མ་ཡིན་པ་ལ་གསལ་བཞིའི་ལས་སུ་སྟོན་
 བཟགས་པ་སོགས་ཡོད་པས་དེ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐབས་འདིར་གསལ་བཞིའི་
 ལས་སུ་མ་ཚུའི་གྲངས་ངེས་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར།

༥ གསུམ་པ་མཇུག་གི་ཆོག་ཡོད་དེ། ཐབས་ལེགས་བྱ་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་གང་ཟག་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཀྱི་མིང་ཅན་ལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་

དེ། དེ་བ་དང་ལན་ཐུན་པ་དང་། གཙུག་ཕྱིན་སྐབས་སྐབས་ཏུ་མ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། གཞུང་དོན་ནི། ཆོ་ག་ལས་འདས་ན་ཞེས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུར་ལྷུར་པའི་
ཆོ་ག་ལས་འདས་པ་སྟེ་མ་ཆང་ན་འབྲས་ལྷུར་ལྷུར་པའི་ལས་ནས་པར་དག་པ་
དང་དེ་དག་གི་འབྲས་ལྷུར་པ་སྟེན་རྒྱལ་སྐབས་མི་འཆགས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་མ་
ཆང་པའི་ཕྱིར། ལས་ཆོག་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ལས་རང་རང་ལ་དཔོན་པའི་
དགེ་འདུན་གྲངས་ཆང་བ་ལས་རང་རང་གི་ཆོ་གའི་ཆོག་བརྟུན་པ་སྐབས་ཀྱི་
སྟོན་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅེས་གསུངས་པའི་བཙུག་པའི་གཞི་བཟང་པ།

༥ གཞི་མ་ཞི་བར་ཤེས་ནས་ཕྱིང་པ་ཤོས་སྐྱོར་ཤེས་པར་བྱས་ཤིང་། ཞེས་
སྐབས་ཀྱི་གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱིས་གཞི་འཆད་ཚུལ་ལ། ལྷུང་
བ་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་། ཚུད་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་སྟོབས་
ཀྱིས་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱིར་བཅོས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི། ཏུས་དང་ཏུས་མ་ཡིན་པ་བསྟུས་པ་འབྱུང་པའི་གཞི། ས་
གཞན་ན་གནས་པ་སྟོབས་པའི་གཞི་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། གཞི་མ་
ཞི་བར་ཤེས་ནས། ཞེས་པ་ནས། ལྷུང་བ་ནི་རིགས་སོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། (༤༠ན) འདི་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་མི་ཤེས་པ་ཉིད་དང་
བཅས་པའི་སེམས་ཉེ་བར་མ་བཞག་པས་བརྟུན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དགེ་
སྟོང་པམ་པར་ལྷུང་པས་ལྷུང་བ་ཕྱིར་མ་བཅོས་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། ཞེས་
པའི་བར་གྱི་གཞུང་འདི་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། སྟོབས་དང་མགུ་
བར་བྱ་བ་སྟོད་པ་དག་གིས། ཞེས་པ་ནས། དེ་དང་ལུ་སྟེགས་ཅན་གནས་
པ་ལ་གནས་པ་དང་དེར་ལྷན་ཅིག་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། ཞེས་པའི་བར་
གསུངས། གཉིས་པ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་སྟོན་པ་ལ། མ་

གསལ་པ་ནི་གཞི་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནས། དེ་གཞིས་ཀྱི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཞིས་པ་རྩོད་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ། ལས་དང་འབྲེལ་
 བའི་རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱ་བ། འཁོར་ལོའི་རྩོད་པ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ལས་གཞན་
 བའི་རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། དགོ་འདུན་ཐ་དད་པ་ཉིད་
 ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་མི་འདོད་པར་སྤྱིང་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་གང་ཟག་ལས་
 ཆ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དགོ་འདུན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཞིས་པ་
 སྟོན་པ་ལ། དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ནི་ཆོས་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོར་ཞེས་པ་
 ནས། དབྱེན་ལ་ཆོས་སུ་ཤེས་པས་ཀྱང་ངོ་། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་
 པ་སྟོན་པ་ལ། འབྲུག་ལོངས་ཀྱི་རྩ་བཞིའོ། ཞེས་པ་ནས་དོན་རྒྱན་པར་བྱེད་
 པའམ་མངོན་པར་བརྩོན་པའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཞུང་འདི་རྩམས་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་དང་། རྩོད་པ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་རྩམ་གཞག་
 གཞིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ནན་ཏུར་དང་། ཕྱིར་བཅོས་པ་
 དངོས་གཞིས། དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ། བསྟུ་བ། རོ་བོ། སྒྲ་དོན། བྱ་ཏུར་རི་ལྟར་
 བྱ་རྩལ། དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་ཏུར་ལ་དབྱེན་བཅོ་ལྔ་ཡོད་
 དེ། བསྟུགས་པ་ནན་ཏུར་བྱེད་པ་ནི། འཐབ་ཀྱི་ལྟེན་པ་ལ་ལས་ཀྱི་བསྟུགས་
 པ་སྟེ་དེ་ཡང་མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་གསོལ་བཞིའི་ལས་བྱས་ཏེ། ལྷུང་པར་ཅན་གྱི་
 སྤྱིད་པ་ལྟ་སྤྱིང་དགོས་པ་ཆད་ལས་སུ་བཀལ་ཞིང་དེས་ཀྱང་མ་ཏུ་ལ་ན། གནས་
 ནས་འབྱེན་པའི་བསྟུགས་པའོ། །སྤྱད་པ་ནན་ཏུར་ནི། དགོ་འདུན་ལྟག་མའི་
 ལྷུང་བ་ཕྱིར་མ་བཅོས་པར་རྒྱན་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་གཉེན་པོ་རྒྱུད་ཏུ་འཛིན་ནས་སྤྱད་
 པའོ། །བསྤྱད་པ་ནན་ཏུར་ནི། བྱིམ་པ་སུན་འབྱེན་པ་སྟེ་སུན་བྱུང་བའི་གནས་
 དེ་ནས་ཕྱིར་སྤྱད་པའོ། ཕྱིར་འབྱེད་པ་(༤༠) བྱ་ཏུར་ནི། བྱིམ་པ་ལ་བརྟན་
 ཐབས་བྱེད་པ་ལ་མཛེས་པ་འཕྲུགས་ཀྱིས་སམ་དངོས་པོ་རྒྱུད་པའི་སྟོན་ནས་ཕྱིར་
 འབྱེད་པའོ། །གནས་དབྱུང་བདུན་ནི་མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་དང་།

ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་དང་། རྟིག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་དང་། འཐབ་གྲོལ་ལ་འབད་པ་
 ལས་མ་ལོག་པ་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལས་ཉེ་བར་མ་ཁི་བ་
 དང་། འཐབ་གྲོལ་གྱི་རྒྱ་ཉེ་བར་བརྒྱབ་པ་དང་། དགེ་སྤྱོད་མ་རྣམས་དང་བདེ་
 གིང་གནས་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བའོ། །གསོ་སྦྱང་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་ནི།
 གདམ་ངག་བཞག་པས་མ་རུལ་ན་དེ་དགེ་འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གསོ་སྦྱང་...
 རྟེན་ཏུ་མི་འཇུག་པའོ། །དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་ནི། གསོ་སྦྱང་བཞག་
 པའི་ནན་ཏུར་གྱིས་མ་རུལ་ན་དེ་དགེ་འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་དགག་དབྱེ་བྱེད་...
 ཏུ་མི་འཇུག་པའོ། །བསྐྱེལ་བ་ནི། དགེ་ཚུལ་པ་མ་བསྐྱེལ་བ་ལྟར་ལས་དངོས་སུ་
 གསུངས་པའོ། །ཁྱིམ་པ་ལ་ལྟར་བཟེད་ཁ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཁྱིམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
 ལ་གཤེ་སྦྱར་འདེབས་ན་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་རབ་
 བྱང་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལས་བྱེད་པ་སྤོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 བཙུ་ལྔ་པོ་དེ་ལྟལ་གྱི་སྒྲི་ནས་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། རབ་བྱུང་ལ་བྱ་བ་དང་། ཁྱིམ་
 པ་ལ་བྱ་བ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བརྟུ་བཞི་དང་པོ་དང་། བཙུ་ལྔ་
 པ་ཁྱིམ་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོ་གའི་སྒྲི་ནས་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། གསོལ་
 བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་བརྒྱབ་
 པ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དང་པོ་བརྟུ་བཞི་དང་པོ་དང་བཙུ་ལྔ་པ་
 གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་པོའི་སྒྲི་ནས་གསུམ་ཏུ་འདུ་སྟེ། བསྐྱང་པ་ནན་
 ཏུར་དང་། སྤོང་བ་ནན་ཏུར་དང་། རྣམ་པར་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་གསུམ་ཏུ་
 འདུ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དང་པོ་བཞི་དང་པོ་དང་གསོ་སྦྱང་དང་དགག་དབྱེ་བཞག་
 པ་གཉིས་གསུམ་པ་དང་ལྷག་མ་རྣམས་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
 མི་འདྲོད་བཞིན་ཏུ་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་ཀྱི་ཆད་པས་གཙོད་པའི་གསོལ་བཞིའི་
 ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 གིས་མཇུག་བཟོད་པ་གསོལ་དགོས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ནན་ཏུར་གྱི་རོ་...

བོ་ཡིན་ཏེ། བཅའ་ཟེའི་དུ་མོས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས། བསྐྱད་པ་ཞེས་བཟྱ་བའི་
 རོན་ཅི་ལགས། ཉེ་བ་འཁོར་ལས་དེའི་མིང་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་བསྐྱད་རར་བྱ་
 བ་ནི། དགེ་སྤྱོད་ཁྱིམ་སུན་འབྱེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་འདིར་བནས་
 པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་(༤༡ན) གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནན་ཏུར་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་གཞན་གྱི་འོག་ཏུ་བཞག་སྟེ། འདུད་
 པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོག་ཏུ་བཞག་ཅིང་
 འདུད་པ་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཞེས་དང་།
 བཞག་པའི་ནན་ཏུར་ནི་ཆད་པའི་ལས་ཏེ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ས་ནས་ཉམས་...
 པར་བྱ་བ་སྟེ་ས་འོག་མར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་
 རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་ཡོད་དེ། དུལ་རབ་བྱུང་ཆོས་བཅུ་དང་ལྔན་པ། བྱེད་པ་
 བོ་དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྔན། ཏུས་དབྱར་ནང་དང་བྱ་བ་གཞན་གྱི་
 སེམས་གཡངས་པའི་ཏུས་སུ་མ་ཡིན་པར་ཆོ་ག་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བྱ་བ་...
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནན་ཏུར་བྱ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡོད་དེ། བཞིགས་སྤྱད་བསྐྱད་ཕྱིར་
 འབྱེད་བཞི་བྱས་པས་ནི་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུད་པ་ལྷ་སྤྱོད་བ་དང་། བྱེད་པར་
 བསྐྱད་པ་ནན་ཏུར་བྱས་པས། གང་ནས་བསྐྱད་པའི་གནས་དེར་མི་ཅན་ས་
 པར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། གནས་དབྱུང་བཏུན་དང་བསྐྱེལ་བ་ནན་ཏུར་
 བྱས་པས་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུད་པ་ལྷ་སྤྱོད་བ་དང་། ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་
 རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པ་རྣམས་དང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ཡོངས་རྒྱུད་ལྟན་...
 ཅིག་ཏུ་མི་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། གསོ་རྒྱུད་དགག་དབྱེ་བཞག་པས་ནི་དགེ་
 སྤྱོད་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པ་དང་། གསོ་རྒྱུད་དགག་དབྱེ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་
 སྤྱོད་བ་དང་། ལྷང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པས་ནི་གང་ལ་སྐྱབ་པའི་ཁྱིམ་པ་དང་ཆོས་
 དང་ཟང་ཟིང་གི་ཡོངས་རྒྱུད་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ཡིན་...
 པའི་ཕྱིར། ནན་ཏུར་ལས་གྲོལ་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་དེ། དག་བཅའ་ཐོབ་པ་དང་

བསྐྱོད་པ་གསལ་བྱིན་པ་ན་ནན་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་ལ། གསོ་དགག་
 བཞག་པ་དགོསྤྱོད་དང་ལྷན་ཅིག་གསོ་དགག་བྱས་པས་དེ་ལས་གྲོལ་ལ། ནན་
 རྒྱུ་སྤྱི་མ་བྱས་པས་སྐྱ་མ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་ནན་རྒྱུ་
 བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉེས་པ་ལ་མ་ཞུགས་པ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཞུགས་
 པ་འཇོག་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཕྱིར་བཅོས་
 དངོས་བཤད་པ་ལ། མཐོལ་བ་དང་། བཤགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་
 རྒྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷང་བ་བཤགས་པའི་སྐྱོ་རོལ་རྒྱུང་བ་མཐོལ་བའི་.....
 ཚུལ་ཡོད་དེ། ལུལ་དགོསྤྱོད་ཆོས་རྒྱལ་ལྷན་ནམ་མ་རྟེན་ན་དགོ་ཚུལ་སོགས་རི་
 ལྟར་རིགས་པའི་མདུན་རྒྱུ་(༧༧) དང་། ལྷང་པར་བསྐྱོར་བྱེད་ལྷང་བ་རྣམས་
 ལ་རང་ལ་བསྐྱོ་བ་མཛད་པའི་དགོསྤྱོད་ཐམས་ཅད་དང་། སོ་སོར་བཤགས་པ་
 བྱི་གནས་དེར་དགོསྤྱོད་རི་སྟེད་ཀྱི་མདུན་རྒྱུ་སྐྱགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྗོད་.....
 པའི་བདག་ལ་ལྷང་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱང་ངོ་ཞེས་བཤ་མལ་པའི་ཆོག་གིས་.....
 མཐོལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བསྟེན་པར་མཛོགས་པའི་རབ་
 རྒྱུང་གིས་ལྷང་བ་བཤགས་པ་དང་། བསྟེན་ཆོགས་ཀྱི་ལྷང་བ་བཤགས་ཚུལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བསྟེན་པར་མཛོགས་པའི་རབ་བྱང་བྱང་
 པར་གསུམ་ལྷན་གྱིས་སྤྱིར་བཏང་ལ་བཤགས་ལུལ་ཆོས་བདུན་ལྷན་རང་གི་.....
 བཤགས་བྱའི་ལྷང་བ་དེའི་མིང་རིགས་ཀྱིས་མ་གོས་པའི་མདུན་རྒྱུ་པམ་འདྲ་.....
 དང་བསྐྱམས་བྱའི་ཉེས་བྱས་ལས་གཞན་པའི་ལྷང་བ་བཤགས་འོས་པ་དེ་སྐྱགས་
 ཆོག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྐོ་ནས་བཤགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། པམ་
 འདྲ་དང་བསྐྱམས་བྱའི་ཉེས་བྱས་གཉིས་བཤགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱམས་
 བྱའི་ཉེས་བྱས་བཤགས་མི་དགོས་ཤིང་། པམ་འདྲའི་ཉེས་བྱས་དེ་དེ་ཅམ་གྱིས་
 འདག་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ལྷང་བ་བཅབས་ཉེས་མཐོལ་བ་
 དང་། ལྷང་བ་དངོས་གཞི་བཤགས་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསྟེན་

པར་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་ལྷུང་བ་བཅངས་པའི་ཉེས་པ་རི་ལྷར་མ་ཐོལ་...
 པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་གསེར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྷན་པ་
 དེས་བསྐྱེན་བྱའི་ཉེས་པ་དང་པམ་པ་བཅངས་པའི་ཉེས་པ་ལས་གཞན་པའི་...
 ལྷུང་བ་རང་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་པ། ལྷུང་མ་ཐོལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་པ་དེ།
 དགེ་སློང་ཆོས་བརྟན་ལྷན་གྱི་མཛུགས་ཏུ་སྐྱབས་ཆིག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྒྲི་
 བསྐྱེན་མ་ཐོལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་བ་བཅངས་ཉེས་བཤགས་པའི་
 ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཅིག་གིས།
 ཡུལ་དགེ་སློང་ཆོས་བརྟན་ལྷན་གྱི་མཛུགས་ཏུ་བསྐྱེན་བྱའི་ཉེས་བྱས་དང་པམ་...
 ལྷག་བཅངས་པའི་ཉེས་བྱས་ལས་གཞན་པའི་བཅངས་ཉེས་རང་གི་རྒྱུད་དང་...
 འབྲེལ་ཡོད་པ་རོ་ཤོ་ཤེས་ཤིང་བྱན་པར་བྱས་པ་དེ་སྐྱབས་ཆིག་ལན་གསུམ་...
 བརྗོད་པའི་སྒྲི་བསྐྱེན་བཤགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་དངོས་གཞི་(༤༩ན) བཤགས་ཚུལ་ལ། ལྷག་མ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་
 དང་། པམ་པ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དགེ་སློང་ལྷུང་པར་
 ཅན་གྱི་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་དང་། དེ་ལྷུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཕྱིར་བཅོས་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ལ་མཁས་ཤིང་རོ་
 ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་དང་ལྷན་པས་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལྷུང་བ་དེ་ཉིད་སྒྲི་མཁུ་དཔུང་...
 གསུམ་ལ་མི་སྟོས་པར་དགེ་སློང་གཅིག་གི་མཛུགས་ཏུ་མིང་རིགས་ཀྱི་སྒྲི་བསྐྱེན་...
 བཤགས་པས་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རོ་ཆ་དང་ལྷན་པ་དང་མ་རོ་
 སྡེ་འཛིན་པ་དང་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་མ་མོ་འཛིན་པ་དང་ཤེས་པས་ནི་...
 གཅིག་གི་མཛུགས་ཏུ་བཤགས་པས་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལས་ལྷང་རོ། །ཁྲིས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲི་བའི་སྒྲི་བསྐྱེན་བཅངས་པའི་ཉེས་པ་ཕྱིར་
 བཅོས་བྱ་བ་དང་། ལྷག་མ་དངོས་གཞི་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ལ། སྒྲི་བ་འོད་པ་དང་། སྒྲི་བ་སྦྱོང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དགེ་སློང་

ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པས་ལྷག་མ་བཅངས་པའི་ཉེས་པ་དག་པའི་ཆེད་དུ་སློ་བ་ལོན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལུན་གྱི་མདུན་དུ་ལྷན་ཕུད་དེ་ཐུག་འཆལ་ཅོག་ཅོག་པོར་འདུག་སྟེ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་པའི་སྐོན་ནས་ཆོག་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་པམ་པ་བཅངས་པའི་ཞག་གངས་... རི་སྟེང་པ་དེ་སྟེང་གྱི་བར་དུ་ལོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློ་བ་ལོན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་ས་ནས་དམན་པའི་སར་སློ་བ་སྐྱངས་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སློ་བ་སྐྱོད་པའི་ཚུལ་ནི། སློ་བ་ལོན་པའི་དགེ་སློང་དེས་ལྷག་མ་བཅངས་པའི་ཉེས་པ་འདག་པའི་ཕྱིར་དུ་སློ་བ་སྐྱོད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལུན་ལ་སློ་བ་ལོན་པའི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་སློ་བ་ལོན་པའི་ཞག་གངས་དང་མཉམ་པར་ཁྱད་པར་... ཅན་གྱི་སྐྱོད་པ་ལྟ་སྐྱངས། དམན་སྐྱོད་ལྟ་བུའི་སྐོན་ནས་སྐྱོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐྱོད་པ་ལྟ་སྐྱང་བ་ཡོད་དེ། ལུས་པའི་ལས་བདག་གིར་བྱེད་པ་སྐྱོང་བ་དང་། མཉམ་པའམ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་སྐྱོང་བ། དགེ་སློང་ཁྱ་མའི་གནས་ལྟ་བུ་སྐྱོང་བ་ཆད་ལས་སུ་གཏོགས་པའི་བྱ་བ་སྐྱོང་བ། རྟོན་པའི་ཁྱད་པར་དང་ཉེས་པ་སྐྱོང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དམན་སྐྱོད་ལྟ་ཡང་ཡོད་དེ། རྟོན་པར་སྐྱོད་པར་སྐོང་བྱེད་པ་དང་། མར་མེ་སྐར་བ་སོགས་བྱ་བ་དང་། ཆོས་རྟོན་པའི་དུས་སུ་གཞི་བརྒྱུད་པ་དང་། ཁྱི་རྟོན་བཤམས་པ་སོགས་བྱ་བ་དང་། གདུགས་ཆོད་ལ་འདུ་བའི་དུས་སུ་ལག་ཁྱུ་དང་ཟས་ཁྱིམ་པ་སོགས་བྱ་བ་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དུས་ཆོད་(༡༩༧) ལས་འདས་པ་དང་འབྱུང་འཁྱུར་བརྗོད་པ་སོགས་བྱ་བ་དང་། དཀོར་ཀའི་དུས་སུ་དགེ་འདུན་གྱི་རྒྱུད་པ་བཟུ་བ་དང་། སྐུ་མཉེ་རིལ་ཕྱིས་བྱ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སློ་བ་སྐྱོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་ས་ནས་ས་བཞན་དུ་སློས་ཏེ། དམན་སྐྱོད་ལྟ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་

སའི་མྱེར། གཉིས་པ་ལ། ལྷག་མ་དངོས་གཞི་མྱེར་པཅས་ཚུལ་ལ། མཁུ་བས་
 མྱེར་པཅས་ཚུལ་དང་། དབྱུང་བས་མྱེར་པཅས་ཚུལ་སྟེ། དང་པོ་ལ། རྣོད་
 པ་དང་། རློད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྔོན་པ་སྔོན་ཏུ་སང་པའི་
 དགོ་སྒྲོང་དེས་དབྱུང་བ་ཆགས་པའི་ཆེད་ཏུ་མཁུ་བ་རྣོད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 དགོ་འདུན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྷན་གྱི་མཁུ་བ་ཏུ་དགོ་སྒྲོང་ལས་ཞག་དུག་མས་
 ཟླ་བ་མེད་ཀྱི་བར་ཏུ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་རྣོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་མྱེར།
 གཉིས་པ་མཁུ་བ་རློད་པའི་ཚུལ་ལ། མཁུ་བ་རྣོད་པ་སྔོན་ཏུ་སང་པའི་དགོ་
 སྒྲོང་དེས་དབྱུང་བ་ཆགས་པའི་ཆེད་ཏུ་མཁུ་བ་རློད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དགོ་
 འདུན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྷན་ལ་མཁུ་བ་རྣོད་པའི་གནས་དེ་ཉིད་ཏུ་ཞག་.....
 དུག་སོགས་ཀྱི་བར་ཏུ་དགོ་འདུན་སྐྱགས་མཁུ་བའི་ལས་ལྷན་དག་གིས་རློབ་.....
 སའི་སྔོན་ནས་རློད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་མྱེར། མཁུ་བ་རློད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དབྱུང་བ་ཆགས་པའི་ཆེད་ཏུ་དགོ་འདུན་སྐྱགས་མཁུ་བའི་
 རློད་པ་ལ་བསྐབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་མྱེར།

༥ གཉིས་པ་དབྱུང་བའི་སྐོན་ས་མིར་བཙོས་ཚུལ་ལ། དུམ་གང་ཏུ་རྟེན་གྱི་
གང་ཟག་གང་གིས། ལྷང་བ་གང་འདག་པའི་དོན་ཏུ། ཆོག་རིལ་ལྷ་ལུས་ནོང་བ།
སྐྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། བ་མའི་ཕྱེ་བྲག་གིས་དགོ་སྒྲོང་ཉི་ཤུ་དང་བཞི་
བཅུའི་གངས་ཚང་བའི་དགོ་འདུན་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལྟན་ལས་ནོད་པར་བྱ་
བ་ཡིན་པའི་མྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མཚུ་བ་སྒྲོང་བའི་དགོ་སྒྲོང་དེས་ནོད་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་མྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ལྷག་མའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་
ཡིན་པ། རང་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པའི་རོ་བོ་ཤེས་ཤིང་དཔར་ལུས་
པ་བཅའས་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་ལྷང་བ་དེ་དག་པར་བྱ་བའི་མྱིར་ཏུ་ནོད་པར་
བྱ་བ་ཡིན་པའི་མྱིར། བཞི་པ་ལ། སྒྲོང་དངོས་མཚུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡོད་
དེ། དགོ་འདུན་ལ་ཐུག་འཆོལ། ཡན་པའི་མཐའ་འཇོག་ས་ཏུ་(༤༦ན) སྒྲོད་ལས་

བཟེངས་ནས་འདུག་པ་སོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གསོལ་བཞིའི་ལས་
 གྱི་བྱ་བའི་བྱུང་པར་ནི་གསོལ་བ་དང་རྒྱུད་པ་དངོས་གཞིའི་བར་བསྐྱེགས་.....
 པར་བྱ་ཞིང་མཆུག་གཟེངས་བསྟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལས་གྱིས་
 སྦྱོན་ནི། །དབྱུང་བ་ཡང་རྩོ། །དེར་བསྐྱེགས་པ་ཡང་རྩོ། །གསོལ་བ་དང་ལས་
 བརྒྱུད་པ་དང་པོའི་བར་དུ་ལོ། །རྩལ་གྲུལ་པ་ལྟ་བུར་འབྱུང་བ་ལའོ། །གཟེངས་
 བསྟོད་པ་ཡང་རྩོ། །བརྒྱུད་པ་བྱས་མ་ཐག་དུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ལུ་པ་ཡོད་དེ། དམན་པའི་ས་ནས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་སར་དབྱུང་བས་
 བྱ་དབྱུང་བ་ཞེས་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་པམ་པ་ཕྱིར་བཅོས་ལ་པམ་པ་
 འཆབ་བཅས་བྱུང་ན་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་
 འཆལ་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། པམ་པ་འཆབ་མེད་བྱུང་
 བྱ་བསྐྱེད་པ་ཞོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་། འཆབ་སེམས་སྐྱེད་ཅིག་
 ཅམ་ཡང་མ་སྦྱོས་པའི་པམ་པ་བྱུང་བའི་དགེ་སྤྲོད་གིས་རང་གི་རྒྱུད་གྱི་འཆབ་
 སེམས་དང་མི་ལྡན་པའི་པམ་པ་དེ་འདག་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱེད་པ་ཞོད་པའི་.....
 ཚུལ་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྡན་གྱི་དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་བཞིའི་ལས་
 གྱིས་རི་སྤྲོད་འཆོའི་བར་དུ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྦྱོད་པ་ལྟ་སྤྲོད་པ་སོགས་གྱི་སྦྱོ་
 བས་ཞོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་པ་སྦྱོད་པའི་ཚུལ་ཡང་། བསྐྱེད་པ་
 ཞོད་པའི་དགེ་སྤྲོད་དེས་པམ་པ་འཆབ་མེད་འདག་པའི་ཕྱིར་དུ་མཚན་ཉིད་....
 ལྟ་ལྡན་གྱི་དགེ་འདུན་ལ་བསྐྱེད་པ་ཞོད་པའི་གནས་དེར་རི་སྤྲོད་འཆོའི་བར་...
 དུ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྦྱོད་པ་ལྟ་སྤྲོད་པ་དམན་སྦྱོད་ལྟ་བུ་ཉེན་པའི་སྦྱོ་ནས་སྦྱོད་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་བྱིན་ལས་སྐོལ་བའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། དག་བཅོམ་
 པ་ཐོབ་པ། རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་པམ་པ་འཆབ་མེད་བྱུང་བའི་བསྐྱེད་བྱིན་
 དགེ་སྤྲོད་མ་མཚན་གུར་པ་ན་བསྐྱེད་བྱིན་ལས་སྐོལ་བར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར།
 འདི་ཡན་ཆད་ལ་སྦྱོར་དངོས་མཆུག་གསུམ་རྣམས་རང་རང་གི་སྐབས་དང་.....

བསྐྱེད་ནས་ཅི་རིགས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཚྣ་པ་མྱིར་བཙོས་ལ། ལས་དང་
འབྲེལ་བའི་ཚྣ་པ་རོས་བཟུང་བ། འཁོར་ལོའི་ཚྣ་པ་རོས་བཟུང་བ། དེ་ལས་
གཞན་པའི་ཚྣ་པ་ཞི་བར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འདི་ལ། གཞི།
(༤༡༧) བསམ་པ། ལྷོར་བ། མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ།
གང་རུ་བྱ་བའི་གནས། གང་དབྱེ་བའི་དགོ་འདུན། གང་གིས་ལས་ཐ་དད་པར་
བྱེད་པའི་བྱེད་པ་སོ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིང་གཞན་གསུམ་ན་ལས་
བྱེད་པ་འབྱུང་གི་སྒྲ་མི་སྟན་རུ་མི་འབྱུང་སྟེ། སྒྲ་མི་སྟན་ན་འཁོར་ཆམ་བཞི་མི་
འབྱུང་བའི་མྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ལས་ཀྱི་དབྱེན་ནི་སྤྱིང་གསུམ་ན། །ཁེས་
གསུངས་པའི་མྱིར། མཆོམས་ནང་གཅིག་པ་དགོས་ཏེ། མཆོམས་མི་གཅིག་ན་
མཆོམས་ཀྱིས་བྱེ་བྱིན་པའི་མྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དགོ་སྤྱོད་བརྒྱད་ཡན་ཆད་
ཀྱི་གངས་ཆང་བ། ལས་ཀྱི་ཁ་སྤོང་རུ་འོས་པ། སོ་སོ་སྟེ་སོ་ཡིན་པ་རྣམས་དགོས་
པའི་མྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། དེ་ནི་བརྒྱད་དག་ཡན་ཆད་ཀྱི། ཁེས་
གསུངས་པའི་མྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁ་སྤོང་རུ་མི་འོས་ན་ཚུལ་ཤིང་གི་མ་པ་
མི་འཆགས་པའི་མྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་དབྱེར་མི་
རུས་པའི་མྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་དག་གིས་དབྱེ་བའི་
མྱིར། གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ཡོད་དེ། འདུ་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ། ཀྱན་
སྤྱོད་ཆོས་འདུལ་བ་དང་མི་ལྟན་པར་ཤེས་བཞིན་རུ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མཛོན་.....
པར་ཞེན་པས་ལས་ཐ་དད་རུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དགོས་པའི་
མྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ལས་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་མྱིར། བཞི་
པ་ཡོད་དེ། ལས་པལ་ཆེར་བྱས་བྱིན་པ་ན་ལས་བྱེད་པའི་དབྱེན་རུ་འབྱུར་བའི་
མྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཞི། བསམ་པ། ལྷོར་བ། མཐར་ཐུག་པའི་ཡན་ལག་དང་
བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་ཐུ་ཡོད་དེ། སྤྱིང་འདི་ཉིད་ཡིན་པ། ལྷན་པ་དངོས་སུ་
བཞུགས་པའི་སྟུན་སྨར་མ་ཡིན་པ། ལྷན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལྷ་ངན་ལས་མ་

འདས་པའི་བར་མཆོག་ཟུང་གཅིག་ཡོད་པའི་དུས། འབྲེད་པ་པོ་མ་གཏོགས་
 དག་སྤྲོད་བརྒྱད་ཡན་ཆད་གྱི་གངས་ཆོད་པ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དག་སྤྲོད་མི་
 སྟོན་པ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པ། ས་སོ་སྟེ་པོ་ཡིན་པ་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 བཞིས་པ་ལ། འདུ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ། གུན་སྤྲོད་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་དག་
 འདུན་ཆོས་མ་ཡིན་སྟགས་སུ་འབྲེད་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པ་དགོས་སོ། །གསུམ་
 པ་ནི། ལྷང་གཞི་ལས། འོ་མ་གྲ་དང་ལན་ཚད་དང་། གོས་དུས་དགོན་པར་
 བནས་པ་(༤༤ན) དང་། ཁྱིམ་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བསྐྱབ་ཆོགས་ལྡད་གསེས་
 བསོལ་བའམ། ལུས་ཀྱིས་འགྲིམ་པ་གང་ཡང་རུང་བས་དག་འདུན་འབྲེད་པར་
 བྱགས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། དག་འདུན་དབྱེ་བར་ལྷུང་པ་ནའོ། །དབྱེན་འདི་
 གྲུབ་ནས་མ་འདུམ་གྱི་བར་དུ་སྟོན་པ་གཅིག་གི་ཞིང་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་
 རྟོང་གསུམ་གྱི་རྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་གནས་པའི་ཆོས་བྱེད་
 པ་རྣམས་ལམ་ལྔ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་རྒྱད་ལ་མི་སྟེ་བའི་ཤེས་པ་འབྱུང་ཞིང་།
 ཡུན་ཆད་ཁག་གཅིག་མ་ཡོངས་ཅམ་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས།
 དག་འདུན་དབྱེན་དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ནམ་ལངས་པ་ཉིད་དུ་སྤྲར་འདུམ་
 པ་ཉིད་དུ་འབྱར་རོ། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཚྱོད་པའི་རྒྱ། རོ་
 བོ། དབྱེ་བ། ཚྱོད་པ་ནི་བྱེད། ཚྱོད་པ་འཁྲུལ་མའི་དོན། ཞི་བྱེད་འཁྲུལ་མའི་
 དོན། ཚྱོད་པ་མཐར་སྟེལ་བའི་ཚུལ་དང་བརྟན་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བར་གི་
 རྒྱ་བརྒྱལ་བྱགས་གསུམ་དང་། ཕྱིའི་རྒྱ་དངོས་པོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་
 རྒྱབ་པ་སྤྲོད་བ། ལྷང་བ་དང་ལས་ལ་མཐུན་པ་མི་ཕྱིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། བཞིས་པ་ནི། བཞན་གྱི་མི་མཐུན་པ་སྤྲོད་པའི་ཆོག་གི་ཕྱིར་དུ་སེམས་
 བཞེལ་ཞིང་འཁོན་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་འདིར་བསྟན་ཚད་པ་ཡིན་
 ཏེ། བམ་ལྟར། ཚྱོད་པ་ཁེས་བྱ་བ་ནི་འཁྲུག་ཡོང་སྟེ་ཁེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཚྱོད་པ་ལ་དབྱེ་ན། འབྲེད་ཕྱིར་ཚྱོད་པ། མི་གང་མ་ཕྱིར་

ཚྭ་པ། ལྷ་མེད་ཚྭ་པ། ལས་མེད་ཚྭ་པ་དང་བཞི་ལས། ཞིབ་པར་མེད་
 བཅུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། མི་གདམ་མེད་ཚྭ་པ་ལ། རྒྱ་དང་བཅས་པའི་མེད་
 ཚྭ་པ་དང་། རྒྱ་མེད་པའི་ཚྭ་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། མི་མ་ལ་གཞི་མེད་པའི་
 ཚྭ་པ། གཞི་གཞན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་ཚྭ་པ། མེད་བཙོས་ལ་མེད་མི་ལྡན་
 པའི་ཚྭ་པ། སྤྱོད་པས་བྱས་པའི་ཚྭ་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་མེད་པ། ལྷ་མེད་
 ཚྭ་པ་ལ། ལྷ་བ་རང་གི་རོ་ཤོ་ཤེས་པའི་ཚྭ་པ། མི་ཤེས་པའི་ཚྭ་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ། མེད་འཕྲོ་བ་མེད་པའི་ཚྭ་པ། མེད་འཕྲོ་ཉི་འཆེ་བ་དང་
 བཅས་པའི་ཚྭ་པ། དགེ་འདུན་མཐའ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་ཚྭ་པ་རྟེ་བཅུ་
 གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་མེད་པ། བཞི་པ་ལ། ཚྭ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞི་བྱེད་ཏུ་
 (༤༤) འཇུག་པའི་ཞི་བྱེད་རོས་བཟུང་བ་ཚྭ་པ་གང་ལ་ཞི་བྱེད་གང་འཇུག་
 པ། ཚྭ་པ་པོའི་ཞི་བྱེད་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་སྤྲོད་
 འཆེ་བཞིན་པའམ་བསྐབ་པ་སྤལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཚྭ་པ་ཐམས་ཅད་
 ལས་སྒྲོལ་བའི་མེད་པ། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཞི་བྱེད་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་ལས་མེད་མེད་
 ཚྭ་པ་ཞི་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པའི་མེད་པ་ཏེ། ལས་ལ་མཐུན་པ་མྱིན་པ་ནི་དངོས་སུ་
 ཞི་བྱེད་དང་། གཞན་རྣམས་བརྒྱད་ནས་ཞི་བྱེད་ཡིན་པའི་མེད་པ། གསུམ་པ་ཡོད་
 དེ། འཁྲུང་མེད་ཚྭ་པ་ཞི་བྱེད། མི་གདམ་མེད་ཚྭ་པ་ཞི་བྱེད་དང་། ལྷ་
 མེད་ཚྭ་པ་ཞི་བྱེད་དང་། བྱ་བ་ལས་མེད་མེད་ཚྭ་པ་ཞི་བྱེད་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པའི་མེད་པ། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། སྐལ་ཤྱེ་སྐལ་ཤྱེ་མངོན་སུམ་སྐལ་སྐལ་ཞི་བྱེད་མངོན་
 སུམ་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་མེད་པ། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། རྒྱ་དང་བཅས་པའི་
 ཚྭ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཞི་བར་བྱེད། རྒྱ་མེད་ཚྭ་པ་ནི་དག་པ་བྱིན་པས་ཞི་
 བར་བྱེད་པའི་མེད་པ། གསུམ་པ་གྲུབ་ཏེ། མེད་འཕྲོ་བ་མེད་པའི་ཚྭ་པ་ནི། ལྷ་
 བ་མཐུན་པས་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྐལ་ལྷ་བ་རང་རང་གི་རོ་ཤོ་ཤེས་པས་ཚྭ་
 པ་ཞི་བྱེད་དང་། རོ་ཤོ་ཉིད་འཆེ་བ་མྱིན་པ་སྐལ་ལྷ་བ་རང་རང་གི་རོ་ཤོ་

མི་ཤེས་པའི་ཚྭ་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྐྱེས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ།
ལས་ལ་མཐུན་པ་སྦྱིན་པ་སྐྱེས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༥ ལྷ་པ་ཚྭ་པ་འབྲུལ་མཁུ་དོན་ཡོད་དེ། ལྷ་ཕྱིར་ཚྭ་པ་དེ་ལ་ཕྱིར་འཕྲོ་
བ་མེད་པའི་ཚྭ་པ་སྐྱེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་...
དུ། མི་གདམ་ཕྱིར་ཚྭ་པ་ལ་ཡང་དེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་སྦྱར་དུ་རུང་བ་དང་།
ལྷ་ཕྱིར་ཚྭ་པ་སྐྱེས་གྱི་དབྱེ་བ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ལྷ་
ཕྱིར་ཚྭ་པ་ལ་ཡང་དེའི་དབྱེ་བ་སྦྱར་དུ་རུང་བ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་ཞེས་པའི་
དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་ཞི་བྱེད་ལ་འབྲུལ་མཁུ་དོན་ཡོད་དེ། ཕྱིར་འཕྲོ་བ་
མེད་པའི་ཚྭ་པ་ལ། ལྷ་བ་ཁས་ལེན་ཞི་བྱེད་དུ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་བཞིན་
དུ། ཕྱིར་འཕྲོ་བ་ཉི་འཆེ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚྭ་པ་ལ་ཡང་། ལྷ་བ་ཁས་ལེན་
པ་ཞི་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་སྦྱར་རུང་བ་དང་། ཕྱིར་འཕྲོ་བ་ཉི་འཆེ་བ་དང་འབྲེལ་
བའི་ཚྭ་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཞི་བྱེད་དུ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ཕྱིར་
འཕྲོ་བ་མེད་པའི་ཚྭ་པ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་ཞི་བྱེད་དུ་སྦྱར་(༥༥) དུ་རུང་...
བར་མཚུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅུ དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གནས་མཁུ་གཞི་བཤད་པ།

༥ དེ་རྟེན་གནས་ཀྱི་ནང་ནས། སྔ་སྔར་ཐར་པའི་སྔོན་པ་མཚོག་ལ་རབ་དུ་བྱུང་
བས་ཕྱག་བྱའོ། །ཞེས་སྐྱེས་ཀྱིས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གནས་མཁུ་གཞི་
འཆད་རྒྱུ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ཐུན་
ཆོགས་ལ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྔ་སྔར་
ཐར་པའི་སྔོན་པས། ཞེས་པ་ནས། མི་དག་འོང་བ་ལ་སྒྲུ་རྒྱུ་དང་བསྐྱུང་བའོ། །
ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་སྔོན་པ་ལ། ཕྱག་འཆལ་བའི་གནས་ལུན་
ཤོད་དུ་ཕྱག་དང་བཅས་པའི་ཆོག་བརྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་

དུ་བྱུང་བའི་གནས་སུ་རུས་ཉོན་བྱ་བ་ཚོས་དང་མཐུན་ན། ཁྱིམ་པའི་བར་
 གསུངས། འདུལ་བ་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་ཉོན་པ་ལ། མི་རུང་བ་དང་མཐུན་ལ་རུང་
 བ་དང་འགལ་བ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱེད། བྱི་མ་དང་མཐུན་ལ་སྐུ་མ་
 དང་འགལ་བ་ནི་རུང་བར་རྟོ། ཁྱིམ་གསུངས། འདིའི་སྐབས་སུ་བྱུག་བྱ་བའི་
 རྣམ་གཞག་གཙུག་ལག་ཁང་གང་དུ་བཅེས་པའི་གནས་བརྟན་པ། ཁང་པའི་
 ཅིག་པ་ལ་ཚོན་རི་ལྟ་བུས་བྱག་པ། རྒྱ་ཁང་དུ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་ཆ་ལྟ་བུ་གི་
 ཚུལ། མཚོད་ཉེན་བྱ་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ཡོད་དེ། དཀོན་མཆོག་གཤམ་དང་
 སོ་སོར་བར་པའི་རྣམ་པ་མཚོག་དང་། བསྐྱེད་པ་མ་ཉམས་པ་ཀུན་པ་སོགས་
 ལ་རབ་དུ་བྱུང་བས་གཅེར་བྱ་དང་ཚོས་གཅིག་པ་དང་ཟས་ཀྱིས་སྐྱགས་པ་མ་
 ཡིན་པས་ཡན་ལག་ལྟ་ས་ལ་གཏུགས་པ་འཇ། རྒྱུད་པ་ནས་འཁྱུད་པའི་བྱུག་བྱ་
 བར་གནད་སྟེ། ཁྱིམ་ཁྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་དཀོས་པ་མཚོར་བའི་ཕྱིར་ བྱས་
 འཚལ་བའི་ཡུལ་ཡང་ཉལ་བ་དང་། ཟས་ཀྱིས་སྐྱགས་པ་སོགས་མ་ཡིན་པ་
 དཀོས་སོ། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་མང་པོ་བསོད་ནམས་གསོལ་པའི་
 ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་འདུ་བའི་ས་དང་། རང་ཉིད་ཚོས་བསམ་འཕེལ་བའི་
 དབང་དུ་བྱ་སྐྱེ་བའི་རྒྱན་ལྷགས་དང་སྐྱག་ཅོར་རྒྱུད་བའི་གནས་སུ་བཅེགས་……
 པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཟད་པར་གྱི་དྲིང་དེ་འཛིན་སྐྱེས་
 བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱན་པོ་སོགས་ཚོན་རྩ་ལྟ་བུས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་ཡོད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱ་ཁང་དུ་མི་རྣམ་པ་སྟེ། སྤྱིན་པོའི་གཟུགས་
 ཀྱིས་བརྒྱུད་བའི་དཀྱིལ་(༤༥) འཁོར་ཆ་ལྟ་བུ་གི་ལ། དེའི་རྩྱེད་གི་ཆ་ལ་ལྟའི་
 འགྲོ་བ་གྱི། བར་ལ་སྤྱིང་བཞིའི་མའི་འགྲོ་བ་པ་དང་། སོག་དུང་ཅ་སོར་
 གསུམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གྱི། དེའི་མཐའ་རྣོད་དུ་ཉེན་འབྱེལ་ཡན་ལས་བརྒྱ་
 གཉིས་མ་རིག་པ་ཀུན་མོ་ཡོང་བ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་གྱིས་པ་སོགས་དང་། དཔུས་
 སུ་འདོད་ཆགས་སྤྱག་རྟོ། ཞེས་སྐྱུལ། གཏི་ལྷག་ལག་གི་རྣམ་པར་གྱིས་

པ་སྟགས་དང་། དེའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་དཔལ་འདས་པའི་མཛད་པ་
སྟགས་དང་། འོག་དུ། བཅམ་པར་བྱ་ཞིང་དབྱང་བར་བྱ། ཞེས་སྟགས་ཆོགས་
བཅད་གཅིག་གི་བ་སྟགས་བྱའོ། །ལུ་པ་མཆོད་རྟེན་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་
དེ། གཙང་ཁང་ཅན་དང་ཀ་བ་ལྟ་བུའི་མཆོད་རྟེན་རྣམས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་མཆོད་རྟེན་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱི་པོ་མང་པོ་བསོད་ནམས་
གསྟགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མཆུག་བྱང་།

༥ ལྟར་བཅས་འགོ་བའི་འདྲེན་མཆོག་ཐུབ་དབང་ནས། ཞེས་ཆུང་རྒྱ་
པོད་འདུལ་བ་འཛིན་རྣམས་དང་། བྱུང་པར་འཕགས་མཆོག་ཡོན་ཏན་འོད་
དང་ནི། ཐུབ་དབང་གཉིས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་པ། བཀའ་དྲིན་མཉམ་
མེད་འཇམ་དབྱངས་སྐལ་པའི་སྤྱ། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ལ་སྟགས་པ།
དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་འདུད། སྤྱ་བཞིའི་བང་རིམ་བཞི་ལྟ་
ཐུབ་དབང་ལ། འཕགས་ཆོགས་འདུལ་འཛིན་གསེར་རིས་བསྐྱར་རྣམས་ཀྱི།
གཞི་རྟེན་འདུལ་བའི་སྤྲེ་སྤྲོད་འཛིན་མའི་བྱོན། གསལ་བྱེད་རྣམ་བཤད་ནམ་
མཁའི་རྟོག་བྱ་འདིའི། ལྷང་རིགས་འོད་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་ལུག་པ་སེལ། མཁས་
པའི་དགོངས་པ་པར་ཁ་བྱེ་བས། འདུལ་བའི་ཆོག་དོན་ཞེས་པར་བཤད་
ལགས་མོད། འཕགས་པའི་དགོངས་པ་སྤྱི་པོས་རྟོགས་དཀའ་བས། རྟོངས་
པའི་ཆོགས་གང་འཕགས་དང་མཁས་ལ་བཤགས། འདིར་འབད་དགེ་བ་ཉལ་
འགོ་གསུམ་རྒྱན། སྤྱི་འཕགས་རྣམ་དཀར་རྒྱ་སྤྱང་བྱེ་བ་དང་། ལྟན་ཅིག་ཀུན་
མཁྱེན་རྒྱ་མཆོར་འཇུག་གྱུར་ཅིག ཅིས་འདུལ་བའི་སྤྲེ་སྤྲོད་མཐའ་དག་པའི་
དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འབྲེལ་པར་བྱེད་པ་སྤྱོད་གསལ་ལོར་བྱའི་ཕྱིང་...

བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། སྤྱུའི་དགེ་སློང་བདེ་ལེགས་ཉི་མས་སེ་ར་སེག་ཆེན་
སྒྲིང་རུ་སྒྱུར་བ་ལས་སྒྲར་ཡང་། (༤༦) རྩེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་འབངས་ཐ་མ་སྤྱུའི་
དགེ་སློང་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་གཞི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆ་འདི་ནམས་ལྷུང་བྱད་
བསྐྱས་ཤིང་། ཁ་སློང་དགོས་པ་ནམས་ཁ་བསྐྱང་བ་དང་ཡིག་མཁན་གྱི་གིས་
ཁོར་བ་ནམས་དག་པར་བཅོས་པ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྐྱན་པ་དར་ཞིང་
རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་རུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། ॥

གང་གང་སྤྲིད་ལས་སེ་སོར་ཐར་བྱེད་པ། །ཚུལ་མིན་ཉེ་བར་འགོག་པའི་
ཁྲིམས་གྱི་གཞིར། །འཇུག་དང་དེ་ཡི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྟོག་སྟེ། །དགག་སྒྱུབ་
གནང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་བྲ་མོ་ཡང་། །ཡུལ་རུས་ཀྱན་རུ་ངེ་བཞིན་བསྐྱར་བའི་
ཚུལ། །ལྷུང་མདོའི་ཆོག་དོན་གཏིང་ཟབ་རྒྱ་ཆེ་བ། །གསལ་བསྐྱད་ལེགས་བཤད་
ཉིན་མོར་བྱེད་པ་འདི། །མཚོད་དང་དེར་འཇུག་བྱ་བ་ཡར་ཟུར་འགན། །
དེའི་མཐུས་ཁྲིམས་ལྡན་སྟོག་དང་སྟོང་བ་པ། །མཁས་བཅུན་བཟང་རྒྱ་བ་ནམ་
འགྱུར་མཆོག་ཡངས་ཅན། །ལྷུར་བཅས་བསོད་ནམས་ཞིང་རུ་ཆེས་དར་ཞིང་། །
ཀྱན་གྱི་པན་བདེའི་གཞི་འབྲས་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

གངས་ཅན་བྱང་ལོ་ར་དཔེ་ཆོག་མ།
པོད་མིང་བཞི་བརྒྱ་གོ་གཉིས།